

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI
NACIONALNE STRATEGIJE IZJEDNAČAVANJA MOGUĆNOSTI
ZA OSOBE S INVALIDITETOM
OD 2017. DO 2020. GODINE**

za 2019. godinu

IZVJEŠĆE O PROVEDBI MJERA NACIONALNE STRATEGIJE IZJEDNAČAVANJA MOGUĆNOSTI
ZA OSOBE S INVALIDITETOM ZA 2019. GODINU
KRATICE

CPR	Centar za profesionalnu rehabilitaciju
CZR	Centar za rehabilitaciju
DIP	Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske
DUZS	Državna uprava za zaštitu i spašavanje
DZIV	Državni zavod za intelektualno vlasništvo
ERF	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
ESF	Europski socijalni fond
HAKOM	Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti
HAVC	Hrvatski audiovizualni centar
HLZ	Hrvatski liječnički zbor
HPO	Hrvatski paraolimpijski odbor
HRVI	Hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata
HSSG	Hrvatski športski savez gluhih
HSSS	Hrvatski školski sportski savez
HZZJ	Hrvatski zavod za javno zdravstvo
HZMO	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
HZZO	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
IKT	Informacijsko-komunikacijska tehnologija
JLP(R)S	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
JLS	Jedinice lokalne samouprave
JP(R)S	Jedinice područne (regionalne) samouprave

MDI	Ministarstvo državne imovine
MGIPU	Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja
MHB	Ministarstvo hrvatskih branitelja
MGPO	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
MK	Ministarstvo kulture
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
MP	Ministarstvo pravosuđa
MRMS	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
MDOMSP	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
MT	Ministarstvo turizma
MU	Ministarstvo uprave
MUP	Ministarstvo unutarnjih poslova
MVEP	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
MZ	Ministarstvo zdravstva
MZO	Ministarstvo znanosti i obrazovanja
PVRHOSI	Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom
SDUŠ	Središnji državni ured za šport
ULJPPNM	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske
URSVRH	Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske
UZUVRH	Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske
ZVPRZOSI	Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

* Napomena: Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine, broj 85/20) ustrojavaju se tijela državne uprave te se utvrđuje njihov djelokrug, međutim za potrebe izvještavanja o provedbi mjera Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine, za 2019. godinu koriste se nazivi ministarstava i državnih upravnih organizacija koje su bile ustrojene u 2019. godini.

SADRŽAJ

UVOD	1
KOORDINACIJA PROVEDBOM NACIONALNE STRATEGIJE	1
TABLIČNI PRIKAZ PROVEDBE MJERA	2
PRIKAZ REZULTATA U PROVEDBI MJERA NA NACIONALNOJ RAZINI	9
1. Obitelj	9
2. Život u zajednici	11
3. Odgoj i obrazovanje	15
4. Zdravstvena zaštita	18
5. Socijalna skrb	21
6. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost	22
7. Profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje, rad i mirovinsko osiguranje	27
8. Pravna zaštita i zaštita od zlostavljanja	31
9. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti	35
10. Sudjelovanje u kulturnom životu	37
11. Sudjelovanje u javnom i političkom životu	39
12. Istraživanje i razvoj	40
13. Rekreacija, razonoda i šport	42
14. Rizične situacije i humanitarna krizna stanja	43
15. Udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu	44
16. Međunarodna suradnja	46
KOORDINACIJA PROVEDBOM NACIONALNE STRATEGIJE NA PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) I LOKALNOJ RAZINI	48
PRIKAZ REZULTATA U PROVEDBI MJERA U JLP(R)S	48
1. Obitelj	49
2. Život u zajednici	49
3. Odgoj i obrazovanje	52
4. Zdravstvena zaštita	56
5. Socijalna skrb	60
6. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost	61
7. Profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje, rad i mirovinsko osiguranje	65
8. Pravna zaštita i zaštita od zlostavljanja	68
9. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti	69
10. Sudjelovanje u kulturnom životu	71
11. Sudjelovanje u javnom i političkom životu	73
12. Istraživanje i razvoj	74
13. Rekreacija, razonoda i šport	74
14. Rizične situacije i humanitarna krizna stanja	77
15. Udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu	78
16. Međunarodna suradnja	81
ZAKLJUČAK	81
PRILOZI	83
PRILOZI JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	152
DODATAK IZVJEŠĆU I - OBJEDINJENI KATALOG	222
DODATAK IZVJEŠĆU II - HRT	264
DODATAK IZVJEŠĆU III - MAPIRANJE PROPISA	274

UVOD

Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine (Narodne novine, broj 42/2017, u daljnjem tekstu: Nacionalna strategija) usvojena je od stranc Vlade Republike Hrvatske na sjednici održanoj 20. travnja 2017. godine.

Nacionalnom strategijom nastoji se osigurati što uspješnija implementacija Konvencije o pravima osoba s invaliditetom s ciljem napretka te daljnjeg promicanja prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju. Stvaranje sveobuhvatnoga domaćega pravnog okvira pretpostavlja i kontinuirano praćenje razvoja međunarodnih standarda, kako bi se osobama s invaliditetom osigurala najviša razina suvremene zaštite, pristupačnost svim pravima i njihovo ostvarivanje bez diskriminacije. Zadaća je Nacionalne strategije uskladiti sve politike djelovanja na području promicanja prava osoba s invaliditetom s dostignutim standardima na globalnoj razini, ali i svim trendovima koji imaju za cilj nastojanje da sva područja života i djelovanja budu otvorena i pristupačna osobama s invaliditetom, poštujući načela univerzalnog dizajna i razumne prilagodbe.

Nacionalna strategija predstavlja krovni dokument razvoja politike prema osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj, koja izjednačavanje mogućnosti definira u 16 područja djelovanja sa 78 mjera povezanih s različitim dimenzijama kvalitete života i sustava pružanja usluga za građane.

KOORDINACIJA PROVEDBOM NACIONALNE STRATEGIJE

U provedbu mjera Nacionalne strategije uključena je široka mreža državnih i nedržavnih dionika koji djeluju u ulozi nositelja i su-nositelja mjera. Uspješnost upravljanja provedbom ovisi o osiguranju koherentnosti i učinkovite koordinacije unutar pojedinih sustava i između sustava. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku uz provođenje dijela mjera, koordiniralo je provedbom mjera i upravljalo procesom izrade objedinjenog izvješća o provedbi Nacionalne strategije za 2019. godinu. Slijedom navedenog, koordinatorima za provedbu Nacionalne strategije u tijelima nadležnim za njenu provedbu osiguravalo je vertikalne smjernice te je poticalo kontinuiranu i dvosmjernu razmjenu informacija nositelja mjera na horizontalnoj osnovi. U svrhu unapređenja procesa praćenja i izvještavanja o provedbi mjera Nacionalne strategije Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u siječnju i veljači 2019. godine provelo je pet jednodnevnih savjetodavnih regionalnih radionica na kojima je sudjelovalo preko 200 dionika provedbe mjera Nacionalne strategije: županijskih koordinatora, predstavnika županijskih institucija, gradova i općina, predstavnika organizacija civilnog društva i ustanova s kojima županijski koordinatori intenzivno surađuju pri provedbi mjera iz Nacionalne strategije i pri izradi Izvješća, kao i predstavnika Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva zdravstva, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava i Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja. Uz sudjelovanje u izlaganjima i raspravama organiziranim u okviru radionica, sudionici radionica popunjavali su upitnik kojim se nastojao steći uvid u izazove i činitelje uspjeha u implementaciji politike izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom na razini regionalne i lokalne samouprave. U sustavu provedbe i izvještavanja o provedbi mjera Nacionalne strategije, županijama i njihovim koordinatorima dana je uloga poveznika različitih tijela nacionalne razine i dionika koji doprinose provedbi mjera na lokalnoj razini. Iako je izvođenje te važne uloge u praksi otežano nepostojanjem izravnih koordinacijskih ovlasti županija nad jedinicama lokalne samouprave, mreža županijskih koordinatora osigurala je bolji protok vertikalnih smjernica za provedbu Nacionalne strategije no što je bio slučaj prethodnih godina. Uz imenovanje i autoriziranje koordinatora za upravljanje provedbom Nacionalne strategije, dio jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koordinaciju osigurava usvajanjem vlastitih strateških dokumenata i uspostavljanjem povjerenstava u čiji rad se uključuju predstavnici tijela javne vlasti i organizacija civilnog društva koji zajedno usmjeravaju i prate provedbu mjera nacionalnih i lokalnih dokumenata. Ova praksa nije bila dostatno raširena pa je tek manji broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imao međusektorska povjerenstva ili provodio svom lokalnom kontekstu prilagodene strateške ili akcijske dokumente u kojima je

predvidio jasne ciljeve, mjere, aktivnosti i proračun za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom. Međutim, nakon provedenih savjetodavnih radionica vidljivo je da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave počele izrađivati lokalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom. Također je poboljšana komunikacija među koordinadorima na svim razinama.

Nadalje je u prosincu 2019. godine, održan koordinacijski sastanak koordinatora imenovanih u ministarstvima, središnjim državnim uredima, vladinim uredima i zavodima, u svrhu uvida u poduzete aktivnosti tijekom 2019. godine te o utvrđenim propustima prilikom izvještavanja o provedbi mjera Nacionalne strategije, a koje je potrebno obuhvatiti. S tim u vezi, ističe se primjedba članice Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom koja je primijetila da Izvješće za 2018. godinu ne sadrži sveobuhvatne podatke o istraživanjima koja se tiču osoba s invaliditetom, a koja provode Sveučilišta i znanstvene institucije te je od navedenih dionika zatraženo izvješće za potrebe izvještavanja o provedbi mjera Nacionalne strategije u 2019. godini. Također se raspravljalo o poteškoćama prilikom izvještavanja o provedenim mjerama na način da se u određenim mjerama koje provodi više dionika, od kojih je jedan potpuno izvršio aktivnost u određenoj mjeri, a drugi je započeo izvršavati, ali nije u potpunosti izvršio svoju aktivnost, treba navedenu mjeru obilježiti kao djelomično izvršenu. Raspravljalo se i o Mjeri 5. poglavlja 6. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost - Osiguranju pristupačnosti građevina koje za svoj rad koriste tijela javne vlasti Republike Hrvatske (u vlasništvu RH i u najmu). Nositelji navedene mjere su tijela državne uprave i tijelo javne uprave koje je preuzelo nekretninu čiji se prostor prilagođava. Istaknuto je da su tijela državne javne uprave koja su preuzela nekretninu čiji se prostor prilagođava dužna izraditi plan realizacije pristupačnosti nekretninama kojima se koriste na što je Ministarstvo državne imovine ukazivalo i u Izvješćima za 2017. i 2018. godinu. Tijekom 2018. godine u proceduri donošenja bio je Nacrt prijedloga Zakona o upravljanju državnom imovinom, kao i Nacrt prijedloga Zakona o središnjem registru državne imovine, te je od 22. prosinca 2018. godine stupanjem na snagu Zakona o središnjem registru državne imovine (Narodne novine, broj 112/18.) vođenje Središnjeg registra državne imovine u nadležnosti Središnjeg državnog ureda za razvoj digitalnog društva. Tijekom 2018. godine provodila koordinacija aktivnosti sa Središnjim državnim uredom za razvoj digitalnog društva kao budućim nositeljem navedenih mjera, a aktivnosti koje su bile predviđene za 2018. godinu (za 2018. godinu bila je predviđena dopuna šifranika „poseban status nekretnine“ na način da isti sadržavaju oznaku podatka o razini pristupačnosti nekretnine) planirane su za realizaciju u 2019. ili 2020. godini, ovisno o planiranim aktivnostima Središnjeg državnog ureda za razvoj digitalnog društva. Tijekom sastanka izvršeno je i konzultiranje s koordinadorima u pogledu provedbe aktivnosti vezane uz mapiranje usklađenosti propisa s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom, te je isto izrađeno i nalazi se u Dodatku III ovog Izvješća.

TABLIČNI PRIKAZ PROVEDBE MJERA

1. OBITELJ				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Osigurati pristupačne informacije o spolnim i reproduktivnim pravima osobama s invaliditetom u svrhu poticanja ostvarivanja roditeljskih prava	MDOMSP, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	x		
2. Osigurati lakše posvojenje i udomljavanje osobama s invaliditetom	MDOMSP	x		
2. ŽIVOT U ZAJEDNICI				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE

1. Unaprijediti sustav probira, rane dijagnostike i rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju	MDOMSP, MZ JLP(R)/S/GRAD ZAGREB		x	
2. Razvijati i širiti mrežu izvaninstitucionalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom usmjerenih njihovom punom uključivanju u život zajednice te osigurati dostupnost usluga na regionalnoj razini	MDOMSP, MZO, MRMS JLP(R)/S/GRAD ZAGREB		x	
3. Provedba procesa deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj	MDOMSP, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	x		
4. Razviti uslugu organiziranog stanovanja za osobe s najtežom vrstom i stupnjem tjelesnog oštećenja	MDOMSP, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB		x	
3. ODGOJ I OBRAZOVANJE				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Osigurati inkluzivno obrazovanje za učenike s teškoćama u razvoju	MZO, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	x		
2. Povećati dostupnost srednjeg obrazovanja	MZO, MRMS	x		
3. Osigurati infrastrukturnu potporu učenicima s teškoćama u razvoju	MZO		x	
4. Uspostaviti jedinstveni sustav osiguravanja neposredne potpore pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika	MZO, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	x		
5. Osigurati udžbenike prilagođene posebnim odgojno-obrazovnim potrebama učenika (u jeziku, pismu i mediju)	MZO	x		
6. Poticati projekte organizacija civilnog društva s ciljem pružanja izvaninstitucionalnih oblika potpore učenicima s teškoćama u razvoju u odgoju i obrazovanju	MZO, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	x		
7. Povećati dostupnost visokog obrazovanja	MZO, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	x		
4. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Osigurati kvalitetniju zdravstvenu zaštitu djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom	MZ, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	x		
2. Kontinuirano provoditi preventivne programe u cilju promicanja zdravlja i sprječavanja nastanka invaliditeta i težih oštećenja zdravlja	MZ, MHB, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	x		
3. Kontinuirano usklađivati Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na ortopedska i druga pomagala sa suvremenim dostignućima tehničkih i medicinskih znanosti sukladno potrebama osoba s invaliditetom	MZ	x		

4. Educirati zdravstvene radnike o posebnostima bolesti i stanja osoba s invaliditetom	MZ, JLP(R)S	X		
5. Osigurati pristupačnost i informacijsku podršku za osobe s invaliditetom u svim zdravstvenim ustanovama	MZ, JLP(R)S/GRAD ZAGREB	X		
6. Osigurati palijativnu skrb teških i neizlječivih kroničnih bolesnika	MZ, JLP(R)S	X		
7. Unaprjeđenje kvalitete zdravstvene zaštite hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata	MHB	X		
5. SOCIJALNA SKRB				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Uspostaviti zakonodavni i institucionalni okvir za unaprjeđenje prava osoba s invaliditetom u sustavima obiteljske i socijalne zaštite u skladu sa specifičnim zahtjevima Konvencije o pravima osoba s invaliditetom UN-a	MDOMSP		X	
2. Podizati kvalitetu rada i osigurati razvoj kompetencija pružatelja socijalnih usluga djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom	MDOMSP	X		
3. Unaprijediti sustav informiranja i edukacije osoba s invaliditetom i njihovih obitelji o pravima i uslugama u području obiteljske i socijalne zaštite	MDOMSP, MU JLP(R)S/GRAD ZAGREB		X	
6. STANOVANJE, MOBILNOST I PRISTUPAČNOST				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Nadzirati provedbu propisa za osiguravanje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti kod gradnje novih i rekonstrukcije postojećih građevina	MGIPU	X		
2. Donošenje Tehničkog propisa o pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti	MGIPU		X	
3. Evidentiranje građevina u vlasništvu Republike Hrvatske	SDURDD		X	
4. Evidentiranje građevina koje za svoj rad koriste tijela državne uprave Republike Hrvatske (koje jesu i koje nisu u njezinom vlasništvu – najam građevina i/ili prostora) s označenom razinom pristupačnosti	SDURDD		X	
5. Osiguranje pristupačnosti građevina koje za svoj rad koriste tijela javne vlasti Republike Hrvatske (u vlasništvu RH i u najmu)	MUP, MHB, MDOMSP, MT, JLP(R)S/GRAD ZAGREB	X		
6. Poticati osiguravanje pristupačnosti stambenih objekata osobama s invaliditetom	MHB, JLP(R)S/GRAD ZAGREB	X		

7. Osiguravanje pristupačnosti javnog prometa osobama s invaliditetom	MMPI, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	x		
8. Osiguranje mobilnosti i jednaka dostupnost javnih cesta i autocesta osobama s invaliditetom	MMPI	x		
9. Poticati razvoj Univerzalnog dizajna ⁸	MZO	x		
7. PROFESIONALNA REHABILITACIJA, ZAPOSŁJAVANJE, RAD I MIROVINSKO OSIGURANJE				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Analizirati, pratiti i unaprjeđivati primjenu postojeće zakonske regulative i aktualne politike u području rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom	MRMS, HZZ, ZVPRZOSI		x	
2. Provoditi mjere aktivne politike zapošljavanja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada	MZO, MRMS, HZZ, ZVPRZOSI, MHB JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	x		
3. Osigurati učinkovitu zaštitu od diskriminacije u području zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom (preventivne mjere i nadzor)	MRMS, ZVPRZOSI	x		
4. Povećati dostupnost informacija i edukacija kojima se promiču različiti oblici samozapošljavanja osoba s invaliditetom i osigurati učinkovite mjere za poticanje samozapošljavanja osoba s invaliditetom	MRMS, ZVPRZOSI, HZZ, MGPO JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	x		
5. Razvijati model neprofitnog (društvenog) poduzetništva i druge modele socijalnog zapošljavanja osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj, uključujući i zapošljavanje uz podršku u skladu s uspješnim međunarodnim praksama	MRMS, ZVPRZOSI i HZZ, MT JLP(R)/S/GRAD ZAGREB		x	
8. PRAVNA ZAŠTITA I ZAŠTITA OD ZLOSTAVLJANJA				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Omogućiti osobama s invaliditetom dostupnost informacija o zaštiti od nasilja i učinkovit sustav podrške svim osobama s invaliditetom žrtvama nasilja, posebno ženama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju	MDOMSP, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	x		
2. Uvesti sustav odlučivanja uz podršku u zamjenu za djelomično oduzimanje poslovne sposobnosti	MDOMSP		x	
3. Provoditi načelo osobnog pristanaka osobe s invaliditetom prilikom smještaja u instituciju ili njezinog izlaska	MDOMSP	x		
4. Vođenje evidencije zdravstvenih radnika educiranih za postupanje u slučaju primjene mjere prisile u bolničkoj zdravstvenoj ustanovi	MZ	x		
5. Organizirati ciljano obrazovanje i usavršavanje pravosudnih dužnosnika, policijskih te pravosudnih službenika o pravima predviđenim Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom i Konvencijom o pravima djeteta	MP	x		

6. Osigurati pristupačnost sudova i ustanova za osobe lišene slobode	MP	X		
7. Prikupljati podatke u svrhu vođenja statistike o nasilju nad ženama s invaliditetom iz područja primjene Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji	MP	X		
8. Osigurati učinkovitu zaštitu žena s invaliditetom i djevojčica s teškoćama u razvoju od nasilja, uključujući seksualnog nasilja	MZ, MUP, URSVRH, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB, MP	X		
9. Provoditi planove edukacije i informiranja o pravima pacijenata	MZ, HZJZ	X		

9. INFORMIRANJE, KOMUNIKACIJA I PODIZANJE RAZINE SVIJESTI

MJERA	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Omogućiti slobodno pretraživanje, primanje i prosljeđivanje informacija prema izboru pojedinca – osobe s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s drugim članovima društva	MU, MZ, MDOMSP, MT JLP(R)/S/GRAD ZAGREB, MP		X	
2. Koristiti nove IKT tehnologije u cilju povećanja neovisnosti i kvalitete života osoba s invaliditetom	MU, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB		X	
3. Podizati razinu svijesti javnosti o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu i suzbijanju stereotipa i diskriminacije osoba s invaliditetom	MDOMSP, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	X		
4. Kontinuirano promovirati Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda, relevantne preporuke Vijeća Europe i informirati o potrebnim promjenama u društvu s obzirom na preuzete obaveze i međunarodne ugovore kojih je Republika Hrvatska stranka	MDOMSP		X	
5. Provoditi stalne edukacije o novim saznanjima i modelima primjene Međunarodne klasifikacije funkcioniranja, invaliditeta i zdravlja (WHO 2001., Medicinska naklada i HZJZ, 2010.)	MZ, MRMS		X	

10. SUDJELOVANJE U KULTURNOM ŽIVOTU

MJERA	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Osigurati osobama s invaliditetom veću dostupnost svih sadržaja vezanih uz kulturni život zajednice namijenjenih svim drugim građanima	MK, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	X		
2. Kontinuirano poticati i podupirati projekte koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom, uključujući i projekte koji potiču umrežavanja i uključenost osoba s invaliditetom na projektima u institucionalnoj i neovisnoj kulturi, na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini	MK, MZO, UZUVRH JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	X		

3. Podizati razinu svijesti javnosti o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu i suzbijanju stereotipa i diskriminacije osoba s invaliditetom	MK (HRT, HAVC, AEM)	X		
4. Uvesti u nacionalno zakonodavstvo odredbe Ugovora iz Marakeša u svrhu olakšanja pristupa objavljenim djelima slijepim i slabovidnim osobama te osobama koje se iz nekog drugog razloga ne mogu koristiti tiskom	DZIV	X		
11. SUDJELOVANJE U JAVNOM I POLITIČKOM ŽIVOTU				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Osigurati tehničku podršku ili druge oblike pomoći kako bi svim osobama s invaliditetom bili dostupni temeljni dokumenti od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini i kako bi se olakšalo sudjelovanje osoba s invaliditetom u predstavničkim i izvršnim tijelima	MU, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB		X	
2. Pratiti ravnopravno sudjelovanje osoba s invaliditetom u ostvarivanju njihova biračkog prava	MU (DIP)		X	
3. Promicati sudjelovanje žena i mladih osoba s invaliditetom u javnom i političkom djelovanju na svim razinama	ULJPPNMVRH, URSVRH, MDOMSP, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	X		
12. ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Unapređivati statističke i informacijske strategije za razvoj politike i standarda vezanih uz osobe s invaliditetom	MZ, HZJZ, MRMS		X	
2. Unaprijediti klasifikaciju invaliditeta	MZ, HZJZ	X		
3. Poticati provođenje istraživačkih studija i usku suradnju nadležnih tijela radi osiguravanja dostupnosti sveobuhvatnih podataka u cilju postizanja veće razine znanja o osobama s invaliditetom te donošenja politika i programa vezanih uz invaliditet utemeljenih na kvalitetnim informacijama	MZ, HZJZ, MRMS	X		
4. Unaprijediti dostupnost podataka Hrvatskoga zavoda za javno zdravstvo osobama s invaliditetom	HZJZ	X		
13. REKREACIJA, RAZONODA I SPORT				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Informirati i podizati svijest o pristupačnom turizmu	MT, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB		X	
2. Izraditi, provoditi i pratiti programe izvanškolskih športskih i drugih aktivnosti koje	SDUŠ, HPO, HŠSS JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	X		

će poboljšati uključivanje djece i mladeži s teškoćama u razvoju				
3. Provoditi sportske programe i druge aktivnosti koji će poboljšati uključivanje djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom	SDUŠ, HSSG	x		
4. Osigurati i prilagoditi dječja igrališta, sportske terene i parkove djeci s teškoćama u razvoju	JLP(R)/S/GRAD ZAGREB		x	
14. RIZIČNE SITUACIJE I HUMANITARNA KRIZNA STANJA				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Normativno urediti osiguravanje iste razine podrške osobama s invaliditetom u slučaju katastrofe na ravnopravnoj osnovi s drugim građanima	DUZS, MUP		x	
2. Pripremiti planove za pružanje skrbi osobama s invaliditetom u katastrofi	DUZS, MUP JLP(R)/S/GRAD ZAGREB		x	
3. Osposobiti i pripremiti osoblje civilne zaštite za sudjelovanje u skrbi o osobama s invaliditetom u katastrofi	DUZS, MUP JLP(R)/S/GRAD ZAGREB		x	
15. UDRUGE OSOBA S INVALIDITETOM U CIVILNOM DRUŠTVU				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Razvijati partnerstvo državne i javne uprave s udrugama osoba s invaliditetom na svim razinama	UZUVRH, SDUŠ, MDOMSP, MZ, MT JLP(R)/S/GRAD ZAGREB		x	
2. Sustavno financirati saveze i udruge osoba s invaliditetom omogućujući njihovo djelovanje u cilju unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom	UZUVRH, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB	x		
3. Poticati i razvijati suradnju udruga osoba s invaliditetom s ostalim organizacijama civilnog društva	UZUVRH, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB		x	
4. Koordinirati predlaganje prioriternih područja i financiranja programa i projekata organizacijama civilnog društva s ciljem unaprjeđivanja kvalitete života osoba s invaliditetom u zajednici na nacionalnoj razini	UZUVRH	x		
5. Poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom programima i projektima udruga	MT, JLP(R)/S/GRAD ZAGREB		x	
6. Osigurati ravnomjernu zastupljenost financiranja projekata i programa udruga osoba s invaliditetom i udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom na području Republike Hrvatske	MDOMSP, SDUŠ JLP(R)/S/GRAD ZAGREB		x	
16. MEĐUNARODNA SURADNJA				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Pratiti proces provedbe UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, usklađenost nacionalnih zakona u skladu s preuzetim obvezama iz Konvencije kao i provedbu drugih	MDOMSP, MVEP	x		

relevantnih međunarodnih instrumenata kojih je Republika Hrvatska stranka, a koji su od posebnog interesa za osobe s invaliditetom				
2. Podnositi izvješća o provedbi preuzetih obveza sukladno međunarodnim instrumentima na području promicanja i zaštite prava osoba s invaliditetom (UN, Vijeće Europe, tijela EU i ostala međunarodna tijela i organizacije)	MDOMSP	x		
3. Nastaviti suradnju s međunarodnim tijelima i organizacijama nadležnim za zaštitu i promicanje ljudskih prava osoba s invaliditetom	MDOMSP, MVEP	x		

Od ukupno 78 mjera iz Nacionalne strategije, u 2019. godini provodilo se 78 mjera, od kojih je 50 provedeno u cijelosti te se kontinuirano provode, a 28 djelomično jer je za iste predviđen duži rok provedbe.

PRIKAZ REZULTATA U PROVEDBI MJERA NA NACIONALNOJ RAZINI

1. Obitelj

Mjera 1. Osigurati pristupačne informacije o spolnim i reproduktivnim pravima osobama s invaliditetom u svrhu poticanja ostvarivanja roditeljskih prava

U provedbi ove mjere u pogledu aktivnosti informiranja o spolnim i reproduktivnim pravima svim osobama s invaliditetom u svrhu poticanja ostvarivanja roditeljskih prava u pristupačnom obliku i primjereno dobi kao nositelji provedbe navedeni su uz Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i Ministarstvo zdravstva, te udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u 2019. godini financiralo je treću godinu provedbe trogodišnjih programa (za razdoblje od 2017. do 2020. godine) udruga koje djeluju u području socijalne skrbi iz raspoloživih sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću za 2019. godinu (više u području 5., mjeri 3.). Sve udruge u svojim izvještajima navode da provode određene edukacije i informiranje svojih članova.

U pogledu osiguravanja dodatnih edukacija o spolnom i reproduktivnom zdravlju osoba s invaliditetom za stručnjake koji rade u savjetovalištim za brak i obitelj, ustanovama socijalne skrbi, organizacijama civilnog društva kao i za roditelje djece s teškoćama u razvoju, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku organiziralo je u 2019. godini redovne edukacije stručnih radnika, sukladno Godišnjem planu edukacija. U Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo djeluje Savjetovalište za HIV i spolno zdravlje, koje je u potpunosti pristupačno osobama s invaliditetom. Informacije o savjetovalištu i njegovom radu objavljuju se na mrežnom mjestu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo - <https://www.hzjz.hr/sluzba-promicanje-zdravlja/savjetovaliste-za-hiv-spolno-zdravlje/>.

Mjera 2. Osigurati lakše posvojenje i udomljavanje osobama s invaliditetom

Obiteljskim zakonom (Narodne novine, br. 103/15 i 98/19) propisano je da su osobe koje prema mišljenju centra za socijalnu skrb ispunjavaju zakonske pretpostavke za posvojenje dužne sudjelovati u programu stručne pripreme za posvojenje koje provode stručni radnici centra za socijalnu skrb ili druge ustanove socijalne skrbi i organizacije civilnog društva ovlaštene za provođenje programa stručne pripreme za posvojitelje kao i da centar za socijalnu skrb na temelju pozitivnog mišljenja o podobnosti i prikladnosti za posvojenje potencijalne posvojitelje upisuje u registar potencijalnih posvojitelja. Navedene odredbe značajno su doprinijele unapređenju područja posvojenja. Nadalje, propisuje (čl. 180.) sadržaj i svrhu posvojenja u kojem se primarno stavlja naglasak na obiteljsko-pravnom zbrinjavanju i zaštiti djeteta bez odgovarajuće roditeljske skrbi, a ne na pravo posvojitelja na posvojenje, propisuje tko ne može biti posvojitelj (čl. 187.), dok se elementi koji se odnose na podobnost i prikladnost za posvojenje propisuju člankom 3. Pravilnika o elementima koji se odnose na podobnost i prikladnost za posvojenje, sadržaju stručnog mišljenja o podobnosti i prikladnosti za

posvojenje, metodama utvrđivanja podobnosti i prikladnosti, sadržaju izvješća o djetetu, vođenju registra o potencijalnim posvojiteljima te načinu vođenju registra o posvojenjima (Narodne novine, broj 106/14). Navedeni Zakon i Pravilnik ne isključuju mogućnost da osobe s invaliditetom koje ispunjavaju propisane uvjete budu potencijalni posvojitelji, s tim u vezi ni podaci o posvojiteljima u informacijskom sustavu SocSkrb ne uključuju podatak o invaliditetu posvojitelja čime se želi izbjeći diskriminacija osoba s invaliditetom u mogućem postupku posvojenja. Tijekom 2019. godine posvojeno je 117 djece od čega 11 djece s teškoćama u razvoju (9,4%).

U svrhu osiguravanja pretpostavki za jednakomjernu dostupnost udomiteljstva u svim područjima Republike Hrvatske, uključujući specijaliziranog udomiteljstva za djecu, 1. siječnja 2019. godine stupio je na snagu Zakon o udomiteljstvu (Narodne novine, br. 115/18), koji uz obavljanje tradicionalnog udomiteljstva, uvedi mogućnost obavljanja udomiteljstva kao zanimanja koje se može obavljati kao: 1) standardno udomiteljstvo i 2) specijalizirano udomiteljstvo za djecu. Udomiteljima koji obavljaju udomiteljstvo kao zanimanje po prvi puta su uz naknadu za rad i opskrbninu osigurani i doprinosi za obvezna osiguranja, odnosno otvorena je mogućnost ostvarivanja prava iz mirovinskog i obveznog zdravstvenog osiguranja i prava za vrijeme nezaposlenosti kao zaposlene osobe u skladu s posebnim propisima. Navedenim Zakonom propisano je i osnivanje Povjerenstva za izbor udomitelja za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja, te je tijekom 2019. godine izabralo 29 udomitelja za djecu, koji ispunjavaju uvjete za obavljanje standardnog udomiteljstva kao zanimanja, kod kojih je udomljeno oko 80-ero djece.

Centri za socijalnu skrb prema odredbama novog Zakona u 2019. godini nisu zaprimili zahtjev za obavljanje specijaliziranog udomiteljstva za djecu, no 36 udomitelja i nadalje pruža specijalizirano udomiteljstvo prema odredbama prethodnog Zakona o udomiteljstvu (Narodne novine, br. 90/11 i 78/12). Dodatno, u svrhu poboljšanja materijalnih uvjeta skrbi za djecu od strane udomitelja povećana je naknada za rad tradicionalnim udomiteljima, a uvećana je i opskrbnina za potrebe korisnika kod pojedinih kategorija djece, posebice djece u dobi do 3. godine, počevši od 26. siječnja 2019. godine.

Za provedbu novog Zakona, u prvoj polovici 2019. godine, doneseno je 6 novih pravilnika čije je donošenje imalo za cilj:

- omogućiti obavljanje udomiteljstva kao zanimanja te je u tu svrhu osnovano 21 Povjerenstvo za izbor udomitelja za svaku županiju odnosno Grad Zagreb;
- fleksibilizirati stambene uvjete za obavljanje udomiteljstva;
- jasnije urediti postupak obiteljske procjene u postupku izdavanja dozvole za obavljanje udomiteljstva, a u svrhu standardizacije procesa procjene i osiguravanja što kvalitetnijih udomiteljskih obitelji te je u suradnji s Uredom UNICEF-a za Hrvatsku provedena edukacija stručnih radnika centara za socijalnu skrb;
- urediti postupak i način dodjele nagrade udomiteljima koja se po prvi puta u 2019. godini dodijelila i u novcu;
- jasnije urediti trajanje osnovnog osposobljavanja, dodatnog osposobljavanja i godišnjih edukacija udomitelja te su u suradnji s Uredom UNICEF-a za Hrvatsku izrađeni edukacijski moduli za udomitelje za djecu i održan trening trenera kako bi se osigurala kontinuirana edukacija stručnih radnika centara za socijalnu skrb.

U svrhu povećanja kvalitete pružene usluge po prvi puta su propisane posebne obveze domova i centara za pružanje usluga u zajednici (pružanje stručne pomoći i potpore, provođenje edukacija, informiranje javnosti, organizacija i provođenje grupa podrške, provođenje savjetovanja, organizacija mobilnih timova i sudjelovanje u pripremi djeteta za povratak u obitelj).

Također, u suradnji s Uredom UNICEF-a za Hrvatsku i Zakladom „Hrvatska za djecu“ kroz Humanitarnu akciju „Mliječna staza“, tijekom 2019. godine dodijeljeno je ukupno 615.000,00 kn za nabavku dječje opreme za 123 djece do 3. godine života koja žive u udomiteljskim obiteljima. U svrhu promicanja udomiteljstva u 2019. godini nastavljena je i završena kampanja „Svako dijete treba obitelj“ u suradnji s Uredom UNICEF-a za Hrvatsku. Za vrijeme trajanja kampanje u razdoblju od 28. kolovoza 2018. godine do 31. listopada 2019. godine ostvaren je kontakt s 151 potencijalnom udomiteljskom obitelji.

Tijekom 2019. godine izdano je ukupno 210 novih dozvola za obavljanje udomiteljstva.

Sukladno Godišnjem statističkom izvješću Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku za 2018. godinu, a objavljenog u 2019. godini vidljivo je da je u 2018. godini bilo 328 djece s teškoćama u razvoju, s težim ili višestrukim teškoćama u razvoju, s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem smješteno u udomiteljske obitelji.

Za pružanje socijalne usluge smještaja svim korisnicima u udomiteljskim obiteljima, među kojima su i djeca s teškoćama u razvoju, ukupno je utrošeno 219.148.032,24 kn (A734186–178.246.189,36 kn; A791001 – 40.901.842,88 kn).

2. Život u zajednici

Mjera 1. Unaprijediti sustav probira, rane dijagnostike i rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju

Ministarstvo zdravstva izvještava da se zdravstvena zaštita djece s teškoćama u razvoju kontinuirano provodi u domeni obveznog zdravstvenog osiguranja te u sklopu posebno ugovorenih programa zdravstvene zaštite djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom.

Svi dijagnostički i terapijski postupci za djecu s teškoćama u razvoju uključujući i djecu s poremećajima iz spektra autizma u sustavu zdravstva i tijekom 2019. godine odvijali su se kontinuirano u okviru redovnih djelatnosti (pedijatrija, dječja i adolescentna psihijatrija, neuropedijatrija i dr.). Zavod za dječju i adolescentnu psihijatriju Kliničkog bolničkog centra Osijek provodio je dijagnostičke postupke za djecu sa sumnjom na poremećaje iz spektra autizma. U okviru dijagnostičkih postupka korišteni su i ADOS testovi za koje su zdravstveni radnici educirani iz sredstava UNICEF-a.

Predviđeno je da će regionalni dijagnostički centri za djecu s poremećajima iz spektra autizma biti klinički bolnički centri (Osijek, Rijeka, Split, Zagreb) pri kojima bi bili organizirani multidisciplinarni timovi za dijagnostiku i preporuku tretmana, izradu smjernica za njihov rad, edukaciju članova timova i za koordiniranje aktivnosti s timom za ranu intervenciju.

Uredajima za provođenje testiranja sluha opskrbljena su sva hrvatska rođilišta. I nadalje se provodi „Sveobuhvatni probir novorođenčadi na oštećenje sluha SPNOS“ koji omogućava rano prepoznavanje oštećenja sluha. Za implantacije umjetnih pužnica godišnje se dodjeljuju sredstva koja se namjenjuju i za nabavu istih. Cilj je do druge godine života ugraditi kohlearni implantat kako bi nakon provedene rehabilitacije dijete do 7. godine krenulo u školu.

Nadalje, obzirom da se kod slabovidnosti (ambliopije) radi o gubitku vida koji je preventivnim mjerama moguće izliječiti u preko 90% slučajeva, provodi se dijagnostičko testiranje. Odlukom ministra zdravstva od 26. studenoga 2018. godine donesen je novi Nacionalni preventivni program ranog otkrivanja slabovidnosti 2018.-2028. godine, koji je objavljen na mrežnom mjestu <https://zdravstvo.gov.hr/programi-i-projekti/nacionalni-programi-projekti-i-strategije/ostali-programi/nacionalni-program-ranog-otkrivanja-slabovidnosti/2479>. U provedbi programa sudjeluju Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Referentni centar Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske za dječju oftalmologiju i strabizam Kliničke bolnice Sveti Duh te specijalisti oftalmologije koji provode preventivne preglede za djecu u dobi od četiri godine.

Uvidom u Registar ranog otkrivanja slabovidnosti i analizom zapisa u 2019. godini, pregledano je ukupno 17.529 djece koja su se odazvala na preventivne preglede (odaziv na razini Republike Hrvatske je oko 53%), od kojih je oko 3.500 djece (20%) upućeno na daljnju obradu sa sumnjom na slabovidnost, a preglede je obavljalo 142 specijalista oftalmologije iz 70 ugovorenih ustanova. Očekivana objava konačnih rezultata o odazivu za 2019. godinu po detaljnijoj analizi zapisa u registru i po poslanim pozivima generacije rođenih 2015. godine, očekuje se u 2020. godini.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske (KLASA: 022-03/18-04/363, URBROJ: 50301-27/20-19-5 od 29. kolovoza 2019. godine) osnovano je Povjerenstvo za ranu intervenciju u djetinjstvu, s ciljem donošenja nacionalnog strateškog plana za ranu intervenciju u djetinjstvu te praćenja njegove provedbe. Ističe se sudjelovanje na panel raspravi „Klikni za Rani klik“ u DV Vrbik, Zagreb, Područni objekt „Poljane“ i na 1. kongresu Međimurske udruge za ranu intervenciju u djetinjstvu „S.M.A.R.T.“ pristup u ranoj intervenciji“ u Čakovcu čime su prikazani primjeri dobre prakse i međuresorne suradnje.

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku utječe na širenje mreže pružatelja usluge rane intervencije s ciljem osiguravanja pristupačnosti usluge kroz projekte financirane iz Europskog socijalnog fonda, projekte financirane iz državnog proračuna i dijela prihoda od igara na sreću, ugovaranjem s pružateljima usluga i kroz proces transformacije i deinstitucionalizacije. U 2019. godini je kroz financiranje Europskog socijalnog fonda u sklopu Poziva Podrška procesu deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi za osobe s invaliditetom u provedbi bilo 3 projekta ukupnih vrijednosti 33.434.043,03 kn (A799010 - prioritet 2 i 5) kojima se financira usluga rane intervencije. Provedbom projektnih aktivnosti povećava se broj pružatelja usluga rane intervencije i to po jedan na području Grada Zagreba, te Zagrebačke i Karlovačke županije. Tijekom 2019. godine isplaćeno je 142.055,18 kn prema Centru Ozalj za aktivnost usluge rane intervencije (Privitak br. 1.Tablica 1.)

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku je kroz trogodišnje programe „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju udruge“ za razdoblje od 2017. - 2020. godine osiguralo udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje djeluju u korist osoba s invaliditetom u 2019. godini, financijsku podršku u iznosu od 24.300.000,00 kn. Unutar navedenih programa za provođenje usluge rane intervencije u 2019. godini sufinancirane su tri udruge koje pružaju uslugu rane intervencije u djetinjstvu u iznosu od 810.000,00 kn (A734189), (Privitak br. 1., Tablica 2.). U listopadu 2019. godine ugovoreno je pružanje usluge rane intervencije s Dnevnim centrom za rehabilitaciju Veruda - Pula, te je time broj pružatelja usluge rane intervencije temeljem ugovaranja povećan. Ukupno su u 2019. godini bila aktivna četiri ugovora za pružanje usluge rane intervencije, a za izvršene usluge rane intervencije kod navedenih pružatelja u 2019. godini utrošeno je ukupno 1.073.855,70 kn s A734191. (Privitak br. 1., Tablica 3.).

Ovu uslugu u Republici Hrvatskoj pružaju i Centri za autizam, Centri za odgoj i obrazovanje, te pojedini Centri za rehabilitaciju kao i druge ustanove u sustavu socijalne skrbi kojima je osnivač Republika Hrvatska, a koje kroz uslugu smještaja i boravka djece s teškoćama u razvoju te uslugu psihosocijalne podrške u obitelji obuhvaćaju i uslugu rane intervencije u djetinjstvu. Kao pružatelji usluga na području Republike Hrvatske uključene su i druge socijalne, zdravstvene i odgojno-obrazovne ustanove.

Mjera 2. Razvijati i širiti mrežu izvaninstitucionalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom usmjerenih njihovom punom uključivanju u život zajednice te osigurati dostupnost usluga na regionalnoj razini

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku je kroz financiranje Europskog socijalnog fonda u sklopu Poziva Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom – faza 1 u provedbi imalo 93 projekta ukupne vrijednosti 116.699.304,77 kn namijenjenih pružanju usluge osobne asistencije, usluge tumača/prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika te usluge videćeg pratitelja. Od ukupnog broja projekata još se 3 provode, s obzirom da su isti ugovoreni u 2017. i 2018. godini i traju 24 mjeseca. Tijekom 2019. godine prema udrugama koje provode projekte isplaćeno je ukupno 6.421.657,47 kn (A788015 - prioritet 2 i 5). Navedenim projektima usluga osobne asistencije pružana je za 857 korisnika u Republici Hrvatskoj, usluga tumača hrvatskog znakovnog jezika za 206 korisnika na području 10 županija, a usluga videćeg pratitelja za 318 korisnika na području 14 županija. Kako bi se osigurao kontinuitet u pružanju usluge osobne asistencije korisnicima nakon isteka projekata financiranih u fazi 1 Poziva, u svibnju 2018. godine objavljen je Poziv Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom – faza 2, ukupne vrijednosti 155 milijuna kuna, a ukupna alokacija Poziva je u 2019. godini povećana na 190 milijuna kuna. Temeljem navedenog Poziva, do kraja 2019. godine ugovoreno je ukupno 97 projekata ukupne vrijednosti 156.966.336,35 kn, a tijekom 2019. godine udrugama koje provode navedene projekte ukupno je isplaćeno 63.324.316,37 kn (A788015 - prioritet 2 i 5). Kroz navedene projekte planira se pružati usluga osobne asistencije za 1103 korisnika, usluga tumača/prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika za 270 korisnika te usluga videćeg pratitelja za 356 korisnika. Projekti ugovoreni u 2019. godini traju do 2021. ili 2022. godine (Privitak br. 2.). Projekti se nastavljaju ugovarati i u 2020. godini budući je riječ o trajnom Pozivu.

Kroz Poziv Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – faza 1, ukupne vrijednosti 110.150.000,00 kn, 30.000.000,00 kn namijenjeno je pružanju socijalnih usluga u zajednici za osobe s invaliditetom, a ugovaranje i početak provedbe projekata očekuje se 2020. godine.

Nadalje u okviru Ograničenog poziva za prijavu trogodišnjih programa udruga koje pružaju usluge asistencije osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj (2019. - 2021. godine) za financiranje prve godine 133 trogodišnja programa udruga koje pružaju usluge asistencije osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2019. do 2021. godine iz Državnog proračuna Republike Hrvatske i dijela prihoda od igara na sreću utrošeno je ukupno 48.946.761,00 kn (A754019), od čega je za 80 organizacija civilnog društva koje pružaju uslugu osobne asistencije utrošeno 41.070.070,00 kn, za 30 udruga koje pružaju uslugu tumača znakovnog jezika iznos od 5.280.255,00 kn, te za 23 udruge koje pružaju usluge videćeg pratitelja iznos od 2.596.436,00 kn. U 2019. godini pružena je usluga osobnog asistenta za 683 korisnika, zaposlen je 71 tumač znakovnog jezika i prevoditelj za gluhoslijepe osobe te 24 videća pratitelja.

Nadalje, tijekom 2019. godine provodile su se aktivnosti vezane uz planiranje provedbe istraživanja "Evaluacija pružanja usluge osobne asistencije u Republici Hrvatskoj". Svrha provedbe evaluacije je procjena relevantnosti, djelotvornosti, učinkovitosti i učinka pružanja usluge, a uz uslugu osobnog asistenta, obuhvaća i usluge tumača/prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika, te videćeg pratitelja osobama s invaliditetom, koje se pružaju kroz projekte udruga osoba s invaliditetom i udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom financiranih iz Europskog socijalnog fonda, te državnog proračuna i dijela prihoda od igara na sreću.

U pogledu standardiziranja usluge osobne asistencije, asistencije u programu organiziranog stanovanja uz podršku i uslugu intervenora (specifične asistencije za gluhoslijepe osobe) te time i razvoja programa edukacije za osobne asistente, isto se razmatra definirati kroz budući Zakon o osobnoj asistenciji i na zakonu temeljenim podzakonskim aktima, a sukladno prijedlozima članova radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o osobnoj asistenciji što bi utjecalo na povećanje broja pružatelja usluge edukacije s naglaskom na regionalnu ravnomjernost te razvijanje programa edukacije za intervenore i komunikacijske posrednike (odnosno prevoditelje hrvatskoga znakovnog jezika, prevoditelje za gluhoslijepe osobe i obrazovne prevoditelje).

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava izvještava o razvoju usluge stručne podrške na radnom mjestu namijenjene osobama s invaliditetom koje se zapošljavaju na otvorenom tržištu rada, a kojima su potrebni specifični i individualizirani oblici stručne podrške i praćenja za uspješnu prilagodbu poslu i radnoj okolini. Usluga se provodi individualno, na temelju izrađenog Plana individualne stručne podrške i praćenja, na određenom radnom mjestu i u radnom okruženju, u vremenskom trajanju od najduže 12 mjeseci, u ukupnom opsegu do 100 sati. Trošak stručne podrške snosi Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. U 2019. godini je 1 poslodavac koji zapošljava osobe s invaliditetom na otvorenom tržištu rada koristio poticaj/potporu Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, a koja se odnosi na financiranje troškova stručne podrške. Krajem 2018. godine započela je izrada planova individualne stručne podrške i praćenja na radnom mjestu i u radnom okruženju za još 8 korisnika na području nadležnosti rada Centra za profesionalnu rehabilitaciju Zagreb. Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom je u 2018. godini pokrenuo ispitivanje u svrhu izrade analize potreba za uslugom radne asistencije čiji rezultati će biti temelj za izradu pilot-projekta osiguravanja usluge radne asistencije za zaposlene osobe s invaliditetom. U tu je svrhu poslao upitnike na ukupno 170 udruga/organizacija na razini Republike Hrvatske te je do sada zaprimljen 101 popunjen upitnik, na temelju kojih je utvrđena potreba za uslugom asistenta u radu za ukupno 168 korisnika (Privitak br. 3.).

Mjera 3. Provedba procesa deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj

Dana 24. svibnja 2019. godine objavljen je Poziv „Unapređivanje infrastrukture za pružanje socijalnih usluga u zajednici kao podrška procesu deinstitucionalizacije - druga faza“ koji se financira iz Europskog fonda za regionalni razvoj, s ciljem unapređenja infrastrukture za pružanje

izvaninstitucijskih socijalnih usluga. Na navedeni Poziv omogućeno je apliciranje svim pružateljima socijalnih usluga i za sve korisničke skupine s obzirom da je i pružatelje socijalnih usluga drugih osnivača potrebno promatrati kao značajne partnere u pružanju socijalnih usluga. Prijava na navedeni Poziv nije uvjetovana postojanjem Individualnog plana, te su se Individualni planovi nastavili izrađivati ciljano za domove socijalne skrbi koji su pripremali prijavu na Europski socijalni fond, Poziv Podrška procesu deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi za osobe s invaliditetom - faza 1, a za što se uvjetovalo postojanje Individualnog plana. S tim u vezi tijekom 2019. godine izrađen je i usvojen individualni plan deinstitutionalizacije i transformacije Centra za odgoj i obrazovanje Juraj Bonači usmjeren na razvoj usluge organiziranog stanovanja, širenje usluge rane intervencije i psihosocijalne podrške te obuhvat većeg broja korisnika ovim uslugama.

U okviru poziva Podrška procesu deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi za osobe s invaliditetom u 2019. godini u provedbi je bilo 5 ugovora u vrijednosti od 55.956.966,04 kn koje provode ustanove socijalne skrbi. U 2019. je u okviru navedenog Poziva isplaćeno 6.589.815,79 kn (A799010- prioritet 2 i 5). Kroz navedene projekte se planira uključiti 734 osobe s invaliditetom, a kako projekti traju i do 36 mjeseci, do kraja 2019. godine uključeno je njih 83, od čega 39 žena s invaliditetom. Kroz Poziv Podrška procesu deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi za osobe s invaliditetom financiranog iz Europskog socijalnog fonda, tijekom 2019. godine u provedbi su bili projekti namijenjeni procesu deinstitutionalizacije za dvije ustanove socijalne skrbi za osobe s invaliditetom, Centar za pružanje usluga u zajednici Ozalj i Dom Turnić koji su u okviru svojih projekata predvidjeli organiziranje kampanja za promicanje socijalnih usluga koje se razvijaju kroz projekt. U svrhu promidžbe novih usluga u zajednici Centar za pružanje usluga u zajednici Ozalj će provesti kampanju podizanja svijesti javnosti održavanjem dva okrugla stola na temu usluge rane intervencije te je za to predviđeno 11.300,00 kn. U sklopu projekta Doma Turnić planirane su 3 javne kampanje/podizanje svijesti javnosti o procesu deinstitutionalizacije za što je planirano ukupno 326.867,00 kn. Navedeni projekti traju do 2020. godine te se provođenje kampanja očekuje u 2019.-2020. godini. Centar za rehabilitaciju Stančić provest će kampanju podizanja svijesti javnosti održavanjem 2 okrugla stola i stručne konferencije za što je predviđeno 57.000 kn, a bit će provedeno 2020/2021.godine.

Kroz Europski fond za regionalni razvoj, u 2019. godini u provedbi su bila 4 projekta ukupne vrijednosti 33,8 milijuna kuna namijenjena unaprjeđenju infrastrukture za podršku daljnjem procesu deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi za osobe s invaliditetom od kojih su dva ugovorena u 2017. godini – Centar za pružanje usluga u zajednici Ja kao i ti - Osijek, u ukupnom iznosu od 8,5 milijuna kuna i Centar za pružanje usluga u zajednici Ozalj, u iznosu od 7,9 milijuna kuna dva projekta ugovorena u 2018. godini - Dom Turnić, u iznosu od 8,9 milijuna kuna te Centar za rehabilitaciju Stančić u iznosu od 8,5 milijuna kuna. Za navedene projekte u 2019. godini je isplaćeno ukupno 3.288.682,08 kn (A791011).

Tijekom 2018. godine radi cjelovitog uvida u postojeće stanje pružanja usluga u mreži, izrađen je popis pružatelja usluga na području županija, iz kojeg je vidljiv podatak u kapacitetu, vrsti usluge i korisničkom skupinom. Mreža socijalnih usluga objavljena je na mrežnom mjestu Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, i sastavni je dio Plana deinstitutionalizacije, transformacije te prevencije institucionalizacije 2018.–2020. godine iz 2018. godine.

Mjera 4. Razviti uslugu organiziranog stanovanja za osobe s najtežom vrstom i stupnjem tjelesnog oštećenja

Plan deinstitutionalizacije, transformacije te prevencije institucionalizacije 2018.–2020. godine usmjeren je na poboljšanje kvalitete, dostupnosti i usklađenosti socijalnih usluga za odrasle osobe s invaliditetom i za djecu s teškoćama u razvoju sa njihovim potrebama u svim županijama kroz osiguravanje pružatelja socijalnih usluga u svim županijama radi formiranja regionalnih centara/pružatelja usluga koji pružaju najširi spektar izvaninstitucionalnih socijalnih usluga u skladu s utvrđenim prioritetima i potrebama na lokalnoj razini, što uključuje i razvoj usluge organiziranog stanovanja. Pozivom „Unapređivanje infrastrukture za pružanje socijalnih usluga u zajednici kao podrška procesu deinstitutionalizacije - druga faza“ koji se financira iz Europskog fonda za regionalni

razvoj, s ciljem unapređenja infrastrukture za pružanje izvaninstitucijskih socijalnih usluga omogućeno je apliciranje svim pružateljima socijalnih usluga za sve korisničke skupine.

3. Odgoj i obrazovanje

Mjera 1. Osigurati inkluzivno obrazovanje za učenike s teškoćama u razvoju

Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano unapređuje sustav odgoja i obrazovanja stvaranjem zakonskih i podzakonskih akata te osiguravanjem uvjeta za njihovu provedbu sukladno zahtjevima i potrebama učenika s teškoćama u razvoju, a u svrhu izjednačavanja mogućnosti za njihovo potpuno uključivanje u život zajednice te podizanja kvalitete njihova života. Zakonodavni okvir predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja regulira pravo svakog djeteta i učenika s teškoćama u razvoju na primjeren program i oblik odgoja i obrazovanja (Privitak br. 4.). Ministarstvo znanosti i obrazovanja u pogledu inkluzivnog predškolskog odgoja i obrazovanja izvještava da je u 2019. godini ukupno 2.280 djece s teškoćama u razvoju u dječjim vrtićima u Republici Hrvatskoj ostvarilo pravo na sufinanciranje sukladno članku 50. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine, br. 10/97, 107/07, 94/13 i 98/19) od kojih je 1.749 djece bilo u integraciji (844 u petosatnom programu, 196 u šesto/sedmosatnom programu i 709 u desetosatnom programu). U posebnim odgojno-obrazovnim skupinama bilo je ukupno uključeno 531 dijete (210 u dječjim vrtićima i 321 dijete u predškolskim programima pri centrima za odgoj i obrazovanje djece s teškoćama) koji također ostvaruju pravo na sufinancirani program. Sukladno Odluci o sufinanciranju programa predškolskog odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi s teškoćama koji se ostvaruju u dječjim vrtićima i drugim ustanovama u 2019. godini, utrošena su sredstva u iznosu od 9.611.200,00 kn (A578004).

Prema podacima iz e-Matrice Ministarstva znanosti i obrazovanja u školskoj godini 2018./2019. u osnovnim školama s redovitim i posebnim programima za učenike s teškoćama u razvoju nastavu pohađa 24.384 učenika s teškoćama u razvoju. Najviše učenika s teškoćama u razvoju njih 20.299 integrirano je u redovite razredne odjele (11.292 učenika nastavu pohađa u redovitom programu uz individualizirane postupke, a 9.007 učenika u redovitom programu uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke). U školskoj godini 2018./2019. u srednjoškolskim ustanovama 5.614 učenika s teškoćama u razvoju školovalo se po primjerenom programu obrazovanja od kojih je 4.996 bilo uključeno u redoviti program uz individualizirane postupke i redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke, a 618 u poseban program uz individualizirane postupke u pomoćnim zanimanjima (TES programi) (Privitak br. 5.).

U pogledu profesionalnog razvoja učitelja/nastavnika/stručnih suradnika za inkluzivno obrazovanje u 2019. godini na stručnom usavršavanju za inkluzivno obrazovanje sudjelovalo ih je 6.714 na 117 stručnih skupova na kojima je razrađeno 34 različita tematska područja. Ukupni troškovi usavršavanja u 2019. godini iznosili su 125.000,00 kn (A767022). Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih sustavno je u 2019. godini provodila usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika strukovnih škola za inkluzivno obrazovanje na državnoj razini. Održana su dva stručna skupa za strukovne nastavnike svih obrazovnih sektora na kojima je sudjelovalo 156 strukovnih nastavnika, te su obrađene teme vezane uz dijabetes (Privitak br. 6.).

Za nastavnike u Obrazovnom sektoru tekstil i koža održan je stručni skup s ciljem jačanja kompetencija nastavnika u dijelu koji se odnosi na svladavanje izazova svakodnevnog rada s učenicima, te je uz ostale, obrađena i tema Nastavne metode u radu s učenicima s teškoćama u razvoju. Na ovom stručnom skupu sudjelovalo je 35 nastavnika.

Za nastavnike u Obrazovnom sektoru grafička tehnologija i audiovizualno oblikovanje održan je stručni skup na kojem je, uz ostale, obrađena i tema: Rad s učenicima s teškoćama. Na ovom stručnom skupu sudjelovalo je 14 nastavnika.

Na konferenciji za strukovne nastavnike pod nazivom 3. Dani strukovnih nastavnika, održana su dva plenarna predavanja s temama: Profesionalni stres i sagorijevanje srednjoškolskih nastavnika u radu s ranjivim skupinama učenika i Podrška mentalnom zdravlju mladih u strukovnoj školi. Na navedenim predavanjima sudjelovalo je 167 strukovnih nastavnika.

U 2019. godini održano je šest međuzupanijskih stručnih vijeća nastavnika strukovnih škola u radu s djecom s teškoćama u razvoju (Đakovo, Zagreb, Split, Rijeka) s ciljem jačanja profesionalnih kompetencija nastavnika strukovnih predmeta te stručnih suradnika strukovnih škola, na kojima je sudjelovalo 342 nastavnika i stručna suradnika strukovnih škola (Privitak br. 7.).

U sklopu projekta „Novi model stručnog usavršavanja“, financiranog iz Europskog socijalnog fonda, održana su dva skupa na temu Odgojno-obrazovni rad s učenicima s teškoćama. Na ovim stručnim skupovima sudjelovala su 32 nastavnika i stručna suradnika strukovnih škola. Održan je jedan stručni skup na temu Odgojno-obrazovni rad s učenicima s posebnim potrebama, namijenjen nastavnicima i mentorima kod poslodavaca koji sudjeluju u eksperimentalnoj provedbi novih kurikuluma: staklar, kozmetičar i dimnjačar, prema dualnom modelu obrazovanja, na kojem je sudjelovalo 12 nastavnika i stručnih suradnika strukovnih škola. Ukupan broj sudionika na stručnom usavršavanju je 790, a iznos sredstava utrošen u navedenu svrhu u 2019. godini je 7.857,77 kn (A848010) iz Državnog proračuna Republike Hrvatske i 32.152,79 kn (K848038) iz projekta Modernizacija sustava stručnog usavršavanja nastavnika strukovnih predmeta.

Mjera 2. Povećati dostupnost srednjeg obrazovanja

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja u pogledu osiguravanja odgovarajuće prilagodbe ispitne tehnologije učenicima s teškoćama na ispitima državne mature održao je aktivnosti vezane uz prijavu ispita državne mature kao i edukacije za ispitne koordinate i novoimenovane ispitne koordinate. Održani su edukacijski skupovi za ispitne koordinate pod temom „Priprema za provođenje ispita državne mature 2018./2019. godine“.

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja donio je Odluku o imenovanju Povjerenstva za procjenu zahtjeva za prilagodbu ispitne tehnologije na državnoj maturi u školskoj godini 2018./2019. (11 članova) koje je u ljetnome roku zaprimilo 736 zahtjeva za prilagodbu (u cijelosti je odobreno 566 zahtjeva, djelomično je odobreno 123 zahtjeva i odbijeno je 28 zahtjeva), a u jesenskome roku zaprimilo je 14 novih zahtjeva, od kojih je u cijelosti odobreno 12 zahtjeva dok su djelomično odobrena 2 zahtjeva.

U ljetnome roku bila su 634 pristupnika s teškoćama koji su pristupili ispitima državne mature u školskoj godini 2018./2019., a u jesenskom 231 (Privitak br. 8.). Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja je temeljem javnih poziva donio Odluku o imenovanju stručnjaka za prilagodbu ispitnih materijala državne mature za učenike s oštećenjem vida i specifičnim teškoćama učenja u školskoj godini 2018./2019. Izrađen je novi prijelom i intervencija logopeda za teškoće disleksije i sl. (Privitak br. 9.) Prilagodba ispitnih materijala izrađena je za gotovo sve ispitne materijale za gotovo sve četiri ispitne inačice. Također, na Brailleovo su pismo prevedeni ispiti: Hrvatski jezik A i B razina, Engleski jezik A i B razina, Njemački jezik A i B razina i Matematika B razina. Poslove lektura, korektura, grafičkoga oblikovanja i tiska ispitnih materijala s prilagodbom ispitne tehnologije obavili su djelatnici Centra (Privitak br. 10.).

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja je također objavio Javni poziv za izbor osobnih pomagača pristupnicima s teškoćama kod polaganja ispita državne mature u školskoj godini 2018./2019., te je donesena odluka o edukaciji i imenovanju 158 osobnih pomagača kojih je na ljetnom roku bilo angažirano 111 na 448 ispita, a u jesenskom roku bilo je angažirano 26 osobnih pomagača na 51 ispit. Također je donio Odluku o naknadi ocjenjivačima za vrednovanje zadataka otvorenoga tipa na ispitima državne mature za učenike s teškoćama u školskoj godini 2018./2019., te Odluku o imenovanju dva edukacijsko-rehabilitacijska stručnjaka za školsku godinu 2018./2019.

U ocjenjivanju ispita s prilagodbom ispitne tehnologije sudjelovalo je 83 ocjenjivača u ljetnome roku državne mature te 34 u jesenskome roku. Za prilagodbu ispitne tehnologije ispita državne mature za pristupnike s teškoćama u školskoj godini 2018./2019. utrošeno je 1.028.229,96 kn (A 814001-Državna matura) (Privitak br. 11.).

U 2019. godini Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije provodilo postupak usklađivanja posebnih programa obrazovanja za učenike s teškoćama za pomoćna zanimanja-TES. Međutim, u sklopu redovitih aktivnosti, provodi postupak utvrđivanja uvjeta za početak izvođenja novih programa obrazovanja/strukovnih kurikuluma za stjecanje kvalifikacije na zahtjev srednjoškolskih

ustanova. U 2019. godini, četiri strukovne škole i dva centra za odgoj i obrazovanje dobili su rješenje za početak izvođenja novih srednjoškolskih programa obrazovanja za učenike s teškoćama (Privitak br. 12.). Početkom 2019. godine potpisan je ugovor za projekt Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih „Modernizacija strukovnog obrazovanja i osposobljavanja“, a koji kao jedan od elemenata ima i izradu sektorskih i strukovnih kurikuluma.

Hrvatski zavod za zapošljavanje pruža podršku obrazovnom sustavu osiguravajući usluge cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja namijenjene učenicima osnovnih i srednjih škola, a najčešće na prijelazima iz jedne obrazovne razine u drugu, te u trenucima donošenja odluke o daljnjem obrazovanju. Za upis u školsku godinu 2019./2020., regionalni/područni uredi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje izdali su ukupno 5.280 stručnih mišljenja. Mišljenjima je obuhvaćeno 14% ukupne populacije učenika osmih razreda. Od navedenog broja, 3.523 mišljenja (67%) izdana su učenicima s teškoćama u razvoju, a 1.757 mišljenja (33%) učenicima sa zdravstvenim teškoćama.

Tijekom 2019. godine, u regionalnim i područnim uredima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje pruženo je 10.100 individualnih usluga profesionalnog usmjeravanja učenicima osnovnih i srednjih škola te 279 usluga grupnog profesionalnog usmjeravanja u koje su bila uključena 4.692 učenika osnovnih i srednjih škola. U Centrima za informiranje i savjetovanje o karijeri pružena je 3.661 usluga individualnog profesionalnog usmjeravanja učenicima osnovnih i srednjih škola te 1.020 usluga grupnog profesionalnog usmjeravanja u koje je bilo uključeno 23.090 učenika osnovnih i srednjih škola.

Hrvatski zavod za zapošljavanje je i 2019. godine objavio brošuru s informacijama vezanim uz profesionalno usmjeravanje pod nazivom „Kamo nakon osnovne škole“ za pet hrvatskih regija. Učenicima je dostupan i portal e-Usmjeravanje, s informacijama i savjetima za razvoj karijere i donošenje poslovnih odluka, te s informacijama o više od 250 zanimanja. Portal je namijenjen svim ciljanim skupinama koje žele promijeniti karijeru, a alat koji im omogućava pretraživanje je tzv. Kompas karijere. Jedna od glavnih kvaliteta portala su upitnici samo-procjene. Na mrežnom mjestu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje dostupne su i informacije o edukacijama, prekvalifikacijama, obrazovanju te mogućnostima koje nude Hrvatski zavod za zapošljavanje i partnerske organizacije, uključujući i informacije o raznim mjerama i poticajima Zavoda.

Mjera 3. Osigurati infrastrukturnu potporu učenicima s teškoćama u razvoju

Ministarstvo znanosti i obrazovanja izvještava da je izrada kriterija za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta ustanove za rad kao centra potpore u tijeku, te će se po izradi i objavi kriterija u suradnji s agencijama nadležnim za odgoj i obrazovanje uspostaviti mreža odgojno-obrazovnih institucija na regionalnoj razini (centri potpore) s ciljem pružanja stručne potpore djelatnika centra djelatnicima redovitih školski ustanova. Tek nakon uspostave mreže, osnovat će se stručni (mobilni) timovi pri centrima potpore.

Mjera 4. Uspostaviti jedinstveni sustav osiguravanja neposredne potpore pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika

Pravilnik o pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima (Narodne novine, br. 102/18) donesen je 21. studenoga 2018. godine, a Pravilnik o izmjeni Pravilnika o pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima objavljen je u Narodnim novinama br. 59/19 od 14. lipnja 2019. godine.

U svrhu pružanja potpore uključivanju učenika s teškoćama u razvoju u osnovnoškolske i srednjoškolske odgojno-obrazovne ustanove, raspisan je Poziv na dodjelu bespovratnih sredstava - Osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama - faza III. Projekte su prijavile jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kao osnivači osnovnih i srednjih škola. Ukupna vrijednost projekata kojima se osiguravaju pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici za učenike s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama je 471.138.720,00 kn (K818050). Uspješnim prijaviteljima dodijeljena su bespovratna sredstva u iznosu od 362.397.460,54 kn, dok su preostala sredstva u iznosu od

108.741.259,46 kn osigurali osnivači. Projekti su ugovoreni na razdoblje od četiri godine tako da je predviđeno da potporu, zaključno sa školskom godinom 2020./2021., dobije ukupno 3.292 učenika s teškoćama u razvoju. U 2019. godini isplaćeno je ukupno 79.178.234,91 kn (K818050) iz Državnog proračuna.

U 2018./2019. školskoj godini Ministarstvo znanosti i obrazovanja osiguralo je putem projekata 62 udruge potporu 416 pomoćnika u nastavi za 430 učenika u ukupnom iznosu od 16.156.118,68 kn (A578041) (što je za 109 pomoćnika u nastavi i 4.372.120,16 kn više u odnosu na prethodnu školsku godinu).

Mjera 5. Osigurati udžbenike prilagođene posebnim odgojno-obrazovnim potrebama učenika (u jeziku, pismu i mediju)

Ministarstvo znanosti i obrazovanja objavilo je Javni poziv za sufinanciranje projekata za prilagodbu i izradu udžbenika/literature za slijepe i slabovidne učenike i studente za školsku/akademsku godinu 2018./2019. na koji se prijavilo 6 udruga s ukupno 11 projekata. Javnim pozivom precizno su propisani kriteriji koje moraju zadovoljiti udruge koje prilagođavaju i izrađuju udžbenike/literaturu na Braillovom pismu i uvećanom tisku i to u tiskanom i digitalnom obliku za potrebe slijepih i slabovidnih učenika i studenata. Na Javni poziv svaka udruga prijavila je do dva projekta, a najviši iznos po projektu je do 100.000,00 kn. Aktivnost projekta realizira se tijekom školske/akademske godine 2018./2019., a izvješće se podnosi 1. ožujka 2019. godine. Udruge imaju obvezu partnerstva s osnovnim školama. Sredstva za provedbu aktivnosti osigurana su u Državnom proračunu: ukupni iznos je 1.662.004,00 kn, aktivnost A733051

Mjera 6. Poticati projekte organizacija civilnog društva s ciljem pružanja izvaninstitucionalnih oblika potpore učenicima s teškoćama u razvoju u odgoju i obrazovanju

Ministarstvo znanosti i obrazovanja svake godine raspisuje Natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava projektima udruga u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih. U školskoj godini 2018./2019. financirano je ukupno 17 projekata udruga s ciljem pružanja potpore učenicima s teškoćama u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja (Privitak br. 13.). Za provedbu navedenih projekata udruga utrošeno je 2.071.828,90 kn (A577130).

Mjera 7. Povećati dostupnost visokog obrazovanja

U 2019. godini započelo je novo programsko razdoblje financiranja javnih visokih učilišta Ministarstva znanosti i obrazovanja. S obzirom da Ugovori o sufinanciranju troškova studiranja redovitih studenata i materijalnih troškova između Ministarstva znanosti i obrazovanja i svih visokih učilišta još nisu zaključeni, nije poznat ni konačan iznos udjela ugovornih sredstava na aktivnosti za olakšanje pristupa studiju studentima s invaliditetom. Novi programski ugovori za javna visoka učilišta omogućuju provođenje aktivnosti za olakšanje pristupa studiju studentima s invaliditetom što uključuje osiguravanje prijevoza studentima, osiguranje asistenta u nastavi za studente, nabava prilagođene računalne opreme i udžbenika, izgradnja prilaznih rampi i podiznih platformi i dodjela stipendija. Sredstava su predviđena na aktivnosti A622122 - u iznosu od 308.274,00 kn koji nije utrošen.

4. Zdravstvena zaštita

Mjera 1. Osigurati kvalitetniju zdravstvenu zaštitu djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

Ministarstvo zdravstva izvještava da je za svaku pojedinu mjeru važećeg Plana i programa mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine, br. 126/06 i 156/08), detaljno razradilo plan provedbe s nositeljima provedbe.

Praćenje aktivnosti iz Plana i programa mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja provodi se putem županijskih zavoda za javno zdravstvo i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Godišnje se izrađuje Hrvatski zdravstveno-statistički ljetopis s detaljnim podacima o provedenim aktivnostima. Podaci o provedenim aktivnostima u 2019. godini bit će dostupni na

www.hzjz.hr, u Hrvatskom zdravstveno-statističkom ljetopisu za 2019. godinu i u Izvješću o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj.

Pristupilo se izradi novog Nacrta plana i programa mjera zdravstvene zaštite u suradnji sa stručnim društvima u okviru kojega će biti definirane mjere, aktivnosti i postupci koji se provode u svakoj od djelatnosti/specijalnosti u primarnoj, bolničkoj, specijalističko - konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti te javno zdravstvenoj djelatnosti pri čemu su definirani i postupci koji pridonose prevenciji invaliditeta. Plan i program mjera zdravstvene zaštite biti će donesen u 2020. godini. Hrvatski zavod za javno zdravstvo je u prethodnom razdoblju koordinirao izradu algoritma ranog otkrivanja poremećaja iz autističnog spektra. Podaci o stručnim smjernicama, preporukama i sl. za potrebe specifičnih stanja djece, dostupni su na mrežnom mjestu stručnih društava Hrvatskog liječničkog zbora (www.hlz.hr).

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje je u 2019. godini kao i u prethodnom razdoblju za provođenje specifične dentalne zdravstvene zaštite sklopio ugovor sa 6 zdravstvenih ustanova: KBC Rijeka, KBC Osijek, OB Šibensko-kninske županije, KB Dubrava, DZ Dubrovnik i do 31. srpnja 2019. godine Stomatološkom poliklinikom Split, a od 1. kolovoza 2019. godine s KBC Split. Sredstva su osigurana u okviru redovne djelatnosti. Dostupnost zdravstvenih usluga osigurava se popunjavanjem Mreže javne zdravstvene službe te je u 2019. godini ugovoreno 201,51 tim za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, 462,6 fizioterapeuta za fizikalnu terapiju u kući, te 1.253 medicinske sestre/tehničara za zdravstvenu njegu u kući. Sredstva su osigurana u okviru redovne djelatnosti, a aktivnost se provodi kontinuirano.

Mjera 2. Kontinuirano provoditi preventivne programe u cilju promicanja zdravlja i sprječavanja nastanka invaliditeta i težih oštećenja zdravlja

Hrvatski zavod za javno zdravstvo osigurao je dostupnost Hrvatskog zdravstveno statističkog ljetopisa - <https://www.hzjz.hr/hrvatski-zdravstveno-statisticki-ljetopis/hrvatski-zdravstveno-statisticki-ljetopis-za-2018/>, u kojem se nalazi, između ostalog i analiza sistematskih pregleda.

U cilju uspostave Registra djece s neurorizicima, provode se aktivnosti koordinacije, izrade i pripreme informatičke podloge u suradnji sa stručnjacima, te povezivanja svih ugovornih subjekata na Centralni zdravstveni informatički sustav Hrvatske. Hrvatski zavod za javno zdravstvo je aktivno sudjelovao u izradi i prezentaciji prijedloga Registra neurorizika s predstavnicima Ministarstva zdravstva i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Za osiguravanje preduvjeta za ranu dijagnostiku, Ministarstvo zdravstva temeljem sklopljenog Ugovora o suradnji u projektu „Praćenje djece s neurorizicima“ s Privrednom bankom Zagreb d. d. i PBZ Card-om d.o.o. i tijekom 2019. godine surađuje u realizaciji projekta u smislu opremanja zdravstvenih ustanova potrebitom opremom. PBZ Grupa je do sada prikupila više od 18 milijuna kuna te je realizirala 40 donacija, uključujući 29 donacija pedijatrijskim odjelima i dječjim bolnicama za kupnju suvremenih medicinskih uređaja i 11 donacija ustanovama socijalne skrbi za kupnju potrebne opreme. Tijekom 2019. godine putem projekta „Činim dobro svaki dan“ i American Express kartice sa srećom, PBZ Card d.o.o. donirao je opremom u ukupnoj vrijednosti od 299.875,00 kn. Donacija je upućena Općoj bolnici "Dr. Ivo Pedišić, Klinici za pedijatriju, Odjelu za pedijatriju, za kupnju digitalnog EEG sustava s videometrijom, polisomnografijom i čitačkom stanicom. 2019. godine, PBZ Card tržištu predstavlja novu Visa karticu sa srećom, koja će zamijeniti American Express karticu sa srećom.

Ministarstvo hrvatskih branitelja izvještava da je sistematskim pregledima u 2019. godini pristupilo 6985 hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata za što je utrošeno 4.920.862,65 kn (A 754011). Hrvatski ratni vojni invalidi nisu bili izravna ciljana skupina za sistematske preglede u 2019. godini, ali u cilju preventivnog djelovanja Ministarstvo je iste omogućilo. Iskazani odaziv na sistematske liječničke preglede hrvatskih ratnih vojnih invalida veći je nego u prethodnoj godini.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo će na temelju medicinske dokumentacije prikupljene preventivnim sistematskim pregledima u 2019. godini izvršiti obradu i analizu podataka te osigurati stvaranje jedinstvene baze podataka o zdravstvenom stanju hrvatskih branitelja, a Ministarstvu hrvatskih branitelja i Ministarstvu zdravstva dostaviti posebno Izvješće o dobivenim rezultatima

pregleda. Hrvatski zavod za javno zdravstvo obvezan je izvješća o rezultatima dobivenim provedenim pregledima objaviti u Hrvatskom zdravstveno-statističkom ljetopisu za 2019. godinu.

Mjera 3. Kontinuirano usklađivati Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na ortopedska i druga pomagala sa suvremenim dostignućima tehničkih i medicinskih znanosti sukladno potrebama osoba s invaliditetom

Ministarstvo zdravstva izvještava da je temeljem mišljenja Povjerenstva za ortopedska pomagala i Povjerenstva za opća medicinsko-tehnička pomagala Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, u 2019. godini, Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje donijelo odluku o stavljanju na Osnovnu listu ortopedskih i drugih pomagala Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, 5 potpuno novih pomagala (elektromotorna invalidska kolica s posebnim načinima upravljanja, visoko upijajuće obloge od polimera sa silikonom iznad 75cm², gaza od netkanog materijala s Y prorezom, sterilna 7,5x7,5cm, prijenosni koncentrator kisika, govorni procesor te kabel za govorni procesor i zaštitu za mikrofoni govornog procesora). Na navedenu listu također je uvršteno više desetaka istovrsnih pomagala s mnogo različitih modela kao i pomagala nove generacije. Na Dodatnu listu ortopedskih i drugih pomagala Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje uvrštena su pomagala iz skupine „Obloge za rane“ sa odgovarajućim indikacijama.

Mjera 4. Educirati zdravstvene radnike o posebnostima bolesti i stanja osoba s invaliditetom

Kontinuirano se provodi edukacija zdravstvenih radnika putem nadležnih komora, stručnih društava, zdravstvenih ustanova te drugih organizatora. Na inicijativu Ministarstva zdravstva započete su provedbe kontinuiranih edukacija zaposlenika zdravstvenih ustanova s ciljem unaprjeđenja komunikacijskih vještina s pacijentima. Edukativni zdravstveni programi provode se i u okviru projekata i programa udruga iz područja zdravstva i udruga osoba s invaliditetom koje se sufinanciraju u okviru natječaja Ministarstva zdravstva. Podaci o financijskim sredstvima i projektima i programima udruga, odnosno svi podaci o natječajima unose se u informatičku aplikaciju „Potpora-Plus“, a koje obrađuje i objedinjava Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo posljednjih šest godina organizira edukacije zdravstvenih djelatnika o načinima ostvarivanja primjerenog kontakta s osobama s invaliditetom te specifičnostima skrbi vezanih uz invaliditet koja je u 2019. godini organizirana za predstavnike Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i polaznike Sestrinskog studija u Dubrovniku i Zagrebu. Edukacijama je u 2019. godini prisustvovalo 40 zdravstvenih djelatnika, a ukupno u posljednjih 6 godina više od 350.

Mjera 5. Osigurati pristupačnost i informacijsku podršku za osobe s invaliditetom u svim zdravstvenim ustanovama

U svrhu osiguravanja pristupačnosti usluga i informacijske podrške za osobe s invaliditetom u zdravstvenim ustanovama, Ministarstvo zdravstva je do veljače 2020. godine prikupilo podatke od 127 zdravstvenih, te je utvrdilo da je tijekom 2019. godine u svezi obveze provedbe aktivnosti izrade i provođenja plana uklanjanja građevinskih prepreka, prema vrsti intervencija i prilagođenih sadržaja realizirano 72 u odnosu na 90 planiranih intervencija i prilagođenih sadržaja. Tijekom 2019. godine za uklanjanje građevinskih prepreka izdvojeno je 21.382.907,58 kn. Utrošena sredstva su sredstva zdravstvenih ustanova.

U svezi obveze provedbe aktivnosti izrade i provođenja plana opremanja zdravstvenih ustanova potrebnim funkcionalnim pomagalima, tijekom 2019. godine osigurano su 793 funkcionalna pomagala u odnosu na 1097 planiranih za što je utrošeno 7.255.526,84 kn.

Vezano uz obveze provedbe aktivnosti izrade i provođenja plana osiguravanja informacijske podrške za gluhe, slijepe i druge osobe s invaliditetom u zdravstvenim ustanovama, tijekom 2019. godine prema vrsti prilagođenog sadržaja realizirano je 46 prilagođenih sadržaja u odnosu na 65 planiranih prilagođenih sadržaja. Tijekom 2019. godine za informacijsku podršku za gluhe i slijepe osobe izdvojeno je 1.247.021,85 kn. Informacije koje se objavljuju na mrežnom mjestu Ministarstva

zdravstva <https://zdravlje.gov.hr/> i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo <https://www.hzjz.hr/>, odnose se i na osobe s invaliditetom.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo objavljuje godišnja Izvješća o osobama s invaliditetom u Hrvatskoj i sadržaje vezane uz preventivne aktivnosti, tijekom 2019. godine objavljeno je više od 200 takvih članaka. Također se na stranicama nalazi i web oglasnik gdje se mogu kupiti proizvodi i usluge osoba s invaliditetom (<https://oglasnik.javno-zdravlje.hr/>). Nadalje je tijekom 2019. godine osigurao uvjete za izdavanje potvrda o upisu u Registar osoba s invaliditetom putem sustava e-Građani.

Mjera 6. Osigurati palijativnu skrb teških i neizlječivih kroničnih bolesnika

Zakon o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine, br. 100/18.) propisuje da se uz provođenje palijativne skrbi na primarnoj i sekundarnoj razini daje mogućnost ugovaranja palijativne skrbi i na tercijarnoj razini zdravstvene zaštite, te definira nadležnost koordinatora za palijativnu skrb i mobilnog palijativnog tima (Privitak br.14.).

Mjera 7. Unaprjeđenje kvalitete zdravstvene zaštite hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata

U 2019. godini Ministarstvo hrvatskih branitelja nastavilo je sufinancirati nabavu ortopedskih pomagala za hrvatske ratne vojne invalide iz Domovinskog rata. Sufinancirana je nabava 185 ortopedskih pomagala za 143 korisnika, na što je ukupno utrošeno 3.497.172,47 kn (A 753003), odnosno pozitivno su riješeni svi pristigli zahtjevi koji su odgovarali propisanim uvjetima. Za 2019. godinu bilo je osigurano 2.500.000,00 kn no zbog povećanog broja zahtjeva osigurana su dodatna sredstva u iznosu od 1.000.000,00 kn.

Ministarstvo hrvatskih branitelja hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata kontinuirano od 2005. godine odobrava bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom. Zbog povećanog broja zahtjeva, osigurana su veća sredstva u državnom proračunu za ovu namjenu u odnosu na prethodne godine. Radi provođenja bolničke medicinske rehabilitacije sklopljeni su ugovori sa Specijalnom bolnicom za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice, Specijalnom bolnicom za medicinsku rehabilitaciju Daruvarske Toplice te Lječilištem Topusko. Pravo na bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom u 2019. godini koristilo je 593 hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata na što je ukupno utrošeno 2.609.460,22 kn (A 753004).

Sukladno Sporazumu o suradnji u programu liječenja hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata u hiperbaričnoj komori sklopljenim s Ministarstvom obrane i tvrtkom Pleter-usluge d.o.o. Ministarstvo hrvatskih branitelja nastavilo je s provedbom programa liječenja hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata u hiperbaričnoj komori.

Za hrvatske ratne vojne invalide je u razdoblju 2019. godine odobreno ukupno 19 liječenja hiperbaričnom oksigenacijom u Vojnom zdravstvenom središtu Zavoda za pomorsku medicinu u Splitu. Na liječenje je upućeno 15 hrvatskih ratnih vojnih invalida, a uslugu liječenja u hiperbaričnoj komori koristilo je četvero 100% hrvatskih ratnih vojnih invalida I. skupine u dva navrata tijekom iste godine. Za osiguranje usluge smještaja hrvatskih ratnih vojnih invalida za vrijeme liječenja utrošeno je 60.970,00 kn. Radi osiguranja usluge liječenja hiperbaričnom oksigenacijom na području grada Zagreba Ministarstvo hrvatskih branitelja je u 2019. godini utrošilo 14.040,00 kn (A753004).

Tijekom 2019. godine nastavljeno je korištenje kuće u Zaprešiću. Zaprimiteljna su dva zahtjeva hrvatskih ratnih vojnih invalida 100% I. skupine za smještajem koja su razmotrena od strane nadležnog Povjerenstva Ministarstva te je istima odobren smještaj. Ministarstvo je i u 2019. godini podmirivalo režijske troškove te izvršavalo radove održavanja objekta i okoliša. Broj zahtjeva je jednak prošlogodišnjem.

5. Socijalna skrb

Mjera 1. Uspostaviti zakonodavni i institucionalni okvir za unaprjeđenje prava osoba s invaliditetom u sustavima obiteljske i socijalne zaštite u skladu sa specifičnim zahtjevima Konvencije o pravima osoba s invaliditetom UN-a

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku izvještava da je u travnju 2019. godine stupio je na snagu Zakon o korištenju psa pomagača (Narodne novine, br. 39/19) kojim se uređuje pružanje pomoći i podrške korištenjem psa pomagača ili terapijskog psa osobama s invaliditetom ili s kroničnom bolesti i djetetu s teškoćama u razvoju, a prestao je važiti Zakon o kretanju slijepe osobe uz pomoć psa vodiča (Narodne novine, br. 131/98) s danom 24. travnja 2019. godine. Nadalje, izvještava da je osnovana Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Zakona o inkluzivnom dodatku, koja je tijekom 2019. godine aktivno djelovala, te se i nadalje razmatralo o definiranju navedenog prava kako bi što pravednije i racionalnije obuhvatilo sve kategorije i stupnjeve oštećenja.

Dana 30. svibnja 2019. godine osnovana je i Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Zakona o osobnoj asistenciji, koja obuhvaća i 19 predstavnika osoba s invaliditetom, te je održan jedan sastanak na kojem je predložen tijek razvoja usluge osobne asistencije u Republici Hrvatskoj, trenutno stanje, te usporedni prikaz s drugim zemljama, a definirana su i otvorena pitanja na koja je bilo potrebno dostaviti očitovanja.

Mjera 2. Podizati kvalitetu rada i osigurati razvoj kompetencija pružatelja socijalnih usluga djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku organiziralo je dva modula u okviru ciklusa edukacija „Proaktivni modeli profesionalnog osnaživanja“ s ciljem osnaživanja stručnih radnika i rukovoditelja za uspješno nošenje s profesionalnim stresom i traumom. U okviru prvog modula „Kvalitetno rukovođenje i nošenje s novim profesionalnim izazovima“ bili su uključeni ravnatelji i voditelji podružnica svih centara za socijalnu skrb, domova i centara za pružanje usluga u zajednici. U okviru drugog modula „Osnaživanje stručnjaka za nove profesionalne izazove“ bio je uključen po jedan stručni radnik iz svih centara za socijalnu skrb, domova i centara za pružanje usluga u zajednici. Nadalje, za stručne radnike centara za socijalnu skrb održana je trodnevna edukacija „Individualno planiranje i vođenje slučaja u procjeni dobrobiti odraslih osoba“, u 3 grada (Pakrac, Zagreb, Split) s predviđenih najviše 30 sudionika po edukaciji. Za provedbu edukacije utrošeno je 70.932,00 kn (Aktivnost 792006). Za stručne radnike zaposlene u domovima socijalne skrbi održana je dvodnevna edukacija na temu „Specifičnosti rada s korisnicima s oštećenjima iz autističnog spektra“. Za provedbu edukacije utrošeno je ukupno 19.800,00 kn (Aktivnost 792006), a održana je 25. i 26. veljače 2019. godine u Splitu, te je na istoj sudjelovalo 37 stručnih radnika.

Mjera 3. Unaprijediti sustav informiranja i edukacije osoba s invaliditetom i njihovih obitelji o pravima i uslugama u području obiteljske i socijalne zaštite

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku ima objavljen katalog o pravima za osobe s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi na svom mrežnom mjestu, te redovito objavljuje i ostale važne informacije vezane uz osobe s invaliditetom te općenito iz nadležnosti sustava socijalne skrbi. Ministarstvo je također kroz trogodišnje programe „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju udruge“ za razdoblje od 2017. - 2020. godine osiguralo udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje djeluju u korist osoba s invaliditetom u 2019. godini, financijsku podršku u iznosu od 24.300.000,00 kn za provedbu 112 programa (A734189), a navedena sredstva izdvajaju se na godišnjoj razini. Na navedeni način omogućeno je informiranje osoba s invaliditetom i njihovih obitelji na njima pristupačan način koji utječe i na mogućnost samozagovarivanja i samozastupanja u ostvarivanju svojih prava. Kroz navedene programe financirane su i udruge koje pružaju uslugu rane intervencije (više u području 2., mjeri 1.).

6. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost

Mjera 1. Nadzirati provedbu propisa za osiguravanje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti kod gradnje novih i rekonstrukcije postojećih građevina.

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja je i ove godine uputilo poziv Upravnim odjelima za graditeljstvo i prostorno uređenje u svim županijama i Gradu Zagrebu kako bi prikupili podatke, objedinili ih na razini Republike Hrvatske te proveli njihovu analizu. Poziv je posebno

upućen i županijskim koordinatorima za provedbu Nacionalne strategije od kojih se očekivala pomoć u organizaciji prikupljanja podataka.

Tijekom 2019. godine u Republici Hrvatskoj zabilježeno je ukupno 270 intervencija u odnosu na ukupan broj od 19.274 izdana akta kako bi bile otklonjene nepravilnosti vezane uz osiguranje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, tj. u 1,40% slučajeva. (Privitak br. 15., Tablica br. 1. i 2. i Grafikon br. 1.)

U odnosu na prethodnu 2018. godinu, kada se moralo intervenirati 148 puta ili u 0,88% slučajeva pri izdavanju 16.882 akta, u 2019. godini bilježi se povećanje broja izdanih akata za 2.392 akata (12,41%) pa je tako zabilježen i veći broj intervencija i to za 122 ili 0,52% intervencije više u odnosu na prethodnu godinu. Sukladno izvješću za 2019. godinu, moglo bi se ustvrditi da su sudionici u gradnji (prvenstveno projektanti i izvođači) s područja županija i Grada Zagreba koji nisu zabilježili intervencije, potpuno usvojili obvezu o primjeni pristupačnosti pri projektiranju i građenju, dok je sudionike u gradnji iz županija gdje se bilježe intervencije, još uvijek potrebno kontrolirati i upućivati na tu obvezu.

Što se tiče gradova (bez Grada Zagreba), najveći broj akata u 2019. godini izdano je u slijedećih šest gradova: Osijek (416 akata – 24 intervencije), Zadar (334 akata – 0 intervencija), Kaštela (291 akt – 0 intervencija), Šibenik (279 akata – 0 intervencija), Varaždin (213 akata – 0 intervencija) i Rijeka (164 akata – 55 intervencije).

Uspoređujući podatke s prethodnim godinama, iste valja promatrati s određenom rezervom s obzirom da su samo za 2010., 2011., 2014., 2015. i 2016. godinu podaci dostavljeni iz svih županija i Grada Zagreba, ali nije posve sigurno da su se odazvali baš svi gradovi i ispostave nadležne za izdavanje akata za građenje u županijama, tj. ne može se sa sigurnošću tvrditi da su županije prikupile i obradile podatke baš iz svih svojih ispostava i gradova. Iz tog razloga je od 2017. godine zatraženo od županija i Grada Zagreba da, osim objedinjenih podataka, dostave pojedinačne podatke za svaki grad i svaku ispostavu te potom i objedinjene podatke tako da se može smatrati da su podaci za protekle tri godine dostavljeni cjelovito za cijelo područje RH.

Tijekom 2019. godine dolazi do značajnog povećanja broja izdanih akata za čak 2.392 akta više ili 12,41% više izdanih akata u odnosu na prethodnu godinu. Isto tako, povećao se broj intervencija u postupcima izdavanja akata i to za 0,52% ili brojkom, bilo je 122 intervencije više nego li u 2018. godini (Privitak br. 16., tablice br. 1.-4.).

U pogledu izdavanja građevinskih i uporabnih dozvola državnog značaja izvještava se da se Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (Narodne novine br. 78/13) ne primjenjuje na većinu građevina za čije je izdavanje građevinskih i uporabnih dozvola nadležno Ministarstvo. Pregledom glavnih projekata u postupku izdavanja građevinske dozvole tijekom 2018. godine bilo je 5 intervencija u postupku izdavanja građevinskih dozvola (149 izdanih građevinskih dozvola), a na tehničkim pregledima u postupku izdavanja uporabnih dozvola, nije bilo intervencija (77 izdanih uporabnih dozvola) (Privitak br. 17.).

Uprava za inspekcijske poslove Ministarstva u protekloj je godini izvršila ukupno 219 inspekcijskih pregleda i to 83 na građevinama javne i poslovne namjene (58 na zgradama i 25 na prometnicama) i 136 na građevinama stambene namjene. Tijekom navedenih pregleda zabilježeno je 7 nepravilnosti i to 4 na građevinama javne i poslovne namjene (2 na zgradama i 2 na prometnicama) te 3 na građevinama stambene namjene. Izrađen je Operativni plan inspekcijskog nadzora za 2020. godinu prema kojem se planira provesti nadzor nad 260 građevina javne i poslovne namjene (80 zgrada javne i poslovne namjene i 30 nadzor na prometnicama) te 150 pregleda na građevinama stambene namjene (Privitak br. 18.).

Mjera 2. Donošenje tehničkog propisa o pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja izvještava da planirano donošenje Tehničkog propisa o pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, odnosno, namjera da se sadašnji Pravilnik pretoči u tehnički propis sukladno načelima europskog usklađivanja tehničkog zakonodavstva, kada postoji mogućnost i za određene manje izmjene i/ili dopune u cilju

poboljšane pristupačnosti građevina i prostora za osobe s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, nije pokrenuta iz razloga što se čekalo donošenje Direktive Europskog Parlamenta i Vijeća o usklađivanju zakona, propisa i administrativnih odredbi država članica u pogledu zahtjeva za pristupačnost proizvoda i usluga. S obzirom da je ista usvojena, pristupit će se izradi Tehničkog propisa tijekom 2021. godine.

Mjera 3. Evidentiranje građevina u vlasništvu Republike Hrvatske

Mjera 4. Evidentiranje građevina koje za svoj rad koriste tijela državne uprave RH (koje jesu i koje nisu u njezinom vlasništvu – najam građevina i/ili prostora) s označenom razinom pristupačnosti

Zakonom o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine, br. 112/18), koji je stupio na snagu 22. prosinca 2018. godine, propisano je da se vođenje Registra državne imovine povjeri Središnjem državnom uredu za razvoj digitalnog društva. Dana 22. veljače 2019. godine Sporazumom s Ministarstvom državne imovine preuzeta je sva potrebna dokumentacija za vođenje Središnjeg registra državne imovine, te se pristupilo analizi Informacijskog sustava za upravljanje državnom imovinom, izrađen je plan aktivnosti smještaja podataka u sigurnosno okruženje te nadogradnje cijelog informacijskog sustava za upravljanje državnom imovinom, kao i izrada prijedloga Uredbe i Pravilnika o tehničkoj strukturi podataka. Za provedbu je utrošeno 634.437,50 kn (A912009).

U Informacijskom sustavu za upravljanje državnom imovinom obavljene su slijedeće aktivnosti: migracija Informacijskog sustava za upravljanje državnom imovinom aplikativnog dijela sustava na novu poslužiteljsku platformu – unutar Centra dijeljenih usluga s adekvatnom podrškom sigurnosnih kopija baze podataka; migracija dijela podataka Registra državne imovine u Informacijski sustav za upravljanje državnom imovinom – Podaci u postojećem sustavu registra državne imovine nisu kompatibilni s podacima u Informacijskom sustavu za upravljanje državnom imovinom, te je potrebno obaviti migraciju. Migracija podataka se odnosi samo na set podataka koji je kompletiran te verificiran i sadrži sve obvezne podatke. Radi se o setu od milijun zapisa koji će biti migrirani u Informacijski sustav za upravljanje državnom imovinom; implementacija Nacionalnog identifikacijskog i autentifikacijskog sustava u Registar državne imovine – u svrhu omogućavanja obveznicima dostave podataka interoperabilnosti elektroničke identifikacije, implementiran je sustav prijave putem vjerodajnica Nacionalnog identifikacijskog i autentifikacijskog sustava; javni dio Informacijskog sustava za upravljanje državnom imovinom – kako bi se na što kvalitetniji način prikazali podaci o državnoj imovini, kreiran je novi javni preglednik središnjeg registra državne imovine. Javni dio bit će u produkciji i javno dostupan kad se donesu svi podzakonski akti koji moraju biti doneseni temeljem Zakona o središnjem registru državne imovine.

Mjera 5. Osiguranje pristupačnosti građevina koje za svoj rad koriste tijela javne vlasti Republike Hrvatske (u vlasništvu RH i u najmu)

Ministarstvo unutarnjih poslova izvještava da je u tijeku realizacija projekta za uređenje ulaza i izgradnju rampi i podiznih platformi za osobe s invaliditetom u Pakracu. Također, planira se i uređenje rampi i podiznih platformi na više lokacija u sklopu energetske obnove.

U suradnji s udrugama osoba s invaliditetom Ministarstvo hrvatskih branitelja provodi Projekt rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom. Sufinanciranje navedenih projekata sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske odobrava se jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, po podnošenju zahtjeva na javni poziv te nakon razmatranja od strane posebne radne skupine u koju su, između ostalih, imenovani i predstavnici civilnih udruga osoba s invaliditetom, a koja predlaže donošenje odluka o sufinanciranju i visini odobrenih sredstava. Ministarstvo hrvatskih branitelja objavilo je Javni poziv za sufinanciranje projekata rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske u 2019. godini na području Republike Hrvatske u razdoblju od 30. siječnja do 28. veljače 2019. godine. Zaprimljeno je 32 zahtjeva jedinica za 44 projekta prilagodbe. Na prijedlog Radne skupine koja je razmotrila zaprimljene zahtjeve Ministarstvo hrvatskih branitelja sufinanciralo je 29 prilagodbi. Ugovori o sufinanciranju sklopljeni su s 25 jedinica lokalne i područne (regionalne)

samouprave (6 županija, 14 gradova, te 5 općina) u ukupnom iznosu od 3.140.000,00 kn (Privitak br. 19.). Na posebnoj proračunskoj poziciji Ministarstva A 754010, osigurano je 1.500.000,00 kn, no sukladno preporukama navedene Radne skupine, osigurana su dodatna sredstva u iznosu 1.640.000,00 kn.

U 2019. godini Središnji državni ured za šport proveo je Javni poziv za sufinanciranje izgradnje, građevinskog zahvata i opremanja športskih građevina temeljem kojeg je sufinancirana izgradnja i rekonstrukcija športskih objekata u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 3.640.000,00 kn, Aktivnost K916023 (Privitak br. 20.). U Državnom proračunu za 2019. godinu ističe se posebna stavka Aktivnost K916019– Izgradnja atletske staze u Karlovcu na kojoj su osigurana financijska sredstva u iznosu od 3.542.942,98 kuna za izgradnju atletske staze dostupne za provođenje športskih aktivnosti osoba s invaliditetom.

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku izvještava da u Republici Hrvatskoj djeluje ukupno 81 centar za socijalnu skrb i 54 podružnice, te da pojedini centri za socijalnu skrb djeluju na više lokacija. Temeljem zaprimljenih podataka od strane 134 centra za socijalnu skrb i podružnica izvršena je analiza pristupačnosti istima za 2019. godinu, iz čega proizlazi da je 61 objekt potpuno, a 45 djelomično pristupačan, dok 31 objekt nije pristupačan osobama s invaliditetom, 51 objekt ima prilagođen sanitarni čvor za osobe s invaliditetom, 71 objekt ima potpuno, a 23 djelomično prilagođen prilaz osobama s invaliditetom, 30 objekata ima dizalo, a 12 objekata ima taktilne staze. Plan osiguravanja pristupačnosti ima 28 centra za socijalnu skrb i podružnica, dok ih 18 ima djelomičan plan, a 2 navode da planiraju preseljenje.

Unutar Poziva na dostavu projektnih prijedloga Unaprjeđivanje infrastrukture centara za socijalnu skrb kao podrška procesu deinstitutionalizacije – faza 1, sufinanciranog iz Europskog fonda za regionalni razvoj, 10 Centara za socijalnu skrb potpisalo je ugovore za provedbu projekata namijenjenih unaprjeđenju infrastrukture i opremanju prostora centara za socijalnu skrb kao podrška procesu deinstitutionalizacije i prevencije institucionalizacije. U okviru aktivnosti, predviđene su i mjere osiguravanja pristupačnosti za osobe s invaliditetom kao što je prilagodba sanitarnog čvora, taktilne trake, ugradnje rampi, platformi ili dizala, postavljanje natpisa ispred ureda s univerzalnim dizajnom i sl. Unutar Poziva na dostavu projektnih prijedloga Unaprjeđivanje infrastrukture centara za socijalnu skrb kao podrška procesu deinstitutionalizacije – faza 1 u 2019. godini isplaćeno je 4.026.237,11 kn (A 791011) za 10 projekata od kojih su 3 završena, a 7 u provedbi.

Nadalje je u 2019. godini izgrađen Centar za socijalnu skrb Benkovac za što je utrošeno 1.597.529,35 kn (K 791009) i Centar za socijalnu skrb Novi Marof za što je utrošeno 2.615.908,84 kn (K 618398), te je dovršena rekonstrukcija Centra za socijalnu skrb Labin za što je utrošeno 2.098.991,75 kn (K 795011), a započeli su radovi na rekonstrukciji Centra za socijalnu skrb Samobor za koje je utrošeno 8.375,00 kn (K 809007). Kroz navedene radove vodi se računa o osiguravanju pristupačnosti.

Mjera 6. Poticati osiguravanje pristupačnosti stambenih objekata osobama s invaliditetom

Ministarstvo hrvatskih branitelja izvještava da sukladno članku 100. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19) HRVI iz Domovinskog rata koji nisu sposobni za kretanje bez invalidskih kolica i drugih ortopedskih pomagala i slijepi HRVI imaju pravo na prilagodbu prilaza do zgrade, prilagodbu prilaza do stana i prilagodbu stana za kretanje u kolicima– jednokratno, ako se prilagodbe mogu izvesti. Aktivnost je do 2014. bila u nadležnosti Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja. Od 2004. do 2018. godine izvršena je 41 prilagodba. U 2019. godini realizirano je deset zahtjeva za prilagodbu stambenih objekata HRVI za što je utrošeno 970.820,33 kn (A 753028), a ukupno ugovoreni iznos je 1.108.874,35 kn. U odnosu na prethodni izvještaj povećan je broj podnesenih i odobrenih zahtjeva kao i osiguranih proračunskih sredstava (Privitak br. 21.).

Mjera 7. Osiguravanje pristupačnosti javnog prometa osobama s invaliditetom

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture izvještava kako su sukladno članku 19 Uredbe (EZ) br. 1371/2007 Europskog parlamenta i Vijeća društva „HŽ Putnički prijevoz“ d.o.o. i „HŽ

Infrastruktura“ d.o.o. donesena pravila o nediskriminirajućem pristupu u cilju prijevoza osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti. Predmetna pravila dostupna su na slijedećoj poveznici <http://www.hzpp.hr/podrska-prijevoz-osoba-s-invaliditetom-i-osoba-smanjene-pokretljivosti>.

Donesen je i Nacionalni provedbeni plan za Uredbu (EU) br.1300/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tehničkim specifikacijama za interoperabilnost u vezi s pristupačnosti željezničkog sustava osobama s invaliditetom i osobama ograničene pokretljivosti. U pripremi je izrada projektnog zadatka za izvedbu studije analiza i mogućnosti modernizacije službenih mjesta, pod upravljanjem HŽ Infrastruktura, koja bi trebala omogućiti prilagodbu stajališta za korištenje od strane osoba s invaliditetom. Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti je temeljem članka 28. Zakona o regulaciji tržišta željezničkih usluga i zaštiti prava putnika u željezničkom prijevozu (Narodne novine, br. 104/17) provodila inspekcijske nadzore u području zaštite prava putnika u željezničkom prijevozu, posebice radi provedbe Uredbe (EZ) br. 1371/2007 Europskog parlamenta i vijeća o pravima i obvezama putnika u željezničkom prometu.

HŽ Putnički prijevoz raspolaže s 11 elektromotornih niskopodnih vlakova za gradsko – prigradski promet, 11 elektromotornih niskopodnih vlakova za regionalni promet, 5 dizel-motorna niskopodna vlaka za regionalni promet te s 3 putnička vagona prilagođena za prijevoz osoba s invaliditetom i sa smanjenom pokretljivošću. HŽ Infrastruktura je u 2019. godini nabavila 9 podiznih platformi za ulazak osoba smanjene pokretljivosti u vlak u vrijednosti od 636.174 kn za 9 kolodvora. U prosincu 2019. godine u sklopu projekta na kolodvoru Sveti Ivan Žabno izgrađen je novi peron s rampom, u čekaonicama kolodvora Gradec i Sveti Ivan Žabno omogućen je pristup bez arhitektonskih barijera, u sanitarnom čvoru za putnike izdvojen je sanitarni čvor za osobe smanjene pokretljivosti, pješačke površine su povezane i omogućuju jednostavnu komunikaciju i pristup svim prostorima, a za potrebe sigurnijeg kretanja i informiranja slabovidnih i ostalih osoba s invaliditetom, na peronima na kolodvoru i stajalištima ugrađene su taktilne trake s užljebljenjima, sustav razglasa i info display. U provedbi je 16 projekata sufinanciranih sredstvima EU, a koji se odnose na izradu studijske/projektna dokumentacije te izvođenje radova na prugama Republike Hrvatske.

U pogledu osiguravanja pristupačnosti zračnog prometa osobama s invaliditetom postoji sustav za prihvata i otpremu putnika sa smanjenom pokretljivošću, osiguran primjenjivim nacionalnim i europskim propisima, a nadziran od strane Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo koja je nadležna za nadzor, inspekciju, mirenje te poduzimanje drugih aktivnosti u svezi sa zaštitom prava putnika, osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti sukladno Uredbi 1107/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pravima osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti u zračnom prijevozu (SL L 204, 5.7.2006.). Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture provodi prekršajni postupak na području civilnoga zrakoplovstva, čime su obuhvaćeni i prekršaji operatora aerodroma i operatora zrakoplova propisani nacionalnim i međunarodnim zakonodavstvom.

U pogledu pristupačnosti javnog pomorskog prometa u 2019. godini utrošeno je 6.000.000,00 kn na amortizaciju postojećih plovila u floti, ali i na nove brodove, s pozicije A 570323.

Mjera 8. Osiguranje mobilnosti i jednaka dostupnost javnih cesta i autocesta osobama s invaliditetom

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture provodi ovu mjeru kontinuirano kroz oslobađanje osoba s invaliditetom od obveze plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta koja se plaća kod registracije osobnih vozila i cestarine za uporabu autocesta i objekata s naplatom. Za provedbu ove mjere u 2019. godini utrošeno je 27.603.820,31 kn (A 754005).

Mjera 9. Poticati razvoj Univerzalnog dizajna

Ministarstvo znanosti i obrazovanja izvještava kako je Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih održala jedan stručni skup za nastavnike u Obrazovnom sektoru šumarstvo, prerada i obrada drva na temu Vrijeme dizajna, Dizajn u suvremenim okvirima i Kako konstrukcije utječu na dizajn. Na ovom stručnom skupu sudjelovalo je 58 nastavnika strukovnih škola.

7. Profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje, rad i mirovinsko osiguranje

Mjera 1. Analizirati, pratiti i unapređivati primjenu postojeće zakonske regulative i aktualne politike u području rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava izvještava da je tijekom 2018. godine pokrenuta zajednička inicijativa Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i Centra za rehabilitaciju Zagreb za provedbu pilot-projekta socijalnog uključivanja, čiji će rezultati biti osnova za donošenje Pravilnika kojim će se propisati programi socijalnog uključivanja. Sukladno Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, br. 157/13, 152/14 i 39/18), programi socijalnog uključivanja namijenjeni su osobama s invaliditetom koje se vode u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i koje su temeljem nalaza i mišljenja Centra za profesionalnu rehabilitaciju procijenjene kao privremeno nezapošljive. Uključivanjem u programe za održavanje i usavršavanje radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti može se očekivati njihovo zapošljavanje.

U Republici Hrvatskoj osnovana su četiri Centra za profesionalnu rehabilitaciju (Zagreb, Osijek, Rijeka i Split). Početkom 2019. godine donesen je Akcijski plan za razvoj i unapređenje rada centara za 2019. i 2020. godinu. Stručni nadzor nad radom centara za profesionalnu rehabilitaciju vrši Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Tijekom 2019. godine provedeno je 7 terenskih izvida u centrima za profesionalnu rehabilitaciju te je izvršen uvid u oko 450 nalaza i mišljenja o kojima je izrađen godišnji zapisnik.

Tijekom 2019. godine Hrvatski zavod za zapošljavanje sudjelovao je na brojnim aktivnostima vezanim uz profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (Privitak br. 22.).

Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi postupak za ostvarivanje prava na profesionalnu rehabilitaciju nezaposlenih osoba s invaliditetom temeljem dva propisa: Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, br. 157/13, 152/14 i 39/18) i Zakona o tržištu rada (Narodne novine, br. 118/18). Rješenje o pravu na profesionalnu rehabilitaciju izdaje se samo osobama s invaliditetom koje su nakon usluge rehabilitacijske procjene dobile nalaz i mišljenje s prijedlogom uključivanja u daljnje usluge profesionalne rehabilitacije. O pravu na profesionalnu rehabilitaciju odlučuje Povjerenstvo za profesionalnu rehabilitaciju, a u 2019. godini zaprimljeno je ukupno 5 zahtjeva te je izdano 2 rješenja o ostvarivanju navedenog prava. Dvije osobe, za koje je rješenje izdano u 2018. godini, završile su obrazovanje u 2019. godini i uspješno se zaposlile, dok je jedna osoba s invaliditetom uspješno nastavila školovanje za upravnog referenta upisavši drugi razred.

Na temeljnu uslugu profesionalne rehabilitacije, na rehabilitacijsku procjenu, upućeno je ukupno 48 nezaposlenih osoba s invaliditetom iz evidencije Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom provedene su i u sklopu obrazovanja odraslih (kroz mjere aktivne politike, ali i različite projekte) te je ukupno 241 osoba s invaliditetom bila uključena u obrazovne programe - osposobljavanja, prekvalifikacije i stručnog usavršavanja. (Privitak br. 23., Tablica br. 1.). Tijekom 2019. godine kontinuirano se radilo na pripremi za zapošljavanje osoba s invaliditetom kako bi se što uspješnije integrirale na tržište rada (Privitak br. 23., Tablica br. 2.).

Na temelju podataka iz Očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom i u 2019. godini nastavljeno je praćenje i kontrola poslodavaca radi ispunjenja obveze kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom, zamjenskog načina ispunjenja kvote, te kontrola uplata naknada zbog neispunjenja kvote.

Podaci iz Očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom dostavljaju se na mjesečnoj bazi Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo koji je, tijekom 2019. godine, izdao oko 4000 potvrda o invaliditetu. Sporazum o razmjeni podataka vezanih uz proces vještačenja između Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, u 2019. godini proširen je te obuhvaća razmjenu podataka o evidenciji usluga profesionalne rehabilitacije i evidenciji osoba s invaliditetom upisanih u Hrvatski registar osoba s invaliditetom.

Također, u 2019. godini nastavljeno je unapređenje funkcionalnosti informatičkog sustava Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom u sklopu kojeg je planirano povezivanje s drugim sustavima. S ciljem ubrzanja poslovnih procesa u Centru za profesionalnu rehabilitaciju Zagreb, tijekom 2019. godine, nastavila se koristiti aplikacija REA, odobreno je 5 novih certifikata za korištenje aplikacijom te su u postojeću aplikaciju unesene iskustveno utemeljene promjene. Od početka primjene (01.03.2018.) kroz aplikaciju je obrađen 391 predmet.

Za provedbu profesionalne rehabilitacije, u 2019. godini, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom utrošio je ukupno 648.175,99 kn, od toga 262.350,00 kn s aktivnosti A875001, te 385.825,99 kn s aktivnosti A875002 (Privitak br. 24.).

U svrhu informiranja, zdravstvenih pregleda, psihodijagnostičkog instrumentarija, edukacija, Hrvatski zavod za zapošljavanje je u 2019. godini utrošio 155.400,40 kn s aktivnosti A689016.

Mjera 2. Provoditi mjere aktivne politike zapošljavanja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada

Ministarstvo hrvatskih branitelja ističe da je Zaključkom Vlade Republike Hrvatske, dana 4. svibnja 2018. godine, prihvaćen Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji za razdoblje od 2018. do 2020. godine. Kroz mjere Programa moguće je sufinancirati troškove obrazovanja osoba iz ciljne skupine (između ostalih nezaposleni HRVI i nezaposlena djeca HRVI-ja iz Domovinskog rata) te dodjeljivati potpore za samozapošljavanje, potpore za novo zapošljavanje osoba iz ciljne skupine kod poslodavaca, potpore radu zadruga hrvatskih branitelja i potpore za proširenje postojeće djelatnosti. Ministarstvo je u 2019. godini organiziralo dvodnevni sajam zadruga hrvatskih branitelja u Zagrebu, a predstavnici Ministarstva sudjelovali su u pet televizijskih emisija u kojima je predstavljen predmetni Program.

Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom provodi kontinuirane stručne edukacije, a zaposlenici su 2019. godine sudjelovali na 54 stručna skupa koji su se bavili temom profesionalne rehabilitacije i mogućnostima zapošljavanja osoba s invaliditetom, te su održali 21 prezentaciju. U suradnji s partnerskim organizacijama razvijen je niz aktivnosti u cilju bolje i učinkovitije integracije osoba s invaliditetom (Privitak br. 25.).

Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom inicirao je i proveo projekt „Poslodavac godine za osobe s invaliditetom za 2019. godinu“. Dodijeljeno je šest nagrada. Također, objavio je II. dio Priručnika s preporukama za razumnu prilagodbu radnog mjesta, za dodatnih 5 vrsta oštećenja/poremećaja/bolesti: amputacija, depresivni poremećaji, dijabetes, epilepsija, specifične teškoće učenja, koji je tiskan u 300 primjeraka i objavljen na mrežnom mjestu: www.zosi.hr.

Tijekom 2019. godine iz evidencije Hrvatskog zavoda za zapošljavanje zaposleno je ukupno 2.820 osoba s invaliditetom, što čini udio od 1,8% u ukupnom broju od 154.832 zaposlenih osoba, dok udio žena s invaliditetom u navedenom ukupnom broju svih zaposlenih osoba iznosi 1,3%. Od ukupnog broja zaposlenih osoba s invaliditetom, 1.634 su muškarci (57,9%), a 1.186 žene s invaliditetom (42,1%). Od ukupnog broja zaposlenih osoba s invaliditetom, 2.700 osoba (95,7%) zaposleno je na temelju zasnivanja radnog odnosa, a 120 osoba (4,3%) na temelju drugih poslovnih aktivnosti (stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, registriranje trgovačkog društva, obrta, ugovor o djelu i dr.).

U 2019. godini, poticaje Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, koristilo je 400 poslodavaca (389 na otvorenom tržištu, 7 zaštitnih i 4 integrativne radionice) koji su zapošljavali 1335 osoba s invaliditetom (727 muškaraca i 608 žena), od čega 803 na otvorenom tržištu (490 muškarca i 313 žena), te 532 u zaštićenim uvjetima (237 muškaraca i 295 žena), a isplaćeno je ukupno 48.465.701,06 kn (A875003) (Privitak br. 26., Tablica br.1.). Isplata poticaja odnosi se i na održavanje postojeće zaposlenosti i na novo zapošljavanje. Broj novozaposlenih osoba s invaliditetom za koje su poslodavci koristili poticaje u 2019. godini je 331 (201 muškarac i 130 žena zaposlenih kod 194 poslodavaca). U 2019. godini izvršeno je 6256 kontrola zaprimljenih zahtjeva (4798 za poticaje i 1458 za novčane nagrade zbog zapošljavanja izvan kvote),

a za njih 322 je utvrđeno da ne zadovoljavaju uvjete za dodjelu sredstava (176 za poticaje i 146 za novčane nagrade), te su isti odbijeni. U obradi su još 484 zahtjeva (452 za poticaje i 32 za novčane nagrade) iz 2019. godine. Detaljni podaci o poticajima Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom prikazani su u Privitku br. 26., Tablica br. 2.

Na mjesečnoj bazi, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom u prosjeku evidentira 9.545 poslodavaca koji su dužni ispunjavati kvotnu obvezu zapošljavanja osoba s invaliditetom. Obveznici kvotnog zapošljavanja dužni su na primjerenom radnom mjestu, u primjerenim radnim uvjetima zaposliti osobe s invaliditetom, i to u visini od 3% u odnosu na ukupan broj zaposlenih na temelju kojeg se utvrđuje kvota, a obveznicima kvotnog zapošljavanja koji ne ispunje kvotnu obvezu, utvrđuje se obveza plaćanja novčane naknade. Od travnja 2018. do ožujka 2019. godine izdano je 790 rješenja o obvezi plaćanja novčane naknade.

U prosincu 2019. godine Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom evidentirao je 9.745 obveznika kvotnog zapošljavanja (Privitak br. 26., Tablica br. 3). Do 31. prosinca 2019. godine, 598 poslodavaca najavilo je ispunjenje kvotne obveze zamjenskim načinom, odnosno najavilo je zamjensko zapošljavanje 4.385 osoba s invaliditetom putem 691 najave, na način prikazan u privitku br. 26., Tablica br. 4. U 2019. godini obveznici kvotnog zapošljavanja koji nisu ispunili kvotu zapošljavanja osoba s invaliditetom uplatili su sredstva u ukupnom iznosu od 212.051.531,68 kuna (Privitak br. 26., Tablica br. 5.).

U 2019. godini primjećuje se značajan porast zapošljavanja osoba s invaliditetom, a u odnosu na pojedine mjesece porast u zapošljavanju iznosi i preko 500 osoba više u odnosu na prošlu godinu (Privitak br. 26., Tablica br. 6.).

Detaljni podaci o zapošljavanju osoba s invaliditetom iz evidencije HZZ-a prikazani su u privitku br. 27., u tablicama br.1.- 10. Za mjere aktivne politike zapošljavanja iz sredstava Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2019. godini utrošeno je 26.162.953,31 kn (A689023, A689036, T689035). U odnosu na mjere aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, potrebno je istaknuti da su uvjeti i kriteriji za uključivanje osoba s invaliditetom u mjere povoljniji u odnosu na ostale skupine, pa je tako iznos potpore za zapošljavanje najviši (poslodavcu se financira 75% bruto II plaće osobe s invaliditetom, dok za ostale skupine ta potpora iznosi 50%).

U razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine u svim područnim i regionalnim uredima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje evidentirano je ukupno 165 nezaposlenih osoba, žrtava nasilja u obitelji, od kojih je 18 osoba bilo uključeno u radionice aktivnog traženja posla, 8 u aktivnosti profesionalnog usmjeravanja i procjene preostalih radnih i općih sposobnosti, 4 u obrazovne aktivnosti, 73 ih je zaposleno, a 10 ih je bilo uključeno u mjere aktivne politike (sve žene). To je smanjenje u odnosu na prošlu godinu, kada je u mjere bilo uključeno 35 osoba. Najviše ih je koristilo javni rad (njih 8), dok su dvije osobe zaposlene kroz potpore za zapošljavanje.

U cilju povećanja senzibilizacije poslodavaca za zapošljavanje osoba žrtava nasilja u obitelji predstavnici Hrvatskog zavoda za zapošljavanje tijekom 2019. godine organizirali su 6 različitih aktivnosti. Kroz aktivnosti EU projekata i različitih projekata u zajednici bilo je uključeno 12 osoba – žrtava nasilja u obitelji iz evidencije HZZ-a (Privitak br. 28.).

Mjera 3. Osigurati učinkovitu zaštitu od diskriminacije u području zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom (preventivne mjere i nadzor)

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava izvještava kako poslodavci, zaposlene osobe s invaliditetom prijavljuju u Očevidnik zaposlenih osoba s invaliditetom koji vodi Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i u koji se mogu upisati samo osobe s invaliditetom prijavljene na mirovinsko osiguranje temeljem radnog odnosa u trajanju od najmanje 20 sati tjedno, te kojima je priznat jedan od 13 statusa sukladno članku 4. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom (Narodne novine, br. 75/18). Detaljni podaci o broju zaposlenih osoba s invaliditetom prijavljenih u Očevidnik tijekom 2019. godine nalaze se u privitku br. 29.

Mjera 4. Povećati dostupnost informacija i edukacija kojima se promiču različiti oblici samozapošljavanja osoba s invaliditetom i osigurati učinkovite mjere za poticanje samozapošljavanja osoba s invaliditetom.

Informacije o poticajima za zapošljavanje osoba s invaliditetom koje isplaćuje Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom objavljene su na mrežnom mjestu www.zosi.hr. Tijekom 2019. godine iskazan je veliki interes za poticajem Potpora za održivost samozapošljavanja osoba s invaliditetom, za koji je dodijeljen iznos od 1.028.000,00 kn, za 86 osoba s invaliditetom koje se samozapošljavaju. Temeljem javnog natječaja za dodjelu posebnih sredstava za osobe s invaliditetom koje se samozapošljavaju i obavljaju gospodarsku djelatnost na otvorenom tržištu rada, a koji je raspisan u 2018. godini, dodijeljena su sredstva u iznosu od 501.862,22 kn. U 2019. godini raspisan je novi javni natječaj za dodjelu posebnih sredstava za razvoj novih tehnologija i poslovnih procesa u cilju zapošljavanja i održavanja zaposlenosti osoba s invaliditetom kod poslodavaca koji obavljaju gospodarsku djelatnost na otvorenom tržištu rada, kao i kod osoba s invaliditetom koje se samozapošljavaju i obavljaju gospodarsku djelatnost na otvorenom tržištu rada. U regionalnim/područnim uredima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje osobama koje iskazuju interes za samozapošljavanje osigurava se stručna pomoć, te je u 2019. godini ukupno 68 osoba s invaliditetom koristilo Potporu za samozapošljavanje, od kojih 52 muškarca (76,5%) i 16 žena (23,5%) što je 70% više nego u 2018. godini, kada je potporu koristilo 40 osoba s invaliditetom.

Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta u okviru pojedinačnih programa, a temeljem kojih se subjektima malog gospodarstva dodjeljuju bespovratne potpore prema sustavu bodovanja prijava, obavezno definiraju dodjelu dodatnih bodova subjektima malog gospodarstva koji su u većinskom privatnom vlasništvu osobe/a s invaliditetom (više od 50%) u vremenu od najmanje godinu dana od dana objave Javnog poziva. U 2019. godini u provedbi programa bespovratnih potpora zaprimili su 11 prijava koje su zadovoljile navedeni kriterij, a po provedenom postupku administrativne provjere i vrednovanja prijava dodijeljeno je pet potpora u iznosu od 218.519,20 kn (A648087).

Mjera 5. Razvijati model neprofitnog (društvenog) poduzetništva i druge modele socijalnog zapošljavanja osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj, uključujući i zapošljavanje uz podršku u skladu s uspješnim međunarodnim praksama

Ministarstvo turizma provodi natječaj "Poboljšanje pristupa ranjivih skupina tržištu rada u sektoru turizma i ugostiteljstva". Ukupno je u provedbi 41 ugovoreni projekt, od kojih su 22 ugovorena u 2019. godini kao projekti s rezervne liste. Do kraja ugovornog razdoblja planirana je edukacija 189 osoba s invaliditetom, od čega će 120 osoba biti educirano u okviru 22 projekta s rezervne liste. U 2019. godini za navedeno utrošena su sredstva u iznosu od 20.827.130,22 kn (A587056).

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava izvještava da Hrvatski zavod za zapošljavanje, kao korisnik Europskog socijalnog fonda kroz Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali provodi projekt „Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina“ kojim se poslodavcima osigurava do 75% bruto godišnje plaće radnika s invaliditetom. Nastavljen je odabir, ugovaranje i provedba projekata u sklopu otvorenog poziva „Podrška socijalnom uključivanju i zapošljavanju marginaliziranih skupina“ kojim se nastoji osigurati aktivno uključivanje osoba s invaliditetom te unaprjeđenje njihove zapošljivosti. Također, predstavnici Hrvatskog zavoda za zapošljavanje sudjelovali su na tribini pod nazivom "Kako zajedno razvijati usluge za poduzetnike s invaliditetom", u sklopu projekta „Drugačija i inkluzivna strana poduzetništva“. Cilj ovog projekta je razviti poduzetničke kompetencije kod osoba s invaliditetom i na takav način stvoriti temelj za njihovo samozapošljavanje.

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku je u okviru poziva Podrška socijalnom uključivanju i zapošljavanju marginaliziranih skupina, tijekom 2019. godine u provedbi imalo 31 projekt u vrijednosti od 31.612.314,28 kn koji kao ciljne skupine imaju i nezaposlene osobe s invaliditetom. Sredstva za navedeno planirana su na poziciji A788015, prioritet 2 i 5.

8. Pravna zaštita i zaštita od zlostavljanja

Mjera 1. Omogućiti osobama s invaliditetom dostupnost informacija o zaštiti od nasilja i učinkovit sustav podrške svim osobama s invaliditetom žrtvama nasilja, posebno ženama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku 22. rujna 2019. godine obilježilo je Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama, stručnim skupom „Nasilje u društvu – izvor stresa i traume i/ili profesionalni izazov za stručnjake“. Povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama (25. studenog) predstavljen je projekt „Zaustavimo nasilje nad ženama i nasilje u obitelji - Za nasilje nema opravdanja“ ukupne vrijednosti 10.158.000,00 kn, kojem je u cilju jačanje kapaciteta stručnjaka i unaprjeđenja međuresorne suradnje, te unutar kojeg se planira provedba kampanje s ciljem podizanja svijesti javnosti u borbi protiv nasilja nad ženama i obitelji te uspostava usluge besplatne 24-satne telefonske linije kao dio sustava prevencije od nasilja i zaštite žrtava. Predstavnici Ministarstva sudjelovali su u provođenju programa izobrazbe operatera županijskih centara 112 o obvezama i postupcima operativnih centara u slučaju nasilja u obitelji te na okruglom stolu na temu „Nasilje u obitelji – svakodnevni izazovi u praksi“. Adresar ustanova, organizacija i ostalih institucija koja pružaju pomoć, podršku i zaštitu žrtvama nasilja u obitelji nalazi se na mrežnom mjestu Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku te Ministarstva unutarnjih poslova.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici 19. lipnja 2019. donijela novi Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji kojim se osigurava integrirani pristup uz međuresorno djelovanje svih dionika koji sudjeluju u zaštiti žrtava nasilja, a istim su posebno istaknute osobe koje uživaju posebnu zaštitu temeljem Zakona o zaštiti nasilja u obitelji (Narodne novine, broj 70/17).

U Republici Hrvatskoj djeluje 19 skloništa za žrtve nasilja u obitelji, od kojih je jedno postalo proračunski korisnik u siječnju 2019. godine. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku ima sklopljen ugovor o međusobnim odnosima za pružanje i financiranje usluge privremenog smještaja s 9 pružatelja usluga smještaja za žrtve obiteljskog nasilja, ugovorenih smještajnih kapaciteta za 124 korisnika, te je u 2019. godini za izvršene usluge, korisnicima upućenim rješenjem centra za socijalnu skrb, utrošeno ukupno 5.758.897,50 kn s proračunske pozicije A734191.

Za financiranje 7 skloništa za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji (jedno sklonište djeluje na dvije lokacije) Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku je u 2019. godini osigurao iznos od 2.100.000,00 kn putem javnog natječaja za trogodišnji program za razdoblje 2019. – 2021. godina na razdjelu A653029. Za financiranje 15 projekata savjetovašta za žrtve nasilja u obitelji u Republici Hrvatskoj u 2019. godini, utrošeno 3.000.000,00 kn putem javnog Poziva (A734189). Ukupno je za skloništa i savjetovašta namijenjena žrtvama nasilja u obitelji od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku za 2019. godinu utrošeno 10.858.897,50 kn, međutim usluga skloništa i savjetovašta nije namijenjena isključivo osobama s invaliditetom nego cjelokupnoj populaciji.

Kroz Poziv „Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – faza 1“ (Europski socijalni fond) ukupne vrijednosti 110.150.000,00 kn, iznos od 20.150.000,00 kn namijenjen je pružanju socijalnih usluga u zajednici za skupine u nepovoljnom položaju, što uključuje i žrtve obiteljskog nasilja koje mogu biti i osobe s invaliditetom, ugovaranje i početak provedbe projekata očekuje se 2020. godine.

Prema izvješćima o pristupačnosti skloništa zaprimljenih od strane 15 skloništa za žrtve nasilja u obitelji, 4 skloništa navode da potpunu pristupačnost, a 4 djelomičnu pristupačnost. U svrhu osiguravanja pristupačnosti 3 skloništa izvještavaju da imaju u planu ili adaptaciju postojećeg prostora ili pronalazak novog prostora. O dostupnost programa/usluga psihosocijalne podrške izvijestilo je 11 skloništa. Nadalje je prema zaprimljenim podacima u 2019. godini bilo 10 zahtjeva za smještaj od kojih je 8 realiziranih. U 2019. godini na smještaju je bilo 7 djece s teškoćama u razvoju od kojih je jedno dijete s malignom bolesti, te 4 osobe s invaliditetom u dobi od 18 do 65 godina.

Nadalje, za stručne radnike koji rade u domovima socijalne skrbi održane su 3 jednodnevne edukacije, „Primjena restriktivnih mjera i zaštita od ponižavajućeg postupanja prema korisnicima socijalnih usluga u djelatnosti socijalne skrbi“, za što je utrošeno ukupno 24.375,00 kn (A792006).

Na edukaciji u Splitu 6. rujna 2019. godine sudjelovao je 31 stručni radnik, a na edukacijama koje su održane u Zagrebu 13. rujna i 3. listopada po 30 stručnih radnika.

Mjera 2. Uvesti sustav odlučivanja uz podršku u zamjenu za djelomično oduzimanje poslovne sposobnosti

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku organiziralo je i provelo regionalni stručni sastanak sa stručnim radnicima centara za socijalnu skrb s područja Varaždinske, Međimurske i Krapinsko-zagorske županije. Stručni sastanak je obuhvatio predavanja i raspravu u pogledu određenih tema iz područja skrbništva, zaštite prava osoba s invaliditetom, nasilja u obitelji, zaštite drugih ranjivih skupina, a u svrhu unaprijeđenja rada stručnih radnika zaposlenih u Centrima za socijalnu skrb, te razvoja njihovih vještina i znanja.

Obiteljski zakon (Narodne novine, broj 103/15, 98/19) uređuje područje skrbništva i sadržaj skrbničke zaštite. Propisuje da je zaštitu osoba s invaliditetom, ako je to moguće, potrebno osigurati drugim sredstvima i mjerama prije nego što se donese odluka o skrbničkoj zaštiti. Propisana je potreba poticanja samostalnog donošenja odluka od strane štićenika i pružanje podrške u donošenju odluka, kao i sudjelovanju u životu zajednice. Nadalje, napušten je institut potpunoga lišenja poslovne sposobnosti te je lišenje moguće samo u dijelu koji je potreban za zaštitu prava štićenika i sa što manjim ograničenjima prava. Ujedno napušten je i institut "roditeljske skrbi nakon punoljetnosti", uvedena je zakonska obveza poštivanja prije izraženih stavova i želja štićenika, te je omogućeno svakoj osobi da u vrijeme postojanja poslovne sposobnosti imenuje osobu koju bi želio imati za skrbnika, čime se u hrvatski pravni sustav uvodi institut anticipiranih naredbi. S obzirom na navedeno propisano je da se odluke o lišenju poslovne sposobnosti donesene prema prijašnjim propisima moraju preispitati radi vraćanja poslovne sposobnosti. Kontinuirano su u tijeku postupci za preispitivanje odluka o lišenju poslovne sposobnosti koje pokreću centri za socijalnu skrb, te je 112 centara za socijalnu skrb i podružnica dostavilo podatke o pokrenutih 6350 postupaka preispitivanja odluka o lišenju poslovne sposobnosti tijekom 2019. godine. Ističe se da će službeno statističko izvješće biti objavljeno na stranicama nadležnog Ministarstva.

Mjera 3. Provoditi načelo osobnog pristanaka osobe s invaliditetom prilikom smještaja u instituciju ili njezinog izlaska

U centrima za socijalnu skrb tijekom provođenja postupaka priznavanja prava iz sustava socijalne skrbi stručni radnici vode se načelima socijalne skrbi. U okviru načela sudjelovanja u donošenju odluka istaknuto je da korisnik ima pravo sudjelovati u procjeni stanja, potreba i odlučivanja o korištenju usluga kao i da se istome ne mogu pružati usluge bez njegovog pristanka ili pristanka njegovog skrbnika ili zakonskog zastupnika, osim u slučajevima propisanim zakonom. U svrhu dodatnog osnaživanja stručnih radnika Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u okviru redovne djelatnosti pruža kontinuiranu stručnu podršku Centrima za socijalnu skrb kao i pružateljima socijalnih usluga te je tijekom 2019. godine u okviru redovne djelatnosti organiziralo aktiv ravnatelja za sve ravnatelje i voditelje podružnica centara za socijalnu skrb i domova socijalne skrbi kojima je osnivač Republika Hrvatska na kojima su, između ostalih, obuhvaćena predavanja na temu organizacije rada centara za socijalnu skrb, rukovođenja promjenama u sustavu socijalne skrbi, integriranog pristupa problemu nasilja u obitelji, izazova u provedbi procesa transformacije ustanova socijalne skrbi - smještaja u kriznim situacijama i širenja mreže izvaninstitucijskih socijalnih usluga, unapređenja stručnog rada i ujednačavanja postupanja u području zaštite odraslih osoba. Osim predavanja, organizirane su radionice s ciljem da se kroz rad na konkretnih primjerima iz prakse u malim grupama unaprijedi postupanje u pogledu osiguranja smještaja u najboljem interesu korisnika.

Mjera 4. Vodenje evidencije zdravstvenih radnika educiranih za postupanje u slučaju primjene mjere prisile u bolničkoj zdravstvenoj ustanovi

Ministarstvo zdravstva izvještava da članak 19. Pravilnika o vrstama i načinu primjene mjera prisile prema osobi s težim duševnim smetnjama (Narodne novine, broj 16/15) propisuje obvezu

ustanove da donese strategiju prevencije nasilja na radnom mjestu i kontinuirano educirati zdravstvene radnike u svrhu ranog prepoznavanja eskalacije ponašanja pacijenta i stjecanja vještina brzog postupanja u slučaju incidenta (organiziranje edukacije za medicinske sestre/medicinske tehničare iz komunikacijskih vještina i primjene deeskalacijskih tehnika za postupanje u kriznim situacijama, obuka i trening osnovnih tehnika samoobrane i tehnike fizičkog sputavanja pacijenata, organizacija »interventnih« timova za postupanje u kriznim situacijama, dogovoren sustav poziva u pomoć od tehnologije do kompetencija). U svrhu praćenja provođenje navedenih aktivnosti, bolničke zdravstvene ustanove koje imaju ugovorenu djelatnost psihijatrije, dostavljaju Ministarstvu zdravstva godišnja izvješća o broju radnika educiranih za primjenu mjera prisile te vrstama provedenih programa edukacije. Prema zaprimljenim podacima za 2019. godinu propisanu edukaciju prošlo je ukupno 1 946 zdravstvenih radnika.

Mjera 5. Organizirati ciljano obrazovanje i usavršavanje pravosudnih dužnosnika, policijskih te pravosudnih službenika o pravima predviđenim Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom i Konvencijom o pravima djeteta.

Tijekom izvještajnog razdoblja, Centar za izobrazbu Uprave za zatvorski sustav i probaciju Ministarstva pravosuđa uspostavio je suradnju s pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom čiji zamjenik je tijekom održavanja 33. temeljnog tečaja za pravosudnu policiju (od 14.01.do 10.05.2019. godine) održao predavanje o pravnom okviru vezano uz osobe s invaliditetom s ciljem prepoznavanja i razumijevanja potreba osoba s invaliditetom, ukoliko se polaznici (pravosudni policajci) s njima susretnu tijekom rada u kaznionicama i zatvorima. Navedena suradnja nastavlja se i tijekom 34. temeljnog tečaja (od 25.11.2019. do 03.04.2020. godine). Kroz oba tečaja u izobrazbu je bilo uključeno 40 pravosudnih policajaca.

Mjera 6. Osigurati pristupačnost sudova i ustanova za osobe lišene slobode

Ministarstvo pravosuđa navodi da Protokol postupanja s gluhim, nagluhim i gluhoslijepim osobama o načinu postupanja i obvezi pozivanja komunikacijskog posrednika nije izrađen. Način postupanja s gluhim, nagluhim i gluhoslijepim osobama u ustanovama za osobe lišene slobode, odnosno potreba pozivanja komunikacijskog posrednika procjenjuje se i definira u skladu s individualnim potrebama osobe lišene slobode u svakom pojedinom slučaju, a organizira se u suradnji i uz pomoć pravobraniteljice za osobe s invaliditetom i organizacija civilnog društva u lokalnoj zajednici, kojima u slučaju neposredne potrebe Ministarstvo pravosuđa može izravno dodijeliti sredstava za usluge komunikacijskog posrednika, u skladu s člankom 6. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine, broj 26/15). Na isti način se postupa i kada bi se na izdržavanju kazne nalazio slijepi ili slabovidni zatvorenik/ica. Tijekom 2019. godine u zatvorskom sustavu kaznena tijela nisu izvijestila o potrebi za realizacijom suradnje s organizacijama civilnog društva radi obuke slijepih, slabovidnih i gluhoslijepih zatvorenika. Ministarstvo pravosuđa nadalje ističe da su u 2019. godini izvršene prilagodbe na Vrhovnom sudu, četiri županijska suda, četiri općinska suda i jednom trgovačkom sudu (Privitak br. 30.). Prema prikupljenim podacima napravljen je popis objekata prilagođenih osobama s invaliditetom (<https://pravosudje.gov.hr/pravosudni-sustav-11207/sudovi/pristupacnost/21616>). Za pristupačnost zgradama pravosudnih tijela tijekom 2019. godine utrošeno je ukupno 1.092.500,00 kn (K 544052), a za uređenje i opremanje pravosudnih tijela ukupno 400.000,00 kn (K629022).

Mjera 7. Prikupljati podatke u svrhu vođenja statistike o nasilju nad ženama s invaliditetom iz područja primjene Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji

Ministarstvo pravosuđa izvještava da je temeljem Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (Narodne novine, broj 70/17) koji je na snazi od 1. siječnja 2018. godine osnovano Povjerenstvo za praćenje i unapređivanje rada tijela kaznenog i prekršajnog postupka te izvršavanja sankcija vezanih uz zaštitu od nasilja u obitelji. Navedeno Povjerenstvo podnosi godišnje izvješće o svom radu Ministarstvu

pravosuđa najkasnije do kraja lipnja tekuće godine za prethodnu godinu. Nastavno na navedeno, traženi podaci bit će dostupni nakon proteka spomenutog roka.

Mjera 8. Osigurati učinkovitu zaštitu žena s invaliditetom i djevojčica s teškoćama u razvoju od nasilja, uključujući seksualnog nasilja

Ministarstvo pravosuđa izvještava da je sigurnosna mjera obveznog psihosocijalnog tretmana mjera koju sud izriče počinitelju kaznenog djela s obilježjem nasilja ako postoji opasnost da će počiniti isto ili slično djelo. U svrhu provođenja ove sigurnosne mjere u okviru zatvorskog sustava izrađen je program pod nazivom Tretman zatvorenika počinitelja nasilnih kaznenih djela – NAS, koji sa zatvorenicima provode službenici odjela tretmana kaznenih tijela. Tijekom 2019. godine provedena je izobrazba službenika tretmana – psihologa, socijalnih pedagoga i socijalnih radnika za provođenje ovog programa sa zatvorenicima (Privitak br. 31., Tablica br. 1.)

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku za stručne radnike centara za socijalnu skrb organiziralo je jednu dvodnevnu edukaciju na temu „Nasilje u obitelji s naglaskom na nasilje nad starijim osobama i osobama s invaliditetom“, koju je provodila Hrvatska udruga socijalnih radnika, za provedbu edukacije utrošeno je 22.189,00 kn (Aktivnost 792006). Na edukaciji održanoj 10. i 11. travnja 2019. godine u Rijeci sudjelovalo je ukupno 30 stručnih radnika (26 iz centara za socijalnu skrb te 4 iz domova socijalne skrbi – centri za rehabilitaciju i dom za odrasle osobe).

Ministarstvo unutarnjih poslova provodilo je niz aktivnosti usmjerenih na edukaciju policijskih službenika i unaprjeđenje stavova u odnosu na osobe s invaliditetom, zaštitu od diskriminacije, povezanost s partnerima i organizacijama civilnog društva, podizanje razine svijesti, edukacija na temu prevencije nasilja općenito, nasilja u obitelji, te osnaživanje vulnerabilnih društvenih skupina u samozaštitnom ponašanju (Privitak br. 31., Tablica br. 2.).

Edukativna osnova proizlazi iz odredbi Zakona o policijskim poslovima i ovlastim (na snazi od 1. kolovoza 2019.g.); Pravilnika o načinu policijskog postupanja (Narodne novine, br. 89/10 i 75/15); Kaznenog zakona (na snazi od 30. svibnja 2015.godine.); Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (na snazi od 1. siječnja 2018.godine.), a koji policijske službenike obvezuju na potrebu obazrivog pristupa prema osobama s invaliditetom.

Sukladno Pravilniku o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve (Narodne novine, broj 1106/2017) policija je dužna provoditi, odnosno provodi pojedinačnu procjenu potreba žrtve kaznenih djela, pri kojoj se utvrđuje postoji li potreba žrtve za primjenom posebnih mjera zaštite tijekom kaznenog postupka te ukoliko postoji koje je mjere zaštite žrtve potrebno provesti. Kod same procjene žrtve, uzimaju se u obzir osobne značajke ranjivosti žrtve, kao što je i njezin invaliditet u kojem kontekstu se posebna pozornost posvećuje prepoznavanju specifičnih potreba žrtve-osobe s invaliditetom i ostvarivanja njezinih prava. Tijekom 2019. godine policijski službenici su sukladno odredbi čl. 10. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, pružili više intervencija po dojavama o nasilju u obitelji, pri čemu je utvrđeno 10.533 žrtava, odnosno osoba oštećenih nasilničkim ponašanjima u obitelji, od kojih je 136 osoba s invaliditetom (navedeni statistički pokazatelji informativnog su karaktera, obrađeni sustavom praćenja statističkih pokazatelja zaključno s datumom 8. siječnja 2020. godine).

Nadalje, Ministarstvo unutarnjih poslova je prigodno obilježavalo važne datume: Europski tjedan mobilnosti, Međunarodni dan osoba s invaliditetom, Međunarodni dan slijepih i slabovidnih osoba, te Međunarodni dan bijelog štapa, prigodno su obilježeni na području 14 županija, a čime je obuhvaćena šira javnost. U svrhu provođenja preventivnih aktivnosti tiskano je 7480 letaka. U cilju senzibilizacije javnosti i zahtjeva za transparentnim izvještavanjem o statističkim pokazateljima incidencije obiteljskog nasilja, na mrežnom mjestu Ministarstva unutarnjih poslova dana 29. ožujka 2019. godine postavljen je Kalendar nasilja.

Ministarstvo zdravstva nastavno na zaključak Povjerenstva za unaprjeđenje sveobuhvatne zaštite zdravlja djece imenovano od strane Vlade Republike Hrvatske, tijekom 2019. godine organiziralo je i provelo međuresorne, interdisciplinarne edukacije za imenovane stručne timove u Kliničkim bolničkim centrima, zadužene za prve preglede kod sumnje na spolno zlostavljanje djece i mladih uključujući i osobe s invaliditetom, za imenovane koordinate u slučaju seksualnog nasilja

i zlostavljanja i zanemarivanja djece (sukladno Protokolu o postupanju u slučaju seksualnog nasilja i Protokolu o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece) te za sve zainteresirane djelatnike. Edukacije su provedene u Kliničkom bolničkom centru Split 10. listopada 2019. godine (broj polaznika 18) i u Kliničkom bolničkom centru Osijek, 21. studenoga 2019. godine (broj polaznika 20) (Privitak br. 31., Tablica br. 3.).

Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske tijekom 2019. godine distribuirao je primjerke Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja, Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji – Istambulska konvencija, Opće preporuke UN-a br. 35 o rodno utemeljenom nasilju nad ženama te Zakona o ravnopravnosti spolova. Osigurana je stručna literatura i promotivni materijali povodom održavanja 24. hrvatskog simpozija osoba s invaliditetom i povodom održavanja 3. konferencije žena s invaliditetom. Predstavnica navedenog ureda sudjelovala je na skupu „Razumna prilagodba u sustavu zdravstva“ koji je održan povodom Međunarodnog dana žena. Podržana je i manifestacija „Inkluzivni s osobnim asistentom“ (Privitak br. 31., Tablica br. 4.).

Mjera 9. Provoditi planove edukacije i informiranja o pravima pacijenata

Ministarstvo zdravstva o edukaciji zdravstvenih radnika u 2019. godini izvještava u području 4. Zdravstvena zaštita; Mjeri 4. Educirati zdravstvene radnike o posebnostima bolesti i stanja osoba s invaliditetom.

9. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti

Mjera 1. Omogućiti slobodno pretraživanje, primanje i prosljeđivanje informacija prema izboru pojedinca – osobe s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s drugim članovima društva

Ministarstvo uprave svakodnevno radi na edukaciji građana, koja je od iznimne važnosti kako bi što veći broj ljudi prihvatio prednosti digitalizacije. Jedan od takvih projekata je Digitalna Hrvatska - digitalno društvo, koji je realizirali kroz 2019. godinu zajedno s Večernjim listom, APIS IT-om, FINOM, AKD-om te Središnjim državnim uredom za razvoj digitalnog društva. Projekt se odvija putem niza aktivnosti na temu digitalizacije u Hrvatskoj, a jedna od aktivnosti je Digitalni autobus, pokretni ured opremljen najnovijom digitalnom tehnologijom koji obilazi hrvatske gradove. (Čakovec, Šibenik, Zagreb i Požega). Radi se i na koordinaciji elektroničkih usluga koje razvijaju tijela javnog sektora korištenjem državne informacijske infrastrukture, odnosno njenih komponenti.

Na mrežnim mjestima Ministarstva zdravstva i ustanova iz sustava zdravstva, objavljuju se informacije o pravima i uslugama iz djelokruga rada, koje se odnose na cjelokupnu populaciju pa tako i na osobe s invaliditetom. Mrežno mjesto Ministarstva zdravstva ima mogućnost povećavanja prikaza zumiranjem sadržaja, povećavanjem slova do potrebne razine ili smanjivanjem rezolucije (prikaza na monitoru) kako bi se povećala veličina prikazanog sadržaja. Korisniku je omogućena i promjena pozadine teksta, odnosno kontrasta, pri izradi i uređivanju sadržaja koristi se jasan način izražavanja, a svaka korisnička akcija moguća je mišem i tipkovnicom.

Stranice Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo također su pristupačne osobama oštećena vida ali i svim drugim osobama s invaliditetom. Na stranicama www.hzjz.hr objavljuju se redovito značajne preporuke i vijesti koje su važne i za zdravlje osoba s invaliditetom, godišnja Izvješća o osobama s invaliditetom u Hrvatskoj i redoviti članci povodom nacionalnih ili međunarodnih dana pojedinih vrsta invaliditeta.

Ministarstvo turizma redovito ažurira propise iz svoje nadležnosti na mrežnim stranicama, kroz rubriku „Propisi“, koji reguliraju pitanja oslobođenja od plaćanja turističke pristojbe za osobe s invaliditetom većim od 70% i jednog pratitelja te određenih uvjeta vezanih uz kategorizaciju smještajnih objekata, uključujući pitanja pristupačnosti i „Hotel za osobe s invaliditetom“, kao jednu od vrsta hotela posebnog standarda.

Samostalna služba za odnose s javnošću Ministarstva pravosuđa na svom mrežnom mjestu redovito objavljuje sve informacije o pravima i uslugama iz svoje nadležnosti te je u velikoj mjeri prilagođena osobama s invaliditetom.

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku izradilo je objedinjeni Katalog prava, usluga, olakšica i potpora za osobe s invaliditetom iz nadležnosti ministarstava koja sudjeluju u provedbi mjera Nacionalne strategije, te se za naredni period planira obuhvatiti prava iz nadležnosti ostalih ministarstava. Katalog se nalazi kao Dodatak I. ovog Izvješća.

Mjera 2. Koristiti nove tehnologije u cilju povećanja neovisnosti i kvalitete života osoba s invaliditetom

Ministarstvo uprave izvještava da sustav e-Građani trenutačno koristi preko 809 000 građana, te se svakog mjeseca bilježi porast broja korisnika što je rezultat kontinuiranog rada na vidljivosti usluga koje su građanima dostupne, ali i pokazatelj da građani prepoznaju ovaj projekt.

Na mrežnim stranicama Središnjeg državnog portala www.gov.hr slabovidnim je osobama omogućena prilagodba pristupačnosti. Građanima su krajem 2018. godine bile dostupne 53 e-usluge, a krajem 2019. godine bile su dostupne 63 e-usluge i 66 e-poruka koje korisnici mogu zaprimiti u svoj Osobni korisnički pretinac te se kontinuirano provode aktivnosti s ciljem uvođenja novih e-usluga. Lista nacionalnih vjerodajnica kojima građani mogu pristupiti sustavu e-Građani, trenutno broji 17 prihvaćenih vjerodajnica.

Mjera 3. Podizati razinu svijesti javnosti o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu i suzbijanju stereotipa i diskriminacije osoba s invaliditetom

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku izvještava kako su za stručne radnike zaposlene u centrima za socijalnu skrb održane dvije jednodnevne edukacije „Edukacija o pravima i mogućnostima osoba s invaliditetom i starijih osoba s naglaskom na jednake mogućnosti i socijalno uključivanje“. Za pripremu i provedbu edukacije utrošeno je 8.000,00 kn (Aktivnost 792006). Na edukaciji održanoj 13. ožujka u Daruvaru te 21. ožujka 2019. godine u Rijeci sudjelovalo je ukupno 60 stručnih radnika.

Takoder, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku kontinuirano potiče i podržava pružatelje socijalnih usluga u procesu transformacije i razvijanju izvaninstitucionalnih usluga, te je pokrovitelj raznih događaja usmjerenih na promicanje prava osoba s invaliditetom.

Na mrežnom mjestu www.mdomsp.hr objavljuju se važne informacije. U 2019. godini Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku sufinanciralo je „18. Festival jednakih mogućnosti“ u iznosu 40.000,00 kn (Aktivnosti 754019) te je iznosom od 60.000,00 kn (A754019) sufinanciralo Dramski studio slijepih i slabovidnih „Novi život“ kao potpora organizaciji 11. Međunarodnog festivala kazališta slijepih i slabovidnih BIT.

Mjera 4. Kontinuirano promovirati Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda, relevantne preporuke Vijeća Europe i informirati o potrebnim promjenama u društvu s obzirom na preuzete obaveze i međunarodne ugovore kojih je Republika Hrvatska stranka

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku organizirao je 5 jednodневnih savjetodavnih regionalnih radionica koje su bile namijenjene koordinatorima i nositeljima mjera Nacionalne strategije na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Cilj navedenih radionica bio je jačanje kapaciteta za praćenje i provedbu mjera iz Nacionalne strategije i Konvencije o pravima osoba s invaliditetom UN-a, unapređenje koordinacije i suradnje među nositeljima mjera na nacionalnoj i lokalnoj razini, analiziranje izazova u provedbi Nacionalne strategije i Konvencije o pravima osoba s invaliditetom te poboljšanje prikupljanja podataka i izrade Izvješća o provedbi mjera. Regionalne Radionice održane su 31. siječnja 2019. godine i 01. veljače 2019. godine u Zagrebu, 04. veljače 2019. godine u Splitu, 06. veljače 2019. godine u Rijeci, te 11. veljače 2019. godine u Osijeku. Radionice su obuhvatile oko 230 sudionika. Takoder je u prosincu 2019. godine održan sastanak koordinatora imenovanih pri Ministarstvima, Uredima Vlade Republike Hrvatske, Središnjim državnim uredima i Zavodima u svrhu koordinacije u provedbi mjera Nacionalne strategije.

Na mrežnom mjestu ministarstva objavljuju se publikacije, preporuke, komentari i smjernice Vijeća Europe na hrvatskom i engleskom jeziku.

I nadalje predstavnica Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku kao trenerica kontinuirano održava edukacije na temu Predstavljanja ex-ante uvjeta G3(2,3) iz područja prava osoba s invaliditetom - Mjere za osposobljavanje osoblja tijela uključenih u kontrolu i upravljanje Europskih strukturnih i investicijskih fondova iz područja prava osoba s invaliditetom i praktične primjene Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom s naglaskom na članak 9. Pristupačnost. Edukacija se provodila u Državnoj školi za javnu upravu na tromjesečnoj razini na kojima je sudjelovalo oko 40 do 50 državnih službenika.

Mjera 5. Provoditi stalne edukacije o novim saznanjima i modelima primjene Međunarodne klasifikacije funkcioniranja, invaliditeta i zdravlja (WHO 2001., Medicinska naklada i Hrvatski zavod za javno zdravstvo, 2010.)

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava izvještava da će se Međunarodna klasifikacija funkcioniranja, invaliditeta i zdravlja u centrima za profesionalnu rehabilitaciju primjenjivati od 01.01.2022. godine (sukladno Pravilniku o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom, Narodne novine, br. 75/18). Sukladno tome, obaveza Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom je organiziranje edukacije o primjeni Međunarodne klasifikacije funkcioniranja, invaliditeta i zdravlja. Nastavno na pilot primjenu „Jedinstvene liste funkcionalnih sposobnosti“ u svim regionalnim i područnim uredima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, savjetnici za profesionalno usmjeravanje tijekom psihodijagnostičke obrade učenika s teškoćama i osoba s invaliditetom primjenjuju odabrani psihodijagnostički instrumentarij za mjerenje niza funkcija definiranih Međunarodnom klasifikacijom funkcioniranja, invaliditeta i zdravlja (pretežito perceptivnih, kognitivnih i psihomotoričkih). Prilikom izrade mišljenja o profesionalnom usmjeravanju za učenike s teškoćama, naglasak se stavlja na zdravstvene zahtjeve i očuvane funkcionalne sposobnosti učenika.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo je u 2019. godini preveo International Classification of Functioning, Disability and Health for Children and Youth koja je specijalna edicija Međunarodne klasifikacije funkcioniranja za djecu. Započeta je suradnja sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom oko verifikacije prijevoda.

Dodatno je Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u suradnji sa Zavodom za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom tijekom 2019. godine organiziralo i provelo 9 regionalnih stručnih sastanaka sa stručnim radnicima svih centara za socijalnu skrb i vještacima svih područnih ureda Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Svrha istoga je, putem predavanja i rasprave u pogledu vještačenja vezanih uz prava iz sustava socijalne skrbi, unaprijediti rad stručnih radnika zaposlenih u centrima za socijalnu skrb i vještaka Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Sastancima je prisustvovalo 254 stručna radnika centara za socijalnu skrb i 34 vještaka područnih ureda Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, a na svim sastancima bio je prisutan jedan predstavnik Središnjeg ureda Zavoda i dva predstavnika navedenog Ministarstva.

10. Sudjelovanje u kulturnom životu

Mjera 1. Osigurati osobama s invaliditetom veću dostupnost svih sadržaja vezanih uz kulturni život zajednice namijenjenih svim drugim građanima

Ministarstvo kulture izvještava da je u 2019. godini financirano 6 programa u ukupnom iznosu od 157.000,00 kn (Aktivnost K565018) u svrhu osiguravanja veće dostupnosti svih sadržaja vezanih uz kulturni život zajednice (Privitak br. 32., Tablica br.1.).

Vezano uz osiguravanje pristupačnosti ustanova u kulturi istaknuto je da u odnosu na prošlu godinu nije bilo promjena. Osiguran pristup ima 37 muzeja/zbirki, djelomično osiguran pristup 20 muzeja/zbirki, a bez pristupa je 141 muzej/zbirka. Razlog tome je podatak da je većina muzejskih ustanova u Republici Hrvatskoj smještena u povijesnim cjelinama i pojedinim građevinama

zaštićenima kao kulturno dobro. Nadalje ukupno 75 samostalnih knjižnica, 3 arhiva i 18 kazališta imaju osiguran pristup osobama s invaliditetom, 48 knjižnica i 10 arhiva i 14 kazališta imaju djelomično osiguranu pristupačnost, a 60 knjižnica i 6 arhiva i 3 kazališta nemaju osiguranu pristupačnost. Od ostalih prilagodbi ističe se da 2 kazališta imaju mjesto u gledalištu za osobe s invaliditetom, 4 kazališta imaju opremu za audiovizualnu deskripciju za slijepe i slabovidne osobe, 2 kazališta imaju natpise i komunikacijskog posrednika za osobe oštećena sluha, 4 kazališta imaju prilagođen sanitarni čvor, 4 kazališta imaju dizalo i 2 kazališta imaju pristupačnu scenu.

U 2019. godini sredstvima odobrenim po Javnom pozivu za poticanje komplementarnih djelatnosti Hrvatski audiovizualni centar (u kategoriji djelatnosti razvijanja audiovizualne kulture) sufinancirano je 6 programa prilagodbe i/ili inkluzije u iznosu od 78.000,00 kn (A781007).

Mjera 2. Kontinuirano poticati i podupirati projekte koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom, uključujući i projekte koji potiču umrežavanja i uključenost osoba s invaliditetom na projektima u institucionalnoj i neovisnoj kulturi, na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini

Ministarstvo kulture je u 2019. godini sufinanciralo 47 programa u iznosu od 1.032.369,05 kn. (Privitak br. 32., Tablica br.2.). Nadalje, Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske kao su-nositelj u provedbi ove mjere izvještava u skladu s Pravilima za sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva ugovorenih u okviru programa Europske unije i inozemnih fondova za 2019. godinu, Ured za udruge je u 2019. godini od ukupno 114 projekata sufinancirao 6 projekata organizacija civilnoga društva u kulturi odnosno 3 projekata udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Izvor: Sufinanciranje 2019. godine (<https://udruge.gov.hr/istaknute teme/financiranje-programa-i-projekata-udruga-iz-javnih-izvora/sufinanciranje/sufinanciranje-2019/4980>).

Mjera 3. Podizati razinu svijesti javnosti o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu i suzbijanju stereotipa i diskriminacije osoba s invaliditetom

Agencija za elektroničke medije provodi postupak dodjele sredstava Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija koja se dodjeljuju za proizvodnju i objavljivanje programa od javnog interesa, između ostalog, i za kategoriju programa Podizanje svijesti javnosti o sposobnostima i doprinosu osoba s invaliditetom, kao i promicanje i poštovanje njihovih prava i dostojanstva, uključujući borbu protiv stereotipa, predrasuda i štetnih postupaka prema osobama s invaliditetom. Sredstva su dodijeljena putem natječaja Fonda 01/18, 01/19 i 02/19 za 2019. godinu za navedenu kategoriju programa. U 2019. godini dodijeljeno je ukupno 516.615,05 kn za 21 radijsku emisiju, 631.632,29 kn za 5 televizijskih emisija, te 78.117,20 kn za 2 emisije neprofitnih proizvođača audiovizualnih programa. Ukupno je za kategoriju Podizanje svijesti javnosti o sposobnostima i doprinosu osoba s invaliditetom, kao i promicanje i poštovanje njihovih prava i dostojanstva, uključujući borbu protiv stereotipa, predrasuda i štetnih postupaka prema osobama s invaliditetom u 2019. godini za 28 programskih sadržaja navedene tematike utrošeno iz sredstava Fonda dodijeljeno je 1.226.364,54 kn.

Nadalje, u 2019. godini Hrvatska radio televizija emitirala je 966 programskih sadržaja u trajanju od 207,61 sati što je za 19,69 sati više u odnosu na 2018. godinu kada je emitirano približno 833 programska sadržaja. Izvješće Hrvatske radio televizije u cijelosti sadržano je u Dodatku II. ovog Izvješća.

Mjera 4. Uvesti u nacionalno zakonodavstvo odredbe Ugovora iz Marakeša u svrhu olakšanja pristupa objavljenim djelima slijepim i slabovidnim osobama te osobama koje se iz nekog drugog razloga ne mogu koristiti tiskom

Državni zavod za intelektualno vlasništvo proveo je ovu mjeru s danom 31. listopada 2018. godine kada je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima objavljen u Narodnim novinama broj 96/18. Predmetni Zakon implementirao je u pravni poredak

Republike Hrvatske Direktivu (EU) 2017/1564 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2017. godine o određenim dopuštenim upotrebama određenih djela i drugih predmeta zaštite koji su zaštićeni autorskim pravom i srodnim pravima u korist slijepih osoba te osoba koje imaju oštećenje vida ili druge poteškoća u korištenju tiskanim materijalima i o izmjeni Direktive 2001/29/EZ o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL L 242, 20. 9. 2017.).

11. Sudjelovanje u javnom i političkom životu

Mjera 1. Osigurati tehničku podršku ili druge oblike pomoći kako bi svim osobama s invaliditetom bili dostupni temeljni dokumenti od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini i kako bi se olakšalo sudjelovanje osoba s invaliditetom u predstavničkim i izvršnim tijelima

Ministarstvo uprave je od Grada Zagreba i svih županija putem imenovanih županijskih koordinatora zatražilo očitovanje i dostavu podataka vezanih uz provedbu ove mjere na lokalnoj razini. Temeljem dostavljenih izvješća zaključuje se da u odnosu na prethodnu godinu neke jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sve više napreduju u provedbi predmetne mjere, dok druge ne poduzimaju određene korake u cilju provedbe ove mjere. Osiguranje tehničke i druge pomoći kao i osiguranje dostupnosti informacija i dokumenata na svim razinama te dostupnosti i pristupačnosti upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, rezultiralo bi ne samo povećanjem prisutnosti i participativnosti osoba s invaliditetom u javnom i političkom životu zajednice odnosno u svim sferama društva, nego i značajnim povećanjem zastupljenosti osoba s invaliditetom u izvršnim i predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ali i šire na nacionalnom nivou (Privitak br. 33.).

Mjera 2. Pratiti ravnopravno sudjelovanje osoba s invaliditetom u ostvarivanju njihova biračkog prava

Ministarstvo uprave pratilo je provedbu odredbi Zakona o registru birača (Narodne novine, br. 114/12 i 105/15) posebno u dijelu koji se odnosi na ostvarivanje biračkog prava osoba s invaliditetom u suradnji s Državnim izbornim povjerenstvom kao sunositeljem navedene mjere jačajući međusobnu koordinaciju i suradnju u horizontalnom smislu s ciljem povećanja razine aktivnog sudjelovanja u ostvarivanju biračkog prava osoba s invaliditetom. Ističe se kako je naglašeno i u očitovanju Državnog izbornog povjerenstva od 9. veljače 2018. godine, u odnosu na provedbu mjera za 2017. godinu te 7. siječnja 2019. godine, u odnosu na provedbu mjera za 2018. godinu, Državno izborno povjerenstvo nema saznanje o ukupnom broju osoba s invaliditetom u predstavničkim i izvršnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i tijelima Grada Zagreba, budući da nije riječ o podacima koje bi Državno izborno povjerenstvo u pripremi, provedbi ili nakon izbora prikupljalo. U zakonom definiranim nadležnostima Državnog izbornog povjerenstva prikupljanje tih podataka nije propisano. Tijekom 2019. godine održan je 26. svibnja 2019. godine izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske te 22. prosinca 2019. godine prvi krug izbora za predsjednika Republike Hrvatske. Gradska i općinska izborna povjerenstva koja su nadležna za određivanje biračkih mjesta na navedenim izborima dužna su, prilikom njihovog određivanja, voditi računa o njihovoj dostupnosti te pristupačnosti svim biračima.

Izbornim zakonima propisan je način postupanja biračkog odbora u slučajevima kada je biračima biračko mjesto nedostupno. Pored navedenog, Državno izborno povjerenstvo obveznim uputama propisuje način glasovanja birača s tjelesnom manom, nepismenih birača te birača koji ne mogu pristupiti na biračko mjesto, kako onih birača kojima je biračko mjesto nedostupno, tako i onih koji ne mogu pristupiti biračkom mjestu. U suradnji s Hrvatskim savezom slijepih, Državno izborno povjerenstvo je u provedbi izbora članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske izradilo zvučnu snimku zbirne liste te je objavilo na svom mrežnom mjestu. Također je u provedbi izbora za predsjednika Republike Hrvatske izradilo zvučnu snimku liste kandidata, kao i zvučnu snimku kandidata na ponovljenom izboru za predsjednika Republike Hrvatske (tj. drugom krugu glasovanja), te ih je objavilo na svom mrežnom mjestu – <http://www.izbori.hr/site/izbori-referendumi/izbori-za->

predsjednika-republike-hrvatske/izbori-za-predsjednika-republike-hrvatske-2019-2137/aktualnosti-2138/kandidatura-2147/2147. Pored navedenog, na izborima za predsjednika Republike Hrvatske, slijepim biračima je omogućeno glasovanje uz pomoć matrice koja je, zajedno s uputom za glasovanje na Braillovom pismu, bila dostupna na svakom biračkom mjestu. Zvučna snimka upute za glasovanje objavljena je na mrežnom mjestu Državnog izbornog povjerenstva – <http://www.izbori.hr/site/izbori-referendumi/izbori-za-predsjednika-republike-hrvatske/izbori-za-predsjednika-republike-hrvatske-2019-2137/aktualnosti-2138/kandidatura-2147/2147>.

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku za potrebe glasovanja birača smještenih u ustanovama socijalne skrbi na izborima za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske i na izborima za predsjednika Republike Hrvatske sudjelovalo je u određivanju biračkih mjesta u ustanovama socijalne skrbi. Nadalje je u svrhu informiranja birača smještenih u ustanovama socijalne skrbi dostavilo svim pružateljima usluge smještaja i organiziranog stanovanja, te Centrima za socijalnu skrb uputu vezanu uz pojašnjenje procedure privremenog upisa u registar birača, te o potrebi obavještanja korisnika usluge smještaja i organiziranog stanovanja o njihovom pravu na glasovanje na izborima, osobito ističući kako je Zakonom o registru birača omogućeno glasovanje i osobama lišenim poslovne sposobnosti.

Mjera 3. Promicati sudjelovanje žena i mladih osoba s invaliditetom u javnom i političkom djelovanju na svim razinama

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske je u 2017. godini proveo Natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava udrugama za provedbu programa u području zaštite, poštivanja i promicanja ljudskih prava s ciljem promoviranja ljudskih prava i unaprjeđenja zaštite posebno osjetljivih društvenih skupina. U skladu s uvjetima Natječaja odabrane udruge su na temelju Odluke ravnatelja navedenog Ureda o dodjeli bespovratnih sredstava za provedbu programa udrugama u području zaštite, poštivanja i promicanja ljudskih prava za 2017. godinu od 1. prosinca 2017. godine ostvarile podršku za provođenje programa na rok od tri godine. Tako je u okviru prioriteta P-1 „Poticanje uključenosti žena i mladih s invaliditetom u javni i politički život“ Ured u kontinuitetu od 2017. godine financirao program Udruge tjelesnih invalida Bjelovar pod nazivom „Javnost - osobe s invaliditetom – politika“, u godišnjem iznosu od 25.000,00 kuna (A681022), a u prosincu 2019. godine sklopljen je ugovor o financiranju provedbe treće godine programa. Većina planiranih aktivnosti koje su usmjerene na javno zagovaranje i podizanje razine kvalitete života žena i mladih osoba s invaliditetom u Bjelovaru i Bjelovarsko-bilogorskoj županiji odvijat će se u 2020. godini.

Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske redovito prati i objavljuje aktivnosti koje na lokalnoj razini provode Županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova vezano uz poboljšanje položaja žena s invaliditetom (Privitak br. 34.).

12. Istraživanje i razvoj

Mjera 1. Unapređivati statističke i informacijske strategije za razvoj politike i standarda vezanih uz osobe s invaliditetom

Hrvatski zavod za javno zdravstvo u suradnji s Ministarstvom zdravstva izradio je Nacrt Zakona o registru osoba s invaliditetom, te je u 2019. godini objavio podatke iz Centralnog zdravstvenog informatičkog sustava Hrvatske i u narednom periodu će u izračunima prevalencije kliničkih entiteta koji su uzrok invaliditeta koristiti i taj izvor. Primjer takve aktivnosti je objava broja osoba s mišićnim distrofijama temeljem podataka svih razina zdravstvene zaštite: <http://www.cmj.hr/2019/60/6/31894913.htm>.

Krajem 2019. godine osnovana je Radna skupina za izradu prijedloga gore navedenog Zakona u koju su uključeni i predstavnici osoba s invaliditetom. S obzirom na činjenicu da Jedinstveno tijelo vještačenja vodi bazu podataka izdanih Nalaza i mišljenja, tijekom 2019. godine potpisan je sporazum o preuzimanja te baze i započeta je njezina implementacija u Registar osoba s invaliditetom. Za navedenu implementaciju i izradu novog registra Hrvatski zavod za javno zdravstvo izdvojio je 400.000,00 kn.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo tijekom 2019. godine izvještavao je pravobraniteljicu za osobe s invaliditetom o dostupnim podacima o nasilju nad djevojčicama i ženama s invaliditetom, a sve ostale statističke pokazatelje o osobama s invaliditetom, u skladu sa Zakonom o registru (Narodne novine, broj 64/01) redovito objavljuje na svom mrežnom mjestu (<https://www.hzjz.hr/hrvatski-zdravstveno-statisticki-ljetopis/hrvatski-zdravstveno-statisticki-ljetopis-za-2017/> str. 316.).

Mjera 2. Unaprijediti klasifikaciju invaliditeta

Hrvatski zavod za javno zdravstvo u 2019. godini završio je prijevod Međunarodne klasifikacije funkcioniranja, invaliditeta i zdravlja (MKF) verzije za djecu i mlade (ICF CY) Svjetske zdravstvene organizacije, te je započeo konzultacije sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom oko verifikacije prijevoda. Nadalje izvještava da uvrštavanje Međunarodne klasifikacije funkcioniranja, invaliditeta i zdravlja u zdravstvene informacijske sustave (Barratt Impulsiveness Scale - BIS15, Centralni zdravstveni informatički sustav Hrvatske) koji raspolažu podacima o osobama s invaliditetom zahtjeva dodatna financijska sredstva za informatičke firme koje održavaju informacijske sustave bolnica i primarne zdravstvene zaštite, te je upitno provođenje. Hrvatski zavod za javno zdravstvo je tijekom izrade jedinstvenih kriterija utvrđivanja invaliditeta educirao više od 100 stručnjaka raznih grana te predstavnika osoba s invaliditetom. Međunarodna klasifikacija funkcioniranja, invaliditeta i zdravlja uvrštena je u sustav vještačenja u okviru Liste funkcionalnih sposobnosti i to na način primjeren postupku vještačenja.

Mjera 3. Poticati provođenje istraživačkih studija i usku suradnju nadležnih tijela radi osiguravanja dostupnosti sveobuhvatnih podataka u cilju postizanja veće razine znanja o osobama s invaliditetom te donošenja politika i programa vezanih uz invaliditet utemeljenih na kvalitetnim informacijama

Hrvatski zavod za javno zdravstvo osnovao je međuresornu interdisciplinarnu radnu skupinu za definiranje prioriteta istraživanja u koju su uključeni predstavnici Ministarstva zdravstva, Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Učiteljskog fakulteta u Zagrebu, Medicinskog fakulteta u Rijeci, te Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske. Radna skupina se tijekom 2019. godine sastala jednom, s ciljem utvrđivanja rezultata provedbe prvog istraživanja, u okviru definiranih prioriteta istraživanja, a to je istraživanje o Kvaliteti života osoba s invaliditetom starijih od 50 godina te kvaliteta skrbi i usluga. Istraživanje je provedeno tijekom 2019. godine. Prikupljen je planirani uzorak (480 ispitanika s distribucijom prema vrstama oštećenja u skladu s Registrom osoba s invaliditetom) i pristupilo se obradi podataka. Ostala tri istraživanja su: Dostupnost IT tehnologije i interneta za osobe s invaliditetom te pristupačnosti javnih i privatnih medija za osobe sa senzornim oštećenjima; „Istraživanje o znanjima zdravstvenih profesionalaca o potrebama (i/ili socijalnim pravima) osoba s invaliditetom“; „Istraživanje o ženama s invaliditetom i djevojčicama s teškoćama u razvoju kao žrtvama nasilja, uključujući i seksualnog nasilja“.

Vezano uz publiciranje provedenih studija u relevantnim međunarodnim i nacionalnim stručnim i znanstvenim časopisima Hrvatski zavod za javno zdravstvo izvještava da je publicirano 4 rada (Privitak br. 35., Tablica br. 1.).

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava izvještava da Sektor za profesionalnu rehabilitaciju Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i Odsjek za profesionalnu rehabilitaciju Središnjeg ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje redovito prate međunarodne i nacionalne politike, propise, kao i stručna i znanstvena dostignuća na međunarodnoj i nacionalnoj razini te ih integriraju u mjere i aktivnosti koje provode u radu s osobama s invaliditetom.

Nadalje, u provedbi određenih aktivnosti unutar ove mjere kao nositelji provedbe navode se Medicinski fakulteti, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Učiteljski fakulteti, Pravni fakulteti-Studijski centri socijalnog rada, te znanstvene institucije u području društvenih istraživanja. Izvješće je zatraženo od strane 9 fakulteta i 2 znanstvene institucije, a zaprimljeno je 5 izvještaja koja sadrže podatke o istraživačkim studijama, provedenim i publiciranim studijama u relevantnim

međunarodnim i nacionalnim stručnim i znanstvenim časopisima, organizacijama konferencija i znanstvenih skupova, te uvođenju interdisciplinarnih kolegija vezano uz osobe s invaliditetom, za što je iz sredstava sveučilišta ukupno utrošeno 112.617,22 kuna, a iz sredstava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 72.003,25 kn (Privitak br. 35., Tablice br. 2.- 5.).

Mjera 4. Unaprijediti dostupnost podataka Hrvatskoga zavoda za javno zdravstvo osobama s invaliditetom

Mrežno mjesto Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo pristupačno je osobama oštećena vida, ali i svim drugim osobama s invaliditetom. Na stranicama www.hzjz.hr objavljuju se redovito značajne preporuke i vijesti koje su važne i za zdravlje osoba s invaliditetom.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo je za provedbu mjera u području istraživanje i razvoj utrošio 1.044.422,44 kn (A884001).

13. Rekreativna, razonoda i šport

Mjera 1. Informirati i podizati svijest o pristupačnom turizmu

Ministarstvo turizma nositelj je projekta Hrvatski digitalni turizam, e-Turizam. Partneri na projektu su Hrvatska turistička zajednica, Turistička zajednica u Splitsko-dalmatinskoj županiji te Ured državne uprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji, a projekt se sufinancira iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova. Projekt je u fazi provedbe i traje do studenog 2020. godine. Cilj je poboljšati komunikaciju između građana i javne uprave u turizmu te povećati učinkovitost i transparentnost javne uprave u pružanju javnih usluga u turizmu prema građanima kroz uspostavu osam javnih e-Usluga: Središnji turistički registar, Upravni postupci kategorizacije ugostiteljskih i turističkih objekata te izdavanja rješenja pružateljima usluga u turizmu, Nepravni postupci dodjele potpora za razvoj turizma, Prijava i odjava gostiju, Pružanje turističkih informacija i promoviranje hrvatskog turizma, Središnji portal za razvoj turizma, mobilna aplikacija za praćenje obrade zahtjeva upravnih i neupravnih postupaka te prijava i odjava gostiju, mobilna aplikacija za odabrane prioritetne oblike turizma za promociju hrvatskog turizma s modulima.

U tijeku je postupak provedbe javne nabave usluge izrade aplikativnih rješenja. Sva aplikativna rješenja razvijena kroz ovaj projekt imat će prilagođen dizajn osobama s invaliditetom. Središnji turistički registar će nakon uspostave također omogućavati automatsku razmjenu podataka s drugim sustavima javne uprave ili drugim relevantnim dionicima. Za projekt Hrvatski digitalni turizam - e-Turizam u 2019. godini utrošeno je 1.416.440,56 kn (A 587057).

Ministarstvo turizma, uz redovne aktivnosti podizanja svijesti o socijalnoj inkluziji osoba s invaliditetom u turizmu medijski istupa i prezentira takve projekte/nositelje projekata te promovira na radionicama za velike projekte Ministarstva (Privitak br. 36.).

Mjera 2. Izraditi, provoditi i pratiti programe izvanškolskih športskih i drugih aktivnosti koje će poboljšati uključivanje djece i mladeži s teškoćama u razvoju.

Središnji državni ured za šport ističe kako u pogledu uključenosti učenika s intelektualnim teškoćama u pojedine programe, Hrvatski školski sportski savez organizira Državno prvenstvo školskih športskih društava za učenike s intelektualnim teškoćama na kojem sudjeluju osnovne i srednje škole te centri za odgoj i obrazovanje u Republici Hrvatskoj koji obrazuju učenike s intelektualnim teškoćama. Svake godine uključuje se sve veći broj škola i centara koji sudjeluju na Državnom prvenstvu što povećava i broj sudionika i iznos osiguranih sredstava iz Državnog proračuna Republike Hrvatske. U projektima Virtualni plesni show, Olimpijada malih škola, Igram, pišem, lajkam i Školski pokret i olimpijski sport koji se provodi svake školske godine sudjeluju i učenici s teškoćama u razvoju.

U gradu Poreču u razdoblju od 21. do 23. ožujka 2019. godine u organizaciji Hrvatskog školskog sportskog saveza, održano je Državno prvenstvo za učenike s intelektualnim teškoćama za školsku godinu 2018./2019. Nastupile su 62 ekipe/škole/centri odnosno 386 učenika u pratnji 145 voditelja koji su se natjecali u četiri športa: atletika, plivanje, stolni tenis i štafetne igre. U odnosu na broj sudionika prethodne godine u 2019. godini radi se o povećanju broja sudionika od 12%. Za

troškove organizacije Državnog prvenstva učenika s intelektualnim teškoćama utrošena su sredstva u iznosu od 420.784,76 kn (A916002).

Hrvatski paraolimpijski odbor preko svojih članica, nacionalnih, gradskih i županijskih športskih saveza osoba s invaliditetom osmišljava razvojne programe za uključivanje djece s teškoćama u razvoju i mladih s invaliditetom u športske aktivnosti u mjestu stanovanja. Na godišnjoj razini planiraju se i izrađuju razvojni programi nacionalnih športskih saveza. U 2019. godini provedeno je 16 razvojnih programa županijskih i gradskih športskih saveza osoba s invaliditetom u koje je bilo uključeno 145 djece s teškoćama u razvoju i mladih osoba s invaliditetom. Za navedeno su utrošena sredstva u iznosu od 482.796,80 kn (A916002) (Privitak br. 37., Tablica br. 1.).

Nadalje, u 2019. godini ostvarena su 23 programa za razvoj športa osoba s invaliditetom na nacionalnoj razini. U sklopu 23 razvojna programa organizirano je 12 kampova za djecu s poteškoćama u razvoju i mladim osobama s invaliditetom. Hrvatski paraolimpijski odbor na razvojne programe nacionalnih športskih saveza osoba s invaliditetom utrošio je 508.507,07 kn (A916002) (Privitak br. 37., Tablica br. 2.).

Mjera 3. Provoditi sportske programe i druge aktivnosti koji će poboljšati uključivanje djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

Hrvatski sportski savez gluhih u 2019. godini organizirao je državna prvenstva/lige za gluhe športaše/-ice u deset športova na kojima je nastupilo 570 gluhih športaša/-ica za što je utrošeno 241.300,00 kn. Također, sudjelovali su na 5 europskih prvenstava, 2 svjetska prvenstva, kao i na Zimskim olimpijskim igrama gluhih (skijanje, curling i šah). Za međunarodna natjecanja utrošena su sredstva u iznosu od 2.065.202,00 kn. Hrvatski sportski savez gluhih provodi razvojne programe u 17 športova za gluha djecu i mladež kroz klubove gluhih za što je u 2019. godini utrošeno 77.000,00 kn, a provode se i putem saveza te se razvija šport za gluhe u čujućim klubovima za što su utrošena sredstva u iznosu od 85.000,00 kn. Hrvatski sportski savez gluhih, u 2019. godini je zbog velike zainteresiranosti, nastavio organizaciju državnih prvenstva u dva nova športa, cageballu (ukupno 40 igrača) i mini golfu (52 natjecatelja u više kategorija). Za provedbu ove mjere utrošeno je ukupno 2.468.502,00 kn s A916002.

Središnji državni ured za šport je kroz Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. inicirao suradnju te zajedno s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava, Ministarstvom za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva u 2018. godini pripremio poziv Europskog socijalnog fonda, „Uključivanje djece i mladih u riziku od socijalne isključenosti te osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju u zajednicu kroz šport“ s ciljem povećanja njihove socijalne uključenosti. Do sada je odobreno ukupno 57 projekata ukupne vrijednosti 62.917.921,00 kn, a u 2019. godini isplaćena su sredstva u iznosu od 30.424.109,95 kn s Aktivnosti K916021- tekuće donacije iz EU sredstava.

Mjera 4. Osigurati i prilagoditi dječja igrališta, sportske terene i parkove djeci s teškoćama u razvoju

Za provedbu ove mjere odgovorne su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te se podatak o provedbi ove mjere nalazi u djelu izvještaja koji se odnosi na njih.

14. Rizične situacije i humanitarna krizna stanja

Mjera 1. Normativno urediti osiguravanje iste razine podrške osobama s invaliditetom u slučaju katastrofe na ravnopravnoj osnovi s drugim građanima

Mjera 2. Pripremiti planove za pružanje skrbi osobama s invaliditetom u katastrofi

Mjera 3. Osposobiti i pripremiti osoblje civilne zaštite za sudjelovanje u skrbi o osobama s invaliditetom u katastrofi.

Ministarstvo unutarnjih poslova izvještava kako je konkretnim normativnim, planskim i operativnim mjerama osigurano nediskriminatorno postupanje sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite prema osobama s invaliditetom u svrhu njihove zaštite i sigurnosti u slučaju katastrofe, prirodne ili tehničko – tehnološke, kao i u slučajevima oružanih sukoba i humanitarnih kriza. Planovi

i postupci djelovanja sustava civilne zaštite uvažavaju specifične potrebe svake osobe s invaliditetom, a ne skupina ili kategorija osoba s invaliditetom.

Republika Hrvatska uvela je mogućnost slanja SMS-a izravno na broj 112, kao uslugu kojom se osobe s invaliditetom mogu koristiti za komunikaciju s hitnim službama putem centra 112. Na taj način je uspostavljena mogućnost zaprimanja SMS-a i utvrđivanja lokacije njegovog pošiljatelja na cjelokupnom teritoriju Republike Hrvatske. Bez obzira na lokaciju pošiljatelja, SMS poslan na broj 112 zaprima se putem internetske aplikacije na jednom mjestu, Operativnom centru civilne zaštite u Zagrebu. Aplikacijom je omogućena dvosmjerna komunikacija i pošiljatelja SMS-a, a u cilju prikupljanja svih potrebnih podataka. Ukoliko pošiljatelj SMS-a ne zna svoju lokaciju Operativni centar civilne zaštite će kroz sustav pokrenuti proceduru utvrđivanja lokacije te će nakon 15-ak sekundi utvrditi lokaciju s koje je poslan SMS. Prikupljeni podaci žurno se iz Operativnog centra civilne zaštite dostavljaju u teritorijalno nadležni županijski centar 112 (operativnim sustavom, mail-om ili telefonom). Uvažavajući sadržaj zaprimljenih podataka iz SMS-a, županijski centar 112 pokrenut će odgovarajući akcijski plan u cilju aktiviranja svih potrebnih hitnih i ostalih službi odnosno pružanja pomoći pošiljatelju SMS-a. Lokacije za provođenje skrbi o osobama s invaliditetom nisu unaprijed utvrđene već se utvrđuju ad hoc sukladno raspoloživim smještajnim kapacitetima.

15. Udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu

Mjera 1. Razvijati partnerstvo državne i javne uprave s udrugama osoba s invaliditetom na svim razinama

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske izvještava da Savjet za razvoj civilnoga društva kao savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske djeluje na razvoju suradnje Vlade Republike Hrvatske i organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj na provođenju Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, razvoju filantropije, socijalnog kapitala, partnerskih odnosa i međusektorske suradnje. Savjet ima 37 članova (17 predstavnika tijela javne vlasti – nadležnih ministarstava, ureda Vlade Republike Hrvatske i Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, 14 predstavnika udruga i drugih organizacija civilnoga društva, 3 predstavnika civilnoga društva iz reda zaklada, sindikata i udruga poslodavaca te 3 predstavnika nacionalnih udruga lokalne i regionalne samouprave). Dva predstavnika udruga osoba s invaliditetom (član i zamjena člana) imenovani su i u šesti saziv Savjeta za razvoj civilnoga društva koji djeluje od 23. veljače 2017. godine. U 2019. godini održano je šest sjednica Savjeta, a predstavnik udruga osoba s invaliditetom bila je prisutna na četiri sjednice. U 2019. godini putem e-Savjetovanja pokrenuto je 1.031 savjetovanje, a u aplikaciji e-Savjetovanja trenutno je registrirano 27.131 korisnika. Od 993 registrirane udruge na portalu „e-Savjetovanja“, više od 60 je udruga osoba s invaliditetom. Od srpnja 2019. godine Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske nije nadležan za administraciju i rad portala „e-Savjetovanja“.

Ministarstvo hrvatskih branitelja za razmatranje zahtjeva pristiglih po Javnom pozivu za sufinanciranje projekata rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom (detaljno opisano u Području 6.) imenuje radnu skupinu, koja predlaže donošenje odluka o sufinanciranju i visini odobrenih sredstava, predstavnike braniteljskih i civilnih udruga osoba s invaliditetom.

Ministarstvo zdravstva predstavnike osoba s invaliditetom uključuje u pojedina radna tijela za izradu propisa, strategija i ostalih nacionalnih dokumenata npr. Povjerenstvo za koordinaciju provedbe nacionalnog programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva, Povjerenstvo za rijetke bolesti, Povjerenstvo za mentalno zdravlje, Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Zakona o registru osoba s invaliditetom, Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Pravilnika o znaku pristupačnosti i dr.

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku također uključuje predstavnike udruga osoba s invaliditetom i udruga roditelja djece s teškoćama u razvoju u radne skupine za izradu propisa, strategija i ostalih nacionalnih dokumenata.

Ministarstvo turizma izvještava kako sukladno Planu zakonodavnih aktivnosti za 2019. godinu nisu pripremani nacrti prijedloga zakona, stoga nisu osnivane radne skupine.

Središnji državni ured za šport redovito uključuje predstavnike osoba s invaliditetom u radna tijela prilikom izrade propisa, strategija i ostalih dokumenata. Sukladno članku 4. Zakona o sportu (Narodne novine, br. 71/06, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16 i 98/19) kao članove Nacionalnog vijeća za sport koje ima predsjednika i 12 članova, koje imenuje i razrješava Hrvatski sabor, Hrvatski paraolimpijski odbor i Hrvatski športski savez gluhih predlažu po jednog člana. U 2019. godini donesen je Nacionalni program športa od 2019.-2026. godine koji je prvi strateški dokument u povijesti hrvatskog športa na nacionalnoj razini, a u izradi istog sudjelovao je predstavnik Hrvatskog paraolimpijskog odbora, krovne udruge koja provodi programe zadovoljavanja javnih potreba u športu za osobe s invaliditetom.

Mjera 2. Sustavno financirati saveze i udruge osoba s invaliditetom omogućujući njihovo djelovanje u cilju unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom

U 2019. godini Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske organizirao je devet radionica na temu primjene Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. U 2019. godini radionice u organizaciji Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske i Državne škole za javnu upravu pohađao je 181 državni i lokalni službenik. Na zahtjev javnih davatelja financijskih sredstava na nacionalnoj i lokalnoj razini, Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske izradio je i novu dvodnevnu naprednu radionicu na temu primjene navedene Uredbe koja je namijenjena službenicima koji su prethodno pohađali osnovni modul radionice. Uz organizaciju radionica, daje se i stručna podrška svim javnim davateljima sredstava. U razdoblju od 2006. do 2019. godine Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske objavio je ukupno 11 Izvješća o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva. Izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora u 2017. odnosno 2018. godini tijekom 2019. godine bio je u završnoj fazi izrade te su bili u pripremi za dostavu Vladi Republike Hrvatske u svrhu usvajanja. U 2019. godini na mrežnim stranicama nadležnog Ureda objavljeno je 462 obavijesti o natječajima. Od toga je 9 natječaja isključivo namijenjeno financiranju programa i projekata u području skrbi i zaštite osoba s invaliditetom na nacionalnoj i lokalnim razinama.

Mjera 3. Poticati i razvijati suradnju udruga osoba s invaliditetom s ostalim organizacijama civilnog društva

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske u 2019. god. nije objavljivao Pozive na dostavu projektnih prijedloga u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“, unatoč tome što je Godišnjim planom objave Poziva na dostavu projektnih prijedloga za 2019. predviđena objava 7 poziva. Nadalje je u 2019. godini ugovorio provedbu projekata u okviru Poziva „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za podršku učinkovitoj resocijalizaciji i reintegraciji počinitelja kaznenih djela u društvenu zajednicu“ koji je objavljen 2018. godine. Potpisano je 12 ugovora ukupne vrijednosti 13.661.149,51 kn.

Mjera 4. Koordinirati predlaganje prioriternih područja i financiranja programa i projekata organizacijama civilnog društva s ciljem unaprjeđivanja kvalitete života osoba s invaliditetom u zajednici na nacionalnoj razini

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske organizirao je u suradnji s tijelima državne uprave, drugim uredima Vlade Republike Hrvatske te javnim institucijama – davateljima financijskih potpora – 21. i 22. veljače 2019. godine u dvorani Ministarstva znanosti i obrazovanja, 10. Info dane o natječajima za dodjelu financijskih sredstava projektima i programima organizacija civilnog društva iz javnih izvora u 2019. godini. Na događanju je u Ministarstvu znanosti i obrazovanja i putem internetskog prijenosa sudjelovalo više od 150 sudionika.

Nadalje je u ožujku 2019. godine objavio Godišnji plan natječaja, javnih poziva i drugih programa financiranja projekata i programa organizacija civilnog društva u 2019. godini iz Državnog proračuna i inozemnih fondova, koji je sadržavao ukupno 108 programa za dodjelu bespovratnih sredstava projektima i programima organizacija civilnoga društva koje će u 2019. godini, u sklopu

svojih nadležnosti, raspisati 24 tijela državne uprave, ureda Vlade Republike Hrvatske, javne zaklade i druga javna tijela koja djeluju na nacionalnoj razini. Iznosom od preko 1,5 milijardi kuna iz Državnog proračuna, dijela prihoda od igara na sreću i inozemnih fondova planiralo se financirati i sufinancirati više od 6.600 programa i projekata organizacija civilnoga društva. Godišnji plan natječaja tijela državne uprave za 2019. godinu razmotrilo je i Meduresorno povjerenstvo za koordinaciju politike financiranja projekata i programa udruga iz Državnog proračuna Republike Hrvatske na sjednici održanoj 5. studenog 2018. godine.

Vezano uz Godišnji plan natječaja tijela državne uprave za financiranje projekata organizacija civilnoga društva, u 2019. godini od ukupno planiranih 108 natječaja zaista je objavljeno njih 90, odnosno 83%. Sektorsku analizu za utvrđivanje prioriteta područja financiranja programa i projekata udruga iz javnih izvora u 2019. godini dostavilo je 20 tijela državne uprave.

Mjera 5. Poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom programima i projektima udruga

Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta u okviru pojedinačnih programa koje provodi, a temeljem kojih se subjektima malog gospodarstva dodjeljuju bespovratne potpore, obavezno definira dodjelu dodatnih bodova subjektima malog gospodarstva koji su u većinskom privatnom vlasništvu osobe/a s invaliditetom (više od 50%) najmanje godinu dana do dana objave Javnog poziva. Više je navedeno u području 7, mjeri 4.

Ministarstvo turizma postavljanjem kriterija u natjecajima za sufinanciranje projekata u turizmu dodatno boduje one koji apliciraju projekte koji uključuju elemente pristupačnosti, zapošljavaju osobe s invaliditetom na projektima, koji su usmjereni na osposobljavanje osoba s invaliditetom za rad u turizmu i dr.

Mjera 6. Osigurati ravnomjernu zastupljenost financiranja projekata i programa udruga osoba s invaliditetom i udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom na području Republike Hrvatske

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i Hrvatski zavod za zapošljavanje kao Posredničko tijelo razine 2 u Europskom socijalnom fondu provodili su evaluaciju projekata u okviru poziva „Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom – faza 2“ te je kao jedan od kriterija ocjenjivanja kvalitete projekta bio i kriterij Regionalna jednakost u pružanju socijalnih usluga, odnosno dodatno su se bodovali projekti koji se provode na potpomognutim područjima, odnosno u županijama koje temeljem vrijednosti Indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti prema novom modelu izračuna na županijskoj razini (razdoblje 2014. - 2016. god.) spadaju u potpomognuta područja (Krapinsko-zagorska, Koprivničko-križevačka, Šibensko-kninska, Osječko-baranjska, Karlovačka, Požeško-slavonska, Brodsko-posavska, Bjelovarsko-bilogorska, Ličko-senjska, Vukovarsko-srijemska, Sisačko-moslavačko županija, Virovitičko-podravska). Također, provodila se i evaluacija projekata unutar Europskog socijalnog fonda Poziva Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici, gdje su i udruge osoba s invaliditetom i udruge koje djeluju u korist osoba s invaliditetom bile prihvatljivi prijavitelji te su se također dodatno bodovali projekti koji se provode u županijama koja spadaju u potpomognuta područja.

Središnji državni ured za šport već dugi niz godina provodi Natječaj za sufinanciranje športskih programa poticanja lokalnog športa i športskih natjecanja. Sukladno kriterijima za ocjenjivanje prijavljenih programa, programi koji uključuju djecu i mlade s teškoćama u razvoju ostvaruju dodatne bodove u odnosu na druge prijavitelje/programme. Tako je putem Natječaja u 2019. godini sufinancirano 36 udruga iz sustava športa koje su u svoje programe uključile osobe s invaliditetom u iznosu od 610.738,90 kn (A916006).

16. Međunarodna suradnja

Mjera 1. Pratiiti proces provedbe UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, usklađenost nacionalnih zakona u skladu s preuzetim obvezama iz Konvencije kao i provedbu drugih relevantnih međunarodnih instrumenata kojih je Republika Hrvatska stranka, a koji su od posebnog interesa za osobe s invaliditetom

U mjerama Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine u najvećoj mogućoj mjeri implementirana je Konvencija o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda, njezino se praćenje odvija praćenjem provedbe mjera navedenog nacionalnog dokumenta o čemu se na godišnjoj razini izvještava Vlada Republike Hrvatske, a podaci su dostupni na mrežnom mjestu nadležnog ministarstva. Za praćenje provedbe Konvencije o pravima osoba s invaliditetom UN-a zaduženo je i Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom koje na sjednici neposredno prije dostavljanja godišnjeg Izvješća o provedbi mjera Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine na usvajanje Vladi Republike Hrvatske daje svoje mišljenje na izrađeni prijedlog izvješća. Nadalje i Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom prati provedbu navedenih dokumenata o čemu na godišnjoj razini kroz Izvješće o radu pravobraniteljice za osobe s invaliditetom izvještava Vladu Republike Hrvatske, a koje potom usvaja Hrvatski sabor.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova izvještava da je Hrvatska 9. srpnja 2015. godine prihvatila proceduru pojednostavljenog izvješćivanja (LOIPR), a slijedom čega će svoje sljedeće nacionalno izvješće prema Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda (kombinirano drugo i treće) pripremiti u formi odgovora na konkretna pitanja. Podsjećamo, kako slijedom odluke Odbora za prava osoba s invaliditetom, Hrvatska u skladu s postignutim napretkom nije dužna predstaviti svoje izvješće prije 2021. godine. U tom smislu će i Odbor za prava osoba s invaliditetom u travnju 2020. godine usvojiti listu pitanja kao i točan datum za dostavu odgovora od strane Hrvatske.

Vezano uz druga relevantna izvješća koje koordinira Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, a koja obuhvaćaju i promicanje i zaštitu prava osoba s invaliditetom, posebice se ističu aktivnosti u okviru Univerzalnog periodičkog pregleda. U siječnju 2019. godine izrađeno je Drugo među-izvješće Republike Hrvatske prema Univerzalnog periodičkom pregledu koje sadrži konkretne odgovore na 167 preporuka koje su Hrvatskoj upućene u drugom ciklusu Univerzalnog periodičkog pregleda, uključujući i preporuke koje su vezane i za ljudska prava osoba s invaliditetom. Također, 2019. godina bila je ključna za izradu Trećeg izvješća Republike Hrvatske prema Univerzalnog periodičkom pregledu, koje će nakon usvajanja od strane Vlade u siječnju 2020. god. biti upućeno Vijeću za ljudska prava Ujedinjenih naroda u Ženevi. Nastavno na navedeno, pripremne aktivnosti svih nadležnih tijela koje će koordinirati Ministarstvo vanjskih i europskih poslova u svrhu predavljanja Izvješća pred Vijećem za ljudska prava UN-a kao i sudjelovanja članova hrvatskog izaslanstva u interaktivnom dijalogu (sa svim zainteresiranim državama članicama UN-a, za stanje ljudskih prava u Hrvatskoj), intenzivirat će se u 2020. godini.

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku izvršilo je mapiranje usklađenosti propisa s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom temeljem dostavljenih očitovanja tijela državne uprave koja sudjeluju u provedbi mjera ovog Nacionalnog dokumenta. Objedinjeni dokument nalazi se kao Dodatak III. ovoga Izvješća.

Mjera 2. Podnositi izvješća o provedbi preuzetih obveza sukladno međunarodnim instrumentima na području promicanja i zaštite prava osoba s invaliditetom (UN, Vijeća Europe, tijela EU i ostala međunarodna tijela i organizacije)

Mjera 3. Nastaviti suradnju s međunarodnim tijelima i organizacijama nadležnim za zaštitu i promicanje ljudskih prava osoba s invaliditetom.

U provedbi mjere izvještava se da su tijekom 2019. godine održane 3 sjednice Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom (27. ožujka, 26. rujna i 2. prosinca 2019. godine), na kojima se raspravljalo o izmjenama i dopunama zakonodavne regulative s ciljem poboljšanja kvalitete života osoba s invaliditetom. Sjednice su obuhvaćale teme vezane uz pripremu smjernice za primjenu Općeg komentara br. 7. na državnoj, lokalnoj i regionalnoj razini te su sukladno prijedlogu pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, gđe. Anke Slonjšak, zamoljeni savezi osoba s invaliditetom da ispitaju europske prakse kako bi se predložila najbolja rješenja vezano uz jasnije definiranje kriterija za ostvarivanje prava na znak pristupačnosti i oslobođanja od cestarine. Raspravljalo se o Nacrtu Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prijevozu u linijskom

i povremenom obalnom pomorskom prometu, pripremljeno je imenovanje članova nove Radne skupine za izradu Pravilnika o znaku pristupačnosti koji stupa na snagu 1. siječnja 2020. godine. Također, raspravljalo se i o izradi Nacrta prijedloga novog Zakona o socijalnoj skrbi, te o vještačenju djece s teškoćama u razvoju i odraslih osoba s invaliditetom. Članice High Level Group on Disability imenovane ispred Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku odazvale su se pozivu u High Level Group on Disability pri Europskoj komisiji za sudjelovanje na sastanku 23. listopada 2019. godine te su prezentirale programe predsjedanja Republike Hrvatske Europskom unijom kao i aktivnosti koje se poduzimaju u svrhu poboljšavanja položaja osoba s invaliditetom.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova izvještava da je Republika Hrvatska kao članica Vijeća za ljudska prava Ujedinjenih naroda u mandatu 2017. - 2019. godine, i u 2019. godini sukladno svojim vanjskopolitičkim prioritetima nastavila s aktivnim djelovanjem na zasjedanjima Vijeća. Na 40. zasjedanju Vijeća za ljudska prava Ujedinjenih naroda, u veljači 2019. godine, Hrvatska je kosponzorirala rezoluciju o pravima djece s teškoćama u razvoju, koja je usvojena konsenzusom. Rezolucijom se od država traži poduzimanje mjera za prevenciju i uklanjanje svih oblika diskriminacije protiv djece s teškoćama u razvoju kao i svaka podrška pri njihovom uključivanju, na jednakoj osnovi s drugom djecom, u rješavanje svih pitanja koja se njih tiču. Također, države se pozivaju i na osiguranje provedbe inkluzivnog obrazovanja za djecu s teškoćama u razvoju. Hrvatska je, kao jedna od četrdesetak zemalja Ujedinjenih naroda, odgovorila na upitnik o pravima starijih osoba s invaliditetom posebne izvjestiteljice za prava osoba s invaliditetom, Cataline Devandas Aguilar, a koja je svoje izvješće predstavila na 74. zasjedanju Opće skupštine Ujedinjenih naroda, 2019. godine u New Yorku. U informaciji koju je pružila Hrvatska, detaljno je izvješteno o pravnom okviru kojim se osiguravaju prava starijih osoba s invaliditetom te je predstavljen pregled o njihovom korištenju prava na različitim područjima (pristup različitim oblicima skrbi, uključujući i zdravstvenu te s posebnim osvrtom na palijativnu skrb, prava osoba u institucijama, socijalnu inkluziju u zajednici; itd.). Također je izvješteno i o nacionalnim primjerima dobre prakse na ovom području.

KOORDINACIJA PROVEDBOM NACIONALNE STRATEGIJE NA PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) I LOKALNOJ RAZINI

Sukladno Nacionalnoj strategiji JLP(R)S dužne su izraditi lokalne strategije/programe u svrhu izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom. Uz donošenje strateških dokumenata na područnoj i lokalnoj razini, Nacionalna strategija obvezuje i na imenovanje koordinatora za provedbu mjera, kako na nacionalnoj, tako i na područnoj i lokalnoj razini. Većina županija izvještava o dobroj suradnji ili dobrim partnerskim odnosima između županija, jedinica lokalne samouprave, državnih tijela, organizacija civilnog društva, ustanova te predstavnika osoba s invaliditetom u procesu provedbe mjera. Navodi se da je suradnja prisutna u procesu provedbe programa i projekata te mjera i aktivnosti strategije u najvećoj mjeri temeljem javljanja na javne pozive pri čemu organizacije civilnog društva najčešće provode programe i projekte, a jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave putem javnih poziva raspisuju natječaje za dodjelu financijskih sredstava za provedbu istih.

PRIKAZ REZULTATA U PROVEDBI MJERA U JLP(R)S

Nacionalnom strategijom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđene su kao nositelji provedbe 19 aktivnosti u ukupno 16 mjera, kroz 9 područja, te je razvidna njihova značajna uloga, a time i doprinos istih u izjednačavanju mogućnosti za osobe s invaliditetom. Također su u mnogim mjerama utvrđeni i kao su-nositelji mjera.

1. Obitelj

Mjera 1. Osigurati pristupačne informacije o spolnim i reproduktivnim pravima osobama s invaliditetom u svrhu poticanja ostvarivanja roditeljskih prava

Dubrovačko-neretvanska županija izvještava da je u Općini Blato osnovana grupa podrške, odnosno grupa samopomoći roditelja djece s teškoćama u razvoju kojima je potrebna pomoć u roditeljstvu. Općina Župa dubrovačka provodila je edukaciju i informiranje roditelja djece s teškoćama u razvoju, kao i roditelja s invaliditetom te članova njihovih obitelji. Sisačko-moslavačka županija izvještava da su u suradnji Grada Kutine i Doma zdravlja Kutina održana predavanja sukladno planu. Ličko-senjska županija izvještava da su obilježili Međunarodni dan obitelji i Međunarodni dan osoba s invaliditetom te da su održana 2 predavanja/radionice na kojima su distribuirani materijali za 100 osoba. Brodsko-posavska županija izvještava da su održana predavanja i savjetovanja za osobe s invaliditetom o spolnim i reproduktivnim pravima u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje djeluju u korist osoba s invaliditetom. Istarska županija izvještava da je Grad Pula provodio edukacije, te je financirano provođenje programa i projekata, Krapinsko-zagorska županija izvještava o suradnji s dionicima u lokalnoj zajednici te je financijski podržala organizaciju Kongresa (Privitak br. 38.). Varaždinska županija izvještava da je Grad Ivanec u suradnji s Udrugom udomitelja „NADA“ Ivanec sudjelovao na forumima na razini države te u organiziranju Foruma udomiteljstva. U Koprivničko-križevačkoj županiji Grad Đurđevac je iznosom od 6.000,00 kn podržao Udrugu udomitelja za djecu „Osmijeh“ koja je osnovana u cilju promicanja, razvitka i unaprjeđenja udomiteljstva kao primarnog oblika zaštite djece bez roditeljske skrbi.

2. Život u zajednici

Mjera 1. Unaprijediti sustav probira, rane dijagnostike i rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju

Međimurska županija izvještava da Grad Prelog sufinancira terapije djeci koja koriste usluge rane intervencije u Međimurskoj udruzi za ranu intervenciju u djetinjstvu (MURID). Bjelovarsko-bilogorska županija surađuje s Gradom Bjelovarom, logopedskim kabinetom „Blaži“, V. osnovnom školom Bjelovar te na zahtjev, sufinancira uslugu rane intervencije u specijalističkim ustanovama. Sufinancirano je opremanje kabineta za asistivnu tehnologiju u V. osnovnoj školi Bjelovar, financiran je predškolski program u Poliklinici Suvag za jedno dijete od strane županije i grada Čazme. Brodsko-posavska županija izvještava o izrađenom Protokolu o postupanju za ranu intervenciju koji provodi Centar za rehabilitaciju i odgoj djece s teškoćama u razvoju „Zlatni cekin“. Vukovarsko-srijemska županija izvještava da je Grad Vukovar je iznosom od 35.000,00 kn sufinancirao rad Udruge djece s poteškoćama u razvoju „Vukovarski leptirići“, te je udruzi dodijeljen gradski prostor. Zadarska županija u suradnji s Gradom Zadrom i Caritasom nastavila je sufinancirati rad djelatnika Kabineta za ranu intervenciju Caritasa Zadarske nadbiskupije, u proračunu Zadarske županije za 2019. godinu, iznos je uvećan na 260.000,00 kn, Grad Zadar financirao je Kabinet s 240.000,00 kn, a Caritas je osiguravao prostor. Tijekom 2019. godine došlo je do privremenog prekida rada Kabineta, a Grad Zadar je osigurao sredstva za podmirenje troškova roditeljima koji su u tom razdoblju usluge rane intervencije potražili kod privatnih pružatelja usluga, potom je osigurao novi uređen i opremljen prostor za rad Kabineta sredstvima Proračuna Zadarske županije. Ponovno otvaranje Kabineta planira se početkom 2020. godine. Nastavljena je dugogodišnja suradnja između Zadarske županije i Dječjeg vrtića Latica, te su financijski podržani programi fizikalne terapije i kineziterapije, usluge psihijatra i stručno usavršavanje zaposlenika iznosom od 30.000,00 kn. Zadarska županija je za troškove edukacije u ABA metodi (primijenjena analiza ponašanja) te programa METELWIN utrošila ukupno 144.347, 66 kn. Istarska županija izvještava o djelovanju Dnevnog centra za rehabilitaciju Veruda – Pula koji u Odsjeku za ranu intervenciju provodi programe za svu djecu s područja Istarske županije, od 0-7 godina života kod kojih su uočena odstupanja u razvoju. Ustanova djeluje na lokacijama u Puli i Poreču. Program rane intervencije pružen je za 179 djece, te je 23 djece bilo uključeno u individualni tretman u ranoj intervenciji. Iz Proračuna Istarske županije sufinancira se program Dnevnog centra u iznosu od 1.065.000,00 kn. Grad Poreč, kao suosnivač sufinancirao je ustanovu u 2019. godini

iznosom od 383.000,00 kn, kao i troškove prijevoza za dvoje djece koja koriste određene oblike rehabilitacije u Ispostavi Pula obzirom da se iste ne pružaju u Ispostavi Poreč, te je za navedeno u 2019. godini ukupno 15.178,00 kn. Istarska županija izvještava i o djelovanju Udruge „Hoću-mogu“ koja je u sklopu projekta „Vojta u Istri“ učinila dostupnijom neurorazvojnu fizikalnu terapiju na području županije, a projekt je sufinanciran iznosom od 10.000,00 kn iz županijskog proračuna. Krapinsko-zagorska županija sufinancirala je opremanje logopedskih kabineta. Općina Gornja Stubica i Općina Stubičke Toplice uključene su u zajednički projekt općina, gradova i Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice, provođenja pilot projekta logopedске službe za djecu prema kojem godišnje uplaćuju iznos od 24.000,00 kn. U Gradu Pregradi u sklopu projekta „Ti i ja zajedno“ uređena je senzorna soba u prostorima gradskog vrtića za 15-ak djece. Primorsko-goranska županija iznosom od 20.000,00 kn sufinancirala je provedbu projekta Udruge „Okolo na okolo“ usmjerenog na edukacije učenika osnovnih škola te učitelja razredne nastave i stručnih suradnika o načinu života osoba s invaliditetom/djece s teškoćama u razvoju te o primjerenim metodama rada. Dubrovačko-neretvanska županija izvještava o provođenju rekreativno-terapeutskih programa ljetovanja i zimovanja za djecu s teškoćama u razvoju, te da je formiran Odjel za mentalno zdravlje u okviru Opće bolnice Dubrovnik u svrhu rane dijagnostike, logopedi i drugi stručni suradnici provode i probir za djecu s teškoćama u razvoju u dječjim vrtićima. U Zagrebačkoj županiji Grad Velika Gorica sufinancira program Savjetovališta za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom iznosom od 40.000,00 kn, usluge je koristilo 214 osoba, iznosom od 30.000,00 kn sufinancira program Poticanja cjelokupnog razvoja djeteta kroz polisenzorne vježbe i igru, te iznosom od 25.000,00 kn program Udruge „Sunčica“ koji provodi Edukacijsko-rehabilitacijsku igraonicu za djecu s teškoćama u razvoju.

Mjera 2. Razvijati i širiti mrežu izvaninstitucionalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom usmjerenih njihovom punom uključivanju u život zajednice te osigurati dostupnost usluga na regionalnoj razini

Brodsko-posavska županija izvještava da se kontinuirano potiče razvoj i širenje izvaninstitucionalnih usluga za osobe s invaliditetom koje na području županije osiguravaju udruge osoba s invaliditetom. Za potrebe rehabilitacije djece u Poliklinici „Zlatni Cekin“, grad i županija sufinanciraju prijevoz. Varaždinska županija izvještava da je Grad Varaždin krenuo s osnivanjem gradske ustanove Centar za pružanje usluga u zajednici Varaždin. Istarska županija osigurava kontinuitet i dostupnost usluga djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom kroz udio financijskih sredstava, za što je u 2019. godini iz proračuna županije utrošeno 366.000,00 kn (Privitak br. 39.), iz proračuna Grada Buzeta iznos od 73.000,00 kn (Privitak br. 40.), a u Proračunu Grada Poreča za program Naša dnevna zajednica koji provodi Centar za inkluziju i podršku u zajednici Pula a koji uključuje 14 korisnika bilo je osigurano 222.000,00 kn. Grad Poreč osnivač je ustanove Centar za pružanje usluga u zajednici „Zdravi grad Poreč“ koja pruža podršku svim ranjivim skupinama (Privitak br. 41.). Splitsko-dalmatinska županija prihvatila je programe rada, te financirala i koordinirala aktivnosti usmjerene na širenje mreže socijalnih usluga, kroz aktivno sudjelovanje osoba s invaliditetom, afirmaciju volonterstva, poticanje pozitivnih stavova i svijesti u odnosu na osobe s invaliditetom u javnosti te sufinanciranje rada osobnih asistenata (Privitak br. 42.). Krapinsko-zagorska županija, te gradovi i općine na području županije sufinanciraju udruge osoba s invaliditetom i tako osiguravaju kontinuitet usluga (Privitak br. 43.). Sisačko-moslavačka županija je s ciljem razvoja i širenja izvaninstitucionalnih usluga izdvojila 260.000,00 kn za rad Udruga, te izvještava o provedbi mjere i u gradovima Kutini i Petrinji (Privitak br. 44., Tablice br. 1. 2. i 3.). Virovitičko-podravska županija izvještava o utrošenim sredstvima u proračunu županije za kupnju medicinskih pomagala, o projektu „Pomoć u kući“ sufinanciranog sredstvima jedinica lokalne samouprave, te o djelovanju udruga osoba s invaliditetom koje pružaju usluge osobne asistencije na području županije (Privitak br. 45.). Osječko-baranjska županija izvještava o utrošenim sredstvima iz proračuna gradova ukupnog iznosa od 109.000,00 kuna za usluge koje pružaju udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom (Privitak br. 46.). Koprivničko-križevačka županija izvještava da na području Đurđevca aktivno djeluje Udruga osoba

s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji „Mali princ“, dok na području grada Križevaca djeluje udruga osoba s invaliditetom Križevci koja pruža usluge osobne asistencije (Privitak br. 47.). Na području Brodsko-posavske županije djeluju udruge koje pružaju usluge osobne asistencije, komunikacijskog posrednika, boravka, pomoći u kući i prijevoza (Privitak br. 48.). Karlovačka županija, Grad Duga Resa osigurao je sredstva u iznosu od 25.000,00 kn za program Pomoć i njega u kući koji provodi Gradsko društvo Crvenog križa. U Varaždinskoj županiji Općina Bednja izvještava da je kroz Projekt „Zaželi biti uključena“ uključeno 78 korisnika, od kojih je 4 osobe s invaliditetom, kojima je pružena pomoć u kući. Zagrebačka županija izvještava o daljnjoj provedbi programa „Osobni asistent“ kojim je 2019. godine bilo obuhvaćeno oko 25 korisnika, a grad sufinancira program s 383.780,00 kn. Centar za rehabilitaciju Zagreb – dislocirana jedinica Radionica Zaprešić, koristi prostor Grada Zaprešića, koji osigurava i svakodnevni prijevoz korisnika, za što je u 2019. godini iz gradskog proračuna utrošeno 436.398,10 kn. Grad Zaprešić sufinancirao je cijenu boravka za 4 djece s teškoćama u razvoju u SUVAG-u iznosom od 57.680,00 kn. U pogledu uspostave sustava podrške programu radnih asistenata Zagrebačka županija pruža podršku programu Radno proizvodnih aktivnosti koje provodi Centar za odgoj i obrazovanje Velika Gorica u okviru kojeg se zapošljavaju osoba s invaliditetom uz podršku, programom je obuhvaćeno 38 korisnika, za što je iz gradskog proračuna utrošen iznos od 50.000,00 kn. Primorsko-goranska županija izvještava o projektima udruga osoba s invaliditetom i udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom koje je u 2019. godini sufinancirala ukupnim iznosom od 100.000,00 kn, te o programima i projektima sufinanciranim iz proračuna Grada Opatije (Privitak. br. 49.). Grad Zagreb izvještava da je u okviru provedbe navedene mjere Hrvatska udruga za Alzheimerovu bolest provela projekt Edukacija obitelji i njegovatelja kroz savjetovalište, grupe za samopomoć i SOS telefon u okviru kojeg se provelo savjetovanje i informiranje članova obitelji, formalnih i neformalnih njegovatelja. Održana su 4 edukativna predavanja i 6 radionica, te 17 specijalističkih savjetovanja sa stručnim timom udruge, kojima je obuhvaćeno 219 osoba. Kroz 45 tjedana održano je ukupno 414 sati savjetovanja, a 336 osoba dobilo je stručni savjet. U izvještajnom razdoblju obavljeno je 1.528 razgovora, odnosno 1.205 sati telefonskog savjetovanja (SOS telefon) te je održano 40 druženja grupa za samopomoć na kojima je bilo prisutno 118 osoba. Edukativnim predavanjima i radionicama u domovima za starije osobe obuhvaćeno je 346 osoba. Projektom je obuhvaćeno ukupno 2.547 osoba. Također, putem natječaja i javnog poziva financirano je ukupno 13 projekata i aktivnosti u ukupnom iznosu od 610.000,00 kn. Općina Sveti Filip i Jakov izvještava da je kroz Projekt Zaželi – Sveti Filip i Jakov uključeno 30 korisnika, od kojih je 5 osoba s invaliditetom, kojima je pružena pomoć u kući.

Mjera 3. Provedba procesa deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj

Brodsko-posavska županija izvještava da je provedena kampanja u svrhu promidžbe novih usluga u zajednici. Radio 92 FM kroz svoje emisije posvećene osobama s invaliditetom redovito informira javnost. Karlovačka županija svake godine donosi akcijski plan sukladno donesenoj strategiji razvoja socijalne skrbi u Karlovačkoj županiji koji je usklađen sa nacionalnim strategijama.

Mjera 4. Razviti uslugu organiziranog stanovanja za osobe s najtežom vrstom i stupnjem tjelesnog oštećenja

Istarska županija navodi da se Udruzi HOĆU–MOGU Pazin, Centru za inkluziju i podršku zajednici, Udruzi osoba s intelektualnim teškoćama, Dnevnom centru za rehabilitaciju i Udruzi civilnih invalida - Inkluzija Pula temeljem javnog poziva za prijavu projekata od interesa za opće dobro financiraju projekti vezani uz širenje usluge organiziranog stanovanja i osiguravanja života u stambenim zajednicama. Požeško-slavonska županija navodi da je Grad Pakrac socijalnim ugovaranjem bez naknade dodijelio Udruzi za inkluziju dva stana za koja se ne naplaćuje stanarina, a koje koristi ukupno 8 korisnika usluge organiziranog stanovanja uz dva asistenta. Brodsko-posavska županija izvještava da na području grada Slavonskog Broda ima deset stambenih jedinica namijenjenih za samostalno stanovanje osoba s intelektualnim poteškoćama u koje je smješteno 43 korisnika.

3. Odgoj i obrazovanje

Mjera 1. Osigurati inkluzivno obrazovanje za učenike s teškoćama u razvoju

Istarska županija izvještava da je Grad Buzet u 2019. godini osigurao financijska sredstva za zapošljavanje asistenata djeci s teškoćama u razvoju u Dječjem vrtiću „Grdelin“ za četvero djece. Za navedenu uslugu iz proračuna Grada Buzeta utrošena su financijska sredstva u iznosu od 127.992,79 kn. Također, Umag osigurava pomoćnike za djecu s teškoćama u razvoju polaznike dječjih vrtića kojih je tijekom 2019. godine u umaškim vrtićima bilo 5. U Poreču su u odgojne skupine dječjih vrtića „Radost“ i „101 dalmatinac“ integrirana djeca s teškoćama u razvoju, za koje je tijekom 2019. godine bilo osigurano ukupno 15 pomoćnika, a u koju svrhu je iz Proračuna Grada Poreča isplaćeno 386.000,00 kn. Grad Pula uz suradnju Pučkog otvorenog učilišta izvještava o financiranju edukacija kroz projekt pomoćnika u nastavi. Brodsko-posavska županija izvještava da su djeca s teškoćama u razvoju predškolskog uzrasta obuhvaćena programima Dječjeg vrtića «Ivana Brlić Mažuranić» i Dječjeg vrtića «Cekin». Grad Slavonski Brod sufinancira predškolski program za djecu s teškoćama u razvoju u Dječjem vrtiću Cekin. U devet redovnih osnovnih škola na području grada kroz sustav redovnog obrazovanja školuju se učenici s lakšim teškoćama u razvoju, dok se učenici s većim teškoćama školuju prema posebnim planovima i programima u OŠ «Milan Amruš». Šibensko-kninska županija izvještava da je u školskoj godini 2018./2019. u osnovnim školama i vrtićima Grada Šibenika programom obuhvaćeno 179 djece, a u školskoj godini 2019./2020., 210 djece. Sisačko-moslavačka županija izvještava da je u 2018./19. školskoj godini u vrtić upisano 18-ero djece s teškoćama u razvoju. U Osnovne škole Grada Kutine upisano je 123 učenika s teškoćama u razvoju (prilagođeni program). Grad Petrinja osigurava sredstva za besplatno pohađanje dječjeg vrtića za djecu s teškoćama u razvoju kao i edukaciju odgajatelja za rad s djecom s teškoćama u razvoju. Također osigurava sva potrebna financijska sredstva za rad logopeda i opremu Kabineta za logopedsku podršku pri POU Hrvatski dom Petrinja koji je počeo s radom u siječnju 2019. godine. Grad Petrinja osigurava značajna sredstva za programe Udruge osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije koja provodi niz projekata za osiguranje asistenata u nastavi, te provodi Malu školu, organizira pomoć u učenju, edukaciju odgajatelja za rad s djecom s teškoćama u razvoju. Međimurska županija izvještava da je u školskoj godini 2019./2020. u redovite osnovnoškolske programe uključeno ukupno 834 učenika s teškoćama u razvoju te je iz županijskih sredstava sufinanciran rad 43 pomoćnika u predškolskim ustanovama. U redovne skupine predškolskih ustanova Grada Čakovca bilo je uključeno 20 djece s teškoćama u razvoju, a u redovne osnovne škole 60 učenika s teškoćama. Općina Sveti Martin na Muri u suradnji sa Savezom udruga „Prvi korak“ omogućilo je da predškolsku ustanovu polazi jedno dijete s teškoćama u razvoju te je zaposlen jedan pomoćnik. Međimurska županija u predškolskim ustanovama sufinancira rad 43 pomoćnika. Varaždinska županija je u pedagoškoj godini 2018./2019. osigurala 17, a u 2019./2020. godini 16 pomoćnika u dječjim vrtićima. Grad Varaždinske Toplice izvještava o financiranju asistenta djeci s teškoćama u razvoju koja pohađaju dječji vrtić, o financiranju pomoćnika djetetu koje pohađa Centar za odgoj i obrazovanje „Tomislav Špoljar“ u Varaždinu, te o financiranju logopeda za rad s djecom koja pohađaju dječji vrtić za što je utrošeno ukupno 144.667,83 kn. Općina Petrijanec financirala je rad asistenta za dijete s teškoćama u razvoju u dječjem vrtiću Bambi iznosom od 27.188,66 kn. Osječko-baranjska županija izvještava da Osnovnu školu M. P. Katančića u Valpovu pohađaju učenici s lakšim teškoćama u razvoju, po modelu potpune ili djelomične integracije. Dječji vrtić "Maslačak" Beliše u 2019. god. pohađalo je 20-ak djece s teškoćama u razvoju. Nastavu je prema posebnom programu u Osnovnoj školi Ivana Kukuljevića Beliše u 2019. godini pohađalo 11 učenika, uključenih u 2 odgojno-obrazovna odjela s posebnim programom. Za dvoje učenika s teškoćama u razvoju sufinanciran je prijevoz od mjesta stanovanja do Centra za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark". Zagrebačka županija izvještava da je u predškolske programe uključeno oko 80 djece s teškoćama u razvoju te zaposleno oko 40 tzv. „trećih“ odgojitelja čije se plaće financiraju iz gradskog proračuna. Oko 70 djece s teškoćama u razvoju pohađa redovni program u osnovnim školama. Grad Sveta Nedjelja financira usluge za djecu s teškoćama u razvoju u Poliklinici Suvag, te poseban program za

osnovnoškolsku djecu s teškoćama u razvoju – asistent u nastavi. Grad Zaprešić sufinancira program predškolskog odgoja i obrazovanja za djecu s teškoćama u razvoju u posebnim skupinama predškolske ustanove drugog osnivača za 3 djece u posebnom odjelu, iznosom od 29.700,00 kn, te rad 8 asistenata u D.V. Maslačak u ukupnom iznosu od 167.516,01 kn i 10 asistenata u D.V. Vrtuljak u ukupnom iznosu od 225.498,13 kn. U Osnovnoj školi A. Augustinčića ustrojen je razredni odjel posebnog programa za školovanje učenika s poremećajima iz autističnog spektra. Grad Jastrebarsko financirao je troškove pomoćnika u dječjem vrtiću „Radost“ Jastrebarsko u iznosu od 113.667,03 kn. U općini Pisarovini, u školskoj godini 2018./2019. u predškolski program upisano je 1 dijete s teškoćama. Na temelju sklopljenog Ugovora s ustanovom Centar znanja Profectus provedena je usluga stručnog usavršavanja djelatnika u školstvu kroz program edukacije djelatnika škola Zagrebačke županije za rad s učenicima s teškoćama – programom je obuhvaćeno ukupno 370 djelatnika osnovnih i srednjih škola kojima je osnivač Zagrebačka županija. U sklopu projekta Prsten potpore osposobljeno je 48 osoba za obavljanje poslova pomoćnika u nastavi. Koprivničko-križevačka županija izvještava da je u gradu Koprivnici u predškolske ustanove uključeno 29 djece s teškoćama u razvoju; u osnovnoškolske ustanove 262 učenika po prilagođenom programu i individualiziranom pristupu; u srednjoškolsko obrazovanje uključen je 121 učenik po prilagođenom programu i individualiziranom pristupu. Nadalje, 333 učitelja/nastavnika/stručnih suradnika sudjelovalo je u stručnom usavršavanju za inkluzivno obrazovanje. U 2019. godini u Dječjem vrtiću „Maslačak“ Đurđevac bilo je uključeno 32-djece s teškoćama u razvoju koji su integrirani u odgojne skupine, a četvero djece imalo je pomoćnike osigurane kroz projekt „Maslačak za sve“. Požeško-slavonska županija izvještava da je jedno dijete s teškoćama u razvoju upisano u predškolsku ustanovu (niti jedno nije odbijeno), a 34 djece s teškoćama u razvoju (po rješenjima za prilagodbu ili individualizirani pristup) upisano je u osnovnoškolsku ustanovu. Ukupno je u školi 644 učenika. Bjelovarsko-bilogorska županija izvještava da Grad Daruvar podmiruje troškove boravka u dječjem vrtiću za 4 djece s teškoćama u razvoju, a Grad Čazma za 3 djece u Dječjem vrtiću Pčelica, u gradu Bjelovaru je u 2019. godini oko 30 djece s teškoćama u razvoju polazilo predškolske programe, a oko 250 školske programe. Ličko-senjska županija - u školama Grada Gospića u školskoj godini 2018./2019. ukupno je bilo 33 učenika s primjerenim oblikom školovanja u redovitim razrednim odjelima. U odjelu posebnog programa u školskoj godini 2018./2019. ukupno je bilo 7 učenika. U Dječjem vrtiću „Pahuljica“ Gospić bilo je četvero djece sa teškoćama u razvoju upisano u redovne programe. Krapinsko-zagorska županija, Općina Budinščina sufinancirala je boravak djeteta s teškoćama u razvoju u dječjem vrtiću. Općina Stubičke Toplice sufinancirala je plaću za trećeg odgojitelja. Splitsko-dalmatinska županija izvještava da je Grad Sinj osigurao dva pomoćnika za djecu s teškoćama u dječjem vrtiću „Bili cvitak“. Grad Omiš sufinancirao je trošak upisnine u programe predškolskog odgoja za ukupno šestoro djece s teškoćama. Primorsko-goranska županija, Općina Viškovo je u proračunu osigurala sredstva za rad logopeda u Dječjem vrtiću Viškovo za što je utrošeno 41.868,37 kn. Grad Duga Resa osigurao je sredstva u iznosu od 1.000,00 kn za pomoć učeniku s teškoćama u razvoju u pogledu pomoći za troškove prijevoza do škole. Grad Ozalj u 2019. godini upisano je dvoje djece sa teškoćama u razvoju u DV Zvončić Ozalj bez naknade.

Mjera 4. Uspostaviti jedinstveni sustav osiguravanja neposredne potpore pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih predstavnika

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izvještavaju o provedbi ove mjere putem projekata Europskog socijalnog fonda temeljem Poziva na dodjelu bespovratnih sredstava - Osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama u vezi čega je na temelju zaprimljenih izvješća izrađena tablica koja se nalazi u Privitku br. 50. Također neke jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izvještavaju o osiguravanju pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika vlastitim proračunskim sredstvima.

Splitsko-dalmatinska županija izvještava da je Grad Split je tijekom drugog polugodišta školske godine 2018./2019. iz vlastitih proračunskih sredstava osigurao 38 pomoćnika u nastavi za 40 učenika s teškoćama u razvoju u 19 osnovnih škola koji nisu uključeni u projekte Europskog

socijalnog fonda, a tijekom prvog polugodišta školske godine 2019./2020. godine 36 pomoćnika u nastavi za 40 učenika s teškoćama u razvoju, koja nisu bila uključena u projekte, u 18 osnovnih škola. Za navedeno je utrošeno 1.466.907,83 kn. Grad Sinj je u suradnji s osnovnom školom Marka Marulića od rujna 2019. godine provodio Program zapošljavanja pomoćnika u nastavi u osnovnim školama za pomoć djeci s teškoćama koja ovu uslugu nisu ostvarila iz Europskog socijalnog fonda odnosno preko resornog ministarstva. Osigurano je 100% sredstava potrebnih za sufinanciranje rada jednog pomoćnika u nastavi za pomoć djeci s teškoćama. Grad Omiš sufinancirao je troškove zapošljavanja asistenata u nastavi koji nisu bili financirani iz drugog izvora za ukupno 7 korisnika osnovnoškolskog obrazovanja. Šibensko-kninska županija izvještava da je u školskoj godini 2018./2019. u osnovnim školama Grada Šibenika zaposleno 35 educiranih pomoćnika u nastavi, a u školskoj godini 2019./2020. 31 pomoćnik. Grad Knin sufinancira programe Udruge osoba s invaliditetom „Sv. Bartolomej“ iz Knina, koja osigurava pomoćnike u nastavi na području grada. Grad Šibenik provodi projekt "Pomoćnici u nastavi za učenike s teškoćama u razvoju 2". Istarska županija izvještava da je Grad Rovinj dodatno osigurao tri asistenta za djecu s teškoćama koja nisu obuhvaćena projektom, za što je utrošeno ukupno 53.639,33 kn iz gradskog proračuna. Brodsko-posavska županija izvještava da Grad Slavonski Brod osigurava pomoćnika u nastavi u sustavu osnovnoškolskog obrazovanja. Sisačko-moslavačka županija je u suradnji sa osnovnim i srednjim školama na svom području osigurala ukupno 86 pomoćnika. Grad Popovača je osigurao ukupno 124.000,00 kn za 5 pomoćnika u nastavi učenicima OŠ Popovača i OŠ Zorke Sever Popovača. Kutina je u suradnji sa Razvojnoum agencijom MRAV i OŠ Grada Kutine u školskoj godini 2018./2019. osigurala rad 27 pomoćnika u nastavi za 27 učenika s teškoćama osnovnih škola Grada Kutine. Pučko otvoreno učilište Kutina provodi osposobljavanje Pomoćnika u nastavi za učenike s teškoćama. Program je verificiran od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja, te se po završetku programa izdaje uvjerenje s pravom upisa u e-radnu knjižicu. Krapinsko-zagorska županija sufinancirala je prijevoz učenicima s teškoćama u razvoju iznosom od 210.000,00 kn. Općina Gornja Stubica preuzela je obvezu sufinanciranja 50% plaće za pomoćnika u nastavi za učenike sa svog područja polaznike OŠ Matije Gupca Gornja Stubica, a koji se zaposlio u sklopu projekta Hrvatskog zavoda za zapošljavanje „Mladi za mlade“. Općina Kraljevec na Sutli sufinancirala je troškove jednog pomoćnika u nastavi kao i Općina Stubičke Toplice (Privitak br. 51.). Virovitičko-podravska županija je osigurala pomoćnike u nastavi za 49 učenika s teškoćama sredstvima europskih fondova i iz proračuna županije u ukupnom iznosu od 1.939.403,32 kn. Međimurska županija je u školskoj godini 2018./2019. sporazumom između Međimurske županije i jedinica lokalne samouprave sufinancirala rad 63 pomoćnika, dok je projektom sufinanciran rad 17 pomoćnika (13 učenika OŠ, 3 učenika SŠ i 1 student). Općina Mala Subotica je sufinancirala plaće za 2 pomoćnika u nastavi. Općina Sveti Martin na Muri je u školskoj godini 2018./2019. osigurala dva pomoćnika u nastavi. Općina Nedelišće sufinancirala je pomoćnike u nastavi u ukupnom iznosu od 37.381,82 kn. Varaždinska županija je dodatno putem financiranja iz proračuna Varaždinske županije osigurala 4 pomoćnika za 5 učenika. Grad Varaždin je prema kriterijima selekcije i odabira ugovorio 51 pomoćnika u nastavi za 58 učenika s teškoćama u razvoju u školskog godini 2018./2019., a u 2019./2020. godini 52 pomoćnika i 2 stručno komunikacijska posrednika u nastavi za 70 učenika s teškoćama. Osječko-baranjska županija izvještava o provedbi projekta „Pomoćnici u nastavi 2“ financiranog samo proračunskim sredstvima županije, za koji je u 2019. godini utrošeno 1.119.514,11 kn, kroz projekt se broj pomoćnika u nastavi za školsku godinu 2018./2019. povećao u odnosu na prethodnu za 29 pomoćnika u nastavi, te je ukupno bilo 60 pomoćnika u nastavi za učenike s teškoćama u razvoju u osnovnim i srednjim školama kojima je županija osnivač. U školskoj godini 2019./2020. projekt se nastavlja pod imenom "Pomoćnici u nastavi 3", kojim su osigurani pomoćnici u nastavi za 50 učenika s teškoćama u razvoju, te je u 2019. godini za navedeno utrošeno 582.520,41 kn. Tijekom 2019. godine iz projekta Grada Osijeka (ADHD) i projekta resornog Ministarstva („Osigurajmo im jednakost“) pomoć je pružena 161 djetetu. U gradu Belišću Udruga djece i mladih s poteškoćama u razvoju Zvono kroz projekte osigurava pomoćnike u nastavi. Zagrebačka županija izvještava da je Grad Vrbovec iz gradskog proračuna osigurao sredstva za 15 pomoćnika u nastavi. Primorsko-goranska županija sufinancirala je rad 74 pomoćnika u nastavi za 86 učenika za što je utrošeno 3.002.394,60 kn, a kao nad standard

još 3 pomoćnika za što je utrošeno 48.004,09 kn. Grad Opatija je u 2019. godine financirala rad 5 pomoćnika u nastavi za što je utrošeno 153.627,00 kn. Grad Rijeka financirao je rad 4 pomoćnika u nastavi za učenike s teškoćama iznosom od 524.101,88 kn. Ličko-senjska županija izvještava da su županijskim sredstvima i sredstvima Općine Plitvička Jezera sufinancirana 2 pomoćnika u nastavi u Osnovnoj školi Dr. Franje Tuđmana u Korenici. Grad Senj osigurao je tri pomoćnika u nastavi u školskoj godini 2018./2019. godine. Koprivničko-križevačka županija izvještava da je u suradnji s gradovima Koprivnica i Đurđevac, te uz financijsku podršku Ministarstva znanosti i obrazovanja i Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije u školskoj godini 2018./19. osigurala 58 pomoćnika u nastavi, Grad Koprivnica 26 pomoćnika u nastavi, a Grad Đurđevac 10 pomoćnika u nastavi. Bjelovarsko-bilogorska županija izvještava da su za 13 učenika koji nisu obuhvaćeni ESF projektima, osigurana sredstva iz proračuna županije u iznosu od 528.370,00 kn. Dubrovačko-neretvanska županija izvještava da je broj pomoćnika u nastavi osiguran, sukladno zahtjevima škola i udruga, za 62 učenika s teškoćama. Općina Župa dubrovačka osigurala je infrastrukturnu potporu učenicima s teškoćama u razvoju. Grad Zagreb izvještava da su u okviru Programa javnih potreba u osnovnom odgoju i obrazovanju Grada Zagreba u prosincu 2019. u sveukupno 114 osnovnih škola (2 posebne ustanove) bila uključena 492 pomoćnika u nastavi/stručna komunikacijska posrednika za 553 učenika. Za navedenu namjenu su iz Proračuna Grada Zagreba u 2019. godini, utrošeno je 9.586.063,23 kn. U okviru Programa javnih potreba u srednjem odgoju i obrazovanju Grada Zagreba, u prosincu 2019. ukupno 48 pomoćnika u nastavi za potrebe 51 učenika s teškoćama u razvoju u 25 srednjih škola (od kojih 1 posebna ustanova za učenike s teškoćama i 2 privatne srednje škole). Za navedenu namjenu iz Proračuna Grada Zagreba u 2019., utrošeno je 1.555.006,17 kn. Za sve navedene aktivnosti u 2019. godini uključujući i sredstva utrošena iz gradskog proračuna za projekte sufinancirane iz europskog socijalnog fonda utrošeno je ukupno 18.792.023,39 kn (Privitak br. 52.).

Mjera 6. Poticati projekte organizacija civilnog društva s ciljem pružanja izvaninstitucionalnih oblika potpore djeci s teškoćama u razvoju u odgoju i obrazovanju

Brodsko-posavska županija je u školskoj godini 2018./2019. financirala projekte s ciljem pružanja izvaninstitucionalnih oblika potpore učenicima u odgoju i obrazovanju temeljem Javnog natječaja za financiranje udruga. Splitsko-dalmatinska županija sufinancirala je izvan nastavne aktivnosti u iznosu od 17.475,00 kn. Udrugama osoba s invaliditetom osiguravaju se bespovratna sredstva u gradskom proračunu za projekte u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja. Istarska županija, Grad Rovinj u suradnji sa Društvom osoba s invaliditetom osigurava boravak djece s teškoćama u razvoju u Dnevnom centru Veruda-Pula. Općina Funtana sufinancirala je iznosom od 18.500,00 kn provedbu projekta „Individualna psihosocijalna podrška u Centru za djecu predškolske dobi od 3. do 7. godine života uključenih u redovne predškolske ustanove“ Dnevnog centra za rehabilitaciju Veruda-Pula. Sisačko-moslavačka županija izvještava da Grad Petrinja osigurava bespovratnu potporu kroz Javni poziv za financiranje programa udruga koje provode projekte i programe s ciljem pružanja potpore djeci s teškoćama u razvoju. Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije provodi brojne projekte u Maloj kući. Varaždinska županija, Općina Sveti Đurđ osigurala je bespovratna financijska sredstva za sufinanciranje organizacija civilnog društva u svrhu provedbe mjere. Međimurska županija, Grad Prelog organizira i sufinancira programe i aktivnosti s ciljem pružanja izvaninstitucionalnih sadržaja učenicima u odgoju i obrazovanju, te je sudjelovao u projektu Društva osoba s tjelesnim invaliditetom Međimurske županije pod nazivom „Priatelj prirode“. Osječko-baranjska županija navodi da je Grad Đakovo u suradnji s Udrugom za pomoć osobama s teškoćama u razvoju „Neven“ Đakovo i Udrugom za psiho-socijalne potrebe „Amadea“ Đakovo osigurao programe izvaninstitucionalne pomoći djeci s teškoćama u razvoju. Udruga djece i mladih s poteškoćama u razvoju „Zvono“ iz Belišća organizirala je Festival alternativnih oblika rehabilitacije „Zvoni Zvono“ u svrhu promocije izvaninstitucionalnih oblika odgoja i obrazovanja te razvoj alternativnih oblika rehabilitacije kroz inkluzivne i suradničke metode, na kojem je sudjelovalo više od 250 djece. Zagrebačka županija izvještava da su Udruzi Sunčica dodijeljena bespovratna sredstva za provedbu programa pod nazivom Kraći vrtićki program predškolskog odgoja, obrazovanja i rehabilitacije u koja su integrirana djeca s teškoćama u razvoju.

Grad Velika Gorica za program izdvaja 50.000,00 kn. Udruga provodi program inkluzije u prostoru opremljen potrebnom didaktikom. Od ukupnog 15 djece polaznika programa, njih troje je s teškoćama u razvoju. Grad Jastrebarsko je u 2019. godini osigurao prostor za rad Udruzi Profectus-Inkluzivni centar za djecu. U 2019. godini Grad Zaprešić financirao je program Udruge Rubikon pod nazivom „I mi volimo sport“ s iznosom od 15.000,00 kn, te je osigurao sredstva u iznosu od 17.000,00 kn za institucionalnu podršku. Udruga Rubikon usmjerena je na poticanje edukacije i stručnog usavršavanja osoba koje rade s djecom s poremećajima iz autističnog spektra i drugim razvojnim teškoćama. Primorsko-goranska županija je u 2019. godini sufinancirala programe: prijevoz mladih i studenata s invaliditetom na području Rijeke i riječkog prstena u iznosu od 30.000,00 kn, program kreativnih radionica i savjetovališta za djecu s posebnim potrebama i njihove roditelje (pomoć u učenju i sl.) u iznosu od 40.000,00 kn. Koprivničko-križevačka županija, Grad Koprivnica sufinancirao je 2 udruge osoba s invaliditetom, Đurđevac 6 udruga, a Općina Virje 5 projekata udruga osoba s invaliditetom. Udruga osoba s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji „Mali princ“ iz Đurđevca provodi Projekt „I ja to mogu“ – projekt izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece s teškoćama u razvoju osnovnoškolske dobi i mladih s teškoćama srednjoškolske dobi koji je sufinanciran sredstvima Ministarstva znanosti i obrazovanja, Koprivničko-križevačke županije, grada Đurđevca, općina i vlastitih sredstava. Bjelovarsko-bilogorska županija izvještava o provedbi projekta „Informatika za nas“ Udruge osoba s invaliditetom Grubišno Polje, koje je iznosom od 15.000,00 kn sufinancirao Grad Grubišno Polje, a kroz koji su se omogućile informatičke radionice za 8 djece i mladih. Dubrovačko-neretvanska županija, Grad Korčula je u 2019. godini sufinancirao projekt udruge „Moje sunce“ s ciljem pružanja potpore učenicima s teškoćama u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja. U Gradu Zagrebu su u 2019. godini za 11 udruga osigurana bespovratna sredstva za provedbu projekata s ciljem pružanja potpore učenicima s teškoćama u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja, za što je utrošeno ukupno: 330.000,00 kn.

Mjera 7. Povećati dostupnost visokog obrazovanja

Sisačko-moslavačka županija izvještava da u Kutini djeluje Sveučilište Libertas kao jedina visokoškolska ustanova koja upisuje studente s teškoćama u razvoju. Sveučilište je prilagođeno pristupu studenata s tjelesnim invaliditetom. Zgrada ima pristupnu rampu i dizalo za studente i djelatnike s invaliditetom. U Koprivničko-križevačkoj županiji u Križevcima je osigurana usluga asistenta studentu s invaliditetom putem projekta Europskog socijalnog fonda „Usluge osobne asistencije“ kojeg provodi Udruga osoba s invaliditetom Križevci (Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku). Istarska županija izvještava da je osiguravanje stipendije za studente s invaliditetom s područja Grada Poreča jedan je od prioriteta grada međutim tijekom 2019. godine nije bilo podnesenih zahtjeva.

4. Zdravstvena zaštita

Mjera 1. Osigurati kvalitetniju zdravstvenu zaštitu djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

Brodsko-posavska županija izvještava o mogućnosti boravka roditelja/skrbnika u Općoj bolnici „Dr. Josip Benčević“ Slavonski Brod, te da se u svrhu rehabilitacijskih tretmana osigurava organizirani prijevoz djece na rehabilitaciju. Krapinsko-zagorska županija izvještava o provedbi projekta „Poboljšanje pristupa primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Domu zdravlja Krapinsko-zagorske županije“ (detaljnije pod mjerom 5 u ovom području). Kvalitetnija zaštita se nastoji osigurati i kroz zajednički pilot projekt općina i gradova sa Specijalnom bolnicom za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice u svrhu razvoja logopedске službe za djecu (navedeno u području 2. Život u zajednici). Sisačko-moslavačka županija izvještava da je u Gradu Kutini kvalitetna pokrivenost fizikalnom medicinom i rehabilitacijom osoba s invaliditetom. Liječnica u pedijatrijskoj ambulanti provodila je savjetovalište za roditelje djece s teškoćama. Osječko-baranjska županija izvještava da unutar Doma zdravlja Đakovo djeluje Poliklinika slušanja i govora „Suvag“ Osijek i logopedski kabinet. Grad Đakovo sufinancira troškove najma prostora u iznosu od 4.500,00 kn. Bjelovarsko-bilogorska županija izvještava da se u suradnji s Domom zdravlja Bjelovarsko-bilogorske županije

omogućila specijalizacija za 2 liječnika iz područja opće medicine putem ostvarenih sredstava iz Europskog socijalnog fonda. Ukupna vrijednost za oba liječnika u četiri godine provedbe iznosi 2.000.000,00 kn. Zadarska županija izvještava o sklopljenom ugovoru s provediteljem specifične zdravstvene zaštite Specijalističkom ordinacijom dentalne medicine Dijan-Fabijan, Osnovnom školom Voštarnica, te o pružanju specijalističke zdravstvene zaštite sukladno ugovorima s pružateljima zdravstvenih usluga. Za navedeno je utrošeno ukupno 377.062,80 kn (Privitak br. 53.). Primorsko-goranska županija je u 2019. godini sufinancirala projekte Udruga osoba s invaliditetom u ukupnom iznosu od 87.000,00 kn u svrhu rehabilitacije, savjetovališta, mobilnih timova edukacije i specijalističkih pregleda (Privitak br. 54.), dok je Općina Vrbnik financirala rehabilitaciju djeteta s teškoćama iznosom od 10.500,00 kn. Istarska Županija, Grad Poreč podmiruje troškove mamografije ženama iznad 40 godina starosti, među kojima su i žene s invaliditetom, u Specijalističkoj radiološkoj ordinaciji dr. M. Jovanović. Za realizaciju ovog programa u Proračuna Grada Poreča bilo je u 2019. planirano ukupno 84.000,00 kn za sve preglede, ne samo za preglede žena s invaliditetom. Grad Poreč sufinancirao je dopunsko zdravstveno osiguranje za sve umirovljenike na svom području iznosom od 50% police osiguranja, pa tako i osobama s invaliditetom korisnicima invalidske mirovine, kojih je u 2019. godini bilo oko 250, a Grad je za ovu namjenu izdvojio 105.000,00 kn. Zagrebačka županija ističe da u Domu zdravlja Zaprešić Sjever i nadalje djeluje logopedska ambulanta s dva logopeda koji su zaposlenici Poliklinike SUVAG. Grad Zaprešić je navedeni prostor ustupio na korištenje bez naknade i podmiruje režijske troškove, te je financirao nabavu opreme za ambulantu iznosom od 22.687,00 kn.

Mjera 2. Kontinuirano provoditi preventivne programe u cilju promicanja zdravlja i sprječavanja nastanka invaliditeta i težih oštećenja zdravlja

Brodsko-posavska županija izvještava da udruge osoba s invaliditetom na godišnjoj razini za svoje članove organiziraju zdravstvena predavanja (prevencija karcinoma dojke, karcinoma debelog crijeva, osteoporoze, ovisnosti i dr.). Nositelj aktivnosti za zdravstvene ustanove na području Brodsko-posavske županije je Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Slavenskoga Broda. Osigurani su preventivni zdravstveni pregledi za žene s invaliditetom. Osigurana je pristupačna ginekološka ambulanta udruge osoba s invaliditetom. Sisačko-moslavačka županija izvještava da se u suradnji sa Domom zdravlja Kutina i osnovnim školama Grada Kutine provode sistematski pregledi djece (Privitak br. 55.). Školske preventivne programe provode liječnici školske medicine.

Mjera 5. Osigurati pristupačnost i informacijsku podršku za osobe s invaliditetom u svim zdravstvenim ustanovama

Bjelovarsko-bilogorska županija je u fazi završetka ugradnje pristupne rampe na Domu zdravlja Bjelovar (sufinancirano od strane Ministarstva hrvatskih branitelja), sanitarnih čvorova za osobe s invaliditetom u Čazmi, Grubišnom Polju, Garešnici i Daruvaru, što je omogućeno u suradnji s Domom zdravlja Bjelovarsko-bilogorske županije. Grad Bjelovar je sufinancirao nabavku opreme za odjel oftalmologije, pedijatrije te neurologije Opće bolnice Bjelovar. U Brodsko-posavskoj županiji ugrađeno je dizalo u Domu zdravlja Slavonski Brod, a u narednom periodu u planu je izgradnja pristupne rampe na ulazu u centralnu zgradu Opće bolnice „Dr. Josip Benčević“. U pripremi je izrada novog Vodiča za osobe s invaliditetom koji će dati pregled trenutne situacije u odnosu na pristupačnost zdravstvenih ustanova. Vukovarsko-srijemska županija izvještava da su u Vukovaru prilagođeni nogostupi na pješačkim prijelazima u mnogim ulicama kako bi se osiguralo lakše kretanje prema domovima zdravlja i bolnici. Splitsko-dalmatinska županija je osigurala sredstva za uklanjanje građevinskih prepreka u svrhu osiguravanja pristupačnosti usluga, prema dostavljenim prijedlozima sukladno proračunskim mogućnostima, te je financirala prilagodbe u prostorima Domova zdravlja i sufinancirala ugradnju dizala u Kliničkom bolničkom centru Split. Za navedeno je iz proračuna županije utrošeno ukupno 1.001.000,00 kn (Privitak br. 56.). Istarska županija izvještava da u sklopu zdravstvene ustanove Istarski domovi zdravlja (čiji je osnivač), djeluje posudionica ortopedskih pomagala. Pomagala se izdaju pacijentima uz koordinaciju sestara Palijativnog tima. Zaposlena je osoba na izdavanju i osiguravanju ispravnosti pomagala. Sveukupno je u 2019. godini evidentirano

više od 250 posudbi (110 - električni i hidraulični kreveti, 39 - koncentratori kisika, 26 - invalidska kolica, 27 – hodalice, i dr.). Iz Proračuna Istarske županije utrošeno je 100.000,00 kn. Općina Marčana ističe da je prilikom renoviranja ambulante u Marčani, prilagođen sadržaj i pristup osobama s invaliditetom. Varaždinska županija izvještava o Projektu „Poboljšanje pristupa primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Varaždinskoj županiji“ sufinanciranom iz fondova Europske unije, bespovratnim sredstvima u iznosu od 85%, a Županija je bila u obvezi osigurati 25%, odnosno iznos od 1.307.418,61 kn (Privitak br. 57.). Postavljena je rampa za osobe s invaliditetom u Petrijancu kod ulaska u ljekarnu i poštu. Utrošena su financijska sredstva u iznosu od 23.950,00 kn. Krapinsko-zagorska županija kao osnivač Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije provodi projekt pod nazivom „Poboljšanje pristupa primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Domu zdravlja Krapinsko-zagorske županije“ u vrijednosti 8,3 milijuna kuna sa svrhom poboljšanja pružanja zdravstvenih usluga širenjem zdravstvenih usluga i opremanje zdravstvenih ustanova (Privitak br. 58.). Virovitičko-podravska županija je u suradnji sa Ministarstvom hrvatskih branitelja osigurala pristup pedijatrijskoj ordinaciji u Pitomači. Grad Prelog osigurao je potpunu pristupačnost ulaza u 4 ustanove, kontinuirano se objavljuju informacije koje se odnose na preventivne preglede, osobito za osobe s invaliditetom. Također je osigurao financijska sredstva za programe i projekte Udruge Pomoć neizlječivima. Zagrebačka županija izvještava o Sporazumima o sufinanciranju rada dežurne ljekarne, zaključenima sa Zagrebačkom županijom i Općinom Brdovec. Ukupna cijena usluge dežurstva ljekarne u 2019. godini utvrđena je u iznosu od 462.390,30 kn. Grad Zaprešić je u 2019. godini, u cilju unaprjeđenja zdravstvene zaštite u djelatnosti hitne medicine na području zaprešićkog kraja, vlastitim proračunskim sredstvima sufinancirao troškove rada Ispostave Zavoda u Zaprešiću u iznosu od 615.000,00 kn. Dom zdravlja Sjever u potpunosti je prilagođen osobama s invaliditetom (prilazne rampe, lift, odgovarajući standardi dimenzijama i dr.), a za podmirenje režijskih troškova Grad Zaprešić je u 2019. godini isplatio 92.231,36 kn. Koprivničko-križevačka županija izvještava da su ordinacije Doma zdravlja u Virju pristupačne osobama s invaliditetom. Karlovačka županija izvještava o izgradnji lifta u Općoj bolnici Karlovac. Grad Duga Resa sufinancirao je iznosom od 1.000,00 kn rad Posudionice ortopedskih i medicinskih pomagala koja djeluje u sklopu Ustanove za zdravstvenu njegu u kući Karlovac, a osigurana je i osnovna pristupačnost Domu zdravlja Slunj u smislu prilaza zdravstvenoj ustanovi. U zdravstvenim ustanovama koje su u vlasništvu Grada Zagreba (Klinička bolnica „Sveti Duh“, Dom zdravlja Zagreb-Zapad, Dom zdravlja Zagreb-Istok, Dom zdravlja Zagreb-Centar), 2019. bilo je na raspolaganju ukupno 19 ginekoloških stolova prilagođenih ženama s invaliditetom. Stomatološka poliklinika tijekom cijele godine održavala je edukacije u prostorima udruga i institucija. U Udruzi Osmijeh provodila se edukacija o potrebi rane stomatološke zaštite. Nadalje, o potrebi rane stomatološke skrbi i pravovremenog upućivanja na pregled kod specijalista ortodonta, djelatnici Stomatološke poliklinike Zagreb održali su predavanja studentima na Zavodu za logopediju Edukacijsko rehabilitacijskog fakulteta u Zagrebu, u aktivnost je uključeno 40 studenata. Također, Stomatološka poliklinika Zagreb organizirala je predavanje „Prevencija karijesa kod djece“, za roditelje djece koja pohađaju Polikliniku za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG. U Stomatološkoj poliklinici Zagreb distribuiraju se promotivni leci. Edukacijski centar Dnevnog Centra „Mali dom-Zagreb“ održao je edukaciju „Procjena i terapijski postupci u aktivnosti hranjenja, jedenja i pijenja kod djece s razvojnim teškoćama“ za 6 polaznika te organizirao međunarodni seminar „Cerebralno oštećenje vida (cvi) - Identifikacija, procjena i strategije intervencije kod djece s cerebralnim oštećenjem vida“ na kojem je sudjelovalo 64 stručnjaka iz Hrvatske i inozemstva. Za navedene aktivnosti utrošeno je ukupno 382.023,47 kn.

Mjera 6. Osigurati palijativnu skrb teških i neizlječivih bolesnika

Brodsko-posavska županija izvještava o provedbi mjere te navodi da je оформljen županijski projektni tim, koordinatori za palijativnu skrb i mobilni palijativni timovi, ambulanta za bol, posudionica pomagala, specijalistički bolnički timovi za palijativnu skrb. Osnovan je tim za palijativnu skrb pri Domu zdravlja koji je nositelj provedbe. Na području Šibensko-kninske županije osnovana su 2 mobilna tima za palijativnu skrb u Domovima zdravlja Šibenik i Knin (2 koordinatora). Ustrojen je Odjel za palijativnu skrb u Općoj i veteranskoj bolnici „Hrvatski ponos“ Knin (ugovorena

sredstva Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje). Zadarska županija izvještava o posudionici ortopedskih pomagala koju zajedno financiraju Caritas Zadarske nadbiskupije i Dom Sv. Frane. U tijeku je postupak izrade Strategije razvoja palijativne skrbi na području Zadarske županije. U 2019. godini za ovu namjenu utrošeno je 100.000,00 kn kojim je financirana kupovina automobila i dio opreme za rad Centra za palijativnu skrb Doma zdravlja Zadarske županije. Istarska županija izvještava da Dom za starije i nemoćne osobe Poreč provodi projekt „Hospicij – kućna skrb“ osmišljen kao izvaninstitucionalna pomoć u segmentu kućne skrbi, za realizaciju programa u Proračunu Grada Poreča za 2019. bilo je osigurano 283.000,00 kn, a u proračunu Općine Funtane 3.000,00 kn. U sklopu programa bolesnicima se nude i usluge posudionice ortopedskih pomagala. Od 2002. godine programom je obuhvaćeno oko 160 korisnika. Grad Buzet je tijekom 2019. godine za opremu funkcionalnim pomagalima nabavio 2 antidekubitalna madraca i utrošio sredstva u iznosu od 5.000,00 kn u okviru odobrenih financijskih potpora za projekte udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom. Od 2017. godine Istarski domovi zdravlja imaju osnovom ugovora s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje organiziranu palijativnu skrb, a Nacionalnim programom razvoja palijativne skrbi u Republici Hrvatskoj 2017. – 2020. procijenjena je potreba za palijativnim kapacitetima po županijama (Privitak br. 59.). Krapinsko-zagorska županija od 2014. godine kao koordinacijsko tijelo razvija sustav palijativne skrbi kroz Projektni tim za razvoj palijativne skrbi na području Krapinsko-zagorske županije. Županija sufinancira dodatne edukacije zdravstvenih djelatnika, opremanje posudionica ortopedskih pomagala i aktivnosti senzibilizacije zdravstvenih i nezdravstvenih radnika. Ukupno je izdvojeno 124.000,00 kn za razvoj palijativne skrbi, te je u tijeku izrada Županijske strategije za razvoj palijativne skrbi. Sisačko-moslavačka županija temeljem rezultata projekta Udruge Naš život „Volonteri u palijativnoj skrbi“ nastoji isto implementirati u praksi kroz edukacije volontera, tribine i radionice. Medijski je aktualiziran problem potrebe razvoja palijativne skrbi, Petrinjska kuća zdravlja ima posudionicu pomagala. Virovitičko-podravska županija nastavlja sa stvaranjem preduvjeta za kvalitetno provođenje palijativne skrbi u županiji kroz projekt „Razvoj palijativne skrbi u Virovitičko-podravskoj županiji“ ukupne vrijednosti 491.289,66 kn, u okviru kojega će se uspostaviti rad volonterskog centra i nabaviti potrebna oprema. Grad Varaždin svake godine kupuje jedan krevet i donira ga posudionici pomagala pri Domu zdravlja za palijativne bolesnike. Primorsko-goranska županija, u 2019. godini, kao i prijašnjih godina, palijativna skrb na području županije osigurava kroz stacionarni dio (15 kreveta u Ustanovi za palijativnu skrb u Rijeci) i mobilni dio (4 tima palijativne skrbi, Doma zdravlja PGŽ). Iz županijskog proračuna, te proračuna gradova Rijeke, Opatije, Delnica, Kraljevice i proračuna općine Viškovo za navedeno je utrošeno 1.872.396,00 kn (Privitak br. 60.). Koprivničko-križevačka županija izvještava da je uspostavljen županijski projektni tim koji je donio županijsku strategiju razvoja palijativne skrbi u suradnji sa zdravstvenim ustanovama. Dubrovačko-neretvanska županija izvještava da je, osim postojećeg palijativnog tima, posudionice pomagala i koordinatora za palijativnu skrb u Dubrovniku, tijekom 2019. godine formiran palijativni tim, posudionica pomagala i imenovan je koordinator za palijativnu skrb u Metkoviću. Bjelovarsko-bilogorska županija izvještava da Opća bolnica Bjelovar unutar redovne djelatnosti ima i ambulantu za bol, 6 postelja za palijativnu skrb ugovoreni s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. U četiri gradska Crvena križa i u Caritasu Bjelovarsko-križevačke biskupije djeluje 6 posudionica pomagala. Karlovačka županija ima uspostavljen županijski projektni tim i koordinatora koji održavaju redovite sastanke i donosi prijedlog akcijskog plana razvoja palijativne skrbi za svaku godinu koji i provode. Unutar svake bolnice u županiji (2 opće bolnice i 1 specijalna) djeluje ambulanta za bol te svaka bolnica ima bolnički palijativni tim, kao i ugovorene postelje za palijativne pacijente ugovorene s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. U županiji postoji posudionica pomagala Karlovačke županije i 2 podružnice u Slunju i Ogulinu.

Mjera 7. Unaprjeđenje kvalitete zdravstvene zaštite hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata

Nositelj ove mjere je Ministarstvo hrvatskih branitelja, dodatno Sisačko-moslavačka županija izvještava da je Grad Petrinja zaključio ugovor s Neuropsihijatrijskom bolnicom „Dr. Ivan Barbot“

Popovača o pružanju psihosocijalne pomoći i podrške hrvatskim braniteljima, članovima njihove obitelji i stradalnicima Domovinskog rata. Za taj program Grad Petrinja osigurava osim financijskih sredstava, prostor, dio opreme, održavanje prostora, režijske troškove i dr. U 2019. godini kroz programe Udruge uključeno je 8 hrvatskih ratnih vojnih invalida. Aktivnosti su se provodile kroz razne radno-terapijske radionice i grupe podrške. Ličko-senjska županija surađuje sa Udrugom branitelja Domovinskog rata JU NP Plitvička jezera, čijim članovima općina sufinancira odlazak u toplice na rehabilitaciju.

5. Socijalna skrb

Mjera 1. Uspostaviti zakonodavni i institucionalni okvir za unaprjeđenje prava osoba s invaliditetom u sustavima obiteljske i socijalne zaštite u skladu sa specifičnim zahtjevima Konvencije o pravima osoba s invaliditetom UN-a

Mjera 2. Podizati kvalitetu rada i osigurati razvoj kompetencija pružatelja socijalnih usluga djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom

Mjera 3. Unaprijediti sustav informiranja i edukacije osoba s invaliditetom i njihovih obitelji o pravima i uslugama u području obiteljske i socijalne zaštite

Splitsko-dalmatinska županija izvještava da je osiguravala dostupnost informacija osobama s invaliditetom o načinu ostvarivanja prava iz područja socijalne skrbi putem suradnje s drugim dionicima u lokalnoj zajednici. Pravilnicima o socijalnoj skrbi gradova i općina regulirane su olakšice za osobe s invaliditetom u području socijalne skrbi. Splitsko-dalmatinska županija kao i gradovi i općine u svom proračunu osiguravaju sredstva za sufinanciranje rada udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, koje provode edukacije i informiranja osoba s invaliditetom i njihovih obitelji o njihovim pravima. Vukovarsko-srijemska županija u svom proračunu osigurala je novčana sredstva u ukupnom iznosu 150.000,00 kn za programe i projekte udruga osoba s invaliditetom. Na natječaju je sudjelovalo 18 udruga iz područja socijalne skrbi s ukupno 19 projekata koji se uspješno izvršavaju. Iz proračuna Grada Vukovara, nakon provedenog natječaja, sedam udruga osoba s invaliditetom dobilo je sredstva za provođenje svojih programa u ukupnom iznosu od 93.000,00 kn. U Vinkovcima djeluje Udruga „Bubamara“ koja je otvorila prvi ugostiteljski objekt „Buba bar“ koji zapošljava osobe s invaliditetom. Šibensko-kninska županija putem javnih poziva financira programe i projekte udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom s područja županije. Istarska županija, te gradovi Buzet, Poreč i Rovinj izvještavaju o sufinanciranju programa i projekata Udruga osoba s invaliditetom i udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom u svrhu edukacije i informiranja osoba s invaliditetom i njihovih obitelji u ostvarivanju prava (Privitak br. 61.). Krapinsko-zagorska županija izvještava o sufinanciranim programima i projektima iz proračuna Grada Zlatara, Grada Zaboka, te općina Gornja Stubica, Stubičke toplice i Kraljevec na Sutli (Privitak br. 62.). Sisačko-moslavačka županija izvještava da je u okviru ove mjere izdvojila je 45.000,00 kn za rad udruga osoba s invaliditetom, a Grad Kutina 105.000,00 kn (Privitak br. 63.). Međimurska županija izvještava da je Grad Čakovec u suradnji sa Savezom udruga osoba s invaliditetom Međimurske županije senzibilizirao javnost o pravima osoba s invaliditetom. Općina Sveti Martin na Muri ističe da se putem projekta „Korak naprijed“ Udruge slijepih Međimurske županije doprinosi društvenoj integraciji slijepih osoba. Općina Nedelišće sufinancirala je programe i projekte udruga osoba s invaliditetom u ukupnom iznosu od 18.000,00 kn. U Gradu Prelogu djeluje Savjet za socijalnu skrb Grada Preloga. Varaždinska županija izvještava da je Grad Varaždin odobrio financijsku potporu za 19 udruga, u ukupnom iznosu od 540.000,00 kn, a Grad Varaždinske Toplice iznos od 17.000,00 kn (Privitak br. 64.). Osječko-baranjska županija izvještava da je Grad Belišće sufinancirao putem javnog natječaja udruge osoba s invaliditetom na svom području. Mreža pružatelja socijalnih usluga SOS net radi na jačanju kapaciteta pružatelja socijalnih usluga (edukacije, stručna usavršavanja, informiranja i dr.) predstavnika članica, zaposlenika, volontera i aktivnosti za što bolju vidljivost i prepoznatljivost u zajednici. Projekt „Jačanje kapaciteta pružatelja socijalnih usluga“ doprinosi socijalno-humanitarnoj zaštiti i osnaživanju osoba s invaliditetom za njihovo aktivno sudjelovanje u životu lokalne zajednice i zaštitu i skrb o starijim osobama kroz razvoj socijalnih usluga i

umrežavanju pružatelja socijalnih usluga na lokalnoj i regionalnoj razini. Grad Đakovo je za programe i projekte udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom i udruga koje se bave socijalnom i humanitarnom djelatnošću u 2019. godini osigurao sredstva u iznosu od 484.000,00 kn. (Privitak br. 65.). Grad Valpovo osigurava dostupnost informacija osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima o načinu ostvarivanja prava iz područja socijalne skrbi u suradnji s Valpovštinom info i Hrvatskim radiom Valpovština. Zagrebačka županija izvještava o osiguravanju financijske potpore projektima i programima udruga iz županijskih, gradskih i općinskih proračuna, za što je u 2019. godini utrošeno 689.691,53 kn (Privitak br. 66.). Primorsko-goranska županija izvještava o sufinanciranim programima i projektima udruga osoba s invaliditetom usmjerenih na informiranje i savjetodavnu pomoć osobama s invaliditetom u iznosu od 287.500,00 kuna (Privitak br. 67.). Na području Koprivničko-križevačke županije u svrhu financijskih potpora za programe i projekte udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom utrošen je iznos od 266.955,63 kn (Privitak br. 68.). Požeško-slavonska županija izvještava da su u Gradu Pakracu ažurirane i pristupačne informacije osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima o pravima u području obiteljske i socijalne zaštite. Izrađena je brošura za osobe s invaliditetom BITI IN i objavljena na gradskoj mrežnoj stranici <https://pakrac.hr/wp-content/uploads/2019/11/BUDI-INVODI%C4%8D-prava-za-osobe-s-invaliditetom.pdf>, a sedam Udruga osoba s invaliditetom ostvarilo je financijsku potporu za programe i projekte. Brodsko-posavska županija izvještava da su osigurana prava definirana gradskom Odlukom o socijalnoj skrbi Grada Slavonskog Broda koja se odnose na osobe s invaliditetom – pravo na oslobođanje od plaćanja komunalne naknade, pravo na jednokratnu novčanu pomoć za troškove liječenja i odlazak na rehabilitaciju. Grad Slavonski Brod sukladno Odluci o socijalnoj skrbi omogućuje dodatne oblike pomoći osobama s invaliditetom, isto tako pruža potporu udrugama u realizaciji projekata pružanja socijalnih usluga u zajednici. Informiranje osoba s invaliditetom provodi i putem web-stranicama udruga osoba s invaliditetom i Grada, te Radija 92F, a na području županija djeluje Povjerenstvo za osobe s invaliditetom. Bjelovarsko-bilogorska županija izvještava o aktivnom sudjelovanju u radu udruga za osobe s invaliditetom, sudjelovanje čelnika na radionicama i okruglim stolovima. Organizirano je 7 radionica i 3 okrugla stola na temu informiranja i dostupnosti informacija osobama s invaliditetom o načinu ostvarivanja prava iz područja socijalne skrbi. Za navedeno je iz proračuna županije utrošeno 13.000,00 kn, a iz proračuna grada Grubišno Polje 23.000,00 kn. Svake godine Karlovačka županija raspisuje natječaj za udruge civilnog društva gdje je jedan od prioriteta briga i skrb za osobe sa invaliditetom za što je županija u 2019. godini dodijelila 284.700,00 kn, a Grad Ogulin 61.994,52 kn (Privitak br. 69.).

Grad Zagreb izvještava kako su temeljem Odluke utvrđena prava socijalne skrbi koja, pored prava propisanih Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17 i 98/19), osigurava Grad Zagreb putem Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom koji provodi postupak ostvarivanja prava utvrđenih Odlukom te vodi evidenciju korisnika. Korisnika doplatka za pomoć i njegu kao osobne invalidnine koji su i korisnici novčane pomoći Grada Zagreba na dan 31. prosinca 2019. ukupno je bilo 13.683 za što je utrošeno 27.817.600,00 kn. Broj korisnika pomoći u kući na dan 31. prosinca 2019. godine iznosio je 536, za što je utrošeno 4.390.220,00 kn. Na dan 31.12.2019. godine novčanu pomoć osobama kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja ostvarivalo je ukupno 87 korisnika za što je utrošeno 1.009.000,00 kn. U izvještajnom razdoblju financirano je ukupno 19 projekata ili programa udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom u svrhu edukacije i informiranja osoba s invaliditetom i njihovih obitelji o njihovim pravima, na njima pristupačan način, kako bi im se omogućilo samozagovarjanje/samozastupanje u ostvarivanju njihovih prava. Za navedenu aktivnost je utrošeno 705.000,00 kn.

6. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost

Mjera 1. Nadzirati provedbu propisa za osiguravanje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti kod gradnje novih i rekonstrukcije postojećih građevina

Podatke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objedinilo je MGIPU-a te se isto navodi u dijelu izvješća koji se odnosi na prikaz rezultata u provedbi mjera na nacionalnoj razini.

Mjera 5. Osiguranje pristupačnosti građevina koje za svoj rad koriste tijela javne vlasti Republike Hrvatske (u vlasništvu RH i u najmu)

Dubrovačko-neretvanska županija izvještava da je u Obrtničkoj i tehničkoj školi u Dubrovniku izgrađen sanitarni čvor za osobe s invaliditetom. Uz financijsku pomoć Grada Dubrovnika ugrađena je podizna rampa za osobe s invaliditetom na ulazu u zgradu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje – područne službe Dubrovnik. Općina Župa dubrovačka osigurava različite oblike pomoći na području komunikacije osobama s invaliditetom. Ličko-senjska županija izvještava da je Općina Plitvička jezera kod završenih građevina u 2019. godini (Kulturno-informacijski centar) osigurala pristup osobama s invaliditetom i da je ugrađeno dizalo. Splitsko-dalmatinska županija je u suradnji s Udrugama osoba sa invaliditetom utvrdila prioritete u prilagođavanju objekata javnih ustanova osobama s invaliditetom, te su obaviješteni predstavnici institucija o potrebi prilagodbe njihovih prostora (grad Sinj). Sisačko-moslavačka županija izvještava da Grad Kutina i nadalje radi na uklanjanju određenih barijera (Privitak br. 70.). Udruga invalida rada grada Siska i Udruga slijepih SMŽ-Sisak zajednički prate provedbu osiguranja pristupačnosti kod gradnje novih i rekonstrukcije postojećih građevina. Koprivničko-križevačka županija, Grad Đurđevac kontinuirano radi na uklanjanju arhitektonskih barijera na javnim površinama i na prilazima javnim objektima. Istarska županija - Grad Pula preinake i dogradnje u svrhu pristupačnosti osigurava na proračunskoj poziciji investicija, Grad Poreč koji ima zajedničku proračunsku poziciju za izvođenje radova na prometnicama i poziciju za izvođenje radova na drugim lokacijama. U okviru projekta „Energetska obnova zgrade Osnovne škole Ivana Batelića - Raša na adresi Ivana Batelića 1, Raša“ izvedena je ugradnja dizala te dvorišna rampa i unutarnja rampa za pristup osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću. Međimurska županija, Općina Donja Dubrava izvještava o izgradnji prilazne rampe u prostorije Općine. Općina Goričan prilikom rekonstrukcije i obnove Doma kulture nastoji osigurati pristupačan sanitarni čvor. Broj sanitarnih čvorova povećan je u odnosu na postojeće stanje. Unutar zgrade planira se omogućiti pristupačan prilaz u prizemlju i u dvoranu. Brodsko-posavska županija, Grad Slavonski Brod planira reviziju gradskog Vodiča za osobe s invaliditetom koja će omogućiti pregled svih ustanova i institucija u gradu s obzirom na stupanj pristupačnosti. Vukovarsko-srijemska županija izvještava da su u 2019. godini Grad Vukovar (iznosom od 142.000,0 kn) i Grad Otok (iznosom od 43.250,19 kn) iz vlastitih sredstava osiguravali pristupačnost osobama s invaliditetom (Privitak br. 71.). Šibensko-kninska županija, Grad Šibenik radi na osiguravanju pristupačnosti gradskih lokacija, u proračunskoj 2019. godini svi zahtjevi za osiguravanje pristupačnosti su izvršeni (Privitak br. 72.). Splitsko-dalmatinska županija izvještava o osiguravanju pristupačnosti škola kojima je osnivač (Privitak br. 73.). Osječko-baranjska županija izvještava da Grad Osijek u svom proračunu osigurava sredstva u svrhu osiguranja pristupačnosti, za što je utrošeno 114.475,36 kn, izrađena je projektna dokumentacija te su izvedena četiri pristupa na javnoj površini. Na području grada Belišća sve javne zgrade imaju osigurane rampe, podizne rampe i dizala. Koprivničko-križevačka županija izvještava o ugradnji dvije koso-podizne platforme u osnovnim školama u Đelekovcu i Novigradu Podravskom u suradnji s Ministarstvom hrvatskih branitelja. Grad Đurđevac u suradnji s Ministarstvom graditeljstva i prostornog planiranja i Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije sufinancirao energetska obnovu zgrade Osnovne škole Đurđevac i energetska obnovu zgrade Područne škole za djecu s teškoćama u razvoju – odobrenim sredstvima u zgradi Osnovne škole ugrađena je podizna platforma za pristup svim prostorijama u školi. Za sufinanciranje energetske obnove zgrade Osnovne škole Đurđevac, te energetska obnovu zgrade Područne škole za djecu s teškoćama u razvoju i dogradnju škole Grad Đurđevac je osigurao 429.229,05 kn. Krapinsko-zagorska županija, u Upravnoj zgradi Grada Pregrade uređena je multimedijalna dvorana koja je ustupljena udrugama na korištenje no cijela zgrada je u potpunosti nepristupačna osobama s invaliditetom, te će Grad Pregrada nastaviti sa aktivnostima usmjerenim na realizaciju ugradnje dizala. Bjelovarsko-bilogorska županija izvještava da se u Daruvaru kontinuirano uklanjaju arhitektonske barijere (pristup nogostupima), u srednjoj školi Daruvar (3 škole na istoj lokaciji) ugrađeno dizalo, ulazi u škole su pristupačni. Postavljena je podizna platforma u zgradi Gradske uprave Daruvar, a osigurano je i parkirno mjesto za osobe s invaliditetom. Varaždinska

županija ističe projekt Energetske obnove zgrade Društvenog doma na adresi Ljudevita Gaja 1, Nova Ves Petrijanečka sufinanciranog iz Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 314.260,56 kn i Općine Petrijanec u iznosu od 681.694,44 kn, kojim je postavljena i rampa za osobe s invaliditetom za koju je utrošeno 18.508,25 kn.

Mjera 6. Poticati osiguravanje pristupačnosti stambenih objekata osobama s invaliditetom

Ličko-senjska županija, Grad Otočac je i dalje uključen u praćenje i nadziranje pristupa stambenim objektima u kojima stanuju osobe s invaliditetom ili djeca s teškoćama u razvoju. Brodsko-posavska županija izvještava da Grad Slavonski Brod kroz Program javnih potreba iz područja zdravstva i socijalne skrbi planirana potpora za prilagodbu stambenih objekata u kojima stanuju osobe s invaliditetom. Zagrebačka županija izvještava da je Grad Zaprešić utrošio 75.321,80 kn iz vlastitog proračuna za adaptaciju privatne kuće osobama s invaliditetom. Primorsko-goranska županija izvještava da je Grad Rijeka u sklopu projekta "Rijeka-zdravi grad" u svrhu prilagodbe stambenog prostora osobama s invaliditetom utrošio 149.000,00 kn. Grad Kraljevica utrošio 14.500,00 kn za poboljšanje uvjeta stanovanja osoba s invaliditetom. Grad Varaždin prilikom gradnje stanova za najam izgradio je 6 stanova prilagođenih osobama s invaliditetom. Grad Šibenik, kontinuirano radi na osiguravanju pristupačnosti stambenih objekata. Grad Zagreb izvještava kako se broj dodijeljenih stanova u skladu s Odlukom o najmu stanova (Službeni glasnik Grada Zagreba 22/09, 3/12, 15/12 i 22/13) odnosi isključivo na osobe kojima je rješenjem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje utvrđeno 100% tjelesno oštećenje ili opća nesposobnost za rad ili je nalazom i mišljenjem tijela vještačenja u postupku ostvarivanja prava iz socijalne skrbi utvrđeno teže tjelesno ili mentalno oštećenje i psihička bolest i potpuna ovisnost o tuđoj njezi i brizi, a korisnici su prava socijalne skrbi na temelju Zakona o socijalnoj skrbi, i to: stalne pomoći, doplatka za pomoć i njegu, te osobne invalidnine. Sukladno članku 7. stavak 1. i 2. Odluke o najmu stanova stanovi su dani u najam izvan liste reda prvenstva sukladno dostavljenom mišljenju/preporuci Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom i Gradskog ureda za branitelje. Napominju kako su iz izvješća izuzete žrtve obiteljskog nasilja. Temeljem članka 7. navedene Odluke u 2019. ukupno je dodijeljen 91 stan.

Mjera 7. Osiguravanje pristupačnosti javnog prometa osobama s invaliditetom

Vukovarsko-srijemska županija navodi da je jedno cestovno prijevozno sredstvo prilagođeno osobama s invaliditetom, te da su četiri kolodvora i stajališta pristupačna osobama s invaliditetom. Grad Vinkovci iz vlastitog proračuna sufinancira osobni dohodak za djelatnika koji obavlja prijevoz za potrebe osoba s invaliditetom u specijalnom vozilu u iznosu od 80.000,00 kn. Grad Ilok sufinancirao je prijevoz osobnim vozilom roditeljima djece s poteškoćama u razvoju kojima se u Udruzi Vukovarski leptirići osigurava terapija i rehabilitacija. Društvo multiple skleroze Brodsko-posavske županije i Radio 92FM tijekom 2019. godine proveli su akciju „Želiš li se mijenjati za moje mjesto“. Šibensko-kninska županija izvještava da je Grad Knin sufinancirao nabavu kombi vozila prilagođenog prijevozu osoba s invaliditetom u iznosu od 80.000,00 kn, za svakodnevni prijevoz djece na rehabilitacijsku terapiju. Općina Tisno djelomično je prilagodila autobusna stajališta osobama s invaliditetom. Splitsko-dalmatinska županija izvještava da je u Gradu Sinju prilagođen pristup Autobusnom kolodvoru, Grad Split je ugradio 61 rampu te je označio 29 parkirališnih mjesta. Splitsko-dalmatinska županija je financirala međugradski prijevoz djece s teškoćama u razvoju u iznosu od 80.157,00 kn. U Splitu su postavljena 4 prometna znaka (vertikalna signalizacija), 143 obojena postojeća i nova znaka za osobe s invaliditetom (horizontalna signalizacija), te je izgrađeno 10 rampi. Znakovi i stupovi sa slikama osoba s invaliditetom iz stvarnog života su postavljeni na parkirališnim mjestima za osobe s invaliditetom kojima upravlja Grad Split i Društvo Split parking d.o.o. Pomoću pilot projekta ugradnje Narrow Band Senzornog sustava na parkirališnim mjestima za osobe s invaliditetom ugrađeno je 28 senzora. Zadarska županija je izdvojila sredstva u iznosu od 10.000,00 kn za Udrugu tjelesnih invalida Zadarske županije u svrhu taxi prijevoza osoba s invaliditetom na području županije. Liburnija d.o.o. je nabavila 25 novih autobusa prema normi EURO VI prilagođenih osobama s invaliditetom. Ukupna vrijednost projekta je 45 milijuna kuna, od čega je 36 milijuna kuna iz sredstava europskog kohezijskog fonda, dok je preostalo plaćeno iz

državnog proračuna, preko Javnog poziva koje je raspisalo nadležno Ministarstvo. Za županijski promet nabavljeno je 8 prigradskih autobusa s podiznom rampom, prilagođenih osobama koje koriste invalidska kolica, 11 prigradskih autobusa prilagođenih osobama smanjene pokretljivosti, s mogućnošću ugradnje lifta. Na području svake općine potpisnice prometovati će jedan od spomenutih novo nabavljenih autobusa. Trajanje projekta je od 1. srpnja 2018. godine do 30. lipnja 2020. godine. Krapinsko-zagorska županija izvještava da je Grad Klanjec izvršio ugradnju 2 upuštена rubnjaka na nogostupu uz nerazvrstanu cestu, te da je u Općini Mače izgrađen nogostup na dionici Veliki Bukovec. Osječko-baranjska županija, Grad Osijek izradio je analizu pristupačnosti javnog prometa osobama s invaliditetom, tramvajski i autobusni prijevoz (Privitak br. 74., Tablica br. 1.). U provedbi je projekt „Modernizacija tramvajske infrastrukture na području grada Osijeka“ kojim je planirano obnoviti 23 tramvajska stajališta. Projekt uključuje suradnju s udrugama civilnog društva na području Grada Osijeka. Projekt „Nabavka autobusa za Gradski prijevoz putnika“ završen je primopredajom 12 novih autobusa marke MAN LION CITY, 28. siječnja 2019. godine, kada su isti pušteni na prometnice grada Osijeka (Privitak br. 74., Tablica br. 2.). Grad Valpovo ima obilježena parkirna mjesta za osobe s invaliditetom. Zagrebačka županija pristupačnost javnog cestovnog prometa osobama s invaliditetom osigurava kroz sufinanciranje troškova prijevoza osobama s invaliditetom, Grad Jastrebarsko sufinancirao je troškove prijevoza osobama s invaliditetom u visini 75% cijene mjesečne pokazne karte. Za dvije osobe s invaliditetom s područja Općine Pisarovina financirana je autobusna karta za javni prijevoz „Samoborčec-Autoturist“. Prijevoz osoba s invaliditetom ZET-ovim vozilima Grad Zaprešić je subvencionirao iznosom koji odgovara punoj cijeni karte za što je utrošeno 100.000,00 kn. Varaždinska županija izvještava da je u sklopu investicijskog održavanja prometnica i sanacije prometnica nakon radova na interventnom održavanju vodoopskrbne mreže na području Grada Varaždina rekonstruirano 28 prilagođenih cestovnih rampa za osobe s invaliditetom čiji ukupni trošak iznosi oko 280.000,00 kn. Primorsko-goranska županija je sufinancirala troškove prijevoza osobama s invaliditetom i osigurala specijalizirano vozilo udruzi osoba s invaliditetom za što je iz proračuna županije utrošeno ukupno 355.000,00 kn, a pristupačnost je osiguravala i Općina Viškovo te Grad Crikvenica (Privitak br. 75.) U Gradu Rijeci osobama s invaliditetom dostupne su tri vrste/oblika besplatnog prijevoza u cestovnom prometu (Privitak br. 76.). Koprivničko-križevačka županija, Grad Koprivnica ima 2 kombi vozila, a Novigrad Podravski sufinancira prijevoz dvjema osobama s invaliditetom prilagođenim vozilom. U provedbi surađuju s Udrugom osoba s invaliditetom „Bolje sutra“ Grada Koprivnice i Taxi službom „Sunce“. Istarska županija izvještava o poduzetim aktivnostima u osiguravanju pristupačnosti javnog prometa kao i projektima koji se u navedenu svrhu provode na području županije (Privitak br. 77.). Karlovačka županija izvještava kako je Grad Duga Resa utrošio 20.000,00 kn na osiguravanje pristupačnosti pješačkih prijelaza kroz Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. godinu, te je sufinancirao troškove prijevoza iznosom od 23.920,00 kn. Grad Ogulin je osigurao 4 pristupačna pješačka prijelaza osobama s invaliditetom za što je utrošeno 40.000,00 kn. Grad Zagreb je u prosincu 2019. godine objavio Poziv pod nazivom „ITU - Modernizacija pješačkih pothodnika povezanih s javnim prijevozom na području Grada Zagreba“. Ukupna vrijednost projekta iznosi oko 56.167.670,59 kn, dok bespovratna sredstva iznose 47.742.520,00 kn (Privitak br. 78., Tablica br. 1.). Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet je u 2019. godini nabavio 74 zvučna signalizatora za slijepe i slabovidne osobe (Privitak br. 78., Tablici br. 2.). U 2019. godini izrađen je projekt poboljšanja uvjeta za kretanje slijepih i slabovidnih osoba na području gradskih četvrti Gornji grad – Medveščak i Donji grad. U 2019. godini izvedeni su radovi na stajalištima javnog gradskog prometa koji su uključivali postavljanje taktilnih površina i upuštanje rubnjaka (Privitak br. 78., Tablica br. 3. i br. 4.). Zagrebački holding d.o.o. izradio je 458,3 m2 asfaltnih pješačkih rampi, 116,80 m2 prelaganja/upuštanja betonskih rubnjaka te 37 m2 prelaganja/upuštanja granitnih rubnjaka. Za navedeno je utrošeno 388.235,50 kn. Tramvajski vozni park čine 142 niskopodna tramvaja (45% od ukupnog broja tramvaja). Od ukupno 434 autobusa, 328 ih je niskopodnih (76%). Od ukupno 257 tramvajskih stajališta, 178 tramvajskih stajališta prilagođeno je osobama s invaliditetom (69%). Krajem 2019. godine, Zagrebački električni tramvaj potpisao je Ugovor o dodjeli bespovratnih

sredstava za projekt „Nabava 29 autobusa za ZET d.o.o.“ Ukupna vrijednost projekta iznosi 55.836.012,50 kn od čega bespovratna sredstava iznose 44.668.810,00 kn. Ugovor sufinancira Europska unija iz Kohezijskog fonda i to s 100%-tnim intenzitetom potpore (85% Kohezijski fond i 15% državni proračun). Projekt je u fazi provedbe te se isporuka 29 autobusa očekuje tijekom 2020. godine. U svrhu osiguranja pristupačnosti vozila javnog gradskog prijevoza u redovnom prometu, Zagrebački električni tramvaj je pokrenuo pilot projekt ugradnje pomične aluminijske rampe u niskopodne tramvaje tip NT2200 i NT2300. Od ukupno 142 vozila postupak ugradnje dovršen je u 129 vozila (realizacija-91%) a ostalih 13 planira se dovršiti do kraja drugog tromjesečja 2020. godine. Iznos ugovora je 5.360.500,00 kn za 142 rampe.

Mjera 9. Poticati razvoj Univerzalnog dizajna.

Sisačko-moslavačka županija izvještava da je potpisan Sporazuma o suradnji između Udruge invalida rada grada Siska, Udruge slijepih SMŽ- Sisak, GI. Udruge KAS i Društvo dijabetičara Sisak koje već 5 godina zaredom dodjeljuje Priznanja za Univerzalni dizajn institucijama, privatnicima, poslovnim subjektima i drugima. Na području županije u 2019. godini dodijeljena su četiri priznanja za univerzalni dizajn.

7. Profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje, rad i mirovinsko osiguranje

Mjera 1. Analizirati, pratiti i unaprjeđivati primjenu postojeće zakonske regulative i aktualne politike u području rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom

Varaždinska županija, općina Bednja izvještava da je kroz Projekt „Zaželi biti uključena“ - dana 16. srpnja 2018. godine potpisan Ugovor o radu na određeno vrijeme sa 14 radnica za pomoć u kući. U sklopu projekta zaposlena je gerontodomačica - osoba s invaliditetom. Grad Zagreb osnivač je URIHO - Ustanove za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, zaštitne radionice koja osposobljava i zapošljava osobe s invaliditetom i druge teže zapošljive osobe. Od ukupnog broja zaposlenika 51 % čine osobe s invaliditetom različitih kategorija i profila. Na dan 31. prosinca 2019. godine imao je 494 zaposlenih radnika, od čega su 294 osobe s invaliditetom. Tijekom 2019. godine novozaposleno je 20 osoba s invaliditetom. Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom kontinuirano provodi aktivnosti kroz Virtualnu radionicu – vježbeničku tvrtku za dugotrajno nezaposlene osobe s invaliditetom s ciljem povećanja njihove zapošljivosti. Također, od 2009. godine provodi se proces profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom i kroz Radni centar u kojem je u 2019. god. bilo četiri korisnika.

Mjera 2. Provoditi mjere aktivne politike zapošljavanja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada

Brodsko-posavska županija izvještava da je kroz provedbu projekta „Zaposlena“- pružanje podrške starijim osobama, Slavonski Brod zaposlio 4 žene s invaliditetom. Na inicijativu Povjerenstva za osobe s invaliditetom Grada Slavonskog Broda dodjeljuje se nagrada poslodavcu godine za osobe s invaliditetom. Splitsko-dalmatinska županija je u svrhu informiranja javnosti i poslodavaca provodila redovne kampanje, organizirala periodične događaje u svrhu senzibilizacije i razmjene iskustava te primjera dobre prakse. Kroz program javnih radova zaposleno je više osoba sa invaliditetom. Grad Split je u suradnji s DES-om organizacijski, kadrovski i sadržajno omogućio dodatno zapošljavanje osoba s invaliditetom. Splitsko-dalmatinska županija je sukladno obvezama koje proizlaze iz Ugovora o prijenosu osnivačkog udjela u Ustanovi "DES" i Ugovora o preoblikovanju Ustanove dodijelila Ustanovi sredstva u iznosu od 2.250.000.000,00 kn (Privitak br. 79.). U Splitsko-dalmatinskoj županiji zaposleno je 14 osoba s invaliditetom za koje su osigurana sredstva u županijskom proračunu za izvještajnu godinu u iznosu od 2.249.358,47 kn. Istarska županija je Udruzi Inpromo u 2019. godini dodijelila 50.000,00 kn za provedbu Programa: Poticanje intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada. Tijekom 2019. godine 20 osoba s invaliditetom sudjelovalo je u projektu od kojih je 8 zaposleno u Udruzi. Istarska županija je u 2019. godini dodijelila Zaštitnoj radionici Tekop Novi pojedinačnu državnu potporu u iznosu od 550.000,00 kn kao potporu za zapošljavanje osoba s invaliditetom. Zaštitna radionica Tekop Nova ima ukupno

34 zaposlene osobe od čega 19 osoba s invaliditetom, odnosno 55,88% od ukupno zaposlenih. Sisačko-moslavačka županija, Grad Kutina izvještava da je u 2019. godini održan Sajam poslova u okviru kojeg su predstavljene mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom. Međimurska županija, Grad Prelog potiče zapošljavanje osoba s invaliditetom u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom ujedno je i poslodavac dvjema osobama s invaliditetom. Osječko-baranjska županija izvještava da su kroz mjere aktivnog zapošljavanja, tijekom 2019. godine zaposlene osobe s invaliditetom, među njima i osobe koje su žrtve obiteljskog nasilja. Općina Gorjani u okviru Projekta „Program Zaželi Općine Gorjani“ tijekom 2019. godine zaposlila osobu s invaliditetom. Grad Đakovo sufinancira organizaciju Sajma poslova u Osijeku. Grad Belišće izvještava o Young social innovators u udruzi djece i mladih s poteškoćama u razvoju „Zvono“. Mladi društveni poduzetnici iz Tanzanije, Kenije, Perua i Tajlanda boravili u kampu udruge „Zvono“, Citadela od 10. do 15. rujna 2019. godine. Sudjelovali su u organizaciji i pripremi festivala „Forest Art“ koji se održao 13. i 14. rujna 2019. godine na kampu udruge „Zvono“ Citadela. Zagrebačka županija izvještava da je Općina Pisarovina kroz mjeru javnih radova zaposlila 3 osobe s invaliditetom. Osječko-baranjska županija Koprivničko-križevačka županija izvještava da je u Gradu Koprivnici osobe s invaliditetom zapošljava 36 poslodavaca, u Gradu Đurđevcu osobe s invaliditetom su uključene u gradske aktivnosti, te su zaposlene putem programa javnih radova, također i Općina Virje je u 2019. godini ispunili kvotu zapošljavanja osoba s invaliditetom. Udruga osoba s invaliditetom Križevci kroz ESF projekt „Aktivni i uključeni – mobilnošću i senzibilnošću do zaposlenja“ omogućava osobama s invaliditetom (16) i mladima bez odgovarajuće roditeljske skrbi (5) da imaju sve kompetencije za tržište rada (Uvjerenja o osposobljavanju) te da budu osnaženi za tržište rada i aktivno traženje posla putem motivacijskih radionica, nastoji utjecati na poslodavce (30) sa područja grada Križevaca direktnim zagovaranjem za zapošljavanje osoba s invaliditetom. Putem kampanje jednakih mogućnosti za osoba s invaliditetom i promicanja prednosti zapošljavanja osoba s invaliditetom (Izrada brošure za nezaposlene osobe s invaliditetom) nastoji se podignuti razinu svijesti javnosti. Bjelovarsko-bilogorska županija potiče zapošljavanje osoba s invaliditetom, žrtava obiteljskog nasilja kroz osiguravanje individualizirane podrške u suradnji s udrugama, ustanovama za cjeloživotno obrazovanje, jedinicama lokalne samouprave i poslodavcima, te iz vlastitog proračuna svake godine sufinancira djelovanje Ustanove za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje Suvenir Sirač iznosom od 1.800.000,00 kn. U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji zaposlene su 4 osobe s invaliditetom, u gradovima Čazma i Daruvar prisutno je i samozapošljavanje osoba s invaliditetom. Grad Zagreb izvještava da je Zagrebački inovacijski centar d.o.o. odnosno Poduzetnički centar - Plavi ured u 2019. godini održao ukupno 147 seminara i predavanja na kojima je sudjelovalo 2.464 polaznika od kojih su njih 42 ili 1,7% osobe s invaliditetom. Za navedenu aktivnost utrošeno je 197.000,00 kn. Aktivnosti organizirane tijekom 2019. godine vidljive su u Privitku br. 80. Na temelju Javnog natječaja za dodjelu potpora za očuvanje i razvoj tradicijskih, deficitarnih i proizvodnih obrtničkih djelatnosti u 2019. odobrena je ukupno 991 potpora u iznosu od 16.079.500,00 kn. Od ukupnog broja odobrenih potpora, 23 potpore ili 2,32% u iznosu od 666.000,00 kn odobreno je obrtima koji zapošljavaju ili su u vlasništvu osoba s invaliditetom. Grad Zagreb je u sklopu Programa državne potpore za zapošljavanje osoba s invaliditetom za 2019., dodijelio potpore dvjema zaštitnim radionicama: Ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (URIHO) u iznosu od 27.550.000,00 kn i Ladi d.o.o. za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom u iznosu od 1.450.000,00 kn. URIHO je tijekom 2019. zapošljavao 294 (od ukupno 494 zaposlenih), a Lada d.o.o. ukupno 16 osoba s invaliditetom (od ukupno 28). Programom poticanja razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva u Gradu Zagrebu 2019.-2023. godine (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/19) prihvaćena je i mjera za potpore društvenoga poduzetništva. Sukladno Pravilniku o kriterijima i načinu dodjele potpora za razvoj društvenog poduzetništva (Službeni glasnik Grada Zagreba 10/19,14/19), 10. lipnja 2019. godine raspisan je Javni natječaj za dodjelu potpora za razvoj društvenog poduzetništva temeljem kojeg je zaprimljeno 13 zahtjeva, od kojih su 4 u potpunosti ispunjavala kriterije. Ukupna vrijednost projekata bila je 1.654.591,30 kn, a odobreno je 1.135.010,04 kn., pri čemu je najviši iznos po pojedinom projektu mogao iznositi 350.000,00 kn, a najniži 50.000,00 kn. godišnje. Od četiri odobrene potpore, dvije se odnose na društvene

poduzetnike koji zapošljavaju ukupno 11 osoba s invaliditetom, a realizacijom poduzetničke aktivnost planiraju zaposliti još dvije osobe s invaliditetom. Iznos tih potpora je 570.444,00 kn. Kao rezultat ove mjere treba posebno istaknuti prvi socijalno poduzetnički projekt Udruge slijepih Zagreb i zadruga Martinov plašt pod nazivom Sapuni s točkicama. Udruga slijepih je na tim temeljima osnovala poduzeće za proizvodnju SFERA VISIJA j.d.o.o, koje je tijekom 2019. imalo tri zaposlene osobe s oštećenjem vida. Savez gluhih i nagluhih Grada Zagreba 2016. osnovao je „Znak tišine d.o.o.“. Sredstvima natječaja Grada Zagreba, otvorili su „SilentCaffe“, prvi i jedini kafić u Republici Hrvatskoj u kojem su zaposleni gluhi konobari. U 2019. god. također su osnovali integrativno poduzeće, u kojem djeluju tiskara i šivaona, a koje zapošljava 11 osoba s invaliditetom. U gradskim upravnim tijelima Grada Zagreba, na dan 31. prosinca 2019. godine, bilo je zaposleno 3168 službenika, od kojih je ukupno 80 osoba s invaliditetom, što je četiri osobe s invaliditetom više u odnosu na isto razdoblje 2018. godine. Na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa bila je jedna osoba s invaliditetom. Navedene osobe ispunjavaju uvjete za upis u Očevidnik zaposlenih osoba s invaliditetom.

Mjera 4. Povećati dostupnost informacija i edukacija kojima se promiču različiti oblici samozapošljavanja osoba s invaliditetom i osigurati učinkovite mjere za poticanje samozapošljavanja osoba s invaliditetom

Krapinsko-zagorska županija izvještava da su Hrvatski zavod za zapošljavanje, PS Krapina i Podružnica Obiteljski centar proveli edukaciju osoba s invaliditetom na temu „Samopouzdanje – zašto nam je važno?“ s ciljem motiviranja osoba s invaliditetom na aktivnije uključivanje na tržište rada, jačanje osobnih kapaciteta i učenja socijalnih vještina. Edukacija s istom svrhom održana je i u Udruzi slijepih Krapinsko-zagorske županije te u Udruzi osoba s invaliditetom Krapinsko-zagorske županije. Varaždinska županija, izvještava da Grad Varaždinske Toplice redovito objavljuje na vlastitim internetskim stranicama i oglasnoj ploči Grada oglase, objave i zahtjeve nadležnog Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, u pogledu otvorenih radnih mjesta. Grad Varaždinske Toplice uključen je u projekt ZAŽELI, kao partner, u okviru kojeg je zaposleno 29 gerontodomaćica. Osječko-baranjska županija izvještava da je tijekom 2019. godine Grad Đakovo isplatio potpore za ukupno 216 gospodarstvenika i poljoprivrednika u ukupnom iznosu od 1.923.689,68 kn, u sklopu Programa poticanja razvoja gospodarstva i Programa potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju. Koprivničko-križevačka županija, Grad Koprivnica temeljem odluka o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i gradskim porezima, omogućuje povoljnije uvjete pokretanja i obavljanja poduzetničke djelatnosti za osobe s invaliditetom. Grad Zagreb sve informacije koje se tiču osoba s invaliditetom (natječaji i rezultati natječaja, zakonske izmjene i dopune, obavijesti i dr.), objavljuje na svojim službenim stranicama. Također se redovito obavještavaju i mediji koji prate sve gradske aktivnosti prema osobama s invaliditetom pa su informacije dostupne i putem web portala, lokalnih TV i radio emisija.

Mjera 5. Razvijati model neprofitnog (društvenog) poduzetništva i druge modele socijalnog zapošljavanja osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj, uključujući i zapošljavanje uz podršku u skladu s uspješnim međunarodnim praksama

Brodsko-posavska županija izvještava da je razvoj socijalnog poduzetništva ostvaren kroz projekt „Pakirnica dobrih želja“ Centra za inkluzivnu podršku Slavonski Brod. Udruga osoba s intelektualnim poteškoćama „Regoč“ osigurala je uvjete za razvoj društvenog poduzetništva kupovinom novih prostora i poljoprivrednog zemljišta. Grad Slavonski Brod i udruge osoba s invaliditetom ostvaruju kontinuiranu suradnju s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje Područna služba Slavonski Brod pri kojoj je zaposlena osoba zadužena za zapošljavanje osoba s invaliditetom. Grad isto tako dodjelom nagrade za poslodavca godine potiče lokalne poduzetnike na zapošljavanje osoba s invaliditetom. Sisačko-moslavačka županija izvještava da je Grad Petrinja partner udrugama koje planiraju provoditi ili provode projekte osposobljavanja i usavršavanja osoba s invaliditetom, te isto i sufinancira. Također zapošljava i provodi stručno usavršavanje osoba s invaliditetom. Ustupio je prostor i potpora je Udruzi osoba s invaliditetom SMŽ u projektu „Inkluzivne farme“ kao budućeg

centra za boravak i neovisno življenje djece i mladih s teškoćama u razvoju. U Koprivničko-križevačkoj županiji, Grad Križevci izvještava da su zatražena i odobrena sredstva za proširenje poslovanja socijalnog poduzeća Hedona d.o.o., čime se olakšava proces proizvodnje osobama s invaliditetom.

8. Pravna zaštita i zaštita od zlostavljanja

Mjera 1. Omogućiti osobama s invaliditetom dostupnost informacija o zaštiti od nasilja i učinkovit sustav podrške svim osobama s invaliditetom žrtvama nasilja, posebno ženama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju

Brodsko-posavska županija izvještava da na području županije djeluje Udruga „Brod“- grupa za ženska ljudska prava što doprinosi boljem uočavanju i rješavanju problema za žrtve nasilja. Krapinsko-zagorska županija provodi trogodišnji program psihosocijalne podrške žrtvama nasilja u sklopu kojeg djeluje savjetovalište, a također intenzivno radi i na osnivanju sigurne kuće. Nadalje ističe da je Podružnica Obiteljski centar u suradnji s Udrugom distrofičara Krapina obilježila Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama te da je provedena Kampanja „Bijela vrpca“ u sklopu koje su održana tematska predavanja o prevenciji nasilja za učenike, provedeni preventivni programi u svrhu edukacije i osnaživanja osoba s invaliditetom s ciljem podizanja svijesti o nasilju i mogućnosti zaštite, a realiziraju se u okviru „Savjetovališta za osobe s invaliditetom“. Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Krapinsko-zagorske županije organiziralo je tematsku sjednicu na temu provođenja Protokola o postupanju u slučaju nasilja. Međimurska županija izvještava o sufinanciranju rada Sigurne kuće Čakovec od strane grada Preloga, te o održanom Stručnom skupu na temu nasilja u obitelji namijenjen zaposlenicima. Koprivničko-križevačka županija izvještava o djelovanju Pravne klinike u Gradu Koprivnici, te o Mreži žena s invaliditetom (Križevci) koja pruža podršku, osnaživanje i zaštitu prava ženama s invaliditetom žrtvama nasilja putem SOS telefona. Omogućena je i pravna pomoć putem pravnog savjetovališta Hrvatskog saveza udruga invalida rada. Bjelovarsko-bilogorska županija ističe djelovanje skloništa za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja na području županije. Dubrovačko-neretvanska županija izvještava o privremenom rješenju za smještaj žena žrtava obiteljskog nasilja koji je prilagođen i ženama s invaliditetom, te da radi na osiguravanju trajnog rješenja za smještaj žena žrtava obiteljskog nasilja u kroz projekt ukupne vrijednosti 9.452.748,58 kn, od čega rekonstrukcija i opremanje infrastrukture za pružanje usluga organiziranog stanovanja za žrtve nasilja u obitelji iznosi 7.062.500,00 kn. Primorsko-goranska, Splitsko-dalmatinska, Vukovarsko-srijemska, Istarska i Varaždinska županija izvještavaju o programima, projektima i skloništim koji djeluju na području njihovih županija (Privitak br. 81.). Savez udruga osoba s invaliditetom Karlovačke županije pruža usluge u suradnji s Pravnom klinikom Pravnog fakulteta u Zagrebu vezane uz besplatnu pravnu pomoć. Grad Zagreb je osnivač Doma za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja „Duga – Zagreb“ u kojem se pružaju usluge smještaja, savjetovališta, psihosocijalnih tretmana počinitelja nasilja u obitelji, od rujna 2019. godine djeluje na još jednoj lokaciji koja je u potpunosti pristupačna osobama s invaliditetom. Tijekom 2019. godine, usluge savjetovališta koristilo je ukupno 528 osoba (76 muškaraca i 452 žene), od čega je bilo 29 osoba s invaliditetom (5,5% od ukupnog broja korisnika). Telefonsko savjetovanje zatraženo je u 42% situacija, a 52% korisnika primilo je uslugu osobnog savjetovanja u prostoru Savjetovališta. Elektroničkom poštom odrađeno je 6% savjetovanja, 95% korisnika trebalo je kombinirano savjetovanje: pravno, psihološko i iz područja socijalne skrbi. Za navedenu aktivnost iz Proračuna Grada Zagreba u 2019. godine, utrošeno je 193.830,79 kn.

Grad Zagreb kontinuirano osigurava savjetovališni rad preko savjetovališta Dnevnog centra „Mali dom – Zagreb“ čije usluge savjetovališta je u 2019. godini koristilo 120 korisnika. U sklopu Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH, i u 2019. godini nastavio je s radom SOIH - SOS telefon za žene s invaliditetom žrtve nasilja. Tijekom 2019. godine uslugu je koristilo 39 osoba.

Gradski ured za branitelje tijekom 2019. godine nastavio je s podupiranjem različitih oblika izvaninstitucionalnih potpora osobama s invaliditetom i članovima njihovih obitelji, sustavnim osiguravanjem savjetovališnog rada kroz Savjetovalište za hrvatske branitelje Grada Zagreba i članove njihovih obitelji (u 2019. godini kroz 6 mjeseci pomoć su zatražila 164 hrvatska branitelja),

te Savjetovalište za supruge i djecu hrvatskih branitelja liječenih od PTSP-a. U 2019. godini pomoć je zatražilo 345 članova obitelji hrvatskih branitelja liječenih od PTSP-a za navedene aktivnosti utrošeno je ukupno 150.000,00 kn. Za rad savjetovališta za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja Doma za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja "Duga - Zagreb" iz Proračuna Grada Zagreba u 2019. godini utrošeno je 193.830,79 kn. S obzirom na to Dom za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja "Duga - Zagreb" ne vodi evidenciju o utrošenim sredstvima isključivo za osobe s invaliditetom, iznos nije prikazan u ukupnoj sumi utrošenih sredstava.

Mjera 8. Osigurati učinkovitu zaštitu žena s invaliditetom i djevojčica s teškoćama u razvoju od nasilja, uključujući seksualnog nasilja

Zadarska županija izvještava kako su se sukladno planu i programu rada Povjerenstva za ravnopravnost spolova za 2019. godinu provodile i aktivnosti osvještavanja javnosti o problematici nasilja nad ženama s invaliditetom i djevojčicama s teškoćama u razvoju. Predsjednica Povjerenstva sudjelovala je na predstavljanju i raspravi o izvještaju Svjetske banke Investiranje u jednake mogućnosti za sve: analiza rodne ravnopravnosti u Hrvatskoj (22. ožujka 2019. godine u Zagrebu); te na premijernom predstavljanju preventivnog Projekta Lily usmjerenog na sprječavanje svih oblika nasilja prema ženama (10. lipnja 2019. godine u Vukovaru). Istarska županija izvještava da grad Pula kontinuirano financira i sudjeluje u organizaciji predavanja, tribina i aktivnosti osvještavanja javnosti o problematici nasilja kroz rad Vijeća za prevenciju kriminaliteta, sufinanciranjem projekata udruga te obilježavanjem svjetskog Dana različitosti. Sisačko-moslavačka županija u programu rada Savjetovališta za djecu, adolescente i obitelj koje financira Grad Petrinja, kao i u radu Udruge osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije, provodi program Škole nenasilja, Dan mira i sl. Tijekom 2019. godine Koordinacijski odbor Kutina-grad prijatelj djece provodio je projekt „Sportom protiv nasilja“ u koji su uključena i djeca s teškoćama u razvoju. Grad Gospić izvještava o kampanji za borbu protiv obiteljskog nasilja nad ženama koju je provodio u suradnji sa Ličko-senjskom županijom, Gradskim društvom Crvenog križa Gospić, Ministarstvom unutarnjih poslova Policijskom upravom Ličko-senjske županije i Centrom za socijalnu skrb Gospić.

Grad Zagreb izvještava kako je Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske u sklopu aktivnosti „Ne nasilju nad ženama s invaliditetom“, koju je sufinancirao Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, organizirala sedmodnevni trening na kojem je sudjelovalo 20 žena članica Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske -Mreže žena s invaliditetom. Treningom su obuhvaćena područja reproduktivnog zdravlja, zaštite žena s invaliditetom od nasilja, pružanje psihosocijalne podrške te unapređenje položaja žena s invaliditetom u Republici Hrvatskoj. U sklopu kampanje 16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama, u organizaciji Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, u prosincu je održana Treća konferencija za žene s invaliditetom „Nasilju - NE i NE“, s ciljem prikazivanja izvješća Posebne izjaviteljice UN-a o pravima osoba s invaliditetom vezano uz sterilizaciju djevojka i žena s invaliditetom te poteškoća s kojima se susreću žene s invaliditetom pri ostvarivanju prava na reproduktivno i spolno zdravlje. Ovom prigodom održano je i završno predstavljanje rezultata provedene Kampanje. Za navedene aktivnosti utrošeno je u 2019. ukupno 35.000,00 kn.

9. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti

Mjera 1. Omogućiti slobodno pretraživanje, primanje i prosljeđivanje informacija prema izboru pojedinca – osobe s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s drugim članovima društva

Mjera 2. Koristiti nove IKT tehnologije u cilju povećanja neovisnosti i kvalitete života osoba s invaliditetom.

Iz zaprimljenih izvješća jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno županija vidljivo je da se pristup informacijama uglavnom osigurava putem mrežnih mjesta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na kojima redovito objavljuju i ažuriraju informacije o pravima i uslugama, službene akte iz svog djelokruga objavljuju u službenim glasilima, a sve dodatne informacije i obavijesti objavljuju se i putem besplatnih mjesečnika, tiskanih izdanja novina, newsletter-ima, godišnjim informatorima, putem društvenih mreža te putem medija (radio, televizija, novine), većina

navodi komunikaciju putem elektroničke pošte i telefonom, te navode kako imaju zaposlenike koji su senzibilizirani za rad s osobama s invaliditetom. Također u međusobnoj suradnji s udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, šire važne informacije vezane uz prava osoba s invaliditetom. Uglavnom izvještavaju da se vodi računa o pristupačnosti mrežnih mjesta, a s tim u vezi Koprivničko-križevačka županija izvještava da se Udruga osoba s invaliditetom Križevci uključila u provedbu Kampanje za primjenu Zakona o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora (Narodne novine, broj 17/19) u sklopu Europskog tjedna mobilnosti te je tijelima lokalne uprave i samouprave prosljedila promotivne materijalne i informaciju o obvezama i rokovima koje iz Zakona proizlaze. Grad Varaždin navodi da je svoje stranice već uskladio s navedenim Zakonom. Grad Varaždinske Toplice potiče korištenje servisa e – Građani. Brodsko-posavska županija izvještava da je djelovanjem Radija 92 FM znatno poboljšana informiranost osoba s invaliditetom, a udrugama je omogućeno predstavljanje njihovog rada. Karlovačka županija ističe izrađen Katalog prava i usluga za osobe s invaliditetom, dostupan na <http://katalog.suoikz.hr/>. Vukovarsko-srijemska županija izvještava da Općina Drenovci je u svrhu osiguravanja dostupnosti pristupačnih informacija je iz općinskih sredstava utrošila 20.000,00 kn. Istarska županija izvještava da Grad Pula ističe kontinuiranu komunikaciju s udrugama osoba s invaliditetom kroz koje se diseminiraju sve ključne informacije, također ima osiguran veći broj e-usluga te potiče e-uključenost. Grad Poreč ističe da Gradska uprava raspolaže sa scannerima i fotokopirnim aparatima, koji utječu na dostupnost dokumenata. Svi djelatnici gradske uprave dužni su, po zahtjevu osobe s invaliditetom primiti je u prostorima gradske uprave koji su arhitektonski pristupačni. Krapinsko-zagorska županija omogućila je udrugama osoba s invaliditetom besplatno promoviranje i prezentiranje njihovih programa i projekata. Općina Budinščina ugovorila je suradnja s lokalnom radio stanicom vezano uz javno informiranje građana, te godišnje u navedenu svrhu osigurava oko 30.000,00 kn. Grad Pregrada izdaje gradski list „Glas Pregrade“ u tiskanom izdanju tri puta godišnje. Objavljeno je nekoliko promotivnih videa o Gradu Pregradi, dostupna na YouTube kanalu Grada. Osječko-baranjska županija, Grad Osijek omogućava praćenje sjednica Gradskog vijeća Grada Osijeka na svojoj službenoj stranici. Tijekom sjednice osiguran je tumač/prevoditelj Hrvatskog znakovnog jezika. Primorsko-goranska županija izvještava o on-line savjetniku za Socijalni program Grada Rijeke prilagođen slabovidnim osobama i osobama s oštećenjem sluha. Grad Zagreb izvještava da su se kod izrade novog mrežnog mjesta u svrhu prilagodbe vršile pripremne radnje u pogledu osmišljavanja strukture, sadržaja, teksta, boja i kontrasta, slika, navigacije, linkova i drugih elemenata za snalaženje. Izrađeno je i novo mrežno mjesto Gradske skupštine Grada Zagreba, te novo mrežno mjesto zgizbo-ri.hr za što je utrošeno 56.875,00 kn. Slobodno pretraživanje, primanje i prosljeđivanje informacija dostupno je i osobama s invaliditetom u Knjižnicama Grada Zagreba. Također imaju sustav pretraživanja dostupan za slijepe osobe preko Interneta. U 2019. godini u Knjižnicama grada Zagreba, na 42 lokacije i uz 2 bibliobusa, nabavljeno je 90.849 svezaka knjižne građe, 1.236 primjeraka periodike i 5.574 jedinica ostale građe. Stanje knjižnog fonda na dan 31.12.2019. godine je 2.274.928 jedinica knjižne građe i 135.291 zvučne, video i elektroničke građe. U 2019. godini Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (URIHO) izradila je novo responzivno mrežno mjesto u potpunosti prilagođeno osobama s invaliditetom. Za navedene aktivnosti u 2019. godine utrošeno je ukupno 56.875,00 kn. U izvještajnom razdoblju doradeno je parlamentarno sučelje za elektroničko glasovanje na sjednicama Gradske skupštine Grada Zagreba prema potrebama gradskih zastupnika s invaliditetom. Nadalje, s Hrvatskim društvom stručnih komunikacijskih posrednika za gluhe osobe sklopljen je ugovor o poslovnoj suradnji radi prevođenja na hrvatski znakovni jezik sjednica Gradske skupštine Grada Zagreba i omogućavanja praćenja sjednica putem televizije, interneta i ostalih vizualnih medija. Pokretni ured Zagrebačkog holdinga omogućuje korisnicima znatno pristupačnije i integrirano upravljanje uslugama, a tijekom godine obilazio je sve gradske četvrti prema unaprijed definiranom rasporedu. Također, kroz Pozivni centar omogućeno je i ugovaranje individualnih dolazaka, osobito na adrese starijih i sugrađana s poteškoćama u kretanju, a vozilo je prilagođeno i osobama s invaliditetom.

Mjera 3. Podizanje razine svijesti javnosti o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu i suzbijanju stereotipa i diskriminacije osoba s invaliditetom

Dubrovačko-neretvanska županija donijela je Strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom Dubrovačko-neretvanske županije od 2019. do 2023. godine te su organizirana predavanja za udruge osoba s invaliditetom povodom obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom. Grad Dubrovnik je organizirao stručni skup „Izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom u Grad Dubrovniku“ i stručni skup na kojem su dodijeljena priznanja pojedincima i ustanovama koji promiču prava osoba s invaliditetom. Istarska županija je za provedbu radionica za djecu predškolske i školske dobi u svrhu suzbijanja stereotipa i razvijanja tolerancije, utrošila 35.000,00 kn (Privitak br. 82., Tablica br. 1.). Vukovarsko-srijemska županija izvještava da je Grad Otok sufinancirao 14. Susret osoba sa invaliditetom i njihovih obitelji vinkovačke regije za što je ukupno utrošeno 5.000,00 kn. Splitsko-dalmatinska županija izvještava da je u gradu Splitu tijekom 2019. godine nastavljena provedba kampanje „Želiš li se mijenjati za mjesto“. Snimljen je promotivni film „Kako poboljšati urbanu mobilnost“, kao i video „Skrivena kamera: lijenost nije invalidnost, misli gdje parkiraš!“. Krapinsko-zagorska županija redovitim emisijama na lokalnim radio postajama obrađuje teme vezane uz senzibilizaciju javnosti na probleme osoba s invaliditetom, djece s teškoćama u razvoju. Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Krapinsko-zagorske županije i Koordinacija udruga osoba s invaliditetom Krapinsko-zagorske županije obilježili su Međunarodni dana osoba s invaliditetom. Udruga distrofičara Krapina obilježila je Europski tjedna mobilnosti prigodnim promotivnim aktivnostima. Sisačko-moslavačka županija bila je pokrovitelj XI. Susret invalida rada koji je i financijski podržala, kao i Grad Kutina. Zagrebačka županija obilježava Međunarodni dan osoba s invaliditetom kroz različite aktivnosti s ciljem senzibilizacije javnosti. Za emitiranje radio emisije Vidici jednakih mogućnosti koja je namijenjena osobama s invaliditetom, grad je izdvojio 64.772,50 kn. U sklopu projekta Prsten potpore otvoreno je mrežno mjesto za objavu informacija vezanih uz projekt. Održana je predstava „Varijete“ koja predstavlja mogućnosti inkluzije osoba s teškoćama u društvu. Koprivničko-križevačka županija izvještava o humanitarnoj biciklijadi – „Biciklirajte s nama, biciklirajte za sve koji ne mogu“, o radio emisiji „Bolje sutra“ na Radiju Glas Podravine, kolumni na portalu Glas Podravine i Prigorja „Invaliditet nije naš identitet“. Grad Križevci izvještava da je u suradnji Udruge invalida Križevci i Udruge Hera provedena Kampanja „Milijarda ustaje: revolucija i solidarnost protiv eksploatacije žena“. Grad Zagreb izvještava o provedbi mjere putem obilježavanja važnih datuma, kroz suradnju s ustanovama i udrugama, te kroz sufinancirane programe i projekte za što je utrošeno ukupno 288.168,58 kn (Privitak br. 82., Tablica br. 2.).

10. Sudjelovanje u kulturnom životu

Mjera 1. Osigurati osobama s invaliditetom veću dostupnost svih sadržaja vezanih uz kulturni život zajednice namijenjenih svim drugim građanima

Dubrovačko-neretvanska županija izvještava da Humanitarna udruga osoba s posebnim potrebama VINCENCA organizirano sudjeluje na svim manifestacijama Općine Blato. Na lokalnim vijestima „Dubrovačke televizije“ osigurana je uslugu tumača/prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika. Brodsko-posavska županija izvještava da je prostor Gradske knjižnice potpuno prilagođen, dok su djelomično prilagođeni: Galerija Ružić, Spomen dom Dragutina Tadijanovića, Saloni Becić, Kazališno koncertna dvorana Ivana Brlić Mažuranić, Muzej Brodskog posavlja. Šibensko-kninska županija izvještava da ustanove u kulturi grada Šibenika kontinuirano rade na prilagodbi prostora i kulturnih sadržaja osobama s invaliditetom (Privitak br. 83.). Splitsko-dalmatinska županija izvještava da su tijekom 2019. godine dovršeni radovi na prilagodbi sanitarnog čvora u prizemlju zgrade Hrvatskog narodnog kazališta Split sredstvima Ministarstva hrvatskih branitelja i sredstvima Lionsa prikupljenim organizacijom humanitarnog koncerta, kao i donacijom HEP-a u vrijednosti od 90.000,00 kn od čega sredstva Grada Splita iznose 55.000,00 kn. U sklopu projekta USEFALL postavljeni su rampa i lift za pristup Trgu Republike (Prokurative), zatim vertikalno podizna platforma (Srebrna vrata), te lift (Zlatna Vrata). Vrijednost uloženog iznosi ukupno 3.033.476,00 kn, a iznos kojim je Grad Split participirao u projektu USEFALL iznosi 1.335.176,00 kn. Zadarska

županija izvještava da Hrvatsko narodno kazalište Zadar, Arheološki muzej Zadar, Narodni muzej Zadar, Kazalište lutaka Zadar, Kneževa palača, Gradska knjižnica Zadar, Državni arhiv i Znanstvena knjižnica Zadar te Sveučilište u Zadru ispunjavaju kriterij o građevinskoj pristupačnosti za osobe s invaliditetom. Istarska županija izvještava da je Grad Pula prilagodio sve svoje ustanove u kulturi tehnički i sadržajno osobama s invaliditetom. Krapinsko-zagorska županija izvještava o održanoj radionica na temu „Osobe s invaliditetom u kulturno umjetničkom životu”. Sisačko-moslavačka županija izvještava da je uz podršku Ministarstva hrvatskih branitelja izgrađena i postavljena prilazna rampa na Domu kulture Popovača, u Gradu Kutini veći broj prostora za odvijanje kulturnih sadržaja dostupan je osobama s invaliditetom. Grad Petrinja je osigurao sredstva Sportskom plesnom klubu za organizaciju humanitarnog Novogodišnjeg bala za prikupljanje sredstava za projekt Inkluzivna farma. U svim kulturnim ustanovama čiji je osnivač Grad Sisak prilagođen je pristup osobama s invaliditetom. Međimurska županija izvještava da su izvršene komunikacijske i građevinske prilagodbe prostora u kojima se odvijaju kulturni sadržaji na području Grada Preloga. Varaždinska županija, Grad Ivanec i Pučko otvoreno učilište Đuro Arnold Ivanec izvršili su rekonstrukciju i adaptaciju Kino dvorane Ivanec, i osigurali pristupačnost. Osječko-baranjska županija izvještava da Grad Osijek osigurava pristupačnost svim sadržajima i programima u organizaciji kulturnih ustanova (Privitak br. 84.) Zagrebačka županija izvještava o kontinuiranoj suradnji s ustanovama i udrugama u kulturi, a osiguran je pristup za osobe s invaliditetom knjižnici, Domu kulture i Galeriji. Primorsko-goranska županija, u Hrvatskom kulturnom domu na Sušaku, Rijeka, 2019. godine ugrađen je novi sanitarni čvor dostupan svim osobama s invaliditetom, za što je iz proračuna Grada Rijeke utrošeno 43.700,00 kn. Gradska knjižnica Crikvenica u potpunosti je dostupna osobama s invaliditetom, te ima pristupačan sanitarni čvor, za što je utrošeno 41.600,00 kn iz gradskog proračuna. Koprivničko-križevačka županija, Grad Koprivnica izvještava o 3 senzorne predstave, a prilikom obnove dvorane Domoljub omogućen je pristup prvim redovima osobama koje koriste invalidska kolica. U gradu Đurđevcu osobe s invaliditetom imaju osiguran pristup prostorijama kino dvorani (osiguran prilaz), Muzeju Grada Đurđevca (osiguran skalamobil), Gradskoj knjižnici Đurđevac (dizalo), te je osiguran prilaz društvenim domovima u prigradskim naseljima gdje se održavaju kulturni događaji. Požeško-slavonska županija izvještava o održane 3 senzorne kino projekcije, te o sudjelovanju 12 korisnika usluga Udruge LATICA u stvaranju i izvedbi mjuzikla „Tko pjeva zlo ne misli“ u suradnji s Kulturno-prosvjetnim društvom „SLOGA“. Bjelovarsko-bilogorska županija izvještava da su Gradski muzej Bjelovar, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar, Bjelovarsko kazalište i Kulturni i multimedijski centar Bjelovar pristupačni objekti za osobe s invaliditetom. Gradska knjižnica Slavka Kolara Čazma, uz financijsku potporu Grada Čazme, kontinuirano svake godine nabavlja određeni broj audio knjiga te ostale opreme prilagođene za osobe s invaliditetom. Grad Zagreb izvještava kako je u 2019. godini, u dvorani kazališta Luda kuća postavljena induktivna petlja. Trenutno Kazalište Kerempuh te scena Vidra osiguravaju pristupačnost slijepim osobama preko taktilnih staza i oznakama sjedala na Brailleovom pismu. U sklopu Festivala prava djece za sve filmove koji su prikazani u Zagrebu osigurana je audio-deskripcija te standardizirani titl za gluhe i nagluhe osobe. Uz potporu Gradskog ureda za kulturu, Udruga za promicanje stvaralaštva i jednakih mogućnosti Alternator osigurala je audiodeskripciju i titlove za ukupno 6 dugometražnih filmova te 23 kratkometražna filma koja su snimila djeca i mladi te su prikazani u sklopu Festivala prava djece (30.000,00 kn). Etnografski muzej je u sklopu izložbe Blago Etnografskog muzeja: 100 predmeta za 100 godina, osigurao audio sadržaj uz 12 izložaka (10.000,00 kn). U sklopu Hrvatskog prirodoslovnog muzeja prilagođen je stalni Mineraloško-petrografski postav kako bi se slabovidnim osobama mogla primjereno prezentirati određena fizička svojstva minerala. U sklopu višegodišnjeg programa Info taktilne točke, Muzej grada Zagreba izradio je 6 panela u zbirci donacija za slabovidne osobe. Isto tako, napravljena su 3 muzejska predmeta koja su postavljena uz legende (40.000,00 kn). Muzej grada Zagreba izdao je slikovnicu Krtica Talpa istražuje Muzej grada Zagreba, a slikovnica osim standardnog tiska ima vizualne i senzorne poticaje – Brailleovo pismo i termo tisak predmeta (35.000,00 kn).

Mjera 2. Kontinuirano poticati i podupirati projekte koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom, uključujući i projekte koji potiču umrežavanja i uključenost osoba s invaliditetom na projektima u institucionalnoj i neovisnoj kulturi, na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini

Većina jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izvještavaju o sufinanciranju programa i projekata udruga koje afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju (Brodsko-posavska županija, Vukovarsko-srijemska županija (Privitak br. 84a), Šibensko-kninska županija (Privitak br. 85.), Istarska županija gradovi Pula i Rovinj, u Sisačko-moslavačkoj gradovi Kutina i Petrinja (Privitak br. 86.) Primorsko-goranska županija i Grad Rijeka (Privitak br. 87.)). Splitsko-dalmatinska županija izvještava o sudjelovanju djece s teškoćama u programima za djecu u prigodi blagdana. Tijekom 2019. godine održano je 15 kazališnih predstava GKL Split, od kojih je sedam bilo održano u ustanovama socijalne skrbi te Dječjem vrtiću „Dva prijatelja“ i Dječjem odjelu KBC-a Split. Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata organizirao je šest projekcija filmova prilagođenim osobama oštećena sluha, a projekcije je posjetilo 14 članova udruga osoba oštećena sluha. Istarska županija izvještava da je Općina Funtana odobrila donaciju Dnevnom centru za radnu terapiju i rehabilitaciju – Pula za troškove odlaska na 18. Festival jednakih mogućnosti, te je sufinancirala nositelja projekta iznosom od 1.500,00 kn. Sisačko-moslavačka županija izvještava da je Udruga „OSI“ Kutina prisustvovala manifestaciji u organizaciji Koordinacijskog odbora Kutina Grad prijatelj djece. Grad Popovača sufinancirao je rad oko 15 umjetničko kulturnih društava i udruga u ukupnom iznosu od 331.500,00 kn. Grad Sisak je u okviru Programa javnih potreba u kulturi u 2019. godini sufinancirao projekt „Grad Sisak i slijepi“ u iznosu od 5.000,00 kn. Varaždinska županija izvještava da je Grad Varaždinske Toplice dodijelio potporu Udruzi dragovoljaca i veterana Domovinskog rata Republike Hrvatske, Ogranak Varaždinske Toplice, u iznosu od 13.000,00 kn, projekt je dovršen u 2019. godine, a okupljao je hrvatske ratne vojne invalide i bio je usmjeren na očuvanje kulturne baštine. Osječko-baranjska županija izvještava da je Udruga „Zvono“ organizirala „Forest art“ koji omogućuje mladim umjetnicima kreativno izražavanje, promoviranje razmjenu znanja, ideja i iskustava (13. i 14. rujna 2019. godine). Zagrebačka županija izvještava da je Grad Zaprešić iznosom od 15.000,00 kn podržao program Udruge Ivančica „Umjetničke radionice i zeleni vrt“ kojemu je cilj podizanje kvalitete života osoba s invaliditetom uključivanjem u programe rada. Krapinsko-zagorska županija izvještava da je Općina Budinščina iznosom od 5.000,00 kn sufinancirala program Društva naša djeca koja uključuje djecu s poteškoćama u razvoju. Grad Zagreb izvještava da je uz potporu Gradskog ureda za kulturu te Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom sufinancirano je ukupno 24 programa/projekata (795.000,00 kn).

Mjera 3. Podizati razinu svijesti javnosti o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu i suzbijanju stereotipa i diskriminacije osoba s invaliditetom

Krapinsko-zagorska županija izvještava o suradnji s Obiteljskim centrom, te u svojim mjesečnim radioemisijama na lokalnim radio postajama obrađuje teme vezane uz senzibilizaciju javnosti na probleme osoba s invaliditetom, djece s teškoćama u razvoju. Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Krapinsko-zagorske županije i Koordinacija udruga osoba s invaliditetom Krapinsko-zagorske županije obilježile su Međunarodni dan osoba s invaliditetom, mimohodom kroz Grad Krapinu i posjet ključnim institucijama. Obiteljski centar i Udruga distrofičara Krapina sudjelovali su u obilježavanju Europskog tjedna mobilnosti prigodnim promotivnim aktivnostima na glavnom gradskom trgu u Krapini.

11. Sudjelovanje u javnom i političkom životu

Mjera 1. Osigurati tehničku podršku ili druge oblike pomoći kako bi svim osobama s invaliditetom bili dostupni temeljni dokumenti od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini i kako bi se olakšalo sudjelovanje osoba s invaliditetom u predstavničkim i izvršnim tijelima

Ministarstvo uprave objedinilo je podatke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u pogledu navedene mjere te se isti nalaze u dijelu koji se odnosi na provedbu mjera na nacionalnoj razini u Privitku br. 33.

Mjera 3. Promicati sudjelovanje žena i mladih osoba s invaliditetom u javnom i političkom djelovanju na svim razinama

Istarska županija izvještava da se promicanjem sudjelovanja žena i mladih osoba s invaliditetom bavi Savjet mladih Grada Pule i Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Grada Pule, kao radna i savjetodavna tijela Gradskog vijeća Grada Pule. Međimurska županija izvještava da se u Gradu Prelogu organizirani okrugli stolovi u svrhu informiranja i senzibiliziranja javnosti u organizaciji Županijskog povjerenstva za ravnopravnost spolova i udruga osoba s invaliditetom. Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Karlovačke županije kontinuirano sudjeluje kao partner u provedbi različitih aktivnosti udruga osoba s invaliditetom. Predstavnice Saveza udruga osoba sa invaliditetom pozivane su na sjednice Povjerenstva i te zajedno dogovaraju provedbu aktivnosti. Grad Zagreb izvještava o nužnoj kontinuiranoj edukaciji javnosti o mogućim načinima sudjelovanja žena i mladih osoba s invaliditetom u javnom životu, te su u svrhu senzibiliziranja i informiranja javnosti o području djelovanja žena i mladih osoba s invaliditetom, na sve organizirane skupove redovito pozivani mediji. Također, članice udruga osoba s invaliditetom i predstavnici mladih osoba s invaliditetom aktivno su uključeni u organizaciju i provođenje navedenih aktivnosti. Kroz projekt Udruge za podršku osobama s intelektualnim oštećenjima grada Zagreba Prevencija institucionalizacije osoba s intelektualnim oštećenjima, provedenim uz potporu Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, radilo se na povećanju socijalne uključenosti i većoj vidljivosti u javnom životu osoba s intelektualnim oštećenjima (75.000,00 kn). Također, kroz projekt Udruge za samozastupanje "Glas samozastupnika" pristupilo se izradi i distribuciji lako razumljivog časopisa "Glas samozastupnika" na temu "Stop nasilju nad ženama s intelektualnim teškoćama!". Samozastupnicima i drugim dionicima omogućilo se ostvarivanje prava na informiranje u prilagođenom, lako razumljivom obliku (15.000,00 kn).

12. Istraživanje i razvoj

U području istraživanja i razvoju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu nositelji provedbe mjere i aktivnosti.

13. Rekreacija, razonoda i šport

Mjera 1. Informirati i podizati svijest o pristupačnom turizmu

Osječko-baranjska županija izvještava da Udruga „MI“ kontinuirano pruža pomoć osobama s invaliditetom u ostvarivanju njihovih prava te na poboljšanju njihovog statusa, također je za svoje članove organizirala odlazak u odmaralište Grada Valpova u Velom Lošinj. Primorsko-goranska županija izvještava daje u gradu Rijeci plaža u uvali Kostanj u potpunosti prilagođena osobama s invaliditetom, a u 2019. godini nabavljena su nova kolica DuoMotion. Sveukupno je u 2019. godini za potrebe organizacije rada plaže utrošeno 120.000,00 kn. Općina Baška je tijekom 2019. godine izgradila rampu za pristup osobama s invaliditetom javnoj plaži u Baškoj, za što je utrošeno 108.607,74 kn. Splitsko-dalmatinska županija sufinancirala je razvojne projekte u turizmu te izvještava o održavanju plaža za osobe s invaliditetom u sklopu redovitih godišnjih programa (Privitak br. 88., Tablica 1. i 2.). Istarska županija izvještava da je Općina Funtana tijekom 2019. godine izvela radove s ciljem osiguranja pristupačnosti: na plažama Fornažina i Perila te uz šetnicu Funtana-Bijela uvala. Za što je ukupno utrošeno 287.903,63 kn od toga za osobe s invaliditetom 185.721,58 kn (Privitak br. 89.). U Poreču plaža Špadići Materada u potpunosti je renovirana i prilagođena osobama sa smanjenom pokretljivošću (prilaz plaži, rampa za ulazak u more, sanitarni čvor), a ukupna vrijednost izvedenih radova je 5.891.000,00 kn. Na području Karlovačke županije mnogi turistički sadržaji i atrakcije prilagođene su slijepim i slabovidnim osobama (Privitak br. 90.).

Mjera 2. Izraditi, provoditi i pratiti programe izvanškolskih športskih i drugih aktivnosti koje će poboljšati uključivanje djece i mladeži s teškoćama u razvoju

Brodsko-posavska županija izvještava da na području grada Slavonskog Broda djeluju 22 Sportske udruge osoba s invaliditetom udružene u Sportski savez koji okuplja 320 osoba s invaliditetom. Grad financira koordinatora zaposlenog u Savezu i sportska natjecanja osoba s invaliditetom, te osigurava besplatno korištenje gradskih prostora za klubove osoba s invaliditetom. Splitsko-dalmatinska županija izvještava o realizaciji „Paraolimpijske škole za mlade osobe s invaliditetom“ sufinanciranog sredstvima europskog socijalnog fonda „Uključivanje djece i mladih u riziku od socijalne isključenosti te osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju kroz šport“ ukupne vrijednosti od 1.489.805,20 kn. U športske programe u 2019. g. je uključeno 97 novih osoba s invaliditetom. Također je realizirano sustavno financiranje Športskog saveza osoba s invaliditetom za provođenje športskih programa u visini od 567.400,00 kn, te je dana potpora Športskom savezu osoba s invaliditetom u organizaciji Državnih prvenstava u atletici i plivanju. Splitsko-dalmatinska županija je iz vlastitog proračuna utrošila 228.700,00 kn za financiranje sportskih saveza i udruga u svrhu organizacije sportskih aktivnosti za osobe s invaliditetom (Privitak br. 91.). Istarska županija za Grad Rovinj ističe rad Društva osoba s invaliditetom i konjički klub „Sv. Eufemija“, te organizaciju desetodnevne Dječje ljetne kolonije s prilagođenim programom za osobe s invaliditetom kao i organizaciju terapijskog jahanja. Grad Pula u sve sportske i rekreativne aktivnosti integrira prilagođene programe i uvjete za osobe s invaliditetom. Sisačko-moslavačka županija navodi da se na području Kutine, osobito u osnovnim školama i Udrugama za osobe s invaliditetom izuzetna pažnja posvećuje sportskim aktivnostima u koja se aktivno uključuju i djeca s teškoćama. U okviru Sportskog centra djeluje Atletski klub za osobe s invaliditetom Odisej čiji članovi postižu značajne rezultate u pojedinim disciplinama (bacanje kugle). Medimurska županija izvještava da Grad Prelog sudjeluje organizacijski i financijski u programima izvanškolskih športskih i drugih aktivnosti koje uključuju djecu i mladež s teškoćama u razvoju. Varaždinska županija izvještava da Grad Varaždin kontinuirano financira sportske aktivnosti udruga osoba s invaliditetom putem Zajednice sportskih udruga Grada Varaždina. Ukupno se financira 13 udruga u iznosu od 100.000,00 kn. Osječko-baranjska županija izvještava o uključenosti djeca s teškoćama u razvoju i mlade osobe s invaliditetom u sportske aktivnosti (Privitak br. 92.). Zagrebačka županija je kroz program javnih potreba u sportu Zagrebačke županije za 2019. godinu osigurala sredstva za program Sportskog saveza osoba s invaliditetom – sudjelovanje na državnim i međunarodnim natjecanjima (smještaj i prijevoz), sportske manifestacije, promotivne aktivnosti, nabavu sportskih rekvizita, sportski zimski kamp i funkcioniranje saveza. Na području Grada Velike Gorice djeluje Sportski savez osoba s invaliditetom koji kontinuirano izrađuje godišnji program uključivanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u različite sportske aktivnosti. U 2019. godini kroz sportske klubove koji djeluju unutar Saveza evidentirano je 49 djece s teškoćama u razvoju i 42 osobe s invaliditetom. Grad je za ovu svrhu izdvojio 240.000,00 kn. Primorsko-goranska županija izvještava da je na području županije u 2019. godini utrošeno 1.734.600,00 kuna za ostvarenje programa sportova osoba s invaliditetom (Privitak br. 93.). Bjelovarsko-bilogorska županija sufinancira programe i aktivnosti Sportskog saveza osoba s invaliditetom Bjelovarsko-bilogorske županije. Grad Bjelovar sufinancira programe i aktivnosti Bjelovarskog sportskog saveza osoba s invaliditetom.

Mjera 3. Provoditi sportske programe i druge aktivnosti koji će poboljšati uključivanje djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom.

Vukovarsko-srijemska županija izvještava da Općina Babina Greda pokriva troškova natjecanja u stolnom tenisu u iznosu od 15.000,00 kn. Osječko-baranjska županija izvještava da Boćarski klub invalida „Lastavice“ iz Đakova organizira treninge i natjecanja za osobe s cerebralnom paralizom koje se kreću uz pomoć invalidskih kolica. Tijekom 2019. godine sudjelovali su na Prvenstvu Hrvatske u boćanju za osobe s invaliditetom. Hrvatski vojni invalidi Domovinskog rata - HVIDR-a, Ogranak Đakovo organizira aktivnosti za hrvatske vojne invalide Domovinskog rata, u okviru kojih su se održavala prijateljska sportska natjecanja i sportska rekreacija. Udruga hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata - UHDDR Đakovo je tijekom 2019. godine organizirala sportsku rekreaciju za

svoje članove, koji su većinom osobe s invaliditetom. Sve navedene aktivnosti sufinancirane su iz gradskog proračuna. Bjelovarsko-bilogorska županija izvještava da Grad Bjelovar sufinancira programe i aktivnosti Sportskog saveza gluhih Bjelovar.

Mjera 4. Osigurati i prilagoditi dječja igrališta, sportske terene i parkove djeci s teškoćama u razvoju

Međimurska županija izvještava da su sva dječja igrališta i parkovi prilagođeni djeci s teškoćama u razvoju. Bjelovarsko-bilogorska županija na dječjem igralištu u Čazmi osigurana je jedna ljuljačka za osobe s invaliditetom/djecu s teškoćama u razvoju. Brodsko-posavska županija navodi da se u Slavonskom Brodu posebnu pažnju posvećuje sportu i rekreaciji osoba s invaliditetom, što se očituje u financiranju Sportskog saveza invalida kroz plaću tajnika i programa, te besplatnoj dostupnosti sportskih objekata. Šibensko-kninska županija izvještava da je u 2019. godini postavljen prijevozni lift za osobe s invaliditetom na kompleksu sportskih bazena Crnica u Šibeniku, za što je utrošeno 55.990,00 kn od toga donacija Ministarstva hrvatskih branitelja u iznosu od 25.000,00 kn, a ostalo iz gradskog proračuna. Splitsko-dalmatinska županija izvještava da gradovi i općine djeci s teškoćama u razvoju osiguravaju pristupačnost dječjih igrališta, sportskih terena i parkova u okviru proračunskih mogućnosti (Privitak br. 94.). Istarska županija izvještava da su Sportski objekti na području Grada Pazina u potpunosti prilagođeni za korištenje osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju. Kod realizacije vježbališta na otvorenom, također se vodilo računa o korištenju i pristupu navedenim osobama. U tijeku je realizacija projekta izgradnje pomoćnog nogometnog igrališta u Pazin koji u svojoj projektnoj dokumentaciji osigurava pristup osobama s invaliditetom. Grad Pula izvještava da Pula sport d.o.o. upravlja svim sportskim objektima i prostorima koji imaju osiguranu pristupačnost. Zajednica sportova raspolaže i sa sportskim dvoranama osnovnih škola te putem rasporeda korištenja daje pravo klubovima i udrugama za obavljanje i provođenje svih sportsko rekreativnih aktivnosti. Grad Poreč u 2019. godini započeo je realizaciju projekta „I ja mogu trenirati“. Projektom je planiran niz aktivnosti u cilju uključivanja osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju u sportske aktivnosti, a financiran je iz Europskog socijalnog fonda iznosom od 1.500.000,00 kn, te iz proračuna Grada Poreča iznosom od 445.262,00 kn. Krapinsko-zagorska županija izvještava da je izgrađena sportska dvorana u Donjoj Stubici, uz prilagođen pristup za osobe s invaliditetom. Općina Jesenje pokrenula je izgradnju dječjeg igrališta s bočalištem na kojem će sadržajno biti omogućen pristup i korištenje osobama s invaliditetom za što je u 2019. godini utrošeno 196.308,94 kn. Općina Sveti Križ Začretje financirala je uređenje pristupne staze za osobe s invaliditetom koja je uređena u sklopu objekta Osnovne škole Sveti Križ Začretje, što omogućava pristup do igrališta u sklopu škole. Vrijednost radova iznosi 20.387,00 kn. Sisačko-moslavačka županija izvještava da je Grad Petrinja financirao ljetni sportski kamp u okviru projekta Udruge osoba s invaliditetom SMŽ „I ja to mogu“. Gradsko društvo Komunalac d.o.o., Sisak, održava i vodi brigu o 67 dječjih igrališta na području grada Siska i prigradskih naselja, od kojih se posebno izdvajaju dječja igrališta prilagođena za djecu s teškoćama u razvoju u ulici Stjepana i Antuna Radića i ulici Ivana Meštrovića. Varaždinska županija izvještava da je u Varaždinskim Toplicama tijekom 2019. godine investirano u opremu 1 novog dječjeg igrališta ukupne vrijednosti 10.000,00 kn, završen je projekt adaptacije i opremanja Sportske dvorane koja se nalazi u posebnoj zgradi uz zgradu dječjeg vrtića u Varaždinskim Toplicama, u svrhu senzomotornog vježbališta koje će biti od regionalnog značaja. Vrijednost projekta je 750.000,00 kn, od čega je Grad Varaždinske Toplice uložio 216.687,99 kn vlastitih sredstava. Osječko-baranjska županija izvještava da Grad Osijek ima 7 gradskih četvrti i 8 mjesnih odbora na području Grada Osijeka na kojima se nalaze javne rekreacijske i sportske površine pristupačne za osobe s invaliditetom (Privitak br. 95.). Virovitičko-podravska županija izvještava o rekreacijsko sportskoj aktivnosti udruge osoba s invaliditetom na području lokaliteta ribnjaka Zidine. Karlovačka županija izvještava da Grad Slunj ima osiguranu djelomičnu pristupačnost dječjim igralištima, sportskim terenima i parkovima u smislu prilaza istima. Grad Zagreb izvještava da je u izvještajnom razdoblju, 2019. godine obnovljeno vanjsko igralište Osnovne škole Grigora Viteza. Na križanju ulica I. gardijske brigade Tigrovi i Velikogoričke uređeno je i

rekonstruirano poli-valentno sportsko igralište te dječje igralište. Na jezeru Granešina uređeno je vježbalište za osobe s invaliditetom (311.000,00 kn).

14. Rizične situacije i humanitarna krizna stanja

Mjera 2. Pripremiti planove za pružanje skrbi osobama s invaliditetom u katastrofi

Mjera 3. Osposobiti i pripremiti osoblje civilne zaštite za sudjelovanje u skrbi o osobama s invaliditetom u katastrofi

Vukovarsko-srijemska županija izvještava da Grad Vukovar ima izrađen i usvojen Plan djelovanja civilne zaštite kojim su utvrđene zadaće operativnim snagama sustava civilne zaštite, identificirane materijalne potrebe i izvori njihovog zadovoljavanja, priprema za provođenje zadaća iz nadležnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite. Šibensko-kninska županija izvještava da se u Općini Tribunj temeljem naručene Procjene rizika od velikih nesreća za područje Općine izrađuje Plan djelovanja civilne zaštite. Općina Tisno u planove civilne zaštite ugradila je i planove provođenja skrbi o osobama s invaliditetom u velikoj nesreći i katastrofi. Istarska županija izvještava da Općina Marčana ima planove djelovanja sustava civilne zaštite. Grad Pula temeljem obveza iz Zakona o sustavu civilne zaštite provodi mjere i aktivnosti u pripremi za rizične situacije dok se ne izrade novi planovi koriste se Planovi civilne zaštite i Plan zaštite i spašavanja za Grad Pulu. Na razini grada osnovan je Stožer civilne zaštite. Osim ljudskih resursa grad raspolaže s materijalnim sredstvima koja se nalaze u skladištu civilne zaštite kao i sa skloništima za sklanjanje i to 36 atomskih skloništa pojačane zaštite i 23 tunelska skloništa osnovne zaštite. U gradu je raspoređeno i 10 sirena javnog uzbunjivanja i 2 sirene u privrednim subjektima kojima se daljinski upravlja iz centra za obavješćivanje 112 u Pazinu. Grad Rovinj izvještava o provedenom osposobljavanju Stožera civilne zaštite Grada Rovinja. Krapinsko-zagorska županija izvještava da Plan djelovanja civilne zaštite Grada Pregrade donesen u listopadu 2019. godine obuhvaća postupke za osiguravanje specifičnih potreba osoba s invaliditetom u slučaju velike nesreće i katastrofe. Općina Sveti Križ Začretje u Planu djelovanja civilne zaštite donesenim u ožujku 2019. godine obuhvaća osiguranje specifičnih potreba osoba s invaliditetom u sklopu koje su utvrđene zadaće, operativni postupci te izvršitelji pojedinih zadaća. Osječko-baranjska županija izvještava da je u Gradu Đakovu donesena Procjena rizika od velikih nesreća za područje Grada Đakova, te Plan njihove provedbe. Grad Đakovo ima ustrojen Stožer civilne zaštite Grada Đakova, usvojene su i Odluka o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Đakova i Odluka o imenovanju povjerenika i zamjenika povjerenika civilne zaštite na području Grada Đakova. Lokacije za provođenje skrbi o osobama s invaliditetom nisu unaprijed utvrđene, već se utvrđuju sukladno raspoloživim smještajnim kapacitetima. Utvrđena su jedino 3 skloništa na području Grada Đakova (Centar za kulturu, Gradska tržnica i zgrada na Vijencu k. A. Stepinca 10). Bjelovarsko-bilogorska županija izvještava da su u svim aspektima civilne zaštite ugrađena postupanja u provođenju mjera i aktivnosti spašavanja osoba s invaliditetom. Splitsko-dalmatinska županija izvještava da je donesen Plan razvoja sustava civilne zaštite. Virovitičko-podravska županija izvještava da je Općina Suhopolje u svoj Plan djelovanja civilne zaštite uvrstila i osiguravanje specifičnih potreba osoba s invaliditetom, te je dužna osigurati uzbunjivanje, evakuaciju i zbrinjavanje svojih stanovnika s invaliditetom. Varaždinska županija izvještava da je za Grad Varaždinske Toplice izrađena Procjena rizika od velikih nesreća te je donijeta Odluka o pravnim osobama od značaja za sustav civilne zaštite, u čiji opseg, ulazi i Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice kao zdravstvena ustanova u kojoj se pruža skrb osobama s invaliditetom. Donesene su posebne odluke: Odluka o donošenju Procjene rizika od velikih nesreća na području Grada Varaždinskih Toplica (Službeni vjesnik Varaždinske županije, broj: 67/17), Odluka o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite Grada Varaždinskih Toplica (Službeni vjesnik Varaždinske županije, broj: 33/16.), Plan djelovanja sustava civilne zaštite Grada Varaždinskih Toplica iz prosinca 2019. godine. Mjesta za provođenje skrbi i osiguravanje hitnih potreba osoba s invaliditetom predviđena su Procjenom rizika od velikih nesreća na području Grada Varaždinskih Toplica, (Službeni vjesnik Varaždinske županije, broj: 67/17) i Planom djelovanja sustava civilne zaštite Grada Varaždinskih Toplica iz prosinca 2018. godine. Održane su vježbe Vatrogasnih snaga, koje su obuhvatile i način

provođenja skrbi o osobama s invaliditetom. U Općini Petrijanec provedena je vježba civilne zaštite, za što je utrošeno ukupno 837,00 kn. Općinski načelnik donio je Odluku o donošenju Plana djelovanja civilne zaštite Općine Petrijanec 28. studenoga 2018. godine. U Planu djelovanja civilne obuhvaćeni su i postupci osiguravanja specifičnih potreba osoba s invaliditetom utvrđene su zadaće i mjere operativnim snagama sustava civilne zaštite, navedeni su operativni postupci, kapaciteti i operativni doprinos Općine Petrijanec te izvršitelji zadaća. Općina Bednja dužna je osigurati uzbunjivanje, evakuaciju i zbrinjavanje svojih stanovnika osoba s invaliditetom.

15. Udruga osoba s invaliditetom u civilnom društvu

Mjera 1. Razvijati partnerstvo državne i javne uprave s udrugama osoba s invaliditetom na svim razinama

Mjera 2. Sustavno financirati saveze i udruge osoba s invaliditetom omogućujući njihovo djelovanje u cilju unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom

Mjera 3. Poticati i razvijati suradnju udruga osoba s invaliditetom s ostalim organizacijama civilnog društva

U pogledu Javnih poziva za prijavu projekata udruga osoba s invaliditetom i udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izvještavaju o suradnji s Uredom za udruge Vlade Republike Hrvatske, kao i o dostupnom i transparentnom objavljivanju svih relevantnih podataka vezanih uz raspisane natječeaje (npr. o rezultatima projekata i programa financiranih iz javnih izvora koje provode organizacije civilnoga društva) na svojim mrežnim mjestima, te u lokalnim medijima kao i kroz direktnu komunikaciju s dionicima.

Varaždinska županija izvještava o sufinanciranju udruga osoba s invaliditetom u ukupnom iznosu od 1.547.100,00 kn (Privitak br. 96.), o radu Povjerenstva za osobe s invaliditetom Grada Varaždina (Privitak br. 97.), te o sudjelovanju predstavnika udruga radnim tijelima u županiji redovito. Grad Varaždinske Toplice sufinancirao je udruge osoba s invaliditetom u ukupnom iznosu od 17.000,00 kn (Privitak br. 98.), a Grad Varaždin financirano je 19 programa udruga osoba s invaliditetom u ukupnom iznosu od 540.000,00 kn. Grad Ivanec ima zaposlenog stručnog suradnika educiranog za rad na poslovima društvene djelatnosti i civilnog društva. Osječko-baranjska županija, izvještava da je Grad Belišće u 2019. godini proveo natječaj za financiranje projekata udruga s područja zdravstva i socijalno-humanitarne zaštite na području grada Belišća, te je ukupno dodijeljeno 70.000,00 kn za 11 projekata udruga. Grad Osijek financirao je projekte i programe udruga osoba s invaliditetom iz vlastitog proračuna u iznosu od 173.358,09 kn (Privitak br. 99.) Grad Đakovo je tijekom 2019. godine sufinancirao 11 udruga iz područja socijalne skrbi i humanitarnih udruga u ukupnom iznosu od 480.000,00 kn te je izradio Izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz proračuna Grada Đakova za 2018. godinu. Sisačko-moslavačka županija izvještava o potpisivanju Ugovora za projekt "Zaželi-program zapošljavanja žena" pod nazivom "Žena nije sjena" Udruge "OSI" Kutina, ukupne vrijednosti 2.015.546,69 kn preko kojeg će se zaposliti 10 žena za 50 krajnjih korisnika, Ugovor o financiranju potpisan je s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava. Kroz javni poziv Zajednice udruga Hrvatski vojni invalidi VIDR-a Sisačko-moslavačke županije za pripreme na odlazak na Svehrvatsko športsko natjecanje invalida Domovinskog rata odobreno je 100.000,00 kn. Grad Sisak je u 2019. godini dodijelio temeljem javnog natječaja 11 financijskih potpora za programe/projekte 9 udruga osoba s invaliditetom te 2 udruge koja djeluje u korist osoba s invaliditetom. Grad Petrinja provodi Javni natječaj za financiranje programa i projekata udruga, a Grad Novska osigurava sredstva za redovan rad te plaće zaposlenicima za šest projekata udruga osoba s invaliditetom. U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji 1 službenik sudjelovao je na edukaciji za davatelje financijskih sredstava po Uredbi o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge, te je županija sufinancirala jednogodišnje programe udruga u ukupnom iznosu od 172.000,00 kn (Privitak br. 100.). Na području Ličko-senjske županije Grad Gospić objavljuje Javne pozive za udruge koje djeluju na području grada kao i Grad Otočac prati rad udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom te im je osigurao prostor i sredstva za rad, te redovito provodi Natječaj

za sufinanciranje programa i projekata humanitarnih, socijalnih udruga i udruga iz Domovinskog rata na području grada, također je osnivač Centra za pomoć u kući. Vukovarsko-srijemska županija sufinancirala je udruge osoba s invaliditetom za projekte i programe u ukupnom iznosu od 150.000,00 kn. Grad Ilok putem natječaja dodjeljuje novčane potpore udrugama osoba s invaliditetom. Općine Gunja, Borovo i Babina greda sufinancirale su udruge osoba s invaliditetom (Privitak br. 101.). Grad Vukovar ima tri zaposlenika koji rade na dodjeli financijskih sredstava, a Općina Borovo dva zaposlenika. Gradovi Vukovar i Vinkovci usvojili su Izvješća o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora. Grad Vukovar je u 2019. godini objavio 4 natječaja.

Dubrovačko-neretvanska županija je iz vlastitog proračuna za područja programa/projekata koje provode udruge s ciljem jačanja svijesti o značaju udruga osoba s invaliditetom na lokalnoj razini u 2019. godini utrošila 50.000,00 kn, a za financiranje programa udruga iz područja zdravstva i socijalne skrbi utrošeno je 185.000,00 kn. Grad Dubrovnik osigurava sustavnu financijsku potporu udrugama osoba s invaliditetom i udrugama za djecu s teškoćama u razvoju u okviru trogodišnjeg javnog poziva. Grad Metković pružio je potporu Udruzi osoba s invaliditetom „Prijatelj“ u cilju zapošljavanje mladih osoba s invaliditetom, te Udruzi cerebralne i dječje paralize doline Neretve „Leptirići“ kroz zapošljavanje senzornog terapeuta. Istarska županija izvještava da je predstavnik udruga osoba s invaliditetom član Savjeta za socijalnu skrb Istarske županije, a udruge osoba s invaliditetom važni partneri u socijalnom planiranju. Općina Brtonigla objavila je Godišnji plan raspisivanja poziva i natječaja za financiranje javnih potreba na području Općine Brtonigla na stranici <http://www.brtonigla-verteneglio.hr/index.php/hr/natjecaj/udruge/godisnji-plan-raspisivanja-javnih-poziva-natjecaja-za-financiranje-javnih-potreba-na-podrucju-opcine-brtonigla-verteneglio-u-2019-godini>). Istarska županija u godišnjem natječaju za prijavu projekata neprofitnih organizacija i financiranje iz Proračuna Istarske županije u području zdravstva i socijalne skrbi ističe pod-područja koja se odnose na osobe s invaliditetom. Izvješća su dostupna na mrežnom mjestu www.zdrava-sana.istra-istria.hr. Općina Funtana, osigurala je bespovratna sredstva udrugama osoba s invaliditetom u ukupnom iznosu od 22.400,00 kn (Privitak br. 102.). Grad Poreč izrađuje Godišnje izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora, a realizaciju projekata i programa udruga u području potpore osobama s invaliditetom su/financirao je u 2019. godini s iznosom od 1.138.111,00 kn. Grad Buje ima izrađena izvješća o dodijeljenim sredstvima. Grad Rovinj izradio je godišnja izvješća o provedbi projekata koja se financiraju iz gradskog proračuna, te da su ista prihvaćena. Grad Pula donio je Pravilnik o financiranju programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge na području Grada, te u radna/savjetodavna tijela sustavno uključuje organizacije civilnog društva. Zagrebačka županija izvještava o Povjerenstvu za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice koje je u 2019. godini održalo jedan sastanak. Grad Zaprešić je u 2019. godini temeljem provedenih natječaja raspodijelio 90.000,00 kn udrugama u svrhu promicanja zdravlja osoba s posebnim potrebama i 20.000,00 kn udrugama koje provode programe i projekte u području promicanja zdravlja građana, prevencije i ranog otkrivanja bolesti. Krapinsko-zagorska županija ističe suradnju s općinama i gradovima na svom području, institucijama i udrugama osoba s invaliditetom koje djeluju na području županije za što je utrošeno oko 455.100,00 kn (Privitak br. 103.). Koprivničko-križevačka županija izvještava da je jedan predstavnik osoba s invaliditetom imenovan u Savjet za razvoj civilnoga društva, a u radna tijela iz područja zdravstva i socijalne skrbi u pravilu se imenuje osoba koju predloži koordinacija udruga osoba s invaliditetom. Grad Križevci izvještava da je 1 udruga osoba s invaliditetom registrirana u portal e-Savjetovanje. Grad Koprivnica i Grad Đurđevac imaju izrađena godišnja Izvješća o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora, a Izvješće Grada Koprivnice je i usvojeno. Grad Đurđevac je sufinancirao programe i projekte od interesa za opće dobro u iznosu od 68.812,63 kn (Privitak br. 104.). Brodsko-posavska županija izvještava da je Grad Slavonski Brod na temelju Javnog natječaja financirao 13 programa udruga osoba s invaliditetom (www.slavonski-brod.hr; www.bpz.hr). Šibensko-kninska županija i jedinice lokalne samouprave sufinanciraju udruge sukladno financijskim mogućnostima, temeljem javnog natječaja. Zadarska županija je izdvojila ukupno 168.000,00 kn za udruge osoba s invaliditetom po Javnom pozivu i 65.000,00 kn jednokratnih donacija. Međimurska županija izvještava o provedbi projekata udruga osoba s invaliditetom na za što je iz županijskog

proračuna utrošeno 153.147,73 kn, te o sufinanciranju projekata udruga osoba s invaliditetom iz proračuna Općine Belica u iznosu od 139.639,56 kn i Općine Kotoriba iznosom od 1.500,00 kn (Privitak br. 105.) Općina Mala Subotica izvještava o usvajanju Izvješća o provedbi financiranja udruga. U Savjetu za socijalnu skrb Grada Preloga jedan član je predstavnik udruga s invaliditetom. U izradu Strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom na području Grada Preloga za period od 2020. do 2025. godine sudjelovao je predstavnik udruge osoba s invaliditetom. Strategija je donesena. Primorsko-goranska županija je, kao i prethodnih godina, financirala programe udruga za skrb o osobama s invaliditetom. Također gradovi Rijeka i Crikvenica, te Općina Viškovo obavještavaju o utrošenim sredstvima za sufinanciranje udruga osoba s invaliditetom u 2019. godini u ukupnom iznosu od 1.183.000,00 kn (Privitak br. 106.). Primorsko-goranska županija objavila je u 2019. godini javni natječaj za financiranje programa udruga iz područja socijalne skrbi. Svi proveditelji projekata i programa dužni su dva puta godišnje dostavljati izvješća o radu. Požeško-slavonska županija, za udruge s područja gradova Pakraca i Lipika, izvještava da su izrađena i usvojena godišnja Izvješća o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora. Virovitičko-podravska županija izvještava da su udrugama osoba s invaliditetom dodijeljena sredstva za sufinanciranje programa rada iz proračuna jedinica lokalne samouprave u iznosu od 293.710,00 kn, a iz Proračuna Virovitičko-podravске županije u iznosu od 57.000,00 kn. Splitsko-dalmatinska županija izvještava da općine, gradovi i županija sustavno financiraju udruge osoba s invaliditetom, u svrhu obučavanja članova na računalu, organizaciju humanitarnih koncerata, odlazak na sportske igre, zapošljavanje osoba za vođenje administracije, posjet članovima, obilježavanje značajnih obljetnica itd. Karlovačka županija svake godine izrađuje Izvješća o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva. Grad Duga Resa utrošio je 15.869,00 kn za programe i projekte udruga osoba s invaliditetom (Privitak br. 107.).

Završnim odrednicama Zagrebačke strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2016. do 2020. godine određeno je da funkciju praćenja pojedinih područja djelovanja, koordinaciju i usklađivanje svih djelatnosti na razini Grada Zagreba, uz nadležni Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, obavlja Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba koje osniva i imenuje gradonačelnik. Povjerenstvo čine predsjednica i 14 članova koji u suradnji s Gradskim uredom za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom koordinira, potiče i prati provedbu mjera i aktivnosti iz Strategije, koordinira i surađuje s gradskim upravnim tijelima, ustanovama i trgovačkim društvima u vlasništvu Grada Zagreba i dr. U 2019. godini održane su tri sjednice Povjerenstva te niz sastanaka radnih skupina. Gradonačelnik Grada Zagreba raspisao je 14 javnih natječaja za financiranje programa i projekata udruga za 2019. godinu. Za provođenje postupaka javnih natječaja gradonačelnik je, za svako natječajno područje, imenovao povjerenstva za provjeru propisanih uvjeta natječaja i povjerenstva za ocjenjivanje prijavljenih programa/projekata. Slijedom navedenog, Grad Zagreb je putem javnih natječaja za financiranje programa i projekata udruga za 2019. godinu financirao ukupno 141 program/projekt udruga osoba s invaliditetom i udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom u ukupnom iznosu od 3.929.190,00 kn (Privitak br. 108., Tablica br. 1.), a putem Javnog poziva za podnošenje prijave za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama za 2019. dodijelio ukupno 65 potpore projekta udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje djeluju u korist osoba s invaliditetom u ukupnom iznosu 2.470.245,69 kn (Privitak br. 108., Tablica br. 2.).

Mjera 5. Poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom programima i projektima udruga

Sisačko-moslavačka županija izvještava da je Grad Sisak u 2019. godini sufinancirao rad Saveza udruga osoba s invaliditetom Grada Siska, u okviru kojeg su zaposlene dvije osobe s invaliditetom te rad Udruge osoba s invaliditetom distrofije, cerebralne i dječje paralize i osoba s ostalim tjelesnim invaliditetom Grada Siska u kojoj je zaposlena jedna osoba s invaliditetom. Grad Zagreb je u svrhu zapošljavanja osoba s invaliditetom temeljem Javnih natječaja sufinancirao ukupno 4 programa/projekta i aktivnosti udruga osoba s invaliditetom iznosu od 60.000,00 kn, te je temeljem javnog natječaja iz 2019. godine za dodjelu financijskih potpora za sufinanciranje programa/projekata udruga iz područja branitelja Domovinskog rata i njihovih obitelji, boraca II.

svjetskog rata i civilnih invalida rata, sufinancirao 1 program udruge osoba s invaliditetom usmjeren poticanju samozapošljavanje osoba s invaliditetom u iznosu od 35.000,00 kn.

Mjera 6. Osigurati ravnomjernu zastupljenost financiranja projekata i programa udruga osoba s invaliditetom i udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom na području Republike Hrvatske

Grad Pula dodatno boduje višegodišnje programe i projekte koji se provode na području grada. Zagrebačka županija kao i Grad Osijek dodatno vrednuju projekte i programe udruga osoba s invaliditetom i udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom koje provode na područjima na kojima postoji nedostatna zastupljenost njihove provedbe. Bjelovarsko-bilogorska županija izvještava da dodatno vrednuje višegodišnje projekte i programe za čiju se provedbu su/financiraju i plaće osoba s invaliditetom, a Općina Plitvička Jezera dodatno boduje projekte udruga kroz koje se potiče zapošljavanje osoba sa invaliditetom.

16. Međunarodna suradnja

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nositelji su provedbe aktivnosti praćenja rada Vijeća Europe na području promicanja i zaštite prava osoba s invaliditetom aktivnim sudjelovanjem u radnim tijelima Vijeća Europe, te prevodenju, distribuiranju i integriranju njihovih preporuka u strateške dokumente, politike i programe na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, te neke od njih izvještavaju o provedbi projekata sufinanciranih sredstvima europskih fondova i dostavljanju izvješća o provedeno nadležnim institucijama.

ZAKLJUČAK

Sukladno zaprimljenim izvješćima o provedbi mjera Nacionalne strategije na nacionalnoj te lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini u 2019. godini vidljivi su pomaci u ostvarivanju prava osoba s invaliditetom osobito u području aktivnosti usmjerenih postizanju inkluzivnog obrazovanja djece s teškoćama u razvoju, razvoju izvaninstitucionalnih oblika skrbi, poticanju zapošljavanja osoba s invaliditetom te uklanjanju arhitektonskih barijera, međutim još uvijek postoje izazovi na kojima treba raditi. Također potrebno je i nadalje težiti modelu ljudskih prava koji je usmjeren ne samo uklanjanju prepreka i formalnom uključivanju osoba s invaliditetom u društvo, nego i njihovom punopravnom sudjelovanju u svim segmentima života u društvu.

Tijela državne uprave unapređuju suradnju u provedbi mjera s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i s udrugama osoba s invaliditetom raspisivanjem Javnih poziva, te se svake godine osigurava sve više sredstava za provedbu projekata usmjerenih na poboljšanje uvjeta života osobama s invaliditetom. S time u vezi, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku raspisuje Poziv Podrške procesu deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi za osobe s invaliditetom, Poziva Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom- faza II, Poziv za Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju udruge, te ograničeni poziv za prijavu trogodišnje programe udruga koje pružaju usluge asistencije osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj (2019. - 2021.), Ministarstvo znanosti i obrazovanja raspisuje Javne pozive za sufinanciranje projekata za prilagodbu i izradu udžbenika/literature za slijepe i slabovidne učenike i studente, Poziv na dodjelu bespovratnih sredstava - Osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama - faza III, te Natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava projektima udruga u području izvaninstitucionalnoga odgoja i obrazovanja djece i mladih, Ministarstvo hrvatskih branitelja provodi Projekt rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom, Ministarstvo turizma provodi mjere usmjerene na podizanje konkurentnosti hrvatskog turističkog proizvoda sukladno Strategiji razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine, te Nacionalnom programu razvoja socijalnog turizma, a suradnju s udrugama osoba s invaliditetom provode kroz financiranje programa i projekata, dodatnih kriterija/bodovanja na projektima koji uključuju socijalnu inkluziju osoba s invaliditetom, te obraćanjem javnosti o aktivnostima Ministarstva u ovom području.

Ministarstvo turizma kroz javni poziv provodi Program razvoja javne turističke infrastrukture temeljem kojeg se dodjeljuju sredstva korisnicima iz javnog sektora: jedinicama lokalne i regionalne samouprave za uređenje javnih plaža i kupališta, te izgradnje, dogradnje, uređenja i opremanja multimedijalnim sadržajima centara za posjetitelje i/ili interpretacijskih centara. U postupku vrednovanja prijavljenih projekata neki od kriterija vrednovanja su:

- pristupačnost projekta osobama s invaliditetom: omogućen pristup i kretanje plažnim prostorom osoba s invaliditetom ili smanjenom pokretljivošću, (rampe/liftovi za invalide) i prilagođenost drugim ranjivim skupinama;
- omogućen ulaz u more osobama s invaliditetom ili smanjenom pokretljivošću (rampe/liftovi za invalide);
- sanitarni objekti prilagođeni osobama s invaliditetom ili smanjenom pokretljivošću.;
- oznake na Brailleovom pismu, taktilne crte vodilje, pristupačnost projekta informacijama i komunikaciji za gluhe i slijepe osobe
- ovisno o kojem se projektu radi - plaže/kupališta ili centri za osjetitelje/interpretacijski centri.

Na temelju navedenih kriterija (između ostalih), donesene su odluke o sufinanciranju i provedeni brojni projekti uređenja kako jadranskih plaža (Poreč, Rovinj, Novigrad, Pula, Trpanj, Cavtat, Starigrad, sv. Filip i Jakov, Murter, Podgora, Šibenik,...) tako i kontinentalnih kupališta uz jezera i rijeke (Osijek, Karlovac, Slunj,...), te uređeni prezentacijski centri/interpretacijski centri diljem Hrvatske (Karlovac, Erdut, Makarska...).

Nastavno na navedeno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izvještavale su da su sudjelovale kao partneri na projektima udruga osoba s invaliditetom ali i da su sami bili nosioci projekata, te su izvještavali o utrošenim sredstvima iz vlastitih proračuna za sufinanciranje programa i projekata udruga osoba s invaliditetom i udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom. Također su iz vlastitih sredstava zapošljavali pomoćnike u nastavi, stručne komunikacijske posrednike, te pomagače u dječjim vrtićima.

Nadalje, Ministarstvo unutarnjih poslova nastoji poboljšati sustav civilne zaštite te ukloniti nedostatke kroz novi Zakon o sustavu civilne zaštite koji je u izradi.

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske je tijekom 2019. godine razvio edukativni program „Modeli suradnje javne uprave i civilnog društva u pripremi, provedbi, praćenju i vrednovanju javnih politika“ koji se provodi u Državnoj školi za javnu upravu.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo kao primjere dobre prakse u prethodnom razdoblju navodi reformu sustava vještačenja, unapređenje znanstveno istraživačkih aktivnosti te izradu novog Zakona o registru osoba s invaliditetom.

Središnji državni ured za šport donio je Nacionalni program športa 2019.-2026. prvi strateški dokument u povijesti hrvatskog športa na nacionalnoj razini u kojem je posebno iskazana skrb o omogućavanju športašima s invaliditetom i gluhim športašima jednakopravnih uvjeta za bavljenjem športom i športskom rekreacijom s ostatkom populacije. Utječe se na uključivanje gluhe djece u bavljenje športom, ali kao problem se ističe nedostatak komunikacijskih posrednika tijekom treniranja gluhih sportaša.

U svrhu provedbe mjera Nacionalne strategije, tijekom 2019. godine na nacionalnoj razini utrošeno je 718.992.150,91 kuna i sredstva redovne djelatnosti tijela državne uprave (Prilog br. 109, Tablica br. 1.), što je za 71.928.316,01 kuna više nego prethodne godine. Dodatno su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, utrošile 395.059.149,66 kuna i sredstva redovne djelatnosti (Prilog br. 109, Tablica br. 2.), što je 134.909.866,63 kuna više nego prethodne godine. Sveukupno su iskazana utrošena sredstva na nacionalnoj i lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini u 2019. godini iznosila 1.114.051.300,57 kuna. U 2019. godini je za provedbu mjera utrošeno ukupno 206.838.182,64 kuna više u odnosu na 2018. godinu. Djelotvorno ulaganje tih sredstava i osiguranje dodatnih sredstava u područjima u kojima je to potrebno u najvećoj mjeri ovise o uspješnosti vertikalne i horizontalne koordinacije provedbom Nacionalne strategije.

PRIVITCI

Privitak br. 1. – Širenje mreže pružatelja usluge rane intervencije s ciljem osiguravanja pristupačnosti usluge na cijelom području Republike Hrvatske

Tablica br. 1. - Podrška procesu deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi za osobe s invaliditetom (ESF)

Županija	Ustanov a	Ukupna vrijednost Projekta (u kunama)	Iznos planiran za razvoj usluge rane intervencije unutar ukupne vrijednosti Projekta (u kunama)	Utrošena sredstva u 2019. godini za razvoj usluge rane intervencije	Edukacije u sklopu projekta	Korisnici usluge rane intervencije
Karlovačka županija	CZPUZ Ozalj	10.602.513,72	1.114.718,40 do listopada 2020. godine	142.055,18 kn	10 stručnjaka CPUZ Ozalj 30 stručnjaka drugih sektora- zdravstvo, obrazovanje	15 djece s teškoćama 15 obitelji djece s teškoćama u razvoju.
Zagrebačka županija	CZR Stančić	11.439.695,68			60 stručnjaka	40 djece s teškoćama u razvoju
Grad Zagreb	CZR Zagreb	11.391.833,63	2.437 146,02		64 stručnjaka	45 djece s teškoćama u razvoju

Tablica br. 2. - Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju

Redni broj	NAZIV PRIJAVITELJA	Naziv PROGRAMA	BROJ KORISNIKA	I godina (2017./2018.)	II GODINA (2018./2019.)	III GODINA (2019./2020.) provedba počinje od 1.6.2019. te je još u procesu ugovaranja
1	Udruga za skrb autističnih osoba Rijeka	Rana intervencija u djece s poremećajem iz autističnog spektra putem sustava mobilne službe u lokalnoj zajednici	18 korisnika – 6 Ž i 12 M	290 000,00	290 000,00	290 000,00
2	Udruga za pomoć osobama s teškoćama u razvoju "Neven" Đakovo	Ranom intervencijom do urednog razvojnog profila	25 korisnika – 0-3 (13 Ž i 12 M) 25 korisnika – 3-7 (5 Ž i 20 M)	280 000,00	280 000,00	280 000,00
3	Hrvatska udruga za ranu intervenciju u djetinjstvu	Obitelji usmjerena rana intervencija u djetinjstvu	10 korisnika – 2 mj -7g (8 Ž i 2 M) 9 korisnika 0 mj – 5 g (4 Ž i 5 M) 7 korisnika 1-7g (4 Ž i 3 M)	240 000,00	240 000,00	240 000,00
UKUPNO				810 000,00	810 000,00	810 000,00

Izvor: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2019.

Tablica br. 3. – Ugovoreni pružatelji usluga rane intervencije

Županija	Ugovoreni pružatelj usluge rane intervencije	Broj ugovorenih usluga rane intervencije	Utrošena sredstva u 2019. godini	Period pružanja usluge
Međimurska županija	Međimurska udruga za ranu intervenciju, Čakovec	116 usluga rane intervencije mjesečno	248.472,00 kn	Tijekom cijele godine
Karlovačka županija	Udruga Zvončići za djecu s teškoćama u razvoju, Karlovac	275 usluga rane intervencije mjesečno	328.625,00 kn	Tijekom cijele godine
Grad Zagreb	Dnevni centar za rehabilitaciju djece i mladeži Mali dom, Zagreb	660 usluga rane intervencije mjesečno	461.141,00 kn	Tijekom cijele godine
Istarska županija	Dnevni centar za rehabilitaciju Veruda - Pula,	160 usluga mjesečno	35.617,70 kn	Od listopada 2019

Izvor: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2019.

Privitak br. 2. – Razvoj usluge osobne asistencije putem projekata financiranih iz Europskog socijalnog fonda

Poziv Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom – faza 1 (ESF)					
Ukupna vrijednost projekata	Utrošena sredstva u 2019. godini	Ukupan broj projekata			Broj završenih projekata
		93			90
					3
116.699.304,77 kn	6.421.657,47 kn	Broj projekata OA	Broj projekata za tumače/prevoditelje HZJ	Broj projekata za videće pratitelje	Projekti su ugovoreni u 2017. – 2018. godini i traju 24 mjeseca
		72	7	14	
Broj korisnika		857	206	318	
Regionalna rasprostranjenost usluga		Usluga se pruža u svim županijama RH	Grad Zagreb te Zagrebačka, Varaždinska, Šibensko-kninska, Brodsko-posavska Požeško-slavonska Sisačko-moslavačka Osječko-baranjska	Grad Zagreb, te Zagrebačka Varaždinska Šibensko-kninska Brodsko-posavska Požeško-slavonska Sisačko-moslavačka Međimurska, Koprivničko-križevačka Karlovačka, Ličko-senjska i	

		Primorsko-goranska i Splitsko-dalmatinska županija	Istarska županija			
Poziv Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom – faza 2 (ESF)						
Ukupna vrijednost projekata	Utrošena sredstva u 2019. godini	Ukupan broj projekata			Ugovor eni projekti prosinac 2018.g	Ugovoreni projekti u 2019.g
156.966.336,35 kn	63.324.316,37 kn	97			43	54
					Ukupne vrijednosti	
					93.827.047,99 kn	63.139.288,36 kn
		Broj projekata OA	Broj projekata za tumače/prevoditelje HZJ	Broj projekata za videće pratitelje	u svibnju 2018. godine je objavljen Poziv Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom – faza 2, ukupne vrijednosti 155 milijuna kuna, a ukupna alokacija Poziva je u 2019.g. povećana na 190 milijuna kuna	
		70	9	18		
Planirani broj korisnika	1103	270	356			
Regionalna rasprostranjenost usluga	Usluga se pruža u svim županijama RH	Grad Zagreb te Zagrebačka, , Brodsko-posavska Požeško-slavonska Sisačko-moslavačka Osječko-baranjska Koprivničko-križevačka i Krapinsko-zagorska županija	Usluga se pruža u svim županijama RH, osim u Dubrovačko-neretvanskoj županiji			

Izvor: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2019. godine

Privitak br. 3. - Analiza potreba za programom radnih asistenata i stručne podrške na radnom mjestu

Naziv usluge	Broj udruga koje ističu potrebu za navedenim uslugama	Broj korisnika kojima je potrebna usluga
Osobni asistent u radu	18	62
Stručni komunikacijski posrednik u radu	9	61
Videći pratitelj na radnom mjestu	8	45
UKUPNO	35	168

Izvor: Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, 2019. godine

Privitak br. 4. - Pravni okvir kojim se regulira područje odgoja i obrazovanja

Redni broj	Propisi iz sustava odgoja i obrazovanja
1	Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine, broj 10/97, 107/07, 94/13 i 98/19)
2	Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18 i 98/19)
3	Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe (Narodne novine, broj 63/08 i 90/10)
4	Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine, broj 63/08 i 90/10),
5	Državnim pedagoškim standardom srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine, broj 63/08 i 90/10)
6	Pravilnikom o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju (Narodne novine, broj 24/15),
7	Pravilnikom o postupku utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta, učenika te sastavu stručnih povjerenstva (Narodne novine, broj 67/14)
8	Pravilnikom o pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima (Narodne novine, broj 102/18 i 59/19)

Zakonodavni okvir predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja regulira pravo svakog djeteta i učenika s teškoćama u razvoju na primjeren program i oblik odgoja i obrazovanja, uvijek kada je to moguće u sredini u kojoj živi osiguravajući potrebnu programsku i profesionalnu potporu te prostornu i pedagoško-didaktičku prilagodbu uz prihvaćanje njihovih potreba, interesa, sposobnosti i mogućnosti, a sukladno svim strateškim dokumentima Republike Hrvatske i međunarodnim dokumentima kojima je Republika Hrvatska pristupila.

Izvor: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019. godina

Privitak br. 5. - Povećanje dostupnosti osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja za učenike s teškoćama u razvoju

Tablica br.1.- Broj učenika s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim programima po županijama

Županija	Postotak	Broj učenika s teškoćama	Muški	Ženski
KOPRIVNIČKO-KRZEVAČKA	11,32%	990	634	356
MEĐIMURSKA	10,67%	1002	589	413
BIJELOVARSKO-BILOGORSKA	9,93%	853	551	302
KRAPINSKO-ZAGORSKA	9,29%	881	565	316
GRAD ZAGREB	8,81%	5520	3649	1871
OSJEČKO-BARANJSKA	8,49%	1767	1091	676
SISAČKO-MOSLAVACKA	8,30%	928	604	324
ZAGREBAČKA	8,30%	2120	1378	742
PRIMORSKO-GORANSKA	7,83%	1503	1039	464
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	7,59%	459	298	161
VARAŽDINSKA	7,52%	1015	656	359
KARLOVAČKA	7,02%	590	396	194
ZADARSKA	6,73%	916	640	276
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	6,69%	842	552	290
POŽEŠKO-SLAVONSKA	6,68%	372	232	140
BRODSKO-POSAVSKA	6,03%	690	419	271
LIČKO-SENJSKA	5,87%	186	126	60
ŠPLITSKO-DALMATINSKA	5,48%	2019	1324	695
ISTARSKA	5,44%	829	565	264
ŠIBENSKO-KNINSKA	5,26%	378	243	135
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	4,92%	480	322	158

Redoviti osnovnoškolski program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke i posebni program uz individualizirane postupke prema modelu djelomične integracije svladavalo je 612 učenika s teškoćama u razvoju. Redoviti program uz individualizirane postupke u posebnome razrednom odjelu sukladno čl. 5. st. 5. Pravilnika i redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke sukladno članku 6. stavka 6. provodi se u pet županija, a u njega je uključeno 74 učenika. Osim redovitog programa dio učenika s teškoćama u razvoju pohađao je osnovnoškolski odgoj i obrazovanje po redovitom programu u posebnim uvjetima, tj. u ustanovama koje učenicima s teškoćama u razvoju omogućuju svladavanje redovitog programa uz pomoć posebnih oblika i metoda rada prema njihovim sposobnostima (Centar za odgoj i obrazovanje „Slava Raškaj“ Zagreb, Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG i Centar za odgoj i obrazovanje Vinko Bek) u koje je bilo uključeno 218 učenika. Poseban program uz individualizirane postupke svladavalo je 1.224 učenika s teškoćama u razvoju i poseban program za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada uz individualizirane postupke svladavalo je 1.957 učenika s teškoćama u razvoju.

Tablica br. 2. - Broj učenika s teškoćama u razvoju u srednjoškolskim programima po županijama

Županija	Postotak	Broj učenika s teškoćama	Muški	Ženski
MEDIMURSKA	6,39%	238	140	98
KRAPINSKO-ZAGORSKA	6,30%	272	160	92
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	5,52%	234	136	98
ZAGREBAČKA	5,51%	322	188	134
GRAD ZAGREB	5,39%	1822	1222	600
VROVITIČKO-PODRAVSKA	4,51%	120	64	56
VARAŽDINSKA	4,30%	297	180	117
OSJEČKO-BARANJSKA	3,90%	411	236	175
ISTARSKA	3,39%	204	126	68
ŠPLITSKO-DALMATINSKA	3,14%	558	380	178
ZADARSKA	3,13%	198	140	58
KOPRIVNIČKO-KRIZEVAČKA	2,62%	96	72	24
KARLOVAČKA	2,61%	103	74	29
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	2,49%	150	93	57
ŠČAČKO-MOSLAVAČKA	2,46%	103	69	34
PRIMORSKO-GORANSKA	2,34%	213	151	62
ŠIBENSKO-KNINSKA	2,23%	78	37	41
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	2,02%	86	53	33
POŽEŠKO-SLAVONSKA	1,96%	53	38	15
LIČKO-SENJSKA	1,43%	17	13	4
BRODSKO-POSAVSKA	0,78%	39	25	14

Tablica br. 3. - Broj učenika s teškoćama u razvoju u srednjoškolskim programima (TES programi) po županijama

Županija	Postotak	Broj učenika s teškoćama	Muški	Ženski
MEDIMURSKA	6,39%	238	140	98
KRAPINSKO-ZAGORSKA	6,30%	272	160	92
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	5,52%	234	136	98
ZAGREBAČKA	5,51%	322	188	134
GRAD ZAGREB	5,39%	1822	1222	600
VROVITIČKO-PODRAVSKA	4,51%	120	64	56
VARAŽDINSKA	4,30%	297	180	117
OSJEČKO-BARANJSKA	3,90%	411	236	175
ISTARSKA	3,39%	204	126	68
ŠPLITSKO-DALMATINSKA	3,14%	558	380	178
ZADARSKA	3,13%	198	140	58
KOPRIVNIČKO-KRIZEVAČKA	2,62%	96	72	24
KARLOVAČKA	2,61%	103	74	29
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	2,49%	150	93	57
ŠČAČKO-MOSLAVAČKA	2,46%	103	69	34
PRIMORSKO-GORANSKA	2,34%	213	151	62
ŠIBENSKO-KNINSKA	2,23%	78	37	41
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	2,02%	86	53	33
POŽEŠKO-SLAVONSKA	1,96%	53	38	15
LIČKO-SENJSKA	1,43%	17	13	4
BRODSKO-POSAVSKA	0,78%	39	25	14

Izvor: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.

Privitak br. 6. – Stručno usavršavanje učitelja/nastavnika/stručnih suradnika za inkluzivno obrazovanje

Tablica br. 1. – Teme stručnog usavršavanja učitelja/nastavnika/stručnih suradnika za inkluzivno obrazovanje

Redni broj	Naziv teme
1.	Učenici s teškoćama u razvoju
2.	Stručno-metodička priprema za polaganje stručnog ispita
3.	Razvijanje kompetencija u profesionalnom napretku učitelja edukacijskog rehabilitatora i socijalnih pedagoga u posebnim razrednim odjelima
4.	Izrada individualnog odgojno-obrazovnog programa rada s učenicima s rješenjem o primjerenom obliku školovanja
5.	Primjena supervizije u području motivacije
6.	Stop program – odgovor na neprihvatljivo ponašanje u školi
7.	Preventivne strategije u odgojno-obrazovnim ustanovama
8.	Kako pomoći učenicima sa specifičnim teškoćama učenja?
9.	Odgoj i školovanje gluhih i nagluhih učenika u redovitim odgojno-obrazovnim programima
10.	Učenici s poremećajem iz spektra autizma (PSA)
11.	Posebnosti rada u bolničkim odjelima
12.	Asistivna tehnologija u radu s djecom /učenicima s teškoćama u razvoju
13.	Suvremeno poimanje i identitet edukacijske rehabilitacije
14.	Djeca i učenici s hiperaktivnim poremećajem i poremećajem pažnje
15.	Odgoj i školovanje djece i učenika iz spektra autizma u redovitim odgojno-obrazovnim programima
16.	Specifičnosti i metode rada s učenicima s poremećajem iz spektra autizma
17.	Djeca sa šećernom bolešću u odgojno-obrazovnim ustanovama
18.	Uloga razrednika u provođenju preventivnih programa
19.	ATAAC ljetna škola asistivne tehnologije
20.	Učenik s oštećenjem vida i dodatnim teškoćama u redovnom razredu
21.	Učenik s oštećenjem vida u redovnoj srednjoj školi
22.	Učenici s oštećenjem sluha u odgojno obrazovnom procesu
23.	Učenici s oštećenjem sluha u odgojno obrazovnom procesu
24.	Odgoj i školovanje djece i učenika s intelektualnim teškoćama u redovitim odgojno-obrazovnim programima
25.	Podrška ranom razvoju djece predškolske dobi te prevencija jezičnih poremećaja i specifičnih teškoća učenja
26.	Razvijanje kompetencija u profesionalnom napredovanju stručnih suradnika logopeda, socijalnih pedagoga i edukacijskih rehabilitatora
27.	Podrška integraciji učenika s motoričkim teškoćama u redovnim osnovnim školama
28.	Rane odgojno-obrazovne intervencije za djecu i učenike s problemima u ponašanju
29.	Uključivanje djece s teškoćama u razvoju u predškolske ustanove
30.	Teškoće u učenju u srednjoškolskom obrazovanju
31.	Dijete u riziku
32.	Specifičnosti i metode rada s učenicima s teškoćama u srednjoj školi
33.	Učenici s govorno jezičnim teškoćama u srednjoj školi
34.	Podrška učenicima s višestrukim teškoćama i Depresivnost – od razumijevanja do kvalitetne podrške

Tablica br. 2. – Teme stručnih skupova za strukovne nastavnike svih obrazovnih sektora, Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih

Redni broj	Naziv teme
1	Osnovne preporuke za zbrinjavanje dijabetesa, zdrava prehrana i terapija inzulinom
2	Osobna iskustva djece i mladih oboljelih od šećerne bolesti
3	Dijete sa šećernom bolesti – učenik kao i ostali
4	Značaj suradnje s roditeljima, kontinuirana podrška djeci s dijabetesom i njihovim obiteljima
5	Demonstracija mjerenja šećera u krvi, način davanja inzulina i primjene glukagona

Izvor: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.

Privitak br. 7. - Popis tema obrađenih na međužupanijskim stručnim vijećima nastavnika strukovnih škola u radu s djecom s teškoćama u razvoju

Redni broj	Naziv teme
1.	Mentalno zdravlje srednjoškolaca
2.	Prevenција seksualnog nasilja nad djecom i mladima
3.	Strategije za rad s učenicima s teškoćama u učenju i mentalnim smetnjama u nastavi
4.	Formativno vrednovanje učenika u alatu classkick
5.	Razredni menadžment – interaktivno predavanje i pedagoška radionica
6.	Medijacija kao jedan od načina rješavanja sukoba
7.	Poremećaji ličnosti
8.	Postupnost kod ovladavanja radnim operacijama u zanimanju pomoćni soboslikar-ličilac
9.	Izazovi rada u posebnom razrednom odjeljenju s učenicima pomoćnih zanimanja
10.	Fit4Work – Povećanje zapošljivosti i socijalnog uključivanja ranjivih skupina
11.	Rad s učenicima s teškoćama čitanja i pisanja
12.	Izazovi u radu s učenicima s poteškoćama iz područja jezično - govorno – glasovne komunikacije
13.	Škola kao suradnička zajednica: imperativ suradnje za jačanje profesionalnog kapaciteta škole i njenih djelatnika
14.	Važnost i dobrobiti timskog učenja za članove i ciljeve organizacije/škole
15.	Učinkoviti mehanizmi za povezivanje i jačanje suradničkih kapaciteta i kolegijalne radne kulture u školi
16.	Raspetljavanje komunikacijskih čvorova
17.	Učenje kroz igru
18.	Kako koristiti zagovaračke metode u radu s NEET ranjivim skupinama učenika
19.	Outward Bound Hrvatska
20.	Preporuke nastavnicima srednjih škola za rad s pomoćnikom u nastavi
21.	Školovanje učenika s teškoćama u razvoju u srednjoškolskim ustanovama - primjena zakonskih i podzakonskih akata
22.	Uvođenje pripravnika i priprema za polaganje stručnog ispita

Izvor: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.

Privitak br. 8. - Prikaz broja pristupnika s teškoćama koji su pristupili ispitima državne mature u ljetnome i jesenskome roku u školskoj godini 2018./2019.

Rok	Broj pristupnika	Broj prijavljenih ispita
-----	------------------	--------------------------

Ljetni rok	634	3477
Jesenski rok	231	549
Ukupno	865	4 026

***Izvor:** Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.*

Privitak br. 9. - Prilagodba ispitnih materijala državne mature za teškoće disleksije

Za teškoće disleksije i sl. izrađen je novi prijelom i intervencija logopeda za sljedeće ispite:	
1	Hrvatski jezik A i B razina
2	Engleski jezik A i B razina
3	Matematika A i B razina
4	Njemački jezik A i B razina
5	Biologija
6	Fizika
7	Talijanski materinski jezik B razina
8	Geografija
9	Informatika
10	Talijanski jezik B razina
11	Kemija
12	Španjolski jezik A razina
13	Likovna umjetnost
14	Povijest
15	Politika i gospodarstvo
16	Psihologija
17	Sociologija
18	Filozofija i Vjeronauk
19	Etika

***Izvor:** Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.*

Privitak br. 10. – Prikaz naklade tiska ispita državne mature s prilagodbom ispitne tehnologije

Tablica br. 1. - Broj naklade tiska ispita državne mature s prilagodbom ispitne tehnologije u školskoj godini 2018./2019. na ljetnome roku

<u>FONT 14</u>	<u>A3-22</u>	<u>A3-28</u>	<u>Brajica</u>
<u>1656</u>	<u>42</u>	<u>8</u>	<u>23</u>

Tablica br. 2. - Broj naklade tiska ispita državne mature s prilagodbom ispitne tehnologije u školskoj godini 2018./2019. na jesenskom roku

<u>FONT 14</u>	<u>A3-22</u>	<u>A3-28</u>	<u>Brajica</u>
<u>310</u>	<u>4</u>	<u>6</u>	<u>4</u>

***Izvor:** Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.*

Privitak br. 11. – Prikaz financijskih sredstava izdvojenih za prilagodbu ispitne tehnologije ispita državne mature za pristupnike s teškoćama u školskoj godini 2018./2019.

Tablica br. 1. - Prikaz troškova rada Povjerenstva za procjenu zahtjeva za prilagodbu ispitne tehnologije za školsku godinu 2018./2019.

Povjerenstvo za procjenu zahtjeva	Iznos neto	Iznos bruto
Ljetni rok	33.000,00 kn	54.780,00 kn
Jesenski rok	3.300,00 kn	5.478,00 kn
Ukupno	36.300,00 kn	60.258,00 kn

Tablica br. 2. - Prikaz troškova prilagodbe ispitnih materijala za školsku godinu 2018./2019.

Poslovi	Iznos neto	Iznos bruto
Brajica	74.559,99 kn	104.383,98 kn
Font 14	26.050,00 kn	36.470,00 kn
Ukupno	100.609,99 kn	140.853,98 kn

Tablica br. 3. - Prikaz troškova tiska ispitnih materijala za školsku godinu 2018./2019. (font 14, A3)

Tisak ispita	Broj tiskanih kompleta	Iznos bruto
Ljetni rok	1712	73.628,25 kn
Jesenski rok	315	13.029,75 kn
Ukupno	2027	86.658,00 kn

Tablica br. 4. - Prikaz troškova tiska ispitnih materijala za školsku godinu 2018./2019. (brajica)

Tisak ispita	Iznos bruto
Ljetni rok	92.665,98 kn
Jesenski rok	11.718,00 kn
Ukupno	104.383,98 kn

Tablica br. 5. Prikaz troškova pružanja stručne podrške osobnih pomagača za školsku godinu 2018./2019.

Osobni pomagači	Iznos neto	Iznos bruto
Ljetni rok	192.850,00 kn	320.131,00 kn
Jesenski rok	27.950,00 kn	46.397,00 kn
Ukupno	220.800,00 kn	366.528,00 kn

Napomena: Prikaz troškova pružanja stručne podrške osobnih pomagača ne sadržava troškove prijevoza i smještaja

Tablica br. 6. - Prikaz troškova ocjenjivanja ispita državne mature s prilagodbom ispitne tehnologije za školsku godinu 2018./2019.

Ocjenjivanje	Iznos bruto
Ljetni rok	232.557,00 kn
Jesenski rok	31.991,00 kn
Ukupno	269.548,00 kn

Tablica br. 7. - Prikaz ukupnih financijskih sredstava za provedbu ispita državne mature za pristupnike s teškoćama u školskoj godini 2018./2019.

Poslovi	Bruto iznos
Povjerenstvo za procjenu zahtjeva	60.258,00 kn
Prilagodba ispitnih materijala	140.853,98 kn
Tisak ispitnih materijala	191.041,98 kn
Osobni pomagači	366.528,00 kn
Ocjenjivanje ispita	269.548,00 kn
Ukupno	1.028.229,96 kn

Izvor: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.

Privitak br. 12. - Novi srednjoškolski programi obrazovanja za učenike s teškoćama

Redni broj	Naziv škole/centra za odgoj i obrazovanje	Srednjoškolski program obrazovanja
1	Centar za odgoj i obrazovanje Rijeka	za zanimanje pomoćni konobar - TES
2	Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju, Virovitica	za zanimanje pomoćni krojač - TES i za zanimanje pomoćni soboslikar i ličilac - TES
3	Srednja škola Tina Ujevića, Vrgorac	pomoćni kuhar i slastičar-TES
4	Komercijalno-trgovačka škola Split	za zanimanje administrator (prilagođeni program)
5	Ekonomska i trgovačka škola Ivana Domca Vinkovci	za zanimanje administrator (prilagođeni program)
6	Obrtničko-industrijska škola Županja	za zanimanje pomoćni kuhar i slastičar-TES

U sustavu srednjoškolskog obrazovanja Republike Hrvatske u 2019. godini bilo je 36 posebna programa za učenike s teškoćama za pomoćna zanimanja - TES i 34 prilagođena programa obrazovanja za učenike s teškoćama.

Izvor: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.

Privitak br. 13. - Projekti udruga s ciljem pružanja potpore učenicima s teškoćama u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja koji su se provodili u školskoj godini 2018./2019.

R.br	UDRUGA	PROJEKT	IZNOS (KN)
1.	UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE	DANAS SE I MOJ GLAS ČUJE	185.879,59
2.	UDRUGA RODITELJA DJECE I OSOBA S INVALIDITETOM "MALI PRINC"	„RINGIŠPIL“: PRIHVAĆANJE RAZLIČITOSTI KROZ UČENJE I IGRU	156.125,93
3.	HRVATSKA IGO UDRUGA	GO - IGRA JEDNAKIH MOGUĆNOSTI	90.800,00
4.	UDRUGA RODITELJA DJECE S POTEŠKOĆAMA U RAZVOJU „VUKOVARSKI LEPTIRIĆI“	TOMATIS METODA	149.389,40
5.	UDRUGA ZA POMOĆ OSOBAMA S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA „LATICE“	6000046	140.000,00
6.	UDRUGA RODITELJA ZA DJECU NAJTEŽE TJELESNE INVALIDE I DJECU S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU "ANĐELI"	"IGROUČILICE-ŽELIM, HOĆU I MOGU" - OBRAZOVNO-PSIHOLOŠKA POMOĆ S CILJEM POTICANJA RAZVOJA, KREATIVNIH SPOSOBNOSTI I STVARALAŠTVA DJECE I MLADIH S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU	160.480,00
7.	UDRUGA OSOBA S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA I NJIHOVIH OBITELJI „MASLAČAK“, KRIŽEVCI	„ZAJEDNO MOŽEMO VIŠE“	86.666,67
8.	UDRUGA ZA POMOĆ DJECI S TEŠKOĆAMA U UČENJU ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE „IZVOR LJUBAVI“, ŠIBENIK	IZVOR LJUBAVI-IZVOR RJEŠENJA (ZNAMO KAKO UČITI)	103.000,00
9.	UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM „BOLJE SUTRA“ GRADA KOPRIVNICE	ŽELIM ZNATI KAKO IMATI	110.000,00
10.	HRVATSKI SAVEZ SLIJEPIH	KREATIVNA ŠKOLICA ZNANJA I SAMOPOUZDANJA	142.639,45
11.	SRCE-UDRUGA DJECE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU, OSOBA S INVALIDITETOM I NJIHOVIH OBITELJI	INKLUZIJA U ZAJEDNICI	90.524,33
12.	DRUŠTVO OSOBA S TJELESNIM INVALIDITETOM MEĐIMURSKOŽUPANIJE	PRIJATELJ PRIRODE	130.000,00
13.	UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM SUNCE	MOBILNI STRUČNI TIM-PODRŠKA INTEGRACIJI UČENIKA S TEŠKOĆAMA	65.287,67
14.	UDRUGA OSOBA S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA I NJIHOVIH OBITELJI "MALI PRINC"	I JA TO MOGU	123.020,00
15.	UDRUGA OSOBA S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA I NJIHOVIH OBITELJI "KORAK DALJE" DARUVAR	„ZAJEDNO JE NAŠA PRIČA“	138.576,41
16.	UDRUGA RODITELJA „KORAK PO KORAK“	#isCAPacitiraj se	108.755,77
17.	UDRUGA RODITELJA OSOBA S KOMBINIRANIM SMETNJAMA U PSIHOFIZIČKOM RAZVOJU ISTARSKE ŽUPANIJE - PULA	MALI I VELIKI KREATIVCI	90.684,00
UKUPNO			2.071.828,90

Izvor: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.

Privitak br. 14. - Organizacijski oblici palijativne skrbi u županijama, 2019. godine

Županije	Broj postojećih na dan 31.12.2018. god. / Broj novo uspostavljених županijskih projektnih timova u 2019. god.	Broj postojećih na dan 31.12.2018. god. / Broj novih koordinatora za palijativnu skrb u 2019. god.	Broj postojećih na dan 31.12.2018. god. / Broj novih mobilnih palijativnih timova u 2019. god.	Broj postojećih na dan 31.12.2018. god. / Broj novoosnovanih ambulanti za bol u 2019. god.	Broj postojećih na dan 31.12.2018. god. / Broj novootvorenih posudionica pomagala u 2019. god.	Broj postojećih na dan 31.12.2018. god. / Broj novih specijalističkih bolničkih timova za palijativnu skrb u 2019. god.	Broj postojećih na dan 31.12.2018. god. / Broj novougovorenih palijativnih postelja u 2019. god.
Bjelovarsko-bilogorska	/1	0/0	0/0	/1	0/0	0/0	6/6
Brodsko-posavska	0/0	1/1	1/1	/2	0/0	0/0	25/25
Dubrovačko-neretvanska	0/0	2/3	1/2	/1	2/2	0/0	13/13
Istarska	/1	2/2	2/2	/1	4/4	/1	5/5
Karlovačka	/1	2/2	0/1	/2	1/1	/2	20/20
Koprivničko-križevačka	0/0	0/1	/00	/1	1/1	/1	5/5
Krapinsko-zagorska	1/1	1/1	1/1	/1	/00	0/0	2/2
Ličko-senjska	0/0	0/0	0/0	/1	0/0	0/0	2/2
Međimurska	1/1	1/1	1/1	1/1	2/2	1/1	2/2
Osječko-baranjska	1/1	1/1	1/1	1/0	9/9	0/0	10/10
Požeško-slavonska	/1	2/2	2/2	/1	2/2	/1	17/17
Primorsko-goranska	/1	2+2/3+2	2+2/3+2	/3	3/3	/1	17/17
Sisačko-moslavačka	0/0	2/2	2/2	/1	2/2	/1	16/16
Splitsko-dalmatinska	0/0	0/0	0/0	/1	1/1	0/0	0/28
Šibensko-kninska	0/0	2/2	0/1	0/0	0/0	0/0	22/22
Varaždinska	0/0	1/1	1/1	/1	2/2	/1	89/89
Virovitičko-podravska	/1	1/1	1/1	/2	0/0	/1	5/5
Vukovarsko-srijemska	0/0	2/2	2/2	/2	1/1	/1	10/10
Zadarska	0/0	2/2	0/0	/2	1/1	1/1	16/16
Grad Zagreb	/1	2/5	2/5	/7	5/5 KBC Zagreb (Rebro i Jordanovac), KBCSM Vinogradska i Klinika za traumatologiju, Ustanova za zdravstvenu njegu Zagreb	/5	81/81
Zagrebačka	/1	3/3	3/3	0/0	1/1	0/0	0/0
UKUPNO:	/11	29/36	22/29	31/31	47/47	16/16	363/391

Napomena: Izvor financiranja HZZO

Izvor: Ministarstvo zdravstva, 2019. godina

Privitak br. 15. - Usporedba podataka s prethodnim godinama

Tablica br. 1. - Broj intervencija u postupku izdavanja akata o gradnji

GODINA	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU IZDAVANJA AKATA O GRADNJI	UKUPAN BROJ IZDANIH AKATA
2007.	138	
2008.	128	
2009.	46	
2010.	5	
2011.	14	
2012.	37	8.204
2013.	10	5.558
2014.	16	8.665
2015.	15	10.234
2016.	114	13.559
2017.	148	16.034
2018.	148	16.882
2019.	270	19.274

Napomena: za 2007. i 2008. godinu izvješća su dostavljena iz 8 županija i Grad Zagreb, za 2009. godinu iz 9 županija i Grad Zagreb, za 2010. i 2011. godinu iz svih 20 županija i Grada Zagreba, za 2012. godinu iz 12 županija i Grada Zagreba, a za 2013. godinu izvješća su dostavljena iz 18 županija i Grada Zagreba, za 2014., 2015. i 2016. godinu izvješća su dostavile sve županije i Grad Zagreb, za 2017., 2018., i 2019. godinu podatke dostavljaju svi gradovi i ispostave u svim županijama i Gradu Zagrebu.

Usporedbom prikupljenih podataka može se zaključiti slijedeće: kronološki gledano najveći broj intervencija u postupku izdavanja akata za građenje bio je zabilježen na samom početku provedbe mjera i to u 2007. godini, a značajan broj se dogodio i u 2008. godini, dok osjetni pad bilježimo u 2009. godini, potom u 2010. godini kada je zabilježeno samo 5 intervencija u postupku izdavanja akata. Tijekom 2011. i 2012. godine dolazi do povećanja broja intervencija, ali još uvijek daleko manje nego što je to bio slučaj od 2007. do 2009. godine. U 2013. godini izdano je znatno manje akata za građenje što je posljedica recesije. Međutim, pozitivno je to što je u odnosu na ukupan broj izdanih akata, postotak intervencija smanjen za 40%. Zabilježeni pad je svakako rezultat veće pozornosti koju projektanti polažu pitanju pristupačnosti tijekom projektiranja. U 2014. godini broj intervencija je značajnije pao u odnosu na ukupan broj izdanih akata koji je porastao za 36% u odnosu na prethodnu godinu. Ista značajna tendencija pada broja intervencija u postupcima izdavanja akata u postupcima gradnje uočena je i u 2015. godini kada je zabilježeno ukupno 15 intervencija prilikom izdavanja akata, kojih je bilo ukupno 10.234, tj. za 1.569 (36%) više nego u 2014. godini. S obzirom na činjenicu da su se tijekom 2016. i 2017. godine dogodila značajna povećanja, kako u broju izdanih akata tako i u broju intervencija, može se zaključiti da se podaci iz županija i Grada Zagreba dostavljaju urednije, pogotovo angažmanom Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, kada je zatraženo da se dostave dokazi o tome da su županije u okviru objedinjenih podataka, prikupile podatke od svih gradova, ispostava i odsjeka sa svog područja. Razvidno je da je u 2017. godini došlo do značajnog povećanja izdanih akata pa je, isto tako, bilo i za očekivati veći broj intervencija zbog ne primjene odredbi pristupačnosti. Međutim, ohrabruje činjenica da u 2018. godini, bez obzira na povećani broj izdanih akata, nije porastao broj intervencija.

Od ukupnog broja intervencija u 2019. godini 171 intervencija odnosila se na postupak izdavanja akata za građenje (tj. 1,24% od 13.798 ukupno izdanih akata za građenje) i 99 intervencija u postupku izdavanja uporabnih dozvola (tj. 1,81% od 5.476 ukupno obavljenih tehničkih pregleda i izdanih uporabnih dozvola).

Tablica br. 2. - Pregled prikupljenih podataka po županijama/Grad Zagreb za 2019. godinu:

ŽUPANIJA/GRAD ZAGREB Upravi odjel za graditeljstvo i prostorno uređenje	GRADOVI /Ispostave/odjeli/ odsjeci	BROJ ISPOSTAVA I GRADOVA		IZDAVANJE AKATA ZA GRADENJE		IZDAVANJE UPORABNIH DOZVOLA		POSTOTAK INTERVENCIJA	IZRAĐEN OBJEDINJENI OBRAZAC ANKETE	
		GRADOVI	ISPOSTAVA /ODSJEK	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH AKATA	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH UPORABNIH DOZVOLA			
BJELOVARSKO- BILOGORSKA	BJELOVAR	1	4	0	117	0	72	0%	DA	
	Čazma			0	24	0	9	0%		
	Daruvar			0	47	0	33	0%		
	Garešnica			0	46	0	17	0%		
	Grubišno Polje			0	32	0	11	0%		
	ŽUPANIJSKI URED			0	47	0	19	0%		
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:			0	313	0	161	0%		
BRODSKO- POSAVSKA	SLAVONSKI BROD	1	1	0	168	0	31	0%	DA	
	Nova Gradiška			0	198	0	32	0%		
	ŽUPANIJSKI URED			0	337	0	61	0%		
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:			0	703	0	124	0%		
DUBROVAČKO NERETVANSKA	DUBROVNIK	1	5	15	125	5	39	12,20%	DA	
	Gruda			1	6	0	1	14,29%		
	Korčula			0	69	0	14	0%		
	Metković			0	41	0	13	0%		
	Ploče			0	42	0	1	0%		
	Vela Luka			0	38	0	8	0%		
	ŽUPANIJSKI URED			1	58	4	39	5,15%		
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:			17	379	9	115	5,26%		
ISTARSKA	POREČ	8	9	0	148	0	66	0%	DA	
	PAZIN			0	36	0	15	0%		
	PULA			0	23	0	13	0%		
	LABIN			2	62	2	13	5,33%		
	UMAG			0	69	0	25	0%		
	NOVIGRAD			0	54	0	25	0%		
	ROVINJ			0	112	0	53	0%		
	VODNJAN			0	107	0	31	0%		
	Buje			0	98	0	27	0%		
	Buzet			0	37	0	10	0%		
	Labin			0	141	0	29	0%		
	Pazin			0	47	0	22	0%		
	Poreč			0	97	0	40	0%		
	Pula			15	252	0	75	4,59%		
	Rovinj			0	30	0	80	0%		
	Medulin			0	3	0	3	0%		
	Tar-Vabriga			0	51	0	21	0%		
	ŽUPANIJSKI URED			NE IZDAJU AKTE						
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:			17	1417	2	548	0,97%		
KARLOVAČKA	KARLOVAC	1	4	0	128	0	58	0%	NE	
	Duga Resa			12	64	3	17	18,52%		
	Ogulin			4	39	1	13	9,62%		
	Ozalj			3	25	2	5	15,67%		
	Slunj			11	54	5	14	23,53%		
	ŽUPANIJSKI URED			5	47	4	13	15%		
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:			35	357	15	120	10,48%		

ŽUPANIJA/GRAD ZAGREB Upravi odjel za graditeljstvo i prostorno uređenje	GRADOVI /ispostave/odjeli/ odsjeci	BROJ ISPOSTAVA I GRADOVA		IZDAVANJE AKATA ZA GRADENJE		IZDAVANJE UPORABNIH DOZVOLA		POSTOTAK INTERVENCIJA	IZRAĐEN OBJEDINJENI OBRAZAC ANKETE
		GRADOVI	ISPOSTAVA /ODSEJ	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH AKATA	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH UPORABNIH DOZVOLA		
KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKA	KOPRIVNICA	1	2	0	82	0	40	0%	DA
	Đurđevac			0	60	0	20	0%	
	Križevci			0	84	0	63	0%	
	ŽUPANIJSKI URED	0	60	0	36	0%			
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:			0	286	0	159	0%	
KRAPINSKO ZAGORSKA	KRAPINA	1	5	0	37	0	10	0%	DA
	Donja Stubica			0	89	0	36	0%	
	Klanjec			0	28	0	11	0%	
	Pregrada			0	37	0	17	0%	
	Zabok			0	92	0	32	0%	
	Zlatar			0	44	0	14	0%	
	ŽUPANIJSKI URED	0	25	0	6	0%			
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:			0	352	0	126	0%	
LIČKO SENJSKA	GOSPIĆ	1	4	0	47	0	8	0%	NE
	Senj			0	100	1	71	0,58%	
	Novalja			0	38	0	18	0%	
	Otočac			0	50	0	23	0%	
	Korenica			0	52	0	18	0%	
	ŽUPANIJSKI URED	SVE IZDAJE ŽUPANIJSKI URED I ZA GRAD							
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:			0	287	1	138	0,24%	
MEDIMURSKA	ČAKOVEC	1	2	0	129	0	59	0%	NE
	Prelóg			0	90	0	33	0%	
	Mursko Središće			NE IZDAJU AKTE				0%	
	ŽUPANIJSKI URED	0	283	0	117	0%			
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:			0	502	0	209	0%	
OSJEČKO BARANJSKA	OSIJEK	1	5	12	320	12	96	5,77%	DA
	Beli Manastir			1	120	2	61	1,66%	
	Donji Mihaljac			0	52	0	30	0%	
	Đakovo			0	154	0	55	0%	
	Našice			0	76	0	32	0%	
	Valpovo			0	81	1	49	0,77%	
	ŽUPANIJSKI URED	0	94	0	51	0%			
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:			13	897	15	374	2,20%	
POŽEŠKO SLAVONSKA	POŽEGA	1	1	13	117	9	50	13,17%	NE
	Pakrac			0	38	0	22	0%	
	ŽUPANIJSKI URED			NE IZDAJU AKTE					
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:			13	155	9	72	9,69%	
PRIMORSKO GORANSKA	RIJEKA	1	6	28	121	27	43	33,54%	DA
	Crikvenica			4	156	0	268	0,94%	
	Delnice			6	80	4	28	9,26%	
	Krk			0	291	0	237	0%	
	Opatija			7	356	2	199	1,62%	
	Rab			3	66	3	68	4,48%	
	Mali Lošinj			1	133	4	52	2,70%	
	ŽUPANIJSKI URED	17	219	5	104	6,81%			
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:			66	1422	45	999	4,58%	
SISAČKO MOSLAVAČKA	SISAK	3	3	2	57	1	23	3,75%	DA
	PETRINJA			0	26	0	16	0%	
	KUTINA			0	69	0	30	0%	
	Popovača			1	25	0	10	2,86%	
	Novska			0	37	0	28	0%	
	Glina			0	22	0	10	0%	
	ŽUPANIJSKI URED	0	59	0	18	0%			
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:			3	295	1	135	0,93%	

ŽUPANIJA/GRAD ZAGREB Upravi odjel za graditeljstvo i prostorno uređenje	GRADOVI /Ispostave/odjeli/	BROJ ISPOSTAVA I GRADOVA		IZDAVANJE AKATA ZA GRADENJE		IZDAVANJE UPORABNIH DOZVOLA		POSTOTAK INTERVENCIJA	IZRAĐEN OBJEDINJENI OBRAZAC ANKETE	
	odsjeci	GRADOVI	ISPOSTAVA /ODSJED	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH AKATA	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH UPORABNIH DOZVOLA			
SPLITSKO DALMATINSKA	SPLIT	4	10	0	87	0	74	0%	DA	
	KAŠTELA			0	216	0	75	0%		
	TROGIR			0	54	0	25	0%		
	MAKARSKA			0	100	0	39	0%		
	Hvar			0	74	0	11	0%		
	Imotski			0	96	0	15	0%		
	Makarska			0	74	0	21	0%		
	Omiš			0	108	0	18	0%		
	Sinj			0	97	0	7	0%		
	Solin			0	91	0	30	0%		
	Supetar			0	139	0	20	0%		
	Trogir			0	149	0	45	0%		
	Vis			0	23	0	10	0%		
	Vrgorac			0	5	0	0	0%		
	ŽUPANIJSKI URED			0	172	0	80	0%		
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:				0	1485	0	470		0%
ŠIBENSKO KNINSKA	ŠIBENIK	1	3	0	222	0	57	0%	NE	
	Knin			0	12	0	5	0%		
	Drniš			0	33	0	9	0%		
	Rogoznica			0	58	0	18	0%		
	ŽUPANIJSKI URED			0	254	0	72	0%		
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:				0	579	0	161		0%
VARAŽDINSKA	VARAŽDIN	1	3	0	139	0	74	0%	NE	
	Ivanec			0	107	0	41	0%		
	Novi Marof			0	63	0	22	0%		
	Ludbreg			0	44	0	23	0%		
	ŽUPANIJSKI URED			0	134	0	51	0%		
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:				0	487	0	211		0%
VIROVITIČKO PODRAVSKA	VIROVITICA	1	2	0	75	0	43	0%	DA	
	Slatina			0	56	0	36	0%		
	Orahovica			0	29	0	12	0%		
	ŽUPANIJSKI URED					0	70	0		38
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:				0	230	0	129		0%
VUKOVARSKO SRIJEMSKA	VINKOVCI	2	5	0	59	0	17	0%	DA	
	VUKOVAR			0	37	0	22	0%		
	Vukovar			0	10	0	7	0%		
	Vinkovci			0	16	0	17	0%		
	Županja			0	13	0	5	0%		
	Ilok			0	4	0	0	0%		
	Otok			0	8	0	6	0%		
	ŽUPANIJSKI URED			Nemaju 1 županijski ured već 5 ureda						
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:				0	147	0	74		0,00%
ZADARSKA	ZADAR	1	5	0	280	0	54	0%	NE	
	Benkovac			0	50	0	11	0%		
	Biograd na Moru			2	113	0	33	1,37%		
	Gračac			0	3	0	0	0%		
	Obrovac			0	39	0	7	0%		
	Pag			5	131	0	26	3,18%		
	ŽUPANIJSKI URED			0	631	0	132	0%		
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:				7	1247	0	263		0,46%

ŽUPANIJA/GRAD ZAGREB Upravi odjel za graditeljstvo i prostorno uređenje	GRADOVI /ispostave/odjeli/ odsjeci	BROJ ISPOSTAVA I GRADOVA		IZDAVANJE AKATA ZA GRADENJE		IZDAVANJE UPORABNIH DOZVOLA		POSTOTAK INTERVENCIJA	IZRAĐEN OBJEDINJENI OBRAZAC ANKETE
		GRADOVI	ISPOSTAVA /ODSJEK	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH AKATA	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH UPORABNIH DOZVOLA		
ZAGREBAČKA	VELIKA GORICA	2	8	0	122	0	56	0%	NE
	SAMOBOR			0	145	0	46	0%	
	Dugo Selo			0	88	0	51	0%	
	Ivanic-Grad			0	74	0	47	0%	
	Jastrebarsko			0	73	0	22	0%	
	Sveta Nedelja			0	99	0	26	0%	
	Sveti Ivan Zelina			0	64	1	11	1,33%	
	Velika Gorica			0	24	0	5	0%	
	Vrbovec			0	78	0	15	0%	
	Zaprešić			0	157	0	64	0%	
	ŽUPANIJSKI URED			0	34	0	9	0%	
	UKUPNO ZA ŽUPANIJU:				0	958	1	352	
GRAD ZAGREB	Trnje, Trešnjevka i ostali	6		0	748	1	325	0,09%	DA
	Centar, Črnomerec, Maksimir i Medveščak			0	110	0	48	0%	
	Peščenica i Novi Zagreb			0	142	0	49	0%	
	Sesvete			0	142	0	49	0%	
	Susedgrad			0	76	0	43	0%	
	Dubrava			0	82	0	22	0%	
	UKUPNO ZA GRAD ZAGREB:				0	1300	1	536	
UKUPNO U RH:		34	93	171	13.798	99	5.476	1,40%	14

Županije koje su izjavile da nisu imale niti jednu intervenciju, niti u postupku izdavanja akata za građenje, niti u postupku tehničkog pregleda: Bjelovarsko-bilogorska, Brodsko-posavska, Koprivničko-križevačka, Krapinsko-zagorska, Međimurska, Splitsko-dalmatinska, Šibensko-kninska, Varaždinska, Virovitičko-podravska i Vukovarsko-srijemska.

Intervencija u postupku izdavanja akata zabilježene su kod sljedećih županija (redoslijedom od najvećeg do najmanjeg broja intervencija): Karlovačka (50 intervencije kod ukupno 477 izdanih akata – 10,48%), Požeško-slavonska (22 intervencije kod 227 izdana akta – 9,69%), Dubrovačko-neretvanska (26 intervencija kod 494 izdana akta – 5,26%), Primorsko-goranska (111 intervencija kod 2.421 izdanog akta – 4,58%), Osječko-baranjska (28 intervencija kod 1.271 izdanog akata – 2,20%), Sisačko-moslavačka (4 intervencije kod 430 izdanih akata – 0,93%), Zadarska (7 intervencija kod 1.510 izdanih akata – 0,46%), Zagrebačka (1 intervencija kod 1.310 izdanih akata – 0,08%) i Grad Zagreb (1 intervencija kod 1.836 izdanih akata – 0,05%).

Najveći broj akata, izdanih građevinskih i uporabnih dozvola bilo je u Primorsko-goranskoj županiji (2.421 akt – 4,58%), a potom u Istarskoj županiji (1.965 akata – 19 intervencija) i Splitsko-dalmatinskoj županiji (1.955 – 0 intervencija). Broj ukupno izdanih akata ne koaliira s brojem intervencija. Pokazalo se da županije s većim brojem izdanih akata imaju manji broj intervencija i obrnuto, a županije koje su izdale najmanji broj akata, imaju veći broj intervencija (npr. Požeško-slavonska koja je imala 22 intervencije u samo 227 ukupno izdanih akata).

Izvor: Izvješće Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, 2019.

Privitak br. 16. - Prikaz izdanih akata i intervencija u županijama i gradovima

Tablica br. 1.- Izdavanje akata za građenje županije i Grad Zagreb

ŽUPANIJE I GRAD ZAGREB			IZDAVANJE AKATA ZA GRAĐENJE		IZDAVANJE AKATA ZA GRAĐENJE	
	Podjela prema broju intervencija od najviše prema najmanje	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH AKATA	Podjela prema broju izdanih akata za građenje od najviše prema najmanje	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH AKATA
1	PRIMORSKO GORANSKA	66	1422	SPLITSKO DALMATINSKA	0	1485
2	KARLOVAČKA	35	357	PRIMORSKO GORANSKA	66	1422
3	ISTARSKA	17	1417	ISTARSKA	17	1417
	DUBROVAČKO					
4	NERETVANSKA	17	379	GRAD ZAGREB	0	1300
5	OSJEČKO BARANJSKA	13	897	ZADARSKA	7	1247
6	POŽEŠKO SLAVONSKA	13	155	ZAGREBAČKA	0	958
7	ZADARSKA	7	1247	OSJEČKO BARANJSKA	13	897
8	SISAČKO MOSLAVAČKA	3	295	BRODSKO-POSAVSKA	0	703
1	SPLITSKO DALMATINSKA	0	1485	ŠIBENSKO KNINSKA	0	579
2	BJELOVARSKO-BILOGORSKA	0	313	MEĐIMURSKA	0	502
3	BRODSKO-POSAVSKA	0	703	VARAŽDINSKA	0	487
				DUBROVAČKO		
4	KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKA	0	286	NERETVANSKA	17	379
5	KRAPINSKO ZAGORSKA	0	352	KARLOVAČKA	35	357
6	LIČKO SENJSKA	0	287	KRAPINSKO ZAGORSKA	0	352
				BJELOVARSKO-		
7	MEĐIMURSKA	0	502	BILOGORSKA	0	313
8	ŠIBENSKO KNINSKA	0	579	SISAČKO MOSLAVAČKA	3	295
9	VARAŽDINSKA	0	487	LIČKO SENJSKA	0	287
				KOPRIVNIČKO		
10	VIROVITIČKO PODRAVSKA	0	230	KRIŽEVAČKA	0	286
				VIROVITIČKO		
11	VUKOVARSKO SRIJEMSKA	0	147	PODRAVSKA	0	230
12	ZAGREBAČKA	0	958	POŽEŠKO SLAVONSKA	13	155
13	GRAD ZAGREB	0	1300	VUKOVARSKO SRIJEMSKA	0	147

Tablica br. 2.- Izdavanje uporabnih dozvola županije i Grad Zagreb

ŽUPANIJE I GRAD ZAGREB		IZDAVANJE UPORABNIH DOZVOLA		IZDAVANJE UPORABNIH DOZVOLA		
	Podjela prema broju intervencija od najviše prema najmanje	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH AKATA	Podjela prema broju izdanih akata za građenje od najviše prema najmanje	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH AKATA
1	PRIMORSKO GORANSKA	45	999	PRIMORSKO GORANSKA	45	999
2	KARLOVAČKA	15	120	ISTARSKA	2	548
3	OSJEČKO BARANJSKA	15	374	GRAD ZAGREB	1	536
4	DUBROVAČKO					
4	NERETVANSKA	9	115	SPLITSKO DALMATINSKA	0	470
5	POŽEŠKO SLAVONSKA	9	72	OSJEČKO BARANJSKA	15	374
6	ISTARSKA	2	548	ZAGREBAČKA	1	352
7	SISAČKO MOSLAVAČKA	1	135	ZADARSKA	0	263
8	ZAGREBAČKA	1	352	VARAŽDINSKA	0	211
1	LIČKO SENJSKA	1	138	MEĐIMURSKA	0	209
2	GRAD ZAGREB	1	536	ŠIBENSKO KNINSKA	0	161
3	SPLITSKO DALMATINSKA	0	470	BJELOVARSKO-BILOGORSKA	0	161
4	BJELOVARSKO-BILOGORSKA	0	161	KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKA	0	159
5	BRODSKO-POSAVSKA	0	124	LIČKO SENJSKA	1	138
6	KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKA	0	159	SISAČKO MOSLAVAČKA	1	135
7	KRAPINSKO ZAGORSKA	0	126	VIROVITIČKO PODRAVSKA	0	129
8	MEĐIMURSKA	0	209	KRAPINSKO ZAGORSKA	0	126
9	ŠIBENSKO KNINSKA	0	161	BRODSKO-POSAVSKA	0	124
10	VARAŽDINSKA	0	211	KARLOVAČKA	15	120
				DUBROVAČKO		
11	VIROVITIČKO PODRAVSKA	0	129	NERETVANSKA	9	115
12	VUKOVARSKO SRIJEMSKA	0	74	VUKOVARSKO SRIJEMSKA	0	74
13	ZADARSKA	0	263	POŽEŠKO SLAVONSKA	9	72

Tablica br. 3.- Izdavanje akata za građenje- gradovi

GRADOVI			IZDAVANJE AKATA ZA GRAĐENJE		IZDAVANJE AKATA ZA GRAĐENJE	
	Podjela prema broju intervencija od najviše prema najmanje	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH AKATA	Podjela prema broju izdanih akata za građenje od najviše prema najmanje	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH AKATA
1	RIJEKA	28	121	OSIJEK	12	320
2	DUBROVNIK	15	125	ZADAR	0	280
3	POŽEGA	13	117	ŠIBENIK	0	222
4	OSIJEK	12	320	KAŠTELA	0	216
5	LABIN	2	62	SLAVONSKI BROD	0	168
1	SISAK	2	57	POREČ	0	148
2	SPLIT	0	87	SAMOBOR	0	145
3	KARLOVAC	0	128	VARAŽDIN	0	139
4	PULA	0	23	ČAKOVEC	0	129
5	VINKOVCI	0	59	KARLOVAC	0	128
6	BJELOVAR	0	117	DUBROVNIK	15	125
7	SLAVONSKI BROD	0	168	VELIKA GORICA	0	122
8	POREČ	0	148	RIJEKA	28	121
9	PAZIN	0	36	POŽEGA	13	117
10	UMAG	0	69	BJELOVAR	0	117
11	NOVIGRAD	0	54	ROVINJ	0	112
12	ROVINJ	0	112	VODNJAN	0	107
13	VODNJAN	0	107	MAKARSKA	0	100
14	KOPRIVNICA	0	82	SPLIT	0	87
15	KRAPINA	0	37	KOPRIVNICA	0	82
16	GOSPIĆ	0	47	VIROVITICA	0	75
17	ČAKOVEC	0	129	UMAG	0	69
18	PETRINJA	0	26	KUTINA	0	69
19	KUTINA	0	69	LABIN	2	62
20	KAŠTELA	0	216	VINKOVCI	0	59
21	TROGIR	0	54	SISAK	2	57
22	MAKARSKA	0	100	TROGIR	0	54
23	ŠIBENIK	0	222	NOVIGRAD	0	54
24	VARAŽDIN	0	139	GOSPIĆ	0	47
25	VIROVITICA	0	75	KRAPINA	0	37
26	ZADAR	0	280	VUKOVAR	0	37
27	VELIKA GORICA	0	122	PAZIN	0	36
28	SAMOBOR	0	145	PETRINJA	0	26
29	VUKOVAR	0	37	PULA	0	23

Tablica br. 4.- Izdavanje uporabnih dozvola- gradovi

GRADOVI			IZDAVANJE UPORABNIH DOZVOLA		IZDAVANJE UPORABNIH DOZVOLA	
	Podjela prema broju intervencija od najviše prema najmanje	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH AKATA	Podjela prema broju izdanih akata za građenje od najviše prema najmanje	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH AKATA
1	RIJEKA	27	43	OSIJEK	12	96
2	OSIJEK	12	96	KAŠTELA	0	75
3	POŽEGA	9	50	VARAŽDIN	0	74
4	DUBROVNIK	5	39	SPLIT	0	74
5	LABIN	2	13	BJELOVAR	0	72
1	SISAK	1	23	POREČ	0	66
2	SPLIT	0	74	ČAKOVEC	0	59
3	KARLOVAC	0	58	KARLOVAC	0	58
4	PULA	0	13	ŠIBENIK	0	57
5	VINKOVCI	0	17	VELIKA GORICA	0	56
6	BJELOVAR	0	72	ZADAR	0	54
7	SLAVONSKI BROD	0	31	ROVINJ	0	53
8	POREČ	0	66	POŽEGA	9	50
9	PAZIN	0	15	SAMOBOR	0	46
10	UMAG	0	25	RIJEKA	27	43
11	NOVIGRAD	0	25	VIROVITICA	0	43
12	ROVINJ	0	53	KOPRIVNICA	0	40
13	VODNJAN	0	31	DUBROVNIK	5	39
14	KOPRIVNICA	0	40	MAKARSKA	0	39
15	KRAPINA	0	10	VODNJAN	0	31
16	GOSPIĆ	0	8	SLAVONSKI BROD	0	31
17	ČAKOVEC	0	59	KUTINA	0	30
18	PETRINJA	0	16	UMAG	0	25
19	KUTINA	0	30	TROGIR	0	25
20	KAŠTELA	0	75	NOVIGRAD	0	25
21	TROGIR	0	25	SISAK	1	23
22	MAKARSKA	0	39	VUKOVAR	0	22
23	ŠIBENIK	0	57	VINKOVCI	0	17
24	VARAŽDIN	0	74	PETRINJA	0	16
25	VIROVITICA	0	43	PAZIN	0	15
26	ZADAR	0	54	LABIN	2	13
27	VELIKA GORICA	0	56	PULA	0	13
28	SAMOBOR	0	46	KRAPINA	0	10
29	VUKOVAR	0	22	GOSPIĆ	0	8
INTERVENCIJA JE						
BILO						
INTERVENCIJA NIJE						
BILO						

Izvor: Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, 2019.

Privitak br. 17. - Broj intervencija u postupku izdavanja građevinskih i uporabnih dozvola

GODINA	BROJ IZDANIH DOZVOLA (građevinske/uporabne)	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU IZDAVANJA DOZVOLA
2007.	292 (173/119)	-
2008.	280 (173/107)	9
2009.	259 (177/82)	6
2010.	213 (183/73)	1
2011.	256 (183/73)	0
2012.	210 (169/41)	1
2013.	213 (213/72)	1
2014.	269 (192/77)	1
2015.	204 (126/78)	1
2016.	192 (127/65)	0
2017.	244 (162/82)	3
2018.	247 (173/74)	5
2019.	226 (149/77)	5

Zabilježen je značajan kontinuirani pad intervencija u postupcima izdavanja građevinske i uporabne dozvole od 2007. do 2010. godine. Tijekom 2011. i 2016. godine nije zabilježena niti jedna intervencija. U 2010., 2012., 2013., 2014. i 2015. godini zabilježena je po jedna intervencija. U 2017. i 2018. godini došlo je do povećanja broja intervencija tijekom tehničkog pregleda, dok je u protekloj 2019. godini zabilježen isti broj intervencija kao i prethodne godine, ali u postupku izdavanja građevinskih dozvola, dok u postupku izdavanja uporabnih dozvola nije bilo zabilježenih intervencija.

Izvor: Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, 2019.

Privitak br. 18. - Broj pregleda pristupačnosti i broj zabilježenih nepravilnosti (Uprava za inspekcijske poslove, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja)

GODINA	BROJ PREGLEDA PRISTUPAČNOSTI na građevinama poslovne i javne namjene	BROJ ZABILJEŽENIH NEPRAVILNOSTI na građevinama poslovne i javne namjene
2007.	8	
2008.	30	
2009.	40	
2010.	134	57 (43%)
2011.	122	17 (14%)
2012.	224	33 (15%)
2013.	177	18 (10%)
2014.	106	9 (9 %)
2015.	138	9 (7 %)
2016.	160	6 (4%)
2017.	117	8 (7%)
2018.	99	6 (6%)
2019.	219	7 (3%)

Nakon razdoblja od 2012. do 2016. godine kada se bilježio stalan pad u broju intervencija, tijekom 2017. godine zabilježeno je povećanje broja intervencija tijekom inspekcijskih pregleda za 2% u odnosu na prethodnu 2016. godinu. To je još uvijek znatno manje nego tijekom 2010. godine kada se u svakom drugom slučaju moralo intervenirati ili tijekom 2012. godine kada se interveniralo

pri svakom trećem inspekcijskom pregledu. Tijekom 2018. smanjen je broj inspekcijskih pregleda, ali isto tako je smanjen i broj zabilježenih nepravilnosti, dok je u 2019. godini znatno povećan broj inspekcijskih pregleda (120 pregleda više), a postotak intervencija se smanjio za pola (bilo je 3% intervencija manje).

Izvor: Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, 2019.

Privitak br. 19. - Projekti rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom sufinancirani u 2019. godini, podaci o objektima i vrstama prilagodbe, te odobrenom iznosu za sufinanciranje JLP(R)S u 2019. godini od strane Ministarstva hrvatskih branitelja

PROJEKT RJEŠAVANJA PRISTUPAČNOSTI OBJEKTIMA OSOBA S INVALIDITETOM				
Rb.	Podnositelj zahtjeva	Objekt	Prilagodba	ODOBRENI IZNOS
1.	Karlovačka županija	Opća bolnica Karlovac, zgrada Švarča I	izmjena opreme u postojećem oknu dizala za OSI	100.000,00 kn
2.	Sisačko-moslavačka županija	Dom za psihički bolesne odrasle osobe Petrinja	izgradnja dizala	190.000,00 kn
		zgrada koju koriste Područna jedinica MHB i udruge iz Domovinskog rata	izgradnja kose podizne platforme, rekonstrukcija ulaza u zgradu i rekonstrukcija sanitarnog čvora	100.000,00 kn
3.	Grad Sisak	OŠ Ivana Kukuljevića Sisak	ugradnja dizala	190.000,00 kn
4.	Zagrebačka županija	poslovna zgrada javne namjene u Ivanič-Gradu	ugradnja dizala	190.000,00 kn
5.	Grad Slavonski Brod	Osnovna škola "Hugo Badalić" - matična škola	izgradnja pristupne rampe na ulazu i ugradnja koso podizne sklopive platforme u predprostoru ulaza	70.000,00 kn
6.	Grad Pakrac	zgrada gradske uprave	izgradnja dizala	190.000,00 kn
7.	Grad Split	Osnovna škola Lučac	izgradnja dvije pristupne rampe	100.000,00 kn
		HNK Split	prilagodba sanitarnog čvora OSI u prizemlju	50.000,00 kn
8.	Grad Popovača	društvena zgrada	izgradnja prilazne rampe	50.000,00 kn
9.	Grad Požega	društvena zgrada	izgradnja vanjske pristupne rampe	50.000,00 kn
		Sportska dvorana "Tomislav Pirc"	prilagodba sanitarnog čvora OSI	45.000,00 kn

10.	Splitsko-dalmatinska županija	KBC Split, lokacija Firule, Klinika za plućne bolesti	ugradnja novog dizala	100 000,00 kn
11.	Općina Primorski Dolac	zgrada općinske uprave	ugradnja rampe i postavljanje stubište platforme	50 000,00 kn
12.	Grad Šibenik	Športski centar Bazeni Crnica	nabava prijenosnog lifta za OSI	25 000,00 kn
13.	Grad Bjelovar	školsko-sportska dvorana	prilagodba prostora sanitarija i svlačionica OSI	100 000,00 kn
14.	Općina Velika Pisanica	Društveni dom Babinac	izgradnja pristupne rampe na ulazu	25.000,00 kn
15.	Bjelovarsko-bilogorska županija	Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju "Daruvarske toplice", Lječilišni hotel "Termal", objekt "Terapija"	ugradnja dizala	190.000,00 kn
16.	Općina Hercegovac	zgrada općinske uprave	izgradnja pristupne rampe na ulazu	50.000,00 kn
17.	Grad Biograd na Moru	Pučko otvoreno učilište Biograd na Moru	ugradnja dizala	190 000,00 kn
18.	Grad Ivanec	stambeno poslovna građevina	uređenje rampe i pješačkih površina	35 000,00 kn
19.	Općina Križ	Društveni dom	prilagodba sanitarnog čvora OSI	80.000,00 kn
20.	Grad Sveti Ivan Zelina	zgrada gradske uprave	ugradnja vertikalno podizne platforme	190.000,00 kn
21.	Koprivničko-križevačka županija	Osnovna škola "Prof. Blaž Mađer"	ugradnja koso podizne platforme u unutarnje stubište	100 000,00 kn
		Osnovna škola Mihovil Pavlek Miškina Đelekovec	ugradnja koso podizne platforme na stubištu	100.000,00 kn
22.	Grad Zabok	zgrada javne i poslovne namjene	ugradnja dizala	190.000,00 kn
23.	Grad Đurđevac	poslovni centar	ugradnja dizala	190.000,00 kn
24.	Općina Tribunj	javna plaža Zamalin	uređenje rampe za pristup moru OSI	100.000,00 kn
25.	Grad Belišće	zgrada bazena	rekonstrukcija zgrade bazena radi osiguravanja pristupačnosti (izgradnja 2 rampe, izmjena svih vrata i otvora-uređenje prostora komunikacije, rekonstrukcija prostora sanitarija, uređenje nove garderobe i wc-a za OSI)	100 000,00 kn

Projektom se nastoji podržati svaka inicijativa prilagodbe građevina, ustanova i javnih površina te unaprjeđenje njihove pristupačnosti kako bi se poboljšala kvaliteta života osoba s

najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta i osigurala neovisnost njihova življenja u zajednici. Pored građevinskih objekata, u problem rješavanja pristupačnosti navedenim projektom uključeni su i ostali sadržaji koje koriste osobe s invaliditetom u svakodnevnom životu kao što su: prilagodba kupališta, gradskih bazena, učionica, knjižnica, ugradnja taktilnih polja upozorenja, ugradnja dizala, vertikalno podiznih platformi, koso podiznih sklopivih platformi, prilagodba ulaznih prostora, sanitarnih čvorova, postavljanje orijentacijskog plana za kretanje u građevini, prilagodba stajališta i perona, parkirališnih mjesta i sl.

U 2019. godini je 9 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave po prvi puta ostvarilo sufinanciranje projekta prilagodbe

Izvor: Ministarstvo hrvatskih branitelja, 2019.

Privitak br. 20. - sufinanciranje izgradnje i rekonstrukcija športskih objekata u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, temeljem Javnog poziva, 2019. godina

Grad	Izgradnja/rekonstrukcija	Iznos utrošenih sredstava u 2019. godini
Grad Đurđevac	(izgradnja teniskih terena)	420.000,00 kn
Grad Križevci	(rekonstrukcija atletske staze)	630.000, 00 kn
Grad Sisak	(rekonstrukcija atletske staze)	630.000, 00 kn
Grad Varaždin	(izgradnja nogometnog terena s umjetnom travom)	420.000,00 kn
Grad Zadar	izgradnja i uređenje teniskih terena	490.000,00 kn
Grad Zaprešić	zamjena parketa u športskoj dvorani	560.000, 00 kn
Grad Split	zamjena parketa u športskoj dvorani	490.000, 00 kn
UKUPNO		3.640.000,00 kn

Sukladno kriterijima bodovanja projektnih prijedloga, prijavitelji koji su dostavili projektnu prijavu za izgradnju, građevinski zahvat i opremanje športske građevine te naveli broj športova koje mogu koristiti osobe s invaliditetom ostvarili su veći broj bodova u odnosu na ostale prijavitelje.

Izvor: Središnji državni ured za šport, 2019. godina

Privitak br. 21. Stambeno zbrinjavanje stradalnika Domovinskog rata sadrži objedinjene podatke Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja i Ministarstva hrvatskih branitelja

GODINA	UTROŠENA SREDSTVA za izradu prilagodbi stambenog prostora osoba s invaliditetom, stradalnika Domovinskog rata
2007.	1.703.104,87 kn
2008.	53.873,35 kn
2009.	364.514,96 kn
2010.	924.782,10 kn
2011.	562.721,89 kn
2012.	173.774,40 kn
2013.	141.734,00 kn
2014.	0,00 kn
2015.	0,00 kn
2016.	83.574,36 kn

2017.	44.126,25 kn
2018.	371.729,75 kn
2019.	970.820,33 kn

Aktivnost je do 2014. godine bila u nadležnosti Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, a nakon toga u nadležnosti Ministarstva hrvatskih branitelja.

Izvor: Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja
i Ministarstvo hrvatskih branitelja, 2019. godine

Privitak br. 22.- Aktivnosti na kojima je sudjelovao Hrvatski zavod za zapošljavanje tijekom 2019. godine

Datum	Aktivnost
Tijekom 2019. godine	U Splitu, Rijeci i Varaždinu održane radionice za poslodavce pod nazivom „Izazovi zapošljavanja osoba s invaliditetom i kako ih prevladati“ u organizaciji pravobraniteljice za OSI te u suradnji s Hrvatskom udrugom poslodavaca
15. svibnja 2019. godine	Predstavnici HZZ-a sudjelovali su na konferenciji „Društveno ekonomska dobrobit zapošljavanja osoba s invaliditetom u trgovačkim društvima grupe Calzedonia u Hrvatskoj“ u Varaždinu
9. i 10. svibnja 2019. godine	Predstavnici HZZ-a sudjelovali su na 15. Međunarodnom stručnom skupu pod nazivom "Naš pogled u budućnost" u Zadru u organizaciji OSVIT-a i ZVPRZOSI
2019. godina	ERF - predstavnici HZZ-a održali predavanje na temu „Profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba s invaliditetom iz aspekta HZZ-a“ i „Profesionalno usmjeravanje u HZZ-u“
21. i 22. listopada 2019.	XXIV. simpozij osoba s invaliditetom s međunarodnim sudjelovanjem u organizaciji SOIH-a - jedna od tema bila „Zapošljavanje osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada“

Izvor: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Hrvatski zavod za zapošljavanje, 2019.

Privitak br. 23. – Obrazovni programi u koje su se najčešće uključivale osobe s invaliditetom u sklopu obrazovanja odraslih, 2019. godine

Tablica br. 1. – obrazovni programi

Redni broj	Obrazovni programi osposobljavanja, prekvalifikacije i stručnog usavršavanja.
1.	pomoćni kuhar/ica
2.	pomoćni slastičar/ka
3.	ECDL operater
4.	njegovatelj/ica
5.	voditelj/ica izrade i provedbe projekata
6.	priprematelj/ica bureka i pizze
7.	edukacija za komunikacijskog posrednika/icu za gluhe osobe
8.	tečajevi stranih jezika
9.	web dizajner/ica
10.	web programer/ka

Izvor: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, 2019.

Tablica br. 2. - Mjere i aktivnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2019. g. za osobe s invaliditetom kao priprema za zapošljavanje

Redni broj	Aktivnost	Broj uključenih osoba s invaliditetom
1.	usluge profesionalnog savjetovanja koje su provodili savjetnici za profesionalno usmjeravanje i rehabilitaciju	945 osoba
2.	medicinsko-psihologijska obrada u svrhu procjene radnih sposobnosti	106 osoba
3.	grupno profesionalno savjetovanje - radionice za unaprjeđenje kompetencija za traženje posla	191 osoba
4.	obrazovni programi - osposobljavanja, prekvalifikacije i stručno usavršavanje	241 osoba

Izvor: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Hrvatski zavod za zapošljavanje, 2019.

Privitak br. 24. - Sredstva za provedbu profesionalne rehabilitacije- isplaćena po aktivnostima u 2019. godini

Aktivnosti u 2019. godini	Iznos
Plaćanje usluga profesionalne rehabilitacije koje je ZVPRZOSI naručio od centara	68.160,00 kn (A875002)
Provedba projekta „Poslodavac godine za osobe s invaliditetom“	52.226,49 kn (A875002)
Provedba projekta „Program radnog treninga za osobe s invaliditetom na zaštitnim radnim mjestima u okviru zaštitnih i integrativnih radionica u RH“	42.691,90 kn (A875002)
Sufinanciranje 1. Međunarodne konferencije s područja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom (ZVPRZOSI i SOIH)	222.747,60 kn (A875002)
Sufinanciranje 15. Međunarodnog stručnog skupa o profesionalnoj rehabilitaciji u Zadru (ZVPRZOSI i OSVIT)	141.600,00 kn (A875001)
Sufinanciranje XXIV. hrvatskog simpozija osoba s invaliditetom s međunarodnim sudjelovanjem (SOIH)	25.000,00 kn (A875001)
Sufinanciranje projekta „Iskustvo zlata vrijedi“ (Večernji list i Poslovni dnevnik)	93.750,00 kn (A875001)
Sufinanciranje projekta „Glasom o glas“ (Radio 92 FM)	2.000,00 kn (A875001)
Ukupno	648.175,99 kn

Izvor: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava,

Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, 2019.

Privitak br. 25. - stručne edukacije, projekti i skupovi o pravima osoba s invaliditetom u 2019. godini, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

Redni broj	Vremenski period	Održana edukacija/projekt/skup	Ciljana skupina i broj polaznika
------------	------------------	--------------------------------	----------------------------------

1.	28. – 30. siječnja 2019. g.	Edukacija za sve novozaposlene stručnjake koji rade na području profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom	8 (djelatnici Centra Zagreb, Osijek i Rijeka, integrativne radionice Krokoteks d.o.o., zaštitne radionice Hrast – Export Puklavec te ZVPRZOSI-a)
2.	Tijekom 2019. godine	Stručne edukacije	Predstavnici Centra Zagreb, Rijeka, Split i Osijek, HZZ-a, HZMO-a, zaštitnih radionica URIHO, DES, Tekop nova, Lada d.o.o., SSS Varaždin, Suvenir Arbor, Hrast – Export Puklavec, integrativnih radionica Hedona d.o.o., Labtex d.o.o., Krokoteks d.o.o. te ZVPRZOSI-a.
3.	Tijekom 2019. godine	Ciklus edukativnih radionica	60 radnih instruktora zaštitnih i integrativnih radionica
4.	Tijekom 2019. godine	Stručne radionice u suradnji s CPR-ovima	43 vještaka i stručna radnika ZVPRZOSI-a
5.	Tijekom 2019. godine	Edukacija za stručnjake centara o primjeni testova iz informatike u okviru testiranja školskih znanja u provedbi Usluge 1. – Rehabilitacijska procjena razine radne sposobnosti, znanja, vještina, radnih navika i profesionalnih interesa	6 stručnjaka
6.	9. i 10. svibnja 2019. godine	U Zadru održan 15. Međunarodni stručni skup o profesionalnoj rehabilitaciji pod nazivom „Naš pogled u budućnost“. Panel rasprava na temu „Zaštitne i integrativne radionice i zamjenska kvota” te izlaganje „Poticaji i zamjenska kvota kao podrška održavanja zaposlenosti osoba s invaliditetom u zaštitnim uvjetima“	
7.	25. – 26. studeni 2019. godine	1. Međunarodna konferencija s područja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom pod nazivom „Put do održivog zapošljavanja osoba s invaliditetom“ (ZVPRZOSI i SOIH)	
8.	Tijekom 2019. godine	Projekt „Iskustvo zlata vrijedi 2019.“	Studenti s invaliditetom
9.	Sudjelovanje u medijskim emisijama na temu	„Dobar dan, Hrvatska“ (HRT) „Glasom o glas“ (Radio 92 FM)	2 gostovanja 5 gostovanja

zapošljavanja osoba s invaliditetom	TV postaja Al Jazeera Balkans	1 gostovanje
-------------------------------------	-------------------------------	--------------

Izvor: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, 2019.

Privitak br. 26. - Poticaji isplaćeni za zapošljavanje osoba s invaliditetom Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

Tablica br.1. - Poticaji isplaćeni u 2019. godini - Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

Vrsta poticaja	IZNOS (KN)
Subvencija plaće osobe s invaliditetom	23.640.366,06
Sufinanciranje troškova obrazovanja	3.570,00
Naknada u visini uplaćenog doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje	2.271.805,15
Potpورا za održivost samozapošljavanja osoba s invaliditetom	1.028.000,00
Sufinanciranje troškova za prilagodbu radnog mjesta	181.475,00
Sufinanciranje troškova za prilagodbu uvjeta rada	725.047,69
Sufinanciranje kamata na kreditna sredstva (prijelazne odredbe Pravilnika o poticajima)	920,88
Posebna sredstva – samozapošljavanje (članak 35.)*	501.862,22
Posebna sredstva - neprofitne organizacije (članak 35.)*	5.864.750,34
Posebna sredstva - otvoreno tržište rada (članak 35.)*	8.517.170,43
Posebna sredstva za održavanje zaposlenosti u zaštitnim i integrativnim radionicama (članak 36.)	2.820.240,32
Novčana nagrada za zapošljavanje izvan kvote	3.066.802,02
Financiranje troškova stručne podrške	7.200,00
Ukupno	48.629.210,11**

* sredstva dodijeljena za zahtjeve podnesene u 2018. godini

** Tijekom 2019. godine poslodavci su izvršili povrate poticaja u ukupnom iznosu od 163.509,05 kn iz čega proizlazi da su u 2019. godini sa aktivnosti A875003 - Olakšice i poticaji pri zapošljavanju osoba s invaliditetom ukupno utrošena sredstva u iznosu od 48.465.701,06 kn.

Izvor: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava,
Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, 2019.

Tablica br. 2. - Pristigli, odbijeni/odustali i odobreni zahtjevi za poticaje Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom u 2019.

Vrsta poticaja	Pristigli zahtjevi	Zahtjevi u obradi	Odbijeni zahtjevi	Odobreni zahtjevi	Obradeni zahtjevi
Subvencija plaće osobe s invaliditetom	2839	208	73	2558	2631
Sufinanciranje troškova obrazovanja	2	2	0	0	0
Sufinanciranje troškova za prilagodbu radnog mjesta	6	4	0	2	2
Sufinanciranje troškova za prilagodbu uvjeta rada	17	17	0	0	0
Sufinanciranje kamata na kreditna sredstva	1	0	0	1	1
Posebna sredstva po članku 36. Pravilnika o poticajima (zaštitne i integrativne radionice)	17	17	0	0	0

Naknada u visini uplaćenog doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje	1469	145	87	1237	1324
Potpورا za održivost samozapošljavanja osoba s invaliditetom	899	59	16	824	840
Novčana nagrada za zapošljavanje izvan kvote	1490	32	146	1312	1458
UKUPNO	6740	484	322	5934	6256

Izvor: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, 2019.

Tablica br. 3. - Obveznici koji ispunjavaju kvotu zapošljavanjem osoba s invaliditetom, na zamjenski način i plaćanjem novčane naknade, na dan 31.12.2019.

PROSINAC 2019.	Javni sektor	Privatni sektor	Civilne organizacije	UKUPNO
Broj obveznika	2680	6948	117	9745
Obveznici koji ispunjavaju kvotu isključivo zapošljavanjem OSI	371 (1411 OSI)	894 (2528 OSI)	60 (143 OSI)	1325 (4082 OSI)
Obveznici koji ne podmiruju obvezu (u cijelosti ili djelomično)	1303	3291	34	4628
<i>Obveznici koji ne ispunjavaju obvezu u potpunosti niti na koji način (ne zapošljavaju OSI, nemaju zamjensku kvotu, ne plaćaju)</i>	1054	2915	28	3997
<i>Obveznici koji obvezu djelomično ispunjavaju zapošljavanjem OSI, ali ne ispunjavaju preostali dio obveze plaćanjem naknade</i>	249 (738 OSI)	376 (1174 OSI)	6 (6 OSI)	631 (1918 OSI)
Obveznici koji obvezu podmiruju plaćanjem naknade u potpunosti	817	1994	11	2822
<i>Obveznici koji ispunjavaju obvezu isključivo plaćanjem naknade (ne zapošljavaju OSI, nemaju zamjensku kvotu)</i>	512	1625	7	2144
<i>Obveznici koji obvezu ispunjavaju djelomično zapošljavanjem OSI, a djelomično plaćanjem naknade</i>	305 (849 OSI)	369 (1550 OSI)	4 (5 OSI)	678 (2404 OSI)
Obveznici koji su najavili ispunjenje obveze zamjenskim načinom	110 (1178 obveza)	443 (3484 obveza)	4 (8 obveza)	557 (4670 obveza)
<i>Obveznici koji obvezu ispunjavaju isključivo zamjenskim načinom</i>	49 (108 obveza)	248 (894 obveza)	2 (5 obveza)	299 (1007 obveza)
<i>Obveznici koji djelomično ispunjavaju obvezu zamjenskim načinom, a djelomično zapošljavaju osobe s invaliditetom</i>	44 (973 obveza) (342 OSI)	123 (1761 obveza) (452 OSI)	2 (3 obveze) (2 OSI)	169 (2737 obveza) (796 OSI)
<i>Obveznici koji djelomično ispunjavaju obvezu zamjenskim načinom, djelomično zapošljavanjem OSI, a djelomično plaćanjem naknade</i>	6 (48 obveza) (145 OSI)	19 (350 obveza) (145 OSI)	/	25 (398 obveza) (290 OSI)
<i>Obveznici koji djelomično ispunjavaju obvezu zamjenskim načinom, djelomično zapošljavanjem OSI, a preostali dio plaćanja naknade nisu podmirili</i>	6 (38 obveza) (31 OSI)	15 (189 obveza) (70 OSI)	/	21 (227 obveza) (101 OSI)
<i>Obveznici koji djelomično ispunjavaju obvezu zamjenskim načinom, a djelomično plaćanjem naknade</i>	3 (5 obveza)	12 (31 obveza)	/	15 (36 obveza)
<i>Obveznici koji djelomično ispunjavaju obvezu zamjenskim načinom, a preostali dio plaćanja naknade nisu podmirili</i>	2 (6 obveza)	18 (103 obveza)	/	20 (109 obveza)

Novoosnovani poslodavci	/	/	/	413
--------------------------------	---	---	---	------------

Obveza kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom propisana je Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 39/18, u nastavku: Zakon) i Pravilnikom o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom (Narodne novine, br. 75/18, 120/18).

U 2019. godini, 4 poslodavca (udruge osoba s invaliditetom) zatražili su izuzimanje radnika, sukladno članku 4. stavka 3. Pravilnika, zaposlenih na radnim mjestima osobnih asistenata. Mjesečno se evidentira 46 poslodavaca (udruga osoba s invaliditetom) kojima se izuzimaju radnici zaposleni na radnim mjestima osobnih asistenata. U 2019. godini, 5 poslodavaca zatražilo je izuzimanje radnika zaposlenih na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada, odnosno zaposlenih na poslovima Oružanih snaga Republike Hrvatske, policijskim poslovima, poslovima zaštite i spašavanja, poslovima zaštite osoba i imovine, te poslovima vatrogasaca i pirotehničara na koje se, sukladno Zakonu o zaštiti na radu, primjenjuju posebni propisi o zaštiti na radu (sukladno članku 4. stavka 5. Pravilnika). Mjesečno se evidentira 154 poslodavaca kojima se izuzimaju radnici temeljem navedene odredbe Pravilnika. Mjesečno se evidentira 518 poslodavaca kojima se radnici izuzimaju temeljem mišljenja Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

***Izvor:** Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava,
Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, 2019.*

Tablica br. 4. - Ispunjenje zamjenskog zapošljavanja osoba s invaliditetom

Redni broj	Zamjensko zapošljavanje OSI	Broj najava
1.	poslovna suradnja sa zaštitnim radionicama	355
2.	poslovna suradnja s integrativnim radionicama	113
3.	poslovna suradnja s pravnim osobama u kojima više od polovine radnika čine osobe s invaliditetom	109
4.	poslovna suradnja s osobom s invaliditetom koja se samozapošljava	78
5.	praksa učenika s teškoćama u razvoju	22
6.	stipendiranje učenika/studenata s invaliditetom	11
7.	zapošljavanje studenata s invaliditetom	2
8.	stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa	1

***Izvor:** Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, 2019.*

Tablica br. 5. - Sredstva prikupljena od uplata novčane naknade poslodavaca zbog nezapošljavanja osoba s invaliditetom

siječanj	16.831.854,94 kn
veljača	17.929.684,90 kn
ožujak	17.817.287,27 kn
travanj	17.937.949,48 kn
svibanj	17.718.531,85 kn
lipanj	17.170.932,88 kn
srpanj	18.735.454,22 kn
kolovoz	17.376.833,50 kn
rujan	18.194.705,96 kn

listopad	18.098.034,87 kn
studeni	17.194.340,64 kn
prosinac	17.045.921,17 kn
UKUPNO:	212.051.531,68 kn

Novčana naknada obveznika kvotnog zapošljavanja koji ne ispuni kvotu zapošljavanjem osoba s invaliditetom za 2019. godinu iznosila je 1.125,00 kuna

***Izvor:** Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava,
Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, 2019.*

Tablica br.6. – Poslodavci koji nisu obveznici kvote (manje od 20 zaposlenih), a zapošljavaju osobe s invaliditetom, te poslodavci obveznici koji zapošljavaju iznad propisane kvote – na dan 31.12.2019.

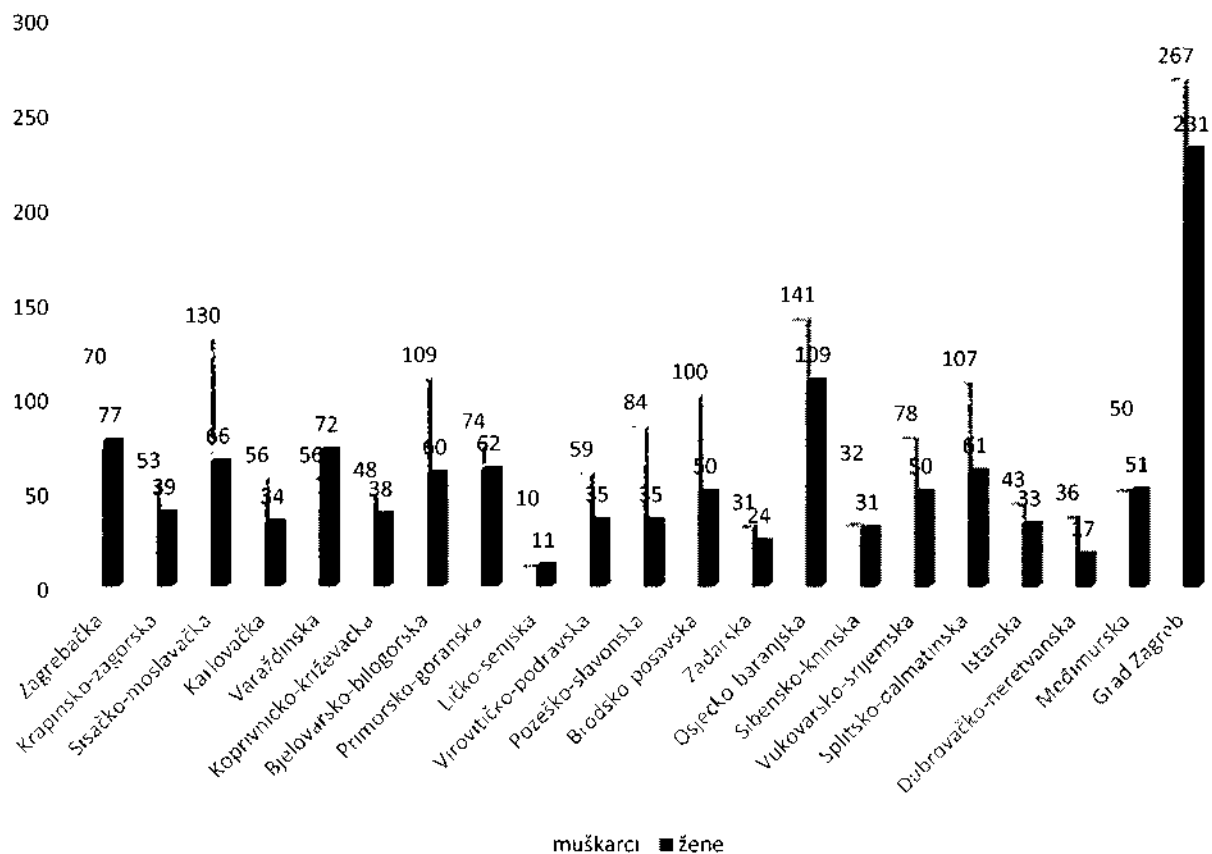
Mjesec	Broj poslodavaca koji nisu obveznici kvote a zapošljavaju OSI	Broj zaposlenih OSI kod poslodavaca koji nisu obveznici kvote	Broj obveznika koji zapošljavaju OSI iznad propisane kvote	Broj zaposlenih OSI preko kvote kod obveznika kvote
siječanj	973	1124	305	1228
veljača	1002	1151	302	1230
ožujak	1045	1194	306	1236
travanj	1093	1252	313	1246
svibanj	1152	1317	331	1284
lipanj	1205	1379	345	1309
srpanj	1232	1429	347	1316
kolovoz	1252	1449	350	1307
rujan	1249	1430	343	1319
listopad	1226	1391	352	1334
studeni	1201	1359	341	1303
prosinac	1194	1346	335	1271

U odnosu na prethodnu godinu povećan je i broj poslodavaca koji nisu obveznici zapošljavanja osoba s invaliditetom, a zapošljavaju osobe s invaliditetom, kao i broj zaposlenih osoba s invaliditetom kod takvih poslodavaca. Povećan je i broj obveznika kvote koji zapošljavaju osobe s invaliditetom iznad kvote, kao i broj zaposlenih osoba s invaliditetom kod takvih poslodavca.

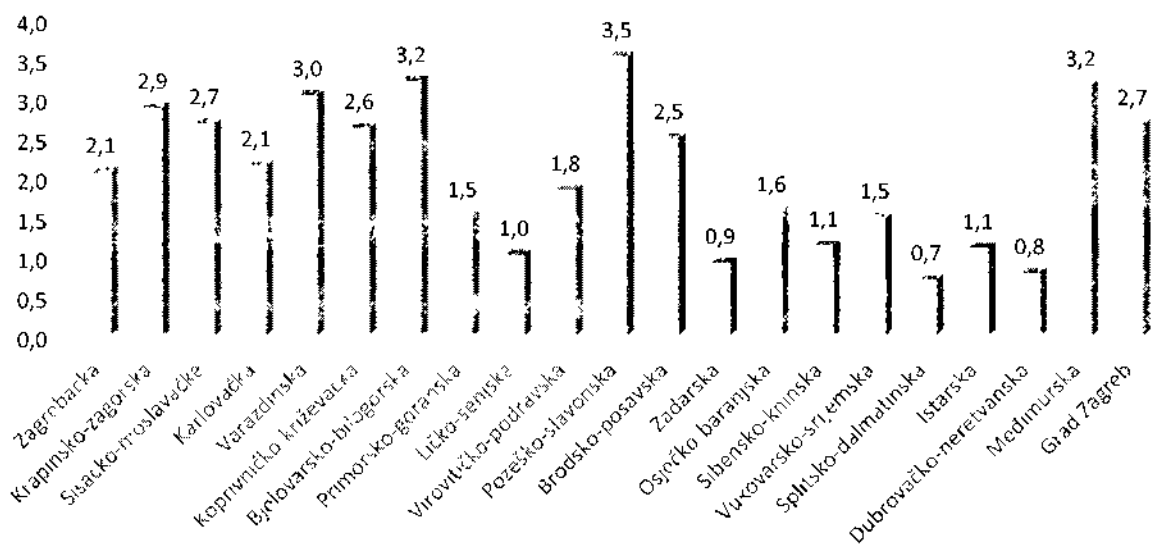
***Izvor:** Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava,
Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, 2019.*

Privitak br. 27. - Detaljni podaci o zapošljavanju osoba s invaliditetom iz evidencije Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

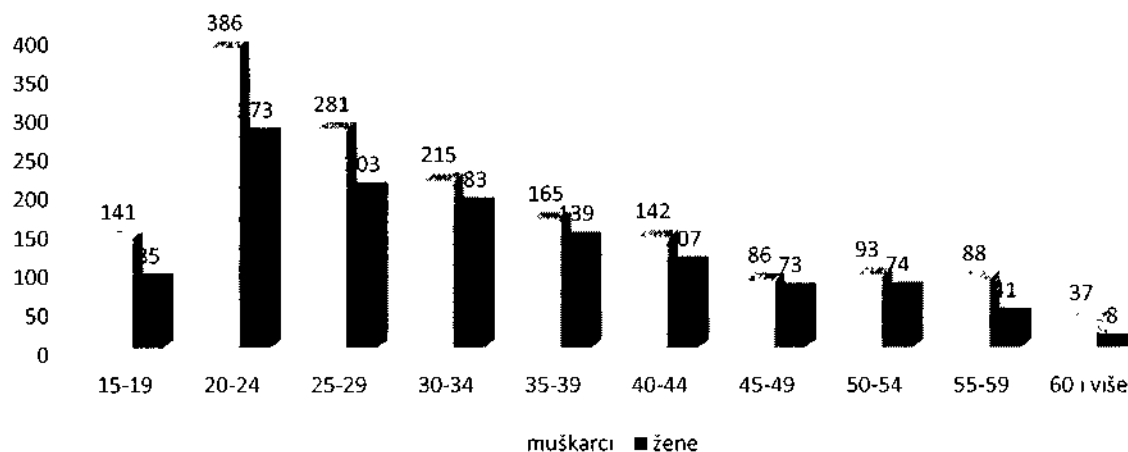
Tablica br.1.- Zaposlene osobe s invaliditetom po županijama i spolu

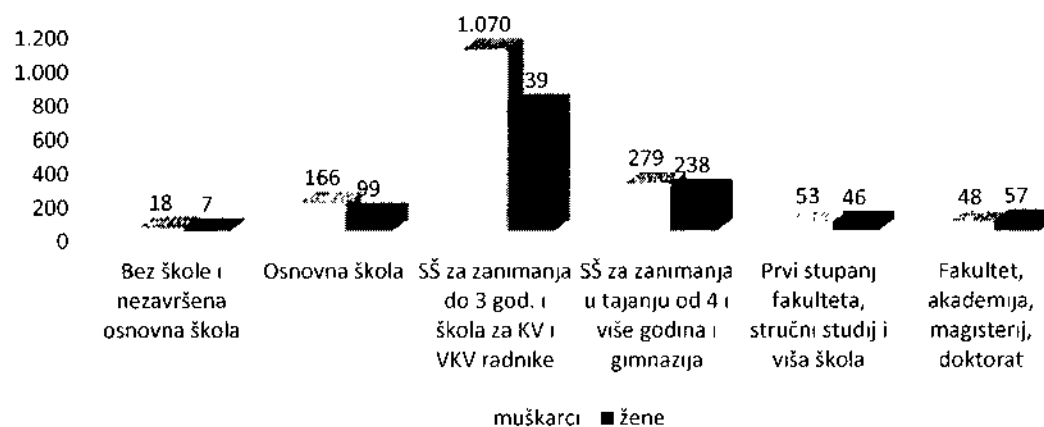
Tablica br. 2. - Udio zaposlenih osoba s invaliditetom po županijama

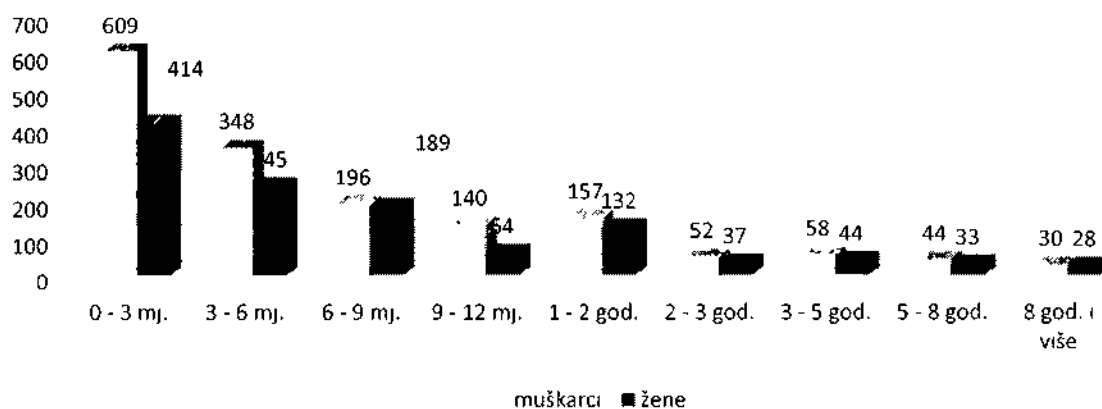
Tablica br. 3. - Struktura zaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na dob i spol

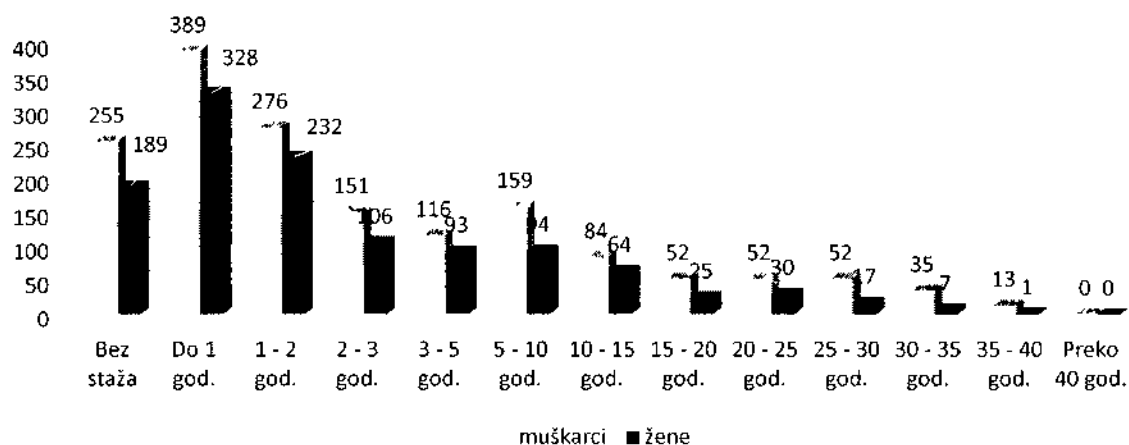
Tablica br. 4.- Struktura zaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na razinu obrazovanja i spol

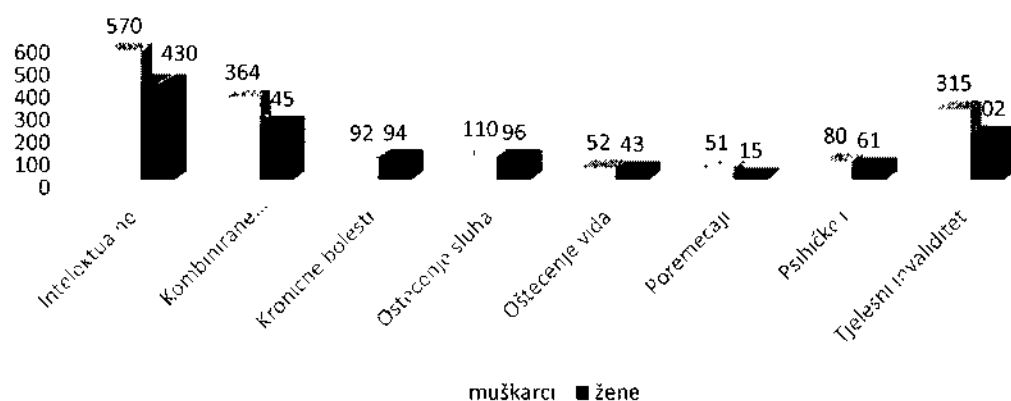
Tablica br. 5. - Struktura zaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na trajanje nezaposlenosti i spol

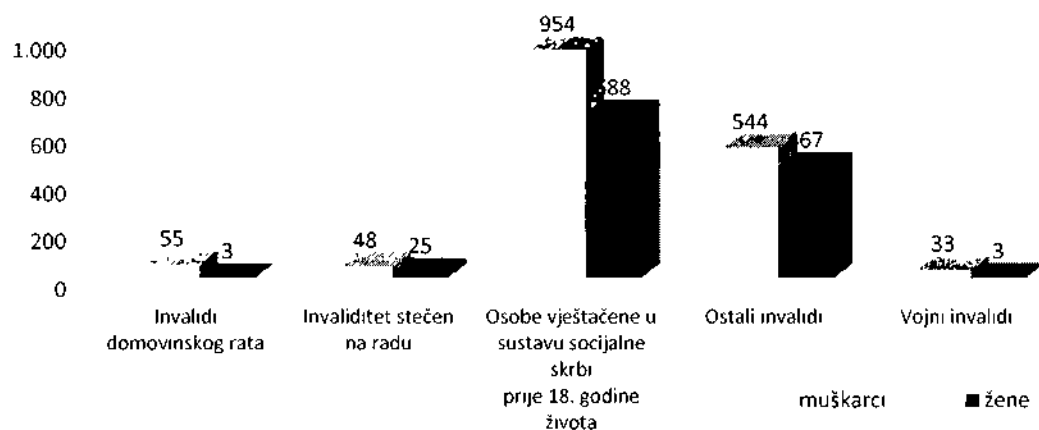
Tablica br. 6. - Struktura zaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na duljinu radnog staža i spol

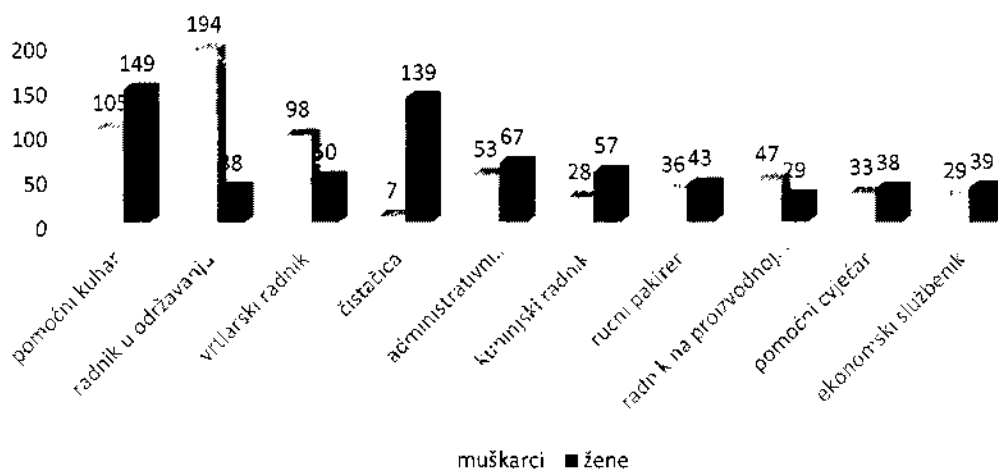
Tablica br.7.- Struktura zaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na vrstu invaliditeta i spol

Tablica br. 8.- Struktura zaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na način stjecanja invaliditeta

Tablica br. 9.- Zapošljavanje osoba s invaliditetom iz evidencije Zavoda za zapošljavanje na temelju radnog odnosa prema deset najbrojnijih zanimanja i spolu

Tablica br.10. - Osobe s invaliditetom uključene u mjere aktivne politike zapošljavanja u 2019. godini, prema vrsti intervencije

Intervencija	Novouključeni	Ukupno
Javni rad	435	781
Obrazovanje	70	119
Očuvanje radnih mjesta	14	14
Osposobljavanje na radnom mjestu	19	21
Potpore	194	379
Potpore pripravnštvo	7	21
Samozapošljavanje	43	68
SOR	31	81
Stalni sezonac	23	33
Usavršavanje	7	8
UKUPNO	843	1525

U mjere aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2019. godini bilo je uključeno ukupno 1.525 osoba s invaliditetom, od čega 955 muškaraca s invaliditetom (62,6%) i 570 (37,4%) žena s invaliditetom. Od 1. siječnja 2019. godine u mjere su novouključene 843 osobe s invaliditetom, točnije 541 muškarac i 302 žene s invaliditetom

Najviše osoba s invaliditetom zaposleno je putem javnih radova, njih 781 (51,2% od ukupnog broja uključenih osoba s invaliditetom u mjere). Navedenu mjeru koristila su 509 muškarca i 272 žene s invaliditetom. Uz korištenje potpora za zapošljavanje zaposleno je ukupno 379 osoba s invaliditetom (24,9%), od čega 252 muškarca i 127 žena. U obrazovanje nezaposlenih uključeno je ukupno 119 osoba s invaliditetom (7,8%), što je za 29,2% manje nego 2018. godine, kada je uključeno 168 osoba. Najveći rast (za 70%) vidljiv je kod broja uključenih osoba s invaliditetom u potporu za samozapošljavanje. U 2019. godini navedenu potporu koristilo je 68 osoba s invaliditetom, a 2018. godine 40 osoba s invaliditetom. Broj uključenih osoba s invaliditetom u mjeru stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa (81 osoba s invaliditetom) pao je za 27% u odnosu na prošlu godinu kada je uključeno 111 osoba.

U odnosu na prošlu godinu, broj osoba s invaliditetom uključenih u mjere aktivne politike zapošljavanja smanjio se za 7,5% (u 2018. godini su ukupno uključene 1.648 osobe s invaliditetom)

Privitak br. 28. - Organiziranje i sudjelovanje na različitim aktivnosti u svrhu povećanja senzibilizacije poslodavaca za zapošljavanje osoba s invaliditetom

Redni broj	Područni/Regionalni ured HZZ-a	Održana edukacija/projekt/skup	Ciljana skupina i broj polaznika
1.	Područni Čakovec ured	Projekt „Korak prema uspjehu“	12 osoba s invaliditetom prošlo radionice za stjecanje vještina potrebnih za traženje posla
2.	Područni Čakovec ured	Projekt „Istakni se, osvoji posao“	9 nezaposlenih osoba s invaliditetom uključeno je u različite aktivnosti s ciljem podizanja vještina traženja posla
3.	Područni ured Kutina	Projekt „Priprema, pozor, posao“	1 osoba s invaliditetom uključena u radionice Razvojne agencije SI_MO_RA d.o.o. o samozapošljavanju i izradi poslovnih planova, 1 osoba s invaliditetom u radionice Kluba za zapošljavanje i 2 osobe s invaliditetom u usavršavanje za 3D CAD dizajnera.
4.	Područni ured Požega	Projekt „Osposobljavanje osoba u nepovoljnom položaju za zanimanja u turizmu i ugostiteljstvu“	osobe s invaliditetom i ostale ranjive skupine na tržištu rada
5.	Područni ured Sisak	Projekt „Samostalan život osoba s invaliditetom uz pomoć osobnih asistenata“	sudjelovanje predstavnika Područnog ureda Sisak
6.	Regionalni Varaždin ured	Održan skup	sudjelovanje predstavnika Regionalnog ureda Varaždin
7.	Regionalni Varaždin ured	Radionica „Pripremi se za posao“	sudjelovanje predstavnika Regionalnog ureda Varaždin
8.	Regionalni Varaždin ured	Okrugli stol povodom obilježavanja Nacionalnog dana osoba s intelektualnim teškoćama u organizaciji Centra za odgoj i obrazovanje Tomislav Špoljar	sudjelovanje predstavnika Regionalnog ureda Varaždin
9.	Regionalni Varaždin ured	Međunarodna konferencija „S nama, o nama, za nas“	sudjelovanje predstavnika Regionalnog ureda Varaždin
10.	Regionalni Zagreb ured	Projekt „ProAktivno – profesionalna aktivacija za zapošljavanje“	sudjelovanje predstavnika Regionalnog ureda Zagreb
11.	Regionalni Zagreb ured	Projekt „Znanjem do posla“	sudjelovanje predstavnika Regionalnog ureda Zagreb
12.	Regionalni Zagreb ured	Projekt „Model aktivacije dugotrajno nezaposlenih osoba	sudjelovanje predstavnika Regionalnog ureda Zagreb

		s invaliditetom kroz razvoj i provedbu prilagođenih programa osposobljavanja i radnog treninga“	
13.	Regionalni ured Zagreb	Projekt „Jačanje kompetencija osoba s invaliditetom u svrhu prevladavanja socijalne isključenosti i povećanja zapošljivosti“	sudjelovanje predstavnika Regionalnog ureda Zagreb
14.	Regionalni ured Zagreb	Projekt „Korak prema uspjehu“	sudjelovanje predstavnika Regionalnog ureda Zagreb
15.	Regionalni ured Zagreb	Projekt „Znanjem i partnerstvom do posla“	sudjelovanje predstavnika Regionalnog ureda Zagreb
16.	Regionalni ured Zagreb	Projekt „Jačanje kapaciteta osoba s invaliditetom za tržište rada –ActivOSI“	sudjelovanje predstavnika Regionalnog ureda Zagreb

U cilju upoznavanja šire javnosti o mogućnostima korištenja poticaja za zapošljavanje i obrazovanje, te o mogućnostima korištenja usluga Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, organiziran je redoviti rad s elektroničkim i tiskanim medijima, te su redovito distribuirani letci, a informacije o poticajima, pravima, kretanjima na tržištu rada, kao i o svim aktivnostima i inicijativama koje se za navedene skupine provode u sklopu različitih projekata ili kroz redovne aktivnosti Zavoda, objavljene su i na mrežnom mjestu www.hzz.hr.

*Izvor: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava,
Hrvatski zavod za zapošljavanje, 2019. godina*

Privitak br. 29.- Podaci o broju zaposlenih osoba s invaliditetom prijavljenih u Očevidnik tijekom 2019. godine

Tablica br. 1. - Zaposlene osobe s invaliditetom u 2019. godini (stanje u Očevidniku na dan 31.12.2019.)

Mjesec	Broj zaposlenih OSI 2018. *	Broj zaposlenih OSI 2019.
siječanj	10450	10750
veljača	10485	10798
ožujak	10486	10864
travanj	10587	10993
svibanj	10649	11155
lipanj	10694	11244
srpanj	10811	11323
kolovoz	10884	11324
rujan	10883	11390
listopad	10898	11334
studen	10944	11261
prosinac	10836	11195

**broj zaposlenih osoba s invaliditetom na zadnji dan u mjesecu u 2018. godini.*

Tablica br. 2. - Broj zaposlenih osoba s invaliditetom po poslodavcima (stanje u Očevidniku na dan 31.12.2019.)

Poslodavac	Broj zaposlenih OSI
Privatni sektor	6945
Javni sektor	3357

Zaštitne radionice	455
Integrativne radionice	30
Samozapošljavanje	182
Organizacije civilnog društva	226
UKUPNO	11195

Izvor: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, 2019. godine

Privitak br. 30. – Pristupačnost sudova i ustanova za osobe lišene slobode

Redni broj	Sud	Prilagodba
1.	Županijski sud Zagrebu	ugovoreni radovi na izgradnji panoramskog dizala su završeni, uporabna dozvola dobivena
2.	Benkovac	u obnovljenoj zgradi Suda ugrađen je lift
3.	Vrhovni sud	projektna dokumentacija za izgradnju lifta pripremljena, pokrenuta javna nabava za izvođenje radova
4.	Županijski sud u Šibeniku	pripremljena projektna dokumentacija i dobivena građevinska dozvola za uređenje potkrovlja, sastavni dio je i projekt za izgradnju lifta, radovi započeli
5.	Županijski sud u Dubrovniku	projekt za nadogradnju zgrade predan na e-dozvolu, planiranim projektnim rješenjem uključena je ugradnja lifta
6.	Općinski sud u Slavonskom Brodu	započeli radovi na izgradnji lifta
7.	Općinski sud Split	rekonstrukcija zgrade „Prima Stande“- provedena javna nabave za izvođenje radova, sastavni dio projekta je ugradnja lifta
8.	Općinski i trgovački sud Bjelovar	završena izrada projektne dokumentacije za izgradnju nove zgrade, dobivena građevinska dozvola projektom je predviđena izgradnja lifta
9.	Rijeka - Županijski sud, Općinski sud	završena izrada projektne dokumentacije za ugradnju lifta

Izvor: Tablica izrađena na temelju izvješća Ministarstva pravosuđa, 2019.

Privitak br. 31. - Izobrazba službenika za provođenje programa sa zatvorenicima

Tablica br. 1. - Edukacija službenika za provođenje „Tretmana zatvorenika počinitelja nasilnih kaznenih djela –NAS sa zatvorenicima“

R.br.	Datum održavanja radionice	Mjesto održavanja radionice	Sudionici
1.	23. i 24. svibnja	Centar za izobrazbu	službenici Centra za dijagnostiku u Zagrebu i Kaznionice u Lepoglavi. Polaznici izobrazbe bili su službenici iz

	2019. g.		Odgojnog zavoda u Požegi, Kaznionice u Lepoglavi, Kaznionice u Požegi, Kaznionice u Turopolju, Kaznionice u Valturi, Zatvora u Bjelovaru, Zatvora u Dubrovniku, Zatvora u Osijeku, Zatvora u Puli-Pola, Zatvora u Splitu, Zatvora u Šibeniku, Zatvora u Varaždinu i Zatvora u Zadru.
2.	13. i 14. lipnja 2019. g.	Kaznionica u Lepoglavi	
3.	19. i 20. rujna 2019. g.	Centar za izobrazbu	

Od 2018. godine NAS se provodi kao redoviti posebni program tretmana zatvorenika koji su počinili kaznena djela s obilježjem nasilja. Službenici koji su završili navedeni program izobrazbe, kojim se između ostalog, izvršava sigurnosna mjera obveznog psihosocijalnog tretmana, sada su osposobljeni, ne samo za provođenje samog programa tretmana, već i za donošenje stručne procjene o tome na koji način izvršiti mjeru izrečenu zatvoreniku počinitelju nasilnog kaznenog djela.

Izvor: Tablica izrađena na temelju izvješća Ministarstva pravosuđa, 2019.

Tablica br. 2. – Ministarstvo unutarnjih poslova – izvještaj o provedenim edukacijama u 2019. godini

Projekti/ Edukacije/Radionice/Aktivnosti	Broj sudionika	Svrha/tema održavanja
Nacionalni preventivni projekt „Dan kao san“		Unaprjeđenje stavova u odnosu na osobe s invaliditetom
6 temeljnih tečajeva za rad policijskih službenika operativnog dežurstva policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji	173 policijska službenika – šefovi smjena operativnih dežurstava policijskih postaja i njihovi pomoćnici	Teme tečaja: „Zakonodavni okvir nasilja u obitelji“ i „Postupanje policije prema posebno ranjivim kategorijama žrtava“ (djeca, osobe s invaliditetom i osobe starije životne dobi)
Specijalistički tečaj za maloljetničku delinkvenciju i kriminalitet na štetu mladeži i obitelji	25 polaznika - policijskih službenika za mladež	Teme vezane uz nasilje u obitelji i nasilje nad ženama
Edukacija: „Postupanje policije u slučajevima nasilja u obitelji“	tijekom 2019. godine ovaj program prošlo oko 1000 polaznika	Zakonske i podzakonske osnove postupanja policije u slučajevima nasilja u obitelji- primjena u praksi i Postupanje policijskih službenika-suradnja s Probacijom
6 dvodnevni regionalni stručni radionice za pravosudne dužnosnike i policiju	187 polaznika (104 policijska službenika i 83 pravosudna dužnosnika)	Tema radionica: Odredbe domaćeg i europskog zakonodavstva usmjerenih na suzbijanje i prevenciju nasilja u obitelji i odredbama Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji
EU projekt „Izgradnja učinkovitije zaštite“, „Femicid – regionalni i globalni izazovi“, 3 dvodnevne međusektorske radionice o problemu nasilja nad ženama i femicidu	99 polaznika, policijskih službenika	Tema edukacije: „Jačanje kapaciteta policijskih službenika/ca u Republici Hrvatskoj za suzbijanje nasilja prema ženama“

Okrugli stol		Tema: „Obiteljsko nasilje – izazovi u svakodnevnoj praksi“
Obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama	Prisustvovali: policijski službenici, studenti VPŠ, predstavnici MP MDOMSP, MZ, MZO, te udruga civilnog društva	Stručni skup pod nazivom „Unapređenje položaja žrtve nasilja u obitelji“
Specijalistički tečaj za policijske službenike za mladež		Uprava kriminalističke policije je u suradnji s Policijskom akademijom provela više edukativnih aktivnosti u okviru kojih su ciljano obrađivane teme iz područja zaštite i prilagođenog policijskog pristupa osobama s invaliditetom.
Održana četiri Seminara za stručno usavršavanje policijskih rukovoditelja srednje razine rukovođenja	pomoćnici načelnika policijskih postaja	
Održane tri edukacije u okviru projekta Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova		„Jačanje kapaciteta policijskih službenika/ca u Republici Hrvatskoj za suzbijanje nasilja prema ženama“
Nacionalni preventivni projekt pod nazivom „Lili“		Tema - prevencija nasilja prema ženama te podizanja svijesti građana
Policijska akademija u suradnji s Centrom za obrazovanje odraslih Validus, nastavila je provođenje projekta “Edukacija podizanja svijesti o invaliditetu za policijske djelatnike“- provedene su tri edukacije 5. veljače 2019. godine, 12. veljače 2019. godine i 14. veljače 2019. godine.	65 policijskih službenika policijskih uprava.	Svrha edukacije je unaprijediti znanja policijskih službenika i senzibilizirati ih na probleme s kojima se osobe s invaliditetom susreću u svakodnevnom životu te i na taj način doprinijeti podizanju stupnja sigurnosti i kvalitete života osoba s invaliditetom, a što je u skladu s postojećom Nacionalnom strategijom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom.

Izvor: Tablica izrađena na temelju izvješća Ministarstva unutarnjih poslova, 2019.

Tablica br. 3. - Međuresorne, interdisciplinarne edukacije za stručne timove u Kliničkim bolničkim centrima - popis tema obrađenih na edukacijama

Redni broj	Naziv tema
1.	Pregled djeteta upućenog zbog sumnje na spolno zlostavljanja (pregled, suvremene smjernice i postupci vezani uz dolazak ginekologu - od pristupa djetetu, uzimanja anamneze, načina ginekološkog pregleda, indikacija za laboratorijsku obradu, do interpretacije nalaza)
2.	Psihološki pristup djetetu kod sumnje na spolno zlostavljanje (prikaz aspekata očekivanog spolnog razvoja djeteta, simptoma spolne zlostavljanosti te pristup liječnika djetetu u skladu s dobi, vodeći računa o zaštiti djeteta od retraumatizacije te forenzičnoj osjetljivosti anamnestički dobivenih informacija)
3.	Dijete: svjedok-žrtva-oštećenik (izlaganje o pravima djeteta žrtve po Zakonu o kaznenom postupku, objašnjenje tijeka postupka u istražnoj fazi i fazi rasprave te donošenja odluke, upoznavanje razlike svjedoka i vještaka liječnika na sudu)

4.	Uloga i značaj policije u otkrivanju i procesuiranju kaznenih djela spolnog zlostavljanja djece
5.	Integrirani pristup u slučaju spolnog zlostavljanja djece iz perspektive sustava socijalne skrbi

Na edukacijama su sudjelovale predstavnice Ministarstva zdravstva, predavači iz Klinike za dječje bolesti Zagreb, Poliklinike za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba, Županijskog suda u Zagrebu, Županijskog suda u Splitu, Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku te djelatnici Kliničkih bolničkih centara.

Edukatori tečaja izradili su Prikaz postupanja stručnjaka pojedinih resora zaduženih za prve preglede kod sumnje na spolno zlostavljanje djece i mladih. Edukativni zdravstveni programi provode se i u okviru projekata i programa udruga iz područja zdravstva i udruga osoba s invaliditetom koje se sufinanciraju u okviru natječaja ovog ministarstva. Sadržaji o rodnoj ravnopravnosti integrirani su u sadržaje trajnih edukacija stručnog osoblja koje se kontinuirano provode u zdravstvenim ustanovama.

Izvor: Tablica izrađena temeljem izvješća Ministarstva zdravstva, 2019.

Tablica br. 4. – Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske – tisak i distribucija publikacija 2019. godine

Publikacija	Broj primjeraka	Distribucija
Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja	150	Zajednici saveza osoba s invaliditetom Hrvatska-SOIH
Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji – Istambulska Konvencija	200	
Opće preporuke UN-a br. 35 o rodno utemeljenom nasilju nad ženama	50	
Zakon o ravnopravnosti spolova	260	

Izvor: Tablica izrađena na temelju izvješća Ureda za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske, 2019.

Privitak br. 32. – Sudjelovanje u kulturnom životu

Tablica br.1. - Osiguravanje veće dostupnosti svih sadržaja vezanih uz kulturni život zajednice osobama s invaliditetom kroz financiranje programa, 2019. godina

Udruga/ustanova	Program	Utrošena financijska sredstva u 2019. godini
Dramski studio slijepih i slabovidnih "Novi život"	prepričaj mi, što vidiš	50.000,00 kn
Udruga "Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura gluhih – DLAN"	nabava opreme za program „Film i video na znakovnom jeziku”	40.000,00 kn
Udruga za kulturu osoba oštećena sluha Hrvatske "Svijet tišine"	informatizacija udruge "Svijet Tišine"	25.000,00 kn

Gradska knjižnica "Franjo Marković"	opremanje računalima kutića za slijepe i slabovidne osobe te računalne učionice	20.000,00 kn
Centar za kulturu Čepin - Knjižnica	nabava informatičke opreme za slijepe i slabovidne osobe	15.000,00 kn
Knjižnica i čitaonica Kutina	sanacija prilazne rampe za osobe s invaliditetom	7.000,00 kn
UKUPNO		157.000,00 kn

U odnosu na prethodnu godinu kada su financirana 2 programa u ukupnom iznosu od 105.000,00 kn, vidljivo je povećanje uložениh sredstava.

Izvor: Ministarstvo kulture, 2019. godine

Tablica br. 2. - Poticanje projekata koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom, uključujući i projekte koji potiču umrežavanja i uključenost osoba s invaliditetom na projektima u institucionalnoj i neovisnoj kulturi, na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini

PODRUČJE	UDRUGA	PROGRAM	IZNOS SREDSTAVA UTROŠENIH U 2019. GODINI	IZNOS SREDSTAVA UTROŠENIH U 2018. GODINI I BROJ PROGRAMA
Međunarodna kulturna suradnja, Izvedbene umjetnosti	Dramski studio slijepih i slabovidnih "Novi život" Zagreb	Igre bez granica, Bosna i Hercegovina, Travnik	20.000,00 kn	6 programa (3 korisnika)
	Udruga za kulturu osoba oštećena sluha Hrvatske "Svijet tišine"	18. kongres Svjetske federacije gluhih "Sign language rights for all"	8.500,00 kn	
	Aktivnost A565034	Udruga "Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura gluhih – DLAN"	Festival Clin d'Oeil, Francuska (Reims)	
Suradnja između kazališta Gluhih, Belgija (Gent)			5.500,00 kn	
UKUPNO			49.000,00 kn	42.600,00 kn
Glazba i glazbeno- scenske umjetnosti A565030	Društvo tjelesnih invalida, Zagreb	18. Festival jednakih mogućnosti – glazbeni program	20.000,00 kn	3 programa Broj financiranih programa ovisi o broju i kvaliteti prijavljenih programa.
	Sofija Cingula, Varaždin	„Koncert u mraku“ – koncertno gostovanje u Varaždinu	12.500,00 kn	
UKUPNO			32.500,00 kn	37.500 kn
Vizualne umjetnosti	Društvo tjelesnih invalida	18. Festival jednakih mogućnosti (18. F=M)	15.000 kn	1 program

A781014	Udruga za kulturu osoba oštećena sluha Hrvatske "Svijet tišine"	Radionice fraktalne umjetnosti - Do jednakih mogućnosti kroz moć umjetnosti	5.000 kn	
Samostalna izložba gluhog umjetnika Pavla Bohačeka		5.000 kn		
VI. Međunarodna izložba gluhih umjetnika "Tišina na četiri rijeke"		10.000 kn		
UKUPNO			35.000,00 kn	10.000,00 kn
Inovativne umjetničke i kulturne prakse A565030	Dramski studio slijepih i slabovidnih „Novi život“	S druge strane svjetlosti - izvedba performansa u mraku	30.000,00 kn	2 programa
	Hrvatski institut za pokret i ples	Otklon/Ožiljak: Preuzimanje - izvedbeni i novomedijski inkluzivni projekt,	15.000,00 kn	
	Udruga „Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura gluhih – DLAN“	Promocija i distribucija znakovnog jezika kroz umjetnost i kulturu	20.000,00 kn	
UKUPNO			65.000,00 kn	50.000,00 kn
Knjižnična djelatnost A781003	Hrvatsko knjižničarsko društvo	16. okrugli stol za knjižnične usluge za osobe s invaliditetom i osobe s posebnim potrebama: "Zatvorske knjižnice kao partneri u rehabilitaciji i obrazovno-kulturnom životu zatvorenika"	10.000,00 kn	7 programa
		Nacionalna kampanja za osobe sa teškoćama čitanja i disleksijom „I ja želim čitati“	10.000,00 kn	
	Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić"	Slušaonica i radionica "I ja želim čitati"	3.000,00 kn	
	Gradska knjižnica Đurđevac	Ruka prijateljstva	1.500,00 kn	
	Gradska knjižnica Vodice	Brnistra: razvoj govora i vještine čitanja od najranije	1.000,00 kn	
UKUPNO			25.500,00 kn	57.500,00 kn

Razvoj publike kulturi	Umjetnička organizacija Kazalište Ulysses	Muzikoterapijski kamp za djecu i mlade s poteškoćama u razvoju	20.000,00 kn	1 program
	Muzej grada Pazina	Kad zazvone zvona...	20.000,00 kn	
	Inkluzivni kolektiv za istraživanje pokreta-IMRC / Hrvatski institut za pokret i ples	IMRC ART RUTA	21.000,00 kn	
	Udruga za promicanje stvaralaštva i jednakih mogućnosti Alternator	Uključite me kulturno 2019.	26.000,00 kn	
A781009				
UKUPNO			87.000,00 kn	39.142,00 kn
Ruksak pun kulture – umjetnost i kultura u vrtiću i školi A781009	Inkluzivni kolektiv za istraživanje pokreta-IMRC / Hrvatski institut za pokret i ples	Nukleon-inkluzivna plesna predstava i radionica	12.310,00 kn	
UKUPNO			12.310,00 kn	Nije bilo prijavljenih programa
Časopisi A781002	Hrvatski savez za esperanto –	Tempo, zvučni časopis za slijepe esperantiste	12.000,00 kn	
	Udruga "Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura gluhih – DLAN"	Pjesak jedne ruke	20.000,00 kn	
	Uriho	In-portal.hr	20.000,00 kn	
UKUPNO			52.000,00 kn	52.000,00 kn
Izdavanje knjiga A781002	Zaklada „Čujem, vjerujem, vidim“	objavljivanje 100 naslova knjiga u daisy formatu	100.000,00 kn	1 program
UKUPNO			100.000,00 kn	100.000,00 kn
Otkup knjiga za narodne knjižnice A781002	Zaklada „Čujem, vjerujem, vidim“	2 naslova prilagođena za slabovidne i disleksične (Dinko Šimunović: Duga i Alkar i Jonathan Swift: Guliverova putovanja I. i II. dio)	40.770,00 kn	U 2018. godini nije otkupljen niti jedan naslov za narodne knjižnice zbog nekvalitetne ponude.

UKUPNO			40.770,00 kn	0
Profesionalna kazališna djelatnost	Umjetnička organizacija "ARKTIK - Institut za budućnost" - Kazališna družina "ARKTIK"	priprema kazališne predstave Moj govor	20.000,00 kn	/
A565030				
UKUPNO			20.000,00 kn	/
Kazališni i plesni amaterizam	Dramski studio slijepih i slabovidnih "Novi život"	Gostovanja u RH: "Iluzijom do inkluzije"	30.000,00 kn	8 programa
		11. međunarodni festival kazališta slijepih i slabovidnih – BIT	100.000,00 kn	
		Priprema premijernih predstava: "Tvoj glas ne govori o ljubavi", M. Petković Liker i "Amfitrion", Plaut	100.000,00 kn	
	Društvo tjelesnih invalida	18. Festival jednakih mogućnosti (18. F=M)	20.000,00 kn	
	Udruga "Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura gluhih – DLAN"	Priprema multimedijalnog glazbeno-plesnog performansa "Razlike između prošlosti i sadašnjosti" i dramske predstave na znakovnom jeziku "10 zapovjedi..."	22.000,00 kn	
A565030				
UKUPNO			277.000,00 kn	197.000,00 kn
Suvremeni ples i pokret	Udruga osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Rijeka, Rijeka	4. Festival Inkluzivne scene Rijeka (za gostujuće predstave)	40.000,00 kn	financirana 4 programa
	Udruga kreativnog alternativnog razvoja kulture Atribut	Gostovanje u Kninu s plesnom predstavom "Bella Ciao"	15.700,00 kn	
	Umjetnička organizacija "ARKTIK - Institut za budućnost" - Kazališna družina "ARKTIK"	Priprema premijerne plesne predstave "Brojleri" (V. Mačković i Radost!) - prcnamjena za predstavu za osobe s oštećenjem sluha	15.000,00 kn	
A565030				
UKUPNO			70.700,00 kn	129.217,50 kn

Muzejsko-galerijska djelatnost A565027 i A780001	Narodni muzej Zadar	Izložba „Davor Sanvincenti“ (Muzej ima prilaz za osobe s invaliditetom)	12.000,00 kn	6 programa u iznosu od
	Gradski muzej Karlovac	Izložba „Gledam dodirom“	30.000,00 kn	
	Muzej likovnih umjetnosti	Edukativni program za 2019. godinu (skupina osoba s invaliditetom spomenuta je među ciljanom publikom)	15.000,00 kn	
	Gradski muzej Vukovar	Izložbeni ciklus u galeriji Oranžerija – predstavljanje četiri autora	15.000,00 kn	
	Tiflološki muzej	Izložba: Gabrijela Butković – Opipljivost forme	13.072,75 kn	
		Restauracija Zbirke arhivskog gradiva	19.500,00 kn	
		Izložba Hommage a Davor Šiftar	15.431,45 kn	
		Crta, crta, crtica	2.734,73 kn	
		Radni naziv: Ciklus višeosjetilnih izložbi: Netaknuta priroda – otok RAVA	42.850,16 kn	
	UKUPNO		165.589,05 kn	153.000,00 kn

Izvor: Tablice izrađene temeljem izvješća Ministarstva kulture, 2019. godine

Privitak br. 33. – Osiguravanje tehničke podrške ili druge oblike pomoći kako bi svim osobama s invaliditetom bili dostupni temeljni dokumenti od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini i kako bi se olakšalo sudjelovanje osoba s invaliditetom u predstavničkim i izvršnim tijelima

PRIKAZ PROVEDBE MJERA PO ŽUPANIJAMA I U GRADU ZAGREBU

ZADARSKA ŽUPANIJA

U predstavničkom tijelu Zadarske županije – Županijskoj skupštini Zadarske županije nisu zastupljene osobe s invaliditetom, dok u izvršnom tijelu Zadarske županije, jedan dužnosnik - zamjenik župana je osoba s invaliditetom. Zadarska županija je za istog nabavila službeni osobni automobil prilagođen osobama s invaliditetom kojeg ima pravo koristiti 24 sata dnevno u službene svrhe, kako bi dužnosnik mogao obavljati sve dužnosničke obveze. Dužnosnik sudjeluje u radu izvršnog tijela i predstavničkog tijela koristeći dodijeljenu informatičku opremu (prijenosno računalo, tablet uređaj i smartphone uređaj) za praćenje e-sjednice Županijske skupštine i e - sjednice kolegija župana. Također i službeno glasilo Zadarske županije „Službeni glasnik Zadarske županije“, u kojem se objavljuju svi opći akti Zadarske županije, objavljuje se u online izdanju i dostupan je putem mrežne stranice Zadarske županije www.zadarska-zupanija.hr na jednostavan i lako pretraživ način.

Prema dostavljenim podacima iz Općine: Galovac, Gračac, Kukljica, Lišane Ostrovičke, Polača, Posedarje, Stankovci, Starigrad, Sveti Filip i Jakov, Zemunik Donji te Gradova: Biograd na Moru, Nin i Zadar) vidljivo je kako nijedna jedinica lokalne samouprave nije izradila analizu dostupnosti dokumenata za sve osobe s invaliditetom niti posjeduje opremu koja je dostupna na svim razinama političkog djelovanja (scanneri, pisači na Brailleovom pismu itd.), međutim, sve jedinice lokalne samouprave poštuju zakonske odredbe te se sve informacije od javnog interesa pravodobno objavljuju na službenim web stranicama i u službenom glasilu.

Grad Zadar financirao je nabavu pisaćeg stroja na Brailleovom pismu, govorno računalo za slijepe i tehnička pomagala za osobe oštećena sluha organizacijama civilnog društva koje zastupaju navedenu populaciju na području Zadarske županije. Također su postavljene taktilne trake na jednom dijelu prometnica u samom gradu. Ističe se da je u upravnim odjelima i stručnim službama grada Zadra zaposleno 13 osoba s invaliditetom.

Osim u Općini Polača, gdje je zamjenik načelnika osoba s invaliditetom, osobe s invaliditetom nisu zastupljene u predstavničkim i izvršnim tijelima ostalih jedinica lokalne samouprave.

KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA

Iz analize dostavljenih izvješća općina i gradova, ali i Koprivničko-križevačke županije proizlazi kako tijekom 2019. godine nisu izdvajali sredstva koja bi bila namijenjena samo za osiguranje provedbe predmetne mjere, međutim, prema raspoloživim podacima, udruge koje okupljaju osobe s invaliditetom, a niti zainteresirane osobe s invaliditetom pojedinačno, nisu postavljali zahtjeve u pogledu predmetne mjere niti se posebno žalile na svoju neravnopravnost ili ugroženost oko sudjelovanja u političkom životu.

Nadalje, prema prikupljenim informacijama proizlazi i da od 25 jedinica lokalne samouprave s područja Koprivničko-križevačke županije (3 grada i 22 općine) samo jedna ima osobu s invaliditetom u predstavničkom, odnosno izvršnom tijelu (Općina Molve u izvršnom tijelu), dok Koprivničko-križevačka županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave nema osobu s invaliditetom u svojem predstavničkom i izvršnom tijelu.

Grad Križevci na internetskim stranicama www.uik.hr svim osobama s invaliditetom osigurava dostupnost značajnijih dokumenata, posebno dokumenata od značaja za političko djelovanje (Konvencija UN-a o pravima osoba s invaliditetom, Križevačka strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom, GONG-ova Analiza o pravu birača s invaliditetom i „NAŠ GLAS“ – GONG-ov Vodič kroz izborni proces za osobe s invaliditetom). Također, Udruga osoba s invaliditetom Križevci otvaranjem Info-kioska, omogućila je osobama s invaliditetom koje nemaju u kući pristup internetu, besplatan pristup brzom internetu radnim danom od 8,00 do 16,00 sati, gdje se ujedno mogu informirati o svim značajnim dokumentima za političko djelovanje.

U Gradu Koprivnici povećana je dostupnost dokumenata različitih formata sukladno potrebama osoba s invaliditetom te je osigurana i potrebna oprema u predstavničkim i izvršnim tijelima u svrhu pristupačnosti osobama s invaliditetom. Naime, u Gradu Koprivnici svi važni dokumenti objavljeni su na službenim stranicama Grada Koprivnice, a dostupni su u digitalnom obliku i u Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ Koprivnica, ista je opremljena opremom za pomoć u čitanju slabovidnim i slijepim osobama.

BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA

Grad Čazma izradio je analizu dostupnosti dokumenata za osobe s invaliditetom te kontinuirano ulaže u povećanje dostupnosti dokumenta sukladno potrebama osobama s invaliditetom (svi dokumenti su dostupni na zahtjev), a u Gradskoj knjižnici Slavka Kolara Čazma nabavljena je audio grada za osobe sa oštećenim vidom te povećala i ostala tehnička oprema. Nema osoba s invaliditetom u predstavničkim i izvršnim tijelima, no povremeno se zapošljavaju osobe s invaliditetom u Gradskoj upravi te ustanovama i tvrtkama kojima je osnivač Grad Čazma.

Grad Bjelovar u predstavničkom i izvršnom tijelu ima jednu osobu s invaliditetom, a u predstavničkom tijelu Grada Grubišno Polje tri su osobe s invaliditetom.

Na području ostalih gradova i općina i Bjelovarsko-bilogorskoj županiji nisu bile iskazane potrebe za istim budući da nema zastupljenih osoba s invaliditetom.

Nadalje, u predstavničkim i izvršnim tijelima Bjelovarsko-bilogorske županije i jedinicama lokalnih samouprava Bjelovarsko-bilogorske županije nema zastupljenih osoba s invaliditetom.

LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA

Ukupan broj osoba s invaliditetom u predstavničkim i izvršnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave: Grad Otočac – jedna osoba s invaliditetom, Grad Senj – 2 osobe s invaliditetom (od toga 1 osoba zaposlena kroz Program „ZAŽELI“ 2019-2020) i Ličko-senjska županija – 5 osoba s invaliditetom. Dodatno, tijekom 2019. godine nije bilo zahtjeva odnosno provedbe aktivnosti u odnosu na predmetnu mjeru.

POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA

Požeško-slavonska županija osigurava dostupnost svojih temeljnih dokumenata, a koji su od značaja za političko sudjelovanje na razini Požeško-slavonske županije, svim građanima pa tako i osobama sa invaliditetom. Dostupnost akata i dokumenata osigurava se putem objave na službenoj web-stranici i u službenom glasilu Požeško-slavonske županije.

U Proračunu Požeško-slavonske županije svake godine se osiguravaju financijska sredstva kroz Program javnih potreba humanitarno-socijalnih udruga i udruga proisteklih iz Domovinskog rata, udrugama koje okupljaju osobe s invaliditetom, za provedbu programa i projekata udruga, kroz koje udruge između ostalog vrše i nabavu opreme koja je potrebna članstvu pojedine udruge-osobama s invaliditetom.

Primjer je Udruga slijepih Požeško-slavonske županije koja je opremljena sa svom potrebnom opremom odnosno ista posjeduje uređaj (ALADIN) koji uvećava tekst za iščitavanje slabovidnim osobama, te govorni program na računalu za slijepe osobe i sl. Isto tako posjeduju scanner i pisač na Brailleovom pismu. Pomoću navedene opreme može se pristupiti aktima i dokumentima od značaja za političko sudjelovanje na razini Požeško-slavonske županije.

U predstavničkim i izvršnim tijelima Požeško-slavonske županije nisu zastupljene osobe s invaliditetom koje bi imale potrebu korištenja scanner-a i/ili pisaa na Brailleovom pismu i sl. U slučaju postojanja takve potrebe Požeško-slavonska županija će sukladno svojim zakonskim obvezama osigurati takvu vrstu opreme.

Nadalje, Grad Pakrac je otvoren za suradnju s osobama s invaliditetom te je u mogućnosti udovoljiti njihovim potrebama temeljem upita i iskaza interesa i u tehničkom smislu. Također, surađuje s Udrugom slijepih Pakrac-Lipik, koja raspolaže tehničkim rješenjima za potrebe svojih članova, od kojih je dio opreme nabavljen i uz sufinanciranje Grada, te da u 2019. godini Grad ne bilježi upite niti zahtjeve za potrebama kojima bi se olakšalo sudjelovanje osobama s invaliditetom, obzirom da na području Grada Pakraca postoje udruge koje kvalitetno posreduju u komunikaciji. U Gradu Pakracu zaposlena je jedna osoba s invaliditetom.

Općina Kaptol sve dokumente donesene na sjednicama Općinskog vijeća objavljuje na službenoj web-stranici, a Općine Jakšić i Čaglin iskazuju spremnost svim zainteresiranim osobama pružiti tehničku pomoć kao i druge oblike pomoći kako bi svim zainteresiranim osobama s invaliditetom bili dostupni dokumenti od značaja za političko djelovanje na lokalnoj razini.

ZAGREBAČKA ŽUPANIJA

Zagrebačka županija donosi odluke i druge opće akte koje se sukladno zakonskim i statutarnim odredbama, a u svrhu dostupnosti objavljuju u službenom glasilu Zagrebačke županije, na službenoj mrežnoj stranici te putem objave u medijima (tiskovnim i elektroničkim).

Tijekom 2019. godine Zagrebačka županija je izvršila usklađivanje mrežnih stranica Zagrebačke županije sa Zakonom o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje javnog sektora na način da su napravljane izmjene i dorade u korisničkom sučelju kao i na aplikaciji za ažuriranje sadržaja.

Također, Županija raspolaže scannerima kako u samome sjedištu županije tako i u osam ispostava u kojima se obavljaju poslovi izdavanja dokumenata prostornog uređenja.

Prema službenoj evidenciji u sadašnjem sazivu izvršnog i predstavničkog tijela Zagrebačke županije nisu zastupljene osobe s invaliditetom.

Jedinice lokalne samouprave s područja Zagrebačke županije nastojale su provoditi predmetnu mjeru u skladu sa iskazanim zahtjevima i financijskim mogućnostima.

VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA

Prema dostavljenim podacima u vezi predmetne mjere, Općina Gradina u predstavničkom tijelu ima jednu osobu s invaliditetom, a od informatičke opreme, dostupne osobama s invaliditetom posjeduje 6 računala, 1 kopirni stroj, 3 printera sa scannerom i 1 laserski pisač, dok ostale općine i gradovi kao niti Virovitičko-podravska županija nemaju osobe s invaliditetom u predstavničkim i izvršnim tijelima pa tako niti ne posjeduju opremu dostupnu osobama s invaliditetom.

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

Jedinice lokalne samouprave na području Vukovarsko-srijemske županije, prema dostavljenim podacima, u svojim predstavničkim i izvršnim tijelima nemaju zastupljene osobe s invaliditetom. Također, jedinice lokalne samouprave na području Vukovarsko-srijemske županije ne posjeduju opremu koja je dostupna na svim razinama političkog djelovanja, iz mjere 1. (scanner, pisači na Brailleovom pismu itd.).

U Županijskoj skupštini Vukovarsko-srijemske županije jedan je vijećnik osoba s invaliditetom (osoba sa tjelesnim oštećenjima koja se kreće pomoću invalidskih kolica).

Ističe se da Vukovarsko-srijemska županija podržava mjere iz Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine, te će sukladno mogućnostima i financijskim okvirima nastojati omogućiti opremu koja je potrebna na svim razinama političkog djelovanja iz mjere 1. predmetne Nacionalne strategije, obzirom da istu nisu bili u mogućnosti osigurati tijekom 2019. godine.

SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

U cilju osiguranja temeljnih dokumenata od značaja za političko sudjelovanje osoba sa invaliditetom Splitsko-dalmatinska županija na svojoj web-stranici - www.dalmacija.hr redovito objavljuje dokumente iz svoje nadležnosti, ali i sve ostale dokumente od značaja za političko sudjelovanje osoba sa invaliditetom. Isto tako omogućen je i neposredan uvid kod nadležnih službi.

Putem web stranice www.dalmacija.hr Splitsko-dalmatinske županije, županijskih publikacija, brošura i sl. konstantno se radi na informiranju državnih službenika o osnovnim načelima i načinima uključivanja osoba sa invaliditetom u politički i javni život zajednice. U predstavničkom tijelu – Županijskoj skupštini Splitsko-dalmatinske županije 3 vijećnika imaju utvrđen invaliditet.

U predstavničkim i izvršnim tijelima Grada Splita nema osoba s invaliditetom. Grad Split sve važne dokumente i informacije objavljuje na službenim stranicama www.split.hr. Svi službenici su uvijek na usluzi svim osobama s invaliditetom i do sada nije bilo potrebe za nabavkom scanner-a i pisača na Brailleovom pismu. Ukoliko bude potrebno, Grad Split će spremno učiniti sve da navedeno bude dostupno.

Na razinama političkog djelovanja u predstavničkim i izvršnim tijelima Grada Komiže kao jedinice lokalne samouprave nema osoba s invaliditetom. U skladu s tim, nije bilo ni zahtjeva za osiguravanjem potrebne opreme koja povećava dostupnost dokumenata skladno potrebama osoba s invaliditetom.

U predstavničkom tijelu Grada Solina nema osoba s invaliditetom, no u izvršnom tijelu ima 1 osoba s invaliditetom (zamjenik gradonačelnika). Također, svi dokumenti dostupni su na službenoj stranici Grada Solina, a glede nabave pisača nije bilo zahtjeva.

U Gradu Vrlika svi dokumenti vezani za provedbu izbora koji su se održali tijekom 2019. godine (Izbori za predstavnike i vijeća nacionalnih manjina, Izbori za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske te Izbori za predsjednika Republike Hrvatske) objavljeni su na službenoj stranici Grada Vrlike www.vrlika.hr. Gradsko izborno povjerenstvo bilo je dostupno svim građanima putem telefona, telefaksa, e-mail adrese svakim danom u svom sjedištu. Svim osobama koje zbog svog invaliditeta nisu mogle pristupiti na biračko mjesto, a pravovremeno su se javile tijelima za provedbu izbora (Gradsko izborno povjerenstvo Grada Vrlike i birački odbori) otišlo se njihovim kućama kako bi iste glasovale. Ujedno su slijepi i slabovidne osobe mogle iskoristiti mogućnost te glasati samostalno putem glasačkog listića na Brailleovom pismu. Takvu mogućnost iskoristila je jedna slijepa osoba na području Grada Vrlike. Svi dokumenti i informacije za uključanje osoba s invaliditetom u politički život objavljuju se na stranici Grada Vrlike. Gradsko vijeće Grada Vrlike trenutno ima jednog vijećnika s invaliditetom.

U Gradu Sinju svi temeljni dokumenti od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini dostupni su osobama s invaliditetom na mrežnim stranicama Grada Sinja, www.sinj.hr. Oprema koju Grad Sinj posjeduje (kopirni strojevi, scanneri, projektor i laptopi) dostupni su osobama s invaliditetom. Grad nema Brailleov pisač.

U sadašnjem sazivu gradskog vijeća Grada Sinja ima jedna osoba s invaliditetom, gradski vijećnik, a u izvršnoj vlasti nema osoba s invaliditetom, dok su u Gradu Kaštela 3 osobe s invaliditetom u izvršnom i predstavničkom tijelu.

Dva člana Gradskog vijeća Grada Omiša su osobe s invaliditetom i to u Gradskom vijeću Grada Omiša, 2 vijećnika su osobe s invaliditetom, od čega je 1 vijećnik slijepa, a jedan vijećnik slabovidna osoba, pri čemu nemaju prilagođen način pripreme materijala njihovim potrebama (nosači zvuka ili pisači na Brailleovom pismu).

Grad Imotski u svojim predstavničkim i izvršnim tijelima nema osoba s invaliditetom te sukladno tome trenutno ne provodi navedene mjere.

U Gradu Visu nema osoba s invaliditetom u predstavničkom i izvršnom tijelu te sukladno tome nema ni opremu koja bi im bila dostupna za olakšano korištenje. Mjere i aktivnosti unutar Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom, Grad Vis provodi preko socijalne skrbi te sredstvima osiguranim u Proračunu Grada Visa za nabavu opreme za invalide ili hendikepirane osobe te osigurava sredstva za pomoć humanitarnim organizacijama i udrugama.

Grad Vrgorac pruža svu pomoć i podršku, sukladno svojim proračunskim mogućnostima, ali i zahtjevima građana. Svi dokumenti od značaja za političko i ino sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini obrađeni su tako da na najlakši način budu dostupni širem krugu građana, i to procesom objavljivanja u „Vjesniku“ – službenom glasilu Grada Vrgorca i objavljivanjem na web stranici Grada (www.vrgorac.hr). Kako do sada nije bilo zahtjeva građana za nabavkom potrebne opreme (skeneri, pisači na Brailovom pismu, itd), nije se ni pristupilo nabavi iste, ali ukoliko se za tim pokaže potreba, Grad Vrgorac će poduzeti aktivnosti za nabavu potrebne opreme. Ističe se da Grad Vrgorac pridaje posebnu pažnju ravnopravnom sudjelovanju osoba s invaliditetom u ostvarivanju njihovog biračkog prava. Grad je osigurao tehničku pomoć (stavljanje na raspolaganje automobila članovima biračkih odbora) pri održavanju izbora, za potrebe osoba s invaliditetom, kao i za bolesne i nemoćne osobe, na način da, po zahtjevu osobe koja zbog kakve tjelesne mane, teže bolesti, tjelesnog oštećenja ili nemoći ne može samostalno glasovati, odnosno pristupiti na biračko mjesto, dužni izaći na teren i omogućiti takvim osobama da ostvare svoja izborna prava.

Nadalje, u predstavničkim i izvršnim tijelima Općine Lokvičići i Općine Dugopolje nema osoba s invaliditetom.

Svi dokumenti Općine Jelsa dostupni su na njejoj mrežnoj stranici, a kako na području Općine Jelsa ne postoje slijepi i slabovidne, osobe kojima bi bila potrebna oprema (scanner, pisači na Brailleovom pismu) u svrhu olakšavanja sudjelovanja osoba s invaliditetom u predstavničkim i izvršnim tijelima, stoga nije ni bilo potrebe provoditi mjeru 1. Ističe se, Općina Jelsa provodi Projekt izgradnje i opremanja reciklažnog dvorišta u kojem će osigurati i aktivnost koja promovira pristupačnost za osobe s invaliditetom, odnosno osigurati će tiskanje određene količine promotivnih materijala (letaka)

znakovnim jezikom za gluhe osobe, tijekom informativnih događanja, Brailleovim pismom za slijepe osobe.

Općina Hrvace nema u predstavničkom tijelu osoba s invaliditetom, samim tim nije bilo potrebe za tehničkom podrškom koja bi olakšala osobi s invaliditetom sudjelovanje u predstavničkom tijelu Općine Hrvace. Također nije bilo zahtjeva da se ta oprema pribavi.

U Općinskom vijeću Općine Otok nema članova vijeća koji su osobe s invaliditetom.

Općina Prgomet do sada nije zaprimila zahtjeve osoba s invaliditetom u pogledu provedbe mjere 1., no u odnosu na praćenja ravnopravnog sudjelovanja osoba sa invaliditetom u ostvarivanju njihovih biračkih prava Općina Prgomet je svim osobama (koje su to zatražile), osigurala ravnopravno sudjelovanje u ostvarivanju njihovog biračkog prava, a koje nisu mogle uslijed teže bolesti, tjelesnog oštećenja ili nemoći samostalno glasovati, odnosno pristupiti biračkom mjestu na izborima. Napominje se, Općina Prgomet do sada nije zaprimila zahtjeve osoba s invaliditetom u pogledu npr. pružanja informacija, davanja na uvid određenih dokumenata i slično. Međutim, u slučaju zahtjeva osoba s invaliditetom u pogledu navedenoga sve informacije pravovremeno osiguravamo usmenim putem. U predstavničkom tijelu Općine Prgomet od ukupno devet vijećnika imamo dvoje vijećnika koji su osobe s invaliditetom, a u izvršnom tijelu jedna je osoba s invaliditetom.

U predstavničkom i izvršnom tijelu Općine Lovreć nema ni jedna osoba s invaliditetom te shodno tome nisu poduzimane nikakve mjere.

U Općinskom vijeću Općine Zmijavci dva su vijećnika osobe s invaliditetom.

Općina Sutivan tijekom 2019. godine nije provodila nikakve posebne mjere kako bi osobama s invaliditetom bili dostupni temeljni dokumenti od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj razini i kako bi se olakšalo sudjelovanje osoba s invaliditetom u predstavničkom i izvršnom tijelu, osim objave na službenim stranicama Općine Sutivan svih općih akata, kao i obavijesti, poziva i sl. U predstavničkom i izvršnom tijelu Općine Sutivan nije zastupljena niti jedna osoba s invaliditetom.

Općina Primorski Dolac pokrenula je projekt sufinanciran sredstvima Ministarstva hrvatskih branitelja za rješavanje pristupačnosti objektu Općine Primorski Dolac osobama s invaliditetom. Projekt je započeo u 2019. godini kada je i sklopljen ugovor s Ministarstvom hrvatskih branitelja o sufinanciranju. Projekt je u tijeku. U predstavničkim i izvršnim tijelima Općine Primorski Dolac nisu zastupljene osobe s invaliditetom. Na Izborima za predsjednika Republike Hrvatske održanim u prosincu 2019. godine osigurano je glasanje osoba s invaliditetom (glasački listić na Brailleovom pismu), no nisu evidentirani glasači koji su koristili navedeno. Općina Primorski Dolac, osim navedenih glasačkih listića, nije izradivala dokumente za osobe s invaliditetom, niti naručivala opremu koje je dostupna na svim razinama političkih djelovanja.

DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA

Dubrovačko-neretvanska županija, kao jedinica područne (regionalne) samouprave, i jedinice lokalne samouprave na području Županije tijekom 2019. godine nisu provodile mjeru 1. iz poglavlja 11. Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine. Također, u predstavničkim i izvršnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nema osoba s invaliditetom.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

Primorsko-goranska županiju poduzima sve kako bi se osobama s invaliditetom osiguralo sudjelovanje u javnom i političkom životu.

Većina jedinica lokalne samouprave i sama županija imaju sve važne dokumente objavljene na internetu u digitalnom obliku dostupno svima. Gotovo sve jedinice lokalne samouprave i Primorsko-goranska županija su u samom vrhu transparentnosti svoga rada, a time i poštivanju procedura i javne objave dokumenata. Većina prostorija jedinica lokalne samouprave je dostupno osobama s invaliditetom ili imaju razrađen način kako pomoći ili dostaviti informacije osobi s invaliditetom ukoliko nešto zatraži. U današnje digitalno doba mogu se na zahtjev jednostavno dostaviti dokumenti u obliku koji su potrebni osobama s invaliditetom kao i pojašnjenja.

Prema dostupnim informacijama dvije su osobe s invaliditetom u predstavničkom tijelu, dok ih u izvršnom tijelu nema.

MEĐIMURSKA ŽUPANIJA

U Općini Donji Vidovec od opreme koja je dostupna na svim razinama političkog djelovanja postoji scanner, a radi lakše čitljivosti i preglednosti na svojoj web stranici povećali su fontove. Za povećanje dostupnosti dokumenata različitih formata za potrebe osoba s invaliditetom Općina posjeduje fotokopirni aparat sa scannerom. U predstavničkim i izvršnim tijelima Općine Donji Vidovec nema osoba s invaliditetom.

U Općini Vratišinec ne postoje scanneri ili pisači na Brailleovom pismu, no u vrijeme izbora, dostupne su upute i matrice za glasovanje osobama s invaliditetom, iako se po našim saznanjima do sada nije pokazala potreba za tim. U Općini Vratišinec, u predstavničkim i izvršnim tijelima do sada nisu bile zastupljene osobe s invaliditetom pa nije bilo potrebe za nabavkom opreme u svrhu olakšanja sudjelovanja osoba s invaliditetom u predstavničkim i izvršnim tijelima, no ukoliko se pokaže potreba, Općina će u skladu sa svojim mogućnostima sudjelovati u nabavci odnosno izradi istih.

Općina Donja Dubrava nije imala nabavu opreme za tehničku podršku osoba s invaliditetom. Glede sudjelovanja u javnom i političkom životu, osobe s invaliditetom imaju mogućnost tonski pratiti sjednice vijeća na stranicama Općine, dok tražene dokumente dobivaju dostavom u kući. Trenutno je zaposlena jedna osoba s invaliditetom putem javnih radova na rok od 6 mjeseci.

Općina Orehovica osobama s invaliditetom još nije pribavila potrebnu prilagođenu tehničku i informatičku podršku, no unatoč navedenom, osobe s invaliditetom uključene su u političke i druge aktivnosti iz djelokruga Općine, obzirom da imaju odgovarajući pristup (prilaznu rampu na ulazu) općinskim i drugim javnim objektima, a tu su svakodnevno i službenici koji im omogućavaju da se svakodnevno informiraju o radu predstavničkih i izvršnih tijela. Općina nema osobe s invaliditetom u predstavničkim i izvršnim tijelima.

Općina Sveti Martin na Muri objavljuje svoje akte i dokumente na službenim web stranicama Općine, na oglasnoj ploči, u Službenom glasniku Međimurske županije. Također je moguć uvid u dokumentaciju u uredu Općine. Uredi Općine i vijećnica nalaze se u prizemlju, a u uredu Općine nalazi se fotokopirni uređaj i scanner, dostupan za svakodnevno korištenje, dokumenti se objavljuju u različitim formatima kao što su pdf, word i dr., te je omogućeno njihovo preuzimanje. Također, službenici ureda uvijek su spremni pomoći osobama s invaliditetom kao i starijim osobama, odnosno svima koji zatraže pomoć. U predstavničkom i izvršnom tijelu nema osoba s invaliditetom.

Svi dokumenti o radu Općine Podturen dostupni su svima koji zatraže informacije u uredu Općine. Na stranicama općine Podturen i u „Službenom glasniku Međimurske županije“ objavljuju se odluke kojima se utječe na život u zajednici.

U predstavničkom tijelu Općine Nedelišće nema osobe s invaliditetom, dok je u izvršnom tijelu jedna osoba s invaliditetom.

Međimurska županija objavljuje dokumente na svojim službenim stranicama, kao i u „Službenom glasniku Međimurske županije“. Sjednice Skupštine Međimurske županije dostupne su u audio verziji, također na službenim stranicama. Također, imaju dostupan scanner. Prostorna pristupačnost zgradi Županije, osigurana je ugradnjom lifta. Županija ima jako dobru suradnju s organizacijama civilnog društva te ukoliko bude potrebe, u mogućnosti je, među ostalim, angažirati osobu koja je savladala znakovni jezik.

U predstavničkim i izvršnim tijelima Međimurske županije nema osoba s invaliditetom. U Županiji su zaposlene dvije osobe s invaliditetom.

Županija je otvorena za daljnju suradnju s osobama s invaliditetom, kao i dosada, te se trudi osigurati dodatne usluge, kako bi se podigla razina uključivanja osoba s invaliditetom u javni i politički život.

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

Osječko-baranjska županija ne vodi posebne evidencije o članovima izvršnog tijela, niti Skupštine, kao osobama s invaliditetom. Nitko od članova nije zatražio osiguravanje posebnih uvjeta rada za obavljanje svojih dužnosti. Također bitno je napomenuti kako još od izbornog postupka u

predstavnička i izvršna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nema obveze niti mogućnosti evidentirati invalidnost pojedinog kandidata, kasnije člana, pa tako i tokom njihova rada u tijelima. Isto postupanje bi povlačilo i pitanje zaštite osobnih podataka.

Što se tiče dostupnosti dokumenata te osiguranja potrebne opreme, svi dokumenti povezani s radom Skupštine Osječko-baranjske županije su javni i mogu se dobiti na uvid i proučavanje. Isto tako dostupni su na web stranici Županije. Posebni scanneri, pisači na Brailleovom pismu i slično trenutno nisu osigurani.

U svojim izvješćima jedinice lokalne samouprave sa područja Županije navode kako uglavnom nemaju osiguranu tehničku podršku ili druge oblike pomoći za osobe s invaliditetom prvenstveno jer do sada nisu imali potrebe, niti je evidentiran broj osoba s invaliditetom koje sudjeluju u radu predstavničkih i izvršnih tijela jedinice.

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

U predstavničkim i izvršnim tijelima Varaždinske županije nije zastupljena nijedna osoba s invaliditetom, a sudjelovanje u političkim aktivnostima Varaždinska županija je osigurala putem opremljenosti zgrade – sjedišta Županije na Franjevačkom trgu u Varaždinu, koja je opremljena dizalom kojim se osigurava pristupačnost osobama s invaliditetom, kao i s taktilnim mapama za otvoreni prostor te orijentacijskim planovima kretanja slabovidnih i slijepih osoba. U planu za 2020. godinu je redizajniranje službenih internetskih stranica Varaždinske županije u sklopu čega će biti omogućena pristupačnost osobama s invaliditetom.

ISTARSKA ŽUPANIJA

Grad Pula - Pola u 2019. godini nije organizirao javne rasprave, okrugle stolove i seminare u svrhu informiranja i senzibiliziranja javnosti o mogućnostima uključivanja žena i mladih s invaliditetom u javni i politički život.

Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Grada Pule, kao radno i savjetodavno tijelo Gradskog vijeća Grada Pule, promiče jednaku prisutnost u svim područjima javnog i privatnog života, jednak status te jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata kroz aktivnosti koje provodi tijekom godine (obilježavanje značajnih datuma).

Promicanjem sudjelovanja žena i mladih osoba s invaliditetom među ostalim bave se i Savjet mladih Grada Pule i Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Grada Pule, koji kao radna i savjetodavna tijela Gradskog vijeća Grada Pule, promiču jednaku prisutnost u svim područjima javnog i privatnog života, jednak status te jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata putem godišnjeg programa rada.

Grad Poreč – Parenzo

Osobama koje zbog tjelesne mane, teže bolesti, tjelesnog oštećenja ili nemoći ne mogu samostalno glasovati, odnosno pristupiti na biračko mjesto na izborima za predstavnička tijela, omogućava se glasovati u skladu s važećim propisima i naputcima koji se odnose na izbore koji se provode. U slučaju teže bolesti ili nemoći, biraču se omogućava glasovati kod kuće, a u slučaju tjelesnog oštećenja ili tjelesne mane birača (gluha ili slijepa osoba, osoba s invaliditetom), birač može glasovati na biračkom mjestu uz pomoć druge osobe, koja popunjava glasački listić po njegovim uputama. Po potrebi se i biračka mjesta prilagođavaju glasovanju osoba s invaliditetom, a za slijepe osobe osiguravaju se glasački listići za glasovanje slijepih osoba. Gradonačelnika, službenike u gradskoj upravi i širu javnost informira se o osnovnim načelima i načinima uključivanja osoba s invaliditetom u politički i javni život zajednice i to davanjem preporuka gradonačelniku i gradskom vijeću nadležnih tijela i upravnih odjela o pitanjima vezanim uz uključivanje osoba s invaliditetom u politički i javni život zajednice, tiskanjem informativnih materijala (gradskog javnog glasila, brošura, letaka, oglasa i drugog), organiziranjem neposrednih susreta s udrugama koje okupljaju osobe s invaliditetom, kao i na druge odgovarajuće načine.

SISAČKO-MOSLOVAČK ŽUPANIJA

Na području Grada Kutine djeluju 4 Udruge koje rade na podizanju kvalitete osoba s invaliditetom i svojim aktivnostima utječu na uspostavljanje partnerskog odnosa s lokalnom zajednicom (Udruga invalida rada Grada Kutine, Udruga osoba s invaliditetom Grada Kutine i Udruga slijepih Grada Kutine, Kutinsko dijabetičko društvo). Tijekom javnih rasprava na usvajanju važnih dokumenata za razvoj Grada, mišljenje Udruga civilnog društva od izuzetne je važnosti, a osobito Udruge koje rade s osobama s invaliditetom.

Osobe s invaliditetom sudjeluju u životu Grada Kutine ne samo kroz aktivnosti Udruga, već i kroz tijela Gradske uprave i demokratske oblike aktivnog, slobodnog kreiranja javne politike Grada Kutine.

U radu Socijalnog vijeća Grada Kutine ravnopravno sudjeluju osobe s invaliditetom - predstavnici Udruga osoba s invaliditetom. Svi prijedlozi, planovi i važna projektna dokumentacija na nivou Grada Kutine prezentiraju se javno u arhitektonski pristupačnom prostoru za osobe s invaliditetom. Važan oblik istinitog i pravovaljanog informiranja je web stranica Grada na kojoj su izloženi svi važni dokumenti Gradske uprave - od ustroja, političkih struktura, tekućih projekata, prijedloga proračuna i sl.

Medijske kuće – Radio Moslavina i NET Televizija izuzetno uspješno surađuju s Udrugama koje rade s osobama s invaliditetom i omogućuju im dobre i kvalitetne informacije o životu u Gradu Kutini i svakodnevnim događanjima. Sudjelovanje članova Udruga u raznim emisijama također je jedan od oblika aktivnog uključivanja u život zajednice, osobito uz važne nadnevke vezane za osobe s invaliditetom kada se javnost informira o Zakonskim okvirima važnim za osobe s invaliditetom. Na taj način se i članovi i ostali građani upoznaju s pravima osoba s invaliditetom koje im propisuje Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom i Nacionalna strategija za osobe s invaliditetom.

Za vrijeme demokratskih izbora sva glasačka mjesta planirana su u ustanovama koje imaju adekvatan prilaz za osobe s invaliditetom ili su glasačka mjesta u samom prizemlju ustanove, bez stepenica, a za nepokretne i bolesne planiran je dolazak u kuću kako bi ovi građani ostvarili svoje glasačko pravo. Izborne kampanje organizirane su na mjestima dostupnim osobama s invaliditetom Športski centar, prostor ispred Robne kuće.

Arhitektonske barijere na ulazu u važne ustanove u Gradu predstavljaju značajan problem osobama koje se pokreću pomoću invalidskih kolica ili bijelog štapa. Godinama se u Gradu radilo na spuštanju rubnika i postavljanju ulaznih rampi na ulazu u važnije ustanove u Gradu.

Problem ulaska u Galeriju Muzeja Moslavine također je adekvatno riješen kliznom rampom koja je ugrađena za vrijeme rekonstrukcije Galerije. Gradska knjižnica i čitaonica ima adekvatan pristup za osobe s invaliditetom koje na taj način mogu zadovoljiti svoju potrebu za informiranjem i njegovanjem kulturnog izričaja.

Jedan od prioriteta je omogućiti i slijepim osobama dostupnost informacija putem govornih jedinica na računalima što zahtijeva znatna financijska sredstva.

Gradska knjižnica i čitaonica za sada je jedina koja ima određeni fond audio knjiga koje mogu koristiti slijepe i slabovidne osobe (odrasli i djeca), a koji se nastavlja 2019. godine. U arhivi Knjižnice nalazi se audio zapis knjige poezije slijepe članice Udruga slijepih koja je upravo promociju svoje knjige imala u Gradskoj knjižnici i čitaonici.

Putem javnog Natječaja koji Grad Kutina raspisuje za dodjelu sredstava Udrugama koje rade s osobama s invaliditetom omogućeno je svakoj Udruzi da putem Projekta koji unapređuje i podiže kvalitetu ove populacije dobije sredstva za jednogodišnje razdoblje.

Kao Grad – prijatelj djece Kutina je uz ovaj prestižni naslov prihvatila i obvezu kontinuiranog podizanja kvalitete života djece uključujući, naravno i djecu s teškoćama i određenim invaliditetom. S ciljem ranog participiranja i kreiranja demokracije i života u društvenoj zajednici u kojoj žive osnovano je na nivou Grada Dječje gradsko vijeće koje zastupa interese sve djece Grada. Dječje gradsko vijeće po uzoru na Gradsko vijeće Grada ima svoj program rada, svoje sjednice na kojima se vrlo ozbiljno raspravlja s gradonačelnikom o aktualnim problemima djece u Gradu, osobito učenika s invaliditetom koji polaze osnovne škole Grada u kojima je potrebno riješiti arhitektonske barijere. Na sjednicama DGV sudjeluju i djeca s poteškoćama koja žele riješiti probleme svoje populacije u Gradu.

Na rješavanju problematike tehničke podrške i pomoći osobama s invaliditetom i dostupnosti dokumenata, osobito za slijepe i slabovidne osobe nabavljen je kompjuter s govornom jedinicom, a na raskršću Grada postavljeni su zvučni semafori, a knjižnica ima manji fond knjiga na Braillovom pismu. Sistemski i kontinuirano treba raditi na povećanju dostupnosti dokumenata i osiguranju potrebne opreme kako bi osobe s invaliditetom bile ravnopravno uključene u javni i politički život lokalne zajednice.

Na web stranicama Općine Martinska Ves dostupni su svi dokumenti potrebni za redovan pristup Općinskoj upravi. Povećanje dostupnosti dokumenata i osiguranje potrebne opreme je dodatno osigurano educiranjem službenika Općine u radu i kontaktu s osobama kojima je nužna pomoć. Također, osigurano je i redovno educiranje službenika i informiranje istih o zakonskim propisima. Praćenje ravnopravnog sudjelovanja osoba s invaliditetom u ostvarivanju njihovog biračkog prava ostvaruje se putem biračkih odbora i izbornih povjerenstava, koji sukladno zakonskim propisima i obveznim uputama Državnog izbornog povjerenstva osiguravaju ravnopravnost sudjelovanja, dok općinska uprava osigurava adekvatne prostorije i redovito informiranje.

KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Krapinsko-zagorska županija provodi brojne aktivnosti vezano uz prava i poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom, a između ostalog i mjere iz poglavlja 11. Sudjelovanje u javnom i političkom životu.

Tako, između ostalih, Županija te jedinice lokalne samouprave provode aktivnosti kako bi osigurali tehničku podršku ili druge oblike pomoći u cilju da svim zainteresiranim osobama s invaliditetom omoguće dostupne temeljne dokumenti od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini na način da se osigurava dostupnost dokumenta putem web servisa i medija, a zahtjeva za sufinanciranje opreme nije bilo.

Ravnopravno praćenje osoba s invaliditetom u ostvarivanju njihovog biračkog prava, zakonski je regulirana hrvatskim izbornim zakonodavstvom i prema saznanjima nije bilo kršenja zakona, tako da se može zaključiti da se ona provodi na području cijele Županije.

Također, obuhvaćen je i spektar aktivnosti koje se provode i kao druge mjere iz Strategije, a odnose se na informiranje i predstavnika zakonodavne i izvršne vlasti, državnih i javnih službenika te šire javnosti o osnovnim načelima i načinima uključivanja osoba s invaliditetom u politički i javni život zajednice također se provodi u Županiji. Uključivanje, odnosno integracija osoba s invaliditetom u sve aspekte društva podupire se financijskom pomoći udrugama i projektima, kao i sufinanciranjem aktivnosti udruga i ustanova koje se bave problematikom osoba s invaliditetom. U cilju osiguravanja bolje provedbe aktivnosti Županijske strategije osnovano je krajem 2012. godine Županijsko povjerenstvo za osobe s invaliditetom. O svakoj aktivnosti redovito se informira šira javnost putem medija. S obzirom na sve navedeno, može se zaključiti da Županija poduzima sve mjere iz područja 11. Također, jedinice lokalne samouprave koje su se očitovale po predmetnoj stvari nisu imale posebnih zahtjeva osoba s invaliditetom vezanih uz dostupnost akata kao ni upita i interesa za uključivanje osoba s invaliditetom u javni ili politički život. Napominje se da nemaju saznanja da su se kršila njihova biračka prava. Sva potrebna oprema osigurava se na prethodni zahtjev.

Grad Zabok osigurava biračko pravo i mogućnost glasanja osoba s invaliditetom na jednakoj osnovi s drugim građanima. Prati se i vodi računa o ravnopravnom sudjelovanju osoba s invaliditetom u ostvarivanju njihovih biračkih prava, daju se iscrpne instrukcije biračkim odborima, proširenom sastavu izbornog povjerenstva i prati dosljedno provođenje danih uputa kako postupiti u takvim slučajevima.

ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA

Na području Šibensko-kninske županije je 5 gradova i 15 općina od kojih je zatraženo Izvješće o provedbi mjera Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine za 2019. godinu. Tražena Izvješća dostavili su gradovi Šibenik i Knin, općine Tisno, Ružić, Cijlžane i Kistanje. Općine Ružić, Cijlžane i Kistanje izvijestili su da nisu provodili mjere iz Nacionalne strategije tijekom 2019. godine.

U dostavljenim izvješćima o provedbi mjera jedinice lokalne samouprave nisu navele postupanja po Mjeri: 11. 1. i 11.2. Nacionalne strategije. Također, Šibensko-kninska županija nije postupala po navedenim mjerama. Županija, kao i jedinice lokalne samouprave, na svojim mrežnim stranicama objavljuju i ažuriraju sve informacije o radu predstavničkih i izvršnih tijela, ali nemamo podataka da izrađuju dokumente prilagođene osobama s invaliditetom, niti da posjeduju za to potrebnu opremu (scenneri, pisači na Brailleovom pismu i sl.).

BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA

Na području općina i gradova na području Brodsko-posavske županije provode se europski i nacionalni projekti poboljšanja kvalitete dostupnosti zdravstvene i socijalne zaštite, a kao mjeru horizontalnih aktivnosti provodi se postavljanje ploča i oznaka na Brailleovom pismu.

Ta aktivnost će doprinijeti povećanju dostupnosti za slijepe osobe.

Općine, gradovi i županija redovito pomažu projekte udruga pa tako je sufinancirana nabavu pisača. Brodsko-posavska županija je u proračunu za 2020. planirala sredstva za izradu županijske strategije za izjednačavanje osoba s invaliditetom.

GRAD ZAGREB

Gradska skupština Grada Zagreba na 37. sjednici, 17. ožujka 2016. donijela Zagrebačku strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2016. do 2020. Sukladno navedenoj Strategiji, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom kao koordinator, svake godine izrađuje Izvješće o provedbi mjera i aktivnosti iz Strategije za prethodnu godinu. Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom objedinjeno Izvješće o provedbi mjera i aktivnosti iz navedene Strategije za 2019. godinu dostavlja gradonačelniku Grada Zagreba do 30. lipnja tekuće godine, koji o tome izvještava Gradsku skupštinu Grada Zagreba.

Kao i dosadašnjih godina, grad Zagreb proaktivno je sudjelovao u provedbi mjere 1. s ciljem promicanja jednakosti i ravnopravnog sudjelovanja osoba s invaliditetom u javnom društvenom i političkom životu te na taj način nastojao osobama s invaliditetom poboljšati u cjelini kvalitetu života na način da osobe s invaliditetom participiraju u svim aktivnostima koje se provode u gradu Zagrebu, a imaju poseban značaj za osobe s invaliditetom.

KARLOVAČKA ŽUPANIJA nije dostavila očitovanje.

ZAKLJUČAK

Na temelju dostavljenih očitovanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u odnosu na predmetnu mjeru iz Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. – 2020. godine, za 2019. godinu, razvidno je (u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje) znatno intenzivnije nastojanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave da osiguraju tehničku i druge oblike pomoći kako bi osobama s invaliditetom bili dostupni temeljni dokumenti od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini s ciljem olakšanja sudjelovanja osoba s invaliditetom u predstavničkim i izvršnim tijelima.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz svojih proračuna sukladno svojim mogućnostima osiguravaju određena sredstva za sufinanciranje udruga koje okupljaju osobe s invaliditetom kao i sufinanciranje različitih projekata od posebnog interesa za osobe s invaliditetom. Većina JLP(R)S svoje akte i različite dokumente objavljuju na službenim web stranicama i u službenim glasilima kako bi bili dostupni i osobama s invaliditetom. Uz navedeno, većina jedinica omogućuje dostupnost interneta, e-usluga i informatičke opreme svim zainteresiranim osobama uključujući i osobe s invaliditetom. Slijedom navedenog, može se uočiti znatan napredak, no on bi bio i veći kada bi se sustavno i planski pristupilo provedbi predmetne mjere na nivou svake pojedinačne jedinice, čime bi se sve veći broj osoba s invaliditetom zahvaljujući informiranju i dostupnosti dokumenata, proaktivno uključio u javni i politički život zajednice na svim razinama, pa tako i na razini donošenja odluka i kreiranju javnih politika. Aktivna participacija osoba s

invaliditetom je sve prisutnija, a što se posljedično reflektira u zastupljenosti osoba s invaliditetom u predstavničkim i izvršnim tijela u JLP(R)S.

Ukazuje se da je svrha provedbe ove mjere participiranje osoba s invaliditetom u korištenju usluga upravnih tijela JLP(R)S te sudjelovanja u njihovom radu, kao i biti članovi izvršnih i predstavničkih tijela JLP(R)S.

U prilog navedenom govore i podaci o osobama s invaliditetom koji su članovi predstavničkih i izvršnih tijela u JLP(R)S čiji se broj iz godine u godinu povećava.

Iz dostavljenih izvješća o provedbi predmetne mjere može se zaključiti da se iz godine u godinu povećava interes i osjetljivost JLP(R)S za osiguranje tehničke podrške ili drugih oblika pomoći kako bi svim osobama s invaliditetom bili dostupni temeljni dokumenti od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini. No, i dalje postoje jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje ne provode predmetnu mjeru, navodeći kao razlog nedostatak financijskih sredstava u proračunu odnosno ne iskazivanja interesa i zahtjeva osoba s invaliditetom za ostvarivanje takve vrste pomoći.

Također, u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje zamjetno je isticanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u dijelu koji se odnosi na omogućavanja ostvarenja biračkog prava osobama s invaliditetom ulaganjem maksimalnih nпора i stavljanjem na raspolaganje svih raspoloživih resursa u svrhu ostvarenja navedenog prava osobama s invaliditetom.

Slijedom navedenog, može se zaključiti da iz godine u godinu neke JLP(R)S sve više napreduju u provedbi predmetne mjere, dok neke ne poduzimaju određene korake u cilju provedbe ove mjere. Osiguranje tehničke i druge pomoći kao i osiguranje dostupnosti informacija i dokumenata na svim razinama te dostupnosti i pristupačnosti upravnim tijelima JLP(R)S, rezultiralo bi ne samo povećanjem prisutnosti i participativnosti osoba s invaliditetom u javnom i političkom životu zajednice odnosno u svim sferama društva, nego i značajnom povećanjem zastupljenosti osoba s invaliditetom u izvršnim i predstavničkim tijelima JLP(R)S, ali i šire na nacionalnom nivou.

***Izvor:** Ministarstvo uprave, 2019. godine*

Privitak br. 34. - Aktivnosti osvještavanja javnosti o problematici nasilja nad ženama s invaliditetom i djevojčicama s teškoćama u razvoju

Povjerenstvo za ravnopravnost spolova	Poduzete aktivnosti u svrhu poboljšanja položaja žena u 2019. godini
Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Koprivničko-križevačke županije	uspostavilo je suradnju s udrugama "Bolje sutra", „Latice“, „Maslačak“, Društvom multiple skleroze, Društvom slijepih i slabovidnih osoba. Akcije Povjerenstva odnosile su se na organizaciju humanitarnog koncerta i prikupljanje financijskih sredstava za nabavu kombi vozila i provođenje projekta „Zajedno možemo sve“, održavanje tiskovne konferencije u okviru promocije projekta Socijalno uključivanje i jačanje marginaliziranih skupina putem mobilnog mentora -SUJ3M. U Organizaciji Povjerenstva održan je osmi po redu „Festival žena iz ruralnih područja Koprivničko-križevačke županije. Uz partnerske udruge Povjerenstvo je obilježilo Međunarodni dan osoba s invaliditetom.
Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Karlovačke županije	suradivalo je sa Savezom udruga osoba s invaliditetom Karlovačke županije te je održana tematska sjednica pod nazivom „Ravnopravnost spolova u populaciji osoba s invaliditetom kao i ravnopravnost spolova s ostalim građanima“. Povodom obilježavanja Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama predstavljen je projekt „Lily“ # RESPECTUS – spriječimo nasilje prema ženama u suradnji s policijskom upravom Karlovačke županije i Saveza udruga osoba s invaliditetom.

Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Grada Zagreba	u dijelu koji se odnosi na Promicanje ljudskih prava žena i rodne ravnopravnosti uvrstilo i mjeru koja se odnosi na provođenje aktivnosti radi unapređenja društvenog položaja žena s invaliditetom uz poticanje i predlaganje mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje žena s invaliditetom.
---	---

Izvor: Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske, 2019. godine

Privitak br. 35. - Provođenje istraživačkih studija i uska suradnja nadležnih tijela radi osiguravanja dostupnosti sveobuhvatnih podataka u cilju postizanja veće razine znanja o osobama s invaliditetom te donošenja politika i programa vezanih uz invaliditet utemeljenih na kvalitetnim informacijama

Tablica br.1. - Publicirani radovi u 2019. godini

Redni broj	Naslov
1.	The prevalence of muscular dystrophy and spinal muscular atrophy in Croatia: data from national and non-governmental organization registries Ž Draušnik, I Cerovečki, V Štefančić, S Mihel, R Stevanović, N Barišić, ... Croatian Medical Journal 60 (6), 488
2.	Utilization of somatic healthcare in Croatian patients with schizophrenia spectrum disorder, major depression, PTSD and the general population V Jeleč, Ž Bajić, IŠ Filipčić, IP Pajić, MŠ Knežević, I Miloloža, D Radić Krišto, T Benjak Nenad Jakšić, Marina Šagud, Wei Wang, Igor Filipčić. BMC psychiatry 19 (1), 203
3.	Povezanost tjelesne aktivnosti i kvalitete života starijih osoba. N Pjevač, T Benjak, N Pjevač. Časopis za primijenjene zdravstvene znanosti 5 (2), 163-169
4.	Povezanost samoprocijenjenoga lošeg zdravlja s demografskim i socioekonomskim čimbenicima te životnim stilom među odraslom populacijom u Hrvatskoj. A Ivičević Uhemik, D Skoko-Poljak, V Dečković-Vukres, M Jelavić, S Mihel, Tomislav Benjak, Vesna Štefančić, Željka Draušnik, Ranko Stevanović. Društvena istraživanja: časopis za opća društvena pitanja 28 (2), 229-24

Za potrebe izrade gore navedenih publiciranih radova bilo je potrebno proanalizirati literaturu vezanu uz navedenu tematiku. Ovaj segment se redovito prati i moći će se dostaviti nadležnim tijelima kod pisanja novih strateških dokumenata.

Zbog objektivnih razloga Hrvatski zavod za javno zdravstvo nije bio u mogućnosti organizirati znanstvene skupove na međunarodnoj, nacionalnoj i regionalnoj razini koji se odnose na osobe s invaliditetom, no sudjelovalo se aktivno, s izlaganjima, na više njih tijekom 2019. godine: Konferencija Europskog saveza osoba oštećena sluha, Međunarodni dan multiple skleroze, skupovi osoba s invaliditetom u Gospiću i Otočcu.

Izvor: Ministarstvo zdravstva, 2019. (Hrvatski zavod za javno zdravstvo)

Tablica br. 2. - Organizirane i provedene istraživačke studije koje pridonose unaprjeđenju obrazovanja, zdravlja i kvalitete života osoba s invaliditetom na regionalnoj i nacionalnoj razini te uključivanja u međunarodna istraživanja i projekte

Fakulteti	Istraživački projekti	Utrošena sredstva u 2019. godini	Sredstva osigurala	Godina provedbe projekta
Medicinski fakultetu u Rijeci	1. Farmakogenetika multiple skleroze - odgovor na	41.646.36 kn	Sredstva Sveučilišta u Rijeci	prva od planirane 3

	imunomodulacijsku terapiju			godine provedbe
	2. Epigenetički i genetički čimbenici u etiologiji prirođenih srčanih grešaka u osoba sa sindromom Down	14.441,95 kn		prva od planirane 3 godine provedbe
	3. Genetska epidemiologija Parkinsonove bolesti u Hrvatskoj	12.799,82 kn		prva od planirane 3 godine provedbe
	4. MR prediktori demencije u Parkinsonovoj bolesti	3.466,07 kn		prva od planirane 3 godine provedbe
	5. Učestalost i prediktori seksualnih disfunkcija u veterana s post-traumatskim stresnim poremećajem	9.025,16 kn		prva od planirane 3 godine provedbe
	„PGŽLab -izrada pametnog štapa s navigacijom za starije osobe”	72.003,25 kn, Troškovi dizajna i izrade pomagala za slijepe i slabovidne osobe: 18.912,70 kn.	Primorsko- goranska županija Sredstva Sveučilišta u Rijeci	2019.godina
U 2019. odobren HRZZ projekt „Epidemiologija Parkinsonove bolesti u Hrvatskoj i utjecaj genetskih čimbenika i mikrobiote na progresiju bolesti i ishod liječenja” ukupne vrijednosti 1.499.031,00 kn za četverogodišnje razdoblje, s provedbom započeo 1. siječnja 2020. godine.				
Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci	Stručnost učitelja u Hrvatskoj za edukacijsko uključivanje učenika s teškoćama u ponašanju, voditeljica izv. prof. dr. sc. Nataša Vlah	12.325,16 kn	Sredstva za projekte osigurana Sveučilišnim potporama znanstvenim istraživanjima, korištenje sredstva po zaprimanju doznaka od Sveučilišta	2019
Institut društvenih znanosti Ivo Pilar	Kompetitivni znanstveni institutski projekt “Psihosocijalna obilježja života s rijetkom bolešću- primjer hemofilije” Voditelj: dr.sc. Marko Marinić	/	/	Od 1.10.2019. do 1.10.2020 godine

Po pitanju organiziranih i provedenih istraživačkih studija izvještavao je Medicinski fakultet u Rijeci koji je u 2019. godini proveo jedan projekt financiran sredstvima Primorsko-goranske

županije (72.003,25 kn) i dijelom sredstvima Sveučilišta (18.912,70 kn), te je započeo 5 istraživačkih projekata, financiranih sredstvima Sveučilišta (81.379,36 kn). Nadalje, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci je izvijestio o 1 provedenom projektu financiranom sredstvima Sveučilišta u iznosu od 12.325,16 kn, a Institut društvenih znanosti Ivo Pilar izvijestio je o početku provedbe jednogodišnjeg projekta.

Izvor: dostavljena izvješća fakulteta i znanstvenih institucija za 2019. god

Tablica br. 3. - Provedene i publicirane studije u relevantnim međunarodnim i nacionalnim stručnim i znanstvenim časopisima

FAKULTET	ZNANSTVENI RADOVI NA TEMU INVALIDITETA	OBJAVLJENO	AUTORI
Medicinski fakultet u Rijeci	<i>The prevalence of muscular dystrophy and spinal muscular atrophy in Croatia: data from national and non-governmental organization registries</i>	<i>Croatian Medical Journal</i> Volume: 60 Issue: 6	Draušnik Ž, Cerovečki I, Štefančić V, Mihel S, Stevanović R, Barišić N, Matković H, Melša M, Mirić M, Pjevač N, Benjak T.
	<i>A coordinated preventive care approach for healthy ageing in five European cities: A mixed methods study of process evaluation components</i>	<i>Journal of advanced nursing</i> Volume: 75 Issue 12	Carmen B. Franse, Xuxi Zhang, Amy van Grieken, Judith Rietjens, Tamara Alhambra-Borrás, Estrella Durá, Jorge Garcés-Ferrer, Rob van Staveren, Tasos Rentoumis, Athina Markaki, Lovorka Bilajac, Vanja Vasiljev Marchesi, Tomislav Rukavina, Arpana Verma, Greg Williams, Gary Clough, Elin Koppelaar, Rens Martijn, Francesco Mattace Raso, Antonius J. J. Voorham, Hein Raat
	<i>Extensive validation study of the Parkinson's Disease Composite Scale</i>	<i>European Journal of Neurology</i> , Volume: 26 Issue 10	Martinez-Martin P, Radicati FG, Rodriguez Blazquez C, Wetmore J, Kovacs N, Ray Chaudhuri K, Stocchi F, Vuletic V, Falup-Pecurariu C, Diaconu Ș, Johansson A, Sundgren M, Simitsi A, Stefanis L, Gurevich T, Migirov-Sanderovich A, Ezra A, Guekht A, Popov G, Stamelou M, Giagkou N, Stefani A, Cerroni R, Corbo M, Grassi A, Dellaporta D, Tsolaki M, Ariadne V, Kefalopoulou Z, Ellul J, Mir P, Adames AD, Méndez-Del-Barrio C, Skorvanek M, Nepal J, Bostantjopoulou S, Zoe K, Minar M, Simu M, Rosca C, Popovici M, Kostić

			VS, Marti MJ, Planelles L, Aschermann Z, Juhász A, Harmat M.
	<i>Exploring the feasibility of a mild and short 4-week combined upper limb and breathing exercise program as a possible home base program to decrease fatigue and improve quality of life in ambulatory and non-ambulatory multiple sclerosis individuals</i>	<i>Neurological Sciences</i> Volume: 40 Issue: 4	Grubić Kezele T., Babić M., Štimac D.
	<i>Pharmacogenomics of Multiple Sclerosis: A Systematic Review</i>	Volume: 10 Article Number: 134	Keli Hočevan, Smiljana Ristić, Borut Peterlin
	<i>Evaluation of prosthetic rehabilitation success in patients with lower limb amputation"</i>	<i>Medical Fluminensis</i> , 55 (3)	T. Grubić Kezele, D. Mršić, E. Radović, A. Fužinac-Smojver
Pravni fakultet Osijek	<i>Rights of Passengers with Disabilities and Persons with Reduced Mobility in Maritime and Inland Waterway Transport</i>	6th SWS International Scientific Conference on Arts and Humanities 2019, Conference Proceedings, Volume 6, Issue 2 Sofia, Bulgaria, 2019. str. 61-68 (predavanje, međunarodna recenzija, cjeloviti rad (in extenso), znanstveni)	Činčurak Erceg, Biljana (2019)
Učiteljski fakultet u Rijeci	<i>Readiness to teach children with disabilities and gifted children in inclusive classroom settings from the perspective of students enrolled in teacher education study programs</i>	INTED2019 Proceedings, 9086-9092	Skočić Mihić, S., Lončarić, D. i Bažon, N. (2019)
	<i>Using Digital Game-Based Learning for students with intellectual disabilities – A systematic literature review</i>	<i>Journal of Research on Technology in Education.</i> (Prihvaćen za objavu)	Stančin, K., Hoić-Božić, N. i Skočić Mihić, S (2019)

Evaluacija utjecaja primjene ekspresivnog pripovijedanja terapijske priče na socijalnu pažnju učenika s poremećajima iz spektra autizma	Magistra Iadertina. (Prihvaćen za objavu)	Skočić Mihić, S. i Pejić, I. (2019)
Stavovi i iskustva učitelja o primjeni tematskih priča u razvoju inkluzivnih vrijednosti	Prozor u svijet obrazovanja, nauke i mladih. Zbornik radova.	Skočić Mihić, S., Opašić, M. i Japundžić, A. (2019)
Implementacija inkluzivne obrazovne politike iz perspektive odgajatelja	Revija za socijalnu politiku. (U recenzijском postupku)	Skočić Mihić, S. i Sekušak Galešev, S. (2019)
Odnos učitelj-učenik	Napredak, 160(1-2), 51-64	Posavec, L., Vlah, N. (2019)
<i>Socio-pedagogical Characteristics of Students Who Need Additional Help in Learning and Behaviour Modification: Elements of School-based Preventive Program</i>	<i>Croatian Journal of Education</i> , 21(4) (u tisku)	Vlah, N., Štimac, O., Galović, I. (2019)
Percepcija stručne podrške: doprinos uvjerenjima o traženju stručne pomoći roditelja djece s teškoćama u razvoju.	JAHR. 10(1), 75-97.	Vlah, N., Ferić, M., Raguž, A. (2019)
<i>Self-Assessment and Parental Assessment of some Risk and Protective Factors by Primary School Students</i>	Zbornika radova s Međunarodnog znanstvenog skupa 18. Dani Mate Demarina. Sveučilište u Puli (30. i 31. svibnja), u tisku	Vlah, N., Lovrek, I., Šimunković, G. (2019).
Vrednovanje učenika s teškoćama u ponašanju: razlike s obzirom na pohađanje redovitog i primjerenog oblika školovanja	Zbornik radova Prozor u svijet obrazovanja, Ur.: Nesimović, S., Mešanović – Meša, E., Pedagoški fakultet u Sarajevu, 603-620.	Vlah, N. (2019)
Razlike u simptomima impulzivnosti/hiperaktivnosti, emocionalnih problema, nepažnje i antisocijalnosti s obzirom na procijenjene	Zbornik radova Prozor u svijet obrazovanja, Ur.: Nesimović, S., Mešanović –	Vlah, N., Varda, S., Družinec, V. (2019)

	potrebe za dodatnom pomoći u učenju i korekcije ponašanja	Meša, E., Pedagoški fakultet u Sarajevu.620- 639.	
Učiteljski fakultet Sveučilište u Zagrebu	Socijalne kompetencije budućih učitelja za inkluziju	Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje koji je indeksiran u međunarodnim bazama WOS i SCOPUS. Časopis izlazi 4 puta godišnje i objavljuje radove koji se odnose na obrazovnu inkluziju, u prosjeku jedan rad u svakom broju. 2019. godine objavljena su tri takva rada.	
	Kompetencija odgajatelja u inkluziji djece s poremećajem iz spektra autizma u dječjim vrtićima		
	Procjena provedbe odgojno-obrazovne inkluzivne prakse učitelja i nastavnika), s time da posljednji broj još nije izašao iz tiska.		
	Sveučilišni udžbenik Inkluzivno obrazovanje – odabrane teme (autorica: Dejana Bouillet).	Objavljeno 2019. godine u izdanju Učiteljskog fakulteta	

U pogledu publiciranih i provedenih studija izvještavano je da su znanstvenici Medicinskog fakulteta u Rijeci u 2019. godini objavili 6 znanstvenih radova na temu invaliditeta, Učiteljskog fakulteta u Rijeci 6 (i još 5 u fazi objave) te Pravnog fakulteta Osijek 1 znanstveni rad na temu invaliditeta.

Izvor: Iz dostavljenih izvješća Fakulteta za 2019. god

Tablica br. 4. - Organizirani znanstveni skupovi na međunarodnoj, nacionalnoj i regionalnoj razini koji se odnose na osobe s invaliditetom

R.br.	Sesija – Pravno-socijalna tematika osoba s invaliditetom	Predavači
1.	Uključivanje osoba s invaliditetom u život zajednice – pravni okvir	Branka Rešetar, Nataša Lucić
2.	Sloboda kretanja osoba s invaliditetom u EU – doprinos ujednačenih pravila o njihovoj zaštiti u prekograničnim postupcima	Martina Drventić
3.	Prava osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti u autobusnom, željezničkom i zračnom prometu	Biljana Činčurak Erceg, Nikolina Modrić
4.	Autonomija osoba s duševnim smetnjama	Branka Rešetar, Ivana Tucak
5.	Porezni tretman osoba s invaliditetom i njihov položaj na tržištu rada	Emina Jerković
6.	Pravo osoba s invaliditetom na saslušanje kao pretpostavka ostvarenja njihovog prava na pristup sudu	Katarina Knol Radoja, Matea Fegeš
7.	Prava osoba lišenih poslovnih sposobnosti zbog duševnih smetnji u praksi Europskog suda za ljudska prava	Tunjica Petrašević, Dunja Duić
8.	Djeca s poteškoćama u razvoju – pristup pravosuđu i jednakost u sudskim postupcima	Marijana Šego

9.	Oснаživanje osoba s invaliditetom kroz tehnologiju mapiranja (poster izlaganje)	Dinka Čaha, Toni Pranić
----	---	-------------------------

Na 1. Međunarodnoj umjetničkoj i znanstvenoj konferenciji: Osobe s invaliditetom u umjetnosti, znanosti, odgoju i obrazovanju, održanoj u prosincu 2019. godine, Pravni fakultet Osijek sudjelovao je kao partner u organizaciji konferencije te je imao osam izlaganja i jedno poster izlaganje. Na navedenoj konferenciji jedan od suorganizatora bio je i Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (više informacija na: <http://www.uaos.unios.hr/1-medunarodna-umjetnicka-i-znanstvena-konferencija-osobe-s-invaliditetom-u-umjetnosti-znanosti-odgoju-i-obrazovanju/>).

Prof. dr. sc. Renata Miljević Ridički i prof. dr. sc. Dejana Bouillet, zaposlenice Učiteljskog fakulteta, sudjelovale su 2019. godine u Situacijskoj analizi rane intervencije u djetinjstvu u Republici Hrvatskoj koja se provodi radi osiguravanja znanstvene podloge za izradu Nacionalne strategije za razvoj rane intervencije u Hrvatskoj. Završetak analize se planira za početak 2020. godine.

Izvor: Iz dostavljenih izvješća Fakulteta za 2019. god

Tablica br. 5. - Uvođenje interdisciplinarnog kolegija

Fakultet	Naziv kolegija	Stupanj	Godina uvođenja kolegija
Pravni fakultet Osijek	Prava osoba s invaliditetom	Prediplomski studij Socijalni rad, Pravnog fakulteta Osijek (Sveučilište Josip Juraj Strossmayer, Osijek).	Od ak. godine 2018./2019.
	Socijalni rad s osobama s invaliditetom		Od 2019./2020.
	Zaštita prava osoba s invaliditetom.	poslijediplomski specijalistički studiji Ljudska prava, Pravnog fakulteta Osijek	-
Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu	Inkluzivna pedagogija	Kolegij se kontinuirano provodi u svim studijskim programima i programima pedagoško-psihološkog obrazovanja, namijenjen je upoznavanju studenata s pravima i potrebama djece s teškoćama u razvoju u sustavu odgoja i obrazovanja	-

Dodatno u pogledu uvođenja interdisciplinarnog kolegija o potrebnoj podršci osobama s invaliditetom na fakultete i veleučilišta koji su povezani s područjem invaliditeta Hrvatski zavod za javno zdravstvo izvještava da je voditelj Registra osoba s invaliditetom, uključen u nastavu na Fakultetu zdravstvenih studija gdje će imati mogućnosti dio nastave posvetiti i osobama s invaliditetom.

Izvor: Iz dostavljenih izvješća Fakulteta i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, 2019.

Privitak br. 36. - Podizanje svijesti o pristupačnom turizmu, 2019. godine

R.br.	Provedene aktivnosti u svrhu podizanja svijesti o pristupačnom turizmu
1.	U drugoj polovici siječnja 2019. Ministarstvo turizma je provelo informativnu TV, radio i Internet kampanju te kampanju u tiskanim medijima u okviru Dana poslova u turizmu gdje je promoviran Poziv uspostave regionalnih centara kompetentnosti u sektoru turizma i ugostiteljstva, a koji u svojim aktivnostima obuhvaćaju i promoviraju uz ostale i sudjelovanje osoba s invaliditetom u posebno pripremljenim i prilagođenim programima osposobljavanja te koji uključuju i posebno specijaliziranu opremu prilagođenu specifičnim potrebama. Tom prigodom izrađeni su i tiskani promotivni letci (1000 kom).

	Navedeni poziv promoviran je i u okviru radionica organiziranih na Danima poslova u turizmu u Osijeku, Splitu i Zagrebu.
2.	8. travnja 2019. godine u emisiji „Dobro jutro, Hrvatska“ državni tajnik Ministarstva turizma predstavio je Javni poziv– „Promocija zanimanja“ namijenjen školama s naglaskom na projekte koji su, između ostalih odabrani za financiranje. Jedan od njih (projekt triju škola u partnerstvu Elektrostrojarska obrtnička škola Zagreb, Drvodjeljska škola Zagreb i Centar za odgoj i obrazovanje Zagreb) uključuje sudjelovanje učenika s poteškoćama, dok je drugi (projekt SŠ Hvar – Hvar for All) istaknut s obzirom na namjenu – izradu taktilne mape grada Hvara, turističkog vodiča za sve, turističke ploče s taktilnim površinama (Brailleovo pismo), promotivnih letaka na Brailleovom pismu za slijepe i slabovidne osobe u Muzeju hvarske baštine.
3.	U sljedećem pozivu školama, prijavljen je i odabran projekt u partnerstvu više škola – izrada priručnika „Briga o gostu s potrebnim potrebama“ s ciljem edukacije turističko-ugostiteljskih djelatnika za rad s gostima osobama s invaliditetom, senzibilizacija, prilagodba prostora, bonton u ophođenju i dr. (SŠ Centar za odgoj i obrazovanje Zagreb /Centar za odgoj i obrazovanje Vinko Bek/Centar za odgoj i obrazovanje Slava Raškaj/elektrotehnička škola Zagreb). U istom pozivu odobren je projekt Turističko ugostiteljske i prehrambene škole Bjelovar u partnerstvu s Obrtničkom školom Osijek te u suradnji s Centrom za inkluziju i socijalne usluge Bjelovar kojim žele pokazati da su učenici s teškoćama izrazito kreativni i voljni samostalno raditi
4.	Temeljem natječaja namijenjenog udrugama, financiran je projekt udruge turističkih vodiča „Mihovil Šibenik“ – Turizam dostupan svima (edukacija turističkih vodiča u polju dostupnog turizma te boljeg razumijevanja različitih tipova invaliditeta u cilju lakše komunikacije).
5.	23. travnja 2019. Ministarstvo turizma organiziralo je u Zagrebu javno potpisivanje 22 ugovora u iznosu više od 32 milijuna kuna u sklopu natječaja za poboljšanje pristupa ranjivim skupinama tržištu rada. Ministar Cappelli potpisao je s predstavnicima ustanova za obrazovanje odraslih i udruga u sektoru turizma i ugostiteljstva ugovore za projekte koji pridonose povećanju zapošljivosti ranjivih skupina: nezaposlenih, osoba mlađih od 25 godina, starijih od 54 godine te osoba s invaliditetom.
6.	Djelatnici Ministarstva turizma su promovirali natječaje uspostave regionalnih centara kompetentnosti u turizmu te obrazovnih centara koji uključuju i potiču mogućnosti za osobe s invaliditetom, u okviru OPULJP – a i specifičnih ciljeva 9.iv.2.: Poboljšanje pristupa visokokvalitetnim socijalnim uslugama, uključujući podršku procesu deinstitucionalizacije (dosadašnje rezultate provedbe) i 10.iv.1.: Modernizacija ponude strukovnog obrazovanja te podizanje njegove kvalitete u svrhu povećanja zapošljivosti učenika kao i mogućnosti za daljnje obrazovanje i na ostalim informativnim događanjima (četvrto godišnje okupljanje članica UHPA-e 21. do 23. ožujka 2019. u Vinkovcima, obilježavanje Dana Europe u organizaciji Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije 9. svibnja 2019. godine u Zagrebu na Europskom trgu, završna konferencija projekta SeasonREADY, u organizaciji Instituta za turizam, 29. studenoga 2019. u Rijeci. Na navedenim događanjima bilo je prisutno više od 600 sudionika.

Izvor: Ministarstvo turizma, 2019. godine

Privitak br. 37. -Programi izvanškolskih športskih i drugih aktivnosti koji poboljšavaju uključivanje djece i mladih s teškoćama u razvoj

Tablica br.1. - Razvojni programi županijskih i gradskih športskih saveza osoba s invaliditetom

Redni broj	Športski savez osoba s invaliditetom	Iznos
1	SSI Brodsko-posavske županije - stolni tenis	28.570,00
2	Bjelovarski SSOSI - stolni tenis, atletika	34.560,00
3	SSOSI Primorsko-goranske županije - plivanje	18.977,00
4	SSOI Grada Rijeke - paraolimpijska sportska skola	32.049,80
5	SSI Karlovačke županije - stolni tenis	11.500,00
6	SSI Grada Splita - plivanje	51.000,00
7	SSI Grada Splita - boćanje CP	28.800,00
8	SSI Grada Splita - plivanje (Korčula)	24.000,00
9	SSI Grada Splita - parataekwondo	30.000,00
10	SSI Grada Splita - atletika	29.160,00
11	Zagrebački športski savez osoba s invaliditetom - klizanje	7.440,00
12	Zagrebački športski savez osoba s invaliditetom - sportovi	33.740,00
13	SZUOSI Istarske županije - stolni tenis	25.500,00
14	SSI Grada Vinkovaca - atletika	32.500,00
15	SSI Grada Vinkovaca - plivanje	59.000,00
16	SSI Grada Slavonskog Broda - plivanje	36.000,00
Ukupno		482.796,80

Aktivnosti su provedene u šest športova: plivanje, stolni tenis, atletika, boćanje, taekwondo i klizanje. Provedene su i dvije športske škole – upoznavanje s elementima više športova. Programi su se provodili kontinuirano u mjestu stanovanja.

***Izvor:** Središnji državni ured za šport, 2019. godine*

Tablica br. 2. - Utrošena sredstva Hrvatskog paraolimpijskog odbora na razvojne programe nacionalnih športskih saveza osoba s invaliditetom

Naziv aktivnosti	Sportski savez	Iznos u kunama
Plivačko natjecanje Cro Open	Plivanje - Hrvatski plivački savez osoba s invaliditetom	2.092,34
Ženska reprezentacija - kamp	Sjedeća odbojka - Hrvatski savez sjedeće odbojke	6.145,00
Otvoreno prvenstvo Italije	Stolni tenis - Hrvatski stolnoteniski savez osoba s invaliditetom	10.100,00
WKF para karate kamp	Karate- Hrvatski karate savez osoba s invaliditetom	68.537,00
Skijaški kamp	Alpsko skijanje - Hrvatski skijaški savez osoba s invaliditetom	91.100,00
Otvoreno prvenstvo Slovenije	Stolni tenis - Hrvatski stolnoteniski savez osoba s invaliditetom	10.299,00
Ženska reprezentacija – kamp i pokazna utakmica	Sjedeća odbojka - Hrvatski savez sjedeće odbojke	5.059,00

Otvoreno prvenstvo Italije	Plivanje - Hrvatski plivački savez osoba s invaliditetom	8.245,90
Kamp za mlade tenisače	Tenis u kolicima - Hrvatski savez tenisača u kolicima	10.031,63
Kamp - ženska reprezentacija	Sjedeća odbojka - Hrvatski savez sjedeće odbojke	13.201,00
Plivački miting	Plivanje - Hrvatski plivački savez osoba s invaliditetom	10.611,50
Kamp - ženska reprezentacija	Sjedeća odbojka - Hrvatski savez sjedeće odbojke	5.546,00
Tenis u kolicima - kamp	Tenis u kolicima - Hrvatski savez tenisača u kolicima	7.464,00
Plivanje-razvojni kamp	Plivanje - Hrvatski plivački savez osoba s invaliditetom	65.496,50
Skijaški kamp	Alpsko skijanje - Hrvatski skijaški savez osoba s invaliditetom	90.312,78
Skijaški kamp	Alpsko skijanje - Hrvatski skijaški savez osoba s invaliditetom	5.695,79
Animacijski kamp za mlade tenisače	Tenis u kolicima - Hrvatski savez tenisača u kolicima	7.710,63
Program škole jahanja -Barbara	Dresurno jahanje - Hrvatski konjički savez osoba s invaliditetom	4.600,00
Para karate - vikend kamp	Karate - Hrvatski karate savez osoba s invaliditetom	4.306,00
Plivačko natjecanje za mlade	Plivanje - Hrvatski plivački savez osoba s invaliditetom	18.495,76
Skijaški kamp	Alpsko skijanje - Hrvatski skijaški savez osoba s invaliditetom	46.111,43
Plivački kamp za napredne mlade plivače	Plivanje - Hrvatski plivački savez osoba s invaliditetom	14.945,81
Para taekwondo oprema za borbe	Taekwondo- Hrvatski para taekwondo savez	2.400,00
UKUPNO		508.507,07

Nacionalni programi razvoja športa provedeni su u športovima: plivanje, alpsko skijanje, sjedeća odbojka, tenis u kolicima, parakarate, stolni tenis, parataekwondo i dresurno jahanje. Programi obuhvaćaju organizacije športskih kampova, troškove sudjelovanja mladih športaša na natjecanjima te poticanje ženskog ekipnog športa.

***Izvor:** Središnji državni ured za šport, 2019. godine*

PRIVITCI JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Privitak br. 38. - Osiguravanje informacija o spolnim i reproduktivnim pravima osobama s invaliditetom u svrhu poticanja ostvarivanja roditeljskih prava

Županija	Grad	Programi/projekti	Suradničke organizacije
Istarska Županija	Grad Pula-Pola	Program Savjetovališta za djecu, mlade i obitelj, te projekti: Uspješno roditeljstvo; Kwartovski đir; Zajedno za zdravo odrastanje; Lakše kroz školu; Socijalizacija i integracija osoba s intelektualnim teškoćama	Zavod za javno zdravstvo IŽ, Društvo Naša djeca, Udruga Odiseja, Obiteljski centar IŽ –CZSS,“ Udruga Suncokret, Udruga roditelja djece s kombiniranim smetnjama u psihofizičkom razvoju
Krapinsko-zagorska Županija		II. kongresa Poslijediplomski tečaj I. kategorije o pelviperineologiji i zdjeličnom zdravlju 6.-10.12.2019. godine	DZ KZZ, Opća bolnica Zabok i bolnica hrvatskih veterana, Zavod za javno zdravstvo KZZ, Obiteljski Centar KZZ, Centri za socijalnu skrb na području KZZ, Multimedijalni klub STUB-KLUB
	Grad Donja Stubica	projekt „Mladi iz Stubice“	
Brodsko-posavska županija		Projekti: „Subotnji TrenKutak“ i „Braco i seka“ koji su imali za cilj pružanje podrške obiteljima s naglaskom na razvoj obiteljskih vrijednosti	Udruga za ranu intervenciju u djetinjstvu

Izvor: Izvješća Brodsko-posavske, Istarske i Krapinsko-zagorske županije, 2019. godina

Privitak br. 39. - Sufinanciranje projekata i programa udruga u svrhu širenja mreže izvaninstitucionalnih usluga – Istarska županija

Nositelj projekta i naziv	Osnovne značajke i rezultati	Sredstva iz Proračuna IŽ (u kn)
UDRUGA OSOBA S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA ISTRE PROJEKT: POLUDNEVNI BORAVAK ZA OSOBE S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA U PAZINU	Projektom je predviđeno nastavak usluge poludnevnog boravka za osobe s intelektualnim teškoćama u Pazinu. Ovim projektom značajno se unapređuje kvaliteta života osoba s intelektualnim teškoćama te prevenira njihova institucionalizacija. Opći cilj projekta je povećati kvalitetu života odraslih osoba s intelektualnim teškoćama na području Grada Pazina te okolnih općina te prevenirati njihovu institucionalizaciju. Specifični cilj projekta je razviti i nastaviti s provedbom usluge poludnevnog boravka u Pazinu, za odrasle osobe s intelektualnim teškoćama za 15 redovnih i 5 povremenih korisnika. Pozitivni rezultati za korisnike su: - znatno veća kvaliteta života korisnika i njihovih obitelji	20.000,00

	- znatno veća osposobljenost u aktivnostima svakodnevnog života - značajno obogaćeni socijalni odnosi korisnika - poboljšana slika o sebi, prepoznavanje osobnih vrijednosti i osobnosti te - prevencija i smanjenje nepoželjnih oblika ponašanja i psihičkih oboljenja. Direktni korisnici projekta su odrasle osobe s intelektualnim teškoćama (nakon navršene 19. godine) koji žive na području Grada Pazina te okolnih općina. U projekt je uključeno 40 osoba. Korisnici žive u obiteljskom domu, nisu korisnici usluga skrbi izvan vlastite obitelji.	
CENTAR ZA INKLUZIJU I PODRŠKU U ZAJEDNICI PROJEKT: NAŠA DNEVNA ZAJEDNICA – POLUDNEVNI BORAVCI ZA OSOBE S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA	Potrebu za ovim programom i broj osoba u potrebi utvrdilo je nadležno ministarstvo koje daje odobrenje Centru za inkluziju i podršku u zajednici za pružanje usluge poludnevnog boravka za 94 mentalno oštećene odrasle osobe, iako prema našim podacima je broj osoba u potrebi oko 120. Glavni cilj programa je povećati kvalitetu života i prevenirati institucionalizaciju odraslih osoba s intelektualnim teškoćama na području Istarske županije. Specifični ciljevi su: 1. pružati uslugu poludnevnog boravka za 60-70 odraslih osoba s intelektualnim teškoćama u 4 lokalne zajednice u IŽ te 2. pružati tehničku podršku razvoju usluge poludnevnog boravka za odrasle osobe s intelektualnim teškoćama u 6 lokalne zajednice u IŽ. Direktni korisnici aktivnosti su osobe s intelektualnim teškoćama te drugim psiho-fizičkim smetnjama (psihičke teškoće i oboljenja, epilepsija, slabovidnost, naglušnost, genetske metaboličke bolesti, alkoholizam i dr.). Korisnici su u dobi od 20. do 65. godine života, doba spola i žive u obiteljskom domu, a uključuju se nakon završetka obveznog školovanja u posebnim ustanovama ili posebnom odjelu redovne škole. Radi se o posebno osjetljivoj populaciji osoba s invaliditetom koja zbog prirode teškoća zahtjeva pojačanu skrb, socijalno je isključena, a njihove su obitelji u velikoj potrebi za podrškom. Programom je predviđeno provođenje aktivnosti poludnevnog boravka u Puli, Poreču, Labinu i Bujama sa socijalizacijskim, radno-kreativnim, sportsko-rekreativnim i edukacijskim aktivnostima, izletima, druženjima i posjetima događajima u zajednici. U okviru poludnevnog boravka pružati će se i usluga prehrane, socijalnog rada, njege i brige o zdravlju i prijevoza korisnika.	50.000,00
UDRUGA DJECE I MLADIH OŠTEĆENA SLUHA ISTRE	Ciljevi projekta su rehabilitacija slušanja i govora djece i mladih oštećena sluha, kvalitetno osmišljavanje slobodnog vremena članova, stvaranje boljih uvjeta za integraciju i socijalizaciju djece i mladih oštećena sluha u lokalnoj zajednici	12.000,00

PROJEKT: ŽIVJETI SA OŠTEĆENJEM SLUHA U ISTARSKOJ ŽUPANIJI	Broj i struktura korisnika: korisnici ovog projekta su 34 člana Udruge i 30-tak volontera sa područja Istarske županije različite životne dobi, oba spola. Aktivnosti: rehabilitacija slušanja i govora, kreativno – edukativne radionice (likovne, psihoterapija i savjetovanje roditelja, edukacijski posjet školama i vrtićima), terapijsko jahanje, tečajevi znakovnog jezika, izleti članova i njihovih obitelji Rezultati provedbe projekta su bolja i kvalitetnija rehabilitacija djece i mladih oštećena sluha, edukacija zajednice i učenje o kulturi i jeziku osoba oštećena sluha, bolja afirmacija djece i mladih oštećena sluha u lokalnoj zajednici, zadovoljstvo korisnika na temelju stečenih vještina i znanja, te jačanje samopouzdanja i želje za sudjelovanjem u zajednici	
UDRUGA CEREBRALNE PARALIZE ISTARSKE ŽUPANIJE PROJEKT: PLIVANJE ZA DJECU I OSOBE S CEREBRALNOM PARALIZOM	Projekt "Plivanje za djecu i osobe sa cerebralnom paralizom (CP)" predviđa plivanje naših članova (djece, mladih i odraslih) u pratnji roditelja, uz pomoć volontera. Plivanje se odvija u Gradskom bazenu Pula, dva puta tjedno po sat vremena tijekom cijele godine (osim kolovoza, kada je Gradski bazen zatvoren). Plivanje se provodi u multifunkcionalnom bazenu radi veće temperature vode što djeluje opuštajuće na spazam (grčenje) mišića koje je glavno obilježje cerebralne paralize. S obzirom da topla voda povoljno djeluje na tonus mišića svih osoba, roditelji koji prate svoju djecu u toplom bazenu istovremeno su izloženi prednostima hidroterapije koja je i njima vrlo potrebna. Korisnici su 25 djece od 0-20 godina (podijeljeni u više grupa).	15.000,00
DRUŠTVO MULTIPLE SKLEROZE ISTARSKE ŽUPANIJE PROJEKT: REHABILITACIJA ZA OSOBE S INVALIDITETOM	Glavni cilj projekta je unapređenje kvalitete života i rehabilitacije osoba s invaliditetom. Specifični ciljevi: poboljšati mobilnost i spriječiti pogoršanje stanja bolesti te razviti samopouzdanje, samopoštovanje i osobnu odgovornost OSİ te njihovo socijalno uključivanje u zajednicu. Korisnici su 172 osobe oboljele od MS. Njihova struktura je: 38 muškaraca i 134 žena. Korisnici pojedinih aktivnosti bit će i članovi Udruge invalida rada Istre kao i šira javnost. Aktivnosti koje se provode u sklopu projekta su vježbe (izdržljivosti, povećanja opsega pokreta, istezanja, ravnoteže i koordinacije, disanja), terapija ultrazvukom po seltzeru, masaže, plivanje u bazenu, terapijsko jahanje, psihološka radionica, obilježavanje dana multiple skleroze, okupljanje članova u svrhu aktivnog uključivanja u zajednicu, nabavka vitamina/preparata/proizvoda za osobnu higijenu, rekreativno-edukativno druženje u prirodi. Rehabilitacija zauzima visoko mjesto u liječenju multiple skleroze i ima vrlo dobar učinak na oboljele. Očekivani rezultati su: poboljšana kvaliteta života, rehabilitacija i mobilnost.	22.000,00

	povećano samopouzdanje, samopoštovanje i osobna odgovornost OSI, povećana socijalna uključenost istih.	
ŠKOLA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE PROJEKT: VRIJEME JE ZA GOJZERICE	Korisnici u projektu su učenici Škole za odgoj i obrazovanje Pula, korisnici Centra za inkluziju i podršku u zajednici i članovi Sportskog društva Plima za osobe s invaliditetom IŽ tj. osobe s intelektualnim i višestrukim teškoćama kojima je dostupnost uključivanja u aktivnosti lokalne zajednice otežano. Njihov zdravstveni status je lošiji od prosjeka, a potreba za prevencijom nezaraznih bolesti je povećana. Nisu u mogućnosti preventivne aktivnosti provoditi samostalno već je potrebna stalna pomoć i podrška, te aktivnost svih kako bi im se pomoglo na kvalitetan i učinkovit način. Glavni cilj ovog Projekta je povećati razinu životnih kompetencija kod učenika / osoba s intelektualnim teškoćama u svrhu bolje socijalne uključenosti. Aktivnosti: Mala planinarska škola za sve polaznike; Praktične radionice planinarenja - poludnevni izleti po lokalnim pješačkim stazama; Praktične radionice planinarenja – jednodnevni izleti kroz Istru; Izrada dva planinarska priručnika (jednog pisanom na jeziku lakom za čitanje i drugog pisanog slikovnim komunikacijskim simbolima); grafičko uređenje i tiskanje; Promocija projekta Rezultati: - Usvojena i implementirana znanja o kretanju u prirodi - Povezana važnosti kretanja i zdravlja - Uključenost u planinarske aktivnosti u sklopu planinarskog društva u mjestu življenja	15.000,00
GRADSKO DRUŠTVO CRVENOG KRIŽA BUZET PROJEKT: KLUB-DRUŽENJE OSOBA S INTELIGENTNIM POTEŠKOĆAMA	U sklopu projekta provedene su kreativne aktivnosti, radno-okupacijske i socijalizacijske aktivnosti; edukativne radionice s temama važnim za usvajanje vještina i znanja potrebnim u svakodnevnom životu u kući, obitelji, boravku i okolini; rekreativne aktivnosti; izlete i druženja, posjete i sudjelovanje u događajima u zajednici.	10.000,00
UDRUGA CIVILNIH INVALIDA – INKLUZIJA PULA PROJEKT: IZVANINSTITUCIONALNA SKRB“	Najvažnija aktivnost provedena u projektu je pružanje pomoći osobnog asistenta i videće pratnje osobama sa najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta odnosno osobe oštećena vida, osobe s teškoćama u kretanju i osobama sa intelektualnim i psihosocijalnim teškoćama. Direktni korisnici projekta su 17 osoba s oštećenjem vida, teško pokretne osobe, osobe sa intelektualnim i psihosocijalnim teškoćama. Osobe koje koriste usluge osobnih asistenata osjećaju pozitivnu promjenu u vlastitom životu, te im se znatno povećava kvaliteta života i uključenost u zajednicu. Sadržaj usluge u potpunosti je individualiziran na osnovi potreba korisnika, te može	20.000,00

	uključivati pomoć u samozbrinjavanju, socijalnim aktivnostima zajednice, sudjelovanje u aktivnostima Udruge i drugim aktivnostima koje su korisniku potrebne za svakodnevni život. Pomoć koju pružaju osobni asistenti je individualna i uglavnom obuhvaća pomoć u brizi o sebi (ustajanje, kupanje, oblačenje, odlazak na toalet, uporabi pomagala), transferu (transfer krevet - kolica, pomoć pri telefoniranju i slično), pripremanju hrane, održavanju higijene u kući i obavljanju kućanskih poslova, odlazak liječniku (uputnice, doznake, recepti), obavljanju kupovine, administrativnih poslova, dostava i podizanje razne dokumentacije, pomoć pri komunikaciji s drugima i podršku u različitim socijalnim aktivnostima, te pratnja i pomoć u različitim socijalnim aktivnostima. Asistent pomaže korisnicima pri onim aktivnostima koje bi korisnik samostalno obavljao da nema određeno oštećenje. U sklopu projekta provodi se psihološka pomoć za korisnike i edukacija djelatnice, volontera i izvoditelja aktivnosti. U 2019. godini ostvarena je i trogodišnja financijska podrška Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva.	
UDRUGA TJELESNIH INVALIDA RADA ISTRE PROJEKT „GERONTO SERVIS ZA OSOBE S INVALIDITETOM“	Geronto servis za osobe s invaliditetom provodi se direktno za 16 korisnika sa područja Istarske županije. Korisnici su članovi Udruge invalida rada Istre, stariji od 65 godina sa tjelesnim oštećenjem većim od 80 %, koji žive u samačkim ili odvojenim domaćinstvima. Projekt je najvećim dijelom usmjeren na uslugu pomoći u kući (ugovorene geronto domaćice i volonterke) koja je osigurana za korisnike. Aktivnosti projekta su organiziranje prehrane (nabava i dostava gotovih obroka u kuću), obavljanje kućanskih poslova (nabava živežnih namirnica, pomoć u pripremanju obroka, pospremanje stana i sl.), održavanje osobne higijene (pomoć u oblačenju i svlačenju, u kupanju i obavljanju drugih higijenskih potreba), te uređenje okućnice (košnja trave, obavljanje sitnih poslova u kući). U aktivnosti rehabilitacijsko terapijske gimnastike/gero vježbe spada tjelovježba pod stručnim vodstvom fizioterapeuta za koju je organiziran 2 x tjedno prijevoz korisnika. Sve usluge su besplatne zbog malih mirovina samih korisnika.	50.000,00
UDRUGA RODITELJA OSOBA S KOMBINIRANIM SMETNJAMA U PSIHOFIZIČKOM RAZVOJU ISTARSKE ŽUPANIJE - PULA PROJEKT: 17. SPORTSKO- REKREATIVNI I	Najvažnija aktivnost po projektu je bila organizacija 17. sportskog-rekreativnog i kulturnog susreta osoba s intelektualnim teškoćama „Susret prijateljstva“ koji ima za cilj provođenje interakcije osoba s intelektualnim teškoćama u širu društvenu zajednicu, te interakciju korisnika sa djecom predškolske i školske dobi. Projektom se aktivno radi na provođenju volontiranja u partnerstvu sa Medicinskom školom Pula i u suradnji sa Gradskim društvom Crvenog križa Pula čiji volonteri sudjeluju u projektu. Napredak je postignut u provođenju volontiranja i uključivanju što većeg broja volontera svake godine, te što veći broj sudionika na Susretu.	15.000,00

KULTURNI SUSRET OSOBA S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA „SUSRET PRIJATELJSTVA“		
DNEVNI CENTAR ZA RADNU TERAPIJU I REHABILITACIJU PULA PROGRAM: KREATIVNOST I UČENJE!	Najvažnije aktivnosti projekta su kreativne radionice, tjelesne aktivnosti i radionica za osposobljavanje korisnika za svakodnevni život koje imaju za cilj unaprijediti svakodnevne vještine kod korisnika na način da ih on može primjenjivati samostalno u svakodnevnom životu, te potaknuti korisnika na samostalnu brigu o zdravlju i pobuditi kod korisnika svijest o važnosti tjelesne aktivnosti. Uspješno je u 2019. godini kupljen ultrazvučni i laserski aparat za svakodnevnu primjenu u individualnim fizikalnim tretmanima za korisnike. Provedbom projektnih aktivnosti napredak u odnosu na prethodnu godinu je u podizanju kvalitete života korisnika, te aktivno provođenje deinstitutionalizacije korisnika.	22.000,00
DRUŠTVO DISTROFIČARA ISTRE PROGRAM: INTEGRACIJA DISTROFIČARA ISTRE 2019.	Rehabilitacija – fizikalne terapije: Organizirano službenim kombi vozilom i još jednim iznajmljenim vozilom otišlo u Tuheljske toplice. U dvodnevnom programu koristile su se usluge wellnesa i termalnih bazena. Također se obišlo i upoznalo sa prirodnim ljepotama i kulturnom baštinom zagorskog zavičaja -podignuta kvaliteta fizičkog zdravlja. Kvalitetno osmišljeno slobodno vrijeme članova. Stvoreni su bolji uvjeti za medicinske rehabilitacije i fizikalne terapije. - Poboljšan zdravstveni status osoba oboljelih od mišićne distrofije Terapijsko jahanje: Od svibnja do prosinca organizirano službenim kombi vozilom odlazilo se na jahanje na Ranch Barba Tone -podignuta kvaliteta fizičkog zdravlja. Kvalitetno osmišljeno slobodno vrijeme članova. Stvoreni su bolji uvjeti za medicinske rehabilitacije i fizikalne terapije. - Poboljšan zdravstveni status osoba oboljelih od mišićne distrofije Psiho – socijalne radionice u Društvu: Organizacija kreativnih radionica, organiziranje izložbe radova, pomagala, organiziranje glazbenih programa Podignuto samopouzdanje članova, razvijene komunikativnosti, socijalizacija, uzajamna podrška. Samopomoć u rješavanju stresnih prilika. Riješeni mnogi individualni problemi članova – educirani i samostalni članovi. Edukativne aktivnosti Tiskanje godišnjeg glasila Društva „Istarski Gen“: Priprema, dizajn i tisak glasila Društva Istarski gen	30.000,00

	Educirano je veliko mnoštvo kvalitetnih i potrebitih osoba o našim potrebama, specifičnostima, dijagnozama i rehabilitaciji. Rehabilitacija i oporavak članova Kupanje članova u (tijekom ljeta) Organizacija medicinske rehabilitacije Kvalitetno osmišljeno slobodno vrijeme članova. Stvoreni su bolji uvjeti za medicinske rehabilitacije i fizikalne terapije. Poboljšan socijalno - zdravstveni status osoba oboljelih od mišićne distrofije. Podizanje svijesti, znanja i prilika o zdravstvenom, fizičkom i socijalnom statusu oboljelih od neuromuskularnih bolesti Snimanje stanja, ukazivanje na nepravilnosti: uklonjene arhitektonske barijere i podignuta mobilnost osoba oboljelih od mišićne distrofije, poboljšane zakonske regulative Organizacija aktivnosti u Klubu mladih DDI, Klubu starijih članova DDI i aktivu žena. poboljšani su životni, radni i socijalni uvjeti života osoba oboljelih od mišićne distrofije i njihovih obitelji sa područja Istarske županije na viši i kvalitetniji nivo. Programom smo bolje organizirali slobodno vrijeme korisnika projekta članova.	
UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH ISTARSKE ŽUPANIJE PROJEKT: UNAPREĐENJE I POTICANJE INTEGRACIJE GLUHIH I NAGLUHIH OSOBA U DRUŠTVENI ŽIVOT	Aktivnosti provedene u sklopu projekta „Unapređenje i poticanje integracije gluhih i nagluhih Istarske županije“ u 2019. godini su: Edukativna platforma za učenje hrvatskog znakovnog jezika osnovana je 2018. godine s ciljem podizanja kvalitete života osoba oštećena sluha na području Istarske županije. U sklopu Edukativne platforme organiziramo interaktivne radionice po školama diljem cijele županije te tečajeve hrvatskog znakovnog jezika 1. i 2. stupnja. Na godišnjoj razini educiramo preko 500 djece osnovnih i srednjih škola, te održimo najmanje 3 tečaja za građane i građanke. Edukativnu platformu vode gluhe osobe, članovi Udruge UGNIŽ uz potporu komunikacijskog posrednika. Likovno kreativne i društvene radionice u suradnji s različitim organizacijama civilnog društva. Na godišnjoj razini organiziramo najmanje 5 likovno kreativnih radionica, najmanje 60 sati tečaj šivanja, te najmanje 4 dramskih radionica. Sportske aktivnosti u sklopu koje organiziramo turnir u pikadu gdje nam gostuju članovi udruga iz drugih županija, sudjelujemo u šahovskom turniru Udruga bošnjaka branitelja DRH, sudjelujemo u gradskim zdravstvenim programima “Hoditi i zdravi biti” te plivanje u bazenu i slično.	20.000,00

	U sklopu projekta vodimo računa i o povezivanju s različitim organizacijama unutar županije ali i van županije. Tako smo sudjelovali s drugim udrugama osoba oštećena sluha u organizaciji i Međunarodnog tjedna gluhih osoba, Međunarodnog tjedna znakovnih jezika, u organizaciji seminara EDSU (European Deaf Student's Union), te seminarima FMHSGN (Forum mladih hrvatskog saveza gluhih i nagluhih). Svake godine sve više razvijamo i proširujemo aktivnosti projekta, a građani i lokalna i regionalna samouprava sve su osvješteniji o problemima osoba oštećena sluha.	
UDRUGA PARAPLEGIČARA I TETRAPLEGIČARA ISTARSKE ŽUPANIJE PROJEKT: „DEINSTITUCIONA LIZACIJA I SOCIJALIZACIJA OSOBA S PARAPLEGIJOM I TETRAPLEGIJOM“ i „OSOBNİ ASISTENT“	U sklopu projekta provedene su aktivnosti: - pomoć u kući - edukacija - radni vikend - studijsko putovanje Pomoć u kući je praktična aktivnost pomoći u kući korisnika u dijelu poslova koje oni zbog kretanja u kolicima nisu u mogućnosti sami uraditi. (kuhanje jednostavnih jela, peglanje, pospremanje, odlazak u kupovinu, pratnja do liječnika, podizanje lijekova, nalaza i sl.). Od svih dosadašnjih aktivnosti sa ovom aktivnošću korisnici i članovi njihovih obitelji su iznimno zadovoljni. Kako su sami izjavili „konačno nešto što nam je zaista potrebno i iznimno korisno, to je to.“ Osim praktične pomoći ova aktivnost korisnicima pruža mogućnost kontrole i samokontrole vlastitog života što je iznimno uticalo na povećanje samopouzdanja (inače osobe s invaliditetom imaju nizak nivo samopouzdanja), planiranje i osmišljavanje slobodnog vremena, osjećaj pripadnosti i vrednovanja sredine u kojoj žive. Ova aktivnost imala je odličan uticaj i na ostale aktivnosti koje je udruga provodila. Edukacija – (radni vikend), koju je organizirala naša krovna organizacija HUPT po prvi puta je izazvala veliki interes članova. Prijašnjih godina edukaciji je prisustvovalo 1-2 člana, ove godine imali smo nezapamćen interes. Zahvaljujući pomoći Istarske županije na edukaciji je prisustvovalo 8 članova udruge sa područja cijele županije. Studijsko putovanje bilo je neformalno druženje i stjecanje novih saznanja iz povijesti naše sredine. Ovo je također jedna od aktivnosti koja prethodnih godina nije bila u fokusu interesa naših članova, za razliku od ove godine gdje je interes bio veliki. Po povratnim informacijama koje imamo u budućnosti očekujemo veliki interes naših članova za ovu vrstu aktivnosti koju smo proveli zahvaljujući financijskoj podršci Istarske županije. Projekt Osobni asistent udruga provodi kontinuirano od 2007. godine do danas. U zadnjih par godina istaknut je problem nedostatka osobnih asistenata za populaciju iznad 65. god. života zbog zakonske	20.000,0 0

	regulative koja istima ne dozvoljava osobnog asistenta što je apsurdno.	
UDRUGA ZA TERAPIJSKO JAHANJE PHILIPPOS PROJEKT „TERAPIJSKIM JAHANJEM DO BOLJEG PSIHOFIZIČKOG ZDRAVLJA“	Cilj projekta je omogućiti besplatnu terapiju uz pomoću konja svim našim korisnicima koji su većinom djeca u razvoju. Program obuhvaća terapijsko jahanje za osobe s posebnim potrebama na način da ono bude redovito i kontinuirano. Za svakog korisnika se osmišljava poseban i individualan program rada, prati se napredak i razvoj. Kroz razne testove motoričkih i funkcionalnih sposobnosti korisnika, uspoređuju se njihova inicijalna stanja sa tranzitivnima tokom višemjesečne terapije na konju. Utječe se također na veću društvenu uključenost osoba s invaliditetom u život zajednice. U program je uključeno do 30 korisnika na redovnoj bazi, te još barem 50 korisnika povremeno ili barem jednom tjedno dolaze na terapijsko jahanje. Provedeni su kontinuirani treninzi terapijskog jahanja za djecu s poteškoćama u razvoju te osobe s invaliditetom. Treninzi prate napredak svakog pojedinca te im se program rada konstantno prilagođava. Ove godine uključen je veći broj članova te sudionika u programu što je zapravo rezultat kvalitetnog rada. Edukacija volontera obuhvaća brigu o konju, vođenje konja, asistencija pri radu s djecom koja imaju poteškoće u razvoju ili nekakav oblik invaliditeta.	5.000,00
UDRUGA ZA POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA OSOBA S PSIHOSOCIJALNIM TEŠKOĆAMA “ŽUTA MINUTA” PROJEKT „A(NIMA)“	Korisnici projekta su članovi Udruge - oboljeli od shizofrenije, njih 58, te 7 oboljelih od bipolarnog poremećaja. U sklopu projekta provode se aktivnosti treninga životnih vještina (poboljšavanje vještina potrebnih za svakodnevni život, u svrhu prevencije re-hospitalizacije i institucionalizacije - tri puta tjedno i više, u skladu s potrebama članova (aktivnosti provodi med. sestra specijalist psihijatrije). U sklopu fitness programa korisnici su redovno pješačili (1x tjedno), odlazili na jahanje u Konjički klub Muntić, u ljetnim mjesecima na plivanje, te 2x tjedno na pilates program. U sklopu radionica životnih vještina kod članova se povećao stupanj samostalnosti u svakodnevnom životu uz poboljšano socijalno funkcioniranje (upoznali su Grad Pulu na način da znaju gdje su tržnica, trgovine i sve ostale djelatnosti vezane uz povećanje samostalnosti i skrbi o sebi).	20.000,00
UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM LABIN PROJEKT: „ZA BOLJI ŽIVOT“	Aktivnosti provedene kroz projekt su tiskanje vodiča za OSI i slanje članovima (tiskano je više od 400 vodiča koji su poslani članovima na kućnu adresu); tiskanje letaka, informiranje članova o uslugama i pravima koje mogu ostvariti putem udruge putem organiziranja proslave godišnjice postojanja, organiziranje predavanja, usmeno i putem svoje Facebook stranice kontaktira sa članovima i obiteljima te iste upućuje u mogućnost ostvarenja prava. Trenutni broj korisnika udruge je 442 člana uz članove njihove obitelji (direktni i indirektni korisnici).	10.000,00

CENTAR ZA REHABILITACIJU PULA	Projektne aktivnosti usmjerene su na organiziranje terapijskih postupaka u vodi u Gradskom bazenu Pula dva puta tjedno po jedan sat. Očekivani rezultati su povećanje samostalnosti u vodi radi očuvanja i razvoja postojećih motoričkih funkcija organizma, a osim navedenog korisnici kroz interakciju sa ostalim posjetiteljima bazena unapređuju socijalne i komunikacijske vještine.	10.000,00
PROJEKT: PLIVANJE - INTEGRACIJA, ZDRAVLJE I SOCIJALIZACIJA“		
UKUPNO		366.000,00

Dodatno, na području Grada Poreča i okolnih općina Društvo invalida Poreč provodi projekt „Mobilni tim“ za 25 svojih članova s najtežim stupnjem oštećenja u svrhu sprečavanja institucionalizacije za čiju provedbu je osigurano 70.000,00 kn od ukupnih 130.000,00 kuna s koliko se financirala ukupna djelatnost Društva invalida Poreč u 2019. godini iz Proračuna Grada Poreča. Javni natječaj za financiranje programa i projekata objavljuje se na mrežnim stranicama Grada Poreča i Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva iz Pule. Društvo invalida Poreč osiguralo je uslugu osobnog asistenta na 4 sata dnevno za svoja 4 člana u tu svrhu zaposlene su 3 asistentice. Projekt je financiran iz sredstava Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku za što je u 2019. realizirano 239.604,00 kn. Općina Karojba godišnje sufinancira prijevoz djece sa teškoćama u razvoju s područja općine na program poludnevnog boravka koji provodi Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Istre. Općina Marčana pridonosi sufinanciranjem Dnevnog centra za rehabilitaciju Veruda, Dnevnog centru za radnu terapiju i rehabilitaciju Pula, te Društva tjelesnih invalida podružnica Marčana. Općina Marčana je osiguravanjem financijskih sredstava udrugama, posredno osigurala pružanje potpore učenicima s teškoćama u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja.

Izvor: Istarska županija 2019. godina

Privitak br. 40. – Sufinancirani projekti s ciljem širenja izvaninstitucionalnih usluga iz proračuna grada Buzeta sukladno Javnom natječaju za financiranje programa i projekata koje provode organizacije civilnog društva za 2019. godinu

Nositelj projekta i naziv	Osnovne značajke i rezultati	Sredstva iz Proračuna Grada Buzeta (u kn)
Projekt Gradskog društva Crvenog križa Buzet „KLUB - druženje osoba s intelektualnim poteškoćama“	cilj projekta bio povećati kvalitetu života odraslih osoba s intelektualnim teškoćama na području Grada Buzeta, te prevenirati njihovu institucionalizaciju. Direktni korisnici projekta bile su odrasle osobe s intelektualnim teškoćama (nakon 19. godine) koje žive na području Grada Buzeta. Tijekom 2019. godine održano je ukupno 80 susreta druženja osoba s intelektualnim poteškoćama, a usluga se provodila dva puta tjedno po dva sata. Provođenjem navedenog projekta osiguran je kontinuitet i dostupnost usluga osobama s teškoćama u razvoju odnosno osobama s invaliditetom.	68.000,00 kn
Udruga gluhih i nagluhih Istarske županije	Jedan od temeljnih ciljeva Udruge jest edukacija ljudi o načinu pristupanja i komunikaciji s osobama oštećenog sluha s ciljem osiguravanja njihove neovisnosti, društvene i	1.500,00 kn

Unapređenje i poticanje integracije gluhih i nagluhih osoba u društveni život.	profesionalne uključenosti i sudjelovanja u životu zajednice. Sufinancirani projekt je bio usmjeren na poticanje socijalne i društvene osjetljivosti za izazove gluhih osoba te pozitivne percepcije osoba s invaliditetom u društvu; posebice poticanje mlade populacije, kako osoba s invaliditetom tako i pripadnika opće populacije mladih, na promišljanje o jednakim mogućnostima, toleranciji i ljudskim pravima osoba s invaliditetom te načinima prevladavanja komunikacijskih barijera. Osnovnu školu „Vazmoslav Gržalja“ pohađa učenik oštećena sluha, a u cilju jačanja socijalnog uključivanja gluhih osoba i poticanja njihove samostalnosti te unapređenje kvalitete života, održano je predavanje za učenike OŠ Vazmoslav Gržalja Buzet te izrada i podjela edukativnih materijala za učenike i školsko osoblje, postavljanje i prezentacija Edukativne platforme za učenje hrvatskog znakovnog jezika koja će poslužiti za jednostavno i zabavno učenje hrvatskog znakovnog jezika uz mogućnost besplatnog preuzimanja materijala na web stranici udruge.	
Udruga Logos Media, Projekt „Djeca- prijatelji bijelog štapa i Blind dinner- Buzet“	Ciljevi projekta su poticanje socijalnih promjena i razvoja empatije djece i učenika prema osobama s posebnim potrebama uz osnaživanje djece i učenika za socijalnu pravdu, poštivanje ljudskih prava, društvena odgovornost i društvene različitosti te porasta odgovornosti i zrelijeg ponašanja na vršnjačke izazove netrpeljivosti prema potrebama slijepih i slabovidnih, osobama s posebnim potrebama i „drugacijima“ općenito. Rezultati projekta su: organizacija i provedba „Blind dinner“ večere u potpunom mraku za učenike osmih razreda Osnovne škole „Vazmoslav Gržalja“ Buzet putem sudjelovanja na večeri i provedba radionica „Djeca-prijatelji bijelog štapa“ za djecu predškolske dobi u Dječjem vrtiću „Grdelin“ u Buzet i učenike nižih razreda OŠ u Buzetu.	3.500,00 kn
UKUPNO:		73.000,00 kn

Izvor: Izvješće Istarske županije, 2019. godina

Privitak br. 41. - Podrška osobama s invaliditetom kroz Centar za pružanje usluga u zajednici „Zdravi grad Poreč“, grad Poreč

Redni broj	Podrška se osigurava s posebnim naglaskom na:
1.	jačanju senzibiliteta ključnih ljudi zajednice i čitave zajednice za podršku OSI i njihovim obiteljima (tematske sjednice, timovi, medijski nastupi, humanitarne akcije i dr.),
2.	strateško planiranje i oblikovanje lokalnih politika podrške putem implementacije lokalnih dokumenata koji uređuju lokalne intervencije u korist OSI
3.	umrežavanje svih resursa zajednice u podršci OSI i njihovim obiteljima radi stvaranja lokalne mreže podrške i socijalne kohezije zajednice u podršci OSI (povezivanje državnih i lokalnih resursa, privatnog i civilnog sektora te samih predstavnika OSI za unapređenje uvjeta života i raznih prava OSI u Poreču putem rada u timovima, kroz akcije, planiranja i sl.),

4.	stvaranje uvjeta i promocija univerzalnog dizajna pristupačnosti u zajednici radi izjednačavanja mogućnosti u prostoru i podrške uključivanju OSI u društveni život zajednice s posebnim naglaskom na uključivanje projektanata/urbanista u sveobuhvatni projekt podrške kvalitete života OSI (Zdravi grad već 11 godina u Poreču organizira edukativni seminar Zdravo urbano planiranje za urbaniste Istarske i Primorsko goranske županije te podržava i promovira pristupačnost prostora za OSI i druge ranjive skupine- prilagodba i univerzalni dizajn gradnje nogostupa, zgrada, prilagodba povijesnih objekata npr. crkvi i zgrada od općeg društvenog značaja, plaža, šetnica, vrtića i škola i dr.)
5.	Razvoj lokalnog savjetovališta Zdravi Grad Poreč već 25 godina pruža podršku OSI i članovima obitelji (individualna/obiteljska/grupna savjetovanja i psihosocijalna podrška dostupna u zajednici), podrška osnivanju, razvoju i jačanju kompetencija civilnog sektora u zajednici (Društvu invalida Poreč) za zagovaranje, održavanje i ostvarivanje prava OSI u zajednici, osnaživanje osobnih asistenata u kompetencijama, te oplemenjivanje slobodnog vremena i okupacijskih sadržaja, mobilnog tima i drugih mogućnosti za OSI u zajednici Unutar lokalnog savjetovališta Zdravi Grad Poreč tijekom godine djelovala je poluotvorena grupa za osobe s invaliditetom u kojoj je bilo uključeno 15 osoba sa 100% invaliditetom i s kojima je provedeno 50 grupnih terapijskih susreta, dok je u individualno savjetovanje bilo uključeno 20 osoba s invaliditetom i 20 članova obitelji s kojima je provedeno više od 100 savjetodavnih susreta.

Izvor: Izvješće Istarske županije, 2019. godina

Privitak br. 42. – Podaci vezani uz provedbu projekata Udruge tjelesnih invalida Sinj, vezano uz širenje usluga u zajednici

Županija	Udruga	Suradnici	Projekt	Rezultat	Sredstva
Splitsko-dalmatinska županija	Udruga tjelesnih invalida Sinj – UTIS	HZZ- Ispostava Sinj i CZSS Sinj	projekt „Zaželi“	Zaposleno 15 žena za pružanje pomoći u kući za 60 osoba s invaliditetom	
		MDOMSP i HZZ	Osobna asistencija	12 korisnika do travnja 2019. godine. Od 2019. godine u fazi 2. ovog projekta osigurava se usluga 21 osobnog asistenta za 21 korisnika	Sredstva se osiguravaju iz programa ESF-a

Splitsko-dalmatinska županija dodatno kao suradnike navodi i gradove i općine na svom području, Udrugu "Prijatelj", Udrugu "Agape" te Zavod za zapošljavanje.

Izvor: Izvješće Splitsko-dalmatinske županije, 2019. godina

Privitak br. 43. – Udruge osoba s invaliditetom koje djeluju na području Krapinsko-zagorske županije

Naziv Udruge	Programi	Broj Udruge koje provode programe
Društvo multiple skleroze Krapinsko-zagorske županije	psihosocijalno osnaživanje OSI	1

Društvo multiple skleroze Krapinsko-zagorske županije, Udruga slijepih Krapinsko-zagorske županije	tečajeve osnovnog i naprednog rada na računalu	2
	kreativne radionice udruga OSI, provođenje projekta senzibilizacije zajednice	3
	provođenje besplatne pravne pomoći za članove	1
Udruga osoba s intelektualnim poteškoćama Krapina	organiziranje klubova pri udrugama i dnevnog boravka	2 udruge – 6 klubova / 1 udruga dnevni boravak
Udruga distrofičara Krapina Društvo multiple skleroze Krapinsko-zagorske županije Udruga invalida Donja Stubica	Program osiguravanja usluge osobnog asistenta za osobe s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta (40 osobnih asistenata: Udruga distrofičara Krapina: 25 Društvo multiple skleroze Krapinsko-zagorske županije: 13 Udruga invalida Donja Stubica: 2)	3
Udruga slijepih Krapinsko-zagorske županije	Trogodišnji program Videći pratitelj (1 videći pratitelj)	1
Društvo osoba oštećena sluha Krapina	Trogodišnji program Tumač/prevoditelj (2 tumača/ prevoditelja)	1

*Ističe se da jedinice lokalne samouprave ustupaju prostor udrugama za njihov rad

Izvor: Izvješće Krapinsko-zagorske županije, 2019. godina

Privitak br. 44. – Sufinanciranje programa/projekata udruga s ciljem razvoja i širenja izvaninstitucionalnih usluga na području Sisačko-moslavačke županije

Tablica br. 1. - Sufinanciranje programa/projekata udruga iz proračuna Sisačko-moslavačke županije

R.br.	Udruga /Projekt	sredstva
1.	Udrugu invalida rada Grada Kutine	7.000,00kn
2.	Udrugu gluhih i nagluhih osoba Grada Siska	5.000,00 kn
3.	Malu kuću	100.000,00 kn
4.	Udrugu slijepih Sisačko-moslavačke županije	50.000,00 kn
5.	Udrugu invalida rada Grada Siska	8.000,00 kn
6.	S.O.S.“ Dječje selo Lekenik	50.000,00 kn
7.	Projekt Društveni centar Kostajnica	40.000,00 kn
UKUPNO		260.000, 00 kn

Tablica br. 2. – Sufinanciranje programa/projekata udruga, Grad Kutina

Udruga	Projekt/program	Usluge	Iz proračuna Grada Kutine
Udruga osoba sa invaliditetom Kutina	Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom – faza II	13 osobnih asistenata zaposleno u 2019. godini	

	projekta "Žena nije sjena" koji se provodi kroz ZAŽELI - program zapošljavanja žena	održan 1. partnerski sastanak	
	rad logopeda u Udruzi OSI koji radi u prostoru Udruge OSI – Mala sirena - Centra za rehabilitaciju i habilitaciju	Uslugu koristi 33 djece a 20 ih je na listi čekanja	90.000,00 kuna

Tablica br. 3. – Sufinanciranje programa/projekata udruga, Grad Petrinja

R.br.	Suradnici u provedbi	Grad Petrinja
1.	Udruga osoba s invaliditetom SMŽ	putem javnih natječaja su/financira sve prijavljene projekte i programe Udruge osoba s invaliditetom SMŽ i Udruge slijepih SMŽ - Sisak koji pridonose punom uključivanju osobama s teškoćama u razvoju u život zajednice
2.	Udruga slijepih SMŽ-Sisak	
3.	Udruga osoba s invaliditetom distrofije, cerebralne paralize i osoba s ostalim tjelesnim invaliditetom grada Siska	sufinancira program Udruge kojim se povećava mobilnost osoba s invaliditetom i mogućnost novih sadržaja u njihovim životima
4.	OŠ "Dragutina Tadijanovića" Petrinja - Odjel za učenike s teškoćama u razvoju	
5.	Osnovne škole i Srednja škola Petrinja, Dječji vrtić „Petrinčica“ Petrinja	u cijelosti se snose troškovi vrtića za svu djecu s teškoćama u razvoju čiji roditelji zatraže pomoć
6.	SUVAG Zagreb	financira u cijelosti iznos SUVAG-a za jedno dijete kroz cijelu godinu (sporazum sa Suvagom)
7.	Savjetovalište za djecu, adolescenta i obitelj	
8.	Kabinet za logopedsku podršku POU Hrvatski dom Petrinja.	osigurana sredstva za rad Kabineta za logopedsku podršku pri POU Hrvatski dom Petrinja, te osigurao plaću za mg. logopedije koja svakodnevno pruža stručni i široki raspon usluga za djecu s komunikacijskim, jezično – govornim i dr. poremećajima, kao i njihovim roditeljima, ali i odraslim osobama sa smetnjama jezično-govorne komunikacije

Izvor: Tablice izrađene temeljem Izvješća Sisačko-moslavačke županije, 2019

Privitak br. 45. – Osiguravanje kontinuiteta i dostupnosti usluga kroz sufinanciranje programa/projekata udruga s ciljem razvoja i širenja izvaninstitucionalnih usluga, Virovitičko-podravska županija

Županija/grad/općina	Projekt	Financijska sredstva
Virovitičko-podravska županija	financijska pomoći za kupnju potrebnih zdravstvenih pomagala osobama s invaliditetom	35.000,00 kuna iz proračuna županije

Grad Slatina	projekt „Pomoć u kući“ prevencija institucionalizacije	20.000,00 kuna godišnje (gradski proračun)
Općina Voćin	osobama s invaliditetom- obuhvaćeno 14 korisnika	20.000,00 kuna godišnje (općinski proračun)
Udruga	Projekt	Financijska sredstva
Udruga osoba s invaliditetom Slatina	Usluga osobne asistencije osobama s najtežim invaliditetom za 19 korisnika	2.179.424,72 kn (Europski socijalni fond)
Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Jaglac Orahovica	Moj asistent III – usluga osobnog asistenta za 21 korisnika	2.498.678,01 kn (Europski socijalni fond)

Izvor: Virovitičko-podravska županija, 2019. godina

Privitak br. 46. -Osiguravanje kontinuiteta i dostupnosti usluga kroz sufinanciranje programa/projekata udruga s ciljem razvoja i širenja izvaninstitucionalnih usluga, Osječko-baranjska županija

Grad	Programi/projekti	Sredstva utrošena iz gradskih proračuna 2019. god
Grad Belišće	Sufinancirano 11 projekata udruga temeljem natječaja za sufinanciranje projekata udruga s područja zdravstva i socijalno-humanitarne zaštite na području grada Belišća	70.000,00 kn
	Na svom području ima educiranog tumača/prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika koja je sudjelovala u projektu za pomoć gluholijepim osobama starije životne dobi „Home instructors“	
Grad Valpovo	projekt „Aktivnosti udruge MI“ (te je dano na besplatno korištenje prostor u valpovačkom dvorcu i podmiruju se režijski troškovi prostora.)	15.000,00 kn
Grad Đakovo	najam prostora Udruge za pomoć osobama s teškoćama u razvoju „Neven“ Đakovo	24.000,00 kn
UKUPNO		109.000,00 kn

Na području županije usluge pružaju: Udruga invalida rada, Regionalni savez udruga invalida, Udruga „Zvono“ za djecu i mlade s poteškoćama u razvoju, Udruga Sv. Vinka Paulskog, Konferencija Sv. Josipa Radnika Belišće, Udruga umirovljenika grada Belišća, Gradsko društvo Crvenog križa Valpovo, Matica umirovljenika, Centar za pružanje usluga u zajednici „Klasje“ Osijek, Centar za odgoj i obrazovanje „Ivan Štark“ Osijek.

Izvor: Izvješće Osječko-baranjske županije, 2019. godine

Privitak br. 47. - Osiguravanje kontinuiteta i dostupnosti usluga kroz sufinanciranje programa/projekata udruga s ciljem razvoja i širenja izvaninstitucionalnih usluga, Koprivničko-križevačka županija

Tablica br. 1. – Djelovanje Udruge „Mali princ“ kroz provedbu projekata sufinanciranih iz proračuna Grada Đurđevca iznosom od 35.000,00 kuna temeljem Javnog natječaja za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro

Projekt	Financijska sredstva	Ciljana skupina	svrha
„Poludnevni boravak i klupske aktivnosti u Malom princu“	Najvećim djelom iz sredstava Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku za razdoblje od 01.06.2017.g. do 31.05.2020.g. ali i iz sredstava Županije, Grada Đurđevca, vlastitih sredstava	20 odraslih osoba s intelektualnim teškoćama koje žive u obiteljima i nakon završene škole nisu uključene ni u jedan oblik skrbi (s područja grada Đurđevca i okolnih Općina)	poludnevni boravak i popodnevno druženje osoba s intelektualnim teškoćama
„Svi smo mi djeca III“	Financiran je iz sredstava Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku za razdoblje 01.11.2018.- 31.10.2019.g.	djeca s teškoćama u razvoju osnovnoškolske dobi učenici Osnovne škole Đurđevac	podizanje razine svijesti o pravima za djecu s teškoćama u razvoju
„Integracija u društvo“	Financiran je iz sredstava Zaklade za djecu za razdoblje 01.07.2018. - 31.08.2019.g. i sredstava Grada Đurđevca	djeca i osobe s intelektualnim teškoćama, njihove obitelji, suradničke organizacije i građani	pridonijeti povećanju socijalne uključenosti i integracije u život zajednice za odrasle osobe s intelektualnim oštećenjem te time poboljšati kvalitetu njihova života i života njihovih obitelji
„Za bolje sutra“	ESF, poziv "Podrška socijalnom uključivanju i zapošljavanju marginaliziranih skupina". Razdoblje provedbe 21.10.2019.g. do 21.04.2021.g	5 nezaposlenih radno sposobnih osoba	povećati mogućnost zapošljavanja i umanjiti rizik od socijalne isključenosti i siromaštva osoba s intelektualnim teškoćama na području grada Đurđevca i okolnih općina
„Pružanje usluge osobne asistencije osobama s intelektualnim teškoćama u Koprivničko-križevačkoj županiji“	ukupne vrijednost 1.331.435,28 kuna. Projekt je financiran kroz Poziv "Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom – faza II" Europskog socijalnog fonda u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014-2020, a razdoblje provedbe projekta je	Ciljana skupina je 10 korisnika – osoba s intelektualnim teškoćama kojima uslugu osobne asistencije pružaj 10 osobnih asistenata.	

	20.03.2019. – 20.03.2021.		
--	------------------------------	--	--

Tablica br. 2. - djelovanje Udruga osoba s invaliditetom Križevci kroz provedbu projekata na području županije

Udruga	Projekt	Temelj financiranja	Broj korisnika
Udruga osoba s invaliditetom Križevci	„Osobni asistent“ 1. godinu trogodišnjeg programa (2019-2021)	Ograničeni poziv za prijavu trogodišnjih programa udruga koje pružaju usluge asistencije osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2019. - 2021. godine (MDOMSP)	6 korisnika
	„Usluge osobne asistencije“	financiranog sredstvima europskog socijalnog fonda (MDOMSP)	16 korisnika i 15 asistenata

Izvor: Tablice izrađene temeljem izvješća Koprivničko-križevačke županije, 2019. godine

Privitak br. 48. – Udruge koje pružaju izvaninstitucionalne usluge na području Brodsko-posavske županije

Udruga	Projekt	Usluge	Broj korisnika	Financijska potpora Grada Slavonski Brod
Udruga osoba s invaliditetom „Loco-Moto“	Razvoj usluge osobne asistencije	Usluga osobne asistencije	36	50.000,00 kn
	„Zaželi posao, pruži podršku“	Pomoć u kući	85	
	Mobilnošću do socijalne uključenosti	prijevoz članova		
Društvo multiple skleroze Brodsko-posavske županije		Usluga osobne asistencije	25	
Udruga gluhih i nagluhih		Komunikacijski posrednici	2 komunikacijska posrednika	
Udruga slijepih Brodsko-posavske županije		Usluga osobne asistencije	50	
Udrugu osoba s intelektualnim teškoćama „Regoč“		Poludnevni boravak	43	
		Usluga osobne asistencije	12	

Općine s područja županije u suradnji sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje provode program „Zaželi“

Izvor: Tablica izrađena na temelju izvješća Brodsko-posavske županije, 2019. godine

Privitak br. 49. - Osiguravanje kontinuiteta i dostupnosti usluga kroz sufinanciranje programa/projekata udruga s ciljem razvoja i širenja izvaninstitucionalnih usluga, Primorsko-goranska županija

Udruge	Projekti/programi	Sredstva utrošena iz proračuna Primorsko-goranske županije	Sredstva utrošena iz proračuna Grada Opatije
Udruga osoba s cerebralnom i dječjom paralizom	pružanje usluga fizioterapije za učenika s invaliditetom	45.000,00 kn	
Udruga Pegaz	Organizacija obiteljskih dana i grupa podrške za roditelje osoba s invaliditetom	20.000,00 kn	
Društvo za istraživanje i potporu	projekt usmjeren na organizaciju različitih radionica i razvoj mentorstava za djecu i mlade s invaliditetom i u riziku o socijalne isključenosti	35.000,00 kn	
Hrvatski Crveni križ, Gradsko društvo Opatija	pružanje pomoći u kući za građane s područja grada među kojima su i osobe s invaliditetom		
Društvo Naša djeca	radionica i igraonica Kolibrići za djecu s teškoćama u razvoju		76.380,00 kn

Izvor: Izvješće Primorsko-goranske županije, 2019. godine

Privitak br. 50. Osiguravanje usluge pomoćnika u nastavi (PUN) i stručnih komunikacijskih posrednika (SKP) sukladno izvješćima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Tablica 1. - Projekti osiguravanja pomoćnika u nastavi sufinancirani sredstvima europskog socijalnog fonda, po županijama

Projekt	Nositelj projekta/partner na projektu	Financijska sredstva	Broj PUK /SKP	Broj učenika s teškoćama	Šk. god.	Broj škola
"Pomoćnici u nastavi za učenike s teškoćama u razvoju 2"*	Šibensko kninska županija/ Grad Šibenik	Ostvareno ukupno 1.578.198,81	40	40	18/19	
		Osigurano ukupno 2.012.000,00	31	33	19/20	
Mozaik 3	** Istarska županija	Ukupna vrijednost projekta: 14,3 milijuna kuna za četiri školske godine iz proračuna županije osigurano 6.315.368,80 kn vlastitih	80	89	19/20	35

		sredstava (preko 44% ukupne vrijednosti projekta) Ukupno planirana sredstva za 2019. godinu za provedbu projekta MOZAIK 3: Fond: 1.999.857,02 kn te iz proračuna Istarske županije: 1.995.682,00 HRK. Ukupno utrošena sredstva za 2019. godinu za provedbu projekta MOZAIK 3: Fond: 1.999.857,02 HRK te IŽ: 1.796.325,92 HRK.				
„Rukom pod ruku – faza III“	Nositelj projekta Grad Sisak	sufinanciran iz europskog socijalnog fonda i proračuna Grada Siska	70		2019	
„Helping faza IV“	Grad Slavonski Brod i Razvojna agencija Grada	realizirano iz EU sredstava 2.105.867,00 kn iz proračuna Grada Slavenskog broda utrošeno 360.000,00 kn	54	63	19/20	
S OSMIJEHO MU ŠKOLU 3	Brodsko-posavska županija	Realizirana sredstva u 2019. godini 1.999.361,48 kn	48		2019	21
	Bjelovarsko bilogorska županija ***	Sufinancirano iz europskog socijalnog fonda	100	103	18/19	32
	Grad Bjelovar	Sufinancirano iz europskog socijalnog fonda	41	44	18/19	
Projekt pomoćnika u nastavi	Pula	sufinanciran iz Proračuna Grada Pule financiranog iz Europskog socijalnog fonda, Operativni program Učinkoviti ljudski	74 (PUN i SKP)	93		

		potencijali 2014. – 2020., Osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama, faza II i III. – projekt na 4 godine 2017-2020. U 2019. godini (3. godina provođenja)				
INkluzivne škole 5+	Nositelj: Grad Pazin					
	partneri: Poreč	25.373,00 kuna		9	18/19	
				12	19/20	
	Rovinj	40.861,63 kuna		15	2019	
	Općina Umag	osigurana sredstva za plaće i ostale naknade pomoćnicima u nastavi za učenike s teškoćama Grada Umaga.	11		18/19	
„Inkluzija-korak bliže društvu bez prepreka“	Zadarska županija*** *	Ukupna vrijednost projekta: 12.684.504,00, od toga iz ESF-a 8.000.000,00 kn, a iz proračuna županije 4.684.504,00 kn	69	73	za sve 4 godine provedbe projekta	30 škola (22 O.Š i 8 S.Š)
Projekt Baltazar (4 godina provedbe)	Krapinsko-zagorska županija	Vrijednost projekta je 10,8 mil. kuna, a udio vlastitih sredstava iznosi 872.432 kn.	60			
„Korak prema jednakosti“ (u provedbi od 2017 do 2021. god)	Grad Gospić	Projekt je sufinanciran sredstvima Europskog socijalnog fonda i iz proračuna Grada Gospića	10	11	18/19	
			7	9	19/20	
„Učimo zajedno III“	Nositelj projekta: Splitsko-dalmatinska županija	7.244,30216 kn				

"S pomočnikom mogu bolje III"	Nositelj projekta: Grad Split	5.248.796,58 kn	134 PUK	152	Drugo pol. 18./19	25 osnovnih škola Grada Splita
			127 PUK 4 SKP	154	Prvo pol. 19./20.	
„Karlovačka županija za inkluzivne škole“	Karlovačka županija	9.603.981,60 HRK	61	67	19/20	24
„Ja mogu“	Varaždinska županija		70	73		
"Učimo zajedno 4"	Osječko-baranjska županija 872.432,00 kuna *****	10.872.432,00 kuna od toga iz Europskog socijalnog fonda i proračuna Republike Hrvatske 10.000.000,00 kuna	60	61		
„Korak uz korak“ „2017-2021“	Grad Vrbovec *****	Ukupan iznos projekta je 2.536.900,80, bespovratna sredstva u iznosu 2.333.948,73 u omjeru 85% sredstva EU i 15% sredstva iz Državnog proračuna. Grad Vrbovec osigurava 202.952,10 kuna za ovaj četverogodišnji projekt.				
ESF projekt „Svako dijete ima pravo na obrazovanje“ koji se financira	Grad Velika Gorica	Iz Europskog socijalnog fonda	53			
		Iz gradskog proračuna izdvojeno 450.000,00 kuna	15			
"Znanje svima"	Grad Zaprrešić	financira sredstvima Europskog socijalnog fonda u okviru Operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali". Grad sudjeluje u sufinanciranju pomoćnika u nastavi s udjelom od 15%.	16	18		

Prsten potpore III	Zagrebačka županija	financira sredstvima Europskog socijalnog fonda	138	156		
„ZNANJE ZA SVE III“	Grad Crikvenica	sufinanciran bespovratnim sredstvima iz Europskog socijalnog fonda, Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“, a usmjeren je na unaprjeđivanje programa inkluzije, odnosno pružanje stručne podrške učenicima s teškoćama u razvoju u OŠ Vladimira Nazora i OŠ Zvonka Cara kroz rad educiranih pomoćnika u nastavi				
„PETICA ZA DVOJE – Pomoć - Edukacija – Tim – Integracija - Ciljanost - Afirmacija ZA DVOJE-IV Faza“	Grad Požega	Ukupni trošak do lipnja 2019. godine iznosio je 950.468,00 kuna, tj. iznos koji je uplaćen od strane Ministarstva i koji je potrošen.	36 pomoć nika i 1 voditelj a	41	2018./2 019.	
„Obrazujmo se zajedno IV“	Požeško- slavonska županija	Ukupni troškovi projekta su 2.083.882,80 kn, od čega su bespovratna sredstva iz ESF u iznosu od 1.979.688,66 kn te sufinanciranje od strane Požeško-slavonske županije u iznosu od 104.194,14 kn.	49	53		
„Pomoćnici u nastavi/stru čni komunikaci jski posrednici kao potpora inkluzivno m obrazovanju , faza III“	Grad Zagreb *****	sufinancira iz Europskog socijalnog fonda, za čiju je četverogodišnju provedbu iz fonda osiguran ukupan iznos 31.711.260,00 kn, od čega bespovratna sredstva iznose 20.000.000,00 kn, a sredstava iz proračuna Grada Zagreba iznose 11.711.260,00 kn U 2019. godini za Projekt utrošeno je ukupno 7.650.953,99 kn.	166 PUN 1 SPK	221	2018/2 019	32 osnovne škole
			2 PUN 1 SKP	6	2018/2 019	3 srednje škole

* Svi dokumenti dostupni su na službenim mrežnim stranicama Grada Šibenika www.sibenik.hr -Proračun Grada Šibenika kao i u Službenom glasniku grada Šibenika 9/18 i 3/19.

**Istarska županija kao prijavitelj projektnog prijedloga MOZAIK 3 na fazu I. Poziva 2017. godine prijavila je 86 učenika s teškoćama u razvoju kojima trebaju pomoćnici u nastavi. Tadašnje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta odobrilo je pomoćnike u nastavi za 79 učenika s teškoćama u razvoju za školsku godinu 2017./2018. te 33 škole partneri u projektu kojima je osnivač Istarska županija. Ciljanu skupinu ovog projekta čine 124 učenika s teškoćama u razvoju u Istarskoj županiji koji su uključeni i bit će uključeni u sustav obrazovanja tijekom naredne četiri školske godine uz osiguranu pomoć pomoćnika u nastavi/ stručno komunikacijskog posrednika.

*** U 16 osnovnih škola 83 pomoćnika u nastavi za 87 učenika s teškoćama u razvoju a u 6 srednjih škola 17 pomoćnika u nastavi za 16 učenika s teškoćama u razvoju.

**** Projekt u okviru Poziva Ministarstva znanosti i obrazovanja za dodjelu bespovratnih sredstava UP.03.2.1.03 "Osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama- faza III." koji se financira sredstvima Europskog socijalnog fonda u okviru Operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali" 2014-2020

***** U 2019. godini za provedbu EU projekta "Učimo zajedno" 4" planirano je 2.500.000,000 kuna, dok je za realizaciju projektnih aktivnosti utrošeno 2.333.483,20 kuna, na način da se iznos od 2.286.844,00 kuna osigurao iz sredstava Državnog proračuna i Europskog socijalnog fonda temeljem Odluke o financiranju Ministarstva znanosti i obrazovanja, a iznos od 149.209,00 kuna (utrošeno: 114.806,67 kuna) iz sredstava Državnog proračuna temeljem Odluke o sufinanciranju Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Za navedeni projekt Osječko-baranjska županija osigurala je u Proračunu iznos od 63.947,00 kuna (utrošeno: 49.202,93 kuna).

*****u suradnji sa Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Agencijom za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Gradom Vrbovcem, I. osnovnom školom Vrbovec, II. osnovnom školom Vrbovec i Razvojnom agencijom Grada Vrbovca

***** Zaprešić U 2019. godine u OŠ A. Augustinčića osigurani su pomoćnici u nastavi putem četverogodišnjih projekta u okviru ESF-a za u ukupnom iznosu od 342.854,20 kuna, u OŠ Lj. Gaja u ukupnom iznosu od 295.971,49 kn, te u OŠ Kupljenovo za u iznosu od 42.300,43 kn.

*****Grad Zagreb izvještava da je kroz navedeni projekt u prosincu 2019. bilo uključeno 172 pomoćnika u nastavi za 206 učenika u 31 osnovnoj školi te 2 pomoćnika u nastavi za potrebe 2 učenika u 2 redovne srednje škole.

Izvor: Izvješća Županija za 2019. godinu

Privitak br. 51. – Financijska podrška ostalim uslugama od strane županije, općina i gradova na području Krapinsko-zagorske županije u svrhu odgoja i obrazovanja djece s teškoćama u razvoju

Županija/Grad/ Općina	Usluga	Iznos utrošenih sredstava iz proračuna Županije/Grada/Općine
Krapinsko-zagorska županija	sufinancirala je prijevoz djece s teškoćama u razvoju	210.000,00 kn
Općina Bedekovčina	sufinancirala je prijevoz djece s teškoćama i sufinanciranje asistenta u nastavi za djecu s teškoćama u razvoju	
Općina Gornja Stubica	sufinancira plaću pomoćnika u nastavi za učenike polaznike OŠ Matije Gupca, zaposlen kroz projekt HZZ „Mladi za mlade“	50% plaće

Općina Mače	sufinancirala je prijevoz djece s poteškoćama u razvoju	3.000,00 kn.
Općina Kraljevec na Sutli	sufinancirala je troškove jednog pomoćnika u nastavi	
Općina Stubičke Toplice	sufinancira pomoćnika u nastavi za jednog učenika i plaću za trećeg odgojitelja u skupini u kojoj se nalazi dijete s teškoćama u razvoju	
Općina Jesenje	osigurana 2 asistenta u nastavi	
Grad Pregrada	sufinancirao je 1 pomoćnika u nastavi za jedno dijete	
	sufinancirao je troškove boravka djece u specijalnoj ustanovi	u visini od najmanje 30%, a najviše 50 % utvrđene cijene programa
	sufinancira troškove prijevoza za djecu s teškoćama u razvoju koju roditelji dovoze u posebnu ustanovu koja provodi predškolski program za djecu s teškoćama	u visini 2/3 mjesečnih troškova prijevoza

Izvor: Izvješće Krapinsko-zagorska županija, 2019. godina

Privitak br. 52. - Prikaz pomoćnika/stručnih komunikacijskih posrednika u vrtićima/školama u 2019. godini u Gradu Zagrebu

Vrtići/škole	Stanje na kraju izvještajne godine - početak školske godine 2019./20.
Broj financiranih pomoćnika, obrazovnih prevoditelja i trećih odgojitelja u vrtićima.	290
Broj djece u vrtićima kojima je odobren pomoćnik, prevoditelj odnosno treći odgojitelj.	688
Broj vrtića u kojima je odobren pomoćnik, prevoditelj, odnosno treći odgojitelj.	60
Broj financiranih pomoćnika i stručnih komunikacijskih posrednika u osnovnim školama.	492 (+ projekt 172)
Broj djece u osnovnim školama kojima je odobren pomoćnik, odnosno stručni komunikacijski posrednik.	553 (+projekt 206)
Broj osnovnih škola u kojima je odobren pomoćnik, odnosno stručni komunikacijski posrednik.	114 (od toga 2 posebne i 1 privatna)
Broj financiranih pomoćnika i stručnih komunikacijskih posrednika u srednjim školama.	48 (+projekt 2)
Broj djece u srednjim školama kojima je odobren pomoćnik, odnosno stručni komunikacijski posrednik.	51 (+projekt 2)
Broj srednjih škola u kojima je odobren pomoćnik, odnosno stručni komunikacijski posrednik.	28 (od toga 3 posebne i 1 privatna)

Izvor: Izvješće Grada Zagreba, 2019. godine

Privitak br. 53. – Usluge specifične zdravstvene zaštite u Zadarskoj županiji

USTANOVA	USLUGE	UTROŠENA SREDSTVA IZ PRORAČUNA ZADARSKE ŽUPANIJE
Specijalistička ordinacija dentalne medicine Dijan- Fabijan	preventivnu zaštita i popravci zuba	18.000,00 kn
Stomatološka poliklinika Split	stomatološke usluge	obuhvaćeno obveznim zdravstvenim osiguranjem
	taxi prijevoz za pacijente	1.200,00 kn
Osnovna škola Voštarnica	ugovor sa Osnovnom školom Voštarnica za usluge psihijatra za djecu s većim teškoćama u razvoju	11.500,00 kn
Dom za starije i nemoćne osobe Zadar i podružnica Preko	nastavljena je provedba specijalističke zdravstvene zaštite sukladno ugovorima s pružateljima zdravstvenih usluga (doktorima medicine, specijalistima interne medicine, psihijatrije, opće obiteljske medicine i fizijatrije)	346.362,80 kn
Dom za odrasle osobe Sv. Frane		
Dom za odrasle osobe Zemunik		
UKUPNO:		377.062,80 kn

Izvor: Izvješće Zadarska županija, 2019. godine

Privitak br. 54. – Sufinanciranje programa Udruga osoba s invaliditetom u svrhu kvalitetnije zdravstvene zaštite, Primorsko-goranska županija

Udruga	Program	Utrošena sredstva iz proračuna Primorsko-goranske županije
Udruge gluhih i nagluhih osoba	rehabilitacijske aktivnosti za gluhu djecu s ugrađenom umjetnom pužnicom	20.000,00 kn
Društva tjelesnih invalida	program psihoterapeutskog savjetovališta i mobilnog tima za osobe s tjelesnim oštećenjem	20.000,00 kn
Društva multiple skleroze	program zdravstvene edukacije o važnosti fizikalne rehabilitacije i vježbanja za smanjenje rizika od razvoja bolesti multiple skleroze	20.000,00 kn
Udruga Podrška	Financirani su psihijatrijski pregledi i grupe podrške za osobe s problemima mentalnog zdravlja u njihovim domovima ili stambenim zajednicama	27.000,00 kn
Ukupno		87.000,00 kn

Izvor: Primorsko-goranska županija, 2019

Privitak br. 55. – Sistematski pregledi djece, Kutina

Usluga	Za učenike:	Broj pregleda
Sistematski pregled	Prije upisa u 1. razreda	268 djece
Pregled vida	za učenike 2. razreda	254 učenika
Pregled vida na boje	za učenike 3. razreda	253 učenika
Sistematski pregledi	učenike 5. i 8. razreda	485 učenika
Screening stopala i kralježnice	za učenike 6. razreda	215 učenika
Ukupno		1475

Izvor: Sisačko-moslavačka županija, 2019.

Privitak br. 56. – osiguravanje pristupačnosti zdravstvenim ustanovama, Splitsko-dalmatinska županija

Zdravstvena ustanova	Prilagodba	Utrošena sredstva iz proračuna Splitsko-dalmatinske županije
Doma zdravlja u Kaštel Sućurcu	prilagodba prilaza za OSI	155.000,00 kn
Dom zdravlja u Imotskom	ugradnja lifta	250.000,00 kn
Dom zdravlja Split - ambulanta Maksimir	rampa	35.000,00 kn
Dom zdravlja Trogir	ordinacija sa direktnim ulazom sa parkirališta	240.000,00 kn
Dom zdravlja Sinj	sanitarni čvor na odjelu ginekologije	160.000,00 kn
Dom zdravlja Komiža	pristup ambulanti za OSI	61.000,00 kn
KBC Split - Klinika za plućne bolesti	ugradnja dizala	100.000,00 kn.
UKUPNO:		1.001.000,00 kn

Izvor: Splitsko-dalmatinska županija, 2019

Privitak br. 57. – Osiguravanje pristupačnosti za osobe s invaliditetom zdravstvenim ustanovama Varaždinske županije: Projekt „Poboljšanje pristupa primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Varaždinskoj županiji“

Naziv aktivnosti:	Iznos na koji je sklopljen ugovor
1. Rekonstrukcija - DZ VŽŽ, ispostava Varaždin, lokacija Vinica (Opečka 22a) prilagodba ulaza u zgradu DZ za osobe s invaliditetom te novi sanitarni čvor prilagođen za osobe s invaliditetom	2.245.281,94
2. Ugradnja platforme za osobe s invaliditetom u DZ VŽŽ, ispostava Ivanec, lokacija Lepoglava (Trg kralja Tomislava 8)	610.362,50
3. Ugradnja invalidske platforme u DZ VŽŽ, ispostava Ludbreg, lokacija Ludbreg (Vinogradska 1)	519.578,13
4. Ugradnja invalidske platforme u DZ VŽŽ, ispostava Novi Marof, lokacija Novi Marof (Zagorska 21)	548.217,50
5. Adaptacija prilazne rampe i ulaza u DZ VŽŽ, ispostava Ivanec, lokacija Ivanec (Varaždinska 4a)	154.165,63
6. Adaptacija stubišta i ulaza u DZ VŽŽ, ispostava Varaždin, lokacija Varaždin (Kolodvorska 20)	241.512,50

7. Adaptacija ulaza i vrata u DZ VŽŽ, ispostava Varaždin, lokacija Varaždin (Zagrebačka ulica 94a), te ugradnja lifta	788.431,25
8. Nabava usluge osiguravanja pristupačnosti za slijepe osobe - taktilne crte vođenja - taktilna polja upozorenja - orijentacijski plan kretanja u građevini - natpisi na sobama na Brailleovom pismu - montaža taktilnih crta, polja upozorenja, orijentacijskog plana kretanja i natpisa na vratima lokacija Varaždin, Kolodvorska 20	48.300,00
8. Nabava usluge osiguravanja pristupačnosti za slijepe osobe - taktilne crte vođenja - taktilna polja upozorenja - orijentacijski plan kretanja u građevini - natpisi na sobama na Brailleovom pismu - montaža taktilnih crta, polja upozorenja, orijentacijskog plana kretanja i natpisa na vratima lokacija Varaždin, Zagrebačka 94 a	39.700,00
8. Nabava usluge osiguravanja pristupačnosti za slijepe osobe - taktilne crte vođenja - taktilna polja upozorenja - orijentacijski plan kretanja u građevini - natpisi na sobama na Brailleovom pismu - montaža taktilnih crta, polja upozorenja, orijentacijskog plana kretanja i natpisa na vratima lokacija Novi Marof, Zagorska ulica 21	34.125,00
Ukupno:	5.229.674,45
Županija u Proračunu osigurala 25%, te je ukupni iznos sufinanciranja projekta: 522.967,45	1.307.418,61 522.957,45

Izvor: Varaždinska županija, 2019. godina

Privitak br. 58. – Osiguravanje pristupačnosti zdravstvenim ustanovama kroz projekt „Poboljšanje pristupa primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Domu zdravlja Krapinsko-zagorske županije“

Broj novih usluga dijagnostičkih i terapijskih postupaka	dijagnostički i terapijski postupci	Broj lokacija na području Krapinsko- zagorske županije na kojima je moguće obaviti navedene postupke
4	Pedijatrijski ultrazvuk	Na 1 lokaciji
	Ginekološki ultrazvuk	
	Spirometrija (21 aparat)	Na 14 lokacija
	Kolposkopija (8 aparata)	Na 7 lokacija
Oprema		Broj lokacija
Kroz Projekt će se nabaviti oprema za specijalističke pedijatrijske ordinacije, RTG kabinete, ambulate za zdravstvenu zaštitu žena, ambulate opće / obiteljske medicine, specijalističke ambulate za fizikalnu medicinu te ordinacije dentalne medicine. Planirana oprema uključuje i onu koja je prilagođena osobama s invaliditetom, potom opremu s performansama koje značajno smanjuju utjecaj zračenja te onu energetski učinkovitu.		Na više od 20 lokacija
Ukupna vrijednost projekta:		8,3 milijuna kuna

Izvor: Krapinsko-zagorska županija, 2019. godina

Privitak br. 59. Palijativna skrb u Istarskoj županiji

Tablica br. 1. – usluge u sklopu programa „Hospicij–kućna skrb“

USLUGE	BROJ KORISNIKA
sanitetski prijevoz neautonomnih bolesnika	
posudionica ortopedskih pomagala s osiguranim prijevozom u kuću bolesnika	97 korisnika
fizikalna i zdravstvena njega u kući	65 korisnika

Tablica br. 2. – Palijativna skrb kroz Istarske domove zdravlja

	Broj koordinatora za palijativnu skrb	Broj mobilnih palijativnih timova	Obavljeni postupci/pružen a usluga	Broj palijativnih pacijenata	Broj pacijenata bolničkog palijativnog tima	Iz Proračuna Istarske županije
Istarski domovi zdravlja	2 (prvostupnice sestrinstva)	2 tima (2 liječnika i 2 medicinske sestre)	28.155	885	639 pacijenata	utrošeno je 200.000,00 kn

Osim tih timova, koriste se i vanjski suradnici različitih specijalnosti (neurolog, kirurg, psihijatar, socijalni radnici) koji odlaze pacijentima u kućne posjete ovisno o potrebi pacijenata. Njihov se rad financira sredstvima Istarske županije.

Tablica br. 3. – Procjena potreba za palijativnim kapacitetima po županijama prema preporukama Europskog udruženja za palijativnu skrb/Mreži javne zdravstvene službe

Županija/ Grad Zagreb/ Hrvatska	Ukupan broj stanovnika (2011)	Broj umrlih (2010/2015)	Procijenjena potreba broja palijativnih postelja (80-100 na 1 mil. stanovnika)	Broj bolničkih palijativnih postelja prema Mreži javne zdravstvene službe	Broj palijativnih postelja u stacionarnim domovima zdravlja prema Mreži javne zdravstvene službe	Broj koordinatora za palijativnu skrb	Broj mobilnih palijativnih timov
Istarska županija	208440	2332/2414	17-21	5	16	2	2

**Zbog posebnih dodatnih potreba koje uvjetuju ruralna područja, otoci, područja posebne državne skrbi i sl. može se dodatno osigurati još jedan koordinator*

Izvor: Nacionalni program razvoja palijativne skrbi u Republici Hrvatskoj 2017. - 2020.

Izvor: Izvješće Istarske Županije, 2019. godine

Privitak br. 60. – Palijativna skrb, Primorsko-goranska županija

Županija	Općina/Grad /Županija	Projektni tim / Mobilni tim	Financiranje u 2019. godini
Primorsko-goranska županija	Primorsko-goranska županija	4 mobilna tima palijativne skrbi Doma zdravlja Primorsko-goranske županije	686.700,00 kn.

		Rad Ustanove za palijativnu skrb u Rijeci (15 palijativnih kreveta)	450.000,00 kn
	Grad Rijeka	Mobilni tim palijativne skrbi Doma zdravlja Primorsko-goranske županije	400.000,00 kn
		Rad Ustanove za palijativnu skrb u Rijeci	200.000,00 kn
	Grad Opatija	Mobilni tim palijativne skrbi Doma zdravlja Primorsko-goranske županije	36.000,00 kn
	Grad Delnice	Mobilni tim palijativne skrbi Doma zdravlja Primorsko-goranske županije	46.000,00 kn
	Grad Kraljevica	Mobilni tim palijativne skrbi Doma zdravlja Primorsko-goranske županije	15.000,00 kn
	Općina Viškovo	Mobilni tim palijativne skrbi Doma zdravlja Primorsko-goranske županije	38.696,00 kn
		besplatno korištenje i održavanje bolesničkih pomagala	
UKUPNO:			1.872.396,00 kn

Izvor: Izvješće Primorsko-goranske županije, 2019. godine

Privitak br. 61. – Sufinancirane udruge osoba s invaliditetom i udruge koje djeluju u korist osoba s invaliditetom s ciljem samozastupanja/samozagovaranja osoba s invaliditetom u ostvarivanju svojih prava – Istarska županija

Tablica br. 1. – Projekti i programi udruga sufinancirani iz proračuna Istarske županije

Nositelj projekta i naziv	Osnovne značajke i rezultati	Sredstva iz Proračuna IŽ (u kn)
SAVEZ UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM ISTARSKE ŽUPANIJE PROGRAM: SAVJETOVANJEM I EDUKACIJOM DO KVALITETNIJEG ŽIVOTA OSOBA S INVALIDITETOM	Aktivnosti koje su se provodile u sklopu projekta su: 1. Svakodnevno individualno savjetovanje i pomoć članovima u toku radnog vremena 2. Pravno savjetovanje i pravna pomoć pravnika volontera prema potrebama članova 3. Psihosocijalna podrška i savjetovanje iz domene psihologa i socijalnog radnika vanjskih stručnih suradnika kroz individualno savjetovanje i edukativne radionice 4. Prevencija bolesti kroz edukacije, radionice, savjetovanje i vježbe iz domene liječnika i fizikalnog terapeuta, vanjskih stručnih suradnika 5. Prijevoz slabopokretnih i slabovidnih osoba koje nemaju mogućnost vlastitog prijevoza 6. Likovno kreativne radionice uz vodstvo radnih terapeuta i prof. likovne kulture	6.000,00

	7. Obilježavanje blagdana i važnih datuma i kvalitetnijeg provođenja slobodnog vremena kroz kulturno umjetničke programe u izvođenju članova, druženje, muziku, ples, izlete	
DRUŠTVO OSOBA S INVALIDITETOM ROVINJ PROJEKT: INFO CENTAR ZA OSI	Drugom godinom provedbe Info Centra za OSI i distribucijom promotivnih letaka, veći broj osoba je saznao za uslugu Info Centra te je povećan broj korisnika. S obzirom da je uređ arhitektonski prilagođen i u samom centru grada, velik broj korisnika su upravo osobe s invaliditetom. Suradnja s Centrom za socijalnu skrb Rovinj je jača, komunikacija socijalnih radnika i voditeljice Info centra je na mjesečnoj razini. Također postojanje Info Centra i usluge koju pruža je prepoznato u drugim županijama, voditeljica je više puta kontaktirana iz drugih gradova. Istraživanje je pokazalo kako će se izradom stranice još više povećati broj upita koji će biti ne samo iz Istre već iz cijele Hrvatske. Istraživanjem za bazu podataka Društvo se umrežilo s nekoliko udruga u Istarskoj županiji te s njima održava redoviti kontakt.	10.000,00
UDRUGA SLIJEPIH ISTARSKE ŽUPANIJE PROJEKT: NEOVISNO ŽIVLJENJE SLIJEPIH ISTRE	U 2019. godini u sklopu projekta su provedene sljedeće aktivnosti: održane 3. sportske igre slijepih organiziran Međunarodni susret slijepih Istre održan Međunarodni maraton slijepih Istre u pikadu članovi Udruge sudjelovali su na 2. Ekipnom sjeverno-jadranskom kupu slijepih u pikadu organizirani planinarsko rekreativni izleti na Edukacijskom rehabilitacijskom centru slijepih Istre – Regionalnom centru inkluzivnog turizma Luč Eduka Cukrići upriličene radionice svakodnevnih vještina u domaćinstvu educirani volonteri Udruge o načinu pristupa slijepim osobama i osobama oštećena vida te njihovim potrebama. Sve navedene aktivnosti doprinijele su uključivanju sve većeg broja slijepih osoba u aktivnosti koje Udruga provodi čime se postignula njihova veća uključenost u život zajednice, a smanjio osjećaj samoće i izoliranosti što je uvelike doprinijelo njihovom psihofizičkom zdravlju.	40.000,00
UKUPNO:		56.000,00

Izvor: Izvješće Istarske županije, 2019. godine

Tablica br. 2. – Projekti i programi udruga sufinancirani iz gradskog proračuna (Buzet, Poreč i Rovinj)

Grad	Naziv udruga	Sredstva utrošena u 2019. godini iz gradskog Proračuna (u kn)
Buzet	Društvom distrofičara Istre, Udrugom slijepih Istarske županije Društvom tjelesnih invalida Buzet	8.000,00

Poreč	Udruga LuxVitae, Udruga umirovljenika Klub Galija, Poreč, Udruga Institut Pula, Društvo invalida Poreč, Društvo distrofičara Istre, Sindikata umirovljenika Poreč, Udruga gluhih i nagluhih Istarske županije, Planinsko rekreativni klub slijepih Istarske županije	313.000,00
	Centru za inkluziju i podršku u zajednici iz Pule Sredstva za financiranje programa „Naša dnevna zajednica Poreč“ su dodijeljena izravnom dodjelom budući da imaju isključivu nadležnost u području svog djelovanja, te zemljopisnom području za koje se financijska sredstva dodjeljuju	222.000,00
Rovinj	Društvo osoba s invaliditetom, Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Istre, Društvo distrofičara Istre, Udruga gluhih i nagluhih, Udrugom slijepih IŽ	250.000,00 (6 potpora)

Grad Pula na godišnjoj razini objavljuje javni poziv za financiranje programa/projekata/manifestacija organizacija civilnog društva od interesa za opće dobro iz Proračuna Grada Pule te financira programe ustanova i neprofitnih organizacija. Općina Cerovlje osigurava dio financijskih sredstava Udruzi osoba s intelektualnim teškoćama Istre i Udruzi slijepih Istarske županije u ukupnom iznosu do 15.000,00 kn.

Izvor: tablica izrađena na temelju podataka iz Izvješća Istarske županije, 2019. godina

Privitak br. 62. – Sufinancirani programi i projekti na području Krapinsko-Zagorske županije

Grad/Općina	Sufinancirani projekti/programi udruga
Grad Zlatar	sufinancirao rad udruga i partnerstvo na projektima kojima je nositelj Udruga osoba s invaliditetom Krapinsko-zagorske županije
Grad Zabok	Gradskim društvom Crvenog križa Zabok zaključio Ugovor o nastavku rada i financiranju službe gerontodomaćice.
Općina Gornja Stubica	sufinancirala je rad Udruge invalida Donja Stubica
Općina Stubičke Toplice	sufinancirala je terapijski proces plivanja za troje djece i terapijski proces hipoterapije za dvoje djece u suradnji sa Udrugom fizioterapeuta i radnih terapeuta Zagorja. Sufinancirala je terapijski proces plivanja po Halliwick konceptu za jedno dijete u suradnji s Udrugom Put mogućnosti Donja Stubica. Izvršila je novčane donacije Gradskom društvu Crveni križ Donja Stubica (50.000,00 kn), Udruzi invalida Donja Stubica, Udruzi slijepih Krapinsko-zagorske županije i Udruzi fizioterapeuta i radnih terapeuta Zagorje. - uključena je u zajednički pilot projekt općina, gradova i Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice o logopedskoj službi za djecu sa

	područja Općine Stubičke Toplice prema kojem vrši mjesečno plaćanje u visini od 2.000,00 kuna (godišnje = 24.000,00 kn).
Općina Kraljevec na Sutli	odobrila je i sufinancirala 1 projekt s 2.000,00 kuna.

Izvor: Izvješće Krapinsko-zagorske županije, 2019. godine

Privitak br. 63. – Sufinanciranje rada/programa/projekata udruga osoba s invaliditetom na području Sisačko-moslavačke županije

Tablica br. 1. – programi i projekti udruga sufinancirani iz proračuna Sisačko-moslavačke županije

Udruga	Sredstva utrošena iz proračuna Sisačko-moslavačke županije
Udruge osoba s invaliditetom distrofije, cerebralne i dječje paralize i osoba s ostalim tjelesnim invaliditetom Grada Siska	10.000,00 kn
Udruge osoba s intelektualnim teškoćama Grada Siska	5.000,00 kn
Saveza udruga osoba sa invaliditetom Grada Siska	8.000,00 kn
Udruge KAS Sisak	14.000,00 kn
Udruge slijepih Grada Kutine	8.000,00 kn
UKUPNO	45.000,00 kn

Dodatno, Grad Petrinja putem Javnog natječaja osigurava redovitu i kontinuiranu financijsku potporu udrugama iz programskog područja socijalne skrbi i zdravstva. U Popovači je planirani iznos potpore za udruge osoba s invaliditetom za 2019. godinu iznosio 60.000,00 kn. Na području Sisačko-moslavačke županije provedeno je ažuriranje informacija dostupnih osobama sa invaliditetom i njihovim obiteljima koje su zajednički provele Udrugom invalida rada, Udruga osoba s invaliditetom i Udruga slijepih Grada Kutine.

Izvor: na temelju Izvješća Sisačko-moslavačke županije, 2019. godina

Tablica br. 2. -Sufinanciranje Udruga osoba s invaliditetom iz proračuna Grada Kutine

Udruga osoba s invaliditetom	Projekt	Utrošeno iz proračuna Grada Kutine u 2019. godini
Udruzi slijepih Grada Kutine	„Pogled uz tame“-	10.000,00 kn
Udruzi invalida rada	„Osnaživanje Udruge i razvoj novih socijalnih usluga“	
Udruzi osoba s invaliditetom	„Individualni logopedski tretman“	90.000,00 kn
Udruzi osoba s invaliditetom	„Darujmo s ljubavlju“	5.000,00 kn

Izvor: na temelju Izvješća Sisačko-moslavačke županije, 2019. godina

Privitak br. 64. - Financiranje saveza i udruga osoba s invaliditetom u cilju omogućavanja djelovanja usmjerenog unapređenju kvalitete života osoba s invaliditetom u Varaždinskoj županiji

Grad/općina	Udruge/programi/projekti	Financijska sredstva
Grad Varaždin	odobrio financijsku potporu za 19 udruga	540.000,00 kuna

Grad Varaždinske Toplice	udrugama osoba s invaliditetom	iz proračuna Grada u 2019. godini isplaćeno ukupno 17.000,00 kuna
	projekt adaptacije senzomotorne dvorane koja je predana na upravljanje Dječjem vrtiću Tratinčica Varaždinske Toplice. Senzomotorna dvorana namijenjena je djeci redovitog spektra, u razvoju motoričkih sposobnosti.	potporama iz sektora osoba s invaliditetom, time da se posebno valja naznačiti kako se zaštita osoba s invaliditetom, proračunski prikazuje u stavkama koje obuhvaćaju i opću populaciju
Grad Ivanec	suraduje s Udrugom osoba s intelektualnim teškoćama „Sunce“ Ivanec i Centrom za socijalnu skrb Ivanec u pogledu edukativnih sastanaka za članove udruge	-
Općina Ljubešćica	trenutno nije registrirana niti jedna udruga/organizacija civilnog društva osoba s invaliditetom. U suradnji s Gradom Novi Marof općina je organizirala humanitarnu utakmicu, a sve prikupljene donacije dodijeljene su udruzi za djecu s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom	temeljem dokumentirane zamolbe Općina odlukom/zaključkom općinskog načelnika odobrava financijska sredstva udruzi/organizaciji civilnog društva
Općina Martijanec	Udruga tjelesnih invalida „UTI-LIO“ Ludbreg i Društvo multiple skleroze Varaždinske županije.	Sufinancirani programi udruga
Općina Sveti Đurđ	osobe s invaliditetom i udruge osoba s invaliditetom	u svom proračunu svake godine osigurava financijska sredstva
Općina Cestica	udruga „Život i radost“	u potpunosti je financirala aktivnosti Udruge, a Udruga dostavljala izvješća o provedenim aktivnostima i rezultatima projekta.
Općina Bednja	Udruga tjelesnih invalida Ivanec-organizacija raznih aktivnosti osoba s invaliditetom	Tekuće donacije
	Udruga Ivanečko SUNCE- okupljanje osoba s intelektualnim oštećenjem, poticanje ostvarivanja prava osoba s invaliditetom	
	Udruga Palčić gore-MEDIA-PLUS prikupljanje sredstva za kupnju novih inkubatora i sve dodatne opreme koja se donira bolnicama	
	RENZZO- podjela paketa djeci na onkološkom odijelu	
Općina Maruševec	ILCO društvu Varaždin, Udruzi tjelesnih invalida ILO Ivanec, Udruzi Ivanečko sunce i Udruzi udomitelja i obiteljskih domova NADA Ivanec.	Tekuće donacije

Izvor: Izvješće Varaždinske županije, 2019. godine

Privitak br. 65. - Sufinancirani programi udruga osoba s invaliditetom iz proračuna Grada Đakova omogućilo samozagovaranje / samozastupanje u ostvarivanju njihovih prava

Udruga	Program/projekt	Utrošena sredstva iz proračuna grada Đakova
Udruga za psiho-socijalne potrebe "Amadea" Đakovo	"Dnevni boravak za starije i osamljene osobe i pomoć u kući"	36.500,00 kuna, (ukupna vrijednost projekta 1.052.828,80kn)
Boćarski klub invalida "Lastavice" Đakovo	Redovan rad Udruge	17.000,00 kuna
Udruga sv. Vinko Paulski – Konferencija Svih Svetih Đakovo	„Bijah gladan i dadoste mi jesti“	26.500,00 kuna
	„Uskrs siromasima“	
Udruzi za pomoć osobama s teškoćama u razvoju "Neven" Đakovo	"Poboljšanje kvalitete života osobama s teškoćama u razvoju na području grada Đakova"	52.000,00 kuna
	„Bolji život umirovljenika“	15.000,00 kuna
	za najam prostora u kojemu udruga djeluje	24.000,00 kn
Udruga invalida rada Đakovo	Autobusni prijevoz i aktivnosti članova	21.500,00 kuna
Socijalno humanitarna udruga "Svjetlost"	program zapošljavanja žena Zaželi	50.000,00 kuna
	Đakovački seniori	42.000,00 kuna

Izvor: izvješće Osječko-baranjska županija, 2019. godine

Privitak br. 66. - Sufinancirani programi i projekti Udruga osoba s invaliditetom i Udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom na području Zagrebačke županije u svrhu samozagovaranja / samozastupanja u ostvarivanju njihovih prava

Županija/grad/općina	Sredstva iz proračuna Županije/grada/općine	Program / projekt
Zagrebačka županija	60.000,00 kn	za redovnu djelatnost udruge Suncokret
	20.000,00 kn	rad udruge Slijepih Zagreb
Grad Zaprešić	208.000,00 kn nepovratnih sredstava	putem Javnog natječaja za dodjelu financijskih sredstava udrugama koje djeluju u području socijalne skrbi, području promicanja zdravlja osoba s posebnim potrebama i promicanju zdravlja građana, prevencije i ranog otkrivanja bolesti
	13.691,53 kn	Ugovora o izravnoj dodjeli financijske potpore namijenjene promicanju zdravlja građana, prevenciji i ranom otkrivanju bolesti te za humanitarnu akciju za rehabilitaciju dječaka s cerebralnom paralizom
Grad Ivanić-Grad*	65.000,00 kn	Udruga roditelja djece i osoba s invaliditetom Mali princ iz Ivanić-Grada

	26.000,00kn	Udruga za ranu intervenciju djetinjstvu i pružanje podrške i skrbi osobama s invaliditetom-Beata iz Ivanić-Grada
	5.000,00 kn	Udruga edukacijom protiv raka dojke iz Velike Gorice
	15.000,00 kn	Udruga roditelja djece i osoba s invaliditetom Mali princ iz Ivanić-Grada
	145.000,00 kn	Gradskog društva Crvenog križa Ivanić-Grad- socijalni programi: a)darivanje socijalno ugroženih osoba- starije osobe i osobe u socijalnoj potrebi-za Uskrs, Božić b)darivanje osoba starijih od 90 godina povodom Dana starijih osoba c)ljetovanje nadarenih učenika osnovnih škola čiji su roditelji u socijalnoj potrebi d)ljetovanje za osobe s invaliditetom e)akcije solidarnosti
	47.000,00 kn	Program Gradskog društva Crvenog križa Ivanić-Grad za posebne namjene: Program Kluba mladih HCK „Dabar“: -trebam tvoju pomoć -bolnica za igračke Program rada terenskih jedinica Program kluba osoba s dijabetesom „Za bolji život“: Program kluba osoba s invaliditetom „ Duga“: Program kluba osoba s invaliditetom za sportske aktivnosti Program „Mladi za mlade“-prevencija trgovanja ljudima Program opremanja i edukacije gradskog interventnog tima
Grad Vrbovec	10.000,00 kn	Udruga osoba s invaliditetom Grada Vrbovca
	20.000,00	Udruga za pomoć djeci s posebnim potrebama „Nada“
	25.000,00 kn	Udruga za pomoć djeci s posebnim potrebama „Naši snovi“
	25.000,00 kn	HVIDR-a Vrbovec
Općina Bistra	5.000,00 kuna	

*U 2019. godini Grad Ivanić-Grad je Zaključcima gradonačelnika od 18.4.2019. o raspodjeli sredstava za sufinanciranje socijalno zdravstvenih projekata udruga u 2019. godini (Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada 04/2019.) utvrdio sredstva u ukupnom iznosu od 100.000,00 kn za programe tri udruge koje se bave i unaprjeđenjem sustava informiranja i edukacije osoba s invaliditetom i njihovih obitelji o pravima i uslugama u području obiteljske i socijalne zaštite. Zaključkom gradonačelnika o raspodjeli sredstva iz Proračuna Grada Ivanić-Grada za 2019. godinu namijenjena za financiranje javnih ovlasti, službe traženja i posebne namjene- programe Gradskog društva Crvenog križa Ivanić-Grad od 28.1.2019. utvrđena je između ostalog raspodjela sredstva iz Proračuna Grada Ivanić-Grada za 2019. godinu - dio za posebne namjene Gradskog društva Crvenog križa Ivanić-Grad- socijalni programi u iznosu od 145.000,00 kn, te za programe Gradskog društva Crvenog križa Ivanić-Grad za posebne namjene iznos od 47.000,00 kn. Posebnim Zaključcima gradonačelnika utvrđena je raspodjela izravnih sredstava udrugama u ukupnom iznosu od 16.000,00 kuna.

Privitak br. 67. - Sufinancirani programi i projekti Udruga osoba s invaliditetom i Udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom na području Primorsko-goranske županije usmjereni na informiranje i savjetodavnu pomoć osobama s invaliditetom

Županija/grad/općina	Udruge osobe s invaliditetom	Utrošena sredstva iz proračuna Županije/grada/općine
Primorsko-goranska županija	udruge za skrb o gluhim i nagluhim osobama	20.000,00 kn.
	udruge za skrb o osobama s tjelesnim oštećenjem	30.000,00 kn
	udruge za skrb o invalidima rada	25.000,00 kn
	udruge za terapijsko jahanje osoba s invaliditetom	20.000,00
	udruge za sindrom down	5.000,00 kn.
	udruge za skrb osoba s autizmom	5.000,00 kn
Grad Delnice	Hrvatski crveni križ – Gradsko društvo Delnice	103.500,00 kuna
	Društvo multiple skleroze PGŽ	2.000,00 kuna
	Društvo tjelesnih invalida Grada Rijeke	2.000,00 kuna
	HVIDRA Gorski kotar	5.000,00 kuna
	Udruga invalida rada Rijeka	2.000,00 kuna
	Udruga osoba s mišićnom distrofijom	2.000,00 kuna
Grad Kraljevica	programe udruga usmjerene na pružanje pomoći i skrbi osobama s invaliditetom	26.000,00 kn
Općina Omišalj	programe udruga usmjerene na pružanje pomoći i skrbi osobama s invaliditetom	40.000,00 kn

Izvor: Izvješće Primorsko-goranska županija, 2019. godina

Privitak br. 68. - Sufinancirani programi i projekti Udruga osoba s invaliditetom i Udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom na području Koprivničko-križevačke županije

Županija/grad/općina	Utrošena sredstva iz proračuna Županije/grada/općine
Koprivničko-križevačka županija	140.538 kuna
Grad Koprivnica	33.500 kuna
Grad Đurđevac	68.812,63 kn
Općina Gola	4.000 kuna
Općina Ferdinandovac	3.000 kuna
Općina Legrad	2.400 kuna
Općina Đelekovec	6.710 kuna
Općina Hlebine	1.000 kuna
Općina Koprivnički Ivanec	4.000 kuna
Općina Sveti Ivan Žabno	3.000 kuna
UKUPNO	266.955,63 kn

Koprivničko-križevačka županija izvještava o djelovanju Savjetovališta Grada Križevaca za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji u svrhu informiranja i savjetovanja osoba s invaliditetom. Udruga osoba s invaliditetom Križevci na svojim mrežnim stranicama www.uik.hr redovito ažurira informacije o pravima iz područja obiteljske i socijalne zaštite osoba s invaliditetom i njihovih obitelji.

Izvor: Izvješće Koprivničko-križevačke županije, 2019. godina

Privitak br. 69. - Sufinancirani programi i projekti Udruga osoba s invaliditetom i Udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom iz proračuna Grada Ogulina

Udruge	Utrošena sredstava u 2019. godini iz proračuna Grada Ogulina
Udruga hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata Ogulin – HVIDR-a Ogulin	20.000,00 kn
Udruga hrvatskih branitelja oboljelih od posttraumatskog stresnog poremećaja Karlovačke županije	4.994,52 kn
Udruga roditelja djece s poteškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom „Radost“	20.000,00 kn
Udruga slijepih Ogulin	17.000,00 kn
UKUPNO	61.994,52 kn

Savez udruga osoba s invaliditetom Karlovačke županije u suradnji i uz potporu Karlovačke županije izradio je objedinjeni Katalog prava i usluga za osobe s invaliditetom dostupan na <http://katalog.suoikz.hr/>.

Izvor: Izvješće Karlovačke županije, 2019

Privitak br. 70. – Pristupačnost javnih ustanova u Gradu Kutini

Redni broj	Institucija	prilagodba
1.	HZJZ – Područna služba Kutina	ulaz u zgradu
2.	Dom zdravlja Kutina	dizalo
3.	Knjižnica i čitaonica Kutina	ulaz u zgradu
4.	Športski centar Kutina	
5.	Srednja škola Tina Ujevića	
6.	OŠ Z.Franka Kutina	
7.	Pučkog otvorenog učilišta	kroz projekt EU u suradnji s Udrugom OSI izrađena rampa do ulaska u klub ARCUS, ali ostaje otvoren problem ulaska u kino ili na kazališnu predstavu obzirom da ulaz u dvoranu Pučkog učilišta ima više stepenica
8.	Galeriju Muzeja Moslavine	Pokretno dizalo na ulazu
9.	Gradsku upravu Kutina	prilazne rampe

Udruga invalida rada izradila je prije nekoliko godina „Vodič kroz Kutinu“ koji je sadržavao upravo ona ključna mjesta koja je trebalo građevinski riješiti i prilagoditi.

Izvor: Sisačko-moslavačka županija, 2019. godina

Privitak br. 71. – Osiguravanje pristupačnosti na području Grada Vukovara i Grada Otoka

Grad	Prilagodba	Sredstva utrošena iz proračuna grada
Grad Vukovar	ulici Dunavska izgrađen je pristup od javne površine do ulaza u višestambenu zgradu	35.000,00 kuna
	u Ulici Hrvatskog zrakoplovstva izgradnja 4 parkirališnih mjesta	41.000,00 kuna

	Ulica Oljanica-izgradnja 6 parkirališnih mjesta i taktalna polja upozorenja za osobe s invaliditetom	63.000,00 kuna 3.000,00 kuna
Grad Otok	izgradnja 5 ribičkih platformi u za osobe s invaliditetom na odmorištu Čistine	43.250,19 kuna

Izvor: Vukovarsko-srijemska županija, 2019. godina

Privitak br. 72. - Osiguravanje pristupačnosti javnih površina, Grad Šibenik

Redni broj	Lokacija	Osigurana pristupačnost	Iznos utrošenih sredstava
1.	Gradska četvrt Meterize	invalidska rampa na javnoj površini - tlocrtne dimenzije 1,20m x 1,00m - pristup zgradi	1.200 kn
2.		Rampa za osobe s invaliditetom na javnoj površini - tlocrtne dimenzije 1,20 x 1,00m - pristup parkiralištu	1.500 kn,
3.		invalidska rampa tj. staza za invalidska kolica - tlocrtne dimenzije 1,20m x 45,00m - prilaz invalidskom parkirnom mjestu te pristup zgradi (isključivo za jednu osobu)	27.000,00 kn
4.		iskopi, tamponiranje te razastiranje materijala za izvedbu dva parkirna mjesta za osobe s invaliditetom	8.000,00 kn
5.	Otok Zlarin	izrada rukohvata za osobe s invaliditetom na rampi - ulaz u more - duljina l=10m	7.000,00 kn
6.	Gradska četvrt Šubićevac	izrada rukohvata za osobe s invaliditetom na javnoj površini - duljina l=13m	4.000,00 kn
7.	Gradska četvrt Brodarica	izrada rampe za osobe s invaliditetom i rampe za motorna vozila - tlocrtne dimenzije 4,00m x 3,0 0m	3.000,00
8.	Gradska četvrt Vidici	ugradnja bočnog rukohvata na stepeništu u duljini od 30 m	4.800,00 kn
9.	U sklopu Aglomeracije Vodovod Šibenik napravljeni su radovi koji su bili privremeni za osobe s invaliditetom jer su se postojeći dijelovi grada zagradili ogradama u vrijeme trajanja postupka Aglomeracije		15.000,00 kn

Izvor: izvješće Šibensko-kninska županija, 2019. godina

Privitak br. 73. - Osiguravanje pristupačnosti u školama Splitsko-dalmatinske županije

R. br.	Škola	Utrošena sredstva
1.	II Gimnazija Split	9.375,00 kn
2.	OŠ 1.listopada 1942, Čišla	121.463,75 kn
3.	OŠ Josip Vergilije Perić, Imotski	67.783,75 kn
4.	OŠ Ostrog, Kaštel Lukšić	9.026,25 kn
5.	OŠ Komiza	118.750,00 kn
6.	OŠ Lučac, Split – ugradnja dizala	363.067,56 kuna
7.	OŠ Lučac, Split – dvije pristupne rampe	198.290,93 kuna

Izvor: izvješće Splitsko-dalmatinska županija, 2019. godina

Tablica br. 1. – pristupačnost stajališta u tramvajskom i autobusnom prijevozu, Osijek

Prilagodba javnog tramvajskog prijevoza, Grad Osijek			
Tramvajska linija	Broj stajališta	Osigurana pristupačnost	Taktilne površine
Ukupan broj stajališta na linijama 1 i 2	71		Sva tramvajska stajališta su bez taktilnih površina
Tramvajska linija 1 i 2	22 stajališta	nemaju perone	
Tramvajska linija 2	12 stajališta	imaju perone i rampe do perona, te su adekvatne visine	
Tramvajska linija 1 (Z. Polje-Višnjevac)	14 stajališta	imaju adekvatne perone i rampe	
Prilagodba javnog autobusnog prijevoza, Grad Osijek			
Ukupan broj autobusnih stajališta	102		Sva autobusna stajališta su bez taktilnih površina.
	3	peroni adekvatne visine i pristupnim rampama do perona	
	31	nemaju perone i u ravnini su s autobusnim stajalištima	
	68	imaju perone raznih visina	

Pristupačnost, dostupnost prostora i objekata trgovačkog društva Gradski prijevoz putnika d.o.o. za osobe s invaliditetom razvija se i kroz Idejno rješenje nove Remize u skladu s propisima vezanim za pristupačnost. Ukupno je 13 zaposlenih osoba s invaliditetom u trgovačkom društvu. U Gradskom prijevozu putnika na snazi je Pravilnik o obavljanju službe u autobusnom i tramvajskom prometu, koji detaljno opisuje protokol na koji način prometno osoblje pomaže u postupku prijema osoba s invaliditetom u vozila.

Tablica br. 2 - Broj cestovnih prijevoznih sredstava (autobusa) prilagođenih osobama s invaliditetom, Grad Osijek

Cestovna prijevozna sredstva	količina	Broj rampi	Broj mjesta za kolica	Broj mjesta za osobe s invaliditetom
MAN A76	3 kom	1	1	1
MAN A78	2 kom	1	1	6
MAN A21	10 kom	1	1	8
MAN A21	12 kom	1	1	10

Nabavljeni autobusi su niskopodni, nemaju stepenice na ulazu, opremljeni su tipkama za najavu ulaska osoba s invaliditetom na vratima i ispred vrata, imaju platformu za ulaz invalidskih kolica, prva sjedala do vozača na lijevoj i desnoj strani budu proširena sjedala za osobe s invaliditetom (1 1/2 sjedalo), imaju specijalno prilagođen prostor za osobe s invaliditetom, a istima da bude omogućen i nesmetan pristup s autobusne stanice u vozilo na svim ulazima. Ujedno u autobusima postoje posebna mjesta na koja je moguće priključiti kolica osoba s invaliditetom.

***Izvor:** izvješće Osječko-baranjska županija, 2019. godina*

Udruga	Usluga	Iznos utrošenih sredstava iz proračuna Primorsko-goranske županije u 2019. godini
Županijska udruga osoba s cerebralnom i dječjom paralizom	Sufinanciranje troškova prijevoza specijalnim kombi-vozilom iz riječkog prstena u gradski centar	20.000,00 kn
	financirana nabava specijalnog kombi-vozila	305.000,00 kn
Udruga oboljelih od mišićne distrofije	sufinancirani troškovi prijevoza osoba s invaliditetom	30.000,00 kn
UKUPNO:		355.000,00 kn

Primorsko-goranska županija izvještava i da su u gradu Crikvenici postavljene tri nove nadstrešnice na autobusnim postajama pristupačnim osobama s invaliditetom za što je utrošeno 87.350,00 kn. Općina Viškovo osigurala je sredstva za besplatan prijevoz specijaliziranim vozilom - kombijem za osobe s invaliditetom donjih ekstremiteta te prijevoz specijaliziranim vozilom za djecu sa teškoćama u razvoju, od kuće do škole/vrtića i natrag, za što je utrošeno 59.583,00 kn.

Izvor: Primorsko-goranska županija, 2019. godine

Privitak br. 76. – Pristupačnost javnog prijevoza osobama s invaliditetom, Grad Rijeka

Vrsta usluge	Broj osoba s invaliditetom koje su koristile uslugu u 2019. godini	Financijska sredstva utrošena iz proračuna Grada Rijeke u 2019. godini
potpuno besplatan javni gradski i prigradski linijski prijevoz autobusima	735	353.000,00 kuna
posebni linijski prijevoz osoba s invaliditetom specijalno prilagođenim kombi vozilom (minibus).	448	626.000,00 kuna
udrugama, koje okupljaju ili su usmjerene na zaštitu osoba s invaliditetom, osim financiranja usluge prijevoza, pružena i financijska pomoć za nabavu specijalnih kombi vozila za prijevoz svojih članova	86	320.000,00 kuna
UKUPNO	1269	1.299.000,00 kuna

Prijevoz se osobama s invaliditetom osigurava ovisno o vrsti ili stupnju invaliditeta, a u svrhu osiguravanja prijevoza Grad Rijeka osigurao je i sredstva udrugama osoba s invaliditetom.

Izvor: Primorsko-goranska županija, 2019. godine

Privitak br. 77. – osiguravanje pristupačnosti javnog prometa na području Istarske županije

Županija/Grad/Općina	Osiguravanje pristupačnosti	Utrošena sredstva iz proračuna Županije/Gra da/Općine
Istarska županija	U sklopu projekta „Halo – trebam prijevoz“ pružaju se usluge prijevoza za osobe s invaliditetom kao dodatna	13.000,00 kn

	usluga obzirom na slabu prometnu povezanost kao i neprilagođenost prijevoznih sredstava.	
Grad Buje	izvršene sanacije, popravci i prilagodbe nogostupa i javnih površina	
Grad Pula	Grad Pula kontinuirano ulaže u parkirna mjesta, pristupačnost kolodvorima i mjestima javnog prijevoza te nabavi prijevoznih sredstava javnog prometa prilagođenih osobama s invaliditetom. U 2019. godini sva kupljena sredstva javnog prijevoza prilagođena su osobama s invaliditetom.	
	U sklopu održavanja komunalne infrastrukture u 2019. godini izrađene rampe za savladavanje arhitektonskih barijera na pješačkim prijelazima i to ukupno 100 rampi u 20 ulica (Gajeva ulica, Marulićeva ulica, Pazinska ulica, Stiglicheva ulica, Rizzijeva ulica, Flavijevska ulica, Trinajstićeva ulica, Keršovanijeva ulica, Trščanska ulica, Krležina ulica, Scalierovoj ulici Amfiteatarskoj ulici, Ulici 119. brigade, Ulici V. Jože, Kochova ulica, Ulica Grada Graza, Gupčeva ulica, na rotoru Ceste Prekomorskih brigada i Rizzijeve ulice, Koparska ulica, Bečka ulica)	
Grad Rovinj	Osigurava osobama s invaliditetom prijevoz kombi vozilom za odlazak u Pulu	86.212,65 kn
	Izvršena je rekonstrukcija i izgradnja 18 prilaza nogostupima.	
Grad Poreč	Na prometnicama je izvedeno 58 rampi	ukupna vrijednost izvedenih radova je 161.375,00 kn
	Izvršena je rekonstrukcija dijela šetnice Obala dr. Ante Šonje u sklopu EU projekta „USEFULL“ koji je imao za cilj prilagođavanje pješačkih površina osobama smanjene pokretljivosti.	ukupna vrijednost izvedenih radova je 354.750,00 kn
	Izrađen je spoj pješačkih komunikacija između rotora „Parens“ i staze koja vodi prema Domu za starije i nemoćne osobe.	ukupna vrijednost radova iznosila je 149.187,00 kn

Općina Cerovlje	osiguravanjem dijela financijskih sredstava udruzi omogućila članovima prijevoz vlastitim kombi vozilom koje je prilagođeno za prijevoz osoba s invaliditetom, u svrhu prevladavanja barijera nastalih slabom ili nepostojećom prometnom povezanosti područja s kojeg dolaze članovi	
-----------------	--	--

Izvor: Istarska županija, 2019. godina

Privitak br. 78. - Pristupačnost – Grad Zagreb

Tablica br. 1. - Izvedeni radovi u Gradu Zagrebu tokom 2019. godine za osiguranje pristupačnosti

Redni broj	Izvedeni radovi za osiguranje pristupačnosti	Utrošena sredstva
1.	Izrada izmjene i dopune glavnog projekta za rekonstrukciju pothodnika u Aleji grada Bolog-ne – Stenjevec - izgradnja vertikalno podiznih platformi u zatvorenom oknu (potrebno nakon obustave radova zbog pronađenih instalacija HEP-a)	132.500,00 kn
2.	Rekonstrukcija pothodnika u Aleji grada Bologne – Stenjevec - izgradnja vertikalno podiznih platformi u zatvorenom oknu	6.981.529,46 kn
3.	Izrada glavnog i izvedbenog projekta rekonstrukcije pothodnika na raskrižju Avenije Dubrovnik i Ulice SR Njemačke – osiguranje pristupačnosti pothodnika osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti izgradnjom vertikalno podiznih platformi/dizala	428.750,00 kn
4.	Rekonstrukcija pothodnika na raskrižju Avenije Dubrovnik i Ulice SR Njemačke – osigura-nje pristupačnosti pothodnika osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti izgradnjom vertikalno podiznih platformi/dizala	8.577.475,00 kn
5.	Pothodnik između naselja Utrine i Zapruđe - izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukci-ju pothodnika s prilagodbom pothodnika osobama s invaliditetom izgradnjom vertikalno po-diznih platformi u zatvorenom oknu	236.250,00 kn
6.	Pothodnik kod naselja Savski gaj - izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukciju pothod-nika s prilagodbom pothodnika osobama s invaliditetom izgradnjom vertikalno podiznih plat-formi u zatvorenom oknu	208.125,00 kn
7.	Pothodnik Zagrebački velesajam – Siget izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukciju pothodnika s prilagodbom pothodnika osobama s invaliditetom izgradnjom vertikalno podiz-nih platformi u zatvorenom oknu	154.320,97 kn
8.	Pothodnik kod naselja Sopot - izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukciju pothodnika s prilagodbom pothodnika osobama s invaliditetom izgradnjom vertikalno podiznih platformi u zatvorenom oknu	168.750,00 kn
9.	Pothodnik kod naselja Trnsko - izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukciju pothodnika s prilagodbom pothodnika osobama s invaliditetom izgradnjom vertikalno podiznih platformi u zatvorenom oknu	154.320,97 kn
Za navedene aktivnosti u 2019. godini utrošena su sredstva u iznosu		17.042.021,40 kn

Projektom „ITU - Modernizacija pješačkih pothodnika povezanih s javnim prijevozom na području Grada Zagreba“, je obuhvaćena rekonstrukcija/modernizacija i opremanje pothodnika na 8 lokacija na području grada Zagreba te izrada projektno-tehničke dokumentacije za radove na rekonstrukciji/modernizaciji na još 9 pothodnika povezanih s javnim gradskim prijevozom.

***Izvor:** Izvješće Grada Zagreba, 2019. godine*

Tablica br. 2. - Lokacije ugrađenih signalizatora za slijepe i slabovidne osobe u Gradu Zagrebu

Lokacije ugrađenih signalizatora za slijepe i slabovidne osobe u Gradu Zagrebu	
1.	Heinzelova – Ulica grada Vukovara
2.	Žerjavićeva – Gundulićeva
3.	Frankopanska – Varšavska – Dalmatinska
4.	Getaldićeva – Ulica grada Gospića
5.	Čavićeva ulica – Ulica grada Gospića
6.	Remetinečka – Remetinečki gaj – Naletilićeva – Karlovačka
7.	Gospodska – Bolnička

Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet – Sektor za ceste, na zahtjev Udruge slijepih Zagreb prema dogovorenoj listi prioriternih lokacija, s ciljem poboljšanja prometne situacije i olakšavanja kretanja slijepih i slabovidnih osoba na području grada Zagreba, na osnovi članka 5. Odluke o uređenju prometa (Službeni glasnik Grada Zagreba 21/14 , 9/15 i 20/18), vrši kontinuirano ugrađivanje zvučnih signalizatora za slijepe i slabovidne osobe na semaforiziranim raskrižjima u Gradu Zagrebu. Prilikom ugradnje opreme za zvučnu signalizaciju za slijepe i slabovidne osobe, namještena jačina zvuka tijekom predviđenih vremenskih perioda (dnevni, večernji i noćni) usklađena je s trenutnom zakonskom regulativom (Zakon o zaštiti od buke NN 30/09, 55/13, 153/13, 41/16 i 114/18, te pripadajući pod zakonski akti).

***Izvor:** Izvješće Grada Zagreba, 2019. godine*

Tablici br. 3.- Lokacije radova Sektora za ceste Grada Zagreba za osiguranje pristupačnosti u 2019. godini

Redni broj	Lokacije radova Sektora za ceste Grada Zagreba za osiguranje pristupačnosti
1.	izgradnja tramvajskih stajališta na dijelu tramvajske pruge od Mihaljevca do Dolja (izlazna stanica kod okretišta Mihaljevac, obostrano stajalište Gračanske stube, obostrano stajalište Gračanski Mihaljevac, obostrano stajalište Gračani)
2.	izgradnja autobusnog stajališta u Medarskoj ulici
3.	izgradnja autobusnog okretišta Mikulići
4.	rekonstrukcija autobusnog stajališta na Aveniji Većeslava Holjevca
5.	izgradnja autobusnog stajališta u Tišinskoj ulici
Ukupno je u 2019. godini utrošeno 118.900,00 kn	

Kroz projekt poboljšanja uvjeta za kretanje slijepih i slabovidnih osoba na području gradskih četvrti Gornji grad – Medveščak i Donji grad izvršena je analiza postojećeg stanja i potrebite lokacije koje su definirane u suradnji s Udrugom slijepih Zagreb i nadležnim gradskim tijelima. Obuhvaćene su važnije institucije na navedenom području, kao što su sudovi, škole, zdravstvene ustanove, stajališta javnog gradskog prijevoza i druge institucije od javnog značaja.

***Izvor:** Izvješće Grada Zagreba, 2019. godine*

Tablica br. 4. - Izvedeni radovi spuštanja rubnjaka u 2019. godini Sektora za ceste Grada Zagreba

Redni broj	Izvedeni radovi u 2019. godini Sektora za ceste Grada Zagreba – spuštanje rubnjaka
1.	rekonstrukcija Odvojka Popovečke ulice kod kbr.58
2.	izgradnja nogostupa u ulici Šestinski vijenac
3.	izvanredno održavanje Trsatske i dijela Grobničke ulice
4.	izgradnja pristupne prometnice odvojak Sortine ulice
5.	rekonstrukcija Turopoljske ulice
6.	rekonstrukcija Miramarske ulice od kbr. 87 do kbr. 107
7.	rekonstrukcija raskrižja ulice Vrbje i Odakove ulice te izgradnja prometnice produžene ulice Vrbje do buduće Vrapčanske
8.	izvanredno održavanje Grižanske ulice
9.	izvanredno održavanje Veslačke ulice
10.	izvanredno održavanje mosta u ulici Andela Nuića

Upuštanje rubnjaka izvršava se temeljem Pravilnika o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (Narodne novine 78/13) tijekom održavanja, rekonstrukcije ili izgradnje novih prometnica. Vijeća gradskih četvrti iz troškova malih komunalnih akcija upuštaju rubnjake na postojećim obilježenim pješačkim prijelazima.

Izvor: Izvješće Grada Zagreba, 2019. godine

Privitak br. 79. – Splitsko-dalmatinska županija sufinancira Ustanovu DES u svrhu zapošljavanja osoba s invaliditetom

R.br.	Splitsko-dalmatinska županija	Ustanova DES	IZNOS
1.		Subvencije opravdanih troškova plaća osoba s invaliditetom	
2.	Subvencije za nadoknadu dodatnih troškova zapošljavanja radnika s invaliditetom	troškove prilagodbe poslovnih prostora troškove zapošljavanja osoblja za vrijeme utrošeno za pomoć radnicima s invaliditetom troškove prilagodbe ili nabave opreme, odnosno nabave i provjere računalnih programa koje koriste radnici s invaliditetom, uključujući prilagođenu ili pomoćnu tehnološku opremu troškove izgradnje ili širenja ustanove i ugradnje opreme troškovi administracije i prijevoza koji su izravna posljedica zapošljavanja radnika s invaliditetom	2.250.000.000,00 kn

Izvor: Tablica izrađena na temelju izvješća Splitsko-dalmatinske županije, 2019.

Privitak br. 80. - Aktivnosti provedene u 2019. godini u području profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom – Grad Zagreb

Redni broj	Aktivnosti provedene u 2019. godini u području profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom – Grad Zagreb
1.	XXIV. hrvatski simpozij osoba s invaliditetom s međunarodnim sudjelovanjem- Konvencija UN – a o pravima osoba s invaliditetom - globalni ciljevi održivog razvoja do 2030., zapošljavanje na otvorenom tržištu rada i usluge osobnih pomagača. – 200 polaznika

2.	15 međunarodni stručni skup o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, Udruga ustanova, drugih pravnih osoba i građana koji provode profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom Hrvatske – OSVIT
3.	“Put do održivog zapošljavanja osoba s invaliditetom” u organizaciji Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (ZOSI) i Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske (SOIH).
4.	Zagreb Connect 2019. - Program pomaže startupovima u fazi razvoja inovativnih proizvoda te širenja poslovanja na postojeća i nova tržišta, pružajući intenzivnu edukacijsku, mentorsku, promocijsku, infrastrukturnu, a najboljim timovima i financijsku podršku.
5.	Radionica “Izazovi zapošljavanja osoba s invaliditetom i kako ih prevladati - poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom koje imaju otežani pristup tržištu rada” u organizaciji Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom i Hrvatske udruge poslodavaca
6.	URIHO „Model aktivacije dugotrajno nezaposlenih osoba s invaliditetom kroz razvoj i provedbu prilagođenih programa osposobljavanja i radnog treninga“
7.	Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba - EU Projekt “Jačanje kompetencija osoba s invaliditetom u svrhu prevladavanja socijalne isključenosti i povećanja zapošljivosti”
8.	EU Projekt „Korak prema uspjehu” u okviru natječaja „Podrška društvenom uključivanju i zapošljavanju marginaliziranih skupina“
9.	PROJEKT ZgAktiv – znanjem i partnerstvom do posla
10.	ESF Projekt „Jačanje kapaciteta osoba s invaliditetom za tržište rada -ActivOSI”.
11.	EU Projekt „Ukusna dijetetika“
12.	EU Projekt Videatur – CENTAR KREATIVNIH INDUSTRIJA
13.	EU Projekt „Integracija nezaposlenih gluhih žena na tržištu rada“ – Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba.

Izvor: Izvješće Grada Zagreba, 2019. godine

Privitak br. 81. – Sufinancirani Programi/ Projekti /Skloništa za žrtve nasilja u obitelji

Županija / Općina / Grad	Sklonište / Program /Projekt	Utrošena sredstva u 2019. godini
Splitsko-dalmatinska županija i Grad Split*	programe zaštite od nasilja i zlostavljanja (Caritas Nadbiskupije Split)	90.000,00 kn
Primorsko-goranska županija	Skloništa za žene i djecu žrtve nasilja	60.000,00 kn
	Ustanove (doma) za žene i djecu žrtve nasilja	100.000,00 kn
	Savjetovališta za žrtve nasilja (sos telefona)	40.000,00 kn
Grad Rijeka	Skloništa za žene i djecu žrtve nasilja	200.000,00 kn
	Savjetovališta za žrtve nasilja (sos telefona)	20.000,00 kn
	projekt „osnažena-prevencija i suzbijanje nasilja u obitelji“ Centra za participaciju žena u društvenom životu	10.000,00 kuna
Vukovarsko-srijemska županija **	Skloništa za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja (financiranje plaća djelatnika)	275.000,00 kn
Grad Rovinj	Financira rad Sigurne kuće Istra i	

	organizira Gradsko psihološko savjetovalište za brak, obitelj i mlade	
Grad Pula	Sigurna kuća Istra	240.000,00 kn
Grad Poreč	Sigurna kuća Istra „Pomoć ženama i djeci žrtvama obiteljskog nasilja“	80.000,00 kn
	Centar za građanske inicijative Poreč za realizaciju projekta „Pružanje besplatne pravne pomoći“	15.870,00 kn.
Varaždinska županija i Grad Varaždin ***	Dom za žrtve obiteljskog nasilja „Utočište Sveti Nikola“	143.826,64 kn

*Program se provodi temeljem ugovora sklopljenog između Caritasa Nadbiskupije Split, nadležnog ministarstva, Grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije obvezani su na financiranje programa „Sklonište za ženu i djecu-žrtve obiteljskog nasilja“.

** Sklonište se sufinancira temeljem Sporazuma o pomoći i suradnji sklopljenog između Vukovarsko-srijemske županije i Udruge B.a.b.e

*** Varaždinska županija sukladno odredbi čl. 5. Ugovora o prijenosu poslovnih udjela Doma za žrtve obiteljskog nasilja „Utočište Sveti Nikola“ od 8. kolovoza 2013. godine, Varaždinska županija i Grad Varaždin u obvezi su osigurati razliku sredstava za rad i funkcioniranje Doma iznad sredstava koja Dom ostvari svojim radom iz drugih izvora (Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku), u visini omjera poslovnih udjela, tj. po 50% svaki. Ukupni iznos sredstava koje predstavljaju obvezu vlasnika poslovnih udjela utvrđuje se godišnjim financijskim planom Doma, planiran je iznos od 150.000,00 kn, a sukladno stvarnim troškovima Doma, realiziran je iznos od 143.826,64 kn.

Dodatno, Vukovarsko-srijemska županija izvještava da je Općina Stari Jankolovci osigurala prostor u svom vlasništvu bez naknade Udruzi za podršku žrtvama i svjedocima u svrhu pružanja besplatne pravne pomoći. Općine i gradovi na području Splitsko-dalmatinske županije kontinuirano sufinanciraju rad udruga kod kojih je dostupno pravno savjetovanje (UOSIS, Društvo multiple skleroze Split, Udruga Anđeli, Bijeli krug Hrvatska, Domine). Istarska županija navodi da u Puli Udruga Korak po korak provodi CAP program koji se odnosi na sprječavanje nasilja nad djecom i mladima, a Centar za građanske inicijative provodi program Mladi za nenasilje i prihvaćanje različitosti.

Izvor: Tablica izrađena na temelju Izvješća županija, 2019.

Privitak br. 82. – Podizati razinu svijesti javnosti o pravima osoba s invaliditetom aktivnostima koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu i suzbijanju stereotipa i diskriminacije osoba s invaliditetom

Tablica br. 1. – Podizanje razine svijesti javnosti o pravima osoba s invaliditetom Istarska županija

Nositelj projekta i naziv	Osnovne značajke i rezultati	Sredstva iz Proračuna IŽ (u kn)
UDRUGA LOGOS MEDIA	Provođenje radionica „Djeca – prijatelji bijelog štapa“ s djecom u predškolskim ustanovama i osnovnim školama – provodimo ih kontinuirano diljem cijele Istarske županije – kako dođe nova generacija djece/učenika tako dogovaramo susrete s ravnateljima Dječjih vrtića/Osnovnih škola.	20.000,00
PROJEKT: „DJECA PRIJATELJI“	Provođenje radionica „Blind dinner – Večera u mraku“ za učenike osnovnih i srednjih škola – Tijekom 2018. godine počeli smo s	

BIJELOG ŠTAPA I 'BLIND DINNER“	ovim projektom i proveli 5 radionica. 2019. je bila puno bogatija s brojem održanih večera. Rezultati (povratne informacije učenika i njihovih učitelja/nastavnika) su veoma pozitivni.	
DOM ZA ODRASLE OSOBE „VILA MARIA“ PULA PROJEKT: „DJECA SLIKOM DO VILE MARIJE“	Dom za odrasle osobe „Vila Maria“ Pula nastavio je sa provođenjem višegodišnjeg projekta koji doprinosi jačanju socijalne interakcije ustanove/korisnika s lokalnom zajednicom. U sklopu projekta održane su keramičke i kreativne radionice edukativnog karaktera; izložba svih radova iz 2019. godine pod nazivom "Vile i vilenjaci"; radionice/izleti/susreti na kojima su sudjelovali korisnici i djeca; povodom Uskrsa, eko radionice, briga o životinjama, kulinarske radionice. Ciljevi projekta su: uklanjanje predrasuda prema osobama s mentalnim oštećenjem; poticanje međugeneracijske solidarnosti; socijalna interakcija korisnika; razvijanje socijalne osjetljivosti mladih prema osobama s invaliditetom; razvijanje volonterskog duha; poboljšanje kvalitete života; suradnja sa lokalnom zajednicom. Sudionici projekta su djeca predškolske dobi i odgajatelji dječjeg vrtića Oblutak iz Pule, učenici i profesori osnovnih i srednjih škola te osobe s mentalnim oštećenjem smještene u Domu. U projektu sudjeluje 35-40 osoba s mentalnim oštećenjem.	15.000,00
UKUPNO		35.000,00

Dodatno, Grad Poreč izvještava da je u edukaciju Zdravo urbano planiranje u 2019. godini bilo uključeno 60 stručnjaka. Realizirano je 5 radio emisija, te 10 sastanaka multidisciplinarnih stručnih timova s tematikom usmjerenom osobama s invaliditetom.

Izvor: Istarska županija, 2019. godine

Tablica br. 2. – Podizanje razine svijesti javnosti o pravima osoba s invaliditetom Grad Zagreb

Grad/Udruga	Projekti /programi	Sredstva gradskog proračuna
Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom	projekt Društva tjelesnih invalida pod nazivom 18. Festival jednakih mogućnosti (18. F=M). Cilj festivala je doprinijeti promicanju kreativnih sposobnosti i umjetničkih vrijednosti osoba s invaliditetom.	110.000,00 kn
	Kroz organizaciju manifestacije „Tjedan udruga“ te obilježavanje Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, redovito promiče pozitivnu sliku o osobama s invaliditetom i njihovim postignućima u različitim aspektima društvenog djelovanja.	
	U 2019. godini razvijen je novi online servis Grada Zagreba, pod nazivom Pristupačni Zagreb koji pruža informacije o pristupačnosti raznim objektima iz javnog, privatnog i civilnog sektora. Prototip servisa razvijen je u sklopu Hackathona Pristupačni Zagreb, kojeg je organizirao Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom u suradnji sa Zagrebačkim inovacijskim centrom, u travnju 2019. godine. Specifičnost servisa	79.550,00 kn

	Pristupačni Zagreb je što nudi svojim sugrađanima s invaliditetom jedan nov način pristupu informacijama, ali i aktivno sudjelovanje u važnom aspektu njihovog života – osiguravanju pristupačnosti i mobilnosti. Trenutno je u bazi otprilike 2500 objekata te se broj objekata planira povećati u budućnosti. Pristupačnost je podijeljena na tri razine, pristup objektu, ulaz u objekt i unutrašnjost objekta. Servis je podijeljen na osam kategorija koje uključuju kulturu, obrazovanje, sport, ugostiteljstvo, upravu, usluge, socijalnu skrb i zdravstvo. Servis je dostupan na stranici https://pristupacni.zagreb.hr te na Google PlayStoreu.	
Grad Zagreb i Povjerenstvo Grada Zagreba za demenciju	U sklopu javnozdravstvene akcije „Dani demencije” organizirali su Okrugli stol “Razgovarajmo o demenciji – prekinimo stigmę”. Okrugli stol je doprinos Grada Zagreba projektnim aktivnostima EU projekta “Improving Dementia Care in the Danube Region” (INDEED).	
Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom	U 2019. godini temeljem Javnog poziva za dodjelu potpora male vrijednosti za sufinanciranje proizvodnje i objave programskih sadržaja u elektroničkim publikacijama za 2019. god. URIHO je ostvario sredstva iz gradskog proračuna. IN Portal jedinstveni je medijski projekt u ovom dijelu Europe, kojeg je Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom pokrenula 2013. god. kao prvi News portal za osobe s invaliditetom u Hrvatskoj, a i jedan od prvih takvih medija u svijetu. Portal objavljuje i vijesti iz politike, sporta, kulture, medicine i znanosti, dakle bavi se i temama koje definiraju suvremeni svijet, a 2019. godini tjedno su objavljivane i redovite kolumne. U 2019. godini IN Portal objavljavao je u prosjeku 10 članaka dnevno (radnim danom). S obzirom na vrlo usku ciljanu skupinu, s oko 4.000 klikova dnevno.	30.000,00 kn
	Međunarodni dan osoba s invaliditetom i dan Ustanove za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (URIHO), obilježen je tradicionalno u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog. Program svečanog obilježavanja činili su izložba radova kreativnih radionica, Okrugli stol na temu „Alzheimer i osobe s invaliditetom”, svečani koncert i dodjela povelje Ivančica – priznanja koje ustanova dodjeljuje zaslužnim institucijama i osobama.	
Centar Silver	Tijekom 2019. godine nastavio je uspješnu suradnju s medijima kroz gostovanja i intervju u cilju promocije pozitivne slike osoba s invaliditetom i upoznavanja javnosti s programima Centra. Realizirano je dvadesetak objava u medijima (tv, radio emisije, članci u elektronskim i tiskanim medijima).	
Hrvatski savez udruga mladih i studenata s invaliditetom SUMSI i Radio Student	Uz financijsku podršku Grada Zagreba provode program „Hodalica“ - emisija za mlade i studente s invaliditetom. U 2019. god. bilo je 36 emisija, a procjena je da je bilo oko 6.000 slušatelja te oko 600 korisnika koji su se uključili u neku od spomenutih aktivnosti, a 33 ih je svoje aktivnosti prezentiralo u emisiji.	10.000,00 kn

Hrvatski savez udruga za mlade studente s invaliditetom SUMSI	u sklopu projekta „Iskustvom i znanjem do jednakosti“, koji je sufinancirao Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, proveo je 12 predavanja u šest škola partnera, s ciljem povećanja znanja i razumijevanja invaliditeta od strane učenika osnovnih škola u Gradu Zagrebu. Obuhvaćeno je 450 korisnika.	20.000,00 kn
Udruga Manda – film i riječ	U sklopu projekta „Prepreke su u našim glavama“, koji je sufinancirao Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, snimila je film s ciljem senzibiliziranja djece i odraslih prema gluhooslijepim osobama. Projektom je obuhvaćeno 25 učenika koji su sudjelovali u pripremnom dijelu snimanja filma i na okruglom stolu, dok je snimljeni film pogledalo 200-tinjak učenika i odraslih	10.000,00 kn
Udruga slijepih Zagreb	organizirala je posjete osnovnim i srednjim školama (4 škole) te dječjim vrtićima (2 vrtića) i održala radionice na teme kako pristupiti slijepoj osobi, kako voditi slijepu osobu, te su prisutne upoznali s Brailleovim pismom	
Hrvatski savez udruga invalida rada	U sklopu projekta „Informirani, osviješteni, autonomni“, proveo je niz aktivnosti (okrugli stol, predavanje, izrada brošure) s ciljem promicanja prava na informaciju i kvalitetnu komunikaciju, promicanja zdravstvene zaštite osoba s invaliditetom, univerzalne pristupačnosti (komunikacijska, arhitektonska, socijalna), senzibilizacije šire javnosti i podizanja razine svijesti o osobama s invaliditetom te s ciljem uklanjanja predrasuda prema osobama s invaliditetom. Projektom je obuhvaćeno 120 korisnika.	
Savez udruga za autizam Hrvatske	U sklopu aktivnosti obilježavanja Svjetskog dana svjesnosti o autizmu 2019., koju je sufinancirao Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, organizirao je okrugli stol pod nazivom „40 godina Saveza, 40 godina autizma u Hrvatskoj“. Okupljeni su imali priliku iznijeti svoje viđenje rješavanja problematike osoba s autizmom i njihovih obitelji te je istaknuta potreba sustavnog i multi resornog rješavanja problema autizma u Hrvatskoj	10.000,00 kn
	U sklopu javnozdravstvene akcije „Dani demencije“ koju su organizirali Grad Zagreb i Povjerenstvo Grada Zagreba za demenciju, održan je i Okrugli stol „Razgovarajmo o demenciji – prekinimo stigmatu“. Okrugli stol je doprinos Grada Zagreba projektnim aktivnostima EU projekta „Improving Dementia Care in the Danube Region“ (INDEED).	
Hrvatskog saveza udruga osoba s intelektualnim teškoćama	Pod pokroviteljstvom i uz financijsku potporu Grada Zagreba obilježen je Nacionalni dan osoba s intelektualnim oštećenjima pod nazivom „Stavi naočale-promijeni pogled“ u organizaciji Hrvatskog saveza udruga osoba s intelektualnim teškoćama	15.000,00 kn
Udruga osoba s amputacijom udova Grada Zagreba i Zagrebačke županije	obilježila je Međunarodni dan osoba s invaliditetom održavanjem panela na temu Inovacije u protetici i rehabilitaciji osoba s amputacijom udova. Također, prigodom obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, u Gradskoj skupštini Grada Zagreba održan je tradicionalni svečani prijem za predstavnike udruga osoba s invaliditetom	3.618,58 kn

CeDePe - Društvo osoba s cerebralnom i dječjom paralizom	obilježilo je Nacionalni dan osoba s cerebralnom paralizom u podružnici Novi Jelkovec.	
Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba	Povodom Međunarodnog dana gluhih, organizirao je proslavu u Gradu mladih kojoj su prisustvovali predstavnici Grada Zagreba.	
Udruga invalida rada Zagreba	obilježila je Nacionalni dan invalida rada, bogatim programom pod nazivom 'Upoznajmo se'. Ovom prigodom otvorena je izložba fotografija „Lunjalica“, promovirana je brošura „Znanje je moć!“ o pravima invalida rada iz sustava mirovinskog osiguranja i podzakonskih akata te je održana kreativno - likovna radionica „Oživimo staklo“.	
Udruga slijepih Zagreb	Povodom obilježavanja Međunarodnog dana bijelog štapa, u klupskim prostorijama Udruge slijepih Zagreb, održano je tradicionalno druženje predsjednika Gradske skupštine Grada Zagreba, gradskih zastupnika, predstavnika gradskih ureda Grada Zagreba, predstavnika Zagrebačke županije te članova udruge. Nadalje, Udruga slijepih Zagreb Međunarodni dan bijelog štapa je obilježila pješačenjem članova, volontera i suradnika na Sljeme (69 sudionika).	
UKUPNO:		288.168,58 kn

Izvor: Grad Zagreb, 2019. godine

Privitak br. 83. – Pristupačnost kulturnih ustanova grada Šibenika

Kulturna ustanova	pristupačnost	pomagala za osobe s invaliditetom
Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“	prilagođen pristup knjižnici	računalo za slijepe i slabovidne osobe
		reproduktor za čitanje zvučnih knjiga
		zvučne knjige
		taktilne slikovnice
		knjige na Brailleovu pismu
Muzej grada Šibenika	prilagođen pristup i ugrađenu platformu za prijevoz osoba sa invaliditetom za razgledavanje Stalnog postava i pomagala	- laptop, glasovna jedinica i čitač ekrana za slijepe i slabovidne osobe
		- oprema za 3D printanje za potrebe održavanja taktilne izložbe za slijepe i slabovidne
		- taktilne ploče za slijepe koje će se postaviti na 6 arheoloških lokaliteta
		- induktivne petlje za gluhe i nagluhe osobe (postavljene u 3 prostorije muzeja)
		- brošure na brailleovom pismu
		Civitas Sacra - Interpretacijski centar katedrale sv. Jakova ima prilagođen pristup za osobe s invaliditetom.

Izvor: Tablica izrađena temeljem izvješća Šibensko-kninske županija, 2019. godina

Privitak br. 84. – Pristupačnost kulturnih ustanova kojima je osnivač Grad Osijek

Kulturna ustanova	Pristupačnost
Dječje kazalište Branka Mihaljevića u Osijeku	Na ulazu u kazalište tj. u foyer ima rampu za osobe u invalidskim kolicima kao i rampu kod ulaza u gledalište. Zbog starosti zgrade rampa nije pod nagibom koji u potpunosti zadovoljava uvijete te su djelatnici kazališta u svakom trenutku spremni pomoći. Na kazališne predstave dolazi mlađa publika čiji se posjet unaprijed najavljuje, kazalište zaduži svoje biljeterke da budu na usluzi djeci s teškoćama u razvoju prilikom dolaska i odlaska iz kazališta.
Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku	Zgradi je izgrađena 1907. godine. Osobama s invaliditetom osigurana je mobilna rampa koja im omogućava ulazak u foyer i u parter kazališta. Ove godine kazalište planira krenuti u potpunu obnovu i rekonstrukciju, a prilikom izrade projektne dokumentacije vodilo se računa o osobama s invaliditetom te se planira izgraditi dizalo.
Gradske galerije Osijek	Nalazi se u osječkoj Tvrdi. Galerijski prostor je na prizemlju te ima manje stepenice pri ulasku u prostor galerije. Problem se rješava mobilnom rampom i uz pomoć biljeterki. U prostorijama Gradskih galerija Osijek odvijaju se svečane dodjele Ugovora o sufinanciranju programa udruga iz Proračuna Grada Osijeka te koje dodjeljuje Grad Osijek udrugama osoba s invaliditetom te se za tu prigodu prostorije prilagođavaju njihovim članovima.
Kulturni centar Osijek	Zgrada je još u izgradnji, a završetak prve faze radova predviđa se u 2020. godini pri čemu će se voditi računa da zgrada bude pristupačna i osobama s invaliditetom u obliku rampi i dizala. U prizemlju zgrade, bit će sanitarni čvor za osobe s invaliditetom

Prilikom organizacije kulturnih manifestacija u organizaciji i produkciji Grada Osijeka - Osječko ljetno kulture, Kazališni maraton i Koncertni ciklus Grada, Grad Osijek vodi računa o potrebama osoba s invaliditetom.

Izvor: Tablica je izrađena na temelju izvješća Osječko-baranjske županije, 2019. godine

Privitak br. 84. a - Sufinanciranje Udruga na području Općine Drenovci

Udruga na području općine Drenovci	dodijeljeni iznos
Kud „Ogranak seljačke sloge Drenovci“	50.000,00 kn
Kud „Sava“ Račinovci	28.000,00kn
Kud „Josip Kozarac“ Posavski Podgajci	37.000,00 kn
Udruga Čuvarice	6.000,00 kn

Izvor: Tablica izrađena na temelju Izvješća Vukovarsko-srijemske županije, 2019. godine

Privitak br. 85. - Projekt Kultajmo u Šibeniku - program razvoja civilnog sektora kroz aktivnosti u kulturi koji se provodi od 2018. godine

Kulturna ustanova	Partneri	Projekt	Ukupna vrijednost projekta	U okviru projekta nabavljeno
Muzej grad Šibenika	Grad Šibenik	Kultajmo u Šibeniku	797.757,40 kn	laptop, glasovna jedinica i čitač ekrana za slijepe i slabovidne osobe

	Fotoklub Šibenik Udruga mladih „Mladi u EU“ Udruga slijepih Županije Šibensko- kninske			- oprema za 3D printanje za potrebe održavanja taktilne izložbe za slijepe i slabovidne
				- taktilne ploče za slijepe koje će se postaviti na 6 arheoloških lokaliteta
				- induktivne petlje za gluhe i nagluhe osobe (postavljene u 3 prostorije muzeja)
				- brošure na brailleovom pismu (sve navedeno u ukupnoj vrijednosti od 225.488,47 kn)
				U okviru programa ugovoreno: angažman videćeg pratitelja za potrebe slijepih i slabovidnih i organizirani poludnevni izleti na 4 arheološka lokaliteta za slijepe i slabovidne osobe

Izvor: Tablica izrađena na temelju izvješća Šibensko-kninske županije, 2019. godine

Privitak br. 86. – Su/financiranje programa Udruga osoba s invaliditetom, Gradovi Kutina i Petrinja

Grad	Udruga	Projekt	Iznos
Grad Kutina	Udruga slijepih Grada Kutine	Bijeli štap -moj vid	6.000,00 kn
	Udruga slijepih Grada Kutine	Željom za bolje sutra	10.000,00 kn
	Udruga invalida rada	Socijalnim uslugama do bolje kvalitete života osoba s invaliditetom	10.000,00 kn
	Udruga osoba s invaliditetom	Individualni logopedski tretman	90.000,00 kn
	Kutinsko dijabetičko društvo	Prevenција i rano otkrivanje dijabetesa	15.000,00 kn
Grad Petrinja	Udrugi slijepih SMŽ-Sisak	Dnevni centar slijepih	Ne navode se iznosi
	Udruga osoba s invaliditetom SMŽ, te Grad Petrinja kao partner	EU projekt Hrvatskog doma „Kultura svima“ *	

* Kao jedan od rezultata projekta je prva inkluzivna predstava „Naš veseli vrt“, koja je kao dio programa „Petrinjski diletantski susreti“ izvedena u velikoj dvorani 8.11.2019. godine.

Izvor: Tablica izrađena na temelju izvješća Sisačko-moslavačke županije, 2019. godine

Privitak br. 87. – Sufinancirani programi usmjereni na kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom

Županija /Grad	Udruga	Radionice	Iznos
Primorsko-goranska županija	udruge za skrb o osobama s cerebralnom i dječjom paralizom	plesne radionice, glazbene radionice, radionice glume	50.000,00 kn

	udruge za skrb o osobama s intelektualnim teškoćama	razne kreativne radionice	25.000,00 kn
	udruge za skrb o osobama s autizmom	radionice šivanja	21.000,00 kn
	udruge za skrb o ženama operiranih od raka dojke	radionice izrade suvenira	40.000,00 kn
Grad Rijeka	Gradska knjižnica Rijeka	projekt „Knjižnica na pragu vašeg doma“	21.450,00 kn
	Muzej moderne i suvremene umjetnosti Rijeka	projekt za korisnike Doma za odrasle osobe “Turnić”	1.000,00 kn
	Hrvatsko narodno kazalište Ivan pl. Zajc	Projekt 5. ansambl	398.500,00 kn
	Udruge osoba s cerebralnom i dječjom paralizom	4. Festival „Inkluzivne scene“	30.625,00 kn
	udruge Filmaktiv i partnerstvu s Udrugom gluhih i nagluhih	filmski festival „Film svima“	20.000,00 kn
	Udruge Spirit i Art kino	Međunarodni festival kratkometražnih filmova "Uhvati film"*	17.000,00 kn
	Udruge Spirit	Program filmske produkcije „Put do zvijezda“ (u interakciji učenika sa i bez teškoća srednje škole Mijo Mirković u Rijeci)	17.000,00 kn

* teme filmova su vezane uz invaliditet

Izvor: Tablica izrađena na temelju izvješća Primorsko-goranske županije, 2019. godine

Privitak br. 88. – Pristupačan turizam Splitsko-dalmatinske županije

Tablica br. 1. – Osiguravanje pristupačnosti kroz "Program sufinanciranja razvojnih projekata u turizmu"

Grad	Razvojni projekti u turizmu	Utrošena sredstva iz proračuna Splitsko-dalmatinske županije
Grad Supetar	Revitalizacija kulturno povijesne cjeline naselja Škrip	50.000,00 kn
Grad Hvar	Forski mlin na vitar	40.000,00 kn
Grad Stari Grad	Digitalizacija i uređenje višenamjenskog centra za posjetitelje	100.000,00 kn
Grad Komiža	Centar za posjetitelje "Grad Komiža"	100.000,00 kn
Općina Gradac	Uređenje trga Solina	60.000,00 kn

Tablica br. 2. – Plaže na kojima je osigurana pristupačnost osobama s invaliditetom, Splitsko-dalmatinska županija

Plaže	Utrošena financijska sredstva u 2019. godini	Svrha
-------	--	-------

Plaža na Žnjanu	86.000,00 kuna	Za održavanje plaže
Plaža na Benama	156.762,50 kuna	za zamjenu i postavljanje novog suvremenog lifta za ulazak osoba s invaliditetom u more
	64.000,00 kuna	za asistente pri ulasku u more
	9.988,00 kuna	za tekuće održavanje i prilagodbu za kupanje osoba s invaliditetom

Izvor: Tablica izrađena na temelju izvješća Splitsko-dalmatinske županije, 2019. godine

Privitak br. 89.– Pristupačan turizam - Prilagodba plaža, Općina Funtana

Lokacija	Prilagodba	Utrošena sredstva iz proračuna Općine Funtane
na plaži Fornadžina	postavljen je modularan sanitarni čvor sa četiri toaleta od kojih je jedan prilagođen osobama s invaliditetom,	179.266,75 kuna (a obzirom da toalet prilagođen osobama s invaliditetom čini 43% objekta, za nabavku i postavljanje istog utrošeno je 77.084,70 kuna)
na plaži Perila	rampa s rukohvatom za ulazak u more za osobe s invaliditetom	98.011,88 kuna
šetnicu Funtana-Bijela uvala	postojeća zona s fitness spravama za vježbanje na otvorenome obogaćena fitness setom za osobe s invaliditetom koje se kreću uz pomoć invalidskih kolica.	10.625,00 kuna

U izvođenju radova s Općinom Funtana-Fontane nisu surađivale druge institucije ili organizacije.

Izvor: Istarska županija, 2019. godina

Privitak br. 90. - Pristupačni turizam, Karlovačka županija
(Turistički sadržaji i atrakcije prilagođene osobama s invaliditetom)

R.br.	Turistički sadržaji i atrakcije prilagođeni osobama s invaliditetom
1.	Hotel Korana-Srakovcic i Restoran Lovacki rog - Menu na Braillovom pismu
2.	Hotel Europa (hotelsko parkiralište ima označena mjesta namijenjena osobama s invaliditetom) Hotel Korana-Srakovcic (hotelsko parkiralište ima označena mjesta namijenjena osobama s invaliditetom)- navedena dva objekta pristupačna su osobama s invaliditetom u smislu pristupačnih smještajnih jedinica(soba i drugih sadržaja)
3.	Dva smještajna objekta u Gradu Karlovcu imaju za osobe s invaliditetom osigurana prilagođena parkirališna mjesta
4.	Foginovo kupalište pristupačno za osobe s invaliditetom (lift za ulazak u vodu, prilagođeni sanitarni čvor (tuševi i toalet), prilagođena jedna svlačionica i nabavljene adekvatne ležaljke, program plivanja uz pratnju spasioaca na kupalištu)
5.	Udruga turističkih vodiča Bastion nudi uslugu prevodenja na znakovni jezik tijekom turističkih izleta (Grad Karlovac i Karlovačka županija)
6.	Gradski muzej Karlovac - audio vodič po stalnom postavu muzeja, a sadržaji su razvrstani u tri razine: narativno-obavijesnu, detaljnu i citatnu
7.	Gradski muzej Karlovac u ponudi ima Vodič za slijepe i slabovidne osobe koji je namijenjen gledanju i dodirivanju ispisan je krupnim crnim tiskom i Brailleovim pismom,

ilustracije, koje prikazuju oblik Karlovca 1579. godine i u suvremeno doba, otisnute su reljefno. Podaci o pristupačnim turističkim objektima i sadržajima dostupni su na stranicama Kataloga prava i usluga na <http://katalog.suoikz.hr/>

Izvor: Tablica izrađena na temelju izvješća Karlovačke županije, 2019.

Privitak br. 91. -Osiguravanje pristupačnosti sportskim aktivnostima za osobe s invaliditetom u Splitsko-dalmatinskoj županiji

Institucija /udruga	Program	utrošena sredstva iz proračuna Splitsko-dalmatinske županije
Sportski savez invalida Grada Splita	organizacija sportskih aktivnosti za osobe s invaliditetom	85.000,00 kn
Sportska udruga gluhih SDŽ	organizacija sportskih aktivnosti za osobe s invaliditetom	50.000,00 kn
Sportske udruge	sportske aktivnosti osoba s invaliditetom	93.700,00 kn

Izvor: Izvješće Splitsko-dalmatinske županije, 2019

Privitak br. 92. – Sportske aktivnosti u koje su uključena djeca i mladež s teškoćama u razvoju u Osječko-baranjskoj županiji

GRAD	Klub/udruga	Broj djece i mladih s teškoćama	Sudjelovanja
Osijek	Plivački klub osoba s invaliditetom "Delfin"	1 mladi senior, 4 juniora	Državno prvenstvo, regionalnim prvenstvima te međunarodnim plivačkim mitinzima u Hrvatskoj i inozemstvu
	Ne natjecateljska udruga - Udruga za terapiju i aktivnosti pomoću konja "Mogu"	20 djece i mladih s teškoćama u razvoju (5-13 godina)	obuka u jahanju u tri razvojne faze i 15 programskih cjelina
Belišće	Športska udruga gluhih		Državna i međudržavna natjecanja Malonogometni klub je u 2019. godini sudjelovao na 9. Europskom nogometnom prvenstvu za gluhe u Grčkoj i 4. Svjetskom nogometnom prvenstvu

Izvor: Izvješće Osječko-baranjske županije, 2019

Privitak br. 93. – Su/financirani sportski programi i aktivnosti, Primorsko-goranska županija

Županija/Grad	KLUB	Su/financirani iznosi
Primorsko-goranska županija	Atletski klub Srce za osobe s invaliditetom	22.344,00 kn
	Riječki sportski savez gluhih	11.760,00 kn
	Stolnoteniski klub osoba s invaliditetom Rijeka	13.232,00 kn
	Sportski klub slijepih Rijeka	16.400,00 kn
	Društvo za sportsku rekreaciju osoba s tjelesnim invaliditetom Rijeka	7.056,00 kn

	Plivački klub Forca	24.696,00 kn
	Klub za dresurno jahanje osoba s invaliditetom Pegaz	9.408,00 kn
	Streljački klub invalida Paraolimpijac	8.232,00 kn
	Tenis klub osoba s invaliditetom Fiume	8.232,00 kn
	Klub alpskog skijanja osoba s invaliditetom Kvarner	4.000,00 kn
	Boćarski klub osoba s invaliditetom Pulac	14.112,00 kn
	Novi programi	7.528,00 kn
	Savez sportova osoba s invaliditetom Primorsko-goranske županije	63.000,00 kn
	Sudjelovanje na Festivalu sportske rekreacije	5.000,00 kn
	Sportski kamp za mlade sportaše	60.000,00 kn
	Županijski instruktori za sport - treneri	155.000,00 kn
Grad Rijeka	Atletski klub Srce za osobe s invaliditetom	38.700,00 kn
	Riječki sportski savez gluhih	18.000,00 kn
	Stolnoteniski klub osoba s invaliditetom Rijeka	10.800,00 kn
	Sportski klub slijepih Rijeka	27.000,00 kn
	Društvo za sportsku rekreaciju osoba s tjelesnim invaliditetom Rijeka	10.800,00 kn
	Plivački klub Forca	43.200,00 kn
	Klub za dresurno jahanje osoba s invaliditetom Pegaz	10.800,00 kn
	Streljački klub invalida Paraolimpijac	9.900,00 kn
	Tenis klub osoba s invaliditetom Fiume	6.300,00 kn
	Boćarski klub osoba s invaliditetom Pulac	31.050,00 kn
	Novi programi	13.050,00 kn
	Provođenje sportskih aktivnosti osoba s invaliditetom i osoba oštećena sluha	540.000,00 kn
	Gradski savez	85.000,00 kn
	Treninzi i natjecanje sportaša	219.600,00 kn
	Dodatni stručni rad	235.400,00 kn
Grad Delnice	Udruga Dotepenac	5.000,00 kn

Izvor: Tablica izrađena na temelju izvješća Primorsko-goranske županije, 2019. godine

Privitak br. 94. – Prilagodba igrališta, parkova i športsko-rekreativnih centara, Grad Split

Grad	Nova dječja igrališta	vrijednost projekta	
Split	dječje igralište u MO Žrnovnica	600.000 kn s PDV	
	dječje igralište u GK Sućidar, Krležina ulica	projekta 660.000 kn s PDV	
	dječje igralište u Split 3, Dobrilina ulica	2.650.000 kn s PDV-om	
	Športsko rekreacijski centri	Utrošena sredstva	Vrsta prilagodbe
	Športsko – rekreacijski centru Mejaši	80.000,00 kuna	pristupna rampa
		25.000,00 kuna	Športska invalidska kolica za košarku
	Športskom centru Park mladeži	završene pripreme za prilagodbu	Pristupna rampa
	Športskom centru Gripe.		Dizalo za osobe s invaliditetom

Sva dječja igrališta koja se grade su prilagođena osobama s invaliditetom. Na dječjim igralištima koja su prostorno veća postavljaju se i posebne sprave kojima se samostalno mogu služiti djeca koja koriste

invalidska kolica dok na svakom igralištu također postoje sprave kojima se djeca s teškoćama u razvoju uz pomoć odrasle osobe mogu koristiti.

Izvor: *Splitsko-dalmatinska županija, 2019. godine*

Privitak br. 95. - Pristupačnost sportskih terena /igrališta na području Grada Osijeka

Sportski tereni	prilagodba
Nastavno športska dvorana Gradski vrt	- Prilaz ulazu ja prilagođen osobama s invaliditetom - Omogućen pristup liftu
Dvorana Jug	- Prilaz ulazu ja prilagođen osobama s invaliditetom - Omogućen pristup liftu
Dvorana Zrinjevac	- Prilaz ulazu je prilagođen osobama s invaliditetom
Gradski bazeni	- Prilaz ulazu je prilagođen osobama s invaliditetom - Postoji dizalo za spuštanje u bazen u obliku stolice
Srednjoškolsko igralište	- Sprava za osobe s invaliditetom – ključ dodijeljen udrugama osobama s invaliditetom za lakši pristup - Prilaz prilagođen osobama s invaliditetom
Tenis centar Perivoj kralja Tomislava	- Prilaz ulazu je prilagođen osobama s invaliditetom - Dva parkirna mjesta za osobe s invaliditetom
Streljana Pampas	- Prilaz ulazu je prilagođen osobama s invaliditetom
Sportski centar Olimpija	- Prilaz ulazu je prilagođen osobama s invaliditetom
Hipodrom Pampas	- Prilaz ulazu je prilagođen osobama s invaliditetom – u istoj je ravnini
Sportski centar Mačkamama	- Prilaz ulazu je prilagođen osobama s invaliditetom – u istoj je ravnini
Boćarski dom Retfala	- Prilaz ulazu je prilagođen osobama s invaliditetom – u istoj je ravnini

Prilikom organizacije sportskih natjecanja i drugih sportskih aktivnosti kontinuirano se vodi računa o potrebama osoba s invaliditetom. Gradski bazeni i Rekreatijski centar Copacabana imaju povlaštene ulaznice za osobe s invaliditetom.

Izvor: *Osječko-baranjska županija, 2019. godine*

Privitak br. 96. Sustavno financirati saveze i udruge osoba s invaliditetom omogućujući njihovo djelovanje u cilju unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom, Varaždinska županija
Tablica br. 1. - Sufinancirane udruge na temelju Odluke o uvjetima i postupku financiranja aktivnosti od interesa za opće dobro koje provode udruge ("Službeni vjesnik Varaždinske županije" broj 53/15, a po Javnom natječaju, na prijedlog Povjerenstva za ocjenu prijavljenih programa i projekata udruga u 2019. godini

R.br.	UDRUGA	IZNOS
1.	Udruga umirovljenika MARGEČAN	3.000,00
2.	Udruga umirovljenika BEDNJA	5.000,00
3.	Udruga umirovljenika i starijih osoba regije LUDBREG	5.000,00
4.	Udruga umirovljenika i starijih osoba Solidarnost	5.000,00
5.	Udruga umirovljenika i starijih osoba općine Martijanec	5.000,00
6.	Udruga umirovljenika općine VINICA	4.000,00
7.	Udruga umirovljenika "Solidarnost" NOVI MAROF	5.000,00
8.	Udruga umirovljenika VARAŽDINSKE TOPLICE	5.000,00

9.	Udruga umirovljenika NOVI MAROF	5.000,00
10.	Udruga umirovljenika općine VIDOVEC	5.000,00
11.	Udruga umirovljenika općine PETRIJANEC	5.000,00
12.	Udruga umirovljenika ZDRAVSTVA Varaždin	4.000,00
13.	Udruga umirovljenika i starijih osoba općine TRNOVEC BARTOLOVEČKI	5.000,00
14.	Udruga umirovljenika LEPOGLAVA	5.000,00
15.	Udruga umirovljenika MARUŠEVEC	3.000,00
16.	Udruga umirovljenika unutarnjih poslova Varaždin	5.000,00
17.	Udruga umirovljenika i starijih osoba općine MALI BUKOVEC	5.000,00
18.	Udruga umirovljenika općine VELIKI BUKOVEC	3.000,00
19.	Klub za starije osobe Varaždin	5.000,00
20.	Društvo za zaštitu od dijabetesa Varaždin	10.000,00
21.	Udruga STAKLENO ZVONO	6.000,00
22.	Hrvatsko društvo medicinskih sestara u palijativnoj skrbi	4.000,00
23.	Dijabetičko društvo Lepoglava	3.000,00
24.	Hrvatska udruga leukemija i limfomi HULL	3.000,00
25.	Udruga PLAVA BUDUĆNOST	10.000,00
26.	MAMMAE KLUB VARAŽDIN - Udruga žena oboljelih na dojku	15.000,00
27.	Udruga "SUNCE" Novi Marof	12.000,00
28.	Udruga udomitelja i obiteljskih domova "NADA" Ivanec	12.000,00
29.	Udruga IVANEČKO SUNCE za osobe s intelektualnim oštećenjem Ivanec	12.000,00
30.	Udruga nordijskog hodanja i pješačenja DRAVA	5.000,00
31.	Udruga specijalne jedinice policije "RODA"	18.000,00
32.	Zajednica udruga antifašističkih boraca i antifašista Varaždinske županije	10.000,00
33.	Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata RH Podružnica Varaždinske županije	15.000,00
34.	Hrvatsko društvo logoraša srpskih konc. logora Podružnice Varaždinske županije	12.000,00
35.	Udruga pripadnika 104. brigade ZNG Varaždin	15.000,00
36.	Klub varaždinskih branitelja 1991-1995 Varaždin	12.000,00
37.	Udruga slijepih Varaždinske županije	12.000,00
38.	Udruga za podršku žrtvama i svjedocima	6.000,00
39.	DIA-MELL Ludbreg Udruga oboljelih od dijabetesa	3.000,00
40.	Udruga pravnika u zdravstvu	3.000,00
41.	Invalidsko društvo "ILCO" Varaždin	7.000,00
42.	Udruga apstincnata Varaždinske županije "HRABROST"	6.000,00
43.	Klub laringektomiranih Varaždinske županije	3.000,00
44.	Sportski plesni klub VALCER	8.000,00
45.	Udruga San Patrignano Split	5.000,00
46.	Udruga savjetovališta "Uz tebe sam"	10.000,00
47.	Društvo distrofičara, invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida Grada Varaždina	20.000,00
48.	BEDEM LJUBAVI Varaždin	7.000,00
49.	"Mirno more" Varaždin	6.000,00
50.	Udruga tjelesnih invalida ILO Ivanec	5.000,00
51.	"LUDBREŠKO SUNCE" udruga za osobe s invaliditetom	18.000,00
52.	Udruga žene u borbi protiv raka dojke NARCISA Ludbreg	4.000,00
53.	Udruga "PLAVO SRCE"	6.000,00

54.	Plivački klub za osobe s invaliditetom VIDRA Varaždin	4.000,00
55.	Udruga HOĆU ŽIVOT	15.000,00
56.	Udruga NOVI PUT Varaždin	4.000,00
57.	Udruga zdravog življenja "Obiteljski klub" Varaždinske županije	7.000,00
58.	Udruga gluhoslijepih osoba Varaždinske županije	10.000,00
59.	ZIPKA Udruga udomitelja za djecu i mlade Varaždinske županije	18.000,00
60.	Udruga za ranu intervenciju Varaždinske županije	9.000,00
61.	Teniski klub "VARAŽDIN 1181" Varaždin	9.000,00
62.	Društvo multipleskleroze Varaždinske županije	10.000,00
UKUPNO:		475.000,00

Tablica br. 2. – Jednokratne financijske Potpore, po zahtjevu udruga:

R. br.	UDRUGA	ADRESA	IZNOS
1	Hrvatsko društvo logoraša srpskih koncentracijskih logora, Podružnica Varaždin	Zagrebačka 17, 42000 Varaždin	3.000,00
2	Hrvatsko društvo logoraša srpskih koncentracijskih logora, Podružnica Varaždin	Zagrebačka 17, 42000 Varaždin	5.000,00
3	Udruga veterana 7. gardijske brigade „PUMA“,	Harambašićeva 34, 42000 Varaždin	5.000,00
4	Udruga srpske nacionalne zajednice „Uranak	Alojzija Stepinca 1/c, 42000 Varaždin	5.000,00
5	Udruga žena Općine Sveti Ilija – selo Doljan	Radnička 5, Doljan, 42214 Sveti Ilija	5.000,00
6	Zajednici udruga hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata Varaždinske županije	Zagrebačka 17, 42000 Varaždin	4.100,00
UKUPNO			27.100,00

Tablica 3. - Socijalni plan Varaždinske županije i zakonska obveza

R. br.	UDRUGA	ADRESA	IZNOS (u kunama)
1	Društvo Crvenog križa Varaždinske županije	Redovna djelatnost i Služba traženja	450.000,00
2	Društvo Crvenog križa Varaždinske županije	Program pomoć u kući starijim osobama na području Varaždinske županije	145.000,00
3	Savez udruga umirovljenika i starijih osoba Varaždinske županije	za redovni rad Saveza; pripremu i nabavu 2000 poklon paketa umirovljenicima povodom uskrasnih blagdana; organiziranje sportskih susreta za oko 600 umirovljenika; obilježavanje Dana starijih osoba; organiziranje tribina o položaju umirovljenika u Županiji; organiziranje „Umirovljeničke kajkavijade“; kao i za pripremu i organizaciju podjele božićnih poklon paketa za umirovljenike u potrebi za 2.000 umirovljenika	360.000,00
4	Caritas Biskupije Varaždin	Caritasova pučka kuhinja	60.000,00

5	Franjevački svjetovni red OFS - Soc. samoposluga Kruh Sv. Antuna	Socijalna samoposluga	30.000,00
UKUPNO			1.045.000,00

Izvor: Varaždinska županija, 2019. godina

Privitak br. 97. – Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Varaždina

Povjerenstvo je savjetodavno i stručno tijelo gradonačelnika koje djeluje s ciljem bolje suradnje lokalne samouprave i organizacija civilnog društva te radi poboljšanja kvalitete življenja osoba s invaliditetom, a u 2019. godini održalo je 3 sjednice i 7 sastanaka te je obilježilo Međunarodni dan osoba s invaliditetom.

Redni broj	Djelokrug rada i zadaće Povjerenstva za osobe s invaliditetom Grada Varaždina
	promicanje prava osoba s invaliditetom na ravnopravnost
	provođenje aktivnosti usmjerenih na dobrobit osoba s invaliditetom
	praćenje provedbe postojećih zakonskih propisa koji se odnose na dobrobit osoba s invaliditetom
	davanje mišljenja o nacrtima zakona, drugim propisima, pravilnicima i slično
	praćenje provedbe Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom i predlaganje načina izvršavanja mjera i aktivnosti
	prikupljanje podataka i proučavanje iskustava drugih zemalja u ostvarivanju prava osoba s invaliditetom
	suradivanje s udrugama te rad na jačanju civilnog društva i izvaninstitucionalne skrbi za osobe s invaliditetom
	djelovanje u cilju senzibilizacije javnosti po pitanju problematike osoba s invaliditetom
Povjerenstvo broji 12 članova, od kojih je 8 članova predstavnika osoba s invaliditetom	

Izvor: Varaždinska županija, 2019. godina

Privitak br. 98. - Sufinancirane udruge osoba s invaliditetom, Grad Varaždinske Toplice

Udruga osoba s invaliditetom	Financijska potpora
Udruzi slijepih Varaždinske županije	3.000,00 kuna
Invalidskom društvu ILCO Varaždin	3.000,00 kuna
Udruzi oboljelih od celijakije	3.000,00 kuna
Udruzi invalida domovinskog rata Varaždinske Toplice	8.000,00 kuna

Grad Varaždinske Toplice podatke o isplaćenim potporama na temelju javnog natječaja javno objavljuje i dostupni su, uključivo i podaci o isplati potpora osobama s invaliditetom, izrađena izvješća svake posebne udruge, objedinjeno izvješće o svim isplatama je u izradi te se javno objavljuje na mrežnom mjestu grada

Izvor: izvješće Varaždinska županija, 2019. godine

Privitak br. 99. – Sustavno financirati saveze i udruge osoba s invaliditetom omogućujući njihovo djelovanje u cilju unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom, Osječko-baranjska županija

Tablica br. 1. - Dodijeljena sredstva na temelju Javnog natječaja za financiranje projekata i programa udruga iz Proračuna Grada Osijeka u 2019. u području socijalne djelatnosti i zaštite zdravlja i u području Udruga proistekle iz Domovinskog rata

*Grad Osijek ima izrađena i usvojena godišnja Izvješća o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz Proračuna Grada Osijeka.

SOCIJALNE DJELATNOSTI I ZAŠTITA ZDRAVLJA			
1.	Športska udruga slijepih „Svjetlost“	Sport, sljepoća i predrasude	12.300,00
2.	Udruga gluhoslijepih osoba grada Osijeka i Osječko-baranjske županije	Vidjeti drugim očima	12.375,00
3.	Udruga za terapiju i aktivnosti pomoću konja MOGU	Pomoću konja do kvalitetnijeg života	12.700,00
4.	Udruga invalida rada Grada Osijeka	Znanje i iskustvo Osječana	5.000,00
5.	Klub roditelja i djece s teškim invaliditetom "Novi dan"	Tu smo	9.500,00
6.	Društvo za pomoć osobama s intelektualnim teškoćama	Moja udruga - moj društveni život	10.000,00
7.	Udruga gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije	Čujemo za Vas- psihosocijalna podrška gluhim i nagluhim osobama	13.000,00
8.	Udruga paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije	Tko peca - zlo ne misli	10.130,00
9.	LIKAR Društvo likovnih umjetnika amatera, Osijek	Kreativne radionice i nastavak prijateljstva s Udrugom za Down sindrom iz Osijeka	13.000,00
10.	Društvo za pomoć osobama s intelektualnim teškoćama	Moja udruga - moj društveni život"	10.000,00
11.	Osječki centar za inkluziju	Zapošljavanje uz podršku osoba s intelektualnim poteškoćama	8.550,00
UKUPNO 2019.			116.555,00
UDRUGE PROISTEKLE IZ DOMOVINSKOG RATA			
1.	Zajednica udruga HVIDRA, OBŽ	Promicanje vrijednosti Domovinskog rata kroz unapređenje kvalitete života i pružanje psihosocijalne pomoći braniteljima i invalidima Domovinskog rata	15.000,00
2.	Udruga hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata – Osijek 91	Život bez čekanja	15.000,00
3.	Udruga ratnih vojnih invalida i dragovoljaca Domovinskog rata - Hrvatski Dragovoljac, Osijek	Koraci sjećanja	8.000,00
UKUPNO			38.000,00

Izvor: Osječko-baranjska županija, 2019. godine

Tablica br. 2. - Dodijeljena sredstva na temelju Javnog poziva za financiranje jednokratnih aktivnosti u području socijalne djelatnosti i zaštite zdravlja iz Proračuna Grada Osijeka u 2019.

Red. br.	KORISNIK	NAZIV JEDNOKRATNE AKTIVNOSTI	ODOBRENI IZNOS
----------	----------	------------------------------	----------------

1.	UDRUGA PARAPLEGIČARA I TETRAPLEGIČARA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE	UpiT na WFL 2019.	5.000,00
2.	SAVEZ ORGANIZACIJE INVALIDA OSJEČKO- BARANJSKE ŽUPANIJE	Međunarodni dan invalida	1.577,25
3.	UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH OSJEČKOBARANJSKE ŽUPANIJE	Obilježavanje Međunarodnog dana gluhih	3.225,84
4.	UDRUGA "VJERA I SVJETLO"	Regionalni susret osoba sa invaliditetom i njihovih obitelji	4.000,00
5.	INVALIDSKO DRUŠTVO "ILCO" OSIJEK	Resocijalizacija i edukacija oboljelih od karcinoma debelog crijeva sa stoma otvorom	5.000,00
UKUPNO			18.803,09

Izvor: Izvješće Osječko-baranjska županija, 2019. godine

Privitak br. 100. – Jednogodišnji programi Udruga osoba s invaliditetom, Bjelovarsko-bilogorska županija

Županija	Udruga osoba s invaliditetom/udruge koje djeluju u korist osoba s invaliditetom	Utrošena sredstva iz proračuna županije
Bjelovarsko- bilogorska županija	Sportski klub slijepih Bjelovar	5.000,00 kn
	Udruga osoba s invaliditetom Daruvar	37.000,00 kn
	Udruga osoba oštećena sluha Bjelovarsko-bilogorske županije	15.000,00 kn
	Udruga invalida Bjelovar	30.000,00 kn
	Udruga tjelesnih invalida Bjelovar	12.000,00 kn
	Udruga osoba s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji „Korak dalje“ Daruvar	18.000,00 kn
	Udruga osoba s invaliditetom Grubišno polje	27.000,00 kn
	Društvo multiple skleroze Bjelovarsko-bilogorske županije	8.000,00 kn
	Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Bjelovar	10.000,00 kn
	Udruga za autizam Bjelovar	5.000,00 kn
	Udruga za sport i rekreaciju osoba s invaliditetom Daruvar	5.000,00 kn
Ukupno utrošeno sredstava iz proračuna županija		172.000,00 kn

Izvor: Bjelovarsko-bilogorska županija, 2019. godine

Privitak br. 101. - Sufinancirani programi Udruga osoba s invaliditetom Vukovarsko-srijemske županije

Županija	Udruga	Utrošena sredstva iz proračuna županije
Vukovarsko- srijemska županija	Udruzi za osobe s intelektualnim oštećenjem „Golubica“ Vukovar (2 projekta)	25.000,00 kn
	Udruzi slijepih i slabovidnih Vukovarsko-srijemske županije	3.000,00 kn

	Atletskom klubu za osobe s invaliditetom	3.000,00 kn
	Paloma, Vukovar	4.000,00 kn
	Savezu humanitarnih udruga i tjelesnih invalida Vukovarsko-srijemske županije	3.000,00 kn
	Društvo multiple skleroze Vukovarsko-srijemske županije	7.000,00 kn
	Društvo osoba s invaliditetom „Zvezdice“	20.000,00 kn
	Udruga osoba s invaliditetom „Bubamara“ Vinkovci	10.000,00 kn
Ukupno utrošena sredstva iz proračuna županije		75.000,00 kn
Grad	Udruge	Utrošena sredstva
Grad Ilok	Udruzi gluhih i nagluhih Grada Iloka	7.000,00 kn
	Udruzi vojnih invalida Domovinskog rata	3.000,00 kn
Ukupno utrošena sredstva iz proračuna Grada Iloka		10.000,00 kn
Općina	Udruge	Utrošena sredstva
Općina Gunja	Društvo osoba s invaliditetom „Zvezdice“ iz Gunje	17.000,00 kuna
	Društvo multiple skleroze Vukovarsko-srijemske županije iz Vukovara	2.000,00 kuna
Općina Borovo	Društva multipleskleroze Vukovarsko-srijemske	10.000,00 kn
	Vukovarskih iskrica Udruga za pomoć osobama s intelektualnim teškoćama	5.000,00 kn
Općina Babina greda	Udruge „Golubovi“ - ljetovanje za 3 odrasle osobe s invaliditetom u organizaciji Hrvatskog crvenog križa	3.700,00 kn
Ukupno utrošena sredstva iz proračuna općina		37.700,00 kn

Općina Gunja objavila je dva natječaja: natječaj za financiranje programa/projekata udruga u kulturi i ostalim društvenim djelatnostima i natječaj za dodjelu općinskih prostora na privremeno korištenje udrugama.

Izvor: Tablica izrađena temeljem izvješća Vukovarsko-srijemske županije, 2019. godine

Privitak br. 102. – financiranje udruga osoba s invaliditetom omogućujući njihovo djelovanje u cilju unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom, temeljem Javnog poziva za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro iz Proračuna Općine Funtana za 2019. godinu kojim je socijalna skrb bila određena kao prioritetno područje.

Udruga	Projekt	Utrošena sredstva iz proračuna Općine Funtana
Udruzi slijepih Istarske županije	Zaštita i unapređenje kvalitete života slijepih osoba u Istarskoj županiji	6.100,00 kuna
Društvu distrofičara Istre	Integracija osoba oboljelih od mišićne distrofije – neuromuskularnih bolesti s područja općine Funtana u 2019. godini	5.600,00 kuna
Udruzi roditelja osoba s kombiniranim smetnjama u psihofizičkom razvoju Istarske županije Pula	„Socijalizacija i integracija osoba s intelektualnim teškoćama“	5.500,00 kuna
Društvu invalida Poreč	Mobilni tim	5.200,00 kuna
UKUPNO		22.400,00 kuna*

* u svrhu usporedbe Udruge su tijekom 2018. godine putem Javnog poziva sufinancirane sa sveukupnim iznosom od 27.400,00 kuna.

Izvor: Izvješće Istarske županije, 2019. godine

Privitak br. 103. - financiranje udruga osoba s invaliditetom omogućujući njihovo djelovanje u cilju unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom, Krapinsko-zagorska županija

Tablica br. 1. – Sufinancirane udruge osoba s invaliditetom

Općina/Grad/Županija	Udruge/projekti i programi	Sufinancirani iznos iz proračuna Općine/Grada/Županije
Općina Bedekovčina	rad Udruge invalida Bedekovčina	10.000,00 kn
Općina Mače	Udruge osoba s invaliditetom KZZ iz Zlatara i Udrugu slijepih KZZ	10.000,00 kn
Općina Jesenje	redovitu djelatnost udruga OSI	8.000,00 kn
Općina Stubičke Toplice	redovnu djelatnost rada udruga osoba s invaliditetom i redovnu djelatnost Udruge umirovljenika	31.000,00 kn
Općina Đurmanec	udruge osoba s invaliditetom	6.000,00 kn
Općina Radoboj	udruge osoba s invaliditetom	5.000,00 kn
Općina Zlatar Bistrica	udruge osoba s invaliditetom	10.000,00 kn
Grad Zlatar	Sufinanciranje rada udruge pomoć u kući	oko 50.000,00 kn/god
	sufinanciranje rada i aktivnosti Udruge osoba s invaliditetom Krapinsko-zagorske županije iz Zlatara	
Grad Donja Stubica	Udruga invalida Donja Stubica, Udruga slijepih KZZ, Društvo osoba oštećena sluha, Društvo multiple skleroze	9.600,00 kn
Grad Zabok *	Društvo multiple skleroze Krapinsko-zagorske županije, za provođenje projekta „Zajedno“	10.000,00 kn
	Udruzi osoba s poteškoćama u razvoju „Sunce“ Zabok, za projekt „Unapređenje kvalitete života osobama s poteškoćama u razvoju“	5.000,00 kn
	udruzi HVIDR-a, koja djeluje na području organiziranja aktivnosti na uključivanju invalida Domovinskog rata i njihovih obitelji u svakodnevni život	5.000,00 kn
Krapinsko-zagorska županija**	financirala je bruto plaću administrativne djelatnice u Udruzi slijepih KZZ	48.000,00 kn
	te je dodijelila sredstava iz drugih proračunskih pozicija	ukupno 247.500,00 kn

*Grad Zabok je dodatno sufinancirao redovnu djelatnost rada udruga osoba s invaliditetom na temelju pisanih zahtjeva koje se kontinuirano provodi svake godine. Grad Zabok odobrava osobama s invaliditetom 1.000,00 kuna po pisanom zahtjevu.

**Krapinsko-zagorska županija kroz natječaj financira projekte i programe udruga osoba s invaliditetom za što se izdvaja na godišnjoj razini 196.308,94 kn.

Izvor: Tablica izrađena na temelju Izvješća Krapinsko-zagorske županije, 2019. godine

Tablica br. 2. - Suradnju udruga osoba s invaliditetom s ostalim organizacijama civilnog društva na području Krapinsko-zagorske županije

Grad/Općina	Udruga	Opis suradnje
Grad Donja Stubica	Udrugom invalida Donja Stubica, Gradskim društvom Crvenog križa Donja Stubica i ostalim udrugama.	Uspješna suradnja
Općina Jesenje	županijskih odjela za socijalnu skrb, obiteljskih centara, CZSS, odgojno-obrazovnih ustanova, domova socijalne skrbi, udruga, vjerskih zajednica	Poboljšana koordinacija na županijskoj razini između pružatelja usluga
Grad Zlatar	Udruga osoba s invaliditetom Krapinsko zagorske županije	Sufinanciranje rada udruga i partnerstvo na projektima kojima je navedena Udruga nositelj
Grad Zabok	Gradskom društvu Crvenog križa Zabok	osnovana je služba gerontodomačice za potrebe pomoći starijim i nemoćnim osobama, organizirana je dostava toplih obroka. Grad Zabok je sa Gradskim društvom Crvenog križa Zabok zaključio Ugovor o nastavku rada i financiranju službe gerontodomačice u sastavu GDCK Zabok, a za potrebe starijih i nemoćnih osoba u Zaboku.
Općina Radoboj	udruge osoba s intelektualnim teškoćama iz Krapine unutar koje djeluje Udruga Radobojsko srce	svake godine u Proračunu planira sredstva za rad Udruge, osigurava se prostor za radionice koje se odvijaju jednom tjedno. Općina Radoboj je u 2019 godini sufinancirala rad udruga osoba s invaliditetom u ukupnom iznosu od 5.000,00 kuna
Općina Kraljevec na Sutli	Suraduje s županijskim odjelom za socijalnu skrb, obiteljskim centrom, CZSS, odgojno-obrazovnim ustanovama, domovima socijalne skrbi, udrugama, vjerskim zajednicama	Poboljšana koordinacija na županijskoj razini između pružatelja usluga
Općina Gornja Stubica	Udruge invalida Donja Stubica	sufinancirala je rad Udruge
Općina Mihovljan	Udrugom osoba s invaliditetom Krapinsko-zagorske županije	uspješna suradnja

Izvor: Tablica izrađena na temelju Izvješća Krapinsko-zagorske županije, 2019. godine

Privitak br. 104. - Sufinancirani projekti od interesa za opće dobro, Grad Đurđevac

Grad	Udruga/društvo	Iznos
Grad Đurđevac	Gradskog društva osoba s invaliditetom Đurđevac	20.000,00 kn
	Udruge osoba s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji „Mali princ“	35.000,00 kn

	Udrugu udomitelja za djecu „Osmijeh“	6.000,00 kn
	Udrugu slijepih Koprivničko-križevačke županije	3.000,00 kn
	Udrugu HVIDR-a Đurđevac	4.812,63 kn
UKUPNO		68.812,63 kn

* sredstva za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge na području Grada Đurđevca, Grad Đurđevac odobrava na temelju podnesenih prijava na Javni natječaj za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro.

Izvor: Tablica izrađena na temelju izvješća Koprivničko-križevačke županije, 2019. godine

Privitak br. 105. – Sustavno financirati saveze i udruge osoba s invaliditetom omogućujući njihovo djelovanje u cilju unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom, Međimurska županija 2019. godine

Tablica br. 1. - financirani programi i projekti udruge osoba s invaliditetom sredstvima iz proračuna Međimurske županije

Udruga	Projekt	Cilj
Udruga za sindrom Down MŽ	„Razvojne rehabilitacijske usluge i stručna podrška u udruzi“	Provedbom ranih razvojnih integracijskih programa djeci sa sindromom Down omogućava se integracija u odgojno-obrazovne institucije
Udruga gluhih i nagluhih MŽ	„Da samoća u svijetu tišine bude lakša“	Promicanje kulture gluhih i nagluhih osoba te svojevrsni doprinos poboljšanju kvalitete života osoba oštećena sluha, uz aktivnosti cjelodnevnog druženja i informacija u pisanoj formi.
Savez udruga osoba s invaliditetom MŽ	„I mi idemo na Međimursko prošćenje“	Aktivno uključivanje članova udruga OSI, u kulturna zbivanja šire društvene zajednice i senzibilizacija cjelokupnog stanovništva za potrebe OSI.
Udruga invalida rada	„Početni tečaj“	Osnovni tečaj informatike, posebno prilagođen invalidima rada, s ciljem da se samostalno služe računalnom tehnologijom u svakodnevnom životu
Udruga tjelesnih invalida Međimurja	„Toleriram – ne ignoriram“	Pružanjem stručne podrške OSI sprečava se njihova socijalna isključenost i omogućava se njihovo aktivno uključivanje u život lokalne zajednice kroz različite aktivnosti koje se za njih organiziraju.
Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom MŽ	„Pružanje usluga OSI i starijim i teško pokretnim osobama“	Organizirana je usluga prijevoza prilagođenim kombi vozilom za OSI i starije i teško pokretne osobe, te korištenje gradskih bazena Marija Ružić
Udruga osoba s intelektualnim teškoćama MŽ	„Život kroz sport“	Prevenција institucionalizacije, poboljšanja kvalitete života te promicanje ljudskih prava za OSI
Društvo multiple skleroze MŽ	„Drugo lice MS“	Uključivanje oboljelih od MS u život lokalne zajednice organiziranjem radionica i osvještavanjem javnosti o ovoj bolesti obilježavanjem značajnih dana.
Udruga slijepih MŽ	„Svjetlija budućnost“	Provedbom projekta povećala se kvaliteta života slijepih osoba kroz promicanje njihovih prava i njihovo aktivno uključivanje u zajednicu

Izvor: Međimurska županija, 2019. godina

Tablica br. 2. – Financirani programi i projekti udruge osoba s invaliditetom sredstvima iz proračuna Općine Belice

Udruga	Svrha	Iznos utrošen iz proračuna Općine Belica u 2019. godini
UDVDR		donacija od 16.000,00 kn
MURID	edukacijsko rehabilitacijski postupci –	isplaćeno je 35.908,64 kn
SAVEZ UDRUGA PRVI KORAK	sufinanciranje pomagača djece s teškoćama	31.577,51 kn
UDRUGA SLIJEPIH MEĐIMURSKE ŽUPANIJE	sufinanciranje projekta po prijavi na natječaj	9.500,00 kn
CRVENI KRIŽ		donacija od 39.153,44 kn
UDRUGA DJECE OBOLJELE OD DIJABETESA I NJIHOVIH RODITELJA, ČAKOVEC „MEĐIMURSKI SLATKIŠI“–	za program edukacije i savjetovanja o šećernoj bolesti	donacija 1.000,00 kn
KLUB LIJEČENIH ALKOHOLIČARA ČAKOVEC		donacija od 500,00 kn
CENTAR ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE ČAKOVEC	– donacija za obilježavanje Međunarodnog dana osoba s invaliditetom	1.000,00 kn
UDRUGA POMOĆ NEIZLJEČIVIMA	sufinanciranje po prijavljenom projektu	5.000,00 kn
UKUPNO:		139.639.56 kn

Dodatno je donirala Međimurska zaklada „Katruža“ u iznosu od 1kn/stanovniku općine

Tablica br. 3. - Financirani programi i projekti udruge osoba s invaliditetom sredstvima iz proračuna Općine Kotoriba

Udruga	Sjedište Udruge	Projekt/program	Iznos utrošenih sredstava iz proračuna općine Kotoriba
Udruga osoba s tjelesnim invaliditetom	Čakovec	Pružanje usluga osobama s invaliditetom i teško pokretnim osobama s područja općine Kotoriba	1.000,00
Udruga slijepih Međimurske županije	Čakovec	Korak naprijed	500,00
Ukupno			1.500,00 kn

Izvor: Međimurska županija, 2019. godina

Privitak br. 106. - Financiranje programa i projekata koje provode udruge osoba s invaliditetom sredstvima iz proračuna gradova Rijeke i Crikvenice, te Općine Viškova

Grad/Općina	Poziv	Financiranje u 2019. godini
-------------	-------	-----------------------------

GRAD RIJEKA	Javni poziv za financiranje projekte/programe u zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi objavljen je na mrežnim stranicama Grada Rijeke www.rijeka.hr .	Financirane su 23 prijava projekata/programa koji su se odnosili na zaštitu osoba s invaliditetom i djecom s teškoćama u razvoju za što je utrošeno 920.000,00 kuna.
GRAD CRIKVENICA	Javni natječaj za predlaganje programa/projekata u Gradu Crikvenici redovito se objavljuje na stranicama Grada Crikvenice i na mrežnim stranicama Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske	sustavno financiranje rada djelatnosti i projekata udruga u socijalnoj skrbi (ukupno 7 udruga). Za što je utrošeno 258.000,00 kn
OPĆINA VIŠKOVO	u općinskom proračunu osigurana su sredstva za sufinanciranje programa udruga osoba s invaliditetom	za što je utrošeno 5.000,00 kn.

Izvor: Primorsko-goranska županija, 2019. godine

Privitak br. 107. - Sufinanciranje Udruga osoba s invaliditetom, Grad Duga Resa

Udruga	Projekt/program	Iznos utrošenih sredstava	Temelj
Udruga invalida rada i ostalih OSI Grada Duge Rese	„Osnaživanje i integracija osoba s invaliditetom treće životne dobi kroz obilazak terena i informiranje o pravima iz socijalne skrbi“	10.000,00	drugom natječaju grada za sufinanciranje programa/projekata udruga od interesa za Grad Dugu Resu, a koje su ostvarile financijsku potporu fondova EU i drugih donatorskih tijela u 2019. godini od 22. siječnja 2019. godine
Udruga hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata Duga Resa	za Programske aktivnosti udruge u 2019. godini	2.000,00 kn	javni pozivu Grada od 17. siječnja 2019. godine
Udruga slijepih Karlovačke županije	„Želim dom, a ne Dom – prevencija institucionalizacije slijepih osoba treće životne dobi“ -sufinanciran dio plaće voditelju projekta	2.000,00 kn	Javni pozivu Grada od 17. siječnja 2019. godine
Udruga slijepih USKA	za financiranje mjesečne karte prijevoza vlakom na relaciji Duga Resa - Karlovac videćem pratitelju u provedbi dvogodišnjeg ESF projekta „Pružanje usluge videćeg pratitelja osobama s invaliditetom“	1.869,00 kn	Javni poziv Grada od 17. siječnja 2019. godine

Izvor: Izvješće Karlovačke županije, 2019. godine

Privitak br. 108. – Sustavno financiranje saveza i udruga osoba s invaliditetom, Grad Zagreb 2019.

Tablica br. 1. - Javni natječaj za financiranje programa i projekata udruga za 2019. godinu - Grad Zagreb

Gradski uredi	Javni natječaji (temelj ostvarivanja financijskih sredstava)	Broj program a/ projekata	Sufinancirani iznosi (u kunama)
Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom	Javni natječaj za financiranje programa i projekata udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom	71	2.200.000,00
	Javni natječaj za financiranje programa i projekata udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja i Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja prevencije neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži	30	664.190,00
Gradski ured za sport i mlade	Javni natječaj za financiranje programa i projekata udruga iz područja udruga mladih ili udruga za mlade	13	532.000,00
Gradski ured za zdravstvo	Javni natječaj za financiranje programa i projekata udruga iz područja zaštite zdravlja	9	170.000,00
Gradski ured za branitelje	Javni natječaj za financiranje programa i projekata udruga iz područja branitelja Domovinskog rata i njihovih obitelji, boraca II. svjetskog rata i civilnih invalida rata	15	315.000,00
Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo	Javni natječaj za financiranje programa i projekata udruga iz područja zaštite životinja, poljoprivrede, šumarstva i lovstva	1	15.000,00
Ured za međugradsku i međunarodnu suradnju i promicanje ljudskih prava	Javni natječaj za financiranje programa i projekata udruga iz područja promicanja ljudskih prava	1	23.000,00
Ured za upravljanje hitnim situacijama	Javni natječaj za financiranje programa i projekata udruga iz područja sustava civilne zaštite	1	10.000,00
UKUPNO:			3.929.190,00

Izvor: Tablica izrađena na temelju izvješća Grada Zagreba, 2019.

Tablica br. 2. - Financijske potpore udrugama osoba s invaliditetom ostvarene temeljem Javnog poziva za podnošenje prijava za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama za 2019. godinu, Grad Zagreb

Gradski uredi	Broj financijskih potpora udrugama osoba s invaliditetom	Iznos financijske potpore (u kunama)
Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom	29	1.310.000,00
Gradski ured za kulturu	11	580.000,00
Gradski ured za branitelje	25	580.245,69
UKUPNO		2.470.245,69

Privitak br. 109. - Prikaz utrošenih sredstava za provedbu mjera Nacionalne strategije u 2019. godini¹

Tablica br. 1. - Prikaz utrošenih sredstava u 2019. godini na nacionalnoj razini

Područje Nacionalne strategije	Utrošena sredstva u 2019. godini (u kunama)
1. Obitelj	219.148.032,24
2. Život u zajednici	130.455.088,41
3. Odgoj i obrazovanje	109.872.627,01
4. Zdravstvena zaštita	41.287.836,61
5. Socijalna skrb	23.580.732,00
6. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost	56.515.237,17
7. Profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje, rad i mirovinsko osiguranje	96.477.880,18
8. Pravna zaštita i zaštita od zlostavljanja	1.539.064,00
9. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti	108.000,00
10. Sudjelovanje u kulturnom životu	2.493.733,59
11. Sudjelovanje u političkom i javnom životu	25.000,00
12. Istraživanje i razvoj	1.157.039,66
13. Rekreativna, razonoda i šport	35.721.141,14
14. Rizične situacije i humanitarna krizna stanja	0
15. Udruga osoba s invaliditetom u civilnom društvu	610.738,90
16. Međunarodna suradnja	0
UKUPNO	718.992.150,91

U području 4. pod utrošene iznose u navedenom području uračunata su sredstva zdravstvenih ustanova u iznosu od 29.885.456,27 kuna utrošena na osiguravanje pristupačnosti, te donacija PBZ-a u iznosu od 299.875,00 kn utrošena u svrhu opremanja zdravstvenih ustanova.

U području 7. sredstva utrošena za provedbu projekata u okviru poziva Podrška socijalnom uključivanju i zapošljavanju marginaliziranih skupina nisu uračunata u ukupan iznos utrošenih sredstava jer isto nije namijenjeno isključivo osobama s invaliditetom, iako je istim obuhvaćen određeni postotak osoba s invaliditetom.

U području 8. sredstva u iznosu od ukupno 10.858.897,50 kuna koja su utrošena za skloništa i savjetovališta namijenjenih žrtvama nasilja u obitelji od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku nisu obuhvaćena ukupnim iznosom sredstava utrošenih za provedbu mjera u navedenom području obzirom da usluga skloništa i savjetovališta nije namijenjena isključivo osobama s invaliditetom nego cjelokupnoj populaciji, iako je određeni postotak osoba s invaliditetom koristio navedene usluge.

U području 10. ukupni iznos obuhvaća i sredstva Agencije za elektroničke medije koja provodi postupak dodjele sredstava Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija kao i sredstva Hrvatskog audiovizualnog centra utrošena za provedbu mjera u navedenom području.

U području 12. ukupni iznos obuhvaća i sredstva sveučilišta utrošena na organizirane i provedene istraživačke studije u iznosu od 112.617,22 kune.

Tablica br. 2. - Prikaz utrošenih sredstava u 2019. godini po JLP(R)S *

JLP(R)S	Utrošena sredstva u 2019. godini (u kunama)
Bjelovarsko-bilogorska županija	11.268.360,91
Brodsko-posavska županija	4.057.830,51
Dubrovačko-neretvanska županija	6.378.784,74
Istarska županija	99.825.994,16
Karlovačka županija	4.800.541,36
Koprivničko-križevačka županija	5.145.149,45
Krapinsko-zagorska županija	1.891.538,04
Ličko-senjska županija	1.948.930,19
Međimurska županija	6.119.292,79
Osječko-baranjska županija	12.405.770,98
Požeško-slavonska županija	3.158.150,80
Primorsko-goranska županija	12.799.987,68
Sisačko-moslavačka županija	8.185.704,97
Splitsko-dalmatinska županija	70.420.154,76
Šibensko-kninska županija	3.397.287,40
Varaždinska županija	10.692.301,55
Virovitičko-podravska županija	2.796.551,82
Vukovarsko-srijemska županija	4.133.104,71
Zadarska županija	3.358.695,58
Zagrebačka županija	13.306.006,32
Grad Zagreb	108.969.010,94
UKUPNO	395.059.149,66

* Prikazana sredstva JLP(R)S uključuju i sredstva jedinica lokalne samouprave.

DODATAK IZVJEŠĆU I - OBJEDINJENI KATALOG

OBJEDINJENI KATALOG PRAVA, USLUGA, POTPORA I OLAKŠICA ZA OSOBE S INVALIDITETOM

(Katalog je izrađen u suradnji s ministarstvima koji sudjeluju u provedbi mjera Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine)

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA			
naziv prava, usluge, potpore ili olakšice koju mogu ostvariti osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama	1. uvjeti ostvarivanja prava, usluge, potpore ili olakšice (sažet prikaz)	2. važne napomene vezane uz ostvarivanje navedenog prava, usluge, potpore ili olakšice (npr. ograničenja za ostvarivanje navedenog prava...)	Tijelo odgovorno za provedbu
	3. pravni temelj za ostvarivanje prava, usluge, potpore ili olakšice (zakon, propis, odluka ...)		

Potvrda o upisu osobe u Registar osoba s invaliditetom	1. Osoba ima invaliditet u skladu sa Zakonom o registru osoba s invaliditetom (Narodne novine, broj 64/01). 2. Potvrdu izdaje Hrvatski zavod za javno zdravstvo i potvrda je besplatna. Potvrda se počela izdavati za potrebe olakšavanja zapošljavanja osoba s invaliditetom jer se u natječajima navodi da je potrebna potvrda o tom statusu. Potvrda vrijedi sve dok potencijalno ne bude ukinut status invaliditeta od tijela vještačenja. 3. Zakon o registru osoba s invaliditetom (Narodne novine, broj 64/01), Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09).	HZJZ
Znak pristupačnosti <i>S 1.1.2020 godine prelazi u nadležnost Ministarstva mora, prometa i infrastrukture</i>	1. Pravo na znak pristupačnosti iz članka 2. stavka 1. Pravilnika o znaku pristupačnosti (Narodne novine, br. 78/08 i 87/14) ima osoba sa 80 ili više posto tjelesnog oštećenja, odnosno osobe koje imaju oštećenja donjih ekstremiteta 60 ili više posto. Navedeno pravo ima i vozilo udruge osoba s invaliditetom. 2. Odnosi se na osobe sa 80 ili više posto tjelesnog oštećenja, odnosno osobe koje imaju oštećenja donjih ekstremiteta 60 ili više posto. Navedeno pravo ima i vozilo udruge osoba s invaliditetom. Sukladno članku 4. Pravilnika o znaku pristupačnosti (Narodne novine, br. 78/08 i 87/14), osoba s invaliditetom iz članka 2. stavka 1. citiranog Pravilnika ili udruga osoba s invaliditetom podnosi zahtjev za izdavanje znaka pristupačnosti nadležnom tijelu - uredu državne uprave u županiji nadležnom za promet, odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba nadležnom za promet. Zahtjevu se prilaže odgovarajuća dokumentacija. 3. Pravilnik o znaku pristupačnosti (Narodne novine, br. 78/08 i 87/14), https://narodne-novine.nn.hr/ ; https://gov.hr/moja-uprava/promet-i-vozila/dozvole-za-upravljanje-vozilima/znak-pristupacnosti-za-osobe-s-invaliditetom/1766	
HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE		
naziv prava, usluge, potpore ili olakšice koju mogu ostvariti osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama	1. uvjeti ostvarivanja prava, usluge, potpore ili olakšice (sažet prikaz) 2. važne napomene vezane uz ostvarivanje navedenog prava, usluge, potpore ili olakšice (npr. ograničenja za ostvarivanje navedenog prava...) 3. pravni temelj za ostvarivanje prava, usluge, potpore ili olakšice (zakon, propis, odluka ...)	Tijelo odgovorno za provedbu
Pravo osigurane osobe na zdravstvenu njegu u kući	1. Uvjeti su propisani Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja na zdravstvenu njegu u kući osigurane osobe (Narodne novine, br. 88/10, 1/11, 16/11, 87/11, 38/13, 49/13, 93/13, 62/15, 77/15 i 129/17). Invaliditet, odnosno određena vrsta oštećenja nisu uvjet za priznavanje i korištenje prava iz sustava obveznog zdravstvenog osiguranja, jer se prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja koriste se u skladu s postojećim medicinskim indikacijama i potrebama svake osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju. Pravo ostvaruju osigurane osobe Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, ovisno o medicinskim indikacijama, neovisno o dobi, u trajanju od maksimalno 5 puta tjedno kroz 30 dana, a iznimno 7 puta tjedno kroz 30 dana. Iznimno, kod najtežih bolesnika može trajati i do 90 dana, a u slučaju potrebe dugotrajne zdravstvene njege u kući i do 1 godine. 2. Osigurana osoba u obveznom zdravstvenom osiguranju ostvaruje pravo na zdravstvenu njegu na osnovi utvrđenih sljedećih stanja: nepokretnosti ili teške pokretnosti (osigurane osobe koje za kretanje trebaju pomoć druge osobe ili koriste pomagala za kretanje), kronične bolesti u fazi pogoršanja ili komplikacije, uz uvjet da izabрани doktor primarne zdravstvene zaštite u djelatnosti opće/obiteljske medicine, odnosno zdravstvene zaštite predškolske djece istodobno provodi liječenje u kući, te da indicira i potrebu	HZZO

	provođenja zdravstvene njege, kod prolaznih ili trajnih zdravstvenih stanja kod kojih nije moguće samozbrinjavanje, nakon složenijih operativnih zahvata koji zahtijevaju previjanje i njegu rane i skrb za stome te kod osigurane osobe u terminalnoj fazi bolesti. Provođenje zdravstvene njege, iznimno u trajanju od 90 dana, propisuje se kod najtežih bolesnika, posebno kod onih s definiranim trajnim stanjima, a prema dijagnozama iz Popisa bolesti i stanja. Samo u slučaju potrebe dugotrajnog provođenja zdravstvene njege u kući prema dijagnozama bolesti iz Popisa bolesti i stanja te kod osoba s prirođenim malforacijama i deformacijama, može se propisati u trajanju od godine dana u jednom odobrenju. www.hzzo.hr	
Pravo na bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom i pravo na fizikalnu terapiju u kući	1. Osigurana osoba HZZO-a ostvaruje pravo na bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom na osnovi bolesti, bolesnih stanja i posljedica ozljeda navedenih u Popisu bolesti, bolesnih stanja i posljedica ozljeda za odobravanje bolničke medicinske rehabilitacije, koji je sastavni dio Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja na bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom i pravo na fizikalnu terapiju u kući. Pravo na provođenje fizikalne terapije u kući ostvaruje se u slučaju kada je osigurana osoba potpuno nepokretna, odnosno teško pokretna zbog neuroloških bolesti, reumatskih bolesti, politraume i traume, kompliciranih kirurških i ortopedskih zahvata, te ostalih stanja koja za svaki slučaj posebice utvrđuje nadležno liječničko povjerenstvo HZZO-a. Invaliditet, odnosno određena vrsta oštećenja nisu uvjet za priznavanje i korištenje prava iz sustava obveznog zdravstvenog osiguranja, jer se prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja koriste se u skladu s postojećim medicinskim indikacijama i potrebama svake osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju. Trajanje: Održavajuća bolnička medicinska rehabilitacija u pravilu se odobrava u trajanju do najduže 21 dan, a početna bolnička medicinska rehabilitacija u trajanju od 21 dan, s mogućnošću produženja sukladno propisanim uvjetima. Fizikalna terapija u kući može trajati najdulje 15 dana (dolazaka), a može se produljiti za još 15 dana, uz mogućnost dodatnog produljenja u skladu s propisanim uvjetima. 2. Osigurana osoba HZZO-a početnu bolničku medicinsku rehabilitaciju koristi nakon liječenja u bolnicama za liječenje akutnih bolesti, u pravilu, u trajanju od 21 dan, s mogućnošću produženja na prijedlog odjelnog doktora ugovorne specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju, a o čemu odlučuje liječničko povjerenstvo HZZO-a. Održavajuća bolnička medicinska rehabilitacija odobrava se do najduže 21 dan te je osigurana osoba HZZO-a može koristiti jedanput u istoj kalendarskoj godini zbog iste bolesti. Fizikalna terapija u kući može trajati najdulje 15 dana (dolazaka) te se može produžiti za daljnjih 15 dana na prijedlog doktora specijalista odgovarajuće specijalnosti nakon izvršenog pregleda osigurane osobe HZZO-a. Iznimno, može se i dodatno produljiti prema prijedlogu doktora specijaliste koji je ponovno pregledao osiguranu osobu, a o čemu odlučuje liječničko povjerenstvo HZZO-a. U slučajevima teškog, odnosno vrlo složenog zdravstvenog stanja osiguranoj osobi se može odobriti provođenje fizikalne terapije u kući kroz najviše 45 dana (45 dolazaka) u jednom odobrenju, prema dijagnozama utvrđenim u popisu bolesti i stanja za odobrenje fizikalne terapije u kući kroz 45 dana, koji je sastavni dio ovog Pravilnika. Iznimno od navedenog, u slučaju potrebe dugotrajnog provođenja fizikalne terapije u kući osigurane osobe prema dijagnozama iz spomenutog popisa kao i kod osiguranih osoba s prirođenim malformacijama i deformacijama živčanog sustava (Q00-Q07) i mišićno koštanog sustava fizikalna terapija u kući može se odobriti u trajanju od godine dana u jednom odobrenju. Prema prijedlogu doktora specijalista odgovarajuće specijalnosti, koji je ponovno pregledao osiguranu osobu, može se na osnovi odobrenja liječničkog povjerenstva Zavoda dodatno produljiti fizikalnu terapiju u kući. Kada se u	HZZO

	specijalnim bolnicama za medicinsku rehabilitaciju provodi program "mama-dijete", on traje u pravilu 10 dana četiri puta godišnje. Bolnička medicinska rehabilitacija kod dijagnoze "coma cerebri vigile" traje u pravilu do 6 mjeseci, a i dulje, prema prijedlogu odjelnog doktora i uz suglasnost liječničkog povjerenstva HZZO-a. Kod dugotrajne medicinske rehabilitacije djece u specijalnim zdravstvenim ustanovama gdje se uz rehabilitaciju provodi i redovito osmogodišnje školovanje, liječničko povjerenstvo HZZO-a može dati suglasnost za medicinsku rehabilitaciju i skrb u trajanju jednog polugodišta, koje se također može produljiti, o čemu odlučuje liječničko povjerenstvo HZZO-a. 3. Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja na bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom i pravo na fizikalnu terapiju u kući (Narodne novine, br. 29/96, 79/97, 31/99, 51/99, 73/99, 40/07, 46/07- pročišćeni tekst 64/08, 91/09 i 118/09). www.hzzo.hr	
Prava roditelja na smještaj uz dijete na bolničkom liječenju	1. Pravo na smještaj roditelja djeteta s teškoćama u razvoju tijekom bolničkog liječenja djeteta, roditelj može koristiti neovisno o dobi djeteta, pod uvjetom da dijete s teškoćama u razvoju o tome posjeduje odgovarajuće rješenje nadležnog tijela, odnosno nalaz i mišljenje nadležnog tijela vještačenja u skladu s posebnim propisima. Invaliditet nije uvjet za priznavanje i korištenje prava iz sustava obveznog zdravstvenog osiguranja. Prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja koriste se u skladu s postojećim medicinskim indikacijama i potrebama. 2. Smještaj uz dijete na bolničkom liječenju obuhvaća: 1. pravo na cjelodnevni smještaj (24 sata) ovisno o smještajnim kapacitetima ugovorne bolničke ustanove ima osigurana osoba, jedan od roditelja djeteta s teškoćama u razvoju, neovisno o dobi djeteta; 2. pravo osigurane osobe roditelja na dnevni smještaj (bez noćenja) djeteta s teškoćama u razvoju bez obzira na dob djeteta, koje se nalazi na bolničkom liječenju u ugovornoj zdravstvenoj ustanovi za liječenje djece oboljele od akutnih bolesti 3. pravo na boravak uz dijete, neovisno o njegovoj dobi, u specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju, ovisno o odgovarajućim smještajnim kapacitetima iste, a bez potrebe prethodnog odobrenja liječničkog povjerenstva HZZO-a, ima osigurana osoba - jedan od roditelja djeteta s teškoćama u razvoju, koje o tome u skladu s posebnim propisima posjeduje odgovarajuće rješenje nadležnog tijela, odnosno nalaz i mišljenje nadležnog tijela vještačenja. 3. Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine, br. 49/14, 51/14, 11/15, 17/15, 123/16 i 129/17). www.hzzo.hr	HZZO
Pravo na ortopedsku i druga pomagala	1. Osigurana osoba ostvaruje pravo na pomagalo na teret sredstava HZZO-a u skladu sa zakonom kojim se uređuje obvezno zdravstveno osiguranje i propisima donesenim osnovom tog zakona te pod uvjetima i na način utvrđen Pravilnikom o ortopedskim i drugim pomagalima i drugim općim aktima HZZO-a, ako propisima Europske unije odnosno međunarodnim ugovorom nije drukčije propisano. Osigurana osoba ostvaruje pravo na pomagala koja su utvrđena osnovnom i dodatnom listom ortopedskih i drugih pomagala (u daljnjem tekstu: liste pomagala), a na osnovi propisane medicinske indikacije za svako pojedino pomagalo u skladu s listama pomagala te odgovarajuće medicinske dokumentacije kojom se dokazuju te indikacije. Invaliditet nije uvjet za priznavanje i korištenje prava iz sustava obveznog zdravstvenog osiguranja. Prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja koriste se u skladu s postojećim medicinskim indikacijama i potrebama.	HZZO

	Pravo ostvaruju osigurane osobe HZZ-a, ovisno o medicinskim indikacijama, neovisno o dobi. 2. Ne traži se uvjet prethodnog obveznog zdravstvenog osiguranja u trajanju od najmanje 9 mjeseci neprekidno, odnosno 12 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine prije nastupa osiguranog slučaja, za osigurane osobe mlađe od 18. godina, osigurane osobe iz članka 12. stavka 2. i 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i druge osigurane osobe potpuno i trajno nesposobne za samostalan život i rad prema rješenju nadležnog tijela te na osigurane osobe kojima je ta zdravstvena zaštita potrebna zbog priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti. 3. Pravilnik o ortopedskim i drugim pomagalicama (na snazi do 26. lipnja 2019. godine) (Narodne novine, br. 7/12, 14/12, 23/12, 25/12, 45/12, 69/12, 85/12, 92/12, 119/12, 147/12, 21/13, 38/13, 93/13, 119/13, 125/13, 129/13, 136/13, 141/13, 154/13, 11/14, 12/14, 22/14, 34/14, 45/14, 54/14, 59/14, 86/14, 92/14, 119/14, 129/14, 149/14, 17/15, 29/15, 41/15, 62/15, 77/15, 86/15, 124/15, 129/15, 132/15, 139/15, 25/16, 30/16, 53/16, 94/16, 106/16, 108/16, 36/17, 55/17, 102/17, 131/17, 10/18, 14/18, 34/18, 42/18, 52/18, 57/18, 74/18 i 98/18); Pravilnik o ortopedskim i drugim pomagalicama (stupio na snagu 27. lipnja 2019. godine) (Narodne novine, broj 62/19) Odluka o utvrđivanju Osnovne liste ortopedskih i drugih pomagala Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (Narodne novine, br. 51/19, 69/19, 75/19- ispravak, 97/19, 122/19); Odluka o utvrđivanju Dodatne liste ortopedskih i drugih pomagala Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (Narodne novine, broj 97/19).	
Status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju	1. Pravo ostvaruju djeca potpuno i trajno nesposobna za samostalan život i rad, prema uvjetima iz članka 12. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju. Djeca osiguranika, koja su trajno i potpuno nesposobna za samostalan život i rad zadržavaju, odnosno stječu status u obveznom zdravstvenom osiguranju kao članovi obitelji po osiguraniku - roditelju. Invaliditet nije uvjet za priznavanje statusa u obveznom zdravstvenom osiguranju po ovoj osnovi osiguranja. 2. Djeca osiguranika u obveznom zdravstvenom osiguranju koja postanu potpuno i trajno nesposobna za samostalan život i rad, sukladno posebnim propisima, prije navršene 18. godine života, zadržavaju status osigurane osobe kao članovi obitelji osiguranika za sve vrijeme trajanja te nesposobnosti, ako pravo na obvezno zdravstveno osiguranje ne mogu ostvariti po drugoj osnovi. Pravo na obvezno zdravstveno osiguranje kao članovi obitelji osiguranika mogu steći i djeca osiguranika koja su nakon navršene 18. godine života postala potpuno i trajno nesposobna za samostalan život i rad, sukladno posebnim propisima, ako ih osiguranik uzdržava i ako pravo na obvezno zdravstveno osiguranje ne mogu ostvariti po drugoj osnovi. 3. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, br. 80/13 i 137/13). www.hzzo.hr	HZZO
Stjecanje statusa osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju	1. Pravo mogu ostvariti punoljetne osobe s prebivalištem, odnosno odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj koje su nesposobne za samostalan život i rad i nemaju sredstava za uzdržavanje, ako pravo na obvezno zdravstveno osiguranje ne mogu ostvariti po drugoj osnovi. Rješenje o stjecanju statusa donosi ured državne uprave nadležan za poslove socijalne skrbi, sukladno čl. 15. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju te Pravilniku o mjerilima i postupcima za ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu osoba s prebivalištem u RH koje su nesposobne za samostalan život i rad i koje nemaju sredstava za uzdržavanje. Invaliditet nije uvjet za priznavanje statusa u obveznom zdravstvenom osiguranju po ovoj osnovi osiguranja.	HZZO

	2. Osobe s prebivalištem, odnosno odobrenim stalnim boravkom u RH koje su nesposobne za samostalan život i rad (osoba koja je navršila 60godina-žena, odnosno 65 godina-muškarac, osoba lišena poslovne sposobnosti, osoba čiju je potpunu nesposobnost za rad i privređivanje utvrdilo nalazom i mišljenjem tijelo vještačenja, nezaposlena žena za vrijeme trajanja trudnoće i 6 mjeseci nakon rođenja djeteta, osoba ovisnik o opojnim drogama, alkoholu i drugim ovisnostima koja je podvrgnuta odvikavanju ili je uključena u terapijsku zajednicu ili druge oblike pomoći sve dok te okolnosti traju) i nemaju sredstva za uzdržavanje. Traje dok se ne promijene okolnosti pod kojima je status priznat. 3. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, br. 80/13 i 137/13), Pravilnik o mjerilima i postupcima za ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu osoba s prebivalištem u RH koje su nesposobne za samostalan život i rad i koje nemaju sredstava za uzdržavanje (Narodne novine, broj 39/02). www.hzzo.hr	
Obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti	1. Osiguranje mogu ostvariti Djeca s teškoćama u razvoju (tjelesnom i duševnom) za vrijeme trajanja praktične nastave ili obveznog praktičnog rada - Obveza osiguranja za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti propisana je člankom 16. stavkom 1. točkom 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju. Invaliditet nije uvjet za stjecanje prava u obveznom zdravstvenom osiguranju. 2. Pravne i fizičke osobe, odnosno tijela državne vlasti, obvezni su osigurati na obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti, djecu sa smetnjama u tjelesnom i duševnom razvoju na praktičnoj nastavi ili na obveznom praktičnom radu u pravnoj osobi za osposobljavanje. 3. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, br. 80/13 i 137/13). www.hzzo.hr	HZZO
Pravo na naknadu za troškove prijevoza u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja	1. Pravo na naknadu troškova prijevoza u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja ostvaruje osigurana osoba HZZO-a pod uvjetom da je radi korištenja zdravstvene zaštite upućena izvan mjesta prebivališta, odnosno boravišta te da ne ispunjava uvjete za korištenje sanitetskog prijevoza. Invaliditet nije uvjet za priznavanje i korištenje prava iz sustava obveznog zdravstvenog osiguranja. Prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja koriste se u skladu s postojećim medicinskim indikacijama i potrebama. 2. Pravo na naknadu za troškove prijevoza, neovisno o udaljenosti od 50 kilometara između mjesta prebivališta, odnosno boravka do mjesta upućivanja, ima osigurana osoba do 18. godine života, osigurana osoba iz članka 12. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona, osigurana osoba u vezi korištenja radioterapije i kemoterapije te hemodijalize kao kronični bubrežni bolesnik, osigurana osoba u vezi korištenja zdravstvene zaštite zbog priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti, osigurana osoba darivatelj organa, tkiva ili stanica koja zdravstvenu zaštitu koristi u vezi s darivanjem organa, tkiva ili stanica, te osigurana osoba upućena na liječenje u drugu državu članicu ili treću državu. 3. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, br. 80/13 i 137/13). www.hzzo.hr	HZZO
Pravo na sanitetski prijevoz	1. Pravo mogu ostvariti osigurane osobe HZZO-a, ovisno o medicinskim indikacijama i zdravstvenom stanju, neovisno o dobi. Uvjeti su propisani Pravilnikom o sanitetskom prijevozu te člancima 26. do 29. Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja. Invaliditet nije uvjet za priznavanje i/ili korištenje prava iz sustava obveznog zdravstvenog osiguranja. Prava iz obveznog zdravstvenog	HZZO

	osiguranja koriste se u skladu s postojećim medicinskim indikacijama i potrebama. 2. Osigurana osoba ispunjava uvjete ukoliko je nepokretna, teško pokretna i/ili joj zbog prirode bolesti nije preporučeno samostalno kretanje. O navedenom odlučuje izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite. 3. Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN br. 49/14, 51/14 - ispravak, 11/15, 17/15, 123/16 - ispravak, 129/17), te Pravilnik o sanitetskom prijevozu (NN broj 123/09). www.hzzo.hr	
Troškove određenih zdravstvenih usluga koje u cijelosti snosi Zavod	1. Pravo osigurane osobe HZZO-a, ovisno o medicinskim indikacijama i zdravstvenom stanju neovisno o dobi. Osiguranim osobama u ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja, HZZO osigurava plaćanje zdravstvenih usluga u cijelosti za zdravstvenu zaštitu navedenu u članku 19. stavku 2. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju. 2. Odnosi se, između ostalog, na cjelokupnu zdravstvenu zaštitu djece potpuno i trajno nesposobne za samostalan život i rad i nakon 18 godine života, osobe nesposobne za život i rad koje nemaju sredstava za uzdržavanje, preventivna zdravstvena zaštita osoba s invaliditetom iz registra osoba s invaliditetom te cjelokupno liječenje osoba s mentalnim teškoćama (liječenje psihijatrijskih bolesnika). 3. članak 19. stavak 2. točka 1. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju; članak 12. stavak 2. i 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju; te članak 15. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju. www.hzzo.hr	HZZO
Pravo na policu dopunskog zdravstvenog osiguranja na teret sredstava iz državnog proračuna	1. Osobe s invaliditetom, neovisno o dobi mogu ostvariti pravo na policu dopunskog osiguranja na teret sredstava državnog proračuna ostvaruje se, temeljem čl.14a. st.1. t.1.Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju. 2. Odnosi se na osigurane osobe s invaliditetom koje imaju 100% oštećenje organizma ili tjelesno oštećenje prema posebnim propisima, osobe kod kojih je utvrđeno više vrsta oštećenja i osobe s tjelesnim/intelektualnim/mentalnim oštećenjem zbog kojih ne mogu samostalno izvoditi aktivnosti primjerene životnoj dobi sukladno propisima iz sustava socijalne skrbi. 3. Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, br. 85/06, 150/08, 71/10). www.hzzo.hr	HZZO
MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA		
naziv prava, usluge, potpore ili olakšice koju mogu ostvariti osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama	1. uvjeti ostvarivanja prava, usluge, potpore ili olakšice (sažet prikaz) 2. važne napomene vezane uz ostvarivanje navedenog prava, usluge, potpore ili olakšice (npr. ograničenja za ostvarivanje navedenog prava...) 3. pravni temelj za ostvarivanje prava, usluge, potpore ili olakšice (zakon, propis, odluka ...)	Tijelo odgovorno za provedbu
Primjeren program obrazovanja	1. Postojanje potrebe što se utvrđuje tijekom postupka utvrđivanja psihofizičkog stanja učenika. 2. Pravo mogu ostvariti jedino učenici s teškoćama u razvoju i ostvaruje se sve do završetka srednjoškolskog obrazovanja ili ukidanja prava. 3. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18 i 98/19) - čl.65. www.mzo.hr	
Potpore pomoćnika u nastavi	1. Postojanje potrebe što se utvrđuje tijekom postupka utvrđivanja psihofizičkog stanja učenika.	

	2. Pravo mogu ostvariti jedino učenici s teškoćama u razvoju tj. učenici s teškoćama u razvoju koji svladavaju nastavni plan i program škole koju pohađaju ali imaju veće teškoće koje ih sprečavaju u samostalnom funkcioniranju te trebaju stalnu ili povremenu potporu pomoćnika u nastavi odnosno imaju veće teškoće u motoričkom funkcioniranju donjih i/ili gornjih ekstremiteta, u komunikaciji i socijalnoj interakciji te senzornoj integraciji, a povezane su s poremećajima iz autističnog spektra u intelektualnom funkcioniranju udružene s drugim utjecajnim teškoćama, teškoće proizašle oštećenjem vida. Potpora se ostvaruje sve do završetka srednjoškolskog obrazovanja ili ukidanja prava. 3. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18 i 98/19)-čl.99. www.mzo.hr	
Potpora stručnog komunikacijskog posrednika	1. Postojanje potrebe što se utvrđuje tijekom postupka utvrđivanja psihofizičkog stanja učenika. 2. Odnosi se na gluhe, nagluhe i gluhoslijepe učenike. Potpora se ostvaruje sve do završetka srednjoškolskog obrazovanja ili ukidanja prava. 3. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18 i 98/19)- čl.99, Pravilnik o pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima (Narodne novine, br. 102/18 i 59/19). www.mzo.hr	
Sufinanciranje prilagođenog oblika prijevoza za učenike s teškoćama u razvoju i njihove pratitelje	1. Postojanje potrebe što se utvrđuje tijekom postupka utvrđivanja psihofizičkog stanja učenika. 2. Pravo mogu ostvariti jedino učenici s teškoćama u razvoju upisani u osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove. Sufinanciranje se ostvaruje sve do završetka srednjoškolskog obrazovanja ili ukidanja prava. 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18 i 98/19) - čl.69. www.mzo.hr	
Prilagodba ispitne tehnologije na ispitima državne mature	1. Postojanje potrebe utvrđuje Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja. 2. Pravo mogu ostvariti jedino učenici/pristupnici s teškoćama. Kandidati koji su srednjoškolsko četverogodišnje obrazovanja završili u RH prijašnjih godina i kandidate koji su završili najmanje ekvivalentno četverogodišnje srednje obrazovanje izvan RH i žele pristupiti polaganju ispita državne mature a smatraju da im je potrebna prilagodba ispitne tehnologije (imaju motoričke teškoće, oštećenje sluha ili vida ...) upućujemo na dokument za za učenike s teškoćama "upute za provođenje državne mature za pristupnike s posebnim odgojno obrazovnim potrebama". Također o potrebi prilagodbe ispitne tehnologije potrebno je izvijestiti Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja. 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi - čl.82 Pravilnik o polaganju ispita državne mature (Narodne novine broj 1/2013). www.mzo.hr	
Gradnjom novih škola poštuju se prostorni standardi koji osiguravaju prilagodbu učenicima s teškoćama u razvoju	1. Upis u program srednjeg obrazovanja. 2. Mogućnost školovanja u objektu bez arhitektonskih barijera se koristi za vrijeme trajanja srednjeg obrazovanja. Odnosi se na učenike s većim motoričkim teškoćama. Ostvaruje se sve do završetka srednjoškolskog obrazovanja ili ukidanja prava. 3. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18 i 98/19); Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine (Narodne	

		novine, broj 42/17); Nacionalna strategija za prava djece u RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine. http://www.skole.hr/aktualno/vijesti-iz-skolstva?news id=2778	
Odgoj i obrazovanje učenika s teškoćama oprema i didaktička sredstva te druga nastavna pomagala		1. Upis u program srednjeg obrazovanja. 2. Oprema i didaktička sredstva te druga pomagala u nastavi moraju biti prilagođena vrsti potreba učenika s teškoćama. Mjerila za prostorne uvijete opremanje i stručne kadrove sastavni su dio planova i programa prema kojima se obrazuju učenici s teškoćama u skladu s vrstama potreba. 3. Državni pedagoškog standarda srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine, br. 63/08 i 90/10) - čl.47. www.mzo.hr	
Osiguravanje radnika za pomoć učenicima		1. Upis u program srednjeg obrazovanja. 2. Odnosi se na učenike s većim motoričkim teškoćama i oštećenjima jezično-glasovne komunikacije. Srednja škola s pet i više učenika s motoričkim teškoćama (bez mogućnosti samostalnog kretanja) može imati jednog radnika srednje stručne spreme za pomoć, prijenos i prijevoz. Za učenike s oštećenjem jezično-glasovne komunikacije osigurava se prevoditelj. 3. Državni pedagoški standard srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine, broj 63/08,90/10) - čl.47. www.mzo.hr	
Nastava u kući		1. Upis u program srednjeg obrazovanja. 2. Za učenike koji zbog većih motoričkih poteškoća ili kroničnih bolesti ne mogu polaziti nastavu u školi škola organizira instruktivnu nastavu u kući učenika odnosno zdravstvenoj ustanovi ukoliko se učenik nalazi na dužem liječenju uz odobrenje ministarstva nadležnog za obrazovanje. Ostvaruje se sve do završetka srednjoškolskog obrazovanja ili ukidanja prava. 3. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18 i 98/19); Državni pedagoški standard srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine, br. 63/08 i 90/10). Člankom 47. st. 4. Državnog pedagoškog standarda srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja utvrđeno je da srednjoškolska ustanova s pet i više učenika s motoričkim oštećenjima (bez mogućnosti samostalnog kretanja) može imati jednog radnika srednje stručne spreme za pomoć, prijenos ili prijevoz. www.mzo.hr	
Smještaj učenika s teškoćama u učenički dom		1. i 2. Odnosi se na djecu s većim motoričkim teškoćama. Smještaj učenika s teškoćama u učenički dom organizira se i provodi prema standardima i mjerilima koje utvrđuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva i ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi. Ostvaruje se sve do završetka srednjoškolskog obrazovanja ili ukidanja prava. 3. Odluka o uvjetima za prijam učenika u učeničke domove u školskoj godini 2017/2018 (Narodne novine, broj 57/17), Državni pedagoški standard srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine, br. 63/08 i 90/10). https://mzo.hr/hr/rubrike/ucenicki-domovi	
Upis učenika s teškoćama u I razred srednje škole		1. i 2. Svake godine donosi se Odluka o upisu učenika u I razred srednje škole za sljedeću školsku godinu kojom se utvrđuje način upisa, broj mjesta u razrednim odjelima prvih razreda SŠ, zatim okvirni broj veličina i ustrojstvo razrednih odjela rokovi za upis te ostali uvjeti i postupci za upis učenika u prvi razred SŠ u sljedećoj šk. god. Pravilnikom o elementima kriterijima za izbor kandidata za upis u 1r. SŠ utvrđuju se zajednički posebni i dodatni elementi i kriteriji za izbor kandidata za upis u 1 r. SŠ propisane se i odredbe vrednovanja uspjeha kandidata s teškoćama u razvoju	

	kandidata s teškoćama u razvoju za koje se formiraju zasebne ljestvice poretka, a na temelju ukupnog broja bodova utvrđenog tijekom postupka vrednovanja u skladu s Državnim pedagoškim standardom. 3. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18 i 98/19). Odluka o upisu učenika u I razred srednje škole u šk. god. 2019/2020 (Narodne novine, broj 53/2019), Pravilnik o elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis u I. razred srednje škole (Narodne novine, broj 49/15). Državni pedagoški standard srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine, br. 63/08 i 90/10). https://mzo.hr/hr/rubrike/upisi	
Financiranje projekata za izradu i prilagodbu udžbenika/literature za slijepe i slabovidne učenike i studente	1. Postojanje potrebe koja se utvrđuje tijekom postupka utvrđivanja psihofizičkog stanja učenika ili studenta. 2. Slijepi i slabovidni učenici i studenti temeljem utvrđenosti senzoričkog oštećenja. Korištenje udžbenika /literature na Brailleovom pismu tijekom školovanja, a radi potrebe i nadalje. Financiranje se ostvaruje za vrijeme školovanja. 3. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18 i 98/19) - Članak 65, Pravilnik o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju (Narodne novine, broj 23/15). www.mzo.hr	
Pravo na novčanu potporu za podmirenje dijela troškova prijevoza za redovite studente s invaliditetom	1. Uvjeti ostvarivanja i trajanja prava : 1. zahtjev studenti s invaliditetom mogu ponijeti nakon upisa na visoko učilište. 2. pravo može ostvariti u razdoblju propisanog trajanja studija uvećanog za 12 mjeseci utvrđuje se na temelju potvrde visokog učilišta. 3. studenti koji su u prethodnoj godini stekli najmanje 30 ECTS bodova. 2. Pravo ne ostvaruju: 1. studenti koji su na tom studijskom programu ukupno stekli broj ECTS bodova koji podijeljen s brojem upisanih akademskih godina iznosi manje od 30; 2. studenti koji su dva puta mijenjali studentski program i treći puta su u statusu redovnog studenta upisali prvu godinu na istoj razini studija; 3. studenti koji se upisuju na istu razinu studija na kojoj su stekli kvalifikaciju a za koju su prethodno ostvarili novčanu potporu; 4. studenti koji navedenu potporu primaju iz drugih izvora, studenti koji su upisali mirovanje studija; 5. studenti poslijediplomskih studija koji ne upišu viši semestar u novoj akademskoj godini. Pravo traje akademsku godinu uvećanu za 12 mjeseci. 3. Pravilnik o uvjetima i ostvarivanju prava na novčanu potporu za podmirenje dijela troškova prijevoza za redovite studente s invaliditetom (Narodne novine, broj 23/15). https://mzo.hr/hr/pavilnik-o-uvjetima-nacinu-ostvarivanja-prava-na-novcanu-potporu-za-podmirenje-dijela-troskova	
Državne stipendije za redovite studente studijskih studijskih programa u STEAM područjima znanosti	1. Pravo mogu ostvariti studenti: koji su u akademskoj godini koja prethodi godini za koju se dodjeljuju stipendije završili srednjoškolo obrazovanje i prvi put upisuju prvu godinu studija a upisuju se na temelju rezultata ispita državne mature, te oni koji su do akademske godine za koju su dodjeljuju stipendije stekli najviše 120 ects bodova na studijskom programu , a nisu stekli kvalifikaciju razine visokog obrazovanja. Iznimno, broj stečenih ECTS bodova može biti veći ukoliko visoko učilište dostavi potvrdu da se jednom godinom studija u punom nastavnom opterećenju stječe više od 60 ECTS bodova. 2. Odnosi se na redovite studente hrvatskog državljanstva i državljane Europske unije s prijavljenim boravkom u RH koji imaju odobren status stranca na stalnom boravku u RH i osobe sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, koji su upisani na visoka učilišta u RH na	

	preddiplomske sveučilišne integrirane preddiplomske i diplomske sveučilišne studije i preddiplomske stručne studije u STEAM područjima znanosti. Studijskim programima u STEAM područjima znanosti smatraju se studijski programi u biotehničkom, tehničkom, biomedicinskom i prirodnom području znanosti te studijski programi kojima se stječe akademski odnosno stručni naziv prvostupnik informatike, poslovne informatike, informacijskih znanosti i informatologije Rang liste za studente prve godine utvrđuju se na način da se broj bodova izračunava na temelju broja bodova ostvarenih na ispitu državne mature iz matematike. Rang liste za studente ostalih godina utvrđuju se na način da se broj bodova izračunava na temelju umnoška prosjeka ocjena i prosječnog broja ECTS bodova ostvarenog tijekom studija (koji može biti najviše 60 po godini studiranja). Studentima s utvrđenim invaliditetom od 60% ili više pri izradi rang liste stečeni broj ECTS bodova u prethodnoj godini množi se sa dva. Pravo ne mogu ostvariti studenti: upisani u programe koji su akreditirani i u potpunosti se izvode kao programi na engleskom jeziku i oni koji upisuju mirovanje u akademskoj godini za koju se dodjeljuje stipendija. 3. Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava redovnih studenata na državnu stipendiju u STEM područjima znanosti (Narodne novine, br. 61/2017 i 95/2017). https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_06_61_1414.html https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_09_95_2196.html	
Državne stipendije na temelju socioekonomskog statusa (kategorije E,D1 i P)	1. Državne stipendije dodjeljuju se prema odvojenim rang listama za svaku pojedinu kategoriju za studente s prebivalištem izvan RH koji ispunjavaju slijedeće posebne uvjete. D1 kategorija uz slijedeća tri uvjeta: prosječni prihod po članu obitelji ne prelazi iznos od 60% proračunske osnovice ; dokaz o statusu mirnodopskog vojnog i civilnog invalida rata , E kategorija uz uvjet: da prosječni prihod po članu obitelji ne prelazi iznos od 65 % osnovice, te uz izjavu o članovima obitelji; Kategorija P uz 5 uvjeta: dokaz o utvrđenom tjelesnom oštećenju, upis na poslijediplomski sveučilišni studij. 2. Odnosi se na redovite studente hrvatskog državljanstva i državljane Europske unije s prijavljenim boravkom u RH koji imaju odobren status stranca na stalnom boravku u RH i osobe sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, koji su upisani na visoka učilišta u RH: na preddiplomske sveučilišne studijima, diplomskim sveučilišnim studijima, integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijima, kratkim stručnim studijima, preddiplomskim stručnim studijima i specijalističkim diplomskim stručnim studijima, te studenti s invaliditetom i studenti bez odgovarajuće roditeljske skrbi upisani na poslijediplomske sveučilišne studije. Kategorija E- za studenta s najmanje 60% tjelesnog i osjetilnog oštećenja sukladno Uredbi o metodologijama vještačenja ("Narodne novine br.153/14) Kategorija D1 -mirnodopski vojni i civilni invalidi rata čije je oštećenje organizma nastalo pod okolnostima iz čl 6 -8 Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata. Kategorija P -studenti s invaliditetom i studenti bez odgovarajuće roditeljske skrbi upisani na poslijediplomske studije. Na natječaj za dodjelu državne stipendije ne mogu se prijaviti studenti: koji su stekli manje od 45 ECTS bodova u prethodnoj akademskoj godini osim ako je student upisan prvi put na prvu godinu studija; koji su na tom studijskom programu ukupno stekli broj ECTS bodova koji podijeljen s s brojem upisanih prethodnih akademskih godina iznosi manje od 40, ne uključujući tekuću akademsku godinu; koji su u akademskoj godini prijave na natječaj drugi put u statusu redovitog studenta upisali prvu godinu studija na istoj razini studija (odnosi se isključivo na studente koji su u akademskoj godini prijave na natječaj promijenili studijski program); koji su 2 puta mijenjali i stoga tri puta u statusu redovitog studenta upisivali	

	studijski program na istoj razini studija; koji su već stekli kvalifikaciju na istoj razini studija na koju su upisani; i studenti koji imaju upisano mirovanje obveza u godini u kojoj se provodi natječaj. 3. Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju na temelju socio-ekonomskog statusa (Narodne novine br. 43/2017). https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_05_43_985.html	
MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA (MHB) TEMELJEM ZAKONA O ZAŠTITI VOJNIH I CIVILNIH INVALIDA RATA (RVI - ratni vojni invalidi, CIR - civilni invalidi rata, MVI- mirnodopski vojni invalidi)		
naziv prava, usluge, potpore ili olakšice koju mogu ostvariti osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama	1. uvjeti ostvarivanja prava, usluge, potpore ili olakšice (sažet prikaz) 2. važne napomene vezane uz ostvarivanje navedenog prava, usluge, potpore ili olakšice (npr. ograničenja za ostvarivanje navedenog prava...) 3. pravni temelj za ostvarivanje prava, usluge, potpore ili olakšice (zakon, propis, odluka ...)	Tijelo odgovorno za provedbu
Osobna invalidnina	1. Utvrđeni postotak oštećenja organizma. 2. Ostvarivanje naknade po drugim propisima i odnosi se na RVI, MVI, CIR-svi. 3. Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine, br. 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 02/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 103/03, 148/13 i 98/19), Uredba o metodologijama vještačenja.	nadležno upravno tijelo u županiji odnosno Gradu Zagrebu
Ortopedski dodatak	1. Uz utvrđeni postotak oštećenja organizma. 2. Odnosi se na RVI, MVI, CIR s amputacijom ili teškim oštećenjem ekstremiteta, ili potpunim gubitkom vida na oba oka. 3. Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine, br. 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 02/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 103/03, 148/13 i 98/19), Uredba o metodologijama vještačenja.	
Dodatak za njegu i pomoć druge osobe	1. Uz utvrđeni postotak oštećenja organizma. 2. Ostvarivanje toga prava po drugim propisima i odnosi se na RVI, MVI, CIR-invalidi od I. do II. skupine. 3. Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine, br. 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 02/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 103/03, 148/13 i 98/19), Uredba o metodologijama vještačenja.	
Prednost pri zapošljavanju	1. Zapošljavanje u tijelima javne uprave, javnim službama ili pravnim osobama u vlasništvu RH. 2. Ostvarivanje prava pod jednakim uvjetima i jednokratno, osim u slučaju zasnivanja radnog odnosa na određeno vrijeme i odnosi se na MVI, CIR-nezaposleni. 3. Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine, br. 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 02/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 103/03, 148/13 i 98/19).	tijela državne uprave, tijela sudbene vlasti i druga državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne službe, pravne osobe u pretežitom vlasništvu RH

Pravo na profesionalnu rehabilitaciju	1. Pravo mogu ostvariti osobe s invaliditetom do navršenih 40 godina žene, 45 godina muškarci. Uz profesionalnu rehabilitaciju ostvaruje se i pravo na novčanu pomoć. 2. Životna dob, ukoliko mjesečni prihodi po članu kućanstva ne prelaze iznos od 1.995,60 kn. Odnosi se na MVI, CIR kod kojeg HZMO utvrdi postojanje preostale radne sposobnosti. Traje sve dok traje profesionalna rehabilitacija. 3. Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine, br. 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 02/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 103/03, 148/13 i 98/19).	HZMO
Priznavanje staža u dvostrukom trajanju	1. Vrijeme provedeno u zatočeništvu računa se kao staž osiguranja u dvostrukom trajanju odnosno ako u vrijeme zatočeništva osoba nije bila zaposlena, kao poseban staž u jednostrukom trajanju. 2. Odnosi se na CIR za vrijeme provedeno u zatočeništvu. 3. Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine, br. 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 02/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 103/03, 148/13 i 98/19).	HZMO
Prednost pri smještaju u ueničke odnosno studentske domove	1. i 2. Pravo mogu ostvariti osobe s invaliditetom do 26 godina ukoliko redovni mjesečni prihodi po članu kućanstva ne prelaze iznos od 1.995,60 kn. Odnosi se na djecu CIR, djecu MVI i CIR- I. skupine, djecu iza umrlih CIR i MVI. Prednost se ostvaruje sve do završetka redovnog školovanja. 3. Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine, br. 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 02/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 103/03, 148/13 i 98/19).	MZO tj. nositelj natječaja
Besplatni udžbenici	1. Redovno školovanje u osnovnim i srednjim školama. 2. Ukoliko redovni mjesečni prihodi po članu kućanstva ne prelaze iznos od 1.995,60 kn. Odnosi se na OSI i djecu invalida - MVI i CIR. Pravo se ostvaruje sve do završetka srednjoškolskog obrazovanja ili ukidanja prava. 3. Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine, br. 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 02/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 103/03, 148/13 i 98/19).	nadležno upravno tijelo u županiji odnosno Gradu Zagrebu
Prednost pri smještaju u domove socijalne skrbi	1. i 2. Odnosi se na RVI, MVI, CIR od I. do IV. skupine. 3. Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine, br. 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 02/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 103/03, 148/13 i 98/19).	Ustanove socijalne skrbi
Oslobađanje od plaćanja naknade za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta	1. Prenamjena za izgradnju stambenog, gospodarskog, poslovnog ili javnog objekta. Može se ostvariti jedanput godišnje. 2. Odnosi se na vojne i civilne invalide rata. 3. Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine, br. 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 02/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 103/03, 148/13 i 98/19).	Jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine)
Oslobodenje od plaćanja sudskih, upravnih i javnobilježničkih pristojbi	1. 2. Samo u postupcima ostvarivanja prava iz Zakona, radi ostvarivanja prava. 3. Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine, br. 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 02/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 103/03, 148/13 i 98/19).	tijela državne i javne uprave, lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravosudna tijela i javni bilježnici
Dodatak za pripomoć u kući	1. Nemogućnost ispunjavanja osnovnih životnih zahtjeva zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju.	nadležno upravno

	2. Ukoliko nije korisnik po drugoj osnovi i nije smješten u ustanovu gdje mu je osigurana pomoć. Odnosi se na OSI - korisnici ZMN. Dodatak se ostvaruje sve dok ispunjava uvjete. 3. Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine, br. 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 02/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 103/03, 148/13 i 98/19), Uredba o metodologijama vještačenja.	tijelo u županiji odnosno Gradu Zagrebu
Posebni dodatak	1. Redovno školovanje u osnovnim i srednjim školama i ukoliko redovni mjesečni prihodi po članu kućanstva ne prelaze iznos od 1.995,60 kn i ukoliko nisu korisnici zajamčene minimalne naknade. 2. Odnosi se na djecu CIR. Pravo traje sve do završetka srednjoškolskog obrazovanja ili ukidanja prava. 3. Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine, br. 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 02/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 103/03, 148/13 i 98/19).	
MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA (MHB) TEMELJEM ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI		
naziv prava, usluge, potpore ili olakšice koju mogu ostvariti osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama	1. uvjeti ostvarivanja prava, usluge, potpore ili olakšice (sažet prikaz) 2. važne napomene vezane uz ostvarivanje navedenog prava, usluge, potpore ili olakšice (npr. ograničenja za ostvarivanje navedenog prava...) 3. pravni temelj za ostvarivanje prava, usluge, potpore ili olakšice (zakon, propis, odluka ...)	Tijelo odgovorno za provedbu
Osobna invalidnina	1. Ostvaruje se u vidu mjesečne novčane naknade zbog oštećenja organizma nastalih kao posljedica rane, ozljede ili bolesti, pogoršanja bolesti odnosno pojave bolesti u obrani suvereniteta RH ili kod zatočenika u neprijateljskom logoru, zatvoru ili u drugom neprijateljskom objektu tijekom sudjelovanja u obrani suvereniteta RH. Osobna invalidnina određuje se HRVI iz Domovinskog rata prema skupini oštećenja organizma, od I. do X. 2. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata od I. (100% oštećenja organizma kojima je za redoviti život potrebna njega i pomoć druge osobe) do X. skupine (20% oštećenja organizma). Vezano je za status, dok je priznat status koristi se i pravo, status može biti priznat privremeno u kojem slučaju je vremenski ograničen (navedeno u rješenju) ili trajno. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19) *Sukladno čl. 12. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji hrvatski ratni vojni invalid iz Domovinskog rata je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata kojem je organizam oštećen najmanje 20% zbog: a) rane ili ozljede koju je zadobio u obrani suvereniteta RH, b) zatočeništva u neprijateljskom zatvoru, logoru ili drugom neprijateljskom objektu tijekom sudjelovanja u obrani suvereniteta RH ili c) bolest, a bolest, pogoršanje bolesti odnosno pojava bolesti neposredna je posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta RH. Prava hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata utvrđena Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji ostvaruju i pripadnici medicinskog osoblja, ratni izvištitelji, pripadnici vatrogasnih postrojbi, pomorci, članovi posada brodova trgovačke mornarice i druge osobe kojima je organizam oštećen za najmanje 20% zbog rane ili ozljede koju su zadobili pri obavljanju vojnih ili drugih dužnosti po nalogu nadležnih tijela državne vlasti RH u obrani suvereniteta RH ili kao zatočenici u neprijateljskom logoru, zatvoru ili drugom neprijateljskom objektu u obrani suvereniteta RH. I to: a) pravo na osobnu invalidninu,	nadležno upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na ostvarivanje prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji

	b) pravo na posebni doplatak, c) pravo na doplatak za njegu i pomoć druge osobe, d) pravo na ortopedski doplatak e) pravo na naknadu troškova prijevoza u svezi s ostvarivanjem prava iz Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	
Doplatak za njegu i pomoć druge osobe	1. HRVI iz Domovinskog rata I. skupine i HRVI II., III. i IV. skupine kojima je organizam oštećen neovisno o oštećenju organizma temeljem kojeg je priznat status HRVI iz Domovinskog rata, a čije je oštećenje, zajedno s oštećenjem organizma temeljem kojeg je ostvaren status HRVI iz DR jednako oštećenju HRVI I. skupine. Razvrstava se u dva stupnja: a) I. stupanj: HRVI iz DR od I. do IV. skupine koji su potpuno nesposobni za obavljanje svih životnih potreba i kojima je potrebna neprekidna njega i pomoć druge osobe i b) II. stupanj: ostali HRVI iz DR iz čl. 61. ZOHBDR. 2. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata I. skupine i HRVI II., III. i IV. skupine kojima je organizam oštećen neovisno o oštećenju organizma temeljem kojeg je priznat statusu HRVI iz Domovinskog rata, a čije je oštećenje, zajedno s oštećenjem organizma temeljem kojeg je ostvaren status HRVI iz DR jednako oštećenju HRVI I. skupine. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	
Ortopedski doplatak	1. HRVI iz DR kojima je oštećenje organizma utvrđeno zbog težih oštećenja organizma koja su neposredna posljedica zadobivene rane, ozljede ili bolesti koja je uzrokovala amputaciju ekstremiteta, teško oštećenje funkcije ekstremiteta ili potpuni gubitak vida na oba oka. Oštećenja organizma razvrstavaju se u četiri stupnja prema težini, vrsti i uzroku oštećenja. 2. Odnosi se na HRVI iz DR kojima je oštećenje organizma utvrđeno zbog težih oštećenja organizma koja su neposredna posljedica zadobivene rane, ozljede ili bolesti koja je uzrokovala amputaciju ekstremiteta, teško oštećenje funkcije ekstremiteta ili potpuni gubitak vida na oba oka. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	
Posebni doplatak	1. HRVI iz Domovinskog rata ako nije u radnom odnosu, ne prima mirovinu i naknadu plaće ima pravo na poseban doplatak u iznosu 50% pripadajuće osobne invalidnine od dana stjecanja prava na profesionalnu rehabilitaciju i tijekom profesionalne rehabilitacije. 2. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata ako nije u radnom odnosu, ne prima mirovinu i naknadu plaće ima pravo na poseban doplatak u iznosu 50% pripadajuće osobne invalidnine. Doplatak se ostvaruje od dana stjecanja prava na profesionalnu rehabilitaciju i tijekom profesionalne rehabilitacije. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	nadležno upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na ostvarivanje prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji
Usluge osobe za pružanje njege i pomoći	1. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata sa 100% oštećenja organizma I. skupine. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19), Pravilnik o izboru i načinu ostvarivanja prava osoba koje pružaju njegu i pomoć HRVI iz Domovinskog rata 100% I. skupine (Narodne novine, broj 16/18).	
Pravo na prilagođeni osobni automobil	1. HRVI iz DR s oštećenjem organizma 100% I. skupine ima pravo na automobil s ugrađenim odgovarajućim prilagodbama koji mu u vlasništvo dodjeljuje Ministarstvo hrvatskih branitelja u sedmoj godini od izvršnosti rješenja od posljednje dodjele. Iznimno, umjesto navedenog može se ostvariti pravo na dodjelu iznosa do visine novčane protuvrijednosti osobnog automobila koji se nakon provedenog postupka javne nabave dodjeljuje HRVI I. skupine. Trajanje prava ograničeno na 7 godina.	

	2. Za ostvarivanje prava na novčanu protuvrijednost osobnog automobila sukladno čl. 69. st.2. ZOHBDR potrebno je prethodno pribaviti mišljenje nadležnog povjerenstva. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata sa 100% oštećenja organizma I. skupine. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19), Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na prilagođeni osobni automobil i prava na naknadu troška prilagodbe osobnog automobila za HRVI iz Domovinskog rata (Narodne novine, broj 21/18).	
Pravo na naknadu troška prilagodbe osobnog automobila	1. HRVI iz Domovinskog rata od II. do IV. skupine imaju pravo na naknadu troška prilagodbe osobnog automobila u njihovom vlasništvu, po priloženom originalnom računu o obavljenoj prilagodbi najranije u petoj godini od posljednje prilagodbe. 2. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata od II. do IV. skupine. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19), Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na prilagođeni osobni automobil i prava na naknadu troška prilagodbe osobnog automobila za HRVI iz Domovinskog rata (Narodne novine, broj 21/18).	
Oslobađanje od sudjelovanja u troškovima zdravstvene zaštite obveznog zdravstvenog osiguranja	1. i 2. - Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata i hrvatske branitelje iz Domovinskog rata s utvrđenim oštećenjem organizma od najmanje 30%. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	
Liječenje u hiperbaričnoj komori	1. Liječenje se provodi u Vojnom zdravstvenom središtu u Zavodu za pomorsku medicinu u Splitu. U svrhu osiguranja smještaja za vrijeme liječenja uređena su i prilagođena tri apartmana za HRVI i pratnju u Hotelu „Zagreb“ u Splitu. Liječenje se također provodi u Poliklinici OXY u Zagrebu. 2. Odnosi se na HRVI 100% I. skupine te HRVI od II. do X. skupine s preporukom doktora medicine određene specijalizacije. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	MHB
Medicinska rehabilitacija	1. Ukoliko je medicinska rehabilitacija potrebna u svezi oštećenja organizma kao posljedice sudjelovanja u obrani suvereniteta RH, na prijedlog nadležnog povjerenstva Ministarstva hrvatskih branitelja. 2. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	MHB
Ortopedska i druga pomagala u okviru sveobuhvatne zdravstvene zaštite HRVI iz Domovinskog rata	1. Ministarstvo hrvatskih branitelja odobrava iznos do iznosa odobrenog za nabavu ortopedskog pomagala od strane HZZO-a. 2. Odnosi se na HRVI 100% I. skupine iz Domovinskog rata. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	MHB
Invalidska mirovina	1. Sukladno propisima ZOHBDR i Zakona o mirovinskom osiguranju uz uvjet ostvarenog statusa HRVI iz Domovinskog rata. 2. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata kod kojeg je nastao potpuni ili djelomični gubitak radne sposobnosti kao posljedica ranjavanja, ozljede, zatočeništva u neprijateljskom logoru, zatvoru ili drugom neprijateljskom objektu, bolesti, pogoršanja bolesti odnosno pojave bolesti zadobivene u obrani suvereniteta RH.	HZMO

	3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19), Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18 i 102/19).	
Obiteljska mirovina	1. i 2. Odnosi se na članove uže obitelji umrlog HRVI iz Domovinskog rata. Bračni ili izvanbračni drug umrlog HRVI iz DR kojemu je do smrti priznato pravo na doplatu za njegu i pomoć druge osobe, a koji je umro zbog bolesti ili ozljede nastale izvan okolnosti obrane suvereniteta RH stječe pravo kada navrší 40 god., a djeca za vrijeme redovitog školovanja i nakon završetka ili prekida redovitog školovanja ako nisu zaposlena ili korisnici mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa, a najduže 12 mj. nakon završetka ili prekida redovitog školovanja odnosno najkasnije od dana kad navrší 26. godinu. Bračni ili izvanbračni drug ostalih umrlih HRVI iz DR stječe pravo na obiteljsku mirovinu kada navrší 50 god. života, pod uvjetom da ima navršenih 40 godina života u trenutku smrti HRVI iz DR. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19), Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18 i 102/19).	HZMO
Obiteljska mirovina	1. i 2. Djeca umrlih HRVI iz DR stječu pravo na obiteljsku mirovinu za vrijeme redovitog školovanja i nakon završetka ili prekida redovitog školovanja ako nisu zaposlena ili korisnici mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa, a najduže 12 mj. nakon završetka ili prekida redovitog školovanja odnosno najkasnije od dana kad navrší 26. godinu. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19), Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18 i 102/19).	HZMO
Stambeno zbrinjavanje	1. Pravo se ostvaruje dodjelom stambenog kredita za kupnju stana ili kuće odnosno izgradnju kuće, dodjelom financijske potpore prilikom kupnje ili izgradnje prve nekretnine na tržištu, dodjelom stambenog kredita ili financijske potpore za razliku u površini, nastavak izgradnje i dovršenje obiteljske kuće, za poboljšanje uvjeta stanovanja te mogućnošću kupnje stanova uz obročnu otplatu po pristupačnijim uvjetima od tržišnih glede kamata i rokova otplate i pravom na javni najam stanova u vlasništvu RH odnosno uz mogućnost kupnje ako najmoprimac ispunjava zakonske pretpostavke za ostvarenje prava na stambeno zbrinjavanje sukladno Zakonu. 2. Zapore su propisane čl. 84. ZOHBDR. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata od I. do X. skupine. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	MHB
Prilagodba prilaza do zgrade, stana i prilagodba stana	1. Ostvaruje se pravo na prilagodbu prilaza do zgrade, prilagodbu prilaza do stana i prilagodba stana za kretanje u kolicima ukoliko se prilagodbe mogu izvesti sukladno posebnim propisima, u suprotnom obaviti će se zamjena nekretnina u odgovarajućoj površini propisanoj odredbama ZOHBDR i drugih prava vezano za stambeno zbrinjavanje. Može se ostvariti jednokratno. 2. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata koji nisu sposobni za kretanje bez invalidskih kolica i drugih ortopedskih pomagala i slijepi HRVI. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	MHB
Prednost pri zapošljavanju i	1. Prilikom prijave na natječaj ili oglas i pozivanje na prednost pri zapošljavanju temeljem statusa HRVI iz Domovinskog rata potrebno je	Tijela državne uprave,

popunjavanju radnog mjesta	priložiti sve dokaze o ispunjavanju traženih uvjeta iz natječaja ili oglasa te o priznatom statusu i druge dokaze (čl. 103. ZOHBDR). 2. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata, dijete umrlog HRVI iz Domovinskog rata korisnika zajamčene minimalne naknade. Tijela državne uprave, tijela sudbene vlasti i druga državna tijela, upravna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača RH, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu RH, kao i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima prilikom zapošljavanja na neodređeno vrijeme službenika i namještenika temeljem natječaja, prilikom zapošljavanja na određeno vrijeme temeljem oglasa odnosno prilikom zapošljavanja temeljem javnog natječaja, oglasa ili u postupku zapošljavanja provedenom na drugi način obvezne su dati prednost pod jednakim uvjetima nezaposlenom HRVI iz Domovinskog rata. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	tijela sudbene vlasti i druga državna tijela, upravna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača RH, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu RH, kao i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima
Novčana naknada za nezaposlene	1. Uvjeti su propisani čl. 107. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19). 2. Odnosi se na korisnike osobne invalidnine (HRVI iz DR), bračni ili izvanbračni drug umrlog HRVI iz DR, roditelj umrlog HRVI iz DR koji u trenutku smrti nije imao bračnog ili izvanbračnog druga.	nadležno upravno tijelo županije odnosno Grada

	3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19), Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na naknadu za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji (NN 12/18).	Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na ostvarivanje prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji
Jednokratna novčana pomoć	1. Pomoć mogu ostvariti osobe s invaliditetom jedanput godišnje ukoliko se nalaze u jednoj od situacija propisanih čl. 118. st. 1. ZOHBDR (teško narušeno zdravstveno stanje, elementarna nepogoda, smrt člana uže obitelji, teška novčano materijalna situacija). 2. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata. U slučaju ostvarivanja prava zbog teške novčano materijalne situacije jedan od uvjeta je da novčani prihodi u prethodnoj kalendarskoj godini ili u razdoblju od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva mjesečno po članu zajedničkog kućanstva iznose manje 25% (831,50 kn) od utvrđene proračunske osnovice. Zapreke su propisane čl. 119. ZOHBDR. Izuzetak: više puta se može odobriti samo u slučaju smrti člana uže obitelji. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19), Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji (Narodne novine, broj 12/18).	
Potpora za obrazovanje	1. Tijekom redovitog srednjoškolskog obrazovanja, redovitog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija odnosno integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija, kratkog stručnog studija, preddiplomskog stručnog studija i specijalističkog diplomskog stručnog studija te pravo na naknadu dijela troškova školarine poslijediplomskih studija na visokim učilištima (sveučilišnim i specijalističkim). 2. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata i djecu HRVI iz Domovinskog rata. Pod uvjetom da se ne ostvaruje državna stipendija ili stipendija po drugoj osnovi i ako redoviti prihodi mjesečno po članu kućanstva ne prelaze iznos određen pravilnikom. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	Zaklada hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji
Besplatni udžbenici	1. Pravo na besplatne udžbenike za potrebe redovitog školovanja u srednjim školama te redovitog ili izvanrednog školovanja na visokim učilištima 2. Pod uvjetom da se pravo ne ostvaruje po drugim propisima te da redoviti mjesečni novčani prihodi po članu kućanstva ne prelaze 60% utvrđene proračunske osnovice. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata i djecu HRVI iz Domovinskog rata. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	nadležno upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na ostvarivanje prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji

Smještaj učenika i studentske domove	1. Pravo na izravan smještaj u učeničke i studentske domove. 2. Pod uvjetom da prihod po članu kućanstva ne prelazi 60% proračunske osnovice i pod drugim uvjetima određenim posebnim propisima kojima se uređuju uvjeti i način smještaja u učeničkim i studentskim domovima. Odnosi se na djecu HRVI iz Domovinskog rata. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	MZO tj. nositelju natječaja
Prednost pri smještaju u ustanove socijalne skrbi	1. Prednost pri smještaju u ustanove socijalne skrbi koje pružaju usluge smještaja sukladno propisima o socijalnoj skrbi a kojima je osnivač RH ili jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave 2. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata prema redoslijedu prednosti od I. do X. skupine. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	Ustanove socijalne skrbi
Ustup dionica	1. Pravo na dionice bez naplate po mjerilima, u iznosu i postupku određenom propisom o upravljanju državnom imovinom. 2. Ukoliko se zahtjev za ustup dionica podnese u roku šest mjeseci od stupanja na snagu Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN 121/17, stupio na snagu 14. prosinca 2017. god.) odnosno u roku šest mjeseci od dana pravomoćnosti rješenja kojim je priznat status HRVI iz Domovinskog rata. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	CERP
Prednost pri zakupu poslovnog prostora	1. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i RH te pravne osobe u njihovu vlasništvu ili pretežitom vlasništvu obvezni su na sklapanje ugovora o zakupu poslovnog prostora za obrtničku ili samostalnu profesionalnu djelatnost ako sudjeluju u javnom natječaju i udovolje uvjetima iz najpovoljnije ponude. 2. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, RH te pravne osobe u njihovu vlasništvu ili pretežitom vlasništvu
Oslobodenje od plaćanja naknade za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta	1. Pravo na oslobodenje od plaćanja jednokratne naknade zbog umanjivanja vrijednosti i površine poljoprivrednog zemljišta kao dobra od interesa za RH kada s pravnom osnovom na temelju građevinske dozvole ili drugog akta mijenjaju namjenu poljoprivrednog zemljišta tako da se ono više ne iskorištava za poljoprivrednu proizvodnju. Može se ostvariti jedanput godišnje. 2. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	Jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine)
Oslobodenje od plaćanja sudskih, upravnih i javnobilježničkih pristojbi	1. i 2. Samo u postupcima ostvarivanja prava iz Zakona, radi ostvarivanja prava. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19).	tijela državne i javne uprave, lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravosudna tijela i javni bilježnici

Podrška i usluge veteranskog centra	1. Pravo na korištenje usluga veteranskog centra. 2. Odnosi se na HRVI iz Domovinskog rata. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19). https://www.dhv.hr/	MHB
MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE (MMPI)		
naziv prava, usluge, potpore ili olakšice koju mogu ostvariti osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama	1. uvjeti ostvarivanja prava, usluge, potpore ili olakšice (sažet prikaz) 2. važne napomene vezane uz ostvarivanje navedenog prava, usluge, potpore ili olakšice (npr. ograničenja za ostvarivanje navedenog prava...) 3. pravni temelj za ostvarivanje prava, usluge, potpore ili olakšice (zakon, propis, odluka ...)	Tijelo odgovorno za provedbu
Pravo na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta	1. Pravo se ostvaruje na temelju rješenja Ministarstva koje se u upravnom postupku donosi na zahtjev osobe s invaliditetom. Zahtjevu za izdavanje rješenja prilaže se: - prometna dozvola (dokaz o vlasništvu osobnog automobila ako je zahtjev podnesen prije registracije), - rješenje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ili rješenje nadležnog tijela po propisima o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ili rješenje nadležnog tijela po propisima o posebnoj zaštiti vojnih invalida i civilnih invalida rata. Ukoliko se iz navedenih rješenja ne može utvrditi da se radi o tjelesnom oštećenju na temelju kojega se ostvaruje pravo na oslobađanje plaćanja godišnje naknade i/ili cestarine, osoba s invaliditetom zahtjevu će priložiti: - nalaz i mišljenje ovlaštenog vještaka HZMO-a ili - nalaz i mišljenje drugostupanjskoga liječničkog povjerenstva nadležnog za davanje nalaza i mišljenja po Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ili po Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata odnosno drugim propisima. 2. Tijelo koje sukladno posebnom propisu obavlja registraciju vozila, odnosno ovjerava produljenje valjanosti prometne dozvole, oslobodit će osobu s invaliditetom obveze plaćanja godišnje naknade, na temelju rješenja Ministarstva. Odnosi se na osobe s 80% ili više postotaka tjelesnog oštećenja, odnosno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više. Pravo se ostvaruje sve dok ispunjava uvjete za ostvarivanje navedenog prava. 3. Zakon o cestama (Narodne novine, br. 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14 i 110/19), Pravilnik o postupku i načinu ostvarivanja prava na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine (Narodne novine, broj 136/11). http://www.mppi.hr/default.aspx?id=8391	MMPI
Pravo na oslobađanje plaćanja cestarine	1. Pravo se ostvaruje na temelju rješenja Ministarstva koje se u upravnom postupku donosi na zahtjev osobe s invaliditetom. Zahtjevu za izdavanje rješenja prilaže se: - prometna dozvola (dokaz o vlasništvu osobnog automobila ako je zahtjev podnesen prije registracije), - rješenje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ili rješenje nadležnog tijela po propisima o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ili rješenje nadležnog tijela po propisima o posebnoj zaštiti vojnih invalida i civilnih invalida rata. Ukoliko se iz navedenih rješenja ne može utvrditi da se radi o tjelesnom oštećenju na temelju kojega se ostvaruje pravo na oslobađanje plaćanja godišnje naknade i/ili cestarine, osoba s invaliditetom zahtjevu će priložiti: - nalaz i mišljenje ovlaštenog vještaka HZMO-a ili	

	-nalaz i mišljenje drugostupanjskoga liječničkog povjerenstva nadležnog za davanje nalaza i mišljenja po Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ili po Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata odnosno drugim propisima. 2. Oslobođenje plaćanja cestarine ostvaruje se samo uz predodjenje smart kartice koju izdaju Hrvatske autoceste d.o.o. Odnosi se na tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 80% ili više postotaka, HRVI sa 100% tjelesnog oštećenja te osobe kojima je utvrđeno oštećenje vida od 100%. Pravo se ostvaruje sve dok ispunjava uvjete za ostvarivanje navedenog prava. 3. Zakon o cestama (Narodne novine, br. 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14 i 110/19), Pravilnik o postupku i načinu ostvarivanja prava na oslobođenje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine (Narodne novine, broj 136/11). http://www.mppi.hr/default.aspx?id=8391	
Usluge prilagođene osobama s invaliditetom; savjetodavni mehanizam, promidžba i osoba za kontakt, oprema i usluge koje se moraju pružiti	1. Potvrda o dokazu statusa. 2. Operatori davatelji univerzalne usluge, ali i svi drugi operatori, u okviru svojih tehničkih mogućnosti, obvezni su osigurati osobama s invaliditetom: - jednaku mogućnost pristupa javnim komunikacijskim uslugama, - odgovarajuću opremu prilagođenu specifičnim potrebama osoba s oštećenjem sluha, vida ili ograničenih motoričkih sposobnosti - mogućnost primitka pretplatničkih ugovora i računa u alternativnim prilagođenim oblicima - pristup korisničkim službama i posebno obučanim djelatnicima prilagođen osobama s invaliditetom - pristup hitnim službama za gluhe osobe. 3. Pravilnik o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (Narodne novine, br. 154/11, 149/13, 82/14, 24/15, 42/16 i 68/19) – članci 30.-32. https://www.hakom.hr/default.aspx?id=112	
Operatori univerzalnih usluga obvezni su osigurati minimalno one mjere i usluge prilagođene osobama s invaliditetom predviđene Pravilnikom iz članka 34. Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine, br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17).	1. Potvrda o dokazu statusa. 2. Pravilnik o univerzalnim uslugama u elektroničkim komunikacijama (Narodne novine, br. 146/12, 82/14, 41/16, 62/19 i 68/19) – članak 18. stavak 4. https://www.hakom.hr/default.aspx?id=3690	
Operatori univerzalnih usluga obvezni su omogućiti osobama s invaliditetom pristup hitnim	1. Potvrda o dokazu statusa. 2. Pravilnik o univerzalnim uslugama u elektroničkim komunikacijama (Narodne novine, br. 146/12, 82/14, 41/16, 62/19 i 68/19) - članak 21. stavak 4. https://www.hakom.hr/default.aspx?id=3690	

službama na jednak način kakvim pristupaju drugi krajnji korisnici usluga.		
Korisnički paket "HALO Zovem Sve" za socijalno ugrožene skupine krajnjih korisnika, za posebne kategorije korisnika (ratni i vojni invalidi te civilni invalidi Domovinskog rata, članovi uže obitelji poginulih i nestalih branitelja Domovinskog rata i udruge i osobe s invaliditetom – članovi udruge).	1. Potvrda o dokazu statusa. 3. Odluka, Klasa: UP/I-344-01/17-07/01, URBROJ:376-10/17-3, od 26. travnja 2017. www.hakom.hr/UserDocsImages/2017/odluke_rjesenja_presude/Odluka-Davanje%20suglasnosti%20na%20maloprodajne%20cijene%20HT-20170413.pdf	
Zakonska povlastica	1. povlastica se ostvaruje sukladno Zakonu. 2. Odnosi se na osobe s invaliditetom i njihovi pratitelji, vojni i civilni ratni invalidi, pratitelji vojnih i civilnih ratnih invalida i djece korisnika obiteljske mirovine. 3. Zakon o povlasticama u unutarnjem putničkom prometu (Narodne novine, br. 97/00 i 101/00) i Pravilnik o postupku za ostvarivanje prava na korištenje povlastice u unutarnjem putničkom prometu (Narodne novine, br. 14/01). http://www.hzpp.hr/osobe-s-invaliditetom?m=463&mp=453	
MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA		
naziv prava, usluge, potpore ili olakšice koju mogu ostvariti osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama	1. uvjeti ostvarivanja prava, usluge, potpore ili olakšice (sažet prikaz) 2. važne napomene vezane uz ostvarivanje navedenog prava, usluge, potpore ili olakšice (npr. ograničenja za ostvarivanje navedenog prava...) 3. pravni temelj za ostvarivanje prava, usluge, potpore ili olakšice (zakon, propis, odluka ...)	Tijelo odgovorno za provedbu
Pravo na invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti	1. Pravo se može ostvariti prije navršene 65 godine života, ako je uzrok bolesti ili ozljeda izvan rada. Invalidska mirovina pripada od dana nastanka djelomičnog gubitka radne sposobnosti i uz uvjet da osiguranik ima jednu trećinu radnog vijeka pokrivenog mirovinskim stažem. Korisnicima se u staž osiguranja vrijeme provedeno u zaposlenju s najmanje 70% radnog vremena na prilagođenim poslovima računa kao puno radno vrijeme. 2. Odnosi se na osiguranike kod kojih je nastao djelomičan gubitak radne sposobnosti. Mirovinski faktor za izračun mirovine iznosi 0,8. Mirovinski faktor za vrijeme zaposlenja iznosi 0,5.	HZMO

	Ako je uzrok djelomičnog gubitka radne sposobnosti ozljeda na radu ili profesionalna bolest, mirovinski faktor za vrijeme zaposlenja iznosi 0,6667. Pravo se stječe bez obzira na dužinu staža ako je uzrok ozljeda na radu ili profesionalna bolest. Obvezan redovni kontrolni pregled u roku tri godine od dana utvrđenog djelomičnog gubitka radne sposobnosti. Stečena prava traju dok postoji stanje radne sposobnosti prema kojem je pravo određeno. 3. Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18 i 102/19) - članak 27., 39. stavak 3., 56. stavak 1., 2. i 5., članak 60., članak 87. stavak 1. i članak 126. stavak 1., Uredba o metodologijama vještačenja (Narodne novine, br. 67/17 i 56/18). http://www.mirovinsko.hr/default.aspx?ID=72	
Pravo na invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti	1. Pravo se može ostvariti prije navršene 65. godine života, ako je uzrok bolest ili ozljeda izvan rada. Invalidska mirovina pripada od dana nastanka potpunog gubitka radne sposobnosti i uz uvjet da osiguranik ima jednu trećinu radnog vijeka pokrivenog mirovinskim stažem. Iznimno od uvjeta da je jedna trećina radnog vijeka pokrivena stažem pravo stječu i osiguranici prije navršene 35. godine odnosno 30. godine života. Pravo se stječe bez obzira na dužinu staža ako je uzrok ozljeda na radu ili profesionalna bolest. 2. Odnosi se na osiguranike kod kojih je nastao potpuni gubitak radne sposobnosti. Mirovinski faktor iznosi 1,0. Obvezan redovni kontrolni pregled u roku tri godine od dana utvrđenog potpunog gubitka radne sposobnosti. Stečena prava traju dok postoji stanje radne sposobnosti prema kojem je pravo određeno. 3. Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18 i 102/19) - članak 39. stavak 4., članak 56. stavak 1. i 2., članak 60., članak 87. stavak 1. i članak 126. stavak 1., Uredba o metodologijama vještačenja (Narodne novine, br. 67/17 i 56/18) http://www.mirovinsko.hr/default.aspx?ID=72	HZMO
Privremena invalidska mirovina	1. Pravo mogu ostvariti odrasle osobe osiguranici - invalidi rada koji su nakon profesionalne rehabilitacije nezaposleni najmanje pet godina, a nezaposlenost je trajala do navršene 58 godine života. 2. Mirovinski faktor za izračun mirovine iznosi 0,8. 3. Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18 i 102/19) - članak 57. i članak 87. stavak 1., Uredba o metodologijama vještačenja (Narodne novine, br. 67/17 i 56/18). http://www.mirovinsko.hr/default.aspx?ID=72	HZMO
Pravo na profesionalnu rehabilitaciju	1. Pravo može ostvariti osoba s određenom vrstom oštećenja - osiguranik do 55. godina života. Pravo obuhvaća skup mjera i aktivnosti koje se provode radi osposobljavanja invalida rada za rad uz očuvanje njegove preostale radne sposobnosti. Uvjet je da je jedna trećina radnog vijeka pokrivena mirovinskim stažem. Pravo se stječe bez obzira na dužinu staža ako je uzrok ozljeda na radu ili profesionalna bolest. 2. Odnosi se na osiguranike i osigurane osobe u slučaju smanjenja radne sposobnosti i postojanja preostale radne sposobnosti. S danom stupanja na prof. rehabilitaciju radni odnos miruje, a invalid rada je osiguran po osnovi prof. rehabilitacije. Pravo na naknadu plaće od dana smanjenja radne sposobnosti do zaposlenja na odgovarajućem radnom mjestu. Visina naknade ovisi o uzroku smanjenja radne sposobnosti. Za vrijeme profesionalne rehabilitacije naknada plaće ne može iznositi manje od	HZMO

	najnižeg mjesečnog iznosa bruto plaće radnika za rad u punom radnom vremenu određene propisom kojim se određuje visina minimalne plaće i to neovisno o uzroku smanjenja radne sposobnosti. Pravo na naknadu troškova prijevoza zbog udaljenosti i potrebnog stalnog prijevoza. Pravo se gubi ako invalid rada ne stupi na rehabilitaciju u roku od mjesec dana od dana upućivanja ili ako je bez opravdanog razloga prekine. 3. Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18 i 102/19) - članci 44. do 55., Uredba o metodologijama vještačenja (Narodne novine, br. 67/17 i 56/18). http://www.mirovinsko.hr/default.aspx?ID=72	
Zaštita u slučaju neposredne opasnosti od nastanka smanjenja radne sposobnosti	1. Pravo mogu ostvariti odrasle osobe -osiguranici u slučajevima kada uvjeti rada utječu na zdravstveno stanje toliko da je osiguranika potrebno premjestiti na drugi posao radi sprječavanja nastanka smanjenja ili gubitka radne sposobnosti. 2. U ovom slučaju se ne ostvaruju nikakva materijalna prava u sustavu mirovinskog osiguranja. 3. Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18 i 102/19) - članak 41., Uredba o metodologijama vještačenja (Narodne novine, br. 67/17 i 56/18)	HZMO
Naknada tjelesnog oštećenja zbog	1. Pravo ostvaruju osobe s određenom vrstom oštećenja odrasle osobe – osiguranici. 2. Odnosi se na tjelesno oštećenje od najmanje 30% nastalo kao posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti. Utvrđuje se postotak tjelesnog oštećenja bez isplate ako je uzrok tjelesnog oštećenja bolest radi ostvarivanja prava izvan sustava mirovinskog osiguranja. 3. Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18 i 102/19) - članci 61. do 64., Uredba o metodologijama vještačenja (Narodne novine, br. 67/17 i 56/18). http://www.mirovinsko.hr/default.aspx?id=69	HZMO
Obiteljska mirovina djece sa statusom osobe s invaliditetom	1. Pravo ostvaruju djeca - osobe s invaliditetom kod kojih postoji preostala radna sposobnost utvrđena prema propisima o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, neovisno o činjenici uzdržavanja. U slučaju stupanja u radni odnos isplata obiteljske mirovine se obustavlja, a pravo se ne gubi. 3. Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18 i 102/19) - članak 69. stavak 5. http://www.mirovinsko.hr/default.aspx?id=73	HZMO
Obiteljska mirovina bračnog druga ako se utvrdi potpuni gubitak radne sposobnosti	1. Pravo se ostvaruje ako je bračnom drugu utvrđen potpuni gubitak radne sposobnosti. 2. U slučaju utvrđenog potpunog gubitka radne sposobnosti pravo na obiteljsku mirovinu ostvaruje se prije redovitih uvjeta za ostvarivanje prava na obiteljsku mirovinu. 3. Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18 i 102/19) - članak 67. stavak 1. točka 3. i stavak 4., Uredba o metodologijama vještačenja (Narodne novine, br. 67/17 i 56/18) http://www.mirovinsko.hr/default.aspx?id=73	HZMO
Pravo na staž osiguranja s povećanim trajanjem osobama s invaliditetom	1. Pravo mogu ostvariti osobe s invaliditetom osiguranici nakon navršene 15. godine života. Uvjet je Rješenje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje kojim se utvrđuje status osobe s invaliditetom. 2. Odnosi se na slijepe osobe, osobe oboljele od distrofije i srodnih mišićnih i neuromišićnih bolesti, paraplegije, cerebralne i dječje paralize, multiple skleroze i srodnih bolesti, reumatoidnog artritisa i drugih sustavnih upalnih bolesti zglobova i vezivnog tkiva, gluhe i gluhoslijepe osobe kao i osobe kod kojih postoje funkcionalni poremećaji zbog kojih se ne mogu kretati bez uporabe invalidskih kolica te osobe s Down sindromom. Ostvaruje se	HZMO

	pravo na uvećani staž 12/15 i smanjenje starosne granice za stjecanje prava na starosnu mirovinu. Pravo ostvaruje osiguranik - osoba s invaliditetom, kojem je posebnim rješenjem utvrđeno svojstvo osiguranika - osobe s invaliditetom. 3. Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (Narodne novine, broj 115/18) - članak 1. stavak 3, članak 26. i članak 27. stavak 3. https://www.zakon.hr/z/704/Zakon-o-stazu-osiguranja-s-povecanim-trajanjem	
Pravo na računanje staža s punim radnim vremenom	1. Pravo mogu ostvariti osiguranici nakon navršene 15. godine života: osiguranici - radnici koji rade skraćeno radno vrijeme prema posebnim propisima, korisnici invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti ukoliko provedu u zaposlenju najmanje 70% radnog vremena na odgovarajućim poslovima, zaposleni roditelji koji rade sa skraćenim radnim vremenom zbog pojačane brige i njege djeteta prema posebnim propisima, roditelji djeteta s težim smetnjama u razvoju koji rade s polovicom punog radnog vremena. 2. Razdoblje provedeno u zaposlenju ovih kategorija osiguranika s radnim vremenom kraćim od punog radnog vremena računa se kao razdoblje provedeno u zaposlenju s punim radnim vremenom. Pravo se ostvaruje za vrijeme trajanja osiguranja. 3. Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18 i 102/19) - članak 27. stavak 2. točka 1. 2. i 3. i stavak 6. https://www.zakon.hr/z/91/Zakon-o-mirovinskom-osiguranju	HZMO
Usluga vještačenja	1. Korisnik određeno pravo traži u ustanovi/sustavu koje odlučuje o tom pravu, nakon čega bude upućen na vještačenje. Usluga vještačenja pruža se u svrhu ostvarivanja prava u području socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, prava po osnovi roditeljskih potpora, zaštite ratnih i civilnih žrtava rata, te u svrhu utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta pri ostvarivanju prava u sustavu obrazovanja, kao i u svrhu ostvarivanja prava u drugim područjima u kojima se prava ostvaruju na temelju nalaza i mišljenja tijela vještačenja kada je to propisano Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja ili posebnim propisima. 2. Usluga vještačenja obavlja se po zahtjevu ustanova/sustava koje odlučuju o pravu, a provodi se temeljem Uredbe o metodologijama vještačenja (Lista oštećenja organizma/Lista I i II, Lista težine i vrste invaliditeta -oštećenja funkcionalnih sposobnosti) kod svih osoba za koje je podnesen zahtjev. Uslugu vještačenja ne traži korisnik nego ustanova/sustav koji odlučuje o pravu. O korištenju usluga vještačenja odlučuje ustanova/sustav koja traži uslugu vještačenja radi donošenja rješenja o pravu. 3. Usluga vještačenja definirana je Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja (Narodne novine, br. 85/14 i 95/15) i Uredbom o metodologijama vještačenja (Narodne novine, br. 67/17 i 56/18). http://www.zosi.hr/zavod/vjestacenje/	ZOSI
Utvrđivanje invaliditeta u odnosu na rad (jedna od usluga profesionalne rehabilitacije)	1. Pravo mogu ostvariti osobe s invaliditetom od navršene 15 godine, uslugu utvrđivanja invaliditeta u odnosu na rad provodi centar za profesionalnu rehabilitaciju. Temeljem pozitivnog nalaza i mišljenja centra, ZOSI donosi Uvjerenje o utvrđenom invaliditetu u odnosu na rad. 2. Usluga stručne obrade u centru je besplatna. 3. Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 39/18); Pravilnik o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom (Narodne novine, br. 75/18), Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom (Narodne novine, br. 75/18). http://www.zosi.hr/zavod/rehabilitacija/	ZOSI

Poticaji pri zapošljavanju (subvencija plaće osobe s invaliditetom, sufinanciranje troškova obrazovanja, sufinanciranje troškova prilagodbe radnog mjesta - arhitektonska prilagodba, sufinanciranje troškova prilagodbe uvjeta rada-tehnička prilagodba, naknada u visini uplaćenog doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje, financiranje troškova stručne podrške, posebna sredstva za razvoj novih tehnologija i poslovnih procesa u cilju zapošljavanja i održavanja zaposlenosti osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada, posebna sredstva za razvoj novih tehnologija i poslovnih procesa u cilju zapošljavanja i održavanja zaposlenosti u zaštitnim ili integrativnim radionicama, potpora za održivost samozapošljavanja osoba s invaliditetom)	1. Poticaji se ostvaruju za zaposlene osobe s invaliditetom upisane u Očevidnik zaposlenih osoba s invaliditetom. 2. Poticaje može ostvariti poslodavac koji zapošljava osobe s invaliditetom na otvorenom tržištu rada, osoba s invaliditetom koja se samozapošljava te zaštitna ili integrativna radionica temeljem podnesenog zahtjeva za određeni poticaj: - osobe moraju biti upisane u Očevidnik zaposlenih osoba s invaliditetom - za neke poticaje je potreban nalaz i mišljenje centra za profesionalnu rehabilitaciju (subvencija plaće, troškovi prilagodbi, te troškovi stručne podrške) - pravo na poticaj se ostvaruje dokle god je osoba s invaliditetom zaposlena kod tog poslodavca, a sukladno uvjetima iz Pravilnika o poticajima. 3. Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 39/18); Pravilnik o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, br. 75/18 i 120/18). http://www.zosi.hr/zavod/poticaji/	ZOSI
Novčana nagrada za zapošljavanje izvan kvote	1. Novčanu nagradu može koristiti poslodavac za svaku osobu s invaliditetom koju zapošljava iznad/izvan propisane kvote.	ZOSI

	2. Osobe moraju biti upisane u Očevidnik zaposlenih osoba s invaliditetom. Nagrada se ostvaruje za svaku osobu koju poslodavac zapošljava iznad/izvan propisane kvote i to za razdoblje od najduže dvanaest mjeseci kontinuirano. 3. Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 39/18); Pravilnik o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom (Narodne novine, br. 75/18, 120/18). http://www.zosi.hr/zavod/poticaji/	
Profesionalno usmjeravanje učenika s teškoćama u razvoju Mišljenje stručnog tima za profesionalno usmjeravanje za stjecanje pogodnosti pri upisu učenika u srednju školu	1. Rješenje ureda državne uprave u županiji nadležnog za poslove obrazovanja odnosno Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba o primjerenom programu osnovnoškolskog/ srednjoškolskog obrazovanja. 3. Pravilnik o elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis u I. razred srednje škole (Narodne novine, broj 49/15 i 47/217). www.hzz.hr	HZZ
Profesionalno usmjeravanje osoba s invaliditetom	1. Može se ostvariti od 15 godine života, temeljem prijave u evidenciju nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. 2. Profesionalno usmjeravanje uključuje različite stručne postupke ovisno o potrebama nezaposlene osobe – profesionalno informiranje, profesionalno savjetovanje – individualno i grupno, psihodijagnostičku procjenu, liječnički pregled specijalista medicine rada. 3. Zakon o tržištu rada (Narodne novine, broj 118/18). www.hzz.hr	HZZ
Pravo na profesionalnu rehabilitaciju nezaposlenih osoba s invaliditetom	1. Može se ostvariti od 15 godine života, temeljem prijave u evidenciju nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, i dokaza o utvrđenom invaliditetu sukladno čl. 4. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja Očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom (Narodne novine, broj 75/18). 2. O pravu na profesionalnu rehabilitaciju nezaposlenih osoba s invaliditetom odlučuje rješenjem u prvom stupnju regionalna odnosno područna ustrojstvena jedinica Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u kojoj je nezaposlena osoba s invaliditetom prijavljena kao nezaposlena, a o žalbi odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. 3. Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, br. 157/13, 152/14 i 39/18), Zakon o tržištu rada (Narodne novine, broj 118/18) www.hzz.hr	HZZ
Mjere aktivne politike zapošljavanja koje uključuju: potpore za zapošljavanje, potpore za usavršavanje, potpore za samozapošljavanje, obrazovanje nezaposlenih,	1. Može se ostvariti od 15 godine života, temeljem prijave u evidenciju nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i dokaza o utvrđenom invaliditetu sukladno čl. 4. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja Očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom (Narodne novine, broj 75/18). Trajanje ovisno o mjeri: Obrazovanje nezaposlenih, Osposobljavanje na radnom mjestu, Stalni sezonac - do 6 mjeseci, Javni rad - od 6 do 9 mjeseci, Potpore za samozapošljavanje i zapošljavanje - 12 mjeseci, Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa - od 12 do 24 mjeseca. 2. Poslodavcu koji zaposli osobu s invaliditetom uz potporu za zapošljavanje sufinancira se trošak rada osobe koju zapošljava i to 75%	HZZ

osposobljavanje na radnom mjestu, mjere za stjecanje prvog radnog iskustva/pripravništvo, javne radove, potpore za očuvanje radnih mjesta i mjeru "Stalni sezonac".	godišnjeg troška bruto II plaće, dok se za ostale skupine sufinancira 50%. Osobe s invaliditetom uključuju se u Javni rad bez obzira na vremensko trajanje prijave u evidenciju, te se za tu skupinu financira 100 % troška minimalne bruto plaće i troškovi prijevoza za dane provedene na javnom radu. 3. Zakon o tržištu rada (Narodne novine, broj 118/18), Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, br. 157/13, 152/14 i 39/18). www.hzz.hr	
MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU		
naziv prava, usluge, potpore ili olakšice koju mogu ostvariti osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama	1. uvjeti ostvarivanja prava, usluge, potpore ili olakšice (sažet prikaz) 2. važne napomene vezane uz ostvarivanje navedenog prava, usluge, potpore ili olakšice (npr. ograničenja za ostvarivanje navedenog prava...) 3. pravni temelj za ostvarivanje prava, usluge, potpore ili olakšice (zakon, propis, odluka ...)	Tijelo odgovorno za provedbu
Osobna invalidnina	1. Pravo na osobnu invalidninu priznaje se osobi s teškim invaliditetom ili drugim teškim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju, u svrhu zadovoljavanja njezinih životnih potreba za uključivanje u svakodnevni život zajednice. Pravo na osobnu invalidninu ne može se priznati: – osobi koja osobnu invalidninu ostvaruje po drugoj osnovi – osobi koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuditi ili iznajmiti i time osigurati sredstva za uključivanje u zajednicu – osobi koja ima u vlasništvu poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti – djetetu ili odrasloj osobi kojoj je priznata usluga smještaja ili organiziranog stanovanja sukladno odredbama ovoga Zakona ili drugim propisima. Pravo na osobnu invalidninu ne može se priznati osobi kojoj je priznato pravo na doplatak za pomoć i njegu sukladno odredbama ovoga Zakona ili na temelju drugih propisa. Pravo na osobnu invalidninu priznaje se s danom podnošenja zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti, a isplaćuje se mjesečno. 2. Osobna invalidnina za osobu koja nema vlastiti prihod iznosi mjesečno 300% osnovice, odnosno 1.500, 00 kn. U prihod za ostvarivanje prava na osobnu invalidninu se ne uračunava plaća, autorski honorar, zajamčena minimalna naknada, naknada za troškove stanovanja koja je ostvarena na temelju ovoga Zakona, mirovina do iznosa najniže, odnosno minimalne mirovine ostvarene za 40 godina mirovinskog staža, novčana sredstva korisnika zajamčene minimalne naknade koji sudjeluje u radovima za opće dobro iz članka 39. stavka 3. ovoga Zakona ostvarena po osnovi zaposlenja u javnom radu, ortopedski dodatak, sredstva za uzdržavanje koje dijete ostvaruje na temelju propisa o obiteljskim odnosima, stipendija za školovanje učenika ili studenta dok traje redovito školovanje ili studiranje i doplatak za djecu. 3. Ostali uvjeti propisani su Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19)	rješenje o priznavanju prava donosi nadležni Centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta osobe koja podnosi zahtjev
Doplatak za pomoć i njegu (u	1. Pravo na doplatak za pomoć i njegu priznaje se osobi koja ne može sama udovoljiti osnovnim životnim potrebama uslijed čega joj je prijeko potrebna	rješenje o priznavanju

smanjenom ili u punom iznosu)	pomoć i njega druge osobe u organiziranju prehrane, pripremi i uzimanju obroka, nabavi namirnica, čišćenju i pospremanju stana, oblačenju i svlačenju, održavanju osobne higijene, kao i obavljanju drugih osnovnih životnih potreba. Pravo na doplatu za pomoć i njegu ne može se priznati osobi: – koja ima sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju – koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za pomoć i njegu – koja ima u vlasništvu poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti – ako prosječni mjesečni prihod samca prelazi iznos od 250% osnovice (1.500,00 kuna), odnosno ako prosječni mjesečni prihod članova kućanstva prelazi iznos od 200% osnovice (2.000,00 kn) u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je podnesen zahtjev, odnosno pokrenut postupak po službenoj dužnosti – ako doplata za pomoć i njegu može ostvariti po posebnom propisu – kojoj je priznato pravo na osobnu invalidninu po ovom Zakonu ili na temelju drugih propisa – kojoj je osiguran smještaj u ustanovi socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga, u zdravstvenoj ili u drugoj ustanovi, odnosno organizirano stanovanje, sukladno odredbama ovoga Zakona ili drugim propisima. Pravo na doplatu za pomoć i njegu priznaje centar za socijalnu skrb s danom podnošenja zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti. U prihod u smislu stavka 2. podstavka 4. ovoga članka ne računavaju se novčana sredstva korisnika zajamčene minimalne naknade koji sudjeluje u radovima za opće dobro iz članka 39. stavka 3. ovoga Zakona ostvarena po osnovi zaposlenja u javnom radu. 2. Pravo na doplatu za pomoć i njegu može se priznati u punom ili smanjenom iznosu, ovisno o tome postoji li prijetnja potreba pomoći i njegu druge osobe u punom ili smanjenom opsegu Visina doplatu za pomoć i njegu: – u punom opsegu iznosi 120% osnovice (600 kuna) – u smanjenom opsegu iznosi 84% osnovice (420 kuna) Korisniku doplatu za pomoć i njegu za vrijeme koje provodi u zdravstvenoj ili drugoj ustanovi dulje od 15 dana pravo na doplatu za pomoć i njegu miruje. 3. Ostali uvjeti propisani su Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19)	prava donosi nadležni Centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta osobe koja podnosi zahtjev
Status roditelja njegovatelja/status njegovatelja	1. Pravo na status roditelja njegovatelja priznaje se jednom od roditelja djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom koje ispunjava jedan od sljedećih uvjeta: – potpuno je ovisno o pomoći i njezi druge osobe jer mu je zbog održavanja života potrebno pružanje specifične njege izvođenjem medicinsko-tehničkih zahvata za koju je prema preporuci liječnika roditelj osposobljen – u potpunosti je nepokretno i uz pomoć ortopedskih pomagala – ima više vrsta teških oštećenja (tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili osjetilnih), zbog kojih je potpuno ovisno o pomoći i njezi druge osobe pri zadovoljavanju osnovnih životnih potreba. Ako u obitelji ima dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom pod gornjim uvjetima, status roditelja njegovatelja mogu steći oba roditelja.	rješenje o priznavanju prava donosi nadležni Centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta osobe koja podnosi zahtjev uz suglasnost ministarstva

	Pravo na status njegovatelja priznaje se bračnom ili izvanbračnom drugu, formalnom ili neformalnom životnom partneru osobe s invaliditetom (pod gornjim uvjetima). 2. Status roditelja njegovatelja ne može ostvariti roditelj za dijete s teškoćama u razvoju ili osobu s invaliditetom kojoj je osigurana usluga poludnevnog ili cjelodnevnog boravka. Status roditelja njegovatelja ne može ostvariti roditelj za dijete s teškoćama u razvoju ili osobu s invaliditetom kojoj je osigurana usluga smještaja. Status roditelja njegovatelja ne može ostvariti roditelj za dijete s teškoćama u razvoju ili osobu s invaliditetom kojoj je osigurana usluga organiziranog stanovanja. 3. Ostali uvjeti propisani su Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19).	
Naknada do zaposlenja	1. Pravo na naknadu do zaposlenja priznaje se djetetu s teškoćama u razvoju, odnosno osobi s invaliditetom kojima je tjelesno, mentalno, intelektualno ili osjetilno oštećenje utvrđeno na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom sukladno posebnom zakonu, nakon završetka osnovnoškolskog, srednjoškolskog ili visokoškolskog obrazovanja, a najranije s navršenih 15 godina života, ako naknadu za vrijeme nezaposlenosti ne ostvaruje prema drugim propisima, a evidentirana je kao nezaposlena osoba pri nadležnoj službi za zapošljavanje ili ima utvrđenu privremenu nezapošljivost od strane nadležnog tijela sukladno posebnom propisu. 2. Pravo ne može ostvariti osoba kojoj je utvrđena potpuna radna nesposobnost temeljem ovoga Zakona i provedbenih propisa. Pravo na naknadu do zaposlenja priznaje i isplaćuje centar za socijalnu skrb iz sredstava državnoga proračuna. Visina naknade do zaposlenja iznosi 70% od osnovice odnosno 350,00 kuna Korisnik naknade do zaposlenja ne može istodobno ostvariti doplatak za pomoć i njegu na temelju ovoga Zakona. Pravo na naknadu do zaposlenja ukida se danom zaposlenja korisnika, a pravo se može ponovo priznati ako zaposlenje prestane neovisno o volji korisnika i ako ne ostvaruje naknadu za vrijeme nezaposlenosti prema drugim propisima. 3. Zakon o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19)	rješenje o priznavanju prava donosi nadležni Centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta osobe koja podnosi zahtjev
Naknada u vezi s obrazovanjem: Naknada za troškove prijevoza	1. Pravo na naknadu troškova prijevoza zbog školovanja može se priznati, ako nema osiguran prijevoz po nekoj drugoj osnovi: – osobi s invaliditetom i djetetu s teškoćama u razvoju koji pohađaju nastavu radi stjecanja srednjoškolskog obrazovanja po posebnom programu izvan mjesta svoga prebivališta ili osposobljavanja za samozbrinjavanje, a ne postoji potreba da mu se prizna pravo na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja – učeniku smještenom u udomiteljskoj obitelji ili obiteljskom domu koje pohađa nastavu izvan mjesta prebivališta radi stjecanja srednjoškolskog obrazovanja. Naknada obuhvaća troškove prijevoza u odlasku i povratku i priznaje se po najnižoj cijeni za redovita prijevozna sredstva javnog prometa za najkraću relaciju, a ako korisnik za prijevoz koristi osobno vozilo, u visini cijene vozne karte javnog prijevoznog sredstva. 2. Prijevoz osobi s invaliditetom i djetetu s teškoćama u razvoju koje pohađa nastavu radi stjecanja srednjoškolskog obrazovanja u mjestu prebivališta, ako nema osiguran prijevoz po nekoj drugoj osnovi, osigurava jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb. 3. Zakon o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19)	rješenje o priznavanju prava donosi nadležni Centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta osobe koja podnosi zahtjev, odnosno osigurava jedinica lokalne samouprave / Grad Zagreb

		radi stjecanja srednjoškolskog obrazovanju u mjestu prebivališta,
Naknada za ugroženog kupca energenata	1. Pravo na naknadu za ugroženog kupca energenata priznaje se samcu ili kućanstvu koji ispunjava kriterije za stjecanje statusa ugroženog kupca koji su propisani propisima kojima se uređuje energetska sektor. 2. Centar za socijalnu skrb će na zahtjev osobe (pod točkom 1.) koja ispunjava uvjete za stjecanje statusa ugroženog kupca rješenjem kojim priznaje pravo na naknadu za ugroženog kupca energenata među ostalim: – utvrditi status ugroženog kupca – odrediti vrstu i opseg prava koja korisniku pripadaju, odnosno mjesečni iznos naknade za ugroženog kupca energenata te – odrediti način sudjelovanja u podmirenju troškova energenata, odnosno način isplate naknade za ugroženog kupca energenata. Ako zbog promijenjenih okolnosti korisnik kojem je priznato pravo na naknadu za ugroženog kupca energenata više ne ispunjava uvjete za daljnje korištenje prava, centar za socijalnu skrb će rješenjem ukinuti rješenje kojim se priznaje predmetno pravo. Mjesečni iznos naknade za ugroženog kupca energenata, način sudjelovanja u podmirenju troškova energenata korisnika naknade te postupanje nadležnih centara za socijalnu skrb vezano za priznanje predmetne naknade propisat će uredbom Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva. 3. Zakon o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19).	rješenje o priznavanju prava donosi nadležni Centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta osobe koja podnosi zahtjev
Socijalna usluga: Pomoć u kući	1. Pomoć u kući je socijalna usluga koja se priznaje starijoj osobi kojoj je prema procjeni centra za socijalnu skrb potrebna pomoć druge osobe, te osobi kojoj je zbog tjelesnog, mentalnog, intelektualnog ili osjetilnog oštećenja ili trajnih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć druge osobe. Pomoć u kući priznaje se i osobi kojoj je zbog privremenih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć druge osobe. 2. Pomoć u kući osobi priznaje se ako ispunjava sljedeće uvjete: – nema mogućnosti da joj pomoć osiguraju roditelj, braćni drug i djeca – nema sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju – na području njezinog prebivališta moguće je osigurati takvu pomoć pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom – nije otuđila nekretnine ili pokretnine veće vrijednosti u posljednjih godinu dana od dana podnošenja zahtjeva za priznavanje prava na socijalnu uslugu ili dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti – prosječni mjesečni prihod samca ili prihod po članu kućanstva u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je pokrenut postupak ne prelazi iznos od 300% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona. Ako prosječni mjesečni prihod samca ili prihod po članu kućanstva u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je pokrenut postupak prelazi iznos od 300% osnovice, a nije veći od 400% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona, korisniku koji ispunjava uvjete iz stavka 4. podstavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka priznaje se pravo na 50% cijene troškova usluge pomoći u kući. 3. Zakon o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19).	rješenje o priznavanju prava donosi nadležni Centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta osobe koja podnosi zahtjev
Socijalna usluga: Psihosocijalna podrška	1. Psihosocijalna podrška je socijalna usluga koja podrazumijeva rehabilitaciju koja potiče razvoj kognitivnih, funkcionalnih, komunikacijskih ili socijalnih vještina korisnika.	rješenje o priznavanju prava

	- Priznaje se : djetetu s teškoćama u razvoju, odrasloj osobi s invaliditetom, ovisniku, žrtvi obiteljskog nasilja te svim drugim osobama u potrebi, prema procjeni stručnog tima nadležnog centra za socijalnu skrb. - može se pružati individualno i u grupi. Psihosocijalna podrška se pruža u obitelji korisnika odnosno udomiteljskoj obitelji ili kod pružatelja usluga na način da se ista pruža u obitelji korisnika ili udomiteljskoj obitelji do pet sati tjedno, a kod pružatelja usluga do dvanaest sati tjedno, od čega najviše šest sati individualno, a ostalo u grupi. Djetetu s teškoćama u razvoju, odnosno odrasloj osobi s invaliditetom iz jednoroditeljske obitelji čijem je roditelju priznato pravo na status roditelja njegovatelja usluga se može priznati u obitelji korisnika do pet sati tjedno, a kod pružatelja usluga do osamnaest sati tjedno, od čega najviše šest sati individualno, a ostalo u grupi. Psihosocijalna podrška može se pružati uz nazočnost i sudjelovanje članova obitelji. Centar za socijalnu skrb priznaje pravo na uslugu na temelju prethodno pribavljenog mišljenja pružatelja usluga o vrsti, trajanju i učestalosti usluge. 2. Korisnik kojemu se pruža usluga psihosocijalne podrške ne može istodobno koristiti usluge rane intervencije. 3. Zakon o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19).	donosi nadležni Centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta osobe koja podnosi zahtjev
Socijalna usluga: Rana intervencija	1. Rana intervencija je socijalna usluga koja obuhvaća stručnu poticajnu pomoć djeci i stručnu i savjetodavnu pomoć njihovim roditeljima, uključujući i druge članove obitelji te udomitelja za djecu, kod nekog utvrđenog razvojnog rizika ili razvojne teškoće djeteta. - pruža se djeci i roditeljima, odnosno udomiteljima za djecu u njihovoj obitelji ili kod pružatelja usluge, radi uključivanja djeteta u širu socijalnu mrežu, ako se takva usluga ne osigurava u okviru zdravstvene djelatnosti. - pruža se djetetu kod kojeg je u ranoj dobi utvrđeno odstupanje u razvoju, razvojni rizik ili razvojne poteškoće, u pravilu do navršene 3. godine života, a najdulje do navršene 7. godine života djeteta. Nakon prethodno pribavljenog mišljenja liječnika specijalista neonatologa ili pedijatra, a iznimno liječnika druge odgovarajuće specijalizacije, centar za socijalnu skrb traži ocjenu pružatelja usluge o trajanju i učestalosti pružanja usluge te rješenjem priznaje pravo na pružanje usluge. Rana intervencija može se pružati u obitelji korisnika, odnosno u udomiteljskoj obitelji te kod pružatelja usluga iz stavka 5. ovoga članka, a može se priznati u trajanju do pet sati tjedno. 2. Korisnik kojemu se pruža rana intervencija ne može istodobno koristiti usluge psihosocijalne podrške. 3. Uvjeti su propisani Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19).	rješenje o priznavanju prava donosi nadležni Centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta osobe koja podnosi zahtjev
Socijalna usluga: Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja	1. Pomoć pri uključivanju djeteta s teškoćama u razvoju ili mlade punoljetne osobe s invaliditetom u programe redovitih predškolskih ili školskih ustanova (integracija) je socijalna usluga koja se pruža odgajateljima, učiteljima i nastavnicima u predškolskim i školskim ustanovama. 2. Centar za socijalnu skrb priznaje uslugu nakon prethodno pribavljenog mišljenja predškolske ili školske ustanove i pružatelja usluge o trajanju i učestalosti pružanja usluge, a može se odrediti u trajanju do pet sati tjedno. 3. Uvjeti su propisani Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19).	rješenje o priznavanju prava donosi nadležni Centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta osobe koja podnosi zahtjev
Socijalna usluga: Boravak	1. Boravak je socijalna usluga koja obuhvaća cjelodnevni i poludnevni boravak.	rješenje o priznavanju

(poludnevni ili cjelodnevni)	- Cjelodnevni boravak može trajati od šest do 10 sati, a poludnevni boravak od četiri do šest sati dnevno, u kojem vremenu se osigurava zadovoljavanje životnih potreba korisnika pružanjem usluga prehrane, održavanja osobne higijene, brige o zdravlju, čuvanja, odgoja, njege, radnih aktivnosti, psihosocijalne rehabilitacije, organiziranja slobodnog vremena, organiziranog prijevoza, ovisno o utvrđenim potrebama i izboru korisnika. - Cjelodnevni i poludnevni boravak može se priznati jedan dan u tjednu, više dana u tjednu ili tijekom svih radnih dana u tjednu. 3. Uvjeti su propisani Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19).	prava donosi nadležni Centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta osobe koja podnosi zahtjev
Socijalna usluga: Smještaj (privremeni)	1. Privremeni smještaj priznaje se u kriznim situacijama, radi provođenja kraćih rehabilitacijskih programa, radi smještaja djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi i u drugim slučajevima propisanim ovim Zakonom. Privremeni smještaj u kriznim situacijama i privremeni smještaj radi provođenja kraćih rehabilitacijskih programa ne mogu se pružati u obiteljskom domu. 3. Uvjeti su propisani Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19).	rješenje o priznavanju prava donosi nadležni Centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta osobe koja podnosi zahtjev
Socijalna usluga: Smještaj (dugotrajni)	1. Dugotrajni smještaj priznaje se korisniku kojem je tijekom duljeg vremenskog razdoblja potrebno osigurati intenzivnu skrb i zadovoljavanje drugih životnih potreba. - Djetetu bez roditelja, djetetu koje roditelji zanemaruju ili zlorabe svoje roditeljske dužnosti priznaje se dugotrajni smještaj u udomiteljskoj obitelji, obiteljskom domu ili organiziranom stanovanju. - osobi s invaliditetom, tjelesnim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem, sukladno dobi, vrsti i stupnju oštećenja kada nije moguće osigurati skrb u obitelji pružanjem odgovarajućih izvaninstitucijskih oblika skrbi. - funkcionalno ovisnoj starijoj osobi i teško bolesnoj osobi kojoj je zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna stalna pomoć i njega druge osobe. - osobi nesposobnoj za rad koja se nalazi u posebno teškim životnim prilikama koje se ne mogu otkloniti primjenom drugih prava iz socijalne skrbi ili na drugi način. 2. Dugotrajni smještaj neće se priznati osobi koja ima sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, kojoj pomoć i njegu mogu pružiti članovi obitelji ili se pomoć i njega može osigurati na drugi način. 3. Uvjeti su propisani Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19)	rješenje o priznavanju prava donosi nadležni Centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta osobe koja podnosi zahtjev
Organizirano stanovanje	1. Organizirano stanovanje je socijalna usluga kojom se jednoj ili više osoba tijekom 24 sata dnevno uz organiziranu stalnu ili povremenu pomoć stručne ili druge osobe, u stanu ili izvan stana, osiguravaju osnovne životne potrebe te socijalne, radne, kulturne, obrazovne, rekreacijske i druge potrebe. 2. i 3. Uvjeti su propisani Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19).	rješenje o priznavanju prava donosi nadležni Centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta osobe koja

		podnosi zahtjev
Pravo na rad s polovicom punog radnog vremena zbog pojačane njege djeteta	1. i 2. Pravo ne može ostvariti roditelj, odnosno pravo prestaje za vrijeme dok je dijete stalno ili tjedno smješteno u zdravstvenoj ustanovi ili ustanovi socijalne skrbi, odnosno ako je dijete smješteno u predškolskoj ustanovi u kojoj ima smještaj svakodnevno duže od osam sati. Jedan od zaposlenih odnosno ili samozaposlenih roditelja po iskorištenju roditeljskog dopusta ako je djetetu, prema nalazu i ocjeni izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite i nadležnoga liječničkog povjerenstva HZZO-a, zbog njegova zdravlja i razvoja, potrebna pojačana briga i njega. Odlučivanje o priznavanju predmetnog prava zasniva se na stručno-medicinskom vještačenju liječničkog povjerenstva Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, temeljem medicinske dokumentacije djeteta, te nalaza izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite djeteta. Može se koristiti do djetetove navršene 3 godine života. Usluga se pruža sve dok su ispunjeni uvjeti. 3. Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama (Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14 i 59/17). https://mdomsp.gov.hr/katalog-prava-i-usluga-za-osobe-s-invaliditetom-iz-nadleznosti-ministarstva-za-demografiju-obitelj-mlade-i-socijalnu-politiku/1771 https://www.zakon.hr/z/214/Zakon-o-roditeljnim-i-roditeljskim-potporama https://mdomsp.gov.hr/istaknute-teme/djeca-i-obitelj/roditeljske-potpore/1903	HZZO
Dopust radi njege djeteta s težim smetnjama	1. Odlučivanje o priznavanju predmetnog prava zasniva se na stručno-medicinskom vještačenju Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, u okviru kojeg se vještači o postojanju težih smetnji u razvoju kod djeteta, te priznavanje prava u ovisnosti o navedenom vještačenju može biti dano i na određeni vremenski rok (6 mjeseci, 12 mjeseci i slično). 2. Pri započinjanju korištenja prava, kao i tijekom korištenja prava provjerava se činjenica zaposlenosti, odnosno samozaposlenosti roditelja – korisnika, da isti radi u punom radnom vremenu, kao i da drugi roditelj nije nezaposlen prema propisima o zapošljavanju, uz iznimku roditelja koji sam brine i njeguje dijete, odnosno ako drugi roditelj koji je nezaposlen nije u mogućnosti zbog svog psihofizičkog stanja pružiti potrebnu njegu djetetu, ako je na odsluženju vojnog roka ili se nalazi u pritvoru ili na izdržavanju kazne zatvora duže od 30 dana. Jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju (dijete s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili težom psihičkom bolesti), nakon isteka prava na roditeljni dopust ili u tijeku korištenja ili nakon isteka prava na roditeljski dopust, na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom uz uvjet da su oba roditelja zaposlena ili samozaposlena, kako prije početka korištenja, tako i za cijelo vrijeme trajanja dopusta. Pravo ne može ostvariti roditelj, odnosno pravo prestaje za vrijeme dok je dijete stalno ili tjedno smješteno u zdravstvenoj ustanovi ili ustanovi socijalne skrbi, odnosno ako je dijete smješteno u predškolskoj ustanovi u kojoj ima smještaj svakodnevno duže od osam sati. Roditelj koristi dopust do navršene 8 godine života. 3. Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14 i 59/17). https://mdomsp.gov.hr/katalog-prava-i-usluga-za-osobe-s-invaliditetom-iz-nadleznosti-ministarstva-za-demografiju-obitelj-mlade-i-socijalnu-politiku/1771;	HZZO

	https://www.zakon.hr/z/214/Zakon-o-rodiljnim-i-roditeljskim-potporama; https://mdomsp.gov.hr/istaknute-teme/djeca-i-obitelj/rodiljne-i-roditeljske-potpore/1903	
Pravo na rad s polovicom punog radnog vremena radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju	1. Odlučivanje o priznavanju predmetnog prava zasniva se na stručno-medicinskom vještačenju Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, temeljem zahtjevu priložene medicinske dokumentacije, u okviru kojeg se vještači o postojanju težih smetnji u razvoju kod djeteta, te priznavanje prava u ovisnosti o navedenom vještačenju može biti dano i na određeni vremenski rok (6 mjeseci, 12 mjeseci i slično). Jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja nakon isteka prava na roditeljni dopust ili u tijeku korištenja ili nakon isteka prava na roditeljski dopust ima pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, kao i nastaviti njegovo korištenje i nakon navršene 8. godine djetetovog života. Pri započinjanju korištenja prava, kao i tijekom korištenja prava provjerava se činjenica zaposlenosti, odnosno samozaposlenosti roditelja – korisnika, da isti radi u punom radnom vremenu, kao i da drugi roditelj nije nezaposlen prema propisima o zapošljavanju, uz iznimku roditelja koji sam brine i njeguje dijete, odnosno ako drugi roditelj koji je nezaposlen nije u mogućnosti zbog svog psihofizičkog stanja pružiti potrebnu njegu djetetu, ako je na odsluženju vojnog roka ili se nalazi u pritvoru ili na izdržavanju kazne zatvora duže od 30 dana. Isto tako, provjerava se ispunjenje uvjeta staža osiguranja, te ukoliko isti nije ispunjen novčana naknada iznosi 2.328,20 kune, odnosno 70 posto proračunske osnovice. 2. Pravo ne može ostvariti roditelj, odnosno pravo prestaje za vrijeme dok je dijete stalno ili tjedno smješteno u zdravstvenoj ustanovi ili ustanovi socijalne skrbi, odnosno ako je dijete smješteno u predškolskoj ustanovi u kojoj ima smještaj svakodnevno duže od osam sati. Pravo se ostvaruje sve dok postoji potreba uz uvjet da su oba roditelja zaposlena ili samozaposlena, kako prije početka korištenja, tako i za cijelo vrijeme trajanja dopusta. 3. Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14 i 59/17). https://mdomsp.gov.hr/katalog-prava-i-usluga-za-osobe-s-invaliditetom-iz-nadleznosti-ministarstva-za-demografiju-obitelj-mlade-i-socijalnu-politiku/1771; https://www.zakon.hr/z/214/Zakon-o-rodiljnim-i-roditeljskim-potporama; https://mdomsp.gov.hr/istaknute-teme/djeca-i-obitelj/rodiljne-i-roditeljske-potpore/1903	HZZO
Doplatak za dijete	1. Pravo na doplatak za dijete s oštećenjem zdravlja korisnici mogu ostvarivati do završetka redovitog školovanja u srednjim školama, a najduže do 21. godine djetetova života. - Pravo na doplatak za dijete s težim ili teškim invaliditetom, utvrđenim prema posebnim propisima, pripada od dana podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak i traje sve dok taj invaliditet postoji. - Pravo na doplatak za dijete s težim ili teškim invaliditetom pripada korisniku pod uvjetom da je invaliditet nastao prije 18. godine života ili za vrijeme redovitog školovanja djeteta. - Pravo na doplatak određuje se u 25%-tnom iznosu od proračunske osnovice neovisno o dohotku po članu kućanstva. Pravo na doplatak za djecu može ostvariti roditelj, posvojitelj, skrbnik, očuh, maćeha, baka, djed i osoba kojoj je, na temelju rješenja nadležnog tijela za poslove socijalne skrbi, dijete povjereno na čuvanje i odgoj za svu djecu koju uzdržava, pod uvjetima utvrđenim Zakonom. Korisnik doplatka za djecu može biti i punoljetno dijete bez oba roditelja koje je na redovitom školovanju.	HZMO

	Doplatak za dijete ne pripada korisniku za : dijete koje ima osiguran stalni smještaj u ustanovi na teret sredstava iz državnog proračuna, odnosno proračuna lokalne i područne (regionalne) samouprave; za djecu s prebivalištem u inozemstvu i za djecu s boravkom u inozemstvu dužim od 3 mjeseca neprekidno, te za dijete za vrijeme njegovog školovanja u inozemstvu osim ako međunarodnim ugovorom ili pravilima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti nije drukčije određeno. 2. Kontrolno vještačenje i donošenje Nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Doplatak traje sve dok ispunjava uvjete za ostvarivanje navedenog prava. 3. Zakon o doplatku za djecu (Narodne novine, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08, 61/11, 112/12, 82/15, 58/18) - članak 22., Uredba o metodologijama vještačenja. http://www.mirovinsko.hr/default.aspx?id=98 https://mdomsp.gov.hr/istaknute-teme/djeca-i-obitelj/doplatak-za-djecu/1919	
Osiguranje usluge osobne asistencije	1. Uvjeti su propisani Javnim Pozivom. 2. Usluga se osigurava osobama s invaliditetom koje predloži Udruga koja se prijavljuje na raspisani natječaj. Odnosi se na osobe s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta, tjelesnim oštećenjem kojima je nužno potrebna praktična pomoć u samozbrinjavanju, gluhoslijepe osobe s dodatnim poteškoćama kojima je nužno potrebna praktična pomoć u samozbrinjavanju, slijepe osobe s dodatnim poteškoćama kojima je nužno potrebna praktična pomoć u samozbrinjavanju, gluhe osobe s dodatnim poteškoćama kojima je nužno potrebna praktična pomoć u samozbrinjavanju te osobe s intelektualnim oštećenjem i osobe s mentalnim oštećenjem. Trajanje je vezano uz projekt. 3. Osiguravanje usluge asistencije osobama s invaliditetom u suradnji s organizacijama civilnog društva. https://mdomsp.gov.hr/katalog-prava-i-usluga-za-osobe-s-invaliditetom-iz-nadleznosti-ministarstva-za-demografiju-obitelj-mlade-i-socijalnu-politiku/1771 https://www.zakon.hr/z/222/Zakon-o-socijalnoj-skrbi	Usluge osobne asistencije, tumača znakovnog jezika i videćeg pratitelja osiguravaju se kroz trogodišnje programe za koje sredstva osigurava MDOMSP iz državnog proračuna i
Usluga tumača/prevodite lja hrvatskog znakovnog jezika	1. Uvjeti su propisani Javnim Pozivom. 2. Odnosi se na gluhe i gluhoslijepe osobe kojima se navedenom uslugom omogućava pravo na informiranje na hrvatskom znakovnom jeziku radi njihovog ravnopravnog uključivanja u životnu i radnu okolinu. Usluga se osigurava osobama s invaliditetom koje predloži Udruga koja se prijavljuje na raspisani natječaj. Trajanje je vezano uz projekt. 3. Osiguravanje usluge asistencije osobama s invaliditetom u suradnji s organizacijama civilnog društva. https://mdomsp.gov.hr/katalog-prava-i-usluga-za-osobe-s-invaliditetom-iz-nadleznosti-ministarstva-za-demografiju-obitelj-mlade-i-socijalnu-politiku/1771; https://www.zakon.hr/z/222/Zakon-o-socijalnoj-skrbi	dijela prihoda od igara na sreću, te kroz financiranje projekata kroz sredstva europskog socijalnog fonda u sklopu Poziva Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom.
Usluga videćeg pratitelja slijepim osobama	1. Uvjeti su propisani Javnim Pozivom. 2. Odnosi se na korisnike usluge videćeg pratitelja su slijepe osobe koje su nesamostalne u kretanju (ne mogu se samostalno kretati niti uz korištenje bijelog štapa odnosno psa vodiča). Usluga se osigurava osobama s invaliditetom koje predloži Udruga koja se prijavljuje na raspisani natječaj. Trajanje je vezano uz projekt. 3. Osiguravanje usluge asistencije osobama s invaliditetom u suradnji s organizacijama civilnog društva.	

https://mdomsp.gov.hr/katalog-prava-i-usluga-za-osobe-s-invaliditetom-iz-nadleznosti-ministarstva-za-demografiju-obitelji-mlade-i-socijalnu-politiku/1771 ; https://www.zakon.hr/z/222/Zakon-o-socijalnoj-skrbi		
MINISTARSTVO DRŽAVNE IMOVINE		
naziv prava, usluge, potpore ili olakšice koju mogu ostvariti osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama	1. uvjeti ostvarivanja prava, usluge, potpore ili olakšice (sažet prikaz) 2. važne napomene vezane uz ostvarivanje navedenog prava, usluge, potpore ili olakšice (npr. ograničenja za ostvarivanje navedenog prava...) 3. pravni temelj za ostvarivanje prava, usluge, potpore ili olakšice (zakon, propis, odluka ...)	Tijelo odgovorno za provedbu
MDI nema pravnu osnovu za neposrednu dodjelu nekretnina u vlasništvu RH, nego istima raspolaže putem javnog natječaja. Sukladno članku 45. Zakona o upravljanju državnom imovinom moguće je raspolaganje nekretninama u korist jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave bez naknade kada je to opravdano i obrazloženo razlozima poticanja gospodarskog napretka, socijalne dobrobiti građana i ujednačavanja gospodarskog i demografskog razvitka svih krajeva RH, a koje se provodi na zahtjev jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Raspolaganje se prema stavku 3. navedenog članka Zakona provodi u propisane svrhe, između ostalog i u svrhu provođenja programa integracije osoba s invaliditetom u društvo. 3. Zakon o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine, broj 52/18.) Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, br. 93/16., 104/16. i 116/18.) Uredba o postupcima koji prethode sklapanju pravnih poslova raspolaganja nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske u svrhu prodaje, razvrgnuća suvlasničke zajednice, zamjene, davanja u zakup ili najam te o postupcima u vezi sa stjecanjem nekretnina i drugih stvarnih prava u korist Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 95/18.)		
MINISTARSTVO TURIZMA		
naziv prava, usluge, potpore ili olakšice koju mogu ostvariti osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama	1. uvjeti ostvarivanja prava, usluge, potpore ili olakšice (sažet prikaz) 2. važne napomene vezane uz ostvarivanje navedenog prava, usluge, potpore ili olakšice (npr. ograničenja za ostvarivanje navedenog prava...) 3. pravni temelj za ostvarivanje prava, usluge, potpore ili olakšice (zakon, propis, odluka ...)	Tijelo odgovorno za provedbu
Oslobodjenje plaćanja turističke pristojbe	1. Pravo na neplaćanje turističke pristojbe dokazuje se odgovarajućom ispravom, može ostvariti osoba s invaliditetom i jedan pratitelj. 2. Ograničenje je utvrđeni postotak invaliditeta (od 70% i više). 3. Zakon o turističkoj pristojbi (Narodne novine, broj 52/19). https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2019_05_52_992.html	
MINISTARSTVO UPRAVE		
naziv prava, usluge, potpore ili olakšice koju mogu ostvariti osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama	1. uvjeti ostvarivanja prava, usluge, potpore ili olakšice (sažet prikaz) 2. važne napomene vezane uz ostvarivanje navedenog prava, usluge, potpore ili olakšice (npr. ograničenja za ostvarivanje navedenog prava...) 3. pravni temelj za ostvarivanje prava, usluge, potpore ili olakšice (zakon, propis, odluka ...)	Tijelo odgovorno za provedbu
Pravo prednosti pri zapošljavanju	1. Osoba s invaliditetom dužna je u prijavi na javni natječaj ili oglas pozvati se na pravo prednosti pri zapošljavanju te priložiti propisane dokaze o invaliditetu	

	2. Osobe s invaliditetom ostvaruju pravo prednosti pri zapošljavanju samo pod jednakim uvjetima odnosno ako su na temelju provedenog javnog natječaja ili oglasa ostvarili najbolje rezultate s ostalim kandidatima koji se ne pozivaju na to pravo. 3. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17 i 98/19), Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, br. 157/13, 152/14 i 39/18), Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine, br. 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 02/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 103/03, 148/13 i 98/19). https://uprava.gov.hr/o-ministarstvu/ustrojstvo/uprava-za-sluzbenicke-odnose/zapostljavanje/prednost-pri-zapostljavanju/738	
Pravo na pomoć	1. Nastanak invaliditeta zaposlenika utvrđuje se dostavom konačnog rješenja nadležnog tijela sukladno posebnim propisima državni službenici i namještenici imaju pravo na pomoć u slučaju nastanka teškog invaliditeta u visini jedne proračunske osnovice. 3. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine br. 112/17,12/18 i 02/19). https://uprava.gov.hr/o-ministarstvu/ustrojstvo/uprava-za-sluzbenicki-sustav/kolektivni-ugovor/804	
Pravo na poštovanje osobe i zaštitu dostojanstva	1. U slučajevima neželjenog ponašanja državni službenik i namještenik s invaliditetom može se obratiti nadređenom državnom službeniku, sindikalnom povjereniku ili povjerljivom savjetniku (osoba koja je ovlaštena od poslodavca za primanje i rješavanje pritužbi vezanih uz zaštitu dostojanstva). ako poslodavac ne provede mjere predložene od povjerljivog savjetnika za sprječavanje neželjenog ponašanja ili ako su poduzete mjere očito neprimjerene, državni službenik i namještenik s invaliditetom ima pravo prekinuti rad dok mu se ne osigura zaštita, pod uvjetom da je u daljnjem roku od 8 dana zatražio zaštitu pred nadležnim sudom. 2. Osobnost i dostojanstvo službenika i namještenika s invaliditetom štiti se od uznemiravanja (diskriminirajućeg ponašanja kojim se takav državni službenik i namještenik izravno ili neizravno stavlja u nepovoljniji položaj od drugih državnih službenika i namještenika na temelju tjelesnih poteškoća) ili spolnog uznemiravanja poslodavca, nadređenih, suradnika i osoba s kojima takav državni službenik i namještenik redovito dolazi u doticaj u obavljanju svojih poslova. 3. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine, br. 112/17,12/18 i 02/19). https://uprava.gov.hr/o-ministarstvu/ustrojstvo/uprava-za-sluzbenicki-sustav/kolektivni-ugovor/804	
Pravo na naknadu za bolovanje zbog profesionalne bolesti	1. Državni službenik i namještenik s invaliditetom mora dostaviti potvrdu o bolovanju zbog profesionalne bolesti. 2. Naknada pripada u 100% iznosu osnovne plaće. 3. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine, br. 112/17,12/18 i 02/19) - članak 43. stavak 2. https://uprava.gov.hr/o-ministarstvu/ustrojstvo/uprava-za-sluzbenicki-sustav/kolektivni-ugovor/804	
Pravo na razliku između plaće koju bi ostvario za puno radno vrijeme na radnom mjestu na koje je raspoređen te zbroja invalidske mirovine i plaće	1. Stjecanje prava na rad sa skraćenim radnim vremenom i na drugom odgovarajućem poslu za vrijeme zaposlenja na temelju profesionalne bolesti prema propisima od 31. prosinca 1998. 2. Pravo na razliku između plaće koja je bila ostvarena za puno radno vrijeme te zbroja invalidske mirovine i plaće koja ostvarena za skraćeno radno vrijeme ostvaruju samo one osobe koje su pravo na rad sa skraćenim radnim vremenom i na drugom odgovarajućem poslu za vrijeme zaposlenja stekle zbog profesionalne bolesti prema propisima do 31. prosinca 1998. godine.	

koju ostvaruje za skraćeno radno vrijeme	3. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine, br. 112/17, 12/18 i 02/19) čl. 71. https://uprava.gov.hr/o-ministarstvu/ustrojstvo/uprava-za-sluzbenicki-sustav/kolektivni-ugovor/804	
MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOG UREĐENJA		
naziv prava, usluge, potpore ili olakšice koju mogu ostvariti osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama	1. uvjeti ostvarivanja prava, usluge, potpore ili olakšice (sažet prikaz) 2. važne napomene vezane uz ostvarivanje navedenog prava, usluge, potpore ili olakšice (npr. ograničenja za ostvarivanje navedenog prava...) 3. pravni temelj za ostvarivanje prava, usluge, potpore ili olakšice (zakon, propis, odluka ...)	Tijelo odgovorno za provedbu
Pojednostavljen postupak izvođenja radova na osiguranju pristupačnosti izgrađenog okoliša	1. Maksimalno je pojednostavljen postupak izvođenja radova na osiguranju pristupačnosti postojećih građevina. Tako se bez građevinske dozvole i glavnog projekta mogu izvoditi radovi na stubama, hodnicima i drugim prostorima na pristupima građevini i unutar građevine te na javnim površinama radi omogućavanja nesmetanog pristupa i kretanja osobama s teškoćama u kretanju osiguranje pristupačnosti izgrađenog okoliša (građevina). 2. Bez građevinske dozvole i glavnog projekta, mogu se izvoditi radovi: na stubama, hodnicima i drugim prostorima na pristupima građevini i unutar građevine te na javnim površinama radi omogućavanja nesmetanog pristupa i kretanja osobama s teškoćama u kretanju ako se time ne narušava funkcija i namjena građevine, ako se ne utječe na ispunjavanje temeljnih zahtjeva za građevinu mehaničke otpornosti i stabilnosti ili sigurnosti u slučaju požara ili zadovoljavanje lokacijskih uvjeta, te na denivelaciji, ugradbi zvučnih semaforских uređaja i ugradbi taktilnih površina u građevinama i na javno-prometnim površinama. 3. Pravilnik o jednostavnim i drugim građevinama i radovima (Narodne novine, broj 112/17, 34/18, 36/19 i 98/19) - članak 3. točka 6. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_11_112_2625.html	
Osiguran je zakonski okvir za osiguranje pristupačnosti građevina prilikom gradnje i rekonstrukcije za osobe s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću	1. Osigurana je pristupačnost kod gradnje novih i rekonstrukcije postojećih građevina. 2. Svaka građevina, ovisno o svojoj namjeni, mora biti projektirana i izgrađena na način da tijekom svog trajanja ispunjava temeljne zahtjeve za građevinu te druge zahtjeve, odnosno uvjete propisane Zakonom i posebnim propisima. Jedan od sedam temeljnih zahtjeva za građevinu je „sigurnost i pristupačnost tijekom uporabe“. Građevine dakle moraju biti projektirane i izgrađene vodeći računa o pristupačnosti i uporabi od strane osoba smanjene pokretljivosti. 3. Zakon o gradnji (Narodne novine, br. 153/13, 20/17 i 39/19); Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću (Narodne novine, broj 78/13).	
Pojednostavljen postupak za ugradnju dizala na postojeće zgrade	1. Osiguran zakonski okvir za ugradnju dizala na postojeće zgrade bez lokacijske i građevinske dozvole. 2. Površine vanjskog dizala koje se dograđuje na postojeću zgradu ne ulazi u građevinsku (brutto) površinu zgrade. 3. Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19).	
Pojednostavljen postupak izvođenja radova na osiguranju pristupačnosti	1. Maksimalno je pojednostavljen zakonski okvir za ugradnju dizala na postojećoj zgradi ili građevnoj čestici postojeće zgrade. Tako se bez građevinske dozvole, a u skladu s glavnim projektom mogu izvoditi radovi na postojećoj zgradi ili građevnoj čestici postojeće zgrade kojima se ugrađuje, odnosno gradi dizalo.	

izgrađenog okoliša Osiguran je zakonski okvir za osiguranje pristupačnosti građevina prilikom gradnje i rekonstrukcije za osobe s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću "Pojednostavljen postupak za ugradnju dizala na postojeće zgrade" Pojednostavljen postupak za ugradnju dizala na postojeće zgrade	2. U projektiranju i građenju građevina te izvođenju radova iz stavka 1. ovoga članka investitor, projektant i izvođač dužni su pridržavati se svih propisa i pravila struke koji se odnose na njihovo građenje te se iste ne smiju projektirati, graditi, odnosno izvoditi ako je to zabranjeno prostornim planom ili na drugi način protivno prostornom planu. Iznimno od stavka 2. ovoga članka protivno prostornom planu može se izraditi glavni projekt za ugradnju, odnosno izgradnju dizala na postojećoj zgradi ili građevnoj čestici postojeće zgrade. Bez građevinske dozvole, a u skladu s glavnim projektom mogu se izvoditi radovi: Na postojećoj zgradi ili građevnoj čestici postojeće zgrade kojima se ugrađuje, odnosno gradi dizalo. 3. Pravilnik o jednostavnim i drugim građevinama i radovima (Narodne novine, br. 112/17, 34/18, 36/19 i 98/19) - članak 1. stavak 4. točka 3. i članak 5. točka 4. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_11_112_2625.html https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_10_98_1985.html	
---	---	--

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

naziv prava, usluge, potpore ili olakšice koju mogu ostvariti osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama	1. uvjeti ostvarivanja prava, usluge, potpore ili olakšice (sažet prikaz) 2. važne napomene vezane uz ostvarivanje navedenog prava, usluge, potpore ili olakšice (npr. ograničenja za ostvarivanje navedenog prava...) 3. pravni temelj za ostvarivanje prava, usluge, potpore ili olakšice (zakon, propis, odluka ...)	Tijelo odgovorno za provedbu
Oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe	1. Invalidi Domovinskog rata na temelju odgovarajućih isprava kojima dokazuju svoj status. 3. Zakon o sudskim pristojbama (Narodne novine, broj 118/18) - čl.11.st.1. t.5. https://www.zakon.hr/z/224/Zakon-o-sudskim-pristojbama	upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na pružanje pravne pomoći./sud koji vodi kazneni postupak
Oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe	1. Mogu ostvariti osobe s invaliditetom na temelju valjane isprave Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. 3. Zakon o sudskim pristojbama (Narodne novine, broj 118/18) - čl.11.st.1. t.5. https://www.zakon.hr/z/224/Zakon-o-sudskim-pristojbama	upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na pružanje pravne pomoći./sud koji vodi kazneni postupak
Oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe	1. Navedeno mogu ostvariti na temelju odgovarajućih isprava kojima dokazuju svoju djelatnost organizacije osoba s invaliditetom. 3. Zakon o sudskim pristojbama (Narodne novine, broj 118/18) - čl.11.st.1. t.10. https://www.zakon.hr/z/224/Zakon-o-sudskim-pristojbama	upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na pružanje pravne pomoći./sud koji vodi kazneni postupak
Oslobođenje od plaćanja	1. Invalidi Domovinskog rata na temelju odgovarajućih isprava kojima dokazuju svoj status.	sud na području

javnobilježničke pristojbe	3. Zakon o javnobilježničkim pristojbama (Narodne novine, br. 72/94, 74/95, 87/96, 112/12 i 110/15) - čl.10.st.1.t.3. https://www.propisi.hr/print.php?id=3285	kojeg je sjedište javnog bilježnika od kog se traži poduzimanje službene radnje
Oslobođenje od plaćanja javnobilježničke pristojbe	1. Na temelju odgovarajućih isprava kojima dokazuju svoju djelatnost organizacije koje se bave zaštitom osoba s invaliditetom. 3. Zakon o javnobilježničkim pristojbama (Narodne novine, br. 72/94, 74/95, 87/96, 112/12 i 110/15) - čl.10.st.1.t.8. https://www.propisi.hr/print.php?id=3285	
Pravo na besplatnu pravnu pomoć posebnim uvjetima u pogledu prihodovnog cenzusa	1. Pri utvrđivanju ostvarenih prihoda podnositelja zahtjeva za sekundarnu pravnu pomoć, ne uzimaju se u obzir potpore zbog zbrinjavanja ratnih invalida. 2. Odnosi se na ratne invalide. 3. Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći (Narodne novine, br. 143/13, 98/19) - članak 15.st.2.podstavak 6. https://www.zakon.hr/z/286/zakon-o-besplatnoj-pravnoj-pomo	ured državne uprave u županiji i nadležno upravno tijelo Grada Zagreba
Pravo na besplatnu pravnu pomoć posebnim uvjetima u pogledu prihodovnog cenzusa	1. Prihodi koji se uzimaju u obzir pri odobravanju sekundarne pravne pomoći, umanjuju se za iznos troškova ortopedskih pomagala, rehabilitacije i drugih usluga koje osobama s invaliditetom nisu osigurane zdravstvenim osiguranjem. 3. Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći (Narodne novine br. 143/13 i 98/19) - članak 14.st.3. https://www.zakon.hr/z/286/zakon-o-besplatnoj-pravnoj-pomo%C4%87i	
Pravo na besplatnu pravnu pomoć posebnim uvjetima u pogledu prihodovnog cenzusa	1. Prihodi koji se uzimaju u obzir pri odobravanju sekundarne pravne pomoći, umanjuju se za iznos troškova obrazovanja za djecu s teškoćama u razvoju. 3. Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći (Narodne novine, br. 143/13 i 98/19) - članak 14.st.3. https://www.zakon.hr/z/286/zakon-o-besplatnoj-pravnoj-pomo%C4%87i	
Tromjesečna novčana pomoć	1. Zatvorenici bez prihoda koji su stariji od 65 godina ili su trajno radno nesposobni, osigurava se na teret državnog proračuna tromjesečna novčana pomoć u visini od 20 % umnoška osnovice za izračun naknade za rad i koeficijenta 1. 2. Ne odnosi se eksplicitno na osobe s invaliditetom nego na zatvorenike bez prihoda koji su stariji od 65 godina ili su trajno radno nesposobni. Pravo ostvaruje dok traje kazna zatvora. 3. Zakon o izdržavanju kazne zatvora (Narodne novine, br. 128/99, 55/00, 59/00, 129/00, 59/01, 67/01, 11/02, 19/03, 76/07, 27/08, 83/09, 18/11, 48/11, 125/11, 56/13, 150/13 i 98/19) - čl. 86. https://www.zakon.hr/z/179/zakon-o-izvr%C5%A1avanju-kazne-zatvora/	kaznionica/zatvor
Osiguranje smještaja primjerenog vrsti i stupnju invalidnosti	1. Zatvorenik s invaliditetom kojem je potreban poseban smještaj. 2. Pravo ostvaruje dok traje kazna zatvora. 3. Zakon o izdržavanju kazne zatvora (Narodne novine, br. 128/99, 55/00, 59/00, 129/00, 59/01, 67/01, 11/02, 19/03, 76/07, 27/08, 83/09, 18/11, 48/11, 125/11, 56/13, 150/13 i 98/19) - čl. 75. https://www.zakon.hr/z/179/zakon-o-izvr%C5%A1avanju-kazne-zatvora/	kaznionica/zatvor/ Centar za dijagnostiku u Zagrebu
Zadržavanje ortopedskih i drugih nužnih medicinskih pomagala	1. 2. - Zatvorenik koji koristi ortopedska i druga nužna medicinska pomagala. Pravo ostvaruje dok traje kazna zatvora. 3. Zakona o izdržavanju kazne zatvora (Narodne novine, br. 128/99, 55/00, 59/00, 129/00, 59/01, 67/01, 11/02, 19/03, 76/07, 27/08, 83/09, 18/11, 48/11, 125/11, 56/13, 150/13 i 98/19)) čl. 63. https://www.zakon.hr/z/179/zakon-o-izvr%C5%A1avanju-kazne-zatvora/	

Izvor: Ministarstvo, za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2019.

DODATAK IZVJEŠĆU II - HRT

Provedba mjera Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020.

Hrvatska radiotelevizija - izvješće za 2019.

Mjera 3. Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom: Podizati razinu svijesti javnosti o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu i suzbijanju stereotipa i diskriminacije osoba s invaliditetom

Aktivnosti

1. Povećati mogućnost predstavljanja osoba s invaliditetom na jednakoj osnovi s drugim građanima u općim programima medija (posebno Hrvatske radiotelevizije) i specijaliziranim programima, te intenzivirati suradnju s HRT-om vezano uz obveze čl. 8. Konvencije (posebno stavci 1 i 2 (a i c))

Pokazatelji

- opis poduzetih aktivnosti usklađivanja programske koncepcije javne televizije
- učestalost sudjelovanja osoba s invaliditetom u općim programima i u specijaliziranim programima HRT i drugih medija u promatranoj godini u odnosu na prethodnu

Odgovorne/provedbene institucije i organizacije

Nositelji:

HRT, Vijeće za elektroničke medije

Sunositelji:

MK, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Hrvatska radiotelevizija (HRT), u cilju educiranja društva o ponašanju prema osobama s invaliditetom i senzibiliziranja društva na njihove probleme, proizvodila je i emitirala razne programske sadržaje.

U 2019. godini HRT je emitirao 966 programskih sadržaja u trajanju od 207,61 sat što je za 19,69 sati više u odnosu na 2018. godinu kada je emitirano približno 833 programska sadržaja.

SADRŽAJI ZA OSOBE S	Naziv emisije	Broj emisija/ priloga/gostovanja	Trajanje (s)
	HRT – HTV 1		

1.	Podnevni dnevnik - dnevna informativna emisija	22	1662
2.	Dnevnik 2 - dnevna informativna emisija	49	5083
3.	Dnevnik 3 - dnevna informativna emisija	19	1454
4.	Dobro jutro, Hrvatska – mozaična emisija	136	47192
5.	Dobar dan, Hrvatska – mozaična emisija	35	13784
6.	Tema dana – dnevna informativna emisija	1	646
7.	Normalan život – tjedna informativna emisija	21	63878
8.	Imam problem – tjedna rubrika	5	9366
9.	Mir i dobro – religijska kultura	6	944
10.	Kod nas doma – zabavni mozaik	26	10220
11.	Zdrav život – tjedna emisija o zdravlju	4	1200
12.	Puls – tjedna mozaična emisija	5	3818
13.	Pozitivno – religijska kultura	6	1305
14.	More – tjedni informativni mozaik	1	258
15.	Informativka – cjeloživotno obrazovanje	1	240
16.	Prizma – tjedni multinacionalni magazin	1	280
17.	Riječ i život – religijska kultura	1	1793
18.	Treća dob – tjedna informativna emisija	1	1500
19.	Vijesti iz kulture – dnevna informativna emis.	1	76

HRT – HTV 2

1.	Regionalni dnevnik – dnevna informativna emisija	106	11081
2.	Školski sat – obrazovna emisija	3	5425

HRT – HTV 3

1.	Ni da ni ne – obrazovna emisija	2	5957
----	---------------------------------	---	------

HRT – HTV 4

1.	Studio 4 – dnevna informativna emisija	12	10141
2.	Labirint – tjedni informativni mozaik	2	720
3.	#Budi promjena – dokumentarne reportaže	10	2487
4.	Alpe – Dunav – Jadran, multinacionalni magazin	2	329
5.	Vijesti – dnevna informativna emisija	24	1169

HRT – HRA1

1.	Kulturni kolokvij – tjedna emisija iz kulture	1	1500
2.	Prva crta – tjedna emisija za branitelje	1	1500

3.	Šesto čulo – ljudska prava i civilno društvo	45	121500
4.	Tisuću bisera – regionalni magazin	3	1210
5.	Mali radio vjeronauk – tjedna religijska emisija za mlade	1	600
6.	Umijeće odrastanja – tjedna obrazovna emisija	7	11760
7.	Isti i različiti – ljudska prava i civilno društvo	4	5260
8.	Civilno društvo - ljudska prava i civilno društvo	2	3000
9.	Izvan okvira – tjedna obrazovna emisija	4	61620
10.	Jezik i predrasude - tjedna obrazovna emisija	1	800
11.	Kretanje točke - tjedna emisija iz kulture	1	300
12.	Ljeto na Prvom – dnevna mozaična emisija	1	600
13.	Pomorska večer – tjedna informativna emisija	1	600
14.	U pomaku – tjedna obrazovna emisija	2	3000
15.	Vodič za moderna vremena – tjedna obrazovna emisija	3	4500

HRT – HRA 2

1.	Jedan plus jedan – zabavna razgovorna emisija	38	68524
2.	Ovo malo duše – tjedni informativni mozaik	14	46200
3.	Fotosinteza – tjedna zabavna emisija	1	3300
4.	Zašto smo zajedno – ljudska prava i civilno društvo	6	7875

HRT – HRA 3

1.	Eppur si muove – tjedna znanstvena emisija	1	1667
----	--	---	------

HRT – RADIO SLJEME

1.	Brže, više, jače – sportski magazin	4	3120
2.	Civilna abeceda – ljudska prava i civilno društvo	4	6000
3.	Eter familias - ljudska prava i civilno društvo	3	4500
4.	Informativne emisije	14	1740
5.	Pro bono – tematska aktualna problematika	3	4840
6.	Reportersko javljanje	7	2940

HRT – RADIO OSIJEK

1.	Dobar dan – zabavni mozaik	12	4036
2.	Zajedno je ljepše – informativni mozaik	9	5884
3.	Zdravi eter – emisija o zdravlju	1	468

HRT – RADIO PULA

1.	Članak 3 - ljudska prava i civilno društvo	1	480
2.	Informativne emisije	34	2859
3.	Jutarnji program	8	2160
4.	Razvojni kod – tematska aktualna problematika regije	1	1800
5.	Stetoskop – emisija o zdravlju	1	900
6.	Aktualno u 9 – dnevna informativna emisija	1	27

HRT – RADIO RIJEKA

1.	Danas aktualno – dnevna informativna emisija	5	480
2.	Dobro došli – informativni mozaik	1	780
3.	Klasa optimist – tjedni informativni mozaik	2	2400
4.	Tko je ovdje lud - ljudska prava i civilno društvo	1	1800
5.	Tris – tematska aktualna problematika	3	1800

HRT – RADIO ZADAR

1.	Dnevna informativna emisija	8	787
2.	U objektivu – tematska aktualna problematika regije	2	3600
3.	Jutarnji/popodnevni program	17	10508

HRT – RADIO KNIN

1.	Civilno društvo danas - ljudska prava i civilno društvo	9	9167
2.	Dnevnik – dnevna informativna emisija	18	2102
3.	Dnevni program	5	2055
4.	Treće poluvrijeme – emisija o sportu	2	600

HRT – RADIO SPLIT

1.	Jutarnji program	3	945
2.	Doma je najbolje - ljudska prava i civilno društvo	12	8258
3.	Informativni program	35	3758
4.	Popodnevni program	5	806
5.	Magistrala – zabavni mozaik	5	660
6.	Podvučeno plavim – informativni mozaik	3	960
7.	Auspuh – tematska aktualna problematika regije	1	180
8.	Ljetni program	4	1050
9.	Sport u 13 – emisija o sportu	1	40

OSOBE S INVALIDITETOM – DOKUMENTARNI I IGRANI PROGRAM	10.	Sridom u sridu – tematska aktualna problematika regije	6	720
	11.	Start subotom – emisija o sportu	1	360
	12.	Tisuću bisera - regionalni magazin	1	150
	13.	U središtu dana – informativni mozaik	30	13347
	14.	Vikend program – zabavni mozaik	8	2938
	HRT – RADIO DUBROVNIK			
	1.	Informativne emisije	8	935
	2.	Zdravi bili – emisija o zdravlju	6	21600
	HRT – HTV 3			
	1.	Idem doma, dokumentarni film	1	1783
	2.	Krila nade, dokumentarni film za djecu	1	901
	3.	Nije još mrak, dokumentarni film	1	4631
	4.	Susreti s autizmom, dokumentarna serija	5	15000
	5.	Ona riječ na A, igrana serija	6	21120
	HRT – HTV 4			
	1.	Miris nevidljivog, dokumentarni film	1	1764
	2.	Seks s invaliditetom, dokumentarni film	1	3060
	HRTi			
	1.	Mama, imam prijatelja (Međunarodni dan Downovog sindroma)	1	2298
	2.	Susreti s autizmom (Svjetski dan svjesnosti o autizmu)	5	15000

SO web i multimedija

Odjel weba i multimedije Hrvatske radiotelevizije je na platformama: web, teletekst, HRTi (OTT platforma) i društvene mreže u 2019. godini prenosio sadržaje emitirane u programima HRT-a, koji su vezani za aktualne probleme osoba s invaliditetom.

Na mrežnoj stranici hrt.hr autor kolumne „Isti kao svi“ novinar Hrvoje Belamarić (osoba s invaliditetom) pratio je probleme i pozitivne priče osoba s invaliditetom, kao i njihovo uključivanje u društvene tokove (Želim u novoj godini osmijeh, sreću i zdravlje, Gornja Bistra i djeca s teškoćama, Kleptomanija, Hrabre cure, Djevojka koja ima autizam, a radi, Sjećanje na Matiju Vukšića, Google ima sluha, NBA iz mojih kolica, Stan, a ne dom...).

Putem digitalne platforme HRTi, mnogi sadržaji su preneseni i posebno izdvojeni iz linearnog emitiranja. Ovisno o pravima, pojedini sadržaji su pohranjeni u „Videoteci“ HRTi-a, s ciljem informiranja, obrazovanja, senzibiliziranja javnosti za osobe s invaliditetom.

Putem besplatne multimedijske usluge HRTi, emitiranjem dokumentarnih filmova posebno su obilježeni:

- 21. ožujka – Međunarodni dan Downovog sindroma - Mama, imam prijatelja dok. film (38.18')
- 2. travnja - Svjetski dan svjesnosti o autizmu - Susreti s autizmom, dok serija (5x 50')

U videoteci HRTi nalaze se i ostali sadržaji HRT-ovog programa koji obrađuju tematiku osoba s invaliditetom (Normalan život, Dobar dan, Hrvatska, Dobro jutro Hrvatska...)

Mrežna stranica Projekt Drugi (projektdrugi.hrt.hr)

U 2019. godini, usporedno na dvjema platformama: unutar emisije Školski sat na Drugom programu Hrvatske televizije (HRT – HTV2) i na obrazovnoj mrežnoj stranici skolski.hr, nastavljen je projekt **Drugi**, koji tematizira vjerske, nacionalne i socijalno ugrožene manjine.

Posvećen je međukulturnom obrazovanju koje osnažuje razumijevanje, uzajamno poštovanje i dijalog među pripadnicima različitih kultura. U projekt su uključeni svi sudionici obrazovnoga sustava, učenici svih uzrasta, nastavnici, stručnjaci i nevladine udruge uključene u građanski odgoj.

Na objema platformama prikazivani su: kratki dokumentarni filmovi o osobama koje pripadaju različitim društvenim skupinama ili njeguju različite stilove života, te animirani filmovi o tome kako stvarati tolerantno i interkulturalno društvo (u proizvodnji HRT-a), kao i najbolji učenički filmovi i radovi iz više od 150 srednjih i osnovnih škola, u kojima oni predstavljaju „druge“ u svojoj okolini, te prikazuju baštinu vlastitog kraja i drugih krajeva Hrvatske. Između ostalih, bile su zastupljene su i sljedeće tematske cjeline:

- **Osobe s invaliditetom**
- **Osobe narušenog zdravlja**

Na portalu skolski.hr pored tih materijala, postavljeni su i kvizovi te pojmovnik s najvažnijim činjenicama i objašnjenjima o ranjivim društvenim skupinama, argumentacije za debate o različitim temama iz tog područja koje su pripremili debatanti Hrvatskog debalnog društva, i pripreme nastavnih jedinica, namijenjene nastavnicima, koje su izradili stručnjaci iz Foruma za slobodu odgoja.

Prilagodba programa osobama s osjetilnim teškoćama u 2019. godini

(Čl. 60 Ugovora HRT-a i Vlade Republike Hrvatske 2018.-2022.)

Odjel Prilagodba programa osobama s osjetilnim teškoćama ostvario je ciljeve iz Programa rada za 2019. godinu.

U 2019. godini ostvareno je značajno proširenje količine i vrste programskih sadržaja koji se prilagođavaju za gluhe i nagluhe osobe u usporedbi s 2018. godinom. Titlovani su informativni sadržaji, dokumentarni sadržaji (domaći i strani), domaći igrani sadržaji (igrani filmovi i serije) i

uvršteni su programski sadržaji različitih tematika, od zdravlja, zabave, sporta, poljoprivrede, prava potrošača, teme vezane uz manjine, kućne ljubimce i dr.

Poseban naglasak stavljen je na prilagodbu emisija za djecu i mlade (titlovima za gluhe i nagluhe **prilagođeno je nešto više od 40 % emisija za djecu i mlade**, u taj postotak ne ulaze emisije za djecu i mlade koje već imaju integrirane titlove).

Unaprijeđena je kvaliteta titlovanog programa ostvarena boljom adaptacijom titlova, kao i sustavnom kontrolom i praćenjem vremenskih trajanja titlova.

Automatsko emitiranje titlova značajno je unaprijedilo kvalitetno i pravovremeno puštanje titlova, kao i mogućnost emitiranja titlova neovisno o vremenu emitiranja programskih sadržaja.

Nastavljena je suradnja sa savezima i udrugama vezana uz prilagodbu programa gluhim i nagluhim osobama, kao i slijepim i slabovidnim osobama.

Povećana je dostupnost titlova i na drugim platformama (HRTi), za emisije dostupne na zahtjev.

Programski kanal	Broj emisija	Trajanje (min)
Prilagodba programa za gluhe i nagluhe osobe u 2019. godini		
Hrvatski znakovni jezik	1685	68525
Titlovi	7665	186360
Prilagodba programa za slijepe i slabovidne osobe u 2019. godini		
Audiodeskripcija	38	2860

Prilagodba programa titlovanjem

Izrađeni su statistički podaci o udjelu titlovanog programa na prosječnoj dnevnoj razini, kao i na godišnjoj razini.

Programski kanal	Broj emisija	Trajanje (min)
PRILAGODBA TITLOVANJEM		
1. Sadržaji na HTV 1	3.912	105.374
2. Sadržaji na HTV 2	3.761	81.605
Ukupno prilagođeno	7.673	186.979
Dnevni prosjek	21	512

	Programski sadržaj	Broj emisija	Trajanje (min)
PRILAGODBA SADRŽAJA ZA DJECU I MLADE TITLOVANJEM			
1.	Alvin i vjeverice	117	1405
2.	Andy i mladunci	38	493
3.	Andyjeve dinosauruske pustolovine	60	1187
4.	Andyjeve divlje pustolovine	120	2387
5.	Andyjeve prapovijesne pustolovine	75	1486
6.	Duh u močvari, hrvatski film	1	91
7.	Koko i duhovi, hrvatski film	1	90
8.	Laboratorij na kraju svemira	260	1807
9.	Luka i prijatelji	59	1475
10.	Ljubav ili smrt, hrvatski film	1	91
11.	Mali princ	19	487
12.	Medvjedići i ja	4	207
13.	Mišo i Robin	364	1820
14.	Njama, njam	260	1294
15.	Pustolovine Prudence Petitpas	71	1730
16.	(Re)kreativac	27	675
17.	Rita i krokodil	56	423
18.	Ručice čarobnice	104	520
19.	Sara i patka	34	204
20.	Šegrt Hlapić, hrvatski film	1	100
21.	Vedranovi velikani	260	1838
22.	Vlak dinosaura	293	7424
23.	Zagonetni dječak, hrvatski film	1	85
Ukupno		2226	27319

Prilagodba programa prevođenjem na hrvatski znakovni jezik

Na HTV 1 i HTV 4 prevođenjem na hrvatski znakovni jezik emitirano je ukupno 68.675 minuta, odnosno 1.686 emisija. Radi se o emisijama: Normalan život, propovijedi Sv. Misa, Vijesti u 18:00 sati, Dnevnik 2, Tema dana, Prijenosi sjednica Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske i Sučeljavanje predsjedničkih kandidata.

	Programski sadržaj	Broj emisija	Trajanje (min)
--	--------------------	--------------	----------------

PRILAGODBA PREVOĐENJEM NA HRVATSKI ZNAKOVNI JEZIK

1.	Normalan život (HTV1, HTV4)	153	7550
2.	Sv. misa - propovjed (HTV1)	53	1060
3.	Vijesti uz HZI u 18:00 (HTV4)	561	23562
4.	Dnevnik 2 (HTV4)	361	4332
5.	Tema dana (HTV4)	362	3620
6.	Prijenos sjednica Vlade i Sabora RH (HTV4)	195	28401
7.	Sučeljavanje predsjedničkih kandidata (HTV4)	1	150

Prilagodba programa slijepim i slabovidnim osobama

U 2019. napravljena je audiodeskripcija za 13 domaćih igranih filmova i dvije serije. Ukupno je emitirano 38 programskih sadržaja u trajanju od 2.860 minuta (emitirano je premijerno i reprizno 11 domaćih igranih filmova, 12 epizoda 3. sezone igrane serije Crno-bijeli svijet i 4 epizode igrane serije „General“).

Programski sadržaj		Broj epizoda/filmova	Trajanje (min)
AUDIODESKRIPCIIJA (HTV3)			
1.	Crno-bijeli svijet, serija	12	600
2.	General, serija	4	220
Filmovi emitirani subotom i nedjeljom – svaki 2 puta			
3.	Nije kraj	1	99
4.	Svećenikova djeca	1	92
5.	Sonja i bik	1	102
6.	Kauboji	1	105
7.	Ustav Republike Hrvatske	1	90
8.	Maršal	1	92
9.	Karaula	1	91
10.	Život je truba	1	92
11.	Ne dao Bog većeg zla	1	109
12.	Majstori	1	73
13.	Oprosti za kung fu	1	75
Neemitirani filmovi			
14.	Metastaze	1	133

15.	Osmi povjerenik	1	77
-----	-----------------	---	----

DODATAK IZVJEŠĆU III -MAPIRANJE PROPISA

PODRUČJE 16. MEĐUNARODNA SURADNJA

Mjera 1. Pratiti proces provedbe UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, usklađenost nacionalnih zakona u skladu s preuzetim obvezama iz Konvencije kao i provedbu drugih relevantnih međunarodnih instrumenata kojih je Republika Hrvatska stranka, a koji su od posebnog interesa za osobe s invaliditetom mapiranje usklađenosti propisa s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom

Aktivnost 2. - Izvršiti mapiranje usklađenosti propisa s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom

Nositelj provedbe aktivnosti: MDOMSP i PVRHOSI

Su-nositelji provedbe aktivnosti: nadležna tijela državne uprave i udruge osoba s invaliditetom

Tijelo državne uprave koje dostavlja podatke	MINISTARSTVO TURIZMA
Ukupan broj propisa u nadležnosti Ministarstva	5 zakona s pripadajućim provedbenim propisima
Ukupan broj propisa iz Vaše nadležnosti koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	3
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	Zakon turističkoj pristojbi (Narodne novine, broj 52/19)
- U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Članak 5. stavak 1. točka 2.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (Narodne novine, br. 85/15, 121/16, 99/18, 25/19 i 98/19)
- U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Kampovi (Narodne novine, br. 54/16, 68/19 i 120/19)
	Prilog I, točka 12

- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti <i>(Narodne novine, br. 85/15, 121/16, 99/18, 25/19 i 98/19)</i> Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine Hoteli <i>(Narodne novine, br. 56/16 i 120/19)</i>
- U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Članak 27. i Članak 46. stavak 2.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	Zakon o pružanju usluga u turizmu <i>(Narodne novine, br. 130/2017, 25/19 i 98/19)</i> Članak 42. stavak 2.
- U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	
Tijelo državne uprave koje dostavlja podatke	MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
Ukupan broj propisa u nadležnosti Ministarstva	
Ukupan broj propisa iz Vaše nadležnosti koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	Iz područja nadležnosti Sektora za javno zdravstvo: - 2 propisa donesena u 2019. godini koja se odnose na cjelokupno stanovništvo - 3 propisa iz prethodnog razdoblja koja se odnose samo na osobe s invaliditetom
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	Zakon o podacima i informacijama u zdravstvu <i>(Narodne novine, broj 14/19)</i> u daljnjem tekstu: <i>Zakon</i>
- U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Ovim Zakonom utvrđuju se prava, obveze i odgovornosti pravnih i fizičkih osoba zdravstvenog sustava Republike Hrvatske u području upravljanja podacima i informacijama u zdravstvu, definiraju se pojmovi i temeljna načela prikupljanja, korištenja i obrade zdravstvenih podataka i informacija, nadležna tijela, kvaliteta i obrada zdravstvenih podataka, njihova zaštita te inspekcijski i stručni nadzor, radi sveobuhvatnog i djelotvornog korištenja zdravstvenih podataka i informacija u zdravstvenoj zaštiti radi unaprjeđenja i očuvanja zdravlja stanovništva u Republici Hrvatskoj. Zakon se odnosi na cjelokupno stanovništvo pa tako i na osobe s invaliditetom te je stoga isti usklađen s odredbom članka 22. (Poštivanje privatnosti) točke 2. Zakona o potvrđivanju Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom (Narodne novine, broj 6/07) kojom je propisano: „2. Države stranke zaštitit će privatnost

	osobnih i zdravstvenih podataka te podataka o rehabilitaciji osoba s invaliditetom, na ravnopravnoj osnovi s drugima.“
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Pravilnik o obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i evidencije u dječjem vrtiću (Narodne novine, br. 114/02 i 63/19) Pravilnikom o obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i evidencije u dječjem vrtiću (Narodne novine, br. 114/02 i 63/19 u daljnjem tekstu: Pravilnik), propisuju se obrasci: potvrde o obavljenom sistematskom zdravstvenom pregledu predškolskog djeteta prije upisa u dječji vrtić; potvrde o obavljenom zdravstvenom pregledu predškolskog djeteta (izostanak zbog bolesti ili nekog drugog razloga); zdravstvenog kartona djeteta u dječjem vrtiću; evidencije o zdravstvenom odgoju; evidencije o higijensko-epidemiološkom nadzoru; evidencije o sanitarnom nadzoru; evidencije epidemioloških indikacija; evidencije ozljeda te evidencije antropometrijskih mjerenja. Pravilnik se odnosi na svu djecu pa tako i na djecu s teškoćama u razvoju te je stoga isti usklađen s odredbama članka 7. (Djeca s teškoćama u razvoju) i članka 25. (Zdravlje) Zakona o potvrđivanju Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom (Narodne novine, broj 6/07) i to u širem smislu: - točkama 1. i 2. članka 7. (Djeca s teškoćama u razvoju), kojima je propisano: „1. Države stranke osigurati će sve potrebne mjere kako bi zajamčile djeci s teškoćama u razvoju puno uživanje ljudskih prava i temeljnih sloboda ravnopravno s drugom djecom. 2. U svim aktivnostima koje se odnose na djecu s teškoćama u razvoju prvenstveni će značaj biti pridat najboljim interesima djeteta.“ - točkom (b) članka 25. (Zdravlje) kojom je između ostaloga propisano da će države stranke osigurati „(b) ...usluge čija je namjena smanjenje i prevencija daljnjeg invaliditeta, uključujući invaliditet kod djece i starijih osoba“
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakonom o zaštiti prava pacijenata (Narodne novine, br. 169/04 i 37/08) u daljnjem tekstu: Zakon Ovim Zakonom određuju se prava pacijenata prilikom korištenja zdravstvene zaštite te način zaštite i promicanja tih prava. Pacijentom u smislu ovoga Zakona smatra se svaka osoba, bolesna ili zdrava, koja zatraži ili kojoj se pruža određena mjera ili usluga u cilju očuvanja i unaprjeđenja zdravlja, sprječavanja bolesti, liječenja ili zdravstvene njege i rehabilitacije.

	Zakon se odnosi na cjelokupno stanovništvo pa tako i na osobe s invaliditetom te je stoga isti usklađen s odredbama članka 25. (Zdravlje) i članka 21. (Sloboda izražavanja i mišljenja, te pristup informacijama) Zakona o potvrđivanju Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom („Narodne novine“ broj 6/07). Posebne odredbe Zakona koje se odnose na osobe s invaliditetom: Svakom pacijentu jamči se opće i jednako pravo na kvalitetnu i kontinuiranu zdravstvenu zaštitu primjerenu njegovom zdravstvenom stanju, sukladno općeprihvaćenim stručnim standardima i etičkim načelima, u najboljem interesu pacijenta uz poštivanje njegovih osobnih stavova. Načelo dostupnosti zaštite prava pacijenata podrazumijeva jednaku mogućnost zaštite prava svih pacijenata na području Republike Hrvatske. Vezano uz <i>pravo na obaviještenost</i>, ovim Zakonom propisano je da pacijent ima pravo dobiti obavijesti na način koji mu je razumljiv s obzirom na dob, obrazovanje i mentalne sposobnosti. Pacijenti s invaliditetom imaju pravo dobiti obavijesti u njima pristupačnom obliku. Vezano uz <i>Pravo na prihvaćanje ili odbijanje pojedinoga dijagnostičkog, odnosno terapijskog postupka</i>, ovim Zakonom posebno je predviđeno da slijepa osoba, gluha osoba koja ne zna čitati, nijema osoba koja ne zna pisati i gluhoslijepa osoba, prihvaća pojedini dijagnostički, odnosno terapijski postupak izjavom u obliku javnobilježničkog akta ili pred dva svjedoka iskazanom izjavom o imenovanju poslovno sposobne osobe koja će u njeno ime prihvaćati ili odbijati pojedini takav postupak. Nadalje, ovim zakonom posebno je predviđena i propisana <i>Zaštita pacijenta koji nije sposoban dati pristanak</i>. Za pacijenta koji nije pri svijesti, za pacijenta s težom duševnom smetnjom te za poslovno nesposobnog ili maloljetnog pacijenta, osim u slučaju neodgodive medicinske intervencije, suglasnost iz članka 16. stavka 2. ovoga Zakona potpisuje zakonski zastupnik, odnosno skrbnik pacijenta. Ukoliko su interesi pacijenata iz stavka 1. ovoga članka i njihovih zakonskih zastupnika, odnosno skrbnika suprotstavljeni, zdravstveni radnik je dužan odmah o tome obavijestiti nadležni centar za socijalnu skrb.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (Narodne novine, broj 64/01) Zakonom se uređuje način prikupljanja podataka o uzroku, vrsti, stupnju i težini oštećenja zdravlja osoba s invaliditetom, način obrade i korištenja podataka te zaštita podataka o osobama s invaliditetom. Zakon je usklađen s odredbama Zakona o potvrđivanju Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom („Narodne novine“ broj 6/07) i to:

	članka 22. (Poštivanje privatnosti) točke 2. kojom je propisano: „2. Države stranke zaštitit će privatnost osobnih i zdravstvenih podataka te podataka o rehabilitaciji osoba s invaliditetom, na ravnopravnoj osnovi s drugima.“ i članka 31. (Statistika i prikupljanje podataka)
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Pravilnik o znaku pristupačnosti (Narodne novine, br. 78/08 i 87/14) Pravilnikom se propisuje izgled znaka, uvjeti za njegovo stjecanje, način obilježavanja parkirališnog mjesta te prava koja se na temelju njega mogu ostvariti. Pravo na znak pristupačnosti ima osoba sa 80 ili više posto tjelesnog oštećenja, odnosno osobe koje imaju oštećenja donjih ekstremiteta 60 ili više posto. Pravo na znak pristupačnosti iz stavka 1. članka 2 ima i vozilo udruge osoba s invaliditetom. Pravo koje proizlazi iz znaka pristupačnosti ne može koristiti osoba koja nije osoba s invaliditetom. Znak pristupačnosti omogućava parkiranje vozila kojima se prevoze osobe s invaliditetom na parkirališna mjesta koja su za tu svrhu posebno obilježena. Pravilnik je usklađen s odredbama Zakona o potvrđivanju Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom („Narodne novine“ broj 6/07) i to: člankom 9. Pristupačnost, člankom 19. Neovisno življenje i uključenost u zajednicu i člankom 20. Osobna pokretljivost.
Tijelo državne uprave koje dostavlja podatke	MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA
Ukupan broj propisa u nadležnosti Ministarstva	
Ukupan broj propisa iz Vaše nadležnosti koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	17 propisa koji se odnose na osobe s invaliditetom (3 zakona, 1 uredba i 13 pravilnika)
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Propisi nisu mijenjani radi usklađivanja s Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom, ali je prilikom njihovog donošenja/izmjena kao i planiranja financijskih sredstava rukovodilo istom, kao i preporukama iz Zaključne primjedbe UN-ovog Odbora za prava osoba s invaliditetom o Inicijalnom izvješću RH, počevši od uključenosti osoba s invaliditetom u proces donošenja propisa, proširivanjem prava osoba s invaliditetom kako bi odgovarali potrebama korisnika u području zdravlja, životnog standarda, rada i zapošljavanja, poboljšanju pristupačnosti i dr.
Tijelo državne uprave koje dostavlja podatke	MINISTARSTVO KULTURE
Ukupan broj propisa u nadležnosti Ministarstva	100 Zakoni, Pravilnici, Uredbe
Ukupan broj propisa iz Vaše nadležnosti koji je usklađen s UN	4

Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o audiovizualnoj djelatnosti (<i>Narodne novine, broj 61/18</i>) S člankom 5. UN-ove Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, promicanje se jednakosti i ne diskriminacije osobe s invaliditetom. Nastavno na navedenu odredbu skrećemo pozornost na članak 27. Zakona o audiovizualnoj djelatnosti koji propisuje kako Hrvatski audiovizualni centar promiče vrijednosti i potiče mjere važne za zaštitu prava i interesa djece i mladeži, ravnopravnost spolova, rasa, nacionalnih manjina i osoba s invaliditetom
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji (<i>Narodne novine, br. 137/10, 76/12, 78/16, 46/17, 73/17 i 94/18</i>) S člankom 9. UN-ove Konvencije o pravima osoba s invaliditetom uređuje se pitanje pristupačnosti, odnosno mjere za osiguravanje pristupačnosti osobama s invaliditetom između ostalog u komunikacijama uključujući informacijske i komunikacijske tehnologije i usluge kao i drugim uslugama. Nadalje u članku 30. Konvencije stavku I. podstavku b., stoji kako države stranke priznaju osobama s invaliditetom pravo na sudjelovanje u kulturnom životu na ravnopravnoj osnovi s drugima, te će poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi osigurale da osobe s invaliditetom uživaju pristup televizijskim programima, filmovima, kazalištu i drugim kulturnim aktivnostima u svim dostupnim oblicima. U tom smislu, u članku 9. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji propisano je kako javne usluge HRT-a u smislu ovoga Zakona sadrže programske obveze HRT-a koje ispunjavaju demokratske, socijalne i kulturne potrebe hrvatskog društva, jamče pluralizam, uključujući kulturnu i jezičnu raznolikost, a u provedbi programskih obveza HRT je osobito prilagođavati, proizvoditi, suproizvoditi i objavljivati programe o osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju te poticati prevođenje programa na hrvatski znakovni jezik. Također, u stavku 4. navedenog članka propisano je da ukoliko HRT pokrene specijalizirani Sportski televizijski programski kanal u skladu s ovim Zakonom i Ugovorom iz članka 13. ovoga Zakona on ne smije obuhvaćati prijenos športskih događaja premijskog sadržaja, već isključivo prijenos manje zastupljenih športova koji su od interesa za javnost, kao i

	informiranje o športu i športskim događajima te promociju športa i promociju športa osoba s invaliditetom.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	Zakon o elektroničkim medijima <i>(Narodne novine, br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13)</i>
- U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	UN-ova Konvencija o pravima osoba s invaliditetom u članku 8. govori o podizanju svijesti u vezi osoba s invaliditetom te kako su u navedenu svrhu države stranke obvezne usvojiti žurne, učinkovite i primjerene mjere. S tim u vezi u članku 9. Zakona o elektroničkim medijima propisano je kako je djelatnost objavljivanja audiovizualnog i radijskog programa od interesa za Republiku Hrvatsku kada se programi odnose između ostalih i na osobe s invaliditetom i posebnim potrebama. Konvencija u člancima 5. i 16. uređuje pitanja jednakosti i nediskriminacije te pitanje slobode od izrabljivanja, nasilja i zlostavljanja. Slijedom navedenog u članku 12. navedenog Zakona propisano je kako u audio i/ili audiovizualnim medijskim uslugama nije dopušteno poticati, pogodovati poticanju i širiti mržnju ili diskriminaciju na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije, te antisemitizam i ksenofobiju, ideje fašističkih, nacionalističkih, komunističkih i drugih totalitarnih režima. Nadalje, u članku 16. stavku 4. navedenog Zakona propisano je kako audiovizualno komercijalne komunikacije ne smiju uključivati ili promicati bilo kakvu diskriminaciju na temelju spola, rase, etničkog podrijetla, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije. Također, u članku 64. navedenog Zakona propisano je kako će se sredstvima Fonda za poticanje pluralizma poticati proizvodnja i objavljivanje audiovizualnih i radijskih programa i sadržaja nakladnika televizije i/ili radija na lokalnoj i regionalnoj razini, neprofitnih nakladnika televizije i/ili radija, neprofitnih pružatelja medijskih usluga iz članaka 19. i 79. ovoga Zakona, neprofitnih pružatelja elektroničkih publikacija, neprofitnih proizvođača

	audiovizualnih i/ili radijskih programa, koji su od javnog interesa i osobito su važni za podizanje svijesti javnosti o sposobnostima i doprinosu osoba s invaliditetom, kao i promicanje i poštovanje njihovih prava i dostojanstva, uključujući borbu protiv stereotipa, predrasuda i štetnih postupaka prema osobama s invaliditetom. Nadalje, u stavku 3. navedenog članka propisano je kako su kriteriji za dodjelu sredstava Fonda, između ostalih i dostupnost programa i sadržaja osobama s invaliditetom.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Pravilnik o Fondu za poticanje pluralizma i raznovrsnih elektroničkih medija (<i>Narodne novine, br. 150/13 i 2/1 7</i>) UN-ova Konvencija o pravima osoba s invaliditetom u članku 21. obrađuje pitanje slobode izražavanja i mišljenja te pristupa informacijama pri čemu se odredbe odnose i na pružanje informacija te na pristupačnost sredstava javnog priopćavanja osobama s invaliditetom. U članku 5. Pravilnika navodi se kao su sredstva Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnih elektroničkih medija državna potpora te kako se intenzitet potpore može povećati u slučajevima teških (složenih) ili nisko proračunskih djela koja nisu ekonomski opravdana i koja nisu privlačna za široku publiku ako je program/sadržaj namijenjen, između ostalih, i posebno ranjivim skupinama (osobama s invaliditetom, jednoroditeljskim obiteljima, nezaposlenim mladima, osobama starije životne dobi, ratnim veteranima, ženama žrtvama obiteljskog nasilja, Romima, ovisnicima o drogama, beskućnicima, prognanicima, izbjeglicama i povratnicima) do 30% UN-ova Konvencija o pravima osoba s invaliditetom u članku 8. govori o podizanju svijesti u vezi osoba s invaliditetom te kako su u navadenu svrhu države stranke obvezne usvojiti žurne, učinkovite i primjerene mjere. U članku 6. Pravilnika stoji kako će se sredstvima Fonda poticati proizvodnja i objavljivanje audiovizualnih i radijskih programa i sadržaja nakladnika televizije i/ili radija na lokalnoj i regionalnoj razini, neprofitnih nakladnika televizije i/ili radija, neprofitnih pružatelja medijskih usluga iz članaka 19. i 79. Zakona o elektroničkim medijima, neprofitnih pružatelja

	elektroničkih publikacija, neprofitnih proizvođača audiovizualnih i/ili radijskih programa koji su od javnog interesa i osobito su važni i za podizanje svijesti javnosti o sposobnostima i doprinosu osoba s invaliditetom, kao i promicanje i poštovanje njihovih prava i dostojanstva, uključujući borbu protiv stereotipa, predrasuda i štetnih postupaka prema osobama s invaliditetom.
Tijelo državne uprave koje dostavlja podatke	MINISTARSTVO DRŽAVNE IMOVINE
Ukupan broj propisa u nadležnosti Ministarstva	Zakon o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine, broj 52/18) Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine, br. 125/11, 64/15 i 112/18) Zakon o neprocijenjenom građevinskom zemljištu (u proceduri donošenja)
Ukupan broj propisa iz Vaše nadležnosti koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	Navedenim zakonima ne uređuju se prava osoba s invaliditetom, te stoga nisu vezani uz usklađivanje s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom
Tijelo državne uprave koje dostavlja podatke	MINISTARSTVO UPRAVE
Ukupan broj propisa u nadležnosti Ministarstva	
Ukupan broj propisa iz Vaše nadležnosti koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	Zakon o registru birača (Narodne novine, br. 144/12, 105/15 i 98/19)

- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	2012 godine stupio je na Zakon o registru birača („Narodne novine“ broj 144/12), prema kojemu osobe koje su do stupanju na snagu navedenog Zakona pravomoćnim rješenjem nadležnog suda bile u potpunosti lišene poslovne sposobnosti, upisane su u registar birača čime je svim poslovno nesposobnim osobama osigurano ostvarivanje biračkog prava.
Tijelo državne uprave koje dostavlja podatke	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA RAZVOJ DIGITALNOG DRUŠTVA
Ukupan broj propisa u nadležnosti Ministarstva	
Ukupan broj propisa iz Vaše nadležnosti koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	1
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora (<i>Narodne novine, broj 17/19</i>) Nacionalni propis usklađen je s člankom 9. UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom – u smislu poduzimanja odgovarajućih mjera osiguravanja pristupačnosti osobama s invaliditetom, uključujući informacijske i komunikacijske tehnologije i sustave, kao i druge usluge namijenjene javnosti, kako bi osobama s invaliditetom osigurale život neovisan o tuđoj pomoći i potpuno sudjelovanje u svim područjima života. Propisom su posebno poduzete odgovarajuće mjere, propisane u UN Konvenciji u članku 9., stavku 2., točke (a), (c), (f), (g) radi: (a) razvijanja, poticanja i praćenja provedbe minimalnih standarda i smjernica za pristupačnost prostora i usluga otvorenih ili namijenjenih javnosti – članak 7. Zakona; (c) pružanja obuke interesnim skupinama o pitanjima pristupačnosti s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom – članak 10., stavak 2. Zakona; (f) promicanja drugih odgovarajućih oblika pomoći i potpore osobama s invaliditetom kako bi im se osigurao pristup informacijama – članak 10., stavak 3. Zakona; (g) promicanja pristupačnosti novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija i sustava, uključujući internet – članak 10., stavak 3. Zakona;
Tijelo državne uprave koje dostavlja podatke	MINISTARSTVO PRAVOSUĐA
Ukupan broj propisa u nadležnosti Ministarstva	21
Ukupan broj propisa iz Vaše nadležnosti koji je usklađen s UN	8

Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama (<i>Narodne novine, broj 76/14</i>) - Definicija pojmova, temeljna načela, prava osobe s duševnim smetnjama (definicije, opća načela, jednakost i nediskriminacija) - Prisilni smještaj i liječenje na slobodi neubrojive osobe, mjere prisile prema osobi s težim duševnim smetnjama (propisivanje samo iznimno, samo pod uvjetima i u vremenskom ograničenju) (jednakost pred zakonom, osobna sloboda i sigurnost) - Psihijatrijsko liječenje neubrojive osobe na slobodi (jednakost pred zakonom, osobna sloboda i sigurnost) - Zaštita tajnosti podataka i medicinska dokumentacija (osobna sloboda i sigurnost, zaštita osobnog integriteta osobe) - Obvezujuća izjava (jednakost pred zakonom, osobna sloboda i sigurnost) - Povjerenstvo za zaštitu osoba s duševnim smetnjama
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o kaznenom postupku (<i>Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17 i 126/19</i>) - Članak 6. Načelo zabrane diskriminacije (opća načela, jednakost pred zakonom) - Članak 8. pravo sudionika u postupku na tumačenje i prevođenje (opća načela jednakost i nediskriminacija, jednakost pred zakonom) - Članak 43. Prava žrtve (jednakost pred zakonom i pristup pravosuđu) - Članak 43.a Pojedinačna procjena žrtve (jednakost pred zakonom i pristup pravosuđu) - Članak 43.a Pravo oštećenika na prevođenje i tumačenje (jednakost pred zakonom i pristup pravosuđu) - Članak 51. Prava oštećenika (jednakost pred zakonom i pristup pravosuđu) - Članak 66. Obvezna obrana (pristup pravosuđu) - Članak 85. Potpisivanje zapisnika (pristup pravosuđu) - Članak 172. potpis na dostavnici prilikom uručjenja pismena (pristup pravosuđu) - Članak 272. i članak 280. Ispitivanje okrivljenika (pristup pravosuđu) - Članak 290. Ispitivanje svjedoka (pristup pravosuđu) - Članak 292. Ispitivanje svjedoka u posebnim okolnostima (pristup pravosuđu)
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o	Kazneni zakon (<i>Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18 i 126/19</i>)

pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	- Članak 87. stavak 21. – Zločin iz mržnje - Članak 125. – Povreda ravnopravnosti - Članak 111. - Teško ubojstvo - Članak 117. st. 2. - tjelesna ozljeda - Članak 118. st. 2 teška tjelesna ozljeda - Članak 119. st. 2. osobito teška tjelesna ozljeda - Članak 125. Povreda ravnopravnosti Niz kaznenih djela u katalogu Kaznenog zakona kojima je učin djela prema osobi posebno ranjivoj zbog teže tjelesne ili duševne smetnje propisan kao kvalificiran oblik počinjenja kaznenog djela (primjerice članak 117. stavak. 2 ili članak 118. stavak 2.)
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (Narodne novine, br. 70/17 i 126/19) - Članak 10. st.6 i članak 22. st. 5 - Članak 20. - prikupljanje podataka
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 i 70/19) Odredbama članka 245 i 246. propisana je mogućnost da gluhe i nagluhe osobe mogu koristiti tumača znakovnog jezika u parničnom postupku
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine, br. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14) Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine, broj 141/06), odredbama članka 82. st.1 podstavka 2 i članka 87. stavka 3. kojima je uređen nesmetan pristup, kretanje i rad osobama smanjene pokretljivosti izvršilo se usklađivanje navedenih odredbi s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom. Navedene odredbe stupile su na snagu 26.12.2006.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o obveznim odnosima (Narodne novine, br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18) Usklađivanje terminologije članka 1050. (osobe koje ne odgovaraju za štetu) i članka 1055. (osobe s mentalnim i intelektualnim oštećenjima) s terminologijom Konvencije, u dijelu koji se odnosi na osobe s mentalnim ili intelektualnim oštećenjima.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o	Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći (Narodne novine, br. 143/13 i 98/19)

pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći propisuje uvijete i postupak u kojem osobe slabijeg imovnog stanja mogu ostvariti pravo na pravno savjetovanje, te pristup sudu i drugim javnopravnim tijelima u građanskim i upravnim stvarima. Odredbe članka 14.st.3 i članka 15. st. 2 podstavka 6. Zakona omogućava se osobama s invaliditetom da pravo na besplatnu pravnu pomoć ostvare po posebnim uvjetima u pogledu prihodovnog cenzusa.
Tijelo državne uprave koje dostavlja podatke	MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE
Ukupan broj propisa u nadležnosti Ministarstva	Okvirno 365 zakonskih i podzakonskih akata
Ukupan broj propisa iz Vaše nadležnosti koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	12
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o elektroničkim komunikacijama (<i>Narodne novine, br. 73/08, 90/11, 133/123, 80/13, 71/14 i 72/17</i>) Drugi izvori prava: Eu- Direktiva 2002/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7 ožujka 2002. o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s elektroničkim komunikacijskim mrežama i uslugama (Direktiva o univerzalnoj usluzi) i Direktiva 2009/136/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenog 2009 o izmjeni Direktive 2002/22/EZ o univerzalnim uslugama i pravima korisnika s obzirom na elektroničke komunikacijske mreže i usluge (Direktiva o univerzalnim uslugama) Članak 5. st. 3 i 4., članak 24. st. 4, članak 34. st. 2., članak 35. st. 2., članak 43. st.1., članak 78a st.2., članak 96.st.3. i članak 119.st. 1. – promicanje interesa korisnika, opseg univerzalne usluge, zahtjevi za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i dr. povezanu opremu, dostupnost infrastrukturi, obavješćivanje korisnika, omogućavanje poziva prema tel. broju 116, osiguravanje usluga digitalne televizije i prekršajne odredbe.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Pravilnik o univerzalnim uslugama u elektroničkim komunikacijama (<i>Narodne novine, br. 146/12, 82/14, 41/16, 62/19 i 68/19</i>) Drugi izvori prava: Eu- Direktiva 2002/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7 ožujka 2002. o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s elektroničkim komunikacijskim mrežama i uslugama (Direktiva o univerzalnoj usluzi) i Direktiva 2009/136/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenog 2009 o izmjeni Direktive 2002/22/EZ o univerzalnim uslugama i pravima korisnika s obzirom na elektroničke komunikacijske mreže i usluge (Direktiva o univerzalnim uslugama) Članak 18. stavak 4. , članak 20. stavak 2., članak 21. stavak 4. - pristup univerzalnim uslugama, postavljanje javnih govornica, pristup pozivima za hitne službe.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o	Pravilnik o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (<i>Narodne novine, br. 154/11, 149/13, 82/14, 24/15,42/16 i 68/19</i>)

pravima osoba s invaliditetom	Drugi izvori prava: Eu- Direktiva 2002/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7 ožujka 2002. o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s elektroničkim komunikacijskim mrežama i uslugama (Direktiva o univerzalnoj usluzi) i Direktiva 2009/136/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenog 2009 o izmjeni Direktive 2002/22/EZ o univerzalnim uslugama i pravima korisnika s obzirom na elektroničke komunikacijske mreže i usluge (Direktiva o univerzalnim uslugama)
- U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Članak 30., članak 31., članak 32., članak 35. i članak 42a – usluge prilagođene osobama s invaliditetom, javne telefonske govornice, prioritet kod uklanjanja kvarova
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	Pravilnik o jedinstvenom europskom broju za hitne službe 112 (Narodne novine, broj 138/15)
- U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Drugi izvori prava: Eu- Direktiva 2002/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7 ožujka 2002. o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s elektroničkim komunikacijskim mrežama i uslugama (Direktiva o univerzalnoj usluzi) i Direktiva 2009/136/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenog 2009 o izmjeni Direktive 2002/22/EZ o univerzalnim uslugama i pravima korisnika s obzirom na elektroničke komunikacijske mreže i usluge (Direktiva o univerzalnim uslugama)
- U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Članak 4. osiguravanje osobama s invaliditetom pristup telefonskom broju 112 na jednak način kakvim pristupaju drugi krajnji korisnici usluga (putem kratkih tekstualnih poruka (SMS), telefaksom ili na drugi prikladan način)
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	Zakon o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prometu (Narodne novine, broj 132/98, 63/08, 134/09 i 94/13)
- U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Glede pristupačnosti proklamirane člankom 3. točkom F. UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, člankom 184.a stavkom 1 točkom 4 i člankom 184.b stavkom 1 navedenog zakona regulirano je provođenje prekršajnog postupka u slučaju uskraćivanja propisanih prava i pomoći osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti od strane zračnog prijevoznika ili operatora aerodroma ili druge pravne osobe, oprema Uredbi (EZ) 1107/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5.srpnja 2006. godine o pravima osoba s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava (Narodne novine br. 82/13, 18/15, 110/15 i 70/17)
- U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Prilog 2. u kojemu je propisano da određeni željeznički podsustavi moraju biti pristupačni osobama s invaliditetom
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o	Zakon o cestama (Narodne novine, br. 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14 i 110/19)

pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Članak 88. stavak 1. i 2., članak 89., članak 115. (prekršajna odredba)
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Pravilnik o autobusnim kolodvorima (Narodne novine, broj 57/18) Članak 3 između ostalog određuje i da autobusni kolodvori moraju najmanje biti opremljeni sa cjelokupnim prostorom prilagođenim za pristup osobama s invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću i organiziranim prometom u mirovanju (parkiranje i zaustavljanje vozila) sa posebno označenim i rezerviranim mjestima za osobe s invaliditetom i osobe sa smanjenom pokretljivošću
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Pravilnik o ispitivanju vozila (Narodne novine, br. 152/09 i 8/15) Članak 18. stavak 6. određuje da se za vozila koja su prepravljena tako da njima mogu upravljati osobe s invaliditetom, te za vozila koja su prepravljena za autoškole, uz potvrde o ispitivanju vozila, izdaje i certifikat.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Pravilnik o znaku pristupačnosti (Narodne novine, br. 78/08 i 87/14) Nacionalni propis je usklađen sa člankom 9. Konvencije o pravima osoba s invaliditetom – propisom su poduzete odgovarajuće mjere osiguravanja pristupačnosti osobama s invaliditetom – parkiranje na predviđenim mjestima
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu (Narodne novine, broj 121/19) Članak 7. stavci 1. i 2. Članak 9.
Tijelo državne uprave koje dostavlja podatke	MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOG UREĐENJA
Ukupan broj propisa u nadležnosti Ministarstva	16 Zakona i podzakonski propisi doneseni na temelju tih zakona
Ukupan broj propisa iz Vaše nadležnosti koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	2 Zakona i 2 Pravilnika

- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o gradnji (<i>Narodne novine, br. 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19</i>) - Članak 8 -temeljni zahtjev za građevinu - 4. sigurnost i pristupačnost tijekom uporabe - Članak 12.- osiguravanje pristupačnosti i uporabi građevine od strane osoba smanjene pokretljivosti
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o prostornom uređenju (<i>Narodne novine, br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19</i>) - Članak 3. stavak 1. podstavak 5. površina vanjskog dizala koje se dograđuje na postojeću zgradu više se ne uračunava u građevinsku (bruto) površinu zgrade: (građevinska (bruto) površina zgrade je zbroj površina mjerenih u razini podova svih dijelova (etaža) zgrade (Po, S, Pr, K, PK) određenih prema vanjskim mjerama obodnih zidova s oblogama, osim površine vanjskog dizala koje se dograđuje na postojeću zgradu, a koja se izračunava na način propisan ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovog Zakona) - Članak 122. stavak 5.: dogradnja vanjskog dizala na postojeću zgradu neovisna je o odredbama prostornog plana - Članak 6. stavak 1. podstavak 12.: u ciljeve prostornog uređenja uključena je: opskrba, funkcionalna pristupačnost i uporaba usluga i građevina za potrebe različitih skupina stanovništva osobito djece, starijih ljudi i osoba smanjenih sposobnosti i pokretljivosti - Članak 140. stavak 1 podstavak 9: u lokacijske uvjete koji se određuju lokacijskom dozvolom uključeni su i: uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Pravilnik o jednostavnim i drugim građevinama i radovima (<i>Narodne novine, br. 112/17, 34/18, 36/19 i 98/19</i>) Pojednostavljenje izvođenja radova na građevini radi omogućavanja nesmetanog pristupa i kretanja osobama s teškoćama u kretanju
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Pravilnik o osiguravanju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti (<i>Narodne novine, broj 78/13</i>) - Pristupačnost građevini

Tijelo državne uprave koje dostavlja podatke	MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
Ukupan broj propisa u nadležnosti Ministarstva	71
Ukupan broj propisa iz Vaše nadležnosti koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	1
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o sustavu civilne zaštite (<i>Narodne novine, br. 82/15, 118/18</i>) Članak 7. Zakona usklađen je s člankom 5. i člankom 11. Konvencije o pravima osoba s invaliditetom
Tijelo državne uprave koje dostavlja podatke	URED ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
Ukupan broj propisa u nadležnosti Ureda	2
Ukupan broj propisa iz Vaše nadležnosti koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	2
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o ravnopravnosti spolova (<i>Narodne novine, br. 82/08 i 69/17</i>) Uredilo se pitanje sveobuhvatne zaštite od viktimizacije u cilju potpunog usklađivanja s članka 2. Zakona s odredbom Direktive 2006/54/EZ na način da se dodatno proširio krug osoba koje ulaze u okrilje zaštite jamstva i zabrane diskriminacije, a u svrhu jačanja pravne zaštite žrtava i zaštite svih onih koji su u dobroj vjeri upozorili javnost na slučaj diskriminacije. Zakon je tiskan u nakladi od 10 000 primjeraka.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja U srpnju 2018. godine Vlada Republike Hrvatske je na prijedlog Ureda za ravnopravnost spolova donijela ažurirani Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja koji sadrži obveze nadležnih tijela i drugih čimbenika koji sudjeluju u otkrivanju i suzbijanju seksualnog nasilja i pružanju pomoći i zaštite osobama izloženim seksualnom nasilju te regulira način i sadržaj suradnje između nadležnih tijela. Ciljevi Protokola su uvođenje standardiziranog postupka prema žrtvama seksualnog nasilja bez obzira na njihovu dob, mjesto u kojem im se nasilje dogodilo spol i /ili druge osobne karakteristike.

Tijelo državne uprave koje dostavlja podatke	MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA
Ukupan broj propisa u nadležnosti Ministarstva	11 propisa od posebnog interesa za osobe s invaliditetom koji su usklađeni s Konvencijom
Ukupan broj propisa iz Vaše nadležnosti koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	11
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o radu (<i>Narodne novine, br. 93/14, 127/17 i 98/19</i>) - Zabrana izravne i neizravne diskriminacije - Jednakost plaća žena i muškaraca - Zabrana štetnog utjecaja na napredovanje ili ostvarenje drugih prava (u slučaju ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti) - Prednost pri stručnom osposobljavanju i školovanju (radnik koji je pretrpio ozljedu na radu ili je obolio od profesionalne bolesti) - Pravo zaposlenja na drugim poslovima (u slučaju smanjenja radne sposobnosti) - Otpremnina u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti - Zabrana otkazivanja u slučaju privremene nesposobnosti uzrokovane ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću - Pravo na izbor radničkog vijeća (svih radnika) - Suodlučivanje radničkog vijeća o otkazu radniku kod kojeg je zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti došlo do smanjenja radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost ili do smanjenja radne sposobnosti uz djelomičan gubitak radne sposobnosti, odnosno otkazu radniku osobi s invaliditetom. - Sudska zaštita prava iz radnog odnosa
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o zaštiti na radu (<i>Narodne novine, br. 71/14, 118/14, 154/14, 94/18 i 96/18</i>) Sigurni, zdravi i povoljni uvjeti rada te osiguranje prihvatljive prilagodbe okruženja na mjestu rada
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (<i>Narodne novine, br. 157/13, 152/14 i 39/18</i>) Propisana je definicija osobe s invaliditetom, omogućeno je uključivanje osoba s invaliditetom u usluge profesionalne rehabilitacije, uvedeni su različiti modeli zapošljavanja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada te u zaštitnim i integrativnim radionicama, propisana je obveza poslodavca da osigura razumnu prilagodbu prilikom zapošljavanja osobe s invaliditetom, omogućena je prednost pri zapošljavanju osoba s invaliditetom u javnom sektoru, uveden je kvotni sustav zapošljavanja osoba s invaliditetom u javnom i u privatnom sektoru,

	te je dana mogućnost korištenja različitih vrsta poticaja prilikom njihovog zapošljavanja.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Pravilnik o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom (<i>Narodne novine, br. 75/18 i 120/18</i>) Uređen je kvotni sustav zapošljavanja osoba s invaliditetom u javnom i u privatnom sektoru koji, osim zapošljavanja osoba s invaliditetom, podrazumijeva i mogućnost korištenja niza različitih zamjenskih kvota (sklapanje ugovora o poslovnoj suradnji sa zaštitnim i integrativnim radionicama, sklapanje ugovora o poslovnoj suradnji s osobom s invaliditetom koja se samozapošljava, primanje na praksu osoba s invaliditetom, stipendiranje njihovog obrazovanja i dr.)
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Pravilnik o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom (<i>Narodne novine, br. 75/18 i 120/18</i>) Propisana je mogućnost korištenja različitih vrsta poticaja za zapošljavanje osoba s invaliditetom kako za poslodavce na otvorenom tržištu rada tako i za osobe s invaliditetom koje se samozapošljavaju te za zaštitne i integrativne radionice (subvencija plaće, sufinanciranje troškova arhitektonske i /ili tehničke prilagodbe, stručna podrška na radnom mjestu i dr.)
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom (<i>Narodne novine, broj 75/18</i>) Propisano je vođenje očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom pri Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, a kako bi se utvrdilo stvarno stanje zaposlenosti osoba s invaliditetom te kako bi se mogle razvijati utemeljene politike i programi zapošljavanja ove kategorije osoba.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Pravilnik o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom (<i>Narodne novine, broj 75/18</i>) Uređuje se rad centara za profesionalnu rehabilitaciju, odnosno provedba različitih usluga profesionalne rehabilitacije koje se temelje na multidisciplinarnom pristupu, uz uvažavanje individualnih potreba i mogućnosti svake osobe s invaliditetom, kao i potreba lokalnog tržišta rada.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Pravilnik o zaštitnim radionicama i integrativnim radionicama za zapošljavanje osoba s invaliditetom (<i>Narodne novine, broj 75/18</i>) Uređuje se rad zaštitnih radionica i integrativnih radionica koje se osnivaju u svrhu zapošljavanja osoba s invaliditetom koje nisu zapošljive na otvorenom tržištu rada, odnosno kojima je potreban veći stupanj podrške
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s	Zakon o jedinstvenom tijelu vještačenja (<i>Narodne novine, broj 85/14</i>)

UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Uspostavljeno je jedinstveno neovisno tijelo vještačenja (kao ustrojstvena jedinica Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom) čime su znatno smanjene administrativne procedure koje su do tada postojale, a prema kojima je osoba s invaliditetom radi ostvarivanja prava u pojedinom sustavu morala svaki put biti ponovno vještačenja, što je osim dodatnih nepotrebnih troškova, stvaralo i dodatnu nepotrebnu obvezu samoj osobi s invaliditetom.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Uredba o metodologijama vještačenja (Narodne novine, br. 67/17 i 56/18) Uređuje se način i postupak vještačenja koji se temelji na interdisciplinarnom pristupu (u smislu sastava vijeća vještaka), a podrazumijeva utvrđivanje oštećenja organizma i funkcionalnih sposobnosti osobe s invaliditetom u svrhu ostvarivanja njezinih prava u različitim sustavima (socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, obrazovanja, zaštite ratnih i civilnih žrtava rata i dr.)
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o tržištu rada (Narodne novine, broj 118/18) Propisuju se aktivnosti koje Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi s ciljem uključivanja nezaposlenih osoba s invaliditetom na tržište rada (priprema za zapošljavanje koja uključuje i upućivanje na profesionalnu rehabilitaciju, posredovanje pri zapošljavanju, provedba mjera aktivne politike zapošljavanja)
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Upute za prijavitelje i korisnike Operativnog programa učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. o provedbi horizontalnih načela Dokument „Upute za prijavitelje i korisnike Operativnog programa učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. o provedbi horizontalnih načela“ koji je donesen 28.ožujka 2019. godine daje smjernice prijaviteljima u pripremi projekata prilikom utvrđivanja primjenjivih zahtjeva u dijelu promicanja održivog razvoja, ravnopravnosti muškaraca i žena i jednakih mogućnosti (posebice pristupačnosti za osobe s invaliditetom) i nediskriminacije, koje treba uzeti u obzir prilikom pripreme i provedbe projekata.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Smjernice o provedbi članka 9. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom za prijavitelje i korisnike Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. Dokument „Smjernice o provedbi članka 9. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom za prijavitelje i korisnike Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.- 2020.“ koji je donesen u studenom 2016. godine služi kao pomoć prijaviteljima i korisnicima pri utvrđivanju primjenjivih zahtjeva za osiguravanje pristupačnosti za osobe s invaliditetom koje je potrebno uzeti u obzir prilikom pripreme i provedbe projekata, kao i radi razmatranja dodatnih prilika za njihovo promicanje

Tijelo državne uprave koje dostavlja podatke	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU
Ukupan broj propisa u nadležnosti ministarstva	23 ZAKONA
Ukupan broj propisa iz Vaše nadležnosti koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	13 zakona
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17 i 130/17 i 98/19) - Definicija „osobe s invaliditetom“ i „djece s teškoćama u razvoju“ u skladu su s Konvencijom - Definiranje osnovnih životnih potrebe djece s teškoćama u razvoju i odraslih osoba s invaliditetom obuhvaćaju i dodatne potrebe koje proizlaze iz njihovog oštećenja zdravlja, odnosno invaliditeta. - Načela u sustavu socijalne skrbi u skladu s načelima iz Konvencije (načelo zabrane diskriminacije, načelo uključenosti korisnika u zajednicu, načelo poštivanja ljudskih prava i integritet korisnika, načelo slobode izbora, načelo individualizacije, načelo sudjelovanja u donošenju odluka, načelo poštivanja privatnosti, načelo informiranosti o pravima i uslugama i dr) - Zakon se kontinuirano unapređuje uvođenjem novih oblika izvaninstitucijskih socijalnih usluga (rana intervencija, psihosocijalna podrška, organizirano stanovanje, pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja (integracija), pomoć u kući, smještaj u udomiteljskoj obitelji) - Također se kontinuirano radi na unapređenju prava u sustavu socijalne skrbi s tim u vezi ističe se: - povećanje naknade za doplatak za pomoć i njegu u punom i smanjenom iznosu - povećanje iznosa osobne invalidnine i ublažavanje uvjeta za ostvarivanje prava (plaća i autorski honorar se ne smatraju prihodom koji bi utjecao na ostvarivanje prava na osobnu invalidninu) - uvođenje i kontinuirano unapređenje prava na status roditelja njegovatelja/status njegovatelja - Uvođenje mogućnosti osnivanja Centra za pružanje usluga u zajednici - javne ustanove za pružanje podrške korisnicima i pružateljima izvaninstitucijskih oblika smještaja, pružanje usluga boravka, usluge savjetovanja i pomaganja, usluge rane intervencije, usluge psihosocijalne podrške, usluge pomoći u kući, usluge pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja (integracija) i usluge organiziranog stanovanja, a iznimno i usluge smještaja.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s	Obiteljski zakon (Narodne novine, broj 103/15 i 98/19)

UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	- Temeljna načela (Članak 233) su u skladu s Konvencijom: (1) Zaštitu osobe s invaliditetom, ako je to moguće, potrebno je osigurati drugim sredstvima i mjerama predviđenima posebnim propisima prije nego što se donese odluka o lišenju poslovne sposobnosti i skrbničkoj zaštiti. (2) U provođenju skrbničke zaštite potrebno je težiti što je moguće manjim ograničenjima prava štićenika. (3) U postupanju sa štićenikom moraju se uzeti u obzir osobnost te sadašnji ili ranije izraženi stavovi osobe, kao i zaštita njezina dostojanstva i dobrobiti. (4) Potrebno je poticati samostalno donošenje odluka od strane štićenika te mu pružati podršku u donošenju odluka, kao i sudjelovanju u životu zajednice. (5) Skrbnik je dužan prihvatiti želje i osobne stavove štićenika osim ako je to u suprotnosti s njegovom dobrobiti. - Uvođenje mogućnosti anticipirane naredbe koja se sastavlja u obliku javnobilježničke isprave, te obvezno sadrži: podatke o davatelju naredbe; izjavu kojom davatelj naredbe imenuje određenu osobu skrbnikom za slučaj lišenja poslovne sposobnosti; izjavu kojom pristaje da mu se ta osoba imenuje posebnim skrbnikom u smislu članka 236. stavka 5. Obiteljskog zakona; podatke o imenovanoj osobi - Ukidanje potpunog lišenja poslovne sposobnosti - Uvođenje odredbe da se Odluke o lišenju poslovne sposobnosti donesene prema prijašnjim propisima trebaju preispitati u izvanparničnom postupku radi vraćanja poslovne sposobnosti u razdoblju od 1. studenog 2015. do 1. studenog 2020. - Odredbe vezane uz posvojenje u skladu su s Konvencijom, (Posvojenje je poseban oblik obiteljsko-pravnog zbrinjavanja i zaštite djeteta bez odgovarajuće roditeljske skrbi kojim se stvara trajni odnos roditelja i djeteta; Posvojenje se može zasnovati samo ako je u skladu s dobrobiti djeteta)
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o udomiteljstvu (Narodne novine, broj 115/18) Korištenje termina „osoba s invaliditetom“ i „djeca s teškoćama u razvoju“ Načela su usklađena s načelima Konvencije o pravima osoba s invaliditetom Prava odraslog korisnika udomiteljstva i udomljenog djeteta su u skladu s Konvencijom Uvođenje odredbi za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja i odredbi specijaliziranog udomiteljstva za djecu.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o korištenju psa pomagača (Narodne novine, broj 39/19) Stupanjem na snagu ovog Zakona, odnosno s danom 25.4. 2019. godine prestaje važiti Zakon o kretanju slijepa osobe uz pomoć psa vodiča (Narodne novine, broj 131/08). - Korištenje terminologije „djeca s teškoćama u razvoju“ i „osobe s invaliditetom“ - Ovim Zakonom se uređuje pružanje pomoći i podrške korištenjem psa pomagača ili terapijskog psa osobama s

	invaliditetom ili s kroničnom bolesti i djetetu s teškoćama u razvoju. - Djelatnost pružanja pomoći i podrške korištenjem psa pomagača ili terapijskog psa je organizirana djelatnost koja se obavlja u svrhu stjecanja samostalnosti korisnika psa pomagača ili terapijskog psa u obavljanju svakodnevnih aktivnosti i povećanja kvalitete življenja te provođenja terapijskog i/ili rehabilitacijskog postupka - S tim u vezi omogućava se osobe s invaliditetom da s psom pomagačem ili terapijskim psom pristupe javnom prostoru i javnom prijevozu
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o hrvatskom znakovnom jeziku i ostalim sustavima komunikacije gluhih i gluhoslijepih osoba u Republici Hrvatskoj (<i>Narodne novine, broj 82/15</i>) Ovim zakonom propisuje se pravo gluhih i gluhoslijepih osoba te drugih osoba s komunikacijskim teškoćama na korištenje, informiranje i obrazovanje na hrvatskom znakovnom jeziku i ostalim sustavima komunikacije koji odgovaraju njihovim individualnim potrebama, a u svrhu izjednačavanja mogućnosti pristupa socijalnom, ekonomskom i kulturnom okruženju te omogućavanju ravnopravnog ostvarivanja svih ljudskih prava i temeljnih sloboda
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o doplatku za djecu (<i>Narodne novine, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08 - Odluka USRH, 61/11, 112/12, 82/15 i 58/18</i>) Sadrži odredbe za ostvarivanje prava na uvećani doplatok za djecu s težim oštećenjem zdravlja (članak 22. Zakona)
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama (<i>Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14 i 59/17</i>) Korištena terminologija „djeca s teškoćama u razvoju“ Sadrži odredbe kojima se propisuju uvjeti za ostvarivanje prava roditelja djeteta s teškoćama u razvoju.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o humanitarnoj pomoći (<i>Narodne novine, br. 120/15 i 98/19</i>) Humanitarna pomoć pruža se neovisno o rasi ili etničkoj pripadnosti ili boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, članstvu u sindikatu, obrazovanju, društvenom položaju, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu,

	genetskom nasljeđu, rodnom identitetu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji Sadrži odredbe o inspekcijskom nadzoru: Inspekcijski nadzor nad humanitarnim akcijama koje organiziraju neprofitne pravne osobe kojima nije odobreno stalno prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći, profitne pravne osobe te fizičke osobe provodi se na način da nadzor nad humanitarnim akcijama usmjerenima: – liječenju bolesti, liječenju djece, liječenju odraslih osoba, rehabilitaciji djece s teškoćama i osoba s invaliditetom, nabavi medicinskih uređaja i opreme te nabavi ortopedskih i drugih pomagala provode inspektori ministarstva nadležnog za zdravlje – zadovoljavanju potreba za prehranom i odjećom, pomoći u obnovi, izgradnji i opremanju stambenih, javnih i drugih objekata, pomoći za umanjivanje posljedica nesreća, velikih nesreća i katastrofa na imovini fizičkih osoba te ublažavanja ili sprječavanja mogućih uzroka socijalne isključenosti provode inspektori ministarstva nadležnog za socijalnu skrb.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o dadiljama (<i>Narodne novine, br. 37/13 i 98/19</i>) Korištena terminologija „djeca s teškoćama u razvoju“ Definirane odredbe za brigu o djeci s teškoćama u razvoju Pravilnikom o uvjetima prostora i opremljenosti prostora odgovarajućom opremom i ostalim uvjetima za obavljanje djelatnosti dadilje (<i>Narodne novine, br. 74/13 i 27/20</i>) propisuje se obveza nesmetanog pristupa, kretanja i boravak u prostoru teže pokretnoj djeci ili djeci u invalidskim kolicima
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o edukacijsko-rehabilitacijskoj djelatnosti (<i>Narodne novine, br. 124/11 i 16/19</i>) Korištena terminologija „djeca s teškoćama u razvoju“ i „osobe s invaliditetom“ Promicanje pristupačnosti uslugama, uklanjanju prostornih prepreka i pristupu informacijama. Edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost čine pojedinačno ili skupno usmjereni edukacijsko-rehabilitacijski postupci te mjere utemeljene na načelima i spoznajama edukacijsko-rehabilitacijskih znanosti i prakse (članak 2. Zakona)
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom - U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Zakon o djelatnosti socijalnog rada (<i>Narodne novine, broj 16/19</i>) Korištena terminologija „djeca s teškoćama u razvoju“ i „osobe s invaliditetom“. Ovim Zakonom uređuje se sadržaj, uvjeti i način obavljanja djelatnosti socijalnog rada, standard obrazovanja, stručni nadzor nad obavljanjem djelatnosti socijalnog rada u Republici Hrvatskoj kao djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku. Cilj je obavljanja djelatnosti socijalnog rada osnaživanje pojedinaca, obitelji, grupa i zajednice te razvoj njihovih sposobnosti za samopomoć, poticanje socijalnih promjena, razvoj kvalitetnih i

	dostupnih socijalnih usluga, promicanje socijalne kohezije, zastupanje osjetljivih i obesnaženih društvenih skupina te otklanjanje zapreka s kojima se ljudi susreću u ostvarivanju svoje socijalne sigurnosti, postizanje socijalno pravednog društva koje je zasnovano na humanizmu i ljudskim pravima koje svim svojim članovima omogućava dostojanstven život.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	Zakon o djelatnosti psihoterapije (Narodne novine, broj 64/18)
- U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Omogućen pristup psihoterapiji osobama koje zbog svojih teškoća nisu u mogućnosti doći u sjedište prakse (članak 8., stavak 5. Zakona)
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	Zakon o pravobranitelju za djecu (Narodne novine, broj 73/17)
- U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Korištena terminologija „djeca s teškoćama u razvoju“ Pravobranitelj za djecu štiti, prati i promiče prava i interese djece na temelju Ustava Republike Hrvatske, međunarodnih ugovora, obvezujućih pravnih akata Europske unije i zakona.
Tijelo državne uprave koje dostavlja podatke	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA ŠPORT
Ukupan broj propisa u nadležnosti ministarstva	
Ukupan broj propisa iz Vaše nadležnosti koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	Zakon o sportu (Narodne novine, br. 71/06, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16 i 98/19)
- U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Članak 53., članak 54., članak 75. i članak 76. stavak 1. točka 7.
- Naziv nacionalnog propisa koji je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom	Nacionalni program športa 2019. - 2026. (Narodne novine, broj 69/19)
- U kojem djelu se izvršilo usklađivanje	Poseban cilj 2.2. Poticati programe univerzalnih športskih škola i osigurati provođenje obuke tjelesnih aktivnosti s visokim utilitetom <u>Mjera/Način ostvarenja:</u>

	2.2.1. osigurati provođenje obuke tjelesnih aktivnosti s visokim utilitetom u urgentnim situacijama <i>Poseban cilj 2.3. Povećati broj prilika za zdravstveno usmjereno tjelesno vježbanje u okviru sustava obrazovanja</i> 2.3.4. Integrirati osobe s invaliditetom u sustav školskog i akademskog športa <i>Poseban cilj 3.3. Poboljšati status manje zastupljenih skupina u sustavu športa</i> <u>Mjera/Način ostvarenja:</u> 3.3.1. Povećati uključenost osoba s invaliditetom u sustav športa 3.3.2. Povećati uključenost socijalno osjetljivih skupina u sustav športa 3.3.3. Poticanje, promicanje i skrb o športovima i športsko rekreacijskim aktivnostima za osobe s invaliditetom <i>Poseban cilj 4.2. Prilagoditi broj i opremljenost športskih građevina stvarnim potrebama u športu</i> <u>Mjera/Način ostvarenja:</u> 4.2.4. Prilagoditi športske građevine osobama s invaliditetom
--	---

Napomena: provedena mjera služi kao početni okvir u pogledu mapiranih propisa, te je mjeru potrebno i nadalje provoditi sa svrhom unapređenja i ažuriranja podataka. Isto je izrađeno na temelju zaprimljenih odgovora tijela državne uprave.

Izvor: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2019.